REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

BILTEN SUDSKE PRAKSE

2012

Volume I

Izdavač:

Ustavni sud Republike Kosovo
Uređivački odbor:
Dr Enver Hasani, predsednik Ustavnog suda
Almira Rodrigues, sudija Ustavnog suda
Dr Snežana Botušarova, sudija Ustavnog suda
Dr Ivan Čukalović, sudija Ustavnog suda
Mr sc. Arberesha Raca-Šalja, generalni sekretar Ustavnog suda
Pripremio:

Dr Bengt Beutler, pravni ekspert
Gospodin Volkmar Theobald, menadžer projekta, GIZ
Dr Avni Mazreku, pravni ekspert
Gospođa Pranvera Ejupi-Hajzeraj, koordinator projekta, GIZ
© 2013 Ustavni sud Kosova
Autorska prava:
Nijedan deo ovog izdanja ne sme se reprodukovati ili prenositi u bilo kom obliku ili na bilo koji način, elektronski ili mehanički, uključujući fotokopiranje i snimanje, ili bilo kog skladišta informacija i sistema za preuzimanje, bez prethodnog pismenog odobrenja Ustavnog suda Republike Kosovo i Deutsche Gesellschaft fur Internationale Zusammenarbeit (GIZ), osim ako nije izričito dozvoljeno kopiranje od strane nadležnog autorskim pravima.
Napomena:
Prema članu 116.4 Ustava Republike Kosova, odluke Ustavnog suda Kosova objavljuju se u Službenom glasniku Republike Kosova, što je primarni izvor za odluke Ustavnog suda. Ovaj Bilten ne zamenjuje primarni izvor za odluke Ustavnog suda. U slučaju sukoba ili nedoslednosti između odluka objavljenih u ovom Biltenu i odlukama objavljenim u Službenom listu Republike Kosovo, prednost ima.
Svrha sažetka odluka je da obezbedi opšti činjenično i pravno pregled predmeta i kratak rezime o odlukama Ustavnog suda. Pregled odluka i presuda je sačinila "Projekat pravne reforme" sprovodi Deutsche Gesellschaft fur Internationale Zusammenarbeit (GIZ), i kao takav, ne mogu zameniti odluke Ustavnog suda niti predstavljaju stvarni oblik odluka / presuda Ustavnog suda

BILTEN SUDSKE PRAKSE
2012

USTAVNOG SUDA REPUBLIKE KOSOVA

Ovaj Bilten je pripremljena sa strane "Projekt Pravna reforma" koju provodi Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH u ime njemačkog Saveznog ministarstva za ekonomsku suradnju i razvoj (BMZ)

giz Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

Satražaj:

Predgovor..... 11

Br. 1 KI 35 / 10 od 17. januara 2012 - Ocena ustavnosti odluke Opštinskog suda u Prizrenu KP br 3 / 2010 od 29. januara 2010 12

Br. 2 KI 08 / 10 , KI 16 / 10 , KI 22 / 10 , KI 24 / 10 , KI 27 / 10 , KI 36 / 10 , KI 41 / 10 , KI 42 / 10 , KI 45 / 10 , KI 53 / 10 , KI 54 / 10 , KI 56 / 10 , KI 57 / 10 , KI 58 / 10 , KI 59 / 10 , KI 60 / 10 , KI 61 / 10 , KI 63 / 10 , KI 64 / 10 , KI 65 / 10 , KI 66 / 10 , KI 67 / 10 , KI 68 / 10, KI 71 / 10 , KI 74 / 10 , KI 76 / 10 od 27. januara 2012 - Ocena ustavnosti 26 individualnih presuda Vrhovnog suda Republike..... 21

Br. 3 KI 09 / 11 od 06 marta 2012 - Ocena ustavnosti neizvršenja presude Okružnog suda , Ac . No 1326/2008 od 27. februara 2009 , i Opštinskog suda, CI . Br 1176 / 07 , od 12. Juna..... 46

Br. 4 KI 02 / 11 od 19. januara 2012 - Ocena ustavnosti Odluke C.no.409/06 Opštinskog suda u Urosevcu od 7. februara 2008..... 57

Br. 5 KO 117 / 10 od 12. januara 2012 -Upuc´ivanje gradonacelnika opštine Đeneral Jankovic´ , Rufki Suma , odnosi na ime opštine Đeneral Jankovic´u , na srpskom jeziku poznat kao - Dženeral Jankovic´..... 67

Br. 6 KI 101 / 11 od 17. januara 2012 - Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova PPA broj 4 / 2009 , od 27. aprila 2011..... 75

Br. 7 KI 10 / 11 od 27. januara 2012 - Ocena ustavnosti presude Okružnog suda u Gnjilanu P.No.142/04 od 19. maja 2005 i presuda Vrhovnog suda , Ap.Kz.No179/2007 od 23. juna 2009 , a Ne Pkl-Kzz 131 / 09 od 05. juna 2010..... 84

Br. 8 KI 23 / 11 od 21. februara 2012 - Ocena ustavnosti odluke Opštinskog suda u Glogovcu , C. br . 150 / 04 , od 29. januara 2009 , aodluka Vrhovnog suda Kosova , Rev br 90 / 04 , od 14. Oktobra..... 94

Br. 9 KI 94 / 11 od 24. januara 2012 - Ocena ustavnosti Odluke stambena i imovinska potraživanja HPCC/D/144/2004/C od 27. avgusta 2004..... 103

Br. 10 KI 62 / 11 od 10. februara 2012 - Ocena ustavnosti Odluke Vrhovnog suda , PN . br . 181/2011 , od 31. marta 2011..... 111

Br. 11 KI 126 / 10 od 21. februara 2012 - Ocena ustavnosti Odluke Ministarstva za saobrac´aj i telekomunikacije broj 140 , od 25. januara 2010..... 120

Br. 12 KI 14 / 11 od 10. februara 2012 - Ocena ustavnosti Odluke Vrhovnog suda , Pzd . br . 135/2010 , od 21. januara 2011..... 130

Br. 13 KI 54 / 11 od 10. februara 2012 - Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda od 6. februara Rev.nr.11/2002 2002..... 138

Br. 14 KI 06 / 11 od 10. februara 2012 - Zahtev za ocenu ustavnosti obaveštenja Senata Univerziteta u Prištini , Ref . Broj 4 / 49 , od 03.12.2010..... 146

Br. 15 KI 90,91,92,93,94 i 95 / 10 , od 10. februara 2012 - ustavnom reviziju odluke Kosovske agencije za privatizaciju o privatizaciji novog preduzec´a Jatek - industrijski kompleks LLC , tokom 45talasa privatizacije..... 156

Br. 16 KI 19 / 09 od 10. februara 2012 - odluka Vrhovnog suda Kosova , broj 120 / 2008, od 1. januara 2009..... 167

Br. 17 KI 14 / 10 i KI 15 / 10, od 10. februara 2012 - Ministarstvo unutrašnjih poslova , Sudskog saveta Kosova i Ministarstva pravde..... 175

Br. 18 KI 30 / 09 od 15. februara 2012 - Ocena ustavnosti Odluke Vrhovnog suda Kosova , A.No. 1360 / 08 , od 19. juna 2009..... 182

Br. 19 KI 03 / 11 od 06 marta 2012 - Ocena ustavnosti Sporazuma o saradnji , izmedu Ureda državnog tužioca i Kosovske agencije protiv korupcije..... 190

Br. 20 KI 43 / 09 od 10. februara 2012 - Ocena ustavnosti protokola o policijskoj saradnji izmedu Evropske misije za pravosude i vladavinu prava i Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srbije od 11. septembra 2009..... 199

Br. 21 KI 107 / 11 od 06. marta 2012 - Zahtev za ocenu ustavnosti presude Okružnog suda u Prizrenu Ac. Broj 293/2010 , od 23. marta 2011..... 207

Br. 22 KI 64 / 11 od 15. februara 2012 - Ocena ustavnosti presude Vrhovnom sudu Kosova , Rev.Nr.184/2008 od 27. januara 2009..... 221

Br. 23 KI 128 / 11 od 15. februara 2012 - preispitivanje presude Vrhovnog suda (Otkrivenje broj 225 / 2007 .) , Od 25. septembra 207..... 230

Br. 24 KI 26 / 10 od 15. marta 2012 - Ocena ustavnosti odluke C. br . 14 / 2008 Opštinskog suda u Vucitrnu od 10.10.2008 , i Odluka C. br . 260/2008 Opštinskog suda u Vucitrnu od 02.07.2008..... 236

Br. 25 KO 04 / 11 od 06 marta 2012 - Ocena ustavnosti članova 35, 36 , 37 i 38 Zakona o eksproprijaciji nekretnina , br 03/L-139..... 255

Br. 26 KI 37 / 11 od 06 marta 2012 - Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova , Rev . 5 / 2008 , od 9. jula 2010..... 277

Br. 27 Kl 59 / 11 od 22. marta 2012 - Što se tiče ustavnosti presude izdate od strane Vrhovnog suda Republike Kosovo , SCA 15 / 07 od 26. decembra 2007..... 286

Br. 28 KI 51 /10 od 26. marta 2012 - Ocena ustavnosti Odluke Predsednika Republike Kosova o imenovanju gospodina Gorana Zdravković kao član Centralne izborne komisije koji predstavlja srpsku zajednicu..... 297

Br. 29 KI 109 / 10 od 29. marta 2012 - Ocena ustavnosti Okružnog suda u Peći , Presude Ac.no. 317 / 07 od 12. novembra 2008..... 306

Br. 30 KI 122 / 11 od 22. marta 2012 - Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova SSC - 11 - 0148 , od 15. juna 2011..... 313

Br. 31 KI 20 / 11 i KI 96 / 11 od 05. aprila 2012 - Ocena ustavnosti presude Opštinskog suda u Gnjilanu , P.nr.550/08 , od 9. jula 2009 321

Br. 32 KO 05 / 12 dated19 mart 2012 - Što se tiče ustavnosti Odluke Skupštine Republike Kosovo, br 04-V -279 , od 20. Januara..... 332

Br. 33 KI 132 / 11 od 05. aprila 2012 - Ocena ustavnosti presude Okružnog suda u Pristini Ac . Broj 601 / 02 od 15. septembra 2004 344

Br. 34 KI 131 / 11 od 21. aprila 2012 - Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova Rev.No. 197/2010 od 22. avgusta 2011..... 351

Br. 35 KI 139 / 11 od 21. aprila 2012 - Ocena ustavnosti obaveštenja o Sudskog saveta Kosova o reizbora sudija i tužilaca , br 01/118-658 , od 27. oktobra 2010..... 365

Br. 36 KI 147 / 11 od 21. aprila 2012 - Ocena ustavnosti Odluke Višeg suda za prekršaje u Prištini , GJL . br . 1288/2011 , od 28. oktobra 2010..... 373

Br. 37 KI 106 / 11 , KI 110 / 11 , KI 115 / 11 i KI 116 / 11 od 24. aprila 2012 - Ocena ustavnosti odluka Okružnog suda u Peći , PN . Broj 81 / 11 i PN . Broj 83 / 11 , od 1. jula 2011..... 388

Br. 38 Kl 46 / 11 od 29. marta 2012 - Ocena ustavnosti neizvršenja presude Opštinskog suda u Prištini , CI.nr. 33 / 2006 , od 5. jula 2006..... 400

Br. 39 KI 98 / 10 od 17. aprila 2012 - Ocena ustavnosti odluka 01 br . 06 / 837 , od 16. aprila 2009 , i Npi-01/132 , od 30. aprila 2009 , od Skupštine opštine opštine Štimlje..... 411

Br. 40 KI 112 / 10 od 17. aprila 2012 - Ocena ustavnostiUredbe vd predsednika Republike Kosovo , od 22. oktobra 2010..... 422

Br. 41 KI 86 / 11 od 17. aprila 2012 - Zahtev za ocenjivanje ustavnosti i zakonitosti presude Vrhovnog suda Kosova , Rev nr . 20 / 09 , od 1. Marta..... 431

Br. 42 KI 103 / 10 od 19. aprila 2012 - Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda , Rev 406/2008 , od 3. septembra 2010 443

Br. 43 KI 77 / 11 od 24. aprila 2012 - Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova , Rev nr . 330/2008 , od 06.01.2011 459

Br. 44 KI 01 / 10 od 10. maja 2012 - Ocena ustavnosti odluke Okružnog suda u Prištini Ac.nr.1224/09 , od 12. novembra 2009..... 471

Br. 45 KI 32 / 11 od 18. maja 2012 - Zahtev za priznavanje veterana UČK..... 478

Br. 46 KI 104 / 10 od 10. maja 2012 - Ocena ustavnosti Odluke GŽ broj 78 / 2010 Okružnog suda u Gnjilanu , od 7. juna 2010..... 485

Br. 47 KI 08 / 11 od 10. maja 2012 - Malush Sopa , Sedat Kuči , Fazli Morina , Rahman Kabaši i Liman Gashi V / Nepoznato javni autoritet 511

Br. 48 KI 56 / 11 od 10. maja 2012 - Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova Ae.Nr.104/2009 , od 21. septembra 2010 527

Br. 49 KI 161 / 11 od 22. maja 2012 - Ocena ustavnosti Odluke Vrhovnog suda Kosova Ac.br.2/2011 od 10. juna 2010 538

Br. 50 KI 160 / 11 od 10. maja 2012 - Ocena ustavnosti odluke Posebne komore Vrhovnog suda Kosova , ASC - 09 - 0106 , od 7. oktobra 2011..... 547

Br. 51 KI 153 / 11 od 22. maja 2012 - Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda , A. nema . 564/2011 , od 5. avgusta 2011..... 559

Br. 52 KI 05 / 11 od 28. maja 2012 - Ocena ustavnosti Zajedničke izjave No.122/08 od 14. oktobra 2008..... 566

Br. 53 KI 125 / 11 od 28. maja 2012 - Zahtev za ocenu ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova Rev 217 / 2008 od 10. juna 2011..... 579

Br. 54 KI 155 / 11 od 18. maja 2012 - Zahtev za preispitivanje presude Opštinskog suda u Vitini br . 22 / 2004 od 28. maja 2007 ,presuda Okružnog suda u Gnjilanu br . 323/2007 od 26. oktobra 2007 , apresuda Vrhovnog suda Kosova br . 52 / 2008 od 10. juna 2011..... 588

Br. 55 KI 27 / 11 od 18. maja 2012 - Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova , Rev br 820 / 2010 , od 25. januara 2010..... 596

Br. 56 KI 87 / 11 od 11. juna 2012 - Zahtev za reviziju Vrhovnom sudu Kosova Rev.Nr.247/2007 presuda od 12. januara 2010..... 608

Br. 57 KI 150 / 11 od 28. maja 2012 - Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova A.no. 396 / 11 , od 7. juna 2011..... 619

Br. 58 KI 17 / 12 od 04. jula 2012 - Zahtev za ocenu ustavnosti odluke Vlade Kosova br . 12 / 59 od dana 01 februar 2012..... 627

Br. 59 KI 129 / 10 od 28. maja 2012 - Zahtev za ocenu ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova A. br . 15 / 2003 od 30. juna 2004..... 639

Br. 60 KO 38 / 12 od 05. juna 2012 - Procena Vlade "s predloga izmjena i dopuna Ustava koju je podneo predsednik Skupštine Republike od 12. aprila 2012..... 646

Br. 61 KI 26 / 11 od 15. juna 2012 - Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda kojom Pkl-Kzz-93/09 od 1. marta 2010..... 680

Br. 62 KI 146 / 11 od 15. juna 2012 - Zahtev za sprovođenje dva Pravilnika UNMIK br.2001/35 i 2005 / 35..... 688

Br. 63 KO 123 / 10 od 11. juna 2012 - Ocena ustavnosti presude Nr.C.nr. 183/2009 Okružnog privrednog suda u Prištini od 17. juna 2009..... 698

Br. 64 KI 110 / 10 od 15. juna 2012 - Ocena ustavnosti odluke Nezavisnog nadzornog odbora Republike Kosovo od 3. februara 2010..... 707

Br. 65 KI 66 / 11 od 15. juna 2012 - Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda , PN -KR 56 / 2006 , presuda Vrhovnog suda Ap . Broj 52 / 2004 , a Okružni sud u Prištini presudom P. br . 94 / 01 715

Br. 66 KI 114 / 11 od 15. juna 2012 - Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova Mlc.br.2/2009 od 5. aprila 2011..... 721

Br. 67 KI 130 / 11 od 15. juna 2012 - Zahtev za preispitivanje Odluke o neprihvatljivosti Ustavnog suda Republike Kosovo , KI 18 / 10 , od 12. aprila 2011..... 731

Br. 68 KI 18 / 12 od 25. juna 2012 - Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova A. br . 1285/2011 od 30. decembra 2011..... 738

Br. 69 KI 108 / 11 od 10. jula 2012 - Ocena ustavnosti Odluke Vrhovnog suda , PN . Broj 372/2011 , od 13. jula 2011..... 746

Br. 70 KI 16 / 12 od 25. juna 2012 - Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda , A. nema . 1415/2011 , od 30. decembra 2011..... 755

Br. 71 KI 127 / 11 od 11. juna 2012 - Ustavna revizija presuda Vrhovnog suda , Rev br 219 / 2009 , od 10. juna 2011..... 764

Br. 72 KI 90 / 11 od 18. juna 2012 - Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda , Rev . 368/2008 , od 8. aprila 2011..... 777

Br. 73 KI 95 / 11 od 27. juna 2012 - Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova , Rev No 1230 / 2010 , od 15. februara 2011..... 788

Br. 74 KI 30 / 10 od 10. jula 2012 - Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova A. br . 852/2009 od 24. marta 2010..... 797

Br. 75 KI 46 / 10 od 19. juna 2012 - Ustavni preispitivanje presude P. br . 162 / 03 od 7. aprila 2005 Okružnog suda u Gnjilanu P.nr.628/04 presuda od 8. marta 2007 Okružnog suda u Prištini , presudom Vrhovnog suda Ap.nr.393/2006 od 21. maja 2008 , Presuda API . Br . 04 / 2009 od 16. septembra 2009 Specijalnog krivičnog veća Vrhovnog suda i presude Vrhovnog suda Ap.nr.84/09 od 3. decembra 2009..... 805

Indeks pravnih izraza..... 817

Indeks pravnih izraza..... 820

Predgovor za Bilten sudske prakse Ustavnog suda za 2012. godinu

Bilten sudske prakse Ustavnog suda za 2012. godinu je treće izdanje ove vrste od osnivanja Suda u septembru 2009. godine. Zadovoljan sam da je Sekretarijat Ustavnog suda bio u stanju da pripremi ovaj bilten koristeći istu metodologiju koja je razvijena od strane inicijative ustavnog pravosuđa za objavljivanje prethodnih biltena sudske prakse za godine 2009-2010. i 2011. Objavljivanje sadašnjeg biltena je omogućeno zahvaljujući donaciji Nemačke agencije za međunarodnu saradnju (German International Cooperation - GIZ), na čemu je Sud veoma zahvalan.

Kao i u prethodnim biltenima, odluke koje sadrži Bilten sudske prakse za 2012. godinu odnose se na jedan broj važnih pitanja ljudskih prava koja su podnela fizička i pravna lica, kao i na podjednako važna pitanja pokrenuta shodno Ustavu od strane kosovskih institucija. U vezi s tim, ne mogu da dovoljno istaknem koliko je važno za one koji nameravaju po podnesu zahtev Ustavnom sudu da najpre pogledaju slične slučajeve koje je Sud rešio kako bi imali neku ideju o tome da li njihov slučaj ima šanse za uspeh pred Ustavnim sudom.

Da bi se olakšalo njihovo pretraživanje, preporučuje se da potencijalni podnosioci zahteva ili njihovi zastupnici koriste biltene sudske prakse koji sadrže kompilaciju najreprezentativnijih odluka koje je Sud doneo između 2009. i 2012. godine.

Ova i druga izdanja Suda su namenjena tome da se pokaže narodu Kosova da je rad Ustavnog suda u potpunosti transparentan i da, u nastojanju da podrži vladavinu prava, Sud kao konačna vlast za tumačenje Ustava i saglasnosti zakona sa Ustavom, ispunjava najviše standarde profesionalizma i objektivnosti.

Prof. dr Enver Hasani

Predsednik Ustavnog suda

KI 35 / 10 od 17. januara 2012 - Ocena ustavnosti odluke Opštinskog suda u Prizrenu KP br 3 / 2010 od 29. januara 2010

Predmet KI35/10, odluka od 21. Novebara. 2011

Ključne reči; individualni zahtev, ocena ustavnosti presude Opstiskog suda u Prizrenu

Podnosilac zahteva je podneo podnesak u skladu sa članovima 113.7 i 21.4 Ustava, članova 20, 22.7 i 22.8 Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo od 15. januara 2009.

Dana 11. februara 2010. Sud je primio zahtev podnosioca zahteva navodeci povredu njegovih licnih i ljudskih prava.

Odlukom predsednika (od 30. avgusta 2010), sudija Altay Suroya je imenovana za sudiju izvestioca. Istog dana, odlukom predsednika imenovano je Veće za razmatranje sastavljeno od sudija: Snezana Botusarova (predsedavajući), dr prof. Ivan Čukalović i Illiriana Islami.

Dana 30. marta 2010, Sud je zatrazio od podnosioca da pojasni svoj zahtev i da dostavi osporenu odluku KP br. 3/2010 od 29. januara 2010, koja mu je urucena 3. februara 2010, kao i kopiju zalbe na odluku koju je podnosilac navodno podneo 5. februara 2010.
Dana 18. jula 2008, podnosilac zahteva je podneo privatnu krivicnu tuzbu protiv M. A. u Opstinskom sudu u Prizrenu, inter alia, navodno krivicno delo protiv casti i ugleda predvideno clan om 190. PKZK I krivicno delo iz Clana 346. PKZK-a.
Dana 11. januara 2010, Opstinski sud i Prizrenu je izdao Odluku PKA br. 163/09 i odbio privatnu krivicnu tuzbu podnosilaca kao neregularnu I neosnovanu.
Podnosilac podnosli zablu.
Dana 29. januara 2010, Opstinski sud u Prizrenu je doneo odluku br. 3/2010 i odbacio kao neosnovan zahtev podnosioca protiv odluke od 11 januara 2020. U toj odluci je navedeno, izmedu ostalog, da podnosilac nije postupio u skladu sa clanom 36 1 (1) PKZK-a i nije razjasnio njegovu privatnu krivicnu tuzbu. Dalje je naveo da je privatna krivicna tuzba podnosioca zahteva bila neblagovremena.
Sud primecuje da podnosilac zahteva, iako je Ustavni sud trazio da razjasni svoj podnesak, i da podnese inter alia, kopiju zalbe protiv

odluke od 11. januara 2011, nikada nije to ucinio. Bez obzira na to, kako je gore navedeno cini se da je postupak protiv odluke Opstinskog suda u Prizren u jos uvek u toku.
Ustavni sud nije apelacioni sud, kada se razmatraju odluke donete od strane nizih sudova.
Podnosilac zahteva nije podneo nikakav prima facie dokaz koji ukazuje na povredu njegovih ustavnih prava
U tom smislu, Sud smatra da od javne vlasti Republike Kosovo moze samo zahtevati da odgovori na cinjenice i akta, koje su nastale posle stupanja na snagu Ustava 15. juna 2008. Shodno tome, Sud ne moze razmatrati zahteve u vezi za dogadajima koji su se desili pre stupanja na snagu Ustava.
Konačno, uslovi za prihvatljivost nisu ispunjeni u ovom podnesku.
Uzimajuci u obzir sve okolnosti podnetog zahteva, Ustavni sud Kosova u skladu sa članom 113.1 i 113.7 Ustava, član 46, članovi 47. i 48. Zakona i pravilima 36. (1a) i 36. (3c). Poslovnika o radu, na zasedanju održanom 21. novembra 2011. god., je jednoglasno odlucio da odbaci zahtev kao neprihvatljiv.

Priština, 10. Januar 2011. god.

Br. Ref.: RK172/11

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI 35/10

Podnosilac

Skender Zenuni

Ocena ustavnosti odluke Opštinskog suda u Prizrenu KP br. 3/2010 od 29. januara 2011.

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik

Kadri Kryeziu, zamenik predsednika

Robert Carolan, sudija

Altay Suroy, sudija

Almiro Rodrigues, sudija

Snezhana Botusharova, sudija

Ivan Čukalović, sudija

Gjyljeta Mushkolaj, sudija

Iliriana Islami, sudija

Podnosilac

1. Podnosilac zahteva je Skender Zemuni iz Gnjilana.

2. Podnosilac zahteva navodi, ne navodeći neke posebne odredbe Ustava, da je njegovo pravo na pravično suđenje povređeno zbog navodne korupcije sudije Opštinskog suda u Gnjilanu.

3. Zahtev je podnet na osnovu člana 113.7 Ustava; članova 46, 47, 48. i 49. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon), i pravila 56 (2) Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).

Osporena odluka

4. Podnosilac zahteva osporava odluku Opštinskog suda u Prizrenu KP br. 3/2010 od 29. januara 2010, koja je uručena podnosiocu zahteva 3. februara 2010.

Postupak pred sudom

5. Dana 25. januara 2010. podnosilac zahteva je poslao dopis Ustavnom sudu (u daljem tekstu: Sud) navodeći navodnu korupciju sudije Opštinskog suda u Gnjilanu.

6. Dana 28. januara 2010. Sekretarijat je poslao dopis podnosiocu zahteva preporučujući mu da se obrati Kancelariji disciplinskog tužioca u Prištini.

7. Dana 11. februara 2010. Sud je primio zahtev podnosioca zahteva navodeći povredu njegovih ličnih i ljudskih prava.

8. Dana 30. marta 2010, Sud je zatražio od podnosioca da pojasni svoj zahtev i da dostavi osporenu odluku KP br. 3/2010 od 29. januara 2010, koja mu je uručena 3. februara 2010, kao i kopiju

žalbe na odluku koju je podnosilac navodno podneo 5. februara 2010.

9. Dana 12. aprila 2010. podnosilac je odgovorio na dopis Suda od 30. marta 2010. i dostavio samo odluku Opštinskog suda u Prizrenu KP br. 3/2010 od 29. januara 2010.

10. Dana 24. avgusta 2010. Sud je obavestio Opštinski sud u Prizrenu o zahtevu.

11. Dana 30 avgusta 2010 presednik Suda je imenovao sudiju Altay Suroya za sudiju izvjestioca i Veće za razmatranje u sastavu sudija: Snezhana Botusharova (Predsjedavajuća), Ivan Čukalović i Iliriana Islami. Dana 28. novembra 2011, nakon razmatranja izveštaja sudije izvestioca, Veće za razmatranje je iznelo preporuku sudu u punom sastavu o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

12. Prema navodima podnosioca zahteva, i dokumentima u spisima predmeta, činjenice slučaja mogu se rezimirati na sledeći način.

13. Dana 18. jula 2008, podnosilac zahteva je podneo privatnu krivičnu tužbu protiv M. A. u Opštinskom sudu u Prizrenu, *inter alia*, navodno krivično delo protiv časti i ugleda predviđeno članom 190. Privremenog krivičnog zakona Kosova (PKZK, UNMIK/REG/2003/25) i krivično delo izdavanja nezakonitih sudskih odluka iz člana 346. PKZK-a.

14. Dana 11. januara 2010, Opštinski sud i Prizrenu je izdao Odluku PKA br. 163/09 i odbio privatnu krivičnu tužbu podnosilaca, i prekinut je krivični postupak protiv tuženog. U obrazloženju odluke Opštinskog suda u Prizrenu PKA br. 163/09, Opštinski sud je naveo da je privatna krivična tužba podnosioca neregularna i neblagovremena.

15. U skladu sa pravnim savetom, s obzirom na gorenavedene odluke Opštinskog suda u Prizrenu, podnosilac zahteva je imao mogućnost da podnese žalbu protiv te odluke u roku od 3 dana.

16. Prema navodima podnosioca zahteva, on je podneo zahtev protiv odluke Opštinskog suda u Prizrenu, donesene 11. januara 2010.

17. Dana 29. januara 2010, Opštinski sud u Prizrenu je doneo odluku br. 3/2010 i odbacio kao neosnovan zahtev podnosioca protiv odluke od 11 januara 2020. U toj odluci je navedeno, između ostalog, da podnosilac nije postupio u skladu sa članom 36 1 (1) PKZK-a i nije razjasnio njegovu privatnu krivičnu tužbu. Dalje je naveo da je privatna krivična tužba podnosioca zahteva bila neblagovremena.

18. Prema zahtevu izgleda da je podnosilac zahteva dobio odluku Opštinskog suda u Prizrenu br. 3/2010 3 februara 2010, i da je uložio žalbu 5. februara 2010. Izgleda da je postupak protiv odluke Opštinskog suda i dalje u toku. Osim toga, prema dokumentima u spisu predmeta, izgleda da je 2. februara 2010. Kancelarija disciplinskog tužioca (KDT) je obavestila podnosioca zahteva da je razmatrala podneske podnosioca od 10. jula 2008. i od 13. marta 2009, u kojima podnosilac iznosi različite nepravilnosti u postupku po slučaju br. 51/200 od strane sudije M. A. i da je zatražio njegovo izuzeće u ovom slučaju.

19. U podnesku KDT-a, između ostalo, je navedeno da je „KDT obezbedio sudske spise i razgovarao sa važnim svedocima, i utvrdio da je Sud nastavio slučaj po zahtevu tužitelja R. H. protiv M. Z. o legalizovanju imovine... Vrhovni sud je svojom odlukom rev. br. 71/02 od 26. juna 2003, vratio obe presude, i predmet je ponovo otvoren za pokretanje postupka. Slučaj je dobio novi broj C. br. 361/03 pod kojim je postupak prekinut 6. februara 2004, zbog smrti tužioca. Nijedna strana nije tražila nastavak postupka koji je obustavljen 6. februara 2004. KDT je dalje naveo da je „Skender Zenuni (podnosilac zahteva) 14. maja 2008. pokrenuo sudski postupak C. br. 212/08 zbog ometanja poseda....postupak je u toku“. Na osnovu gorenavedenog, KDT je istakao da trenutno neće biti uključen u disciplinske istrage. U slučaju dodatne izjave podnosiocu se preporučuje da kontaktira KDT.

20. Istorija privatne krivične tužbe podnosioca, i podnesak KDT datira iz 1980, kada je Opštinski sud u Gnjilanu doneo presudu C. br. 30/80, koja se odnosi na spor između dva brata (jedan od njih je podnosilac predstavke, dalje), u odnosu na nepokretnu imovinu koju je njihov pokojni otac ostavio. Dana 10. juna 1986, Opštinski sud i Gnjilanu je usvojio odluku o podeli sporne nepokretne imovine. Godine 1988, Okružni sud je odbacio zahtev drugog lica X. H. koje tvrdi da je imovina bila njegova. Odlukom Opštinskog suda u Gnjilanu C. br. 256/90 od 16. maja 1991. pokrenuti postupak od strane X. H. je u mirovanju. Međutim, 21. januara 2011. Opštinski sud u Gnjilanu, je odlukom C. br. 51/2000 dodelio R. H-u (sinu X. H.) isključivo vlasništvo nad imovinom. Ovo je potvrdio Okružni sud u Gnjilanu sa Ac. br. 9/2002 izdatim 20. marta 2002. Međutim Vrhovni sud je rešenjem rev. br. 71/2002 od 26. januara 2003. poništio navedene presude Okružnog suda i Opštinskog suda. Slučaj je vraćen prvostepenom sudu.

21. Posle smrti M. S., podnosilac je nasledio imovinu nakon odluke Okružnog suda u Gnjilanu T. 63/2003. Dana 14. maja 2008. podnosilac je pokrenuo sudski postupak C. br. 212/08 zbog ometanja poseda protiv R. H. Prva sednica je održana 19. juna 2008, kada je tužilac zatražio izuzeće sudije M. A iz slučaja. Apelacioni sud je svojom odlukom CN. br. 5/08 od 27. juna 2008. odbio zahtev za razrešenje. Kasnije je zahtev za ponavljanje postupka, potvrđen od strane Apelacionog suda, takođe odbijen.

Ocena prihvatljivosti zahteva

22. Da bi bio u mogućnosti da presudi o podnesku podnosioca zahteva, Sud prvo mora da proveri da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti predviđene Ustavom, dalje navedene u Zakonu o Ustavnom sudu i članu 36. Poslovnika o radu.

23. Član 113.7 Ustava i 47 (2) Zakona, predviđa da lica koja podnose zahtev Sudu, treba da dokažu da su iscrpela sva druga zakonom određena pravna sredstva.

24. Sud naglašava da obrazloženje za pravilo o iscrpljivanju pravnih sredstava postoji da bi se predmetnim organima, uključujući sudove, dala prilika da spreče ili isprave navodno kršenje Ustava. Ovo pravilo je zasnovano na pretpostavci da će pravni poredak Kosova obezbediti delotvorni pravni lek za kršenje ustavnih prava (vidi, *mutatis mutandis,* ESLJP, Selmouni protiv Francuske br. 25803/94, odluka od 29. jula 1999). Sud primenjuje ista obrazloženja kada izdaje rešenje o neprihvatljivosti u slučaju AAB- RIINVEST Univerzitet L.L.C, Priština protiv Vlade Republike Kosova, slučaj KI 41/09 od januara 2010.

25. Kao što je predstavljeno na ovom sudu, izgleda da je podnosilac zahteva podneo žalbu protiv odluke Opštinskog suda u Prizrenu izdate 20. januara 2010.

26. Sud primećuje da podnosilac zahteva, iako je Ustavni sud tražio da razjasni svoj podnesak, i da podnese *inter alia*, kopiju žalbe protiv odluke od 11. januara 2011, nikada nije to učinio. Bez obzira na to, kako je gore navedeno čini se da je postupak protiv odluke Opštinskog suda u Prizrenu još uvek u toku.

27. Ustavni sud nije apelacioni sud, kada se razmatraju odluke donete od strane nižih sudova. Uloga nižih sudova je da tumače zakon i primene odgovarajuća pravila postupka i materijalnog prava (vidi, *mutatis mutandis*, Garcia Ruiz protiv Španije (GC), br. 30544/96, stav 28, Evropski sud za ljudska prava, ESLJP, 1999).

28. Podnosilac zahteva nije podneo nikakav *prima facie* dokaz koji ukazuje na povredu njegovih ustavnih prava (vidi, Vanek protiv Slovačke Republike, ESLJP u vezi sa prihvatljivošću zahteva, br. 53363/99 od 31. maja 2005).

29. Sud primećuje da je Opštinski sud u Prizrenu pronašao da su privatne krivične tužbe podnosilaca neregularne i neblagovremene. Nakon razmatranja postupka u celini, Ustavni sud nije utvrdio da su odgovarajući postupci bili nepravedni ili arbitrarni (vidi, mutatis mutandis, Shub protiv Litvanije, odluka ESLJP-a u vezi sa prihvatljivošću zahteva, br. 17064/06 od 30. juna 2009.

30. Što se tiče tvrdnje podnosioca u vezi sa imovinskim sporovima, Sud mora prvo utvrditi da li pitanja koje je pokrenuo podnosilac zahteva „spadaju pod njegovu nadležnost“. U tom smislu, Sud smatra da od javne vlasti Republike Kosovo može samo zahtevati da odgovori na činjenice i akta, koje su nastale posle stupanja na snagu Ustava 15. juna 2008. Shodno tome, Sud ne može razmatrati zahteve u vezi za događajima koji su se desili pre stupanja na snagu Ustava (vidi, rešenje Suda o neprihvatljivosti u slučaju br. 18/10 Denić *et al* od 17. avgusta 2011).

IZ OVIH RAZLOGA

Ustavni sud Kosova u skladu sa članom 113.7 Ustava , član 47 Zakona i pravilo 36 Poslovnika o radu, jednoglasno:

ODLUČUJE

I. DA ODBIJE zahtev kao neprihvatljiv;

II. Ova odluka će biti dostavljena stranama i objavljena u Službenom listu, u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona; i

III. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac	**Predsednik Ustavnog suda**
Altay Suroy	Prof. dr Enver Hasani

KI 08 / 10 , KI 16 / 10 , KI 22 / 10 , KI 24 / 10 , KI 27 / 10 , KI 36 / 10 , KI 41 / 10 , KI 42 / 10 , KI 45 / 10 , KI 53 / 10 , KI 54 / 10 , KI 56 / 10 , KI 57 / 10 , KI 58 / 10 , KI 59 / 10 , KI 60 / 10 , KI 61 / 10 , KI 63 / 10 , KI 64 / 10 , KI 65 / 10 , KI 66 / 10 , KI 67 / 10 , KI 68 / 10, KI 71 / 10 , KI 74 / 10 , KI 76 / 10 od 27. januara 2012 - Ocena ustavnosti 26 individualnih presuda Vrhovnog suda Republike

Slučajevi KI 08/10, KI 16/10, KI 22/10, KI 24/10, KI 27/10, KI 36/10, KI 41/10, KI 42/10, KI 45/10, KI 53/10, KI 54/10, KI 56/10, KI 57/10, KI 58/10, KI 59/10, KI 60/10, KI 61/10, KI 63/10, KI 64/10, KI 65/10, KI 66/10, KI 67/10, KI 68/10, KI 71/10, KI 74/10, KI 76/10, odluke od 10. marta 2011. god.

Ključne reči: kontinuirano kršenje, spor o ugovoru, penzija za lica sa ograničenim sposobnostima, lični/grupni zahtev, invalidska penzija, legitimno očekivanje, penzija, pravo na pravično i nepristrasno suđenje

Podnosioci zahteva, 26 bivši radnik Energetske korporacije Kosova (EKK), su podneli zahteve na osnovu člana 113.7 Ustava pod navodima da 26 presuda doneta od strane Vrhovnog suda je povredila njihova prava na svojinu i pravično suđenje, koje je Sud protumačio pozivajući se na član 1. Protokola 1. Evropske konvencije o ljudskim pravima (EKLJP) i na član 6. EKLJP. Podnosioci zahteva su argumentovali da su nepravedno lišeni interesa profita, i da nisu bili u stanju da poprave povredu pravnim sredstvima, preko redovnih sudova. Vrhovni sud je poništio odluke nižih sudova i usvojio jednostrano poništenje ugovora o naknadi ("Ugovora") od strane EKK-a nakon prevremenog okončanja ugovora o radu podnosilaca zahteva, kojima im je dato pravo na naknadu dok se ne osnuje i profunkcioniše kosovski fond za penzijsko i invalidsko osiguranje. S jedne strane, Vrhovni sud je došao do zaključka da je EKK ispunio

svoje obaveze prema ugovoru o naknadu, jer je osnovao Fond za penzijsko i invalidsko osiguranje (FPIO), što je doveo do raskida ugovora. S druge strane, Ministarstvo rada i socijalne zaštite (MRSZ) je osporilo nalaze Vrhovnog suda, priznajući da penzije pripadaju licima sa trajnim ograničenim sposobnostima i licima starijim od 65 godina, ali dodajući da još nije usvojen Zakon o penzijama, putem kojeg se osnovao FPIO.

Što se tiče prihvatljivosti, Sud je utvrdio da su 15 podnosilaca zahteva bili ovlašćene stranke na osnovu člana 113.7 Ustava, i da su oni ispunili uslove o iscrpljenju pravnih sredstava shodno članu 113.7 i članu 47.2 Zakona o Ustavnom sudu ("Zakon") i da u ovom slučaju nije primenjen uslov o vremenskom roku od četiri meseca, kako je predviđeno članom 49. Zakona, jer je navodna povreda Ustava imala kontinuirani karakter. Sud je odlučio da su 15 odgovarajućih zahteva bili prihvatljivi i da ostalih 6 zahteva su bili samo delimično prihvatljivi, izuzev zahteva za naknadu nakon 65-og rođendana, uključujući zahteve za naknadu za period do njihovog 65-og rođendana.

Što se tiče osnovanosti, Sud se pozvao na član 46, imovinska prava, i član 1. Protokola br. 1 Evropske konvencije o ljudskim pravima (EKLJP). Sud je obrazložio da čekanje podnosilaca zahteva na privremenu naknadu u skladu sa ugovorima, dok ne počne funkcionisati FPIO, bilo je legitimno pravo zagarantovano članom 1. Protokola br. 1, citirajući slučaj I*brahimi* i*Prokshi* kao i slučaj *Gratzinger i Gratzingerova protiv Republike Češke*. Sud je ustanovio da je jednostran raskid ugovora od strane EKK-a pre primenjivanja FPIO ugrozio njihove interese profita od imovine i da je povreda člana 46. i člana 1. Protokola 1. EKLJP.

Ističući pravo na pravično i nepristrasno suđenje, zagarantovano članom 31.1 Ustava i članom 6. EKLJP, Sud je upozorio da redovni sudovi treba da rešavaju činjenične sporove, proceduralne, kao i one materijalnog prava, citirajući slučaj *Garcia Ruiz protiv Španije, dok je fokus bio na tome da li je podnosilac zahteva imao pravično suđenje, citirajući slučaj Edwards protiv Ujedinjenog Kraljevstva*. Sud je naglasio da su sudovi dužni da iznesu obrazloženja svojih

presuda, iako nivo neophodnih detalja može se promeniti, citirajući član 6.1 EKLJP, slučaj *Ibrahimi* i*Prokshi*. Što je najvažnije, Sud je naglasio da su podnosioci zahteva argumentovali da Zakon o penzijama kojim se osniva FPIO još nije usvojen, ta tvrdnja je potvrđena od strane MRSZ. Sud je ustanovio da Vrhovni sud nije pokušao da reši argument podnosilaca zahteva, uz predlog da član 74.3 Zakona o ugovorima i obavezama u vezi sa članom 18. Zakona od 1983. o penzijskom i invalidskom osiguranju, bi mogao da podrži ovaj argument. Sledstveno, Sud je došao do zaključka da je Vrhovni sud povredio član 31. i član 6.1 (EKLJP) kada nije uspeo da se bavi specifičnim relevantnim argumentima dostavljenim od strane podnosilaca zahteva, citirajući slučaj *Ibrahimi*, *Prokshi*, gore i Evropski sud za ljudska prava, presuda od 18. Jula 2006. God. u slucaju Pronin protiv Ukrajine, Zahtev br. 63566/00.

Iz ovih razloga, Sud je doneo presudu o prihvatljivosti, o povredama člana 46. u vezi sa članom 1. Protokola 1 EKLJP i članom 31. U vezi sa članom 6. EKLJP. Ovom presudom su takođe poništene odluke Vrhovnog suda, i vratio slučajeve na ponovno razmatranje, shodno odlukama i izjavio da nastavlja da zadržava nadležnost po ovom pitanju, do izvršenja ove presude.

Priština, februar 2010. god.

Ref. br.: RK/10

Presuda

u

slučajevima br.

KI 08/10, KI 16/10, KI 22/10, KI 24/10, KI 27/10, KI 36/10, KI 41/10, KI 42/10, KI 45/10, KI 53/10, KI 54/10, KI 56/10, KI 57/10, KI 58/10, KI 59/10, KI 60/10, KI 61/10, KI 63/10, KI 64/10, KI 65/10, KI 66/10, KI 67/10, KI 68/10 KI 71/10, KI 74/10, KI 76/10

podnosioci zahteva

Isuf Mërlaku i 25 bivših radnika Energetske korporacije Kosova

Razmatranje ustavnosti 26 individualnih presuda

Vrhovnog suda Republike Kosovo

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

U sastavu:

Enver Hasani, predsednik

Kadri Kryeziu, zamenik predsednika

Robert Carolan, sudija

Altay Suroy, sudija

Almiro Rodrigues, sudija

Snezhana Botusharova, sudija

Ivan Čukalović, sudija

Gjyljeta Mushkolaj, sudija i

Iliriana Islami, sudija

UVOD

1. Ova presuda obuhvata zahteve koje su Ustavnom sudu podneli dole navedeni podnosioci zahteva, odnosno 26 (dvadeset šest) bivših radnika Energetske korporacije Kosova (EKK) između januara 2010. god. i avgusta 2010. god.

2. Ovi predmeti su slični predmetu KI br. 40/09, „Imer Ibrahimi i 48 drugih bivših radnika Energetske korporacije Kosova protiv 49 individualnih presuda Vrhovnog suda Republike Kosovo“ i „Gani Prokshi i 15 drugih bivših radnika Energetske korporacije Kosova protiv 16 individualnih presuda Vrhovnog suda Republike Kosovo“. Ustavni sud je zaključio da je došlo do povrede člana 46. Ustava Republike Kosovo (Zaštita imovine) u vezi sa članom 1. Protokola 1. Evropske povelje o ljudskim pravima, i da je došlo do povrede člana 31. Ustava (Pravo na pravično i nepristrasno suđenje) u vezi sa članom 6. Evropske povelje o ljudskim pravima u pogledu nekih podnosilaca zahteva. Sledstveno tome, odlučeno je da se ponište presude koje je doneo Vrhovni sud u predmetima podnosilaca zahteva i da se predmeti vrate Vrhovnom sudu na ponovno razmatranje u skladu sa presudom ovog Suda (vidi presude Ustavnog suda od 23. juna 2010. godine i 18. oktobra 2010. god.).

Podnosioci zahteva u ovom predmetu su:

1. KI 08/10 Isuf Mërlaku,
2. KI 16/10 Ragip Berisha,
3. KI 22/10 Bedri Berisha,
4. KI 24/10 Ajvaz Krasniqi,
5. KI 27/10 Rasim Klinaku,
6. KI 36/10 Ali Tahiri,
7. KI 41/10 Smajl Grajqevci,
8. KI 42/10 Sherfi Pllana,
9. KI 45/10 Hasan Shala,

10. KI 53/10 Azem Fetahu,
11. KI 54/10 Zenel Bajgora,
12. KI 56/10 Vjollca Shala,
13. KI 57/10 Agim Visoka,
14. KI 58/10 Amit Krasniqi,
15. KI 59/10 Shaban Igrishta,
16. KI 60/10 Havë Islami,
17. KI 61/10 Ramush Shala,
18. KI 63/10Halil Vrella,
19. KI 64/10 Hamdi Haxha,
20. KI 65/10 Gani Sahiti,
21. KI 66/10 Zoja Sollova,
22. KI 67/10 Isa Hajdari,
23. KI 68/10 Hajrije Sadiku,
24. KI 71/10 Blerim Hatipi,
25. KI 74/10 Time Bekaj,
26. KI 76/10 Ilaz Halili,

3. U ovoj presudi, radi lakšeg oslovljavanja podnosioci zahteva se mogu kolektivno nazvati „dvadeset šestoro (26) bivših radnika Energetske korporacije Kosova (EKK).

Podnosioci zahteva osporavaju presude Vrhovnog suda Kosova, donete u sledećim predmetima:

1. Isuf Mërlaku, Rev.br. 338/2008 od 11.02.2009.
2. Ragip Berisha, Rev.br. 63/2009 od 11.02.2009.
3. Bedri Berisha, Rev.br. 145/2008 od 13.04.2009.
4. Ajvaz Krasniqi, Rev.br. 549/2008 od 10.03.2008.
5. Rasim Klinaku, Rev.br. 470/2008 od 23.02.2009.
6. Ali Tahiri, Rev.br. 271/2009 od 15.07.2009.
7. Smajl Grajqevci, Rev.br. 41/10 od 23.02.2009.
8. Sherfi Pllana, Rev.br. 207/2009 od 29.06.2009.
9. Hasan Shala, Rev.br. 45/2010 od 23.02.2009.
10. Azem Fetahu, Rev.br. 38/2010 od 09.06.2010.
11. Zenel Bajgora, Rev.br. 152/2009 od 13.04.2010.
12. Vjollca Shala, Rev.br. 452/2008 od 23.02.2009.
13. Agim Visoka, Rev.br. 57/2010 od 23.06.2009.

14. Amit Krasniqi, Rev.br. 67/2008 od 10.02.2009.
15. Shaban Igrishta, Rev.br. 442/2008 od 11.02.2009.
16. Havë Islami, Rev.br. 154/2009 od 27.04.2009.
17. Ramush Shala, Rev.br. 223/2008 od 27.01.2009.
18. Halil Vrella, Rev br. 252/2008 od 10.02.2009.
19. Hamdi Haxha, Rev.br. 66/2009 od 11.02.2009.
20. Gani Sahiti, Rev. br 65/2009 od 16.03.2010.
21. Zoja Sollova, Rev.br. 103/2009 od 17.03.2009.
22. Isa Hajdari, Rev.br. 469/09 od 10/03/2010.
23. Hajrije Sadiku, Rev.br 137/2008 od 27.01.2009.
24. Blerim Hatipi, Rev.br. 542/2008 od 23.02.2009.
25. Time Bekaj, Rev.br. 42/2009 od 11.02.2009.
26. Ilaz Halili, Rev.br. 432/2008 od 10.02.2009.

Predmetna stvar

4. Predmetna stvar ovog zahteva obuhvata ocenu ustavnosti individualnih presuda koje je doneo Vrhovni sud Republike Kosovo u dvadeset šest (26) individualnih predmeta podnosilaca zahteva protiv EKK-a, kako je navedeno gore.

Pravni osnov

5. Zahtev se zasniva na članu 113. Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), članu 20. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i članu 55. Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).

Kratak pregled činjenica kako su strane navele

6. Činjenice ovih zahteva su slične onima u slučaju „Imer Ibrahimi i 48 drugih bivših radnika Energetske korporacije Kosova protiv 49 individualnih presuda Vrhovnog suda Republike Kosovo“ i „Gani Prokshi i 15 drugih bivših radnika Energetske korporacije Kosova protiv 16 individualnih presuda Vrhovnog suda Republike Kosovo“, vidi presude Ustavnog suda Kosova (u daljem tekstu: slučaj „Ibrahimi i drugi“ od 23. juna 2010. god. i „slučaj Prokshi i drugi“ od 18. oktobra 2010. god.).

7. Svaki podnosilac zahteva u ovom slučaju je tokom 2001. i 2002. godine, kao i podnosioci zahteva iz navedene presude od 23. juna 2010. godine, potpisao sporazum o privremenoj naknadi plate za prekid radnog odnosa sa svojim poslodavcem EKK-om. Ti sporazumi su u suštini isti.

8. Član 1. sporazuma predviđa da, u skladu sa članom 18. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju na Kosovu (Službeni list Socijalističke Autonomne Pokrajine Kosova br. 26/86 i 11/88) i zaključkom Invalidske komisije EKK-a, korisnik (tj. svaki od podnosilaca zahteva) ima pravo na privremenu naknadu zbog prevremenog prekida radnog odnosa do uspostavljanja i funkcionisanja kosovskog fonda za penzijsko-invalidsko osiguranje.

9. Član 2. sporazuma predviđa da mesečni iznos koji se isplaćuje svakom podnosiocu zahteva iznosi 206 nemačkih maraka.

10. Član 3. predviđa da će „isplata prestati dana kada kosovski fond za penzijsko i invalidsko osiguranje otpočne sa radom. Od tog dana, korisnik svoja prava može ostvariti u kosovskom fondu za penzijsko i invalidsko osiguranje, a EKK je oslobođena odgovornosti prema korisniku, u skladu sa ovim sporazumom“.

11. Izvršni odbor EKK je 1. novembra 2002. god. usvojio odluku o uspostavljanju penzijskog fonda, u skladu sa odredbama Uredbe UNMIK-a br. 2001/30 o penzijama na Kosovu. Član 3. te odluke predviđa sledeće: „Penzijski fond nastavlja da postoji na neodređeno vreme, shodno uslovima i odgovornostima definisanim zakonima o penziji, koje usvaja Odbor za penzijski fond EKK-a, u skladu sa ovom odlukom, ili dok zakonski uslovi za postojanje i funkcionisanje fonda ne budu u skladu sa penzijskim propisima ili pravilima koje usvoji BAK.“.

12. Izvršni odbor EKK-a je 25. jula 2006. god. poništio gore navedenu odluku o uspostavljanju dopunskog penzijskog fonda i prekinuo

je finansiranje i funkcionisanje dopunskog penzijskog fonda, sa početkom od 31. jula 2006. god. Prema odluci od 25. jula 2006. godine, svim korisnicima je zagarantovana celokupna isplata u skladu sa Statutom Fonda. Osim toga, ukupne obaveze prema korisnicima iznosile su 2.395.487 evra, bankarski depoziti su iznosili 3.677.383 evra i da su sredstva preostala nakon obaveza iznosila 1.281.487 evra. Odluka navodi da će radnici EKK-a za koje Ministarstvo rada i socijalne zaštite potvrdi da su radno nesposobni uživati prava koja predviđa Ministarstvo. EKK je 14. novembra 2006. god. obavestila Centralni bankarski organ da je „odluka o ukidanju penzijskog fonda EKK-a zasnovana na odluci Izvršnog odbora EKK-a i Odluci Odbora za upravljanje penzijama... zbog finansijskog rizika koji šema donosi za EKK u budućnosti".

13. Prema navodima podnosilaca zahteva, EKK je prekinula isplatu predviđenu sporazumima od leta 2006. god. bez ikakvog obaveštenja. Podnosioci zahteva tvrde da je takvo postupanje protivno potpisanim sporazumima.

14. Takođe, podnosioci zahteva tvrde da je opšte poznato da kosovski fond za penzijsko i invalidsko osiguranje još uvek nije uspostavljen.

15. Sa druge strane, u prvobitnom predmetu, EKK osporava navode podnosilaca zahteva, tvrdeći da je bilo opšte poznato da Fond za invalidsko i penzijsko osiguranje funkcioniše još od 1. januara 2004. god.

16. Prema navodima EKK-a, podnosioci zahteva su automatski uključeni u nacionalnu šemu za invalidsko osiguranje u skladu sa Uredbom UNMIK-a br. 2003/40 o proglašenju Zakona o invalidskim penzijama na Kosovu (Zakon br. 2003/23).

17. EKK je dodatno tvrdila da je 31. avgusta 2006. god. objavila obaveštenje kojim su svi korisnici dopunskog fonda EKK-a obavešteni da se fond ukida. Isto obaveštenje potvrđuje da je svim korisnicima zagarantovana celokupna isplata u skladu sa

Statutom DFPO, naime isplata za 60 meseci ili dok korisnici ne napune 65 godina, shodno Odluci Odbora za upravljanje penzijskim fondom, od 29. avgusta 2006. god.

18. EKK je dodatno tvrdila da podnosioci zahteva nisu osporavali uputstva za invalidsku penziju, niti potpis za rano prekidanje radnog odnosa shodno zaključku Invalidske komisije.

19. Podnosioci zahteva su tužili EKK pred Opštinskim sudom u Prištini, zahtevajući od Suda da naloži EKK-u isplatu neisplaćene naknade i da nastavi da plaća 105 evra (jednako 206 nemačkih maraka) do sticanja uslova za prekid isplate.

20. Opštinski sud u Prištini je usvojio tužbe podnosilaca zahteva i naložio novčanu nadoknadu. Opštinski sud u Prištini je zaključio (npr.: presuda C.br. 445/2006, od 19. juna 2007. god. u slučaju prvog podnosioca zahteva, Isuf Mërlaku) da uslovi predviđeni članom 3. sporazuma nisu ispunjeni. Član 3. sporazuma predviđa novčanu nadoknadu dok podnosilac zahteva ne ostvari svoje pravo, „što podrazumeva pravo na penzionu šemu, koje tužilac ne može da ostvari jer nije napunio 65 godina".

21. Opštinski sud, u gore citiranoj presudi, dalje navodi da se isplata nadoknade ne može povezati sa odredbama Statuta o dopunskoj penziji, pošto su sporazumi ranije potpisani a Statut ne predviđa da ranije sklopljeni sporazumi prestaju da važe. Takođe, taj Sud je objasnio da u skladu sa članom 262. Zakona o obligacionim odnosima poverenik (tj. podnosilac zahteva) ima pravo da traži ispunjenje obaveze, dok je dužnik (tj. EKK) u obavezi da ispuni takvu obavezu.

22. EKK je izjavila žalbu na presude Opštinskog suda Okružnom sudu, tvrdeći, između ostalog, da presuda Opštinskog suda nije pravična jer su sporazumi sa podnosiocima zahteva potpisani zbog invaliditeta podnosilaca zahteva i da oni ne mogu da traže produžetak radnog odnosa zbog svog invaliditeta.

23. EKK je ponovila da je sud u obavezi da odluči u skladu sa Uredbom UNMIK-a 2003/40 o proglašenju Zakona o invalidskim

penzijama prema kojoj podnosioci zahteva imaju pravo na invalidsku penziju.

24. Okružni sud u Prištini je odbacio žalbe EKK-a i zaključio da su njeni podnesci neosnovani.

25. EKK je tražila reviziju od Vrhovnog suda zbog navodno grubog kršenja Zakona o parničnom postupku i pogrešne primene materijalnog prava (npr: Revizija EKK, od 27. januara 2009. godine, u predmetu prvog navedenog podnosioca zahteva, Isufa Mërlakua). Ponovila je da podnosioci zahteva imaju pravo na penziju, kako je predviđeno Zakonom 2003/40 i da je nastavila da isplaćuje mesečnu naknadu iz humanitarnih razloga i nakon što je Zakon stupio na snagu. Tvrdila je da starosno doba podnosioca zahteva nije relevantno, već da je njegov invaliditet relevantan.

26. Vrhovni sud je prihvatio reviziju EKK-a i poništio je presude Okružnog suda i Opštinskog suda u Prištini, a tužbe podnosilaca zahteva odbacio kao neosnovane.

27. Vrhovni sud je tvrdio da je način prekida radnog odnosa bio zakonit, shodno članu 11. stavu 1. Uredbe UNMIK-a 2001/27 o Zakonu o osnovnom radu na Kosovu.

28. U svojoj presudi u predmetu prvog podnosioca zahteva, Isufa Mërlakua, Rev.Br. 338/2008, od 11. februara 2009. godine, Vrhovni sud je izjavio sledeće: „Uzimajući u obzir nespornu činjenicu da je tužena strana ispunila obaveze prema tužitelju, koja isplaćuje naknadu za platu u skladu sa navedenim periodom, odnosno do uspostavljanja i funkcionisanja kosovskog fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje, počevši od 1. januara 2004. godine, sud zaključuje da je tužena strana ispunila obaveze predviđene sporazumom. Samim tim, sud smatra da su navodi tužitelja da je tužena strana u obavezi da mu isplati privremenu naknadu za platu posle uspostavljanja kosovskog fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje neosnovani jer su ugovorne

strane do sticanja uslova za rešenje – uspostavljanja navedenog fonda, ispunile svoje ugovorene obaveze...“

29. Kosovsko Ministarstvo rada i socijalne zaštite je 15. maja 2009. god. obavestilo podnosioce zahteva o sledećem: „Zaključak Vrhovnog suda Kosova, u svom obrazloženju npr.: presude Rev. I br. 208/2008, da u Republici Kosovo postoji Fond za penzijsko i invalidsko osiguranje koji funkcioniše od 1. januara 2004. god. nije tačan i neosnovan je. Dajući ovu izjavu, imamo u obzir činjenicu da Uredba UNMIK-a 2003/40 proglašava Zakon br. 2003/213 o penzijama za lica sa ograničenim sposobnostima na Kosovu, kojom se za trajno nesposobna lica reguliše da mogu koristiti ovu šemu u skladu sa uslovima i kriterijumima predviđenim ovim zakonom. Stoga, dozvolite mi da podvučem da odredbe ovog Zakona ne predviđaju uspostavljanje fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje u zemlji. Uspostavljanje fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje u Republici Kosovo predviđeno je odredbama Zakona o penzijskim i invalidskim fondovima, koji je u fazi izrade i usvajanja u Vladi Kosova.“. Isto obaveštenje, u vreme kada je napisano, između ostalog objašnjava da postoji „invalidska penzija koja iznosi 45 evra kako je regulisano Zakonom o invalidskim penzijama (korisnici su sva lica sa potpunim i trajnim invaliditetom)“ kao i „penzije definisane doprinosom, u iznosu od 82 evra, koji je regulisan odlukom Vlade (korisnici su svi penzioneri koji su dostigli starosnu granicu od 65 godina i koji imaju najmanje 15 godina radnog iskustva)“.

Žalbeni navodi

30. Podnosioci zahteva se žale da su njihova prava prekršena jer je EKK jednostrano poništila njihove sporazume, iako uslov propisan članom 3. (uspostavljanje kosovskog fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje) nije ispunjen. Podnosioci zahteva dalje tvrde da nisu dobili pravni lek za takvo kršenje pred redovnim sudovima. Iako se nijedan od podnosilaca zahteva ne žali eksplicitno na kršenje Evropske povelje o ljudskim pravima (EPLJP), iz podnesaka podnosilaca zahteva vidi se da su predmet njihovih zahteva imovinska prava (kako je zagarantovano članom 1. Protokola 1. EPLJP) kao i njihovo pravo na pravično suđenje (kako je zagarantovano članom 6. EPLJP).

Kratak opis postupka pred Sudom

31. Između januara 2009. god. i avgusta 2010. godine, svaki podnosilac zahteva je pojedinačno podneo zahtev Ustavnom sudu. Predsednik Suda je odredio sudiju Kadrija Kryeziua kao sudiju izvestioca i imenovao sudsko veće za razmatranje u sastavu sudija Altay Suroy (predsedavajući), Enver Hasani i Iliriana Islami.

32. Ustavni sud je 17. avgusta 2010. god. obavestio Vrhovni sud, u skladu sa članom 26. Zakona, da su ti podnosioci zahteva osporavali individualne presude koje je doneo Vrhovni sud.

33. Ustavni sud je 18. avgusta 2010. god. obavestio EKK, kao zainteresovanu stranu, o podnošenju gore navedenih zahteva.

34. EKK je odgovorila pismeno 1. oktobra 2010. god. izjavljujući da su svi gore navedeni slučajevi identični slučaju KI 40/09 i da je već iznela svoje komentara na javnoj raspravi održanoj 30. aprila 2010. god. povodom slučaja KI 40/09. EKK je istim povodom osporila i suštinu presuda koje je Ustavni sud doneo u slučaju „Ibrahimi i drugi" i „Prokshi i drugi" tvrdeći da nije postojala povreda Ustava.

35. Ustavni sud nikada nije dobio odgovor Vrhovnog suda.

36. Nakon što je 13. decembra 2010. god. razmotrilo izveštaj sudije izvestioca, Kadria Kryeziua, Veće za razmatranje, u sastavu sudija Altay Suroy, Enver Hasani i Iliriana Islami je Sudu u punom sastavu iznelo preporuku o prihvatljivosti zahteva.

Prihvatljivost

37. Kako je odlučeno u slučajevima „Ibrahimi i drugi" i „Prokshi i drugi", na šta je već ukazano, da bi mogao da reši zahtev podnosilaca zahteva Ustavni sud prvo mora da ispita da li su podnosioci zahteva zadovoljili uslove prihvatljivosti, određene Ustavom.

38. U vezi sa tim, Sud upućuje na član 113. stav 7. Ustava, koji predviđa:

> *„Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.“*;

i član 47. stav 2. Zakona, koji predviđa:

> *„Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva.“.*

39. Sud mora dalje da razmotri da li su podnosioci zahteva svoj zahtev podneli u roku od četiri meseca kako je propisano članom 49. Zakona. Sa tim u vezi, Ustavni sud upućuje na član 49. Zakona, koji predviđa:

> *„Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku. U svim ostalim slučajevima, rok počinje na dan javnog objavljivanja odluke ili akta...“.*

40. Sud napominje da u datom slučaju, kao i u slučajevima „Ibrahimi i drugi“ i „Prokshi i drugi“, podnosioci zahteva još uvek trpe štetu jednostranog poništenja sporazuma koje su potpisali sa EKK-0m. Oni iznose istu tvrdnju kao i prethodni podnosioci zahteva da je dokazano da fond za penzijsko i invalidsko osiguranje do danas nije uspostavljen. Stoga, radi se o kontinuiranoj situaciji. S obzirom da okolnosti na koje se podnosioci zahteva žale i dalje postoje, rok od četiri meseca kako je propisano članom 49. Zakona ne važi za ove predmete.

41. Ustavni sud je svestan da su neki od podnosilaca zahteva imali više od 65 godina u vreme podnošenja zahteva ovom Sudu.
42. Ti podnosioci zahteva su: Ajvaz Krasniqi (1945), Rasim Klinaku (1944), Sherif Pllana (1945), Halil Vrella (1945) i Ilaz Haliti (1945).

43. Ustavni sud napominje da u skladu sa obaveštenjem koje je izdalo Ministarstvo rada i socijalne zaštite 15. maja 2009. godine, lica koja su dostigla starosnu granicu od 65 godina za penzionisanje i koja imaju najmanje 15 godina radnog iskustva, imaju pravo na penziju u mesečnom iznosu od 82 evra. Suštinu ovog obaveštenja potvrdilo je Ministarstvo na javnoj raspravi koju je Ustavni sud održao 30. aprila 2010. god. u slučaju „Ibrahimi i drugi".

44. Sledstveno tome, proizilazi da gore navedeni podnosioci zahteva imaju pravo na penziju od trenutka kada su napunili 65 godina.

45. Međutim, njihova žalba u vezi sa neisplaćenom naknadom za period pre tog momenta, na račun kontinuirane situacije, ostaje na razmatranju.

46. Stoga su zahtevi Ajvaza Krasniqija, Rasima Klinakua, Sherifa Pllane, Halila Vrelle i Ilaza Halirija delimično prihvatljivi.

47. Što se tiče ostalih podnosilaca zahteva, Ustavni sud ne nalazi razlog da ne prihvati zahteve.

48. Sud dalje smatra da je prikladno da se zahtevi spoje, shodno pravilu 37. Poslovnika o radu.

Meritum

49. Sud podseća na svoje presude od 23. juna 2010. god. i 18. oktobra donete u prethodnim slučajevima EKK-a, u kojima je zaključeno da je došlo do povrede člana 46. Ustava Republike Kosovo (Zaštita imovine), u vezi sa članom 1. Protokola 1. Evropske povelje o ljudskim pravima, kao i to da je došlo do povrede člana 31. Ustava (Pravo na pravično i nepristrasno suđenje), u vezi sa članom 6. Evropske povelje o ljudskim pravima u pogledu istih podnosilaca zahteva. Sledstveno tome, odlučeno je da se presude koje je doneo Vrhovni sud u predmetima podnosilaca zahteva ponište i presude

Vrhovnog suda vrate na ponovno razmatranje u saglasnosti sa presudom ovog Suda.

i. u pogledu zaštite imovine

50. Podnosioci zahteva se žale da su njihova prava prekršena jer je EKK jednostrano poništila njihove sporazume iako uslovi propisani članom 3. (tj. uspostavljanje kosovskog fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje) nisu ispunjeni. U suštini, podnosioci zahteva tvrde da su povređena njihova imovinska prava

51. Na početku, trebalo bi imati u vidu sledeće zakonske odredbe:

Član 53. Ustava
„Osnovna prava i slobode zagarantovana ovim Ustavom se tumače u saglasnosti sa sudskom odlukom Evropskog suda za ljudska prava.“

Član 46. [Zaštita imovine] Ustava predviđa sledeće

„1. Garantuje se pravo na imovinu.

2. Korišćenje imovine je regulisano zakonom, u skladu sa javnim interesom.

3. Niko se ne može arbitrarno lišiti lične imovine. Republika Kosovo ili javne vlasti Republike Kosovo mogu izvršiti eksproprijaciju imovine ako je ista u skladu sa zakonom, ako je neophodna ili adekvatna za postizanje javnih ciljeva ili podržavanje javnog interesa, a za koju se vrši neposredna adekvatna kompenzacija licu ili licima, imovina kojih se eksproprišе.“

Član 1. Protokola br. 1. Evropske povelje o ljudskim pravima predviđa:

„Svako fizičko ili pravno lice ima pravo na mirno uživanje svog zanimanja. Nikome se ne sme uskratiti posed, osim u javnom interesu i pod uslovima predviđenim zakonom, i opštim načelima međunarodnog prava.

Prethodne odredbe, međutim, ni na koji način ne štete pravu države da sprovodi takve zakone, kada smatra da je to potrebno radi kontrole korišćenja imovine u skladu sa opštim interesom, ili da bi se obezbedila naplata poreza ili drugih doprinosa ili kazni.“

52. U skladu sa sudskom praksom Evropskog suda za ljudska prava, podnosilac zahteva može da upućuje na povredu člana 1. Protokola br. 1. samo u pogledu spornih odluka u vezi sa njegovim „posedom“ u okviru značenja ove odredbe.

53. Zatim, „posed“ može predstavljati bilo „postojeći posed“ bilo imovinu, uključujući potraživanja, u pogledu kojih podnosilac zahteva može tvrditi da ima bar „legitimno očekivanje“ za pribavljanje delotvornog uživanja imovinskog prava. Suprotno tome, nada da će se priznati imovinsko pravo koje je bilo nemoguće uživati delotvorno, ne može se smatrati „posedom“ u okviru značenja člana 1. Protokola br. 1, niti uslovno potraživanje koje prestaje kao rezultat neispunjenja uslova“ (vidi slučaj „Ibrahimi i drugi“ i „Prokshi i drugi“; vidi takođe, Princ Hans-Adam II od Lihtenštajna protiv Nemačke, br. 42527/98, stavovi 82-83, ESLJP 2001-VIII; i Gratzinger i Gratzingerova protiv Republike Češke (odluka) [GC], br. 39794/98, stav 69, ESLJP 2002-VII).

54. Stvar koja se mora ispitati u svakom slučaju jeste da li okolnosti slučaja, gledano u celini, upućuju na materijalni interes podnosilaca zahteva, koji je zaštićen članom 1. Protokola 1. EPLJP-a (vidi slučaj *„Ibrahimi i drugi”* i *„Prokshi i drugi“*).

55. Ustavni sud konstatuje da su, u vreme kada su zaključeni sporazumi između podnosilaca zahteva i EKK-a, takve vrste sporazuma regulisane Zakonom o ugovorima i šteti (Zakon o obligacionim odnosima) objavljenom u Službenom listu SFRJ 29/1978 a izmenjenom u 39/1985, 45/1989, 57/1989.

Član 74. stav 3. Zakona o obligacionim odnosima predviđa sledeće:

„Nakon zaključenja pod raskidnim uslovom, ugovor prestaje da važi nakon što takav uslov postane važeći.“

56. Stoga, suštinska stvar je da li je raskidni uslov pod kojim su sporazumi potpisani ispoštovan. Odgovor na to pitanje omogućiće Ustavnom sudu da proceni da li okolnosti ovog slučaja, gledano u celini, upućuju na materijalni interes podnosilaca zahteva, koji je zaštićen članom 1. Protokola br. 1 EPLJP.

57. Ustavni sud konstatuje da je jasno na osnovu dokumenata, i nesporno između strana, da „raskidni uslov“ po kojem su sporazumi potpisani predstavlja uspostavljanje i funkcionisanje kosovskog fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje.

58. U tom pogledu, Ustavni sud, takođe konstatuje da je prema navodima Ministarstva rada i socijalne zaštite, uspostavljanje fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje trebalo da se predvidi Zakonom o fondovima za penzijsko i invalidsko osiguranje. On je u fazi izrade i usvajanja u Vladi Kosova.

59. Ustavni sud smatra da su podnosioci zahteva, kada su potpisivali sporazume sa EKK-om, imali legitimno očekivanje da će imati pravo na mesečnu naknadu u iznosu od 105 evra do uspostavljanja fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje.

60. Takvo legitimno očekivanje zagarantovano je članom 1. Protokola br. 1 Povelje, njegov karakter je konkretan a ne čista nada i zasniva se na zakonskoj odredbi ili pravnom aktu, tj. sporazumu sa EKK-om (slučaj „*Ibrahimi i drugi*“ i „*Prokshi i drugi*“; takođe, *mutatis mutandis* Gratzinger i Gratzingerova protiv Republike Češke (odluka), br. 38794/98, stav 73, ESLJP 2002-VII).

61. Stoga, Ustavni sud smatra da podnosioci zahteva imaju „legitimno očekivanje“ da će se njihov zahtev rešavati u skladu sa važećim zakonima, posebno gore navedene odredbe Zakona o obligacionim odnosima i Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju na Kosovu, što je kasnije i potvrđeno (vidi slučaj „*Ibrahimi i drugi*“ i „*Prokshi i drugi*“).

62. Međutim, jednostrano poništenje sporazuma, pre ispunjenja raskidnog uslova, prekršilo je novčani interes podnosilaca zahteva, koji je priznat zakonom i koji je predmet zaštite u članu 1. Protokola br. 1 (vidi slučaj „*Ibrahimi i drugi*“ i „*Prokshi i drugi*“).

63. Sledstveno tome, Ustavni sud zaključuje da je došlo do povrede člana 46. Ustava, u vezi sa članom 1. Protokola 1. Evropske povelje o ljudskim pravima.

ii. u pogledu prava na pravično suđenje

64. Podnosioci zahteva dalje tvrde da nisu ispeli da dobiju pravni lek za povredu njihovih imovinskih prava pred redovnim sudovima.

***Član 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava, predviđa sledeće**:*

„1. Svakom se garantuje jednaka zaštita prava pred sudom, ostalim državnim organima I nosiocima javnih.“

Član 6. Evropske povelje o ljudskim pravima

„Kada se određuju građanska prava i obligacije... svako ima pravo na pravično... saslušanje... preko... suda...“

65. Ustavni sud ponavlja da nije njegov zadatak na osnovu Ustava da postupa kao žalbeni sud, ili sud četvrte instance u pogledu odluka koje donesu redovni sudovi, uključujući Vrhovni sud. Generalno, „sudovi sude na osnovu Ustava i zakona“ (član 102. Ustava). Preciznije, uloga redovnih sudova je da tumače i primenjuju relevantne propise kako proceduralnog, tako i materijalnog prava (vidi, *mutatis mutandis*, García Ruiz protiv Španije [GC], br. 30544/96, stav 28, Evropski sud za ljudska prava [ESLJP] 1999-I).

66. Sa druge strane, „Ustavni sud je konačna vlast za tumačenje Ustava i saglasnost zakona sa Ustavom“ (član 112. stav 1. Ustava). Samim tim, Ustavni sud može samo da razmotri da li su dokazi predstavljeni na takav način i da li su postupci uopšte, gledano u celini, vođeni na takav način da su podnosioci zahteva imali pravično suđenje (vidi pored ostalih izvora, izveštaj Evropske komisije za ljudska prava u predmetu Edwards protiv Ujedinjenog Kraljevstva, Zahtev br. 13071/87, usvojen 10. jula 1991. god.).

67. Prema sudskoj praksi Evropskog suda za ljudska prava, član 6. stav 1. EPLJP obavezuje sudove da obrazlažu svoje presude, ali se to ne može shvatiti kao uslov po kojem se mora detaljno opisati odgovor na svaki argument. Mera do koje postoji dužnost da se iznese obrazloženje može varirati u skladu sa karakterom odluke. Štaviše, potrebno je uzeti u obzir, između ostalog, raznovrsnost podnesaka koje parničar može izneti pred sudovima i razlike koje postoje među državama potpisnicama u pogledu pravnih odredbi, običajnih pravila, zakonskih mišljenja i izlaganja i sastavljanja presuda. Samim tim, pitanje da li sud nije ispunio obavezu da navede razloge, koja proizilazi iz člana 6. Povelje, može se odrediti samo u svetlu okolnosti predmeta (vidi slučaj „*Ibrahimi i drugi*“ i „*Prokshi i drugi*“, Ruiz Torija protiv Španije, presuda od 9. decembra 1994. godine, Serije A, br. 303-A, stav 29).

68. U konkretnom slučaju, podnosioci zahteva su zahtevali od redovnih sudova da reše njihov imovinski spor sa EKK-om. Podnosioci zahteva su posebno upućivali na odredbu člana 3. sporazuma, tvrdeći da Zakon o penziji kojim se uspostavlja fond za penzijsko i invalidsko osiguranje još uvek nije usvojen. Tu činjenicu je potvrdio predstavnik nadležnog Ministarstva rada i socijalne zaštite.

69. Međutim, Vrhovni sud nije pokušao da analizira zahtev podnosilaca zahteva sa te tačke gledišta, uprkos eksplicitnom upućivanju na to pred svakom drugom sudskom instancom. Umesto toga, Vrhovni sud je smatrao da je nesporna činjenica da je tužena strana (EKK) ispunila obaveze prema tužitelju, odnosno

da je isplatila naknadu za platu, u skladu sa određenim periodom a koji je bio do uspostavljanja i funkcionisanja kosovskog fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje, počevši od 1. januara 2004. god.

70. Zadatak Ustavnog suda nije da odluči koji bi način bio najodgovarajući za redovne sudove da se bave argumentom podnosilaca zahteva, tj. ispunjenje raskidnog uslova iz člana 3. sporazuma, čije ispunjenje je regulisano i članom 74. stavom 3. Zakona o obligacionim odnosima, gledano zajedno sa članom 18. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju iz 1983. god.

71. Međutim, ovaj Sud smatra da Vrhovni sud, zanemarivanjem ocene ovog stanovišta u celini, iako je bilo konkretno, odnosno i važno, nije ispunio svoje obaveze predviđene članom 6. stavom 1. EPLJP (vidi „*Ibrahimi i drugi*“, „*Prokshi i drugi*“, gore i Evropski sud za ljudska prava, presuda od 18. jula 2006. god. u slučaju Pronin protiv Ukrajine, Zahtev br. 63566/00).

72. U smislu gore navedenog, Ustavni sud zaključuje da je došlo do povrede člana 31. Ustava u vezi sa članom 6. EPLJP.

IZ TIH RAZLOGA SUD JEDNOGLASNO DONOSI SLEDEĆU ODLUKU:

I. DA SPOJI ZAHTEVE;

II. DA OGLASI KAO

a) *prihvatljive* zahteve sledećih podnosilaca zahteva:

KI 08/10 Isuf Mërlaku,

KI 16/10 Ragip Berisha,

KI 22/10 Bedri Berisha,

KI 36/10 Ali Tahiri,

KI 41/10 Smajl Grajqevci,

KI 45/10 Hasan Shala,

KI 53/10 Azem Fetahu,

KI 54/10 Zenel Bajgora,

KI 56/10 Vjollca Shala,

KI 57/10 Agim Visoka,

KI 58/10 Amit Krasniqi,

KI 59/10 Shaban Igrishta,

KI 60/10 Havë Islami,

KI 61/10 Ramush Shala,

KI 64/10 Hamdi Haxha,

KI 65/10 Gani Sahiti,

KI 66/10 Zoja Sollova,

KI 67/10 Isa Hajdari,

KI 68/10 Hajrije Sadiku,

KI 71/10 Blerim Hatipi i

KI 74/10 Time Bekaj

b) *delimično prihvatljive* zahteve sledećih podnosilaca zahteva:

KI 24/10 Ajvaz Krasniqi,

KI 27/10 Rasim Klinaku,

KI 42/10 Sherif Pllana,

KI 63/10 Halil Vrell i

KI 76/10 Ilaz Haliti.

III. DA USTANOVI

a) ***da je došlo do povrede člana 46. Ustava Republike Kosovo*** u vezi sa članom 1. Protokola 1. Evropske povelje o ljudskim pravima, u slučajevima svih podnosilaca zahteva, naime, Isuf Mërlaku, Ragip, Berisha, Bedri Berisha, Ajvaz Krasniqi, Rasim Klinaku, Ali Tahiri, Smajl Grajqevci, Sherfi Pllana, Hasan Shala, Azem Fetahu, Zenel Bajgora, Vjollca Shala, Agim Visoka, Amit Krasniqi, Shaban Igrishta, Havë Islami, Ramush Shala, Halil Vrella, Hamdi Haxha, Gani Sahiti, Zoja Sollova, Isa Hajdari, Hajrije Sadiku, Blerim Hatipi, Time Bekaj i Ilaz Halili.

b) ***da je došlo do povrede člana 31. Ustava*** u vezi sa članom 6. Evropske povelje o ljudskim pravima u vezi sa istim podnosiocima zahteva koji su pretrpeli povredu člana 46. Ustava

III. ***Proglašava nevažećim presude Vrhovnog suda*** u sledećim predmetima:

KI 08/10 Isuf Mërlaku, Rev.br. 338/2008 od 11.02.2009.

KI 16/10 Ragip Berisha, Rev.br. 63/2009 od 11.02.2009.

KI 22/10 Bedri Berisha, Rev.br. 145/2008 od 13.04.2009.

KI 24/10 Ajvaz Krasniqi, Rev.br. 549/2008 od 10.03.2008.

KI 27/10 Rasim Klinaku, Rev.br. 470/2008 od 23.02.2009.

KI 36/10 Ali Tahiri, Rev.br. 271/2009 od 15.07.2009.

KI 41/10 Smajl Grajqevci, Rev.br. 41/10 od 23.02.2009.

KI 42/10 Sherfi Pllana, Rev.br. 207/2009 od 29.06.2009.

KI 45/10 Hasan Shala, Rev.br. 45/2010 od 23.02.2009.

KI 53/10 Azem Fetahu, Rev.br. 38/2010 od 09.06.2010.

KI 54/10 Zenel Bajgora, Rev.br. 152/2009 od 13.04.2010.

KI 56/10 Vjollca Shala, Rev.br. 452/2008 od 23.02.2009.

KI 57/10 Agim Visoka, Rev.br. 57/2010 od 23.06.2009.

KI 58/10 Amit Krasniqi, Rev.br. 67/2008 od 10.02.2009.

KI 59/10 Shaban Igrishta, Rev.br. 442/2008 od 11.02.2009.

KI 60/10 Havë Islami, Rev.br. 154/2009 od 27.04.2009.

KI 61/10 Ramush Shala, Rev.br. 223/2008 od 27.01.2009.

KI 63/10Halil Vrella, Rev br. 252/2008 od 10.02.2009.

KI 64/10 Hamdi Haxha, Rev.br. 66/2009 od 11.02.2009.

KI 65/10 Gani Sahiti, Rev. br 65/2009 od 16.03.2010.

KI 66/10 Zoja Sollova, Rev.br. 103/2009 od 17.03.2009.

KI 67/10 Isa Hajdari, Rev.br. 469/09 od 10/03/2010.

KI 68/10 Hajrije Sadiku, Rev.br 137/2008 od 27.01.2009.

KI 71/10 Blerim Hatipi, Rev.br. 542/2008 od 23.02.2009.

KI 74/10 Time Bekaj, Rev.br. 42/2009 od 11.02.2009.

KI 76/10 Ilaz Halili, Rev.br. 432/2008 od 10.02.2009.

IV. VRAĆA ove presude Vrhovnom sudu na ponovno razmatranje u skladu sa presudom ovog Suda**;**

V. OSTAJE u potpunosti posvećen pitanju očekujući izvršenje tog naloga.

Ova presuda stupa na snagu odmah po uručenju strankama.

U Prištini, dana xxxxxx

Sudija izvestilac **Predsednik Ustavnog suda**

Kadri Kryeziu, zamenik predsednika Prof. dr Enver Hasani

KI 09 / 11 od 06 marta 2012 - Ocena ustavnosti neizvršenja presude Okružnog suda , Ac . No 1326/2008 od 27. februara 2009 , i Opštinskog suda, CI . Br 1176 / 07 , od 12. juna

Slučaj br. KI 09/11, odluka Opštinskog suda u Prištini CI. br 1176/07, dana 12.06.2008.god.; i odluka Okružnog suda u Prištini dana 27.02.2009. god.

Ključne reči; individualni zahtev, očigledno neosnovan , Rešenje o neprihvatljivosti

Podnosilac zahteva traži ocenu ustavnosti neizvršenja presude Okružnog suda Ac. br. 1326/2008, dana 27.02.2009. god. i presude Opštinskog suda CI. br 1176/07, dana 12.06.2008. god.

Podnosilac zahteva navodi da su mu prekršena, i pored toga što je u svom zahtevu upućenom Sudu naveo da su izvršena kršenja člana 21. 22. 23 i člana 113 Ustava (prava čoveka - opšta načela, direktna primena međunarodnih sporazuma i instrumenata, ljudsko dotojanstvo i jurisdikcija, i ovlašćenje stranke za pokretanje).

Sud je zaključio da je zahtev neprihvatljiv i očigledno neosnovan.

Priština ,11.novembar 2011.god.

Ref. br.:RK157/11

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI 09/11

Podnosilac zahteva

Mustafë Aliu

Ocena ustavnosti neizvršenja presude Okružnog suda Ac.br. 1326/2008 od 27. 2. 2009. i presude Opštinskog suda CI.br. 1176/07 od 12. 6. 2008.

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

U sastavu:

Kadri Kryeziu, zamenik predsednika
Robert Carolan, sudija
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Ivan Čukalović, sudija
Gjyljeta Mushkolaj, sudija i
Iliriana Islami, sudija

jednoglasno usvaja Rešenje o neprihvatljivosti u vezi sa zahtevom.

Predsednik suda, prof. dr Enver Hasani, je u saglasnosti sa članom 18. stavom 1. tačkom 1.3. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo (Zakon br. 03/L-121) naveo sukob interesa pošto se slučaj razmatra u Sudu u vezi sa institucijom u kojoj

je ranije radio i usled toga je zahtevao izuzeće tokom postupka razmatranja ovog slučaja. Pošto su sudije usvojile njegov zahtev, predsednik nije učestvovao ni u jednoj fazi razmatranja niti u postupku odlučivanja o ovom predmetu.

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je g. Mustafë Aliu, predavač na Fakultetu za fizičku kulturu i sport na Prištinskom Univerzitetu.

Osporene odluke

2. Odluke koju su osporene pred Ustavnim sudom su::

Presuda Opštinskog suda u Prištini CI.br. 1176/07 od 12. 6. 2008; i

Presuda Okružnog suda u Prištini Ac.br. 1326/2008 od 27. 2. 2009.

Predmetna stvar

3. Osnovno pitanje predmeta podnetog Ustavnom sudu Republike Kosovo 24. januara 2011. god. je ocena ustavnosti neizvršenja presude Okružnog suda u Prištini Ac.br. 1326/2008 od 27. 2. 2009. kojom je odbijena žalba Prištinskog Univerziteta i presuda Opštinskog suda u Prištini CI.br. 1176/07 od 12. 6. 2008. kojom je g. Mustafi Aliu

odobren tužbeni zahtev i Prištinski univerzitet obavezan da g. Mustafi Aliu omogući obavljanje dužnosti dekana Fakulteta za fizičku kulturu i sport shodno odluci sa ref. br. 1/38 od 12. 6. 2006.

Navodne povrede ustavom zagarantovanih prava

4. Iako je članom 48. Zakona o Ustavnom sudu podnosilac zahteva dužan da u svom zahtevu tačno obrazloži koja su mu prava i slobode navodno prekršene, g. Mustafë Aliu u svom zahtevu nije razjasnio za koja prava tvrdi da su mu prekršena, iako u svom zahtevu podnetom Sudu on tvrdi da su prekršeni članovi 21, 22. i 23. kao i član 113. Ustava (Ljudska prava: Opšta načela, Direktna primena međunarodnih sporazuma i instrumenata, Ljudsko dostojanstvo i Jurisdikcija i ovlašćene strane za podnošenje).

Pravni osnov

5. Član 113. stav 7. u vezi sa članom 21. stavom 4. Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), član 47. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo od 16. decembra 2009. god. (u daljem tekstu: Zakon) i pravilo 56. stav 2. Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Opis postupka pred Sudom

6. Podnosilac zahteva je 24. januara 2011. god. podneo zahtev Ustavnom sudu.

7. Ustavni sud je 26. januara 2011. god., službenim dopisom Ref: DRLSA-168/11/sk obavestio Opštinski sud u Prištini u vezi sa zahtevom koji se razmatra i od ovog suda službeno tražio njihova rešenja u odnosu na tužbeni zahtev g. Aliua, koji nedostaju u dosijeu predmeta koji se razmatra u Ustavnom sudu.

8. Istoga dana, odgovarajući na dopis Ustavnog suda, Opštinski sud je prosledio tražena rešenja.

9. Ustavni sud je 1. februara 2011. god., službenim dopisom ref. br.: DRLSA-244/11/sk obavestio Prištinski univerzitet o zahtevu koji je podneo g. Aliu i tražio eventualne komentare PU-a u vezi sa ovim zahtevom.

10. Prištinski univerzitet je 14. februara 2011. god. dostavio pismeni odgovor na ovaj zahtev, u kojem je naglašeno da PU ne može da dodeli bilo kakvu nadoknadu g. Mustafi Aliu pošto on u stvarnosti nije obavljao dužnost dekana Fakulteta za fizičku kulturu.

11. Nakon razmatranja izveštaja sudije izvestioca, Altaya Suroyia, dana 12. aprila 2011. god., Veće za razmatranje u sastavu sudija: Snezhana Botusharova (predsedavajuća), Ivan Čukalović i Iliriana Islami, je istoga dana iznelo Sudu u punom sastavu svoje preporuke o odbijanju predmeta kao neprihvatljivog.

Žalba podnosioca zahteva

12. Podnosilac zahteva se žali da Prištinski univerzitet, bez ikakvog zakonskog opravdanja, nije izvršio presudu Okružnog suda u Prištini Ac.br. 1326/2008 kojom je ovaj sud odbio žalbu Prištinskog univerziteta kao neosnovanu i potvrdio presudu Opštinskog suda u Prištini CI.br. 1176/07 od 12. 6. 2008; presuda kojom je odobren tužbeni zahtev g. Mustafë Aliua i Prištinski univerzitet obavezan da tužioca vrati na radno mesto – dekan Fakulteta za fizičku kulturu i sport u Prištini, položaj sa kojeg je razrešen odlukom rektorata.

Činjenice

13. Opštinski sud u Prištini je 12. 6. 2008. presudom CI. br. 1176/07 odobrio kao osnovan tužbeni zahtev g. Mustafë Aliua, bivšeg dekan Fakulteta za fizičku kulturu i sport, i poništio odluku tužene – PU za njegovo razrešenje sa položaja dekana (odluka – ref. br. 1/38 od 12.6.2006. god), i obavezao tuženu da tužioca – g. Mustafë Aliu – vrati na radno mesto dekana Fakulteta za fizičku kulturu i sport u okviru PU-a.

14. Okružni sud u Prištini je 27. januara 2009. god., presudom Ac. br. 1326/2008, odbio žalbu Prištinskog univerziteta i potvrdio presudu Opštinskog suda CI.br. 1176/07.

15. Opštinski sud u Prištini je 30. juna 2009. god., rešenjem E 530/09, odobrio predlog za izvršenje g. Mustafë Aliu i odredio predloženo izvršenje.

16. Opštinski sud u Prištini je 25. avgusta 2009. god., rešenjem E. br. 530/09, odbio protivljenje dužnika – Prištinskog univerziteta – protiv rešenja o odobrenju izvršenja presuda

Opštinskog i Okružnog suda u Prištini koje su bile u korist poverioca, g. Mustafë Aliu.

17. G. Mustafë Aliu je 2. septembra 2009. god. poslao dopis Prištinskom univerzitetu zahtevajući njegov povratak na radno mesto – dekana FFKS-a, pozivajući se na pravosnažne i izvršne presude redovnih sudova.

18. Okružni sud u Prištini je 29. marta 2010. god., rešenjem Ac. br. 1079/2009, zaključno USVOJIO kao osnovanu žalbu dužnika – Prištinskog univerziteta i **poništio** rešenje za izvršenje E 530/09 Opštinskog suda u Prištini oglašavajući ovo izvršno pitanje kao **zaključeno**.

19. G. Mustafë Aliu u svom zahtevu Ustavnom sudu navodi i druga kršenja Ustava i zakona usmerena prema njegovim kolegama i u ime tih navodnih nepravilnosti je predočio ugovore o radu g. Rexhepa Muratija, g. Azema Hajdarija, odluke Nezavisnog nadzornog odbora Kosova, zapisnike Senata PU-a i kopiju Statuta PU-a.

Ocena prihvatljivosti

20. Da bi bio u stanju da reši zahtev podnosioca zahteva, Sud se poziva na član 113. stav 1 Ustava, u kojem stoji:

„Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način“.

Čl. 47. i 49. Zakona o Ustavnom sudu, koji propisuju:

„1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ“

Član 49. (Rokovi):

„Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku. U svim ostalim slučajevima, rok počinje na dan javnog objavljivanja odluke ili akta. Ukoliko se zahtev tiče nekog zakona, onda rok počinje da teće od dana stupanja na snagu istog“.

21. Razmatrajući dokumentaciju podnetu uz zahtev podnosioca zahteva, ali i onu koja je obezbeđena po službenoj dužnosti od strane Opštinskog suda u Prištini u vezi sa izvršnim postupkom koji je direktno vezan sa pitanjem koje se razmatra, Ustavni sud Kosova je ustanovio na neosporan način da je poslednje rešenje g. Mustafi Aliuu uručeno 20. 4. 2010. (presuda Ac. br. 1079/2009) i ova činjenica je ustanovljena iz kopije dostavnice za ličnu dostavu koju je g. Aliu lično potpisao, dok je zahtev Ustavnom sudu predao 24. 1. 2011, znači oko 8 meseci nakon roka od 4 meseca za podnošenje individualnog zahteva pred Sudom, rok koji je predviđen u članu 49. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo.

22. U ovim uslovima zahtev treba odbiti kao zastareo (vidi *mutatis mutandis* Blečić protiv Hrvatske, Zahtev br. 59532100, odluka ESLJP od 29. jula 2004. god.). Slično obrazloženje Ustavni sud je upotrebio u slučaju br. KI 33/09 – Fillim Musa Guga protiv odluka Posebne komore Vrhovnog

suda Kosova SCEL-08-0001 od 17. juna 2008. god. i SCEL-08-0001 od 10. septembra 2008. god.

23. Ustavni sud takođe primećuje da čak i da je zahtev podnosioca zahteva podnet u zakonskom roku od četiri meseca, predviđenom u članu 49. Zakona o Ustavnom sudu, zahtev bi opet trebalo odbiti kao očigledno neosnovan pošto podnosilac zahteva nije podneo dokaze koji bi *prima facie* ukazali da su mu prekršena Ustavom zagarantovana prava.

24. U stvari, iako su Opštinski sud i Okružni sud u Prištini tokom razmatranja spora o radu usvojili njegov tužbeni zahtev i naložili povratak g. Aliua na položaj dekana FFKS-a u PU, Okružni sud u Prištini je u izvršnom postupku, rešenjem Ac.br. 1079/2009 „odbio“ izvršenje istih smatrajući ih nemogućim za izvršenje i uzimajući u obzir Zakon o izvršnom postupku (Zakon br. 03/L-008) gde u članu 14. stavu 1. stoji – „Protiv pravosnažnog rešenja koje je doneseno u izvršnom postupku nisu dozvoljena vanredna sredstva pobijanja“, čime je ovo pravno pitanje zakonski okončano.

25. Ustavni sud želi da naglasi da je pravilno utvrđivanje potpunog činjeničnog stanja u celosti nadležnost redovnih sudova i da je uloga Ustavnog suda samo da obezbedi saglasnost sa pravima garantovanim u Ustavu i drugim pravnim instrumentima i da stoga ne može delovati kao „sud četvrtog stepena“ (vidi *mutatis mutandis inter alia* Akdivar protiv Turske, 16. septembar 1996. god., RJD 1996-IV, stav 65).

26. Iz činjenica iznetih zajedno sa zahtevom se vidi da podnosilac zahteva nije ispunio zakonski uslov preciziranja zahteva pošto nije jasno obrazložio koje Ustavom zagarantovana pravo mu je ugroženo aktom javnih organa. Štaviše, Sud smatra da u zahtevu ne postoji ništa što ukazuje da je sudovima tokom razmatranja slučaja nedostajala nepristrasnost ili da je postupak bio nepravičan. Prosta činjenica da podnosioci zahteva nisu zadovoljni ishodom slučaja ne može postaviti argumentovani zahtev za povredu člana 31. Ustava (vidi *mutatis mutandis* presuda ESLJP zahtev br. *5503/02,* Mezotur-Tiszazugi Tarsulat protiv Mađarske, presuda od 26. jula 2005. god.).

27. Vezano sa drugim povredama Ustava koje podnosilac zahteva navodi u zahtevu i za koje tvrdi da su mu ugrožena, Sud ponavlja da je članom 47. Zakona o Ustavnom sudu navedeno da, da bi se dobilo pravo da se Ustavnom sudu podnese individualni zahtev stranka mora dokazati da *„njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ"*, znači, u stvari treba dokazati ugrožavanje svojih ličnih Ustavom zagarantovanih prava, a ne drugih lica. Ustav Republike Kosovo ne prepoznaje *„actio popularis"* ili pravo postavljanja ustavnih pitanja od strane bilo kog fizičkog ili pravnog lica koje nema direktnog interesa u tom pitanju.

28. U ovim uslovima zahtev je **zastareo, očigledno neosnovan,** stoga podnosilac zahteva nije ispunio uslove za prihvatljivost zahteva i

IZ TIH RAZLOGA

Shodno članu 113. stavu 7. Ustava, članu 47. Zakona i pravilu 36. stavu 3. tački h) Poslovnika o radu, Ustavni sud je na većanju 12. aprila 2011. god. jednoglasno:

ODLUČIO

I. DA ODBIJE zahtev kao neprihvatljiv;

II. Odluka će biti dostavljena stranama i objavljena u Službenom listu u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona;

III. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac **Zamenik predsednika Ustavnog suda**

Altay Suroy Mr. Sc. Kadri Kryeziu

KI 02 / 11 od 19. januara 2012 - Ocena ustavnosti Odluke C.no.409/06 Opštinskog suda u Urosevcu od 7. februara 2008

Slučaj KI 02/11, Rezolucije o neprihvatljivosti od 23. novembra 2011. god.

Ključne reči: neiscrpljivost, *ratione temporis, pravo na rad i ostvarivanje profesije,* kršenje prava i sloboda pojedinaca

Podnosilac zahteva je podneo zahtev u skladu sa članom 113.7 Ustava Kosova osporavajući odluku Odluke C. br. 409/06 Opštinskog suda u Uroševcu od 7. februara 2008.god, jer je pravo podnosioca da radi kao što je zagarantovano Ustavom povređeno.

Na pitanje prihvatljivosti zahteva, Sud smatra da je zahtev bio neprihvatljiv jer se podnosilac efektivno žalio na odluku Opštinskog suda u Okružnom sudu u Prištini, koji je Odlukom Ac. br. 215/08 od 27. marta 2009. god., potvrdio tu odluku, ali podnosilac nije dokazao da je podneo žalbu u najvišem stepenu Vrhovnog suda, gde je trebalo da uloži iste ustavne žalbe protiv odluka Opštinskog suda i Okružnog suda. Jedino, ako to sredstvo ne bi bilo uspešno, mogao bi da podnese zahtev na ovom sudu. Što se tiče sporne odluke C. br. 409/06 Okružnog suda u Uroševcu od 7. februara 2008.god., sud smatra da je ratione temporis nekompatibilna sa Ustavom.

Priština, 16. decembar 2011. god.

Br. ref.: RK179/11

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI 02/11

Podnosilac

Esat Kurtaliqi

Ocena ustavnosti odluke C. br. 409/06, Opštinskog suda u Uroševcu, od 7. februara 2008. god.

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik

Kadri Kryeziu, zamenik predsednika

Robert Carolan, sudija

Altay Suroy, sudija

Almiro Rodrigues, sudija

Snezhana Botusharova, sudija

Ivan Čukalović, sudija

Gjyljeta Mushkolaj, sudija

Iliriana Islami, sudija.

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je g. Esat Kurtaliqi, sa prebivalištem u selu Plešina, Uroševac.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva eksplicitno osporava odluku Opštinskog suda u Uroševcu, C. br. 409/06 od 7 . februara 2008. god., koja je podnosiocu zahteva uručena istog dana.

3. Štaviše, podnosilac zahteva se u svom zahtevu poziva na odluku Ac. br. 215-08 Okružnog suda u Prištini od 27. marta 2009. god., koja mu je uručena 28. maja 2009. god.

Predmetna stvar

4. Podnosilac zahteva tvrdi da je njegovo pravo zagarantovano Ustavom Republike Kosova (u daljem tekstu: „Ustav") članom 49. [Pravo na rad i obavljanje profesije] povređeno.

Pravni osnov

5. Član 113.7 Ustava, član 22. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosova od 15. januara 2009. god. (u daljem tekstu: „Zakon") i pravilo 56 (2) Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosova (u daljem tekstu: „Poslovnik o radu").

Postupak pred Sudom

6. Podnosilac zahteva je 10. januara 2011. god. podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosova (u daljem tekstu: „Sud”).

7. Dana 12. januara 2011. god., podnosilac zahteva je dostavio dodatnu dokumentaciju Sudu.

8. Dana 14. februara 2011. god., predsednik je odlukom br. GJR. 02/11, imenovao sudiju Snezhanu Botusharovu za sudiju izvestioca. Istog dana, predsednik je odlukom br. KSH. 02/11, imenovao Veće za razmatranje u sastavu sudija: Robert Carolan (predsedavajući), Altay Suroy i Almiro Rodrigues.

9. Dana 4. maja 2011. god., Sud je o zahtevu obavestio Posebnu komoru Vrhovnog suda, Društveno preduzeće IMK fabrika čeličnih cevi u Uroševcu (u daljem tekstu: “IMK") i Kosovsku agenciju za privatizaciju (u daljem tekstu: “KAP”).

10. Sud je 12. maja 2011. god. o podnetom zahtevu obavestio i Opštinski sud u Uroševcu.

11. Veće za razmatranje je 23. novembra 2011. god. razmatralo izveštaj sudije izvestioca i predložio ovom sudu neprihvatljivost zahteva.

Pregled činjenica

12. Dana 27. novembra 1989. god., Privremeni nadzorni organ "IMK"-a je odlukom br. 5616. podnosioca zahteva privremeno suspendovao sa posla u "IMK", zbog ozbiljnog kršenja radnog ugovora.

13. Dana 12. oktobra 1990. god., privremeni nadzorni organ "IMK"-a je raskinuo sa podnosiocem zahteva ugovor o zaposlenju, uz obrazloženje da je ozbiljno prekršio njegov radni ugovor.

14. Dana 26. novembra 1990. god., podnosilac zahteva se žalio Privremenom nadzornom organu "IMK"-a na odluku od 12. oktobra 1990. god.

15. Podnosilac zahteva i drugi zaposleni u fabrici su vraćeni na posao 1999. god.

16. Dana 4. januara 2006. god., podnosilac zahteva je uložio žalbu Posebnoj komori Vrhovnog suda (u daljem tekstu: „Posebna komora") zahtevajući da potvrdi njegov radni odnos sa "IMK"-om, da odobri nadoknadu izgubljenog ličnog dohotka i da mu dodeli akcije na koje je imao pravo. Istog dana i, posle toga, 14. marta 2006. god., podnosilac zahteva je obavestio Kosovsku poverilačku agenciju (u daljem tekstu: „KPA") o uloženoj žalbi.

17. Dana 18. maja 2006. god., Posebna komora je odlučila da uputi slučaj Opštinskom sudu u Uroševcu kao nadležnom sudu u skladu sa pravilom 17. Administrativnog naređenja 2003/13 o primeni Uredbe UNMIK-a br. 2002/13 o osnivanju Posebne komore Vrhovnog suda Kosova za pitanja koja se odnose na Kosovsku poverilačku agenciju.

18. Dana 21. novembra 2007. god., KPA je poslala dopis podnosiocu zahteva, obaveštavajući ga da je njegov ugovor o zaposlenju sa "IMK"-om raskinut sa trenutnim dejstvom zbog privatizacije "IMK"-a.

19. Odlukom C. br. 186/05 od 7. februara 2008. god., Opštinski sud u Uroševcu je prekinuo postupak zbog likvidacije (ili privatizacije??) "IMK"-a.

20. Dana 27. marta 2009. god., Okružni sud u Prištini je odbacio žalbu podnosioca zahteva kao neosnovanu i potvrdio odluku Opštinskog suda u Uroševcu, od 7. februara 2008. god. Okružni sud je smatrao da, u skladu sa Uredbom UNMIK-a 2002/12 o osnivanju Kosovske poverilačke agencije (u daljem tekstu: "Uredba UNMIK 2002/12"), pravilo 9.3 "bilo koji pravni postupak protiv društvenih preduzeća u vezi sa likvidacijom shodno ovom članu obustavlja se kad Agencija podnese zahtev sudu u mestu gde je zahtev podnet."

Tvrdnje podnosioca zahteva

21. Podnosilac zahteva tvrdi da su Opštinski sud i Okružni sud povredili njegova ustavna prava neodobravanjem njegove žalbe na potvrđivanje njegovog radnog odnosa u "IMK"-u, nenadoknađivanjem njegovog izgubljenog ličnog dohotka i nedodeljivanjem akcija na koja je imao prava.

Ocena prihvatljivosti zahteva

22. Što se tiče tvrdnji podnosioca zahteva da su njegova prava, zagarantovana članom 49. [Pravo na rad i obavljanje profesije] Ustava, povređena. Sud smatra da, da bi bio u mogućnosti da presudi o podnesku podnosioca zahteva, Sud prvo treba da proveri da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti predviđene Ustavom, detaljnije obrazložene u Zakonu o Ustavnom sudu i Poslovniku o radu.

23. Što se tiče osporene odluke C. br. 409/06 Opštinskog suda u Uroševcu od 7. februara 2008. god., koja je uručena podnosiocu zahteva istog dana, Sud se poziva na pravilo 36 (3) (h) koje glasi kao što sledi:

"Zahtev nije dopustiv za razmatranje u svakom od sledećih slučajeva:

(h) kada zahtev nije ratione temporis u skladu sa Ustavom."

24. Kako bi mogao ustanoviti vremenske nadležnosti Suda, od suštinskog značaja je precizno odrediti, u svakom posebnom slučaju, tačno vreme navodnog mešanja. Na taj način, Sud mora uzeti u obzir i činjenice na koje se žali podnosilac zahteva i obim ustavnih prava koja su navodno bila povređena (vidi, *mutatis mutandis*, Evropski sud za ljudska prava, presuda Velikog veća u slučaju Blečić protiv Hrvatske, podnesak br. 59532/0, od 8. marta 2006. god., stav 82).
25. Sud primećuje da se podnosilac zahteva žali za povredu njegovih Ustavom zagarantovanih prava. U tom pogledu podnosilac zahteva izričito osporava odluku Opštinskog suda u Uroševcu od 7. februara 2008. god., koja je podnosiocu zahteva uručena istog dana.

26. Međutim, Sud primećuje da se podnosilac zahteva uspešno žalio Okružnom sudu u Prištini protiv odluke Opštinskog suda, koji je, odlukom Ac. br. 215/08 od 27. marta 2009. god., potvrdio tu odluku, ali podnosilac zahteva nije dokazivao da je uložio žalbu poslednjoj instanci Vrhovnog suda, gde je trebalo da podiže iste žalbe protiv odluka Opštinskog suda i Okružnog suda. Jedino ako bi to sredstvo bilo neuspešno, on bi mogao podneti zahtev ovom sudu.

27. Stoga, Sud zaključuje da podnosilac zahteva nije iscrpeo sva pravna sredstva dostupna zakonom, kao i predviđena članom 113.7 Ustava, članom 47(2) Zakona i pravilom 36(1)(a) Poslovnika o radu. Obrazloženje za iscrpljenje pravnih sredstava je da priušti nadležnim organima, uključujući i sudove, mogućnost da spreče ili isprave navodnu povredu Ustava. Pravilo se zasniva na pretpostavci da će pravni poredak na Kosovu obezbediti efikasan pravni lek za kršenje ustavnih prava. Ovo je važan aspekat principa subsidijarnosti Ustava (vidi, između ostalog, rešenje o neprihvatljivosti KI41-09 AAB-RIINVEST DOO, iz Prištine protiv Vlade Republike Kosovo od 27. januara 2010. god. i, *mutatis mutandis*, ESWP, Selmouni protiv Francuske, br. 25803/94, odluka od 28. jula 1999. god.). U ovom konkretnom slučaju, takva delotvorna pravna sredstva su postojala u obliku žalbe Vrhovnom sudu.

28. Iz gorenavedenih razloga zahtev je neprihvatljiv.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud je, shodno članu 47. (2) Zakona i pravilu 36. (1) (a) i 56. (2) Poslovnika o radu, 23 novembar 2011. god., jednoglasno

ODLUČIO

I. DA ODBACI zahtev kao neprihvatljiv.

II. Ova odluka će biti dostavljena stranama i objavljena u Službenom listu, u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona.

III. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac **Predsednik Ustavnog suda**

Snezhana Botusharova Prof. dr Enver Hasani

KO 117 / 10 od 12. januara 2012 -Upuc´ivanje gradonacelnika opštine Đeneral Jankovic´ , Rufki Suma , odnosi na ime opštine Đeneral Jankovic´u , na srpskom jeziku poznat kao - Dženeral Jankovic´

Predmet KO117/10, od 01. Decembra 2011. god.

Ključne reči;, gradonačelnika opštine, jednakost pred zakonom

Podnosilac zahteva je podneo podnesak u skladu sa članovima 113.7 i 21.4 Ustava, članova 20, 22.7 i 22.8 Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo od 15. januara 2009.
Dana 26. novembra 2011. god. podnosilac zahteva je podneo zahtev Ustavnom sudu
Predsednik je 29. novembra 2010. god. imenovao sudiju Altaya Suroya za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje u sastavu sudija: Snezhana Botusharova (predsedavajući), Enver Hasani i Iliriana Islami.
Podnosilac zahteva tvrdi da je bilo jedan broj žalbi od strane građana, različitih udruženja, preduzeća protiv naziva opštine na srpskom jeziku poznatog kao Đeneral Janković.
Podnosilac zahteva konačno tvrdi da su građani upozorili da, ako se nastavi da im se šalju računi o porezu na imovinu sa nazivom Đeneral Janković, oni će ih bojkotirati i prestaće da ih plaćaju.

Podnosilac zahteva traži od Ustavnog suda da utvrdi da je bilo povrede Ustava u pogledu naziva opštine na srpskom jeziku.

Sud primećuje da je zahtev podnet 26. novembra 2010. god. što znači više od dve godine od stupanja na snagu osporene odredbe Zakona o administrativnim granicama opština koji je stupio na snagu 16. juna 2008.
Proizilazi da zahtev nije podnet Sudu u roku propisanom članom 41. Zakona.

Sledstveno zahtev podnosioca treba da bude odbačen kao neprihvatljiv jer je isti zastareo.

Iz tih razloga Ustavni sud, u skladu sa članom 113. stavom 4. Ustava, članom 41. Zakona, većinom glasova odlucio da odbaci zahtev kao neprihvatljiv

Priština, 27. decembar 2011. god.

Br. ref.: RK182/11

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KO 117/10

Zahtev gradonačelnika opštine Hani i Elezit/Đeneral Janković, Rufki Sume,

U vezi sa nazivom opštine Hani i Elezit na srpskom jeziku – Đeneral Janković

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik

Kadri Kryeziu, zamenik predsednika

Robert Carolan, sudija

Altay Suroy, sudija

Almiro Rodrigues, sudija

Snezhana Botusharova, sudija

Ivan Čukalović, sudija

Gjyljeta Mushkolaj, sudija i

Iliriana Islami, sudija

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je gradonačelnik opštine Hani i Elezit/Đeneral Janković, Rufki Suma, zastupljen od strane g. Bajrusha Laçija, opštinskog pravnika.

Predmetna stvar

2. Podnosilac zahteva navodi povredu člana 3. [Jednakost pred zakonom] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav). Podnosilac zahteva takođe tvrdi da je došlo do kršenja slobodne volje građana opštine Đeneral Janković.

Pravni osnov

3. Zahtev je zasnovan na članu 113. stav 4. Ustava, članu 41. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 56. stavu 2. Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).

Osporeni zakon

4. U svom zahtevu podnosilac zahteva osporava naziv opštine Hani i Elezit na srpskom jeziku poznat kao Đeneral Janković koji je predviđen Zakonom o administrativnim granicama opština u srpskoj verziji (2008/03-L041). Navedeni zakon usvojen je od strane Skupštine Republike Kosovo dana 20. februara 2008. god. i stupio je na snagu 16. juna 2008. god.

Postupak pred Sudom

5. Dana 26. novembra 2011. god. podnosilac zahteva je podneo zahtev Ustavnom sudu Kosova (u daljem tekstu: Sud).

6. Predsednik je 29. novembra 2010. god. imenovao sudiju Altaya Suroya za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje u sastavu sudija: Snezhana Botusharova (predsedavajući), Enver Hasani i Iliriana Islami.

7. Dana 18. maja 2011. god., nakon razmatranja izveštaja sudije izvestioca, Veće za razmatranje je iznelo Sudu u punom sastavu preporuku o neprihvatljivosti zahteva.

Kratak opis činjenica

8. Podnosilac zahteva tvrdi da je bilo jedan broj žalbi od strane građana, različitih udruženja, preduzeća protiv naziva opštine na srpskom jeziku poznatog kao Đeneral Janković.

9. Sledstveno, uzimajući u obzir Uredbu UNMIK 2000/43 o broju, imenima i granicama opština podnosilac zahteva je uputio više dopisa centralnim institucijama u ime Opštine. Podnosilac zahteva tvrdi da ni jedna od institucija kojoj su se obratili nije odgovorila na njihov zahtev za izmenu naziva.

10. Podnosilac zahteva konačno tvrdi da su građani upozorili da, ako se nastavi da im se šalju računi o porezu na imovinu sa nazivom Đeneral Janković, oni će ih bojkotirati i prestaće da ih plaćaju.

Navodi podnosioca zahteva

11. Kao što je gore navedeno, podnosilac zahteva tvrdi da je bilo kršenja člana 3. [Jednakost pred zakonom] Ustava jer je naziv opštine na srpskom jeziku Đeneral Janković, koji je, prema podnosiocu zahteva, forsiran naziv, nametnut od strane komunističkog režima.

12. Podnosilac zahteva se žali da osim mnogobrojnih zahteva za izmenu Uredbe UNMIK-a 2000/45 u vezi sa nazivom opštine na srpskom jeziku, Zakon o administrativnim granicama opština je zadržao taj naziv.

13. Stoga podnosilac zahteva traži od Ustavnog suda da utvrdi da je bilo povrede Ustava u pogledu naziva opštine na srpskom jeziku.

Ocena prihvatljivosti zahteva

14. Kako bi bio u mogućnosti da presudi po zahtevu podnosioca zahteva, Ustavni sud prvo treba da ispita da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom i dodatno obrazloženi Zakonom o Ustavnom sudu i Poslovnikom o radu

15. U ovom pogledu Sud podseća da član 113. stav 4. Ustava predviđa sledeće:

> *"Opština može da ospori ustavnost zakona ili akata Vlade koji povređuju njihove opštinske odgovornosti ili umanjuju njihove prihode, ako taj zakon ili akt utiče na tu Opštinu."*

16. Sud dalje primećuje da član 41. Zakona predviđa rokove za postupak u slučajevima koji su definisani članom 113. stavom 4. Ustava kao u nastavku:

> *Član 41.*
>
> *Rokovi*
>
> *„Podnesak se podnosi u roku od jedne (1) godine nakon stupanja na snagu zakonske odredbe ili akta Vlade, protiv kojeg opština pokreće spor."*

17. U Republici Kosovo, Zakonom o administrativnim granicama opština „regulišu se, teritorijalna organizacija lokalne

samouprave u Republici Kosova, osnivaju se nove opštine, određuje se teritorija opštine kao jedinice lokalne samouprave, određuju se opštinske administrativne granice, imena i sedišta novih opština, donose se prelazne uredbe između postojećih opština i novih opština stvorenih ovim zakonom, kao i definišu se procedure o izmeni administrativnih opštinskih granica“ (vidi član 1. Zakona 2008/03-L041).

18. Član 5. stav 5. Zakona o administrativnim granicama opština u relevantnom delu glasi:

> *“Dole navedene opštine će biti osnivane sa katastarskim zonama nabrojane u ovom zakonu i dole određenim sedištima*:
>
> *33. Opština Đeneral Janković sa sedištem u Đeneral Jankoviću”*

19. Na srpskom jeziku gore citirana rečenica glasi „*Opština Đeneral Janković sa sedištem u Đeneral Jankoviću.“*

20. Sud primećuje da je zahtev podnet 26. novembra 2010. god. što znači više od dve godine od stupanja na snagu osporene odredbe Zakona o administrativnim granicama opština koji je stupio na snagu 16. juna 2008.

21. Proizilazi da zahtev nije podnet Sudu u roku propisanom članom 41. Zakona.

22. Sledstveno zahtev podnosioca treba da bude odbačen kao neprihvatljiv jer je isti zastareo.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113. stavom 4. Ustava, članom 41. Zakona, većinom glasova:

ODLUČUJE

I. DA ODBACI zahtev kao neprihvatljiv;

II. Ova odluka će biti dostavljena strankama i biće objavljena u Službenom listu u skladu sa članom 20. stavom 4. Zakona;

III. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac **Predsednik Ustavnog suda**

Altay Suroy Prof. dr Enver Hasani

KI 101 / 11 od 17. januara 2012 - Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova PPA broj 4 / 2009 , od 27. aprila 2011

Slučaj br. KI 101/11, Presuda Vrhovnog suda Kosova, dana 27.4.2011. god.

Klučne reči ; individualni zahtev, očigledno neosnovan, Rešenje o neprihvatljivosti

Podnosilac zahteva nije tačno definisao koje pravo garantovano Ustavom je prekršeno, ali je naglasio da su osporenim odlukama prekršena prava " prema zakonima koji su na snazi, Ustavu i Međunarodnim konvencijama".

Sud smatra da u zahtevu nema ničega što govori da je sudu, i u ovom slučaju i Komisiji ministarstva rada i socijalne zaštite , tokom ispitivanja slučaja nedostajala nepristrasnost, ili da je postupak bio nepravičan. Sama činjenica da su podnosioci nezadovoljni ishodom slučaja, ne mogu da im posluže kao pravo da pokrenu argumentovan zahtev zbog kršenja člana 31 Ustava.

Sud je zaključio da je zahtev neprihvatljiv i očigledno neosnovan.

Priština,12 januar 2012. god.

Br. ref.: RK 180/11

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI 101/11

Podnosilac

Isma Bunjaku

Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosovo

PPA br. 4/2009 od 27. aprila 2011. god.

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik

Kadri Kryeziu, zamenik predsednika

Robert Carolan, sudija

Altay Suroy, sudija

Almiro Rodrigues, sudija

Snezhana Botusharova, sudija

Ivan Čukalović, sudija

Gjyljeta Mushkolaj, sudija i

Iliriana Islami, sudija

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je gđa Isma Bunjaku iz sela Vinarce, Opština Mitrovica, sa stalnim prebivalištem u selu Samodreža, Opština Vučitrn.

Osporena odluka

2. Osporena odluka javnog organa kojom su navodno povređena prava garantovana Ustavom je presuda Vrhovnog suda Kosovo PPA. br. 4/2009 od 27. aprila 2011.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar zahteva od 28. jula 2011. upućenog Ustavnom sudu Republike Kosovo je ocena ustavnosti presude Ustavnog suda Kosova PPA. br. 4/2009 od 27. aprila 2001. za koju podnosilac zahteva nije tačno naveo datum prijema.

Navodne povrede prava garantovanih Ustavom

4. Podnosilac zahteva nije tačno naveo koja prava garantovana Ustavom su bila prekršena, ali je istakao da su osporenom odlukom njegova prava povređena „prema važećim zakonima, Ustavu i međunarodnim konvencijama“.

Pravni osnov

5. Stav 113.7 Ustava (u daljem tekstu: Ustav), stav 47. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosova od 16. decembra 2009. koji je stupio na snagu 15. januara 2010. (u daljem tekstu: Zakon), i pravila 29 Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosova (u daljem tekstu: Poslovnik).

Žalba podnosioca zahteva

6. Podnosilac žalbe je navela da su lekarske komisije Ministarstva rada i socijalne zaštite (u daljem tekstu: MRSZ) nezakonito uskratile njeno „pravo na penziju za lica sa ograničenom sposobnostima“, iako je ispunila uslove za takvu penziju, dok je Vrhovni sud, odbacujući njen tužbeni zahtev po ovom predmetu i odbijajući zahtev za ponavljanje postupka, takođe izvršio istu povredu, jer prema podnosiocu žalbe njen invaliditet za rad je trajan i to je takođe dokazano zdravstvenom dokumentacijom.

Postupak pred Ustavnim sudom

7. Dana 28. jula 2011. Ustavni sud je primio zahtev gđe Isme Bunjaku i registrovao ga pod br. KI 101/11.

8. Dana 17. avgusta 2011. nalogom GJR 101/11, predsednik Ustavnog suda je imenovao sudiju dr Ilirianu Islami za sudiju izvestioca.

9. Istoga dana, predsednik suda je imenovao Veće za razmatranje u sastavu sudija: Robert Carolan (predsedavajući) i sudije Ivan Čukalović i mr sc. Kadri Kryeziu.

10. Dana 17. oktobra 2011. Ustavni sud je obavestio Vrhovni sud i predstavnika podnosioca zahteva o registraciji slučaja, ali nije dobio nikakav komentar od bilo koje strane. Sud je takođe navedenog datuma obavestio i Odeljenje za penzijsku administraciju MRSZ-a o zahtevu, tražeći relevantnu dokumentaciju iz ovog odeljenja.

11. Dana 1. novembra 2011, Ustavni sud je primio od Odeljenja penzijske administracije MRSZ-a, traženu dokumentaciju.

12. Dana 30. novembra 2011. god., Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i iznelo Sudu preporuku o neprihvaljtivosti zahteva.

Pregled činjenica

13. Dana 27. decembra 2004. gđa Isma Bunjaku iz sela Samodreže, je podnela zahtev Ministarstvu za rad i socijalnu zaštitu - Odeljenju penzijske administracije Kosova, da joj se prizna pravo na penziju za lica sa ograničenim sposobnostima.

14. Dana 16. avgusta 2005, Odeljenje za penzijsku administraciju Kosova je donelo odluku br. 5057358, kojom je odbilo zahtev gđe Bunjaku obrazloženjem da je lekarska komisija utvrdila da „**trajna-potpuna ograničena sposobnost“ ne postoji** u njenom slučaju.

15. Dana 30. novembra 2005, Savet za žalbe za penzije za lica sa ograničenim sposobnostima Ministarstva rada i socijalne zaštite (MRSZ), je odbacio kao neosnovanu žalbu gđe Isme Bunjaku, i rešenjem br. 5057358, zaključio da je prvostepena odluka pravedna i zasnovana na zakonu.

16. Dana 5. aprila 2006 Vrhovni sud, postupajući po optužbi gđe Isme Bunjaku u postupku upravnog spora, izdao je presudu A. br. 223/2006 kojom je prihvatio tužbeni zahtev i poništio

rešenje žalbenog veća MRSZ-a pod br. 5057358 od 30. 11. 2005. zbog nedostatka obrazloženje prilikom donošenja te odluke.

17. Iz dopisa predmeta poslatih zvanično od strane Odeljenja penzijske administracije MRSZ-a, zaključeno je da je Žalbeni savet po drugi put odlučivao o žalbama gđe Isme Bunjaku od 31. maj 2006, i doneo je ponovo odluku o odbijanju rešenja i ostavio na snazi prvostepenu odluku lekarske komisije od 16. avgusta 2005.

18. Dana 26. septembra 2007. Vrhovni sud je, odlučujući po novoj tužbi za upravni spor protiv odluke Žalbenog veća MRSZ-a, od 31. maja 2006, doneo presudu A. br. 1558/2006, kojom je po drugi put odobrena tužba tužilje gđe Isme Bunjaku, i poništio rešenje Žalbenog veća MRSZ-a od 31. maja 2006. koje nosi isti br. 5057358.

19. Dana 7. novembra 2007, Savet za žalbe MRSZ-a delujući prema presudi Vrhovnog suda A. br. 1558/2006 od 26. septembra 2007, po treći put je doneo odluku o žalbi gđe Isme Bunjaku, i ovog puta je doneo rešenje pod istim brojem dosijea 50507358 i ponovo je ODBACIO žalbe gđe Bunjaku, ali ovog puta pružajući odgovarajuće obrazloženje za donošenje ovog rešenja.

20. Gđa Bunjaku je i protiv ovog rešenja ponovo podnela tužbu za upravni spor, a Vrhovni sud je presudom A. br. 956/ 2008 od 17. novembra 2008. odbio podnetu tužbu.

21. Protiv ove presude gđa Bunjaku je preko advokata, gđe Fatmire Brahe, dana 3. marta 2009. podnela Vrhovnom sudu Kosova „zahtev za ponavljanje upravnog postupka“.

22. Dana 27. aprila 2011, Vrhovni sud je izdao rešenje PPA br. 4/2009 kojim je ODBACIO zahtev za ponavljanje postupka sa obrazloženjem da podnosilac zahteva nije pružio dokaze kojim bi se opravdalo ponavljanje postupka.

23. Konačno, dana 28. jula 2011, nezadovoljna navedenim odlukama, gđa Isma Bunjaku je podnela zahtev Ustavnom sudu Kosova.

Ocena prihvatljivosti zahteva

24. Da bi mogao da presudi po žalbi podnosioca zahteva, Sud prvo mora da ispita da li je podnosilac zahteva ispunio sve uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom.

25. U vezi s time, Sud se poziva na član 113.7 Ustava koji predviđa:

*"Pojedinci mogu da **pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa**, ali **samo** kada su **iscrpeli sva ostala pravna sredstva** regulisanim zakonom"*

26. Sud takođe uzima u obzir :

Pravilo 36 Poslovnika o radu koje predviđa:

"(1) Sudu je dozvoljeno da rešava zahteve

c) samo ako zahtev nije očigledno neosnovan."

27. U stvari pozivajući se na navodnu povredu prava na penziju, Sud smatra da se Ustav Kosova odnosi na pravo na penziju samo u članu 105. i 109, i takođe pozivajući se na mandat procesa i ponovnog imenovanja sudija i tužilaca za koje je korišćena ustavna formulacija „**do penzije u skladu sa zakonom**".

28. U članu 51. Ustava **[Socijalna i zdravstvena zaštita]** u stavu 2. je jasno propisano: „Osnovno socijalno osiguranje koje se odnosi na nezaposlenost, bolest, ograničene sposobnosti i starosti, regulisano je zakonom“.

29. Po pravnoj definiciji člana 51. Ustava, jasno je da je socijalno osiguranje za „ograničenu sposobnost, nezaposlenost i starost“ regulisano zakonom, u ovom slučaju pitanje penzija za lica sa ograničenim sposobnostima regulisano je Zakonom br. 2003/23 PENZIJE ZA LICA SA OGRANIČENIM SPOSOBNOSTIMA NA KOSOVU koji je usvojen u Skupštini Kosova 6. novembra 2003.

30. Postupak podnošenja zahteva i ispunjavanje uslova za uživanje ovog prava su predviđeni ovim zakonom, kao i prava da se žale na odluke kada su strane nezadovoljne odlukama o njihovom zahtevu.

31. Administrativne komisije MRSZ-a su delovale u skladu sa odredbama ovog zakona, i Vrhovni sud je u svojoj konačnoj presudi A. 956/2008 od 17. novembra 2008. zaključio da su te odluke bile legalne.

32. Ustavni sud nije sud za verifikaciju činjenica i u ovom slučaju želi da naglasi da je utvrđivanje pravnog i potpunog činjeničnog stanja bilo u potpunoj nadležnosti redovnih sudova, i u ovom slučaju upravnih organa, i da je uloga Ustavnog suda samo da obezbedi saglasnost sa pravima garantovanim Ustavom i drugim pravnim instrumentima i zbog toga ne može da deluje kao „sud četvrte instance“(vidi *mutatis mutandis* , i.a., Akdivar protiv Turske, 16. septembar 1996, R.J.D. 1996-IV, stav 65).

33. Iz činjenica iznetih uz zahtev vidi se da podnosilac zahteva nije ispunio zakonsku obavezu preciziranja zahteva, jer nije jasno precizirao koje je pravo garantovano Ustavom prekršeno aktima javne vlasti. Osim toga Sud smatra da u zahtevu ne postoji ništa što ukazuje da je Sudu, tokom razmatranje slučaja, nedostajalo nepristrasnosti ili da je postupak bio nepravičan. Jednostavna

činjenica da podnosilac zahteva nije zadovoljan ishodom slučaja, ne može da služi kao pravo da se pokrene ubedljiv zahtev za kršenje člana 31. Ustava (vidi *mutatis mutandis* presuda EKLJP-a Appl. br. 5503/02. Mezotur-Tiszazugi Tarsulat protiv Mađarske, presuda od 26. jula 2005).

34. Pod ovim okolnostima podnosilac žalbe „nije dovoljno potkrepio svoju tvrdnju“ i zbog toga Veću za razmatranje predlažem da, u skladu sa pravilom 36. stavom 2. tačkama c i d, odbaci zahtev kao očigledno neosnovan i

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113. stavom 7. Ustava, članom 20. Zakona i pravilom 56 (2) Poslovnika o radu, dana ... 2011. god., ... , jednoglasno

ODLUČUJE

I. DA ODBACI zahtev kao neprihvatljiv;

II. Ova odluka će biti dostavljena strankama i biće objavljena u Službenom listu u skladu sa članom 20. stavom 4. Zakona;

III. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac **Predsednik Ustavnog suda**

Dr Iliriana Islami Prof. dr Enver Hasani

KI 10 / 11 od 27. januara 2012 - Ocena ustavnosti presude Okružnog suda u Gnjilanu P.No.142/04 od 19. maja 2005 i presuda Vrhovnog suda , Ap.Kz.No179/2007 od 23. juna 2009 , a Ne Pkl-Kzz 131 / 09 od 05. juna 2010

Predmet KI 10/11 od 29. novembra 2011. god.

Ključne reči; individualni zahtev, ocena ustavnosti opresude Okruznog suda, pravo na pravicno i nepristrasno sudenje

Podnosilac zahteva je podneo podnesak u skladu sa članovima 113.7 i 21.4 Ustava, članova 20, 22.7 i 22.8 Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo od 15. januara 2009.
Dana 5. decem bra 2010. god. podnosilac zahteva je dostavio dopis Ustavnom sudu (u daljem tekstu: Sud) u kome navodi povredu ljudskih prava lica.
Dana 14. februara 2011. god. predsednik je imenovao sudiju Snezhanu Botusharovu za sudiju izvestioca i Vece za razmatranje sastavljeno od sudija: Robert Carolan (predsedavajuCi), Almiro Rodrigues i Gjyljeta Mushkolaj.
Dana 19. maja 2005. god. Okruzni sud u Gnjilanu je svojom presudom od 19. maja 2005. god. osudio podnosioca zahteva na kaznu od 16 godina zatvora zbog izvrsenja krivicnog dela teskog ubistvo iz clanova 146. i 147. tacke 5. u vezi sa clanom 25. Privremenog krivicnog zakona Kosova (UNMIK/REG/2003/25, u daljem tekstu: PKZK) kao i za ucestvovanje u grupi koja je izvrsila krivicno delo, kao sto se predvida clanom 200. stavom 1. PKZK-a.
Podnosilac zahteva se zalio na presudu Okruznog suda u Gnjilanu pred Vrhovnim sudom navodeci bitne povrede krivicnog postupka.
Dana 23. juna 2009. god. Vrhovni sud Kosova je svojom presudom Ap. Kz br. 179/2007 delimicno usvojio zalbu podnosioca zahteva u pogledu krivicnog dela pomaganja u izvrsenju teskog ubistva. Vrhovni sud je nasao da je stari zakon (clan 30. staY 2. tacka 5. KZK-a) bio primenljiv zakon jer novi zakon (clanovi 146. i 147. tacka 5. u vezi sa clanom 25. PKZK-a) nije bio povoljniji za optuzene.
Dana 25. novembra 2009. god. podnosilac zahteva i njegov branilac su pojedinacno podneli zahteve za zastitu zakonitosti protiv presude Okruznog suda,

Vrhovni sud je 15. juna 2010. god. doneo presudu br. PKL-KZZ 131/09 kojom je odbio kao neosnovana oba zahteva za zastitu zakonitosti podneta od strane podnosioca zahteva i njegovog branioca.
Podnosilac zahteva navodi povredu clana 23. [Pravo na ljudsko dostojanstvo], clana 24. [Pravo na jednakost pred zakonom] i clana 31. [Pravo na pravicno sudenje] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav).
Sud navodi da Podnosilac zahteva nije podneo prima facie dokaze koji bi ukazali na povredu prava koja su mu garantovana Ustavom (vidi Vanek protiv Republike Slovacke, Odluka ESLJP-a u vezi sa prihvatljivoscu zahteva br. 53363/99 od 31. maja 2005. god.).

Uzimajuci u obzir sve okolnosti podnetog zahteva, Ustavni sud Kosova u skladu sa članom 113.1 i 113.7 Ustava, član 46, članovi 47. i 48. Zakona i pravilima 36. (1a) i 36. (3c). Poslovnika o radu, na zasedanju održanom 29. novembra 2011. god.. god., je jednoglasno odlucio da odbaci zahtev kao neprihvatljiv.

Priština, 17. Januar 2012. god.

Br. ref.: RK 183/11

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI 10/11

Podnosilac

Nexhat Ramadani

Ocena ustavnosti presude Okružnog suda u Gnjilanu P. br. 142/04 od 19. maja 2005. god. i presuda Vrhovnog suda Ap. Kz. No179/2007 od 23. juna 2009. god. i br. PKL-KZZ 131/09 od 5. juna 2010. god.

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik

Kadri Kryeziu, zamenik predsednika

Robert Carolan, sudija

Altay Suroy, sudija

Almiro Rodrigues, sudija

Snezhana Botusharova, sudija

Ivan Čukalović, sudija

Gjyljeta Mushkolaj, sudija i

Iliriana Islami, sudija

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je Nexhat Ramadani iz Gnjilana, trenutno služi kaznu zatvorom u zatvoru u Dubravi.

Pravni osnov

2. Zahtev je zasnovan na članu 113. stavu 7. Ustava; članu 47. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilo 56. (2) Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).

Osporene sudske odluke

3. U svom zahtevu podnosilac zahteva osporava presudu Okružnog suda u Gnjilanu P. br. 142/04 od 19. maja 2005. god. On takođe pominje i dostavlja kopije presude Vrhovnog suda Ap. Kz. br. 179/2007 od 23. juna 2009. god. i presude Vrhovnog suda Kosova br. PKL-KZZ 131/09 od 5. juna 2010. god. koja je njegovom braniocu uručena 5. avgusta 2010. god.

Postupak pred Sudom

4. Dana 5. decembra 2010. god. podnosilac zahteva je dostavio dopis Ustavnom sudu (u daljem tekstu: Sud) u kome navodi povredu ljudskih prava lica.

5. Podnosilac zahteva je 27. januara 2011. god. podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo zajedno sa potrebnom dokumentacijom.

6. Dana 14. februara 2011. god. predsednik je imenovao sudiju Snezhanu Botusharovu za sudiju izvestioca i Veće za

razmatranje sastavljeno od sudija: Robert Carolan (predsedavajući), Almiro Rodrigues i Gjyljeta Mushkolaj.

7. Sud je 15. februara 2011. god. obavestio i dostavio kopiju zahteva Vrhovnom sudu Kosova.

8. Dana 31. avgusta 2011. god. Okružni sud u Gnjilanu je dostavio Sudu kopiju svoje presude P. br. 142/04 od 19. maja 2005. god., kao i presude Vrhovnog suda Ap. Kz. br. 179/2007 od 23. juna 2009. god. i br. PKL-KZZ 131/09 od 5. juna 2010. god.

9. Dana 29. novembra 2011. god., nakon razmatranja izveštaja sudije izvestioca, Veće za razmatranje je iznelo preporuku Sudu u punom sastavu o neprihvatljivosti zahteva.

Kratak opis činjenica

10. Dana 19. maja 2005. god. Okružni sud u Gnjilanu je svojom presudom od 19. maja 2005. god. osudio podnosioca zahteva na kaznu od 16 godina zatvora zbog izvršenja krivičnog dela teškog ubistvo iz članova 146. i 147. tačke 5. u vezi sa članom 25. Privremenog krivičnog zakona Kosova (UNMIK/REG/2003/25, u daljem tekstu: PKZK) kao i za učestvovanje u grupi koja je izvršila krivično delo, kao što se predviđa članom 200. stavom 1. PKZK-a.

11. Prema ovoj presudi podnosilac zahteva je proglašen krivim jer je, *inter alia*, 17. marta 2004. god. „lišio života S. P. u saradnji sa drugim time što je jurio za S. P. zajedno sa drugim saizvršiocima kada je njegova imovina napadnuta od strane uznemirene grupe ljudi, on je skočio na S. P. udarajući ga dva puta štapom, jednom po rukama i jednom po glavi, pri čemu su ostali članovi grupe ljudi napali S. P. štapovima i kamenjem."

12. Podnosilac zahteva se žalio na presudu Okružnog suda u Gnjilanu pred Vrhovnim sudom navodeći bitne povrede krivičnog postupka, naročito (člana 403. stava 1. tačke 12. Privremenog zakona o krivičnom postupku (UNMIK/REG/2003/26, u daljem tekstu: „PZKPK“), povrede krivičnog zakona (člana 404. PZKPK-a), pogrešno i nepotpuno utvrđivanje činjeničnog stanja (član 405. PZKPK-a) i da je Sud propustio da mu odredi kaznu na pravilan način (član 406. PZKPK-a).

13. Dana 23. juna 2009. god. Vrhovni sud Kosova je svojom presudom Ap. Kz br. 179/2007 delimično usvojio žalbu podnosioca zahteva u pogledu krivičnog dela pomaganja u izvršenju teškog ubistva. Vrhovni sud je našao da je stari zakon (član 30. stav 2. tačka 5. KZK-a) bio primenljiv zakon jer novi zakon (članovi 146. i 147. tačka 5. u vezi sa članom 25. PKZK-a) nije bio povoljniji za optužene. Ovo prekvalifikovanje krivičnog dela nije imalo uticaja na kaznu koja je ostala na 16 (šesnaest) godina zatvora. Ostatak žalbe je odbijen.

14. Dana 25. novembra 2009. god. podnosilac zahteva i njegov branilac su pojedinačno podneli zahteve za zaštitu zakonitosti protiv presude Okružnog suda, P. br. 142/04, od 19. maja 2005. god. i presude Vrhovnog suda, Ap. Kz. br. 179/2007, od 23. juna 2009. god. Odbrana podnosioca zahteva je podnela zahtev zbog navodnih bitnih povreda odredbi krivičnog postupka (član 403. stav 1. tačka 12. PZKPK-a) kao i zbog povrede Krivičnog zakona (član 404. PZKPK) u presudi Okružnog suda. Odbrana podnosioca zahteva je takođe podnela zahtev za zaštitu zakonitosti protiv presude Vrhovnog suda zbog navodne povrede krivičnog zakona na Kosovu. Tvrdilo se, *inter alia*, „ razlozi su potpuno nejasni i u znatnoj meri kontradiktorni u odlučujućim činjenicama i svedočenju svedoka kao i u drugim dokazima razmatranim u glavnom pretresu i sadržaju dokumenta i zapisniku sa glavnog pretresa“. Podnosilac zahteva je takođe podneo zahtev zbog povrede krivičnog zakona i povrede krivičnog postupka u dve gorenavedene presude.

15. Vrhovni sud je 15. juna 2010. god. doneo presudu br. PKL-KZZ 131/09 kojom je odbio kao neosnovana oba zahteva za zaštitu zakonitosti podneta od strane podnosioca zahteva i njegovog branioca. Vrhovni sud je naglasio, *inter alia*, da „se u potpunosti slaže sa onim što je istakao drugostepeni sud i što je u skladu sa međunarodnim i evropskim pravnim standardima."

Navodi podnosioca zahteva

16. Podnosilac zahteva navodi povredu člana 23. [Pravo na ljudsko dostojanstvo], člana 24. [Pravo na jednakost pred zakonom] i člana 31. [Pravo na pravično suđenje] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav).

17. Podnosilac zahteva tvrdi da je bilo povrede njegovog prava na ljudsko dostojanstvo garantovano članom 23. Ustava od trenutka kada je javni tužilac za Gnjilanski okrug podigao optužnicu protiv njega zbog sumnje da je ubio S. P. pa onda donošenjem različitih sudskih odluka jer su sve one rezultirale time da je on označen kao „ubica, zločinac, šovinista i nemilosrdan ubica."

18. Podnosilac zahteva tvrdi je bilo povrede njegovog prava na jednakost pred zakonom predviđenog članom 24. Ustava. Podnosilac zahteva ocenjuje da je stavljen u nejednak položaj pred zakonom jer je optužen samo zbog toga što je Albanac, da je raznovrsnost optužbi protiv podnosioca zahteva bila „bez presedana", međunarodni javni tužilac ni u jednom trenutku nije utvrdio razliku između člana 146. i člana 147. te da je bio optužen od strane MJT naizmenično za izvršenje krivičnih dela na osnovu starog primenljivog zakona i na osnovu novog zakona što je imalo za posledicu da podnosilac zahteva nije znao za šta je optužen i kako će biti osuđen. On je takođe tvrdio da je Vrhovni sud, primećujući greške i slabosti napravljene od strane tužioca i suda prvog stepena, samo izmenio kvalifikaciju za krivično delo jer i oni su vođeni istim političkim motivom kao i ostali, i na kraju, on je tvrdio da su optužbe za teško ubistvo

ukinute protiv drugih ostavljajući njega kao jedinog optuženog izvršioca.

19. Podnosilac zahteva tvrdi da mu je povređeno pravo na pravično i nepristrasno suđenje koje je garantovano članom 31. jer je tokom saslušavanja tretiran na surov način, te da je trebalo da ima obaveznog branioca tokom saslušanja jer on ima samo četiri godine obrazovanje, bilo je pristrasnosti protiv njega tokom suđenja prikazujući ga kao jedinog izvršioca ubistva S. P. i da je bilo pristrasnosti jer je međunarodna zajednica želela da pronađe nekoga odgovornog za nemire od 17. marta 2004. god.

Ocena prihvatljivosti zahteva

20. Da bi mogao da presudi po zahtevu podnosioca zahteva, Sud prvo mora da ispita da li je podnosilac zahteva ispunio sve uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom, Zakonom i Poslovnikom o radu.

21. Sud podseća da u svom zahtevu podnosilac zahteva osporava presudu Okružnog suda u Gnjilanu P. br. 142/04 od 19. maja 2005. god. Proizilazi da se navodno narušavanje prava podnosioca zahteva nalazi u presudi Okružnog suda u Gnjilanu od 19. maja 2005. godine.

22. Sud podseća da se od javnih organa Republike Kosovo može zahtevati da odgovore na činjenice i dela koja su se desila nakon stupanja na snagu Ustava.

23. Međutim, kao što je navedeno gore, *Sud primećuje da u svom zahtevu podnosilac zahteva takođe pominje i dostavlja kopije presude Vrhovnog suda Ap. Kz. br. 179/2007 od 23. juna 2009. god. i presude Vrhovnog suda br. PKL-KZZ 131/09 od 5. juna 2010. god. koja je njegovom braniocu uručena 5. avgusta 2010. god.*

24. U vezi s tim, Ustavni sud podseća da nije njegova uloga da postupi kao apelacioni sud kada razmatra odluke donesene od strane redovnih sudova. Uloga nižih sudova je da tumače i primene odgovarajuća pravila procesnog i materijalnog prava (vidi, *mutatis mutandis*, Garcia Ruiz protiv Španije [GC], br. 30544/96, § 28, Evropski sud za ljudska prava [ESLJP] 1999-1).

25. Podnosilac zahteva nije podneo *prima facie* dokaze koji bi ukazali na povredu prava koja su mu garantovana Ustavom (vidi Vanek protiv Republike Slovačke, Odluka ESLJP-a u vezi sa prihvatljivošću zahteva br. 53363/99 od 31. maja 2005. god.).

26. Sud primećuje da je Vrhovni sud razmatrao navode podnosioca zahteva u svojim presudama Ap. Kz. br. No179/2007 od 23. juna 2009. god. i br. PKL-KZZ 131/09 od 5. juna 2010. god. Uzimajući to u obzir, Ustavni sud ne nalazi da su odgovarajući postupci bili na bilo koji način nepravični ili ukaljani arbitrarnošću (vidi *mutatis mutandis*, Shub protiv Litvanije, odluka ESLJP-a u vezi sa prihvatljivošću zahteva br. 17964/06 od 30. juna 2009. god.).

27. Stoga proizilazi da zahtev podnosioca treba da se odbaci kao neprihvatljiv u skladu sa članom 113. stavom 7. Ustava, i pravilom 36. Poslovnika o radu.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113. stavom 7. Ustava, pravilom 36. Poslovnika o radu, jednoglasno:

ODLUČUJE

I. DA ODBACI zahtev kao neprihvatljiv;

II. Ova odluka će biti dostavljena strankama i biće objavljena u Službenom listu u skladu sa članom 20. stavom 4. Zakona;

III. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac **Predsednik Ustavnog suda**

Snezhana Botusharova Prof. Dr. Enver Hasani

KI 23 / 11 od 21. februara 2012 - Ocena ustavnosti odluke Opštinskog suda u Glogovcu , C. br . 150 / 04 , od 29. januara 2009 , aodluka Vrhovnog suda Kosova , Rev br 90 / 04 , od 14. oktobra

Slučaj KI 23/11, Rezolucija o neprihvatljivosti od 23. novembra 2011.god.

Ključne reči: zaštita imovine, neiscrpljivost, kršenja individualnih prava i sloboda.

Podnosilac zahteva je podneo zahtev u skladu sa članom 113.7 Ustava Kosovao kojim osporava odluku Opštinskog suda u Glogovcu C. br. 150/04, dana 29. januara 2009.god. i Odluku Vrhovnog suda Kosova Rev. br. 90/04, dana 14. oktobra 2004.god. jer je ustavno pravo podnosioca zahteva da koristi stan povređeno kao što je garantovano članom 46 [Zaštita imovine] a Vrhovni sud je bio pristrasan.

Na pitanje prihvatljivosti zahteva, sud je zaključio da je zahtev neprihvatljiv, jer podnosilac zahteva nije pokrenuo pitanje navodne povrede njegovih prava da zauzumu stan pred specijalnom komorom Vrhovnog suda, koja je prema odluci Opštinskog suda nadležna da razmatra ovo pitanje.

Priština, 17. janar 2012. god.

Br. ref.: RK 184/11

REŠENJA O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI 23/11

Podnosilac zahteva

Pajazit Mulaj

Ocena ustavnosti odluke Opštinskog suda u Glogovcu, C. br. 150/04 od 29. januara 2009. god. i odluke Vrhovnog suda Kosova,

rev. br. 90/04 od 14. oktobra 2004. godine

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik

Kadri Kryeziu, zamenik predsednika

Robert Carolan, sudija

Altay Suroy, sudija

Almiro Rodrigues, sudija

Snezhana Botusharova, sudija

Ivan Čukalović, sudija

Gjyljeta Mushkolaj, sudija i

Iliriana Islami, sudija

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je g. Pajazit Mulaj sa prebivalištem u Glogovcu.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava odluku Opštinskog suda u Glogovcu, C. br. 150/04 od 29. januara 2009. god., i odluku Vrhovnog suda Kosova, rev. br. 90/04 od 14. oktobra 2004. god.

Predmetna stvar

3. Zahtev je u vezi sa navodnim kršenjem prava podnosioca zahteva iz člana 46. [Zaštita imovine] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav).

Pravni osnov

4. Član 113. stav 7. Ustava, član 22. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo od 15. januara 2009. god. (br. 03/L-121), (u daljem tekstu: Zakon) i pravilo 56. stav 2. Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).

Postupak pred Sudom

5. Podnosilac zahteva je 21. februara 2011. god. podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).

6. Predsednik je 2. marta 2011. god. nalogom br. GJR. 23/11 imenovao sudiju Gjyljetu Mushkolaj za sudiju izvestioca. Predsednik je istoga dana, nalogom br. KSH. 23/11 imenovao Veće za razmatranje u sastavu sudija: Snezhana Botusharova (predsedavajuća), Kadri Kryeziu i Iliriana Islami.

7. Zahtev je 9. marta 2011. god. prosleđen Opštinskom sudu u Glogovcu i Vrhovnom sudu Kosova.

8. Veće za razmatranje je 23. novembra 2011. god. razmotrilo preliminarni izveštaj sudije izvestioca i Sudu iznelo preporuku o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

9. Odlukom Građevinskog preduzeća „Ndërtimtari“, br. 628 podnosiocu zahteva je 6. maja 1985. god. dodeljen društveni stan. Stan je dodeljen dok je bio u izgradnji, usled čega

podnosilac zahteva nije bio u mogućnosti da stanuje u njemu. Nakon izgradnje stambenog bloka stan je uzurpirao g. I. D.

10. Opštinski sud u Glogovcu je 12. juna 2002. god. usvojio tužbu podnosioca zahteva da zauzme stan i obavezao g. I. D. da oslobodi stan podnosioca zahteva (presuda C. br. 22/2001). Na ovu presudu g. I. D. je uložio žalbu Okružnom sudu u Prištini.

11. Okružni sud u Prištini je 17. decembra 2002. god. odbacio žalbu g. I. D. i potvrdio presudu Opštinskog suda u Glogovcu (presuda AC. br. 502/2002). Na ovu presudu g. I. D. je podneo zahtev za reviziju Vrhovnom sudu, od kojeg je zahtevao poništenje odluka nižih sudskih instanci.

12. Vrhovni sud Kosova je 14. oktobra 2004. god. poništio odluku Okružnog suda (AC. br. 502/2002 od 17. decembra 2003. god.) i odluku Opštinskog suda (C. br. 22/2001 od 12. juna 2002. god.) i predmet vratio prvostepenom sudu na ponovno suđenje (rev. br. 90/2004). Vrhovni sud je zaključio da niže sudske instance nisu utvrdile činjenice prema kojima je stečeno pravo na stanovanje, shodno članu 11. Zakona o stambenim odnosima. Štaviše, Vrhovni sud je zaključio da niže sudske instance treba da utvrde da li je stan iz društvene svojine prenet u privatno vlasništvo ili je stan u društvenoj svojini i dalje u vlasništvu Kosovske poverilačke agencije.

13. Opštinski sud u Glogovcu je 24. novembra 2004. god. odbacio predlog g. I. D. da mu se potvrdi pravo na korišćenje stana. Opštinski sud je zaključio da je pitanje rešeno odlukama Opštinskog suda (presuda C. br. 22/2001 od 12. juna 2002. god.) i Okružnog suda (presuda AC. br. 502/2002 od 17. decembra 2003. god.).

14. Opštinski sud u Glogovcu se je 29. januara 2009. god., nakon što je Vrhovni sud vratio predmet, oglasio nenadležnim pošto je pravno pitanje bilo u nadležnosti Posebne komore Vrhovnog

suda jer je sporni stan u vlasništvu Kosovske agencije za privatizaciju.

Izvršni postupak

15. Opštinski sud u Glogovcu je 15. septembra 2004. god. (E. br. 24/04) dozvolio izvršenje odluka Opštinskog i Okružnog suda. Na ovu odluku g. I. D. je izjavio žalbu pred Opštinski sud.

16. Opštinski sud je 11. novembra 2004. god. odbio kao neosnovanu žalbu g. I. D.

17. Opštinski sud u Glogovcu je 8. decembra 2004. god. obustavio izvršni postupak zato što je izvršni naslov poništen odlukom Vrhovnog suda, rev. br. 90/04 od 14. oktobra 2004, kojom su takođe poništene sve preduzete mere po ovom pravnom pitanju.

Navodi podnosioca zahteva

18. Podnosilac zahteva tvrdi da mu je prekršeno pravo na korišćenje stana zagarantovano u članu 46. [Zaštita imovine] Ustava.

19. Podnosilac zahteva takođe tvrdi da je presuda Vrhovnog suda Kosova od 14. oktobra 2004. god. bila pristrasna. Štaviše, podnosilac zahteva navodi da je odluka Opštinskog suda u Glogovcu, kojom se je isti proglasio nenadležnim, sumnjiva.

Ocena prihvatljivosti zahteva

20. Vezano sa navodima podnosioca zahteva da mu je prekršeno pravo zagarantovano članom 46. [Zaštita imovine] Ustava, Sud

prvo treba da ispita da li je podnosilac zahteva ispunio sve uslove prihvatljivosti, a koji su utvrđeni Ustavom, Zakonom o Ustavnom sudu i Poslovnikom o radu Ustavnog suda.

21. U odnosu na osporenu odluku Opštinskog suda u Glogovcu, C. br. 150/04 od 29. januara 2009. god., Sud se poziva na član 113. stav 7. i član 47. stav 2. Zakona, prema kojima pojedinci, koji podnesu zahtev Sudu, moraju dokazati da su iscrpeli sva dostupna zakonom propisana pravna sredstva.

22. Sud podvlači da pravilo iscrpljenja pravnih sredstva postoji da bi se odnosnim telima, uključujući sudove, dala prilika da spreče ili isprave navodno kršenje Ustava. Pravilo je zasnovano na pretpostavci da će pravni poredak Kosova obezbediti delotvoran pravni lek za kršenje ustavnih prava. (vidi, *mutatis mutandis* ESLJP, Selmouni protiv Francuske, br. 25803/94, odluka od 28. jula 1999). Međutim, nije neophodno da se u odnosnim postupcima eksplicitno ukaže na ustavna prava. Sve dok je na predmet stvari ukazano implicitno ili u suštini, pravilo o iscrpljenju pravnih sredstva je ispoštovano (vidi, *mutatis mutandis*, ESLJP, Azinas protiv Kipra, br. 56679/00, odluka od 28. aprila 2004).

23. Sud je primenio isto obrazloženje prilikom donošenja rešenja o neprihvatljivosti u slučaju AAB-RIINVEST DOO, iz Prištine protiv Vlade Republike Kosovo, slučaj KI 41/09 od 27. januara 2010. god. i rešenje o neprihvatljivosti u slučaju Mimoza Kusari-Lila protiv Centralne izborne komisije, slučaj br. 73/09 od 23. marta 2010. god.

24. Što se tiče konkretnog slučaja, iz podnesaka podnosioca zahteva je jasno da isti do sada nije podneo pitanje navodnog kršenja njegovog prava da uđe u stan pred Posebnom komorom Vrhovnog suda, koja je, prema odluci Opštinskog suda od 29. januara 2009. god., nadležni sud za razmatranje ovog pitanja. Podnosilac zahteva je sigurno imao saznanja o ovoj informaciji kada je, odlukom od 14. oktobra 2004. god., Vrhovni sud

poništio odluke nižih sudova i obustavio sve mere koje su niži sudovi preduzeli u vezi sa ovim pitanjem.

25. Sledi da podnosilac zahteva nije iscrpeo sva zakonom propisana zakonska sredstva, kao što je predviđeno članom 113. stavom 7. Ustava i članom 47. stavom 2. Zakona.

26. Iz navedenih razloga, zahtev je neprihvatljiv.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, shodno pravilu 36. stavu 3. tački h) Poslovnika o radu, članu 113. stav 7. Ustava, članu 47. stavu 2. Zakona i pravilu 56. stavu 2. Poslovnika o radu, 23 novembar 2011. god., jednoglasno

ODLUČUJE

I. DA ODBIJE zahtev kao neprihvatljiv.

II. Ova odluka će biti dostavljena stranama i objavljena u Službenom listu u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona.

III. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac **Predsednik Ustavnog suda**

Dr.Gjyljeta Mushkolaj Prof. Dr. Enver Hasani

KI 94 / 11 od 24. januara 2012 - Ocena ustavnosti Odluke stambena i imovinska potraživanja HPCC/D/144/2004/C od 27. avgusta 2004

Predmet KI 94/11, odluka od 21. novembara 2011 godine.

Ključne reči; individualni zahtev, pravo na svojinu, ratione temporis, van roka, zaštita imovine.

Podnosilac zahteva je podneo podnesak u skladu sa članom 113.7 Ustava Kosova, osporavajući odluku Housing and Property Claims Commission (u daljem tekstu HPCC) HPCC/D/144/2004/C od 27 avgusta 2004 godine kojom je odbijen zahtev podnosioca zahteva da se njoj dozvoli posed na nepokretnosti koja se nalazi na „Sunčanom Bregu II".

Podnosilac zahteva osporava odluku HPCC/D/144/2004/C od 27 avgusta 2004 godine. Sud je došao do zaključka da se zahtev odnosi na događaje od pre 15. juna 2008. godine, odnosno datuma kada je Ustav Republike Kosova stupio na snagu. Na osnovu toga, zahtev je podnet van roka i samim tim, nije u skladu, "*ratione temporis*", sa odredbama Ustava i Zakona. Iz tog razloga, Sud odlučio da je zahtev neprihvatljiv u skladu sa pravilom 36. (3h) Poslovnika o radu.

Priština, 18 januar 2012. god.

Br. ref.: RK185/11

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

Slučaju br. KI94/11

Podnosilac

Lumnije Krasniqi

Ocena ustavnosti odluke Housing and Property Claims Commission HPCC/D/144/2004/C od 27 avgusta 2004 godine

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik

Kadri Kryeziu, zamenik predsednika

Robert Carolan, sudija

Altay Suroy, sudija

Almiro Rodrigues, sudija

Snezhana Botusharova, sudija

Ivan Čukalović, sudija

Gjyljeta Mushkolaj, sudija

Iliriana Islami, sudija.

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je Lumnije Krasniqi, ul. Hasan Remniku, Opština Priština

Osporena odluka

2. Osporena je odluka Housing and Property Claims Commission(u daljem tekstu HPCC) HPCC/D/144/2004/C od 27 avgusta 2004 godine kojom je odbijen zahtev podnosioca zahteva da se njoj dozvoli posed na nepokretnosti koja se nalazi na „Sunčanom Bregu II“ .

Predmetna stvar

3. Podnosilac zahteva osporava odluku HPCC/D/144/2004/C od 27 avgusta 2004 godine, ne navodeći konkretan član Ustava Republike Kosovo, ali navodi sledeće: „*Da ima potvrdu iz Opštine, i mesne zajednice da je stanar u predmetnom stanu od 1999 godine do 30 marta 2007 godine, da u svakoj drugoj zemlji neko ko je državljanin te zemlje ima prednost da posle 3 godine ili više mu se da stan sa tapijom u skladu sa zakonom kako je najlakše i ekonomski najpravičnije za njegov narod...*“

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na članovima 113.7 i 21.4 Ustava, članovima 20, 22.7 i 22.8 Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu

Republike Kosovo od 16. decembra 2008. (u daljem tekstu: „Zakon“) i Pravilo 56. stav 2. Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: „Poslovnik o radu“).

Postupak pred Sudom

5. Podnosilac zahteva je dana 20 januara 2011 godine, putem pošte podneo deo dokumentaciji kao zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: „Sud“).

6. Dana 21 januara 2011 godine Ustavni sud je obavestio obaveštenjem podnosioca zahteva šta sve jedan zahtev treba da sadrži da bi se smatrao zahtevom pri ustavnom sudu a predmet registrovao kao privremeni.

7. Dana 11. jula 2011 godine podnosilac zahteva je dopunio svoj zahtev potrebnom dokumentacijom i zahtev je registrovan u KI evidenciji suda.

8. Dana 21. jula 2011 godine, podnosilac zahteva je u svom trećem obraćanu sudu podneskom zahtevao da mu se postupku pred sudom bude zaštiti identitet obrazlažući;

„*Da njena porodica ima trostruke neprijatelje.*“

„*Da njenu porodicu iz generacije u generaciju prate srpski agenti zato što su patriote i borci.*“

„*Da želi da se njena prava ostvaruju u ime Kosova.*“

9. Dana 26. jula 2011 godine Ustavni sud je obavestio podnosioca zahteva i Kosovsku Agenciju za Imovinu (u daljem tekstu KAI) koja je pravni sledbenik HPCC, da je pokrenut postupak ispitivanja ustavnosti odluka po predmetu br KI-94-11.

10. Dana 05. avgusta 2011 godine KAI je u svom odgovoru detaljno obavestila sud o postupku po odluci HPCC/D/144/2004/C od 27 avgusta 2004 godine, istovremeno je dostavila kopije odluke i odgovora za stranku koja zahteva ponovno razmatranje.

11. Dana 21. novembara 2011. god. nakon razmatranja izveštaja sudije Kadri Kryeziu, Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Altay Suroy (predsedavajući), Prof. dr Ivan Čukalović i Prof. dr Gjyljeta Mushkolaj, je preporučilo Sudu u punom sastavu da odbije zahtev kao neprihvatljiv. Istovremeno Sud je ocenio da je zahtev za zaštitu identiteta neosnovan.

Pregled činjenica

12. Podnosilac zahteva je za vreme ratnih dešavanja izbegao iz zemlje, po okončanju rata vratila se na Kosovo i pošto nije imala nikakav smeštaj KFOR ih je smestio u objekat u naselju Sunčani Breg II *„zato što su se nalazi pod otvorenim nebom“* .

13. Dana 29. avgusta 2001 godine HPCC je primila zahtev br DS001936 koji je podneo M.K. ovlašćen od Z.P., a u kojem se zahtevalo ponovno vraćanje u posed stana u naselju Sunčani Breg II. Kao suprotna strana u ovom slučaju bio je F.K. suprug podnosioca zahteva (u daljem tekstu F.K.).

14. HPCC je posle pregleda podnete dokumentacije jedne i druge strane u zahtevu br DS001936 odlukom HPCC/D/144/2004/C od 27 avgusta 2004 godine odlučio da se Z.P. vrati pravo posedovanja na predmetnom stanu.

15. Odluka HPCC/D/144/2004/C od 27 avgusta 2004 godine je uručena tadašnjem stanaru u predmetnoj nepokretnosti gospodinu F.K. dana 13. oktobra 2005 godine.

16. Dana 19. decembra 2005 godine HPCC je primila zahtev za ponovno razmatranje Odluke HPCC/D/144/2004/C od 27 avgusta 2004 godine, koji je podneo F.K.

17. Zahtev za ponovno razmatranje je odbijen od HPCC zato što je podnet po proteku zakon predviđenog roka od 30 dana kako je to predviđeno u članu 14.1 Uredbe UNMIK-a 2000/60.

18. Istovremeno stranka koja je zahtevala ponovno razmatranje F.K. nije podnela nijedan novi dokaz koji ranije nije uzet u obzir, odnosno nijedan dokaz koji bi dokazao bilo kakvo pravo F.K. na predmetnom stanu.

19. Zvanično obaveštenje o odbijanju zahteva za ponovno razmatranje Odluke HPCC/D/144/2004/C od 27 avgusta 2004 godine uručeno je F.K.

20. Posle pravosnažnosti odluke HPCC/D/144/2004/C od 27 avgusta 2004 godine i zahteva P.Z kao uspešne strane u ovom sporu da mu se predmetni stan vrati, KAI je dana 14. februara 2006 godine iselila iz stana porodicu podnosioca zahteva i dana 15. februara 2006 godine predala u posed uspešnoj strani u sporu gospodinu Z.P., čime je slučaj pred KAI okončan.

Tvrdnje podnosioca zahteva

21. Podnosilac zahteva osporava odluku HPCC/D/144/2004/C od 27 avgusta 2004 godine, ne navodeći konkretan član Ustava Republike Kosovo, ali od Ustavnog Suda zahteva sledeće;

„Da se pomenuti stan u njenom zahtevu od strane države dodeli njoj sa tapijom i razumnom cenom za plaćanje na dug rok po Zakonu koji podržava ekonomiju koju imamo. Cena da bude određena po starosti stana i ekonomiji koja pripada ovom napaćenom narodu zbog nepravde koju ima , i koji je

patio pre i za vreme rata , kao i da i danas neprijatelj ima prednost na slobodnom Kosovu...“

Ocena prihvatljivosti zahteva

22. Da bi bio u mogućnosti da presudi o podnesku podnosioca zahteva Sud prvo treba da proveri da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti predviđene Ustavom, detaljnije obrazložene u Zakonu o Ustavnom sudu i Poslovniku o radu.

23. Vezano sa ovim podneskom, Ustavni sud konstatuje da se podnosilac zahteva žali na odluku HPCC/D/144/2004/C od 27 avgusta 2004 godine, koja mu je uručena 13. avgust 2005 godine. To znači da se zahtev odnosi na događaje pre 15. juna 2008. god. odnosno datuma kada je Ustav Republike Kosova stupio na snagu. Na osnovu toga, zahtev je podnet van roka i samim tim, nije u skladu, *“ratione temporis”*, sa odredbama Ustava i Zakona (vidi *mutatis mutandis Jasiūnienė protiv Litvanije, Zahtev br. 41510/98, presude ESLjP od 6. marta i 6. juna 2003. godine).*

24. Iz toga proizilazi da je zahtev prihvatljiv u skladu sa Pravilom 36 (3h) Poslovnika o radu koji predviđa „ Zahtev nije dopustiv za razmatranje u svakom od sledećih slučajeva: h) kada zahtev nije *ratione temporis* u skladu sa Ustavom.“

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, shodno članu 113. stavu 7. Ustava Republike Kosovo, članu 20 zakona o Ustavnom sudu i pravilu 36 (3h) Poslovnika o radu, 25.novembra 2011. god., je jednoglasno,

ODLUČIO

I. DA ODBACI zahtev kao neprihvatljiv.

II. Ova odluka će biti dostavljena stranama i objavljena u Službenom listu, u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona.

III. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac **Predsednik Ustavnog suda**

Dr.Kadri Kryeziu Prof. dr Enver Hasani

KI 62 / 11 od 10. februara 2012 - Ocena ustavnosti Odluke Vrhovnog suda , PN . br . 181/2011 , od 31. marta 2011

Slučaj KI 62/11, Rezolucija o neprihvatljivosti od 25.novembra 2011. god.

Kljucne reči: ljudsko dostojanstvo, individualni zahtev, privremene mere, očigledno neosnovana, pravo na slobodu i sigurnost, pravo na pravično i nepristrasno suđenje, kršenje individualnih prava i sloboda

Podnosilac,g. Qlirim Grezda, podneo je zahtev u skladu sa članom 113.7 Ustava Kosova kojim osporava odluku Vrhovnog suda, Pn. br. 181/2011, od 31.marta 2011.god.zbog kršenja njegovih prava garantovanih članovima 21 [Osnovna načela], 23 [Ljudsko dostojanstvo], 29 [Pravo na slobodu i bezbednost] i 31 [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava i člana 6 [Pravo na pravično suđenjel] od ECHR, jer "nije bilo osnovane sumnje za počinjenje krivičnog dela i posledično, nema zakonskih razloga za Okružni sud da naredi njegov pritvor ; odluka o pokretanju istrage nije dostavljena podnosiocu odmah i bez odlaganja tako da nije bio obavešten o optužbama protiv njega i njegova čast, prestiž, autoritet su prekršeni saopštenjem Kosovske Policije i objavljivanjem tih informacija na veb stranici Kosovske policije".

Na pitanje prihvatljivosti zahteva sud smata da je zahtev neprihvatljiv jer podnosilac zahteva nije dostavio dokaze da su relevantni postupci na bilo koji način nepravilni ili proizvoljni, Dakle, sud je zaključio da zahtev očigledno neosnovan u skladu sa pravilom 36 (1.c) Pravilnika o radu. Štaviše, što se tiče zahteva za uvođenje privremenih mera, sud smatra da, uzimajući u obzir da zahtev proglašen neprihvatljivim, podnosilac zahteva nema pravo, da na osnovu pravila 54 (1) Poslovnika o radu, zahteva privremene mere.

Priština, 19. januar 2012. god.

Br. ref.: RK187/12

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI 62/11

Podnosilac

Çlirim Grezda

Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova, Pn. br. 181/2011, od 31. marta 2011. god.

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik

Kadri Kryeziu, zamenik predsednika

Robert Carolan, sudija

Altay Suroy, sudija

Almiro Rodrigues, sudija

Snezhana Botusharova, sudija

Ivan Čukalović, sudija

Gjyljeta Mushkolaj, sudija i

Iliriana Islami, sudija

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je g. Çlirim Grezda sa prebivalištem u Đakovici.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava odluku Vrhovnog suda, Pn. br. 181/2011, od 31. marta 2011. god., koja mu je uručena dana 4. aprila 2011. god.

Predmetna stvar

3. Podnosilac zahteva tvrdi da je odluka Vrhovnog suda u suprotnosti sa članovima 21 [Opšta načela], 23 [Ljudsko dostojanstvo], 29 [Pravo na slobodu i sigurnost] i 31 [Pravo na

pravično i nepristrasno suđenje] Ustava Republike Kosova (u daljem tekstu: "Ustav") i član 6 [Pravo na pravično suđenje] Konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda (u daljem tekstu: "EKLJP").

4. On dalje tvrdi da je prekršen član 1. Protokola 1 EKLJP-a *"zbog nemogućnosti da radim, ostao sam bez ikakvog ličnog dohotka."*

5. Podnosilac zahteva takođe zahteva od Ustavnog suda Republike Kosova (u daljem tekstu: "Sud") da uvede privremenu meru kojom se nalaže policiji da povuče saopštenje za štampu o njemu.

Pravni osnov

6. Član 113.7 Ustava, član 22., 27. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosova od 15. januara 2009. god., (br. 03/L-121), (u daljem tekstu: "Zakon") i Pravilo 54, 55, 56 (2) Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosova (u daljem tekstu: „Poslovnik"),

Postupak pred Sudom

7. Podnosilac zahteva je 5. maja 2011. god., podneo zahtev Ustavnom sudu.

8. Odlukom predsednika br. GJR. 62-11 od 4. jula 2011. god., sudija Kadri Kryeziu je imenovan za sudiju izvestioca. Istog dana, odlukom predsednika br. KSH. 62/11 imenovano je Veće za razmatranje sastavljeno od sudija: Altay Suroy (predsedavajući), Enver Hasani i Ivan Čukalović.

9. Dana 9. avgusta 2011. god., Sud je saopštio zahtev Vrhovnom sudu i okružnom javnom tužiocu u Peći.

10. Veće za razmatranje je 25. novembra 2011. god. razmatralo preliminarni izveštaj sudije izvestioca i iznelo Sudu preporuku o neprihvatljivosti zahteva.

Kratak opis činjenica

11. Okružni javni tužilac u Peći je 16. februara 2011. god., doneo odluku o pokretanju istražnog postupka protiv podnosioca i njegovih saizvršilaca, osumnjičenih da su počinili tešku razbojničku krađu ili razbojništvo, iz člana 256.1 u vezi sa članom 23 Krivičnog zakona Kosova (u daljem tekstu:"KZK") (Odluka PP-br. 60/11 i PPM – br. 12/11).

12. Dana 16. februara 2011, javni tužilac je podneo zahtev za pritvaranje podnosioca zahteva, pošto je postojala opravdana sumnja da je podnosilac zahteva počinio krivično delo iz člana 256 (1) u vezi sa članom 23. KZK-a.

13. Dana 16. februara 2011. god., Okružni sud u Peći je odredio podnosiocu zahteva pritvor od mesec dana, shodno članu 281 (1) KZK-a (Odluka PPQ. br. 29/11 i PPMQ. br. 10/11). Podnosilac zahteva je protiv ove odluke uložio žalbu Sudskom veću Okružnog suda u Peći.

14. Podnosilac zahteva je 9. marta 2011. god. zahtevao da se odmah oslobodi iz pritvora.

15. Javni tužilac je 11. marta 2011. god., podneo zahtev Sudskom veću Okružnog suda u Peći da produži pritvor podnosiocu zahteva, pošto preliminarna istraga nije bila završena i da su još postojali pravni razlozi da se podnosilac zahteva drži u pritvoru.

16. Okružni sud u Peći je 14. marta 2011. god., odbio kao neosnovan zahtev podnet od strane podnosioca 9. marta 2011. god., i odobrio zahtev javnog tužioca, za produženje pritvora za još dva meseca, u skladu sa članom 281 (1) KZK-a (Odluka KP. br. 36/11). Podnosilac zahteva je uložio žalbu protiv ove odluke Vrhovnom sudu Kosova.

17. Vrhovni sud Kosova je 31. marta 2011. god., odbio kao neosnovanu žalbu podnosioca zahteva sa obrazloženjem da *"Postoji pravni osnov u ovom konkretnom slučaju za produženje pritvora, i da je sud prvog stepena takođe pronašao i dao jasne razloge što se tiče pravnih osnova za produženje pritvora"* (Odluka Pn. br. 181/2011).

18. Dana 13. april 2011. god., Okružni sud u Peći, na zahtev okružnog javnog tužioca, je prekinuo pritvor podnosiocu zahteva i naredio njegovo hitno oslobađanje, pošto je preliminarna istraga bila prekinuta.

Navodi podnosioca zahteva

19. Podnosilac zahteva tvrdi da:

    a. Nije bilo osnovane sumnje u izvršenje krivičnog dela i samim tim nije bilo pravnih razloga da Okružni sud naloži njegov pritvor;

    b. Odluka o pokretanju istrage nije dostavljena podnosiocu zahteva odmah i bez odlaganja, tako da nije bio obavešten o optužbama protiv njega; i

    c. Njegova čast, prestiž, autoritet i dostojanstvo su povređeni, saopštenjem za štampu Kosovske policije i objavljivanjem te informacije na veb stranici Kosovske policije.

Ocena o prihvatljivosti zahteva

20. Podnosilac zahteva tvrdi da su njegova prava zagarantovana članovima 21 [Opšta načela], 23 [Ljudsko dostojanstvo], 29 [Pravo na slobodu i sigurnost] i 31 [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava Republike Kosova (u daljem tekstu: "Ustav") i član 6 [Pravo na pravično suđenje] i član 1. Protokola 1 EKLJP, prekršena i da je Vrhovni sud svojom odlukom od 31. marta 2011. god., odbio njegovu žalbu iz razloga da je sud prvog stepena dao svoje jasne razloge u vezi sa pravnim osnovima za produženje pritvora podnosiocu zahteva.

21. Sud primećuje da, da bi mogao da presudi po zahtevu podnosioca, prvo mora da ispita da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti predviđene Ustavom, kao i Zakonom i Poslovnikom.

22. U tom pogledu, Sud primećuje da podnosilac zahteva ne može da se žali da su redovni sudovi počinili greške u činjenicama ili zakonu, osim i samo ako su im povređena prava i slobode zaštićene Ustavom.
23. Vezano sa time, Ustavni sud naglašava da nije četvrtostepeni sud, kada se razmatraju odluke donete od strane nižih sudova. Uloga nižih sudova je da tumače zakon i primene odgovarajuća pravila procesnog i materijalnog prava (vidi, *mutatis mutandis,* García Ruiz protiv Španije [GC], br. 30544/96, stav 28, Evropski sud za ljudska prava [ESLJP] 1999-I).

24. Ustavni sud samo može oceniti da li su dokazi predstavljeni na takav način, kao i da li su postupci uopšte, gledano u celini, vođeni na takav način da je podnosilac zahteva imao pravično suđenje (vidi, *mutatis mutandis, zahtev br. 13071/87, Edwards protiv Ujedinjenog Kraljevstva, odluka Evropske komisije o ljudskim pravima od 10. jula 1991. god.*).

25. U ovom konkretnom slučaju, Sud primećuje da odluka Vrhovnog suda Pn. br. 181/2011, od 31. marta 2011. god.,

zaključuje da *"Postoji pravni osnov u ovom konkretnom slučaju za produženje pritvora, i da je sud prvog stepena takođe pronašao i dao jasne razloge što se tiče pravnih osnova za produženje pritvora"*.

26. U ovom slučaju, Sud smatra da podnosilac zahteva nije dokazao na koji način je odluka Vrhovnog suda bila nepravedna ili arbitrarna (vidi, *mutatis mutandis*, Shub protiv Litvanije, Odluka ESLJP u vezi sa prihvatljivošću zahteva, br. 17064/06 od 30. juna 2009. god. i Vanek protiv Slovačke Republike, zahtev br. 53363/99, odluka Evropskog suda za ljudska prava od 31. maja 2005. god.) i da je predstavljala povredu ustavnih prava podnosioca zahteva.

27. U ovim okolnostima, zahtev je očigledno neosnovan shodno pravilu 36 (1.c) Poslovnika o radu koje predviđa: "Sudu je dozvoljeno da rešava zahteve*: c)* samo ako zahtev nije očigledno neosnovan."

28. Stoga, zahtev podnosioca zahteva treba da se odbaci kao neprihvatljiv.

Ocena zahteva za privremenu meru

29. Što se tiče zahteva za privremene mere koji je podnosilac uputio Sudu, Sud se poziva na član 27. Zakona i tačnije na pravilo 54. (1) Poslovnika o radu, kojim je predviđeno da, uvek kada upućivanje nije rešeno pred Sudom i kada Sud nije presudio o merodavnosti predmeta, strana može zahtevati uvođenje privremenih mera. Međutim, uzimajući u obzir da je zahtev proglašen neprihvatljivim, podnosilac zahteva nema pravo da zahteva uvođenje privremenih mera po pravilu 54. (1).

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud je, u skladu sa pravilom 36. stavom 1. tačkom c, pravilom 54. stavom 1. i pravilom 56. stavom 2. Poslovnika o radu, dana 25. novembra 2011. god., jednoglasno

ODLUČIO

I. DA ODBIJE zahtev za privremene mere;

II. DA ODBACI zahtev kao neprihvatljiv;

III. Ova odluka će biti dostavljena strankama i biće objavljena u Službenom listu u skladu sa članom 20. stavom 4. Zakona; i

IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac **Predsednik Ustavnog suda**

Mr.Sc.Kadri Kryeziu Prof. Dr. Enver Hasani

KI 126 / 10 od 21. februara 2012 - Ocena ustavnosti Odluke Ministarstva za saobrac´aj i telekomunikacije broj 140 , od 25. januara 2010

Slučaj KI 126/10, Rezolucija o neprihvatljivosti od of 29. novembra 2011. god.

Ključne reči: jednakost pred zakonom, neiscrpljivost, očigledno neosnovana, kršenje individualnih prava i sloboda

Podnosilac zahteva je podneo zahtev u skladu sa članom 113.7 Ustava Kosova kojim osporava odluku Ministarstva za saobraćaj, poštu i telekomunikaciju br. 140 od 25 januara 2010.god.a podnosilac se žali i na dve grupe postupaka, postupak protiv Ministarstva saobraćaja i telekomunikacija i postupak protiv Pošte i telekomunikacija u Peći, bez naglašavanja koji su njegovi prigovori o tome. U tom smislu podnosilac zahteva tvrdi da PTK, MTPT, I PTK filijala u Peći moraju da mu isplate novčanu naknadu za štetu koju je pretrpeo I da se radnici PTK-a trebaju smatrati odgovrnim za zloupotrebe službenoog položaja zbog nedoličnog ponašanja u vršenju službene dužnosti.

Na pitanje prihvatljivosti zahteva, sud je je zaključio da je zahtev neprihvatljiv, jer je postupak protiv Ministarstva za saobraćaj I telekomunikaciju kao I postupak protiv Pošte I telekomunikacije u Peći još uvek u toku pred Vrhovnim sudom. Osim toga, podnosilac zahteva nije podneo dokaze da su relevantni postupci na bilo koji način nepravedni ili proizvoljni. Dakle, sud je zaključio da je zahtev očigledno neosnovan u skladu da pravilom (1.c) Poslovnika o radu.

Priština, 19. janar 2012. god.

Br. ref.: RK186/12

REŠENJA O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI 126/10

Podnosilac

Lulzim Ramaj

Ocena ustavnosti odluke Ministarstva za transport i telekomunikaciju

br. 140, od 25. januara 2010. god.

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik

Kadri Kryeziu, zamenik predsednika

Robert Carolan, sudija

Altay Suroy, sudija

Almiro Rodrigues, sudija

Snezhana Botusharova, sudija

Ivan Čukalović, sudija

Gjyljeta Mushkolaj, sudija i

Iliriana Islami, sudija

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je g. Lulzim Ramaj, sa prebivalištem u Peći.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva eksplicitno osporava odluku Ministarstva transporta, pošte i telekomunikacija (u daljem tekstu: "MTPT"), br. 140, od 25. januara 2010. god.

3. Međutim, u zahtevu se podnosilac zahteva takođe žalio na još dva postupka, postupak protiv Ministarstva transporta i telekomunikacija i postupak Pošte i telekomunikacije u Peći, ali nije konkretno naveo na šta se žali.

Predmetna stvar

4. Podnosilac zahteva tvrdi da su njegova prava zagarantovana Ustavom Republike Kosova (u daljem tekstu: „Ustav"), član 24. [Jednakost pred zakonom] bila prekršena.

Pravni osnov

5. Član 113.7 Ustava, član 22. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosova od 15. januara 2009. god. (br. 03/L-121), i pravilo 56 (2) Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosova (u daljem tekstu:"Poslovnik o radu").

Postupak pred Sudom

6. Podnosilac zahteva je 28. oktobra 2010. god. podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosova (u daljem tekstu: „Sud"). Istog dana, Sekretarijat Suda je obavestio podnosioca zahteva da treba da popuni obrazac zahteva.

7. Podnosilac zahteva je 9. novembra 2010. god. podneo obrazac zahteva Sudu.

8. Sud je, 27. januara 2011. god., obavestio MTPT o zahtevu, koji do sada nije dostavio nikakve komentare.

9. Podnosilac zahteva je, 4. februara 2011. god., dostavio dopunsku dokumentaciju.

10. Predsednik suda je 14. februara 2011. god. nalogom br. GJR. 126/10 imenovao sudiju Snezhanu Botusharovu za sudiju

izvestioca. Predsednik je, istoga dana, nalogom br. KSH. 126/10 imenovao i Veće za razmatranje u sastavu sudija: Altay Suroy (predsedavajući), Kadri Kryeziu i Enver Hasani.

11. Sud je, 28. aprila 2011. god., zatražio od podnosioca zahteva da navede na koji način su osporene odluke povredile njegova Ustavom zagarantovana prava.

12. Podnosilac zahteva je 12. maja 2011. god. odgovorio, ali odgovor nije bio u vezi sa početnim zahtevom.

13. Veće za razmatranje je, 29. novembra 2011. god., razmatrao preliminarni izveštaj sudije izvestioca i predložio Sudu neprihvatljivost zahteva.

Pregled činjenica

14. Podnosilac zahteva je, 10. januara 2008. god., uložio žalbu Poštanskoj službi Kosova u vezi sa odlaganjem prijema pisama.

15. Podnosilac zahteva je 21. decembra 2009. god., ponovo pisao Poštanskoj službi Kosova, žaleći se na kašnjenja poštanskog servisa i na navodnu proveru pisama od strane zaposlenih.

16. Podnosilac zahteva se žalio, 5. januara 2010. god., MTPT na odluke Poštanske službe Kosova od 24. decembra 2009. god., kojima su odbačene njegove tvrdnje.

17. Podnosilac zahteva se žalio, 25. februara 2010. god., Vrhovnom sudu na odluke MTPT-a od 25. januara 2010. god. Podnosilac smatra da MTPT nije uzeo u obzir njegove primedbe i žalbe.

18. Podnosilac zahteva je 27. jula 2010. god., uložio žalbu Sudskom odboru Kosova protiv Vrhovnog suda zato što nije razmatrao njegovu žalbu od 25. februara 2010. god. i zato što je prolongirao slučaj.

19. Sudski odbor Kosova je, 13. avgusta 2010. god., doneo odluku u vezi sa žalbom podnosioca zahteva od 27. jula 2010. god.

20. Podnosilac zahteva se žalio 25. avgusta 2010. protiv odluke Sudskog odbora Kosova od 13. avgusta 2010. god., zato što nije preduzeo nikakve pravne mere protiv Vrhovnog suda.

21. Što se tiče postupka protiv Ministarstva transporta i telekomunikacija i postupka protiv Pošte i telekomunikacije u Peći, činjenice su sledeće:

a). Činjenice koje se tiču postupka protiv Ministarstva transporta i telekomunikacija

22. Podnosilac zahteva je, 31. marta 2009. god., uložio žalbu MTPT-u u vezi sa kašnjenjima poštanskog servisa, krađama ili nejasnoćama pečata koje stvaraju poteškoće u čitanju datuma sa pečata.

23. Podnosilac zahteva je, 13. maja 2010. god., ponovo uložio žalbu MTPT-u u vezi sa kašnjenjima u prijemu pošte.

24. Dana 20. maja 2010. god. MTPT je doneo odluku koju podnosilac zahteva nije podneo Ustavnom sudu.

25. Podnosilac zahteva je, onda, podneo žalbu Vrhovnom sudu protiv odluke MTPT-a od 20. maja 2010. god.

26. Dana 8. juna 2010. god., podnosilac zahteva je podneo predstavku Vrhovnom sudu, promenivši žalbu protiv odluke MTPT-a od 20. maja 2010. god.

27. Dana 11. juna 2010. god., Vrhovni sud je obavestio podnosioca zahteva u vezi sa uplatom sudske takse za njegovu žalbu podnetu Vrhovnom sudu.

28. Podnosilac zahteva je, 19. juna 2010. god., odgovorio na obaveštenje Vrhovnog suda od 11. juna 2010. god.

29. Dana 17. jula 2010. god., podnosilac zahteva je podneo predstavke Vrhovnom sudu promenivši svoju žalbu.

b). Činjenice koje se tiču postupka protiv Pošte i telekomunikacija u Peći

30. Dana 29. aprila 2010. god., podnosilac zahteva je uložio žalbu Poštanskoj kancelariji u Peći protiv službenika Poštanske službe Kosova zato što nisu poslali telefonski račun na vreme.

31. Podnosilac zahteva je, 7. jula 2010. god., uložio žalbu PTK-u u Peći protiv radnika PTK-a zbog nepoštenog bogaćenja i nedoličnog ponašanja prilikom obavljanja službenih dužnosti.

32. Dana 2. septembra 2010. god., podnosilac zahteva je ponovo uložio žalbu PTK-u u Peći zbog navodno nedoličnog ponašanja radnika PTK-a, tvrdeći da je on platio više nego što je potrebno za poštanske marke i da drugi radnici PTK-a nisu očistili pečat pre nego što su ga upotrebili.

33. Podnosilac zahteva je, 7. septembra 2010. god., uložio žalbu Vrhovnom sudu protiv odluke ogranka PTK-a u Peći, od 3. septembra 2010. god.

Tvrdnje podnosioca zahteva

34. Podnosilac zahteva tvrdi da su njegova prava zagarantovana članom 24. [Jednakost pred zakonom] Ustava bila povređena

35. Podnosilac zahteva naglašava da će, ovim zahtevom podnetim Ustavnom sudu, njegova prava biti realizovana, i time bi vlasti: PTK, MTPT i ogranak PTK-a u Peći, morali da mu isplate novčanu nadoknadu za štetu koju su mu oni navodnu pričinili, i time bi se radnici PTK-a smatrali odgovornim za nedolično ponašanje u obavljanju svojih službenih dužnosti.

Ocena prihvatljivosti zahteva

36. Što se tiče tvrdnji podnosioca zahteva da su njegova prava zagarantovana članom 24. [Jednakost pred zakonom] Ustava bila povređena, Sud primećuje da, da bi bio u stanju da presudi po podnesku podnosioca zahteva, Sud prvo treba da proveri da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti predviđene Ustavom, detaljnije obrazložene u Zakonu o Ustavnom sudu i Poslovniku o radu.

37. Sa tim u vezi, treba imati u vidu član 113. stav 7. Ustava i član 47. stav 2. Zakona, u skladu sa kojima pojedinci, koji podnose zahtev Sudu, moraju dokazati da su iscrpeli sva pravna sredstva predviđena zakonom.

38. Sud želi da naglasi da pravilo da se iskoriste pravna sredstva postoji da bi se predmetnim organima, uključujući sudove, dala prilika da spreče ili isprave navodno kršenje Ustava. Pravilo je zasnovano na pretpostavci da ce pravni poredak Kosova obezbediti delotvoran pravni lek za kršenje ustavnih

prava. (Vidi, mutatis mutandis ECHR, Selmouni protiv Francuske, br. 25803/94, odluka od 28. jula 1999). Međutim, nije neophodno da se u predmetnim postupcima eksplicitno ukaže na ustavna prava. Sve dok je na predmetnu stvar ukazano implicitno ili u značajnom delu, pravilo i iskorišćavanju pravnih sredstva je ispoštovano (vidi, mutatis mutandis, ECHR, Azinas protiv Kipra, br. 56679/00, odluka od 28. aprila 2004).

39. Ovaj sud je primenio isto obrazloženje kada je doneo rešenje o neprihvatljivosti u slučaju Univerzitet AAB-RIINVEST D.O.O Priština protiv Vlade Republike Kosova, slučaj KI. 41/09 od 27. januara 2010. god., i rešenje 0 neprihvatljivosti u slučaju Mimoze Kusari-Lila protiv Centralne izborne komisije, slučaj br. KI 73/09 od 23. marta 2010. god.

40. U ovom konkretnom slučaju, jasno se vidi iz podneska podnosioca zahteva da je postupak protiv Ministarstva transporta i telekomunikacija, kao i postupak protiv Pošte i telekomunikacija u Peći još u toku pred Vrhovnim sudom.

41. Stoga, podnosilac zahteva nije iscrpeo sva pravna sredstva koja su mu na raspolaganju po primenjivom zakonu, kako je zahtevano članom 113.7 Ustava i članom 47. (2) Zakona.

42. Što se tiče postupka protiv Ministarstva transporta i telekomunikacija i postupka protiv Pošte i telekomunikacija u Peći, podnosilac zahteva nije uspeo dokazati kako i na koji način su navedene odluke javnih organa navodno povredile njegova prava zagarantovana Ustavom.

43. Iz toga proizilazi da je zahtev u celini očigledno neosnovan u skladu sa pravilom 36. (1.c) Poslovnika o radu, koji predviđa: *"Sudu je dozvoljeno da rešava zahteve: c)samo ako je zahtev nije očigledno neosnovan."*

44. Zbog gorenavedenih razloga zahtev je neprihvatljiv.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113.7 Ustava, članom 47(2). Zakona i pravilom 36 (1.c) i pravilom 56 (2) Poslovnika o radu 29. novembra 2011. god., jednoglasno

ODLUČUJE

I. DA ODBIJE zahtev kao neprihvatljiv;

II. Ova odluka će biti dostavljena stranama i objavljena u Službenom listu u saglasnosti sa članom 20 (4) Zakona; i

III. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac **Predsednik Ustavnog suda**

Snezhana Botusharova Prof. dr Enver Hasani

KI 14 / 11 od 10. februara 2012 - Ocena ustavnosti Odluke Vrhovnog suda , Pzd . br . 135/2010 , od 21. januara 2011

Slučaj KI 14/11, Rezolucija o neprihvatljivosti od 23. novembra 2011. god.

Ključne reči: jednakost pred zakonom, individualni zahtev, očigledno neosnovana, pravo na pravično i nepristrasno suđenje, kršenje individualnih prava i sloboda

Podnosilac g. Baki Musa, je podneo zahtev u skladu sa članom 113.7 Ustava Kosova osporavajući Odluku Vrhovnog suda, Pzd. br. 135/2010, od 21. januara, zbog kršenja njegovih prava garantovanih članovima 24 [Jednakost pred zakonom] i 31 [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava, jer " [...] Opštinski sud i Okružni sud su doneli presudu sa proceduralnim greškama, time što mu,žalba javnog tužioca nije bila saopštena".

Na pitanje prihvatljivosti zahteva, sud smatra da je zahtev bio neprihvatljiv jer podnosilac zahteva nije dostavio dokaze da su relevantni postupci na bilo koji način nepravedni ili proizvoljni. Dakle, sud je zaključio da je zahtev očigledno neosnovan u skladu sa pravilom 36 (1.c) Poslovnika o radu.

Priština, 23. janar 2012. god.

Br. ref.: RK188/12

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI 14/11

Podnosilac

Baki Musa

Ocena ustavnosti odluke Vrhovnog suda, Pzd. br. 135/2010, od 21. januara 2011. god.

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik

Kadri Kryeziu, zamenik predsednika

Robert Carolan, sudija

Altay Suroy, sudija

Almiro Rodrigues, sudija

Snezhana Botusharova, sudija

Ivan Čukalović, sudija

Gjyljeta Mushkolaj, sudija i

Iliriana Islami, sudija

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je g. Baki Musa, sa prebivalištem u Gornjoj Brnici, Opština Priština.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava odluku Vrhovnog suda, Pzd. br. 135/2010, od 21. januara 2011. god., koja je podnosiocu zahteva uručena 1. februara 2011. god.

Predmetna stvar

3. Podnosilac zahteva tvrdi je odluka Vrhovnog suda u suprotnosti sa članovima 24. [Jednakost pred zakonima] i 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav).

Pravni osnov

4. Član 113. stav 7. Ustava, član 22. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo od 15. januara 2009. god., (br. 03/L-121), (u daljem tekstu: Zakon) i pravilo 56. stav 2. Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).

Postupak pred Sudom

5. Dana 8. februara 2011. god., podnosilac zahteva je podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).

6. Dana 2. marta 2011. god. nalogom br. GJR. 14/11, predsednik je imenovao sudiju Kadria Kryeziua za sudiju izvestioca. Istog dana, predsednik je nalogom br. KSH. 14/11 imenovao Veće za razmatranje u sastavu sudija: Snezhana Botusharova (predsedavajući), Enver Hasani i Ivan Čukalović.

7. Sud je 4. maja 2011. god. dostavio zahtev Vrhovnom sudu.

8. Sud je 8. jula 2011. god. tražio dodatne dokumente od podnosioca zahteva koji je odgovorio 1. avgusta 2011. god. dostavljajući zatražene dokumente.

9. Dana 23. novembra 2011. god., Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i iznelo preporuku Sudu o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

10. Dana 24. jula 2002. god., javni tužilac je podigao optužnicu pred Opštinskim sudom u Prištini protiv podnosioca zahteva zbog izvršenje krivičnog dela nanošenja teške i lakše telesne povrede trećem licu.

11. Opštinski sud u Prištini je 18. februara 2003. god. doneo presudu kojom je proglasio podnosioca zahteva krivim zbog izvršenje krivičnog dela za koje je bio optužen i dosudio mu kaznu zatvora od osam meseci (presuda P. br. 1643/2002). Na ovu presudu podnosilac zahteva se žalio Okružnom sudu u Prištini.

12. Dana 20. maja 2005. god., Okružni sud u Prištini je izmenio presudu Opštinskog suda u Prištini i dosudio podnosiocu zahteva kaznu zatvora od šest meseci (presuda Ap. br. 438/2003). Podnosilac zahteva se žalio na ovu presudu pred Vrhovnim sudom.

13. Vrhovni sud Kosova je 2. novembra 2005. god. poništio presudu Okružnog suda i vratio slučaj Okružnom sudu na ponovno suđenje (presuda Pkl. br. 34/2005). Vrhovni sud je zaključio da je presuda Okružnog suda u suprotnosti sa članom 403 (2) (1) Zakona o krivičnom postupku, pošto žalba javnog tužioca nije dostavljena podnosiocu zahteva.

14. Dana 20. marta 2006. god., Okružni sud je ponovo sudio i doneo presudu kojom se podnosiocu zahteva dosuđuje kazna zatvorom od šest meseci (presuda Ap. br. 83/2006). Podnosilac zahteva se ponovo žalio Vrhovnom sudu na presudu Okružnog suda.

15. Vrhovni sud je 15. januara 2009. god. poništio presudu Okružnog suda i vratio slučaj Okružnom sudu na ponovno suđenje (presuda Pkl. br. 1/2009). Vrhovni sud je opet zaključio da je presuda Okružnog suda u suprotnosti sa članom 403 (2) (1) Zakona o krivičnom postupku, pošto žalba javnog tužioca nije dostavljena podnosiocu zahteva.

16. Sledstveno, Okružni sud je prosledio žalbu podnosiocu zahteva za komentare. Dana 2. decembra 2009. god., Okružni sud je odlučio da izmeni presudu Opštinskog suda i da presudi podnosiocu zahteva kaznu zatvorom od šest meseci (presuda Ap. br. 68/2009). Podnosilac zahteva se ponovo žalio na ovu presudu pred Vrhovnim sudom zahtevajući da mu se smanji kazna zatvorom.

17. Dana 21. januara 2011. god. Vrhovni sud je odbio kao neosnovan zahtev podnosioca za smanjenje kazne zatvorom. Vrhovni sud je zaključio da nije bilo nove okolnosti koje bi opravdale smanjenje kazne i da je izrečena presuda od strane Okružnog suda pravedna i zasnovana na zakonu (odluka Pzd. br. 135/2010).

Navodi podnosioca zahteva

18. Podnosilac zahteva tvrdi da je bilo kršenje člana 24. [Jednakost pred zakonom] i člana 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava, iz razloga što su Opštinski sud i Okružni sud doneli presudu sa proceduralnim greškama time što mu žalba javnog tužioca nije dostavljena.

Ocena prihvatljivosti zahteva

19. Podnosilac zahteva tvrdi da je bilo kršenje člana 24. [Jednakost pred zakonom] i člana 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava, iz razloga što su Opštinski sud i Okružni sud doneli presudu sa proceduralnim greškama time što mu žalba javnog tužioca nije dostavljena.

20. Međutim, da bi mogao da presudi o zahtevu podnosioca, Sud prvo treba da preispita da li je on ispunio sve uslove za prihvatljivost koji su utvrđeni Ustavom, i dalje obrađeni Zakonom i Poslovnikom o radu.

21. U ovom pogledu, Sud primećuje da podnosilac zahteva ne može da se žali da su redovni sudovi počinili greške u činjenicama ili zakonu, ukoliko nisu narušili prava i slobode zaštićene Ustavom.

22. U vezi s tim, Ustavni sud naglašava da nije sud četvrtog stepena kada razmatra odluke donesene od strane običnih sudova. Uloga redovnih sudova je da tumače i primenjuju relevantna pravila proceduralnog i materijalnog prava (vidi, *mutatis mutandis*, Garcia Ruiz protiv Španije [GC], br. 30544/96, stav 28. Evropski sud za ljudska prava [ESLJP] 1999-1).

23. Ustavni sud može samo razmotriti da li su dokazi izneti na takav način, kao i postupak uopšte, gledajući u celosti, izvršen na takav način da je podnosilac zahteva imao pravičan sudski proces (vidite *mutatis mutandis,* izveštaj Evropske komisije o ljudskim pravima u slučaju Edwards protiv Ujedinjenog Kraljevstva, zahtev br. 13071/87 donesena 10. jula 1991. god.).

24. Što se tiče konkretnog slučaja, Sud primećuje da Okružni sud, presudom Ap. br. 68/2009 od 2. decembra 2009. god., sprovodio presudu Vrhovnog suda time što je prosledio žalbu javnog tužioca podnosiocu zahteva za komentare. Pored toga, Vrhovni sud je odlukom Pzd. br. 135/2010 od 21. januara 2011 zaključio da nije bilo novih okolnosti koje bi opravdale smanjenje kazne zatvorom i da je presuda izrečena od strane Okružnog suda bila pravedna i zasnovana na zakonu.

25. U ovom smislu, Sud smatra da podnosilac zahteva nije dokazao na koji način je odluka Vrhovnog suda bila nepravična ili ukaljana arbitrarnošću (vidi *mutatis mutandis*, Shub protiv Litvanije, odluka ESLJP-a o prihvatljivosti zahteva br. 17064/06 od 30. juna 2009. i Vanek protiv Slovačke Republike, Odluka ESLJP-a o prihvatljivosti zahteva br. 53363/99 od 31. maja 2005) i da je predstavljala povredu ustavnih prava na koja se poziva podnosilac zahteva.

26. Pod ovim okolnostima, zahtev je očigledno neosnovan u skladu sa pravilom 36 (1.c) Poslovnika o radu koje predviđa: " *(1) Sudu je dozvoljeno da rešava zahteve:* c) *samo ako zahtev nije očigledno neosnovan.*"

27. Sledstveno, zahtev podnosioca mora da se odbaci kao neprihvatljiv.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa pravilom 36. stavom 1. tačkom c i pravilom 56. stavom 2. Poslovnika o radu, dana 23 novembar 2011. god., jednoglasno

ODLUČUJE

I. DA ODBACI zahtev kao neprihvatljiv;

II. Ova odluka će biti dostavljena strankama i biće objavljena u Službenom listu u skladu sa članom 20. stavom 4. Zakona;

III. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac **Predsednik Ustavnog suda**

Kadri Kryeziu Prof. dr Enver Hasan

KI 54 / 11 od 10. februara 2012 - Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda od 6. februara Rev.nr.11/2002

Predmet KI 54/11 , odluka od 29. novembra 2011. god.

Ključne reči; individualni zahtev, ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda,

Podnosilac zahteva je podneo podnesak u skladu sa članovima 113.7 i 21.4 Ustava, članova 20, 22.7 i 22.8 Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo od 15. januara 2009.
Podnosilac zahteva je 21. aprila 2011. god. podneo zahtev Ustavnom sudu Kosova
Predsednik je 21. aprila 2011. god. imenovao Kadrija Kryeziua za sudiju izvestioca i Vece za razmatranje u sastavu sudija: Snezhana Botusharova, prof. dr Enver Hasani i dr Gjyljeta Mushkolaj.
Opstinski sud u Vitini je 25. jula 2001. god., presudom C. br. 53/2001, potvrdio podnosiocu zahteva prvenstvo prava prece kupovine katastarske parcele br. 3089/1
Opstinski sud je nalozio N. A-u da ispostuje prenos prava vlasnistva sporne katastarske parcele.
Okruzni sud u Gnjilanu je 23. oktobra 2001. god., odlukom AC. br. 128/01, odbio zalbu J. S-a i N. A-a i potvrdio presudu C. br. 53/2001.
Vrhovni sud Kosova je 6. februara 2002. god., presudom rev. br. 11/2002, odobrio reviziju J. S-u i N. A-u i ponistio odluku Okruznog suda u Gnjilanu, Ac. br. 128/2001
Vrhovni sud je nakon razmatranja osporene presude ustanovio da je revizija osnovana zbog pogresne primene materijalnog prava u ovom slucaju.,
Podnosilac zahteva tvrdi da je Vrhovni sud, kada je presudom rev. br. 11/2002 od 6. februara 2002. god., nepravednom primenom ZPN prekrsio nekoliko njegovih ustavnih prava: njegovo pravo na jednakost pred zakonom zagarantovano u clanu 24. Ustava, njegovo pravo na pravicno sudenje prema clanu 31. Ustava, njegovo pravo na sudsku zastitu zagarantovano clanom 54. Ustava i njegovo pravo iz clana 22. Ustava, posto nije postovano njegovo pravo na pravicno sudenje prema clanu 6. stavu 1. Evropske konvencije 0 ljudskim pravima.
Sud nakon uvida u prilozenu dokumentaciju zakljucuje da je presuda Vrhovnog suda Kosova, Ac. br. 128/2001, doneta 6. februara 2002.

god., sto je pre nego sto je Ustav stupio na snagu (tj. 15. juna 2008. god.).
Sud se ne moze baviti zahtevom koji je u vezi sa dogadajima koji su se desili pre nego sto je Ustav stupio na snagu (vidi resenje ovog suda 0 neprihvatljivosti u slucaju br. KI 18/10, Denic i ostali od 17. avgusta 2011. god.).

Uzimajuci u obzir sve okolnosti podnetog zahteva, Ustavni sud Kosova u skladu sa članom 113.1 i 113.7 Ustava, član 46, članovi 47. i 48. Zakona i pravilima 36. (1a) i 36. (3c). Poslovnika o radu, na zasedanju održanom 29. novembra 2011. god.., je jednoglasno odlucio da odbaci zahtev kao neprihvatljiv.

Priština,24.januar 2012. god.

Br.ref.RK189/12

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI 54/11

Podnosilac zahteva

Adem Qamili

Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda

Rev. br. 11/2002 od 6. februara 2002. godine

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

U sastavu:

Enver Hasani, predsednik

Kadri Kryeziu, zamenik predsednika

Robert Carolan, sudija

Altay Suroy, sudija

Snezhana Botusharova, sudija

Ivan Čukalović, sudija

Gjyljeta Mushkolaj, sudija i

Iliriana Islami, sudija

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je Adem Qamili iz Opštine Vitina.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava presudu Vrhovnog suda Kosova, rev. br. 11/2002 od 6. februara 2002. god.

Predmetna stvar

3. Podnosilac zahteva tvrdi da je prekršen član 22. stav 2. [koji propisuje primenu Evropske konvencije o ljudskim pravima, tačnije stav 1. člana 6], član 24. [Pravo na jednakost pred zakonom], član 31. [Pravo na pravično suđenje] i član 54. [Pravo na sudsku zaštitu] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav).

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na članu 113. stavu 7. Ustava, čl. 46, 47, 48. i 49. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon o Ustavnom sudu) i pravilu 56. stavu 2. Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).

Postupak pred Sudom

5. Podnosilac zahteva je 21. aprila 2011. god. podneo zahtev Ustavnom sudu Kosova (u daljem tekstu: Sud).

6. Predsednik je 21. aprila 2011. god. imenovao Kadrija Kryeziua za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje u sastavu sudija: Snezhana Botusharova, prof. dr Enver Hasani i dr Gjyljeta Mushkolaj.

7. Nakon što je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca, Veće za razmatranje je 29. novembra 2011. god. Sudu u punom sastavu iznelo preporuku o neprihvatljivosti zahteva .

Pregled činjenica

8. Opštinski sud u Vitini je 25. jula 2001. god., presudom C. br. 53/2001, potvrdio podnosiocu zahteva prvenstvo prava preče kupovine katastarske parcele br. 3089/1 na mestu „Sello-Oborr“, kuća i dvorište površine 0.02,20 ha. Prilikom donošenja ove odluke sud je poništio neovereni formalni ugovor od 30. aprila 2001. god. kojim je katastarska imovina prodata N. A-u od strane J. S-a, ovlašćenog zastupnika i staratelja nad imovinom u ime drugih naslednika.

9. Opštinski sud je između ostalog naložio J. S-u da sa podnosiocem zahteva zaključi kupoprodajni ugovor za katastarsku imovinu i overi ga u Opštinskom sudu u roku od 15 dana, pod pretnjom prisilnog izvršenja. Opštinski sud je naveo da, ukoliko J. S. ne bude ispoštovao navedeni rok, presuda će podnosiocu zahteva služiti kao osnova da u imovinskom registru bude registrovan kao vlasnik.

10. Opštinski sud je naložio N. A-u da ispoštuje prenos prava vlasništva sporne katastarske parcele.

11. Okružni sud u Gnjilanu je 23. oktobra 2001. god., odlukom AC. br. 128/01, odbio žalbu J. S-a i N. A-a i potvrdio presudu C. br. 53/2001.

12. Vrhovni sud Kosova je 6. februara 2002. god., presudom rev. br. 11/2002, odobrio reviziju J. S-u i N. A-u i poništio odluku Okružnog suda u Gnjilanu, Ac. br. 128/2001 i odluku Opštinskog suda u Vitini, C. br. 53/2001. Vrhovni sud je u potpunosti odbio kao neosnovan tužbeni zahtev podnosioca zahteva u vezi sa potvrđivanjem prvenstva prava preče kupovine za nekretninu zavedenu na katastarskoj parceli br.

3089/1, na mestu „Sello-Oborr“ i poništio neovereni ugovor od 30. aprila 2001. god.

13. Vrhovni sud je nakon razmatranja osporene presude, shodno odredbama člana 386. Zakona o parničnom postupku SL SFRJ br. 4/1977 (u daljem tekstu: ZPP), ustanovio da je revizija osnovana zbog pogrešne primene materijalnog prava u ovom slučaju.

14. Vrhovni sud je ustanovio da, prema članu 4. stavu 2. Zakona o prometu nepokretnosti, Službenik glasnik Srbije br. 43/81, 24/89, 30/89 i 40/89 (u daljem tekstu: ZPN), ugovor koji nije sačinjen u smislu člana 4. stava 1. ZPN-a ne proizvodi pravno dejstvo. U ovom slučaju ugovor između stranaka nije overen u sudu tako da nema pravno dejstvo i stoga se smatra ništavnim, kao i da zaključivanje istog nije omogućilo prvenstvo prava preče kupovine. Shodno članu 26. stavu 2. ZPN-a tužba može biti pokrenuta u roku od godinu dana od dana zaključenja ugovora, ali u ovom slučaju nije postojao važeći ugovor. Stoga, Vrhovni sud je ustanovio da su prvostepeni i drugostepeni sud pogrešno primenili materijalno pravo.

15. Vrhovni sud je takođe naveo da je doneo ovakvu odluku zato što, kao što je navedeno u spisima predmeta, tužilac nije saopštio cenu nepokretnosti u vreme kada je pokrenuo tužbu i da to nije učinio čak i u vreme kada je postupak bio u toku pred drugostepenim sudom, što je bilo u suprotnosti sa članom 26. stavom 2. ZPN-a.

Navodi podnosioca zahteva

16. Podnosilac zahteva tvrdi da je Vrhovni sud, kada je presudom rev. br. 11/2002 od 6. februara 2002. god., nepravednom primenom ZPN prekršio nekoliko njegovih ustavnih prava: njegovo pravo na jednakost pred zakonom zagarantovano u članu 24. Ustava, njegovo pravo na pravično suđenje prema članu 31. Ustava, njegovo pravo na sudsku zaštitu

zagarantovano članom 54. Ustava i njegovo pravo iz člana 22. Ustava, pošto nije poštovano njegovo pravo na pravično suđenje prema članu 6. stavu 1. Evropske konvencije o ljudskim pravima.

Ocena prihvatljivosti

17. Kako bi bio u mogućnosti da reši zahtev podnosioca zahteva, Sud prvo treba da ispita da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom i dodatno obrazloženi Zakonom i Poslovnikom o radu.

18. Iz dokumenata u zahtevu proizilazi da je presuda Vrhovnog suda Kosova, Ac. br. 128/2001, doneta 6. februara 2002. god., što je pre nego što je Ustav stupio na snagu (tj. 15. juna 2008. god.). Podnosilac zahteva na strani 6. zahteva, čak i navodi, da Sud nije postojao u vreme kada mu je uručena presuda Vrhovnog suda.

19. Sud smatra da se od javnih organa Republike Kosovo može zahtevati da odgovore samo na činjenice i dela koja su se desila nakon što je Ustav stupio na snagu. Dakle, Sud se ne može baviti zahtevom koji je u vezi sa događajima koji su se desili pre nego što je Ustav stupio na snagu (vidi rešenje ovog suda o neprihvatljivosti u slučaju br. KI 18/10, Denić i ostali od 17. avgusta 2011. god.).

20. Sledi da je zahtev neprihvatljiv shodno pravilu 36. stavu 3. tački h) Poslovnika o radu, koji propisuje da zahtev takođe može biti oglašen neprihvatljivim: „kada zahtev nije „*ratione temporis*“ u skladu sa Ustavom“.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, shodno članu 113. stavu 7. Ustava i pravilu 36. stavu 3. tački h) Poslovnika o radu, jednoglasno:

ODLUČUJE

I. DA ODBIJE zahtev kao neprihvatljiv;

II. Ova odluka će biti dostavljena stranama i objavljena u Službenom listu u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona; i

III. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac **Predsednik Ustavnog suda**

Kadri Kryeziu, Prof. dr Enver Hasani

KI 06 / 11 od 10. februara 2012 - Zahtev za ocenu ustavnosti obaveštenja Senata Univerziteta u Prištini , Ref . Broj 4 / 49 , od 03.12.2010

Slučaj br. KI 06/11, odluka od 27. Januara 2012. god.

Ključne reči; individualni zahtev, pravo na rad, ne iscrpljivanje pravnih sredstava, Odluka o neprihvatljivosti.

Podnosilac zahteva je podneo zahtev u skladu sa članom 113.7 Ustava Kosova, navodeći da mu se sa obaveštenjem Senata Univerziteta u Prištini, br. ref. 4/449, od 03. 12. 2o10. god. krše prava garantovana Ustavom, članom 49 Ustava (pravo na rad i izbor zanimanja) i članom 25 (Pravo na život).

Podnosilac zahteva traži ocenu ustavnosti obaveštenja ref. br. 4/449, od 03.12.2010. god., potpisanog od strane Rektora PU g. Mujë Rugova, kojim se Medicinski fakultet (finansijska služba), pravni službenik PU, Akademska kancelarija, i profesori g. Shaban Hasi i g. Lutfi Dervishi obaveštavaju da se pitanje izbora ova dva profesora odbija zato što su navedeni u sudskom postupku i istovremeno se obavezuje finansijska služba UP da navedene ukloni sa platnog spiska.

Razmatrajući dokumentaciju podnetu u zahtevu, Sud je utvrdio da njen podnosilac nije ispunio uslov iscrpljivanja pravnih sredstava, jer nije pružio dokaz da je pored jedne žalbe Senatu PU-a preduzeo neka druga pravna sredstva ili da je dobio neku drugu odluku od strane nekog administrativnog organa ili redovnog suda pre nego što se ovim zahtevom obratio Ustavnom sudu. .Ustavni sud je u skladu sa članom 113.7 Ustava Republike Kosovo 113.7 , članom 47.2 Zakona o Ustavnom sudu i pravilom 36.1(a) Poslovnika o radu, odbacio zahtev kao neprihvatljiv.

Priština, 27 januar 2012. god.

Br. ref.: RK19

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

Slučaj br. KI 06/11

Podnosilac

prof. dr Shaban Hasi

Zahtev za ocenu ustavnosti obaveštenja Senata Prištinskog univerziteta, br. ref. 4/449 od 3. 12. 2o10.

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik

Kadri Kryeziu, zamenik predsednika

Robert Carolan, sudija

Altay Suroy, sudija

Almiro Rodrigues, sudija

Snezhana Botusharova, sudija

Ivan Čukalović, sudija

Gjyljeta Mushkolaj, sudija i

Iliriana Islami, sudija.

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je prof. dr Shaban Hasi iz Glogovca, sa prebivalištem u Glogovcu u ul. Jasharajve, bb.

Osporena odluka

2. Osporena odluka je obaveštenje Senata Prištinskog univerziteta (u daljem tekstu: PU), br. ref. 4/449 od 3. 12. 2010.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar predmeta podnetog Ustavnom sudu Republike Kosovo dana 21. 11. 2011. je ocena ustavnosti obaveštenja ref. br. 4/449 od 3. 12. 2010, koje je potpisao rektor PU-a, g. Mujë

Rugova, kojim su Medicinski fakultet (finansijska služba), pravni službenik PU-a, akademska kancelarija i profesori, g. Shaban Hasi i g. Lutfi Dervishi, obaveštavaju da se **pitanje izbora ova dva profesora odbacuje** zato što su navedeni predmet sudskog postupka i istovremeno se finansijska služba PU-a obavezuje da navedene izbriše sa platne liste.

Pravni osnov

4. Član 113. stav 7. Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), član 47. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo od 16. decembra 2009. god. (u daljem tekstu: Zakon) i pravilo 56. stav 2. Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak u Sudu

5. Prof. dr Shaban Hasi je 21. 1. 2011. podneo zahtev Ustavnom sudu Kosova, u kojem je zahtevao ocenu obaveštenja Senata Prištinskog univerziteta (u daljem tekstu: PU), br. ref. 4/449 od 3. 12. 2010.

6. Predsednik Suda je 14. februara 2011. god. imenovao sudiju Kadrija Kryeziua za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje u sastavu sudija: Altay Suroy (predsedavajući), Ivan Čukalović i Gjyljeta Mushkolaj (članovi).

7. Ustavni sud je 3. marta 2011. god. obavestio podnosioca zahteva i Prištinski univerzitet o registrovanju zahteva podnetog ovom Sudu, tražeći od PU pismeni odgovor u vezi sa zahtevom i eventualnim komentarima.

8. U zakonskom roku Sud nije dobio nikakv odgovor PU-a.

9. Nakon izlaganja sudije izvestioca, Kadrija Kryeziua, Veće za razmatranje, u sastavu sudija Altay Suroy (predsedavajući), Ivan Čukalović i Gjyljeta Mushkolaj (članovi), je 9. juna 2011. god., Sudu u punom sastavu iznelo preporuku o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

10. Prof. Shaban Hasi je prema njegovim navodima u zahtevu upućenom Ustavnom sudu radio na Medicinskom fakultetu od 1987.

9. Prištinski univerzitet je neodređenog datuma u mesecu decembru 2010. poslao obaveštenje br. ref. 4/449 Medicinskom fakultetu i kopiju istog i: arhivi PU-a, kancelariji za akademska pitanja, fakultetu, pravnom službeniku PU-a, navedenima- (prof. dr Shabanu Hasiju i prof. Lutfiju Dervishiju) i finansijskoj službi, koje je bilo potpisano od strane rektora PU-a, prof. dr Mujë Rugove, i pravnog službenika PU-a, i u obaveštenju je bilo naglašeno da je PU na sastanku Senata održanom 8. 11. 2010. odlučeno da se: ***„pitanje izbora prof. Shabana Hasija i prof. Lutfija Dervishija odbaci zato što su navedeni u sudskom postupku“.***

10. Ovim obaveštenjem je takođe obavezana i finansijska služba PU-a da navedene izbriše sa platne liste od dana održavanja sastanka Senata (8. 11. 2010.).

11. Preko advokata Shaqira Behramija, prof. dr Shaban Hasi se žalio Senatu PU-a zbog jednostranog raskida ugovora na Medicinskom fakultetu i to bez odluke Senata uz predlog da Senat donese odluku o PONIŠTENJU obaveštenja ref. 4/449 i da mu se nastavi radni odnos na mestu na kom je bio pre ovog obaveštenja.

12. U vezi sa ovom žalbom prof. Shaban Hasi nije dobio nikakav odgovor Senata PU-a.

14. Na zahtev prof. dr Shabana Hasija, Opštinski sud u Glogovcu je 7. decembra 2010. god. izdao uverenje kojim se potvrđuje da protiv g. Shabana Hasanija nije izrečena pravosnažna presuda niti je presudom osuđen za krivično delo za koje je zaprećena kazna zatvorom u trajanju od 3 (tri) godine ili novčana kazna.

15. Medicinski fakultet je 14. 12. 2010, dopisom br. ref. 4333, koji je potpisao dekan fakulteta, poslao odgovor na njegov zahtev u kojem je potvrđeno da ovaj fakultet nema podataka da je prof. Shaban Hasi ikada kažnjavan ili da je u prošlosti i do današnjih dana dobio bilo kakvu primedbu na svoj rad od dekanata ovog fakulteta.

16. Dekanat Medicinskog fakulteta je 20. 12. 2010, službenim dopisom br. ref. 4421 poslao prof. Shabanu Hasiju još jedan odgovor kojim je potvrđeno da Rektorat PU-a nije tražio pismeno obrazloženje ili informacije od dekanata Medicinskog fakulteta vezano sa pitanjem podignutim protiv njega (eventualni sudski postupak) i da dekan Medicinskog fakulteta nije upoznat sa ovim pitanjem.

17. Konačno, 21. 01. 2011. prof. dr Shaban Hasi je podneo zahtev Ustavnom sudu tvrdeći da je došlo do kršenja Ustavom zagarantovanih prava koja su navedena u zahtevu.

Navodi podnosioca zahteva

18. Podnosilac zahteva je naglasio da smatra da su mu obaveštenjem koje osporava pred sudom prekršena ustavom zagarantovana prava na život i rad.

19. Podnosilac zahteva je u Ustavnom sudu takođe naglasio da mu je obaveštenjem br. ref. 4/449, koje je potpisao rektor PU-a, a koji čak ni nema formu odluke, na nezakonit način onemogućeno pravo da obavlja dužnost profesora Hirurgije na Medicinskom fakultetu iz razloga da je isti navodno predmet sudskog postupka. Podnosilac zahteva tvrdi da on nikada nije bio predmet sudskog postupka i da za to poseduje i odgovarajuću dokumentaciju koja potvrđuje ove navode. Odluku Rektorata naziva arbitrarnom i smatra da su mu ovim činom prekršena ustavna prava na život i rad.

Ocena prihvatljivosti zahteva

20. Kako bi bio u mogućnosti da reši zahtev podnosioca zahteva, Sud prvo treba da ispita da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom.

21. Vezano sa tim, Sud se poziva na član 113. stav 7. Ustava koji propisuje:

*„Pojedinci mogu da pokrenu **postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa**, ali **samo** kada su*

***iscrpeli sva ostala pravna sredstva**, regulisanim zakonom.“*

Sud takođe uzima u obzir: član 46. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo koji se odnosi na zahteve pojedinaca i kojim je predviđeno:

„Ustavni sud prima i procesuira podneske podnesene na osnovu člana 113, stava 7 Ustava Republike Kosovo, ukoliko utvrdi da su ispunjeni zakonski uslovi.“

22. Razmatrajući dokumentaciju dostavljenu uz zahtev Sud je ustanovio da podnosilac istog nije ispunio uslov iscrpljenja propisanih pravnih sredstava zato što nije dostavio dokaze da je osim žalbe Senatu PU-a iskoristio neko drugo pravno sredstvo ili da je dobio meritornu odluku nekog drugog upravnog organa ili redovnog suda pre nego što se je zahtevom obratio Ustavnom sudu.

23. U tom smislu sud naglašava da je pravni uslov iscrpljenja „svih zakonom propisanih pravnih sredstava“ apsolutno neophodan kao osnovni uslov za podnošenje zahteva Ustavnom sudu i osim što je pravni uslov predviđen Ustavom i Zakonom o Ustavnom sudu, kao osnovni pravni uslov je predviđen i pravilom 36. st. tačka a) Poslovnika o radu Ustavnog suda.

24. Uvek se pozivajući na ovaj uslov prihvatljivosti, Sud podvlači da je **Zakonom br. 2002/03 o visokom obrazovanju na Kosovu, koji je** 12. maja 2003. god. **objavio** Michael Steiner,

specijalni predstavnik generalnog sekretara, odnosno članom 25. stavom 5. jasno propisano da:

„Akademsko i drugo osoblje nosioca visokog obrazovanja ima pravo da ospori svaku odluku ili radnju nosioca visokog obrazovanja u vezi sa njima, ispred Ministarstva a potom pred nadležnim sudom.“

25. Iz onoga što je navedeno u prethodnim pasusima jasno je da ovu pravnu mogućnost za korišćenje ovog pravnog sredstva podnosilac zahteva nije iskoristio.

26. Sud želi da naglasi da pravilo iscrpljenja pravnih sredstava postoji da bi se odnosnim telima, uključujući sudove, dala prilika da spreče ili isprave navodno kršenje Ustava. Pravilo je zasnovano na pretpostavci da će pravni poredak Kosova obezbediti delotvoran pravni lek za kršenje ustavnih prava. (vidi, *mutatis mutandis* ESLJP, Selmouni protiv Francuske, br. 25803/94, odluka od 28. jula 1999).

27. Sud je slično obrazloženje primenio i tokom prethodnog razmatranja zahteva u slučajevima: KI 55/10 Hamide Osaj u zahtevu za ocenu ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova, Pkl. br. 43/2010 od 4. juna 2010. god.; slučaju br. KI *20/10* Muhamet Bucaliu protiv odluke državnog tužilaštva KMLC. br. *09/10* od 24. februara 2010. god. (odluka Ustavnog suda od 15. oktobra 2010. god.).

28 U ovim okolnostima zahtev je **neprihvatljiv** jer podnosilac zahteva nije **iscrpeo** sva pravna sredstva pre nego što se je obratio **Ustavnom** sudu.

IZ TIH RAZLOGA

Shodno članu 113. stavu 7. Ustava Republike Kosovo, članu 47. stavu 2. Zakona o Ustavnom sudu i pravilu 36. stavu 1. tački a) Poslovnika o radu, Ustavni sud je na sednici 14. juna 2011. god. jednoglasno

ODLUČIO

I. DA ODBIJE zahtev kao neprihvatljiv;

II. Ova odluka će biti dostavljena stranama i objavljena u Službenom listu u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona o Ustavnom sudu; i

III. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac **Predsednik Ustavnog suda**

Kadri Kryeziu Prof. dr Enver Hasani

KI 90,91,92,93,94 i 95 / 10 , od 10. februara 2012 - ustavnom reviziju odluke Kosovske agencije za privatizaciju o privatizaciji novog preduzec´a Jatek - industrijski kompleks LLC , tokom 45talasa privatizacije

Slučaj br. KI 90,91,92,93,94 i 95/10, odluka Kosovske agencije za privatizaciju o privatizaciji novog preduzeća Jatex industrijski kompleks D.O.O., u grupi 45 A privatizacije

Ključne reči; individualni zahtev, neiscrpljivost pravnih sredstava, Rešenje o neprihvatljivosti

Predstavnici zahtevaju ocenu ustavnosti odluke Kosovske agencije za privatizaciju o privatizaciji novog preduzeća Jatex industrijski kompleks D.O.O., u grupi 45 A privatizacije.

Podnosioci zahteva navode da su im, u svojstvu akcionara preduzeća, odlukama Kosovske agencije za privatizaciju, prekršena prava na imovinu , garantovana Ustavom Republike Kosovo, tačnije, došlo je do kršenja člana 46 tačka 1 i 3 Ustava.

Podnosioci žalbe, isto tako, su naglasili da, iako su poslali zahtev za privremene mere u Vrhovni sud –Posebna soba, oni ne poznaju jurisdikciju ovog suda, stoga traže od Ustavnog suda da odluče o vezi tog zahteva na meritoran način.

Sud je odbacio zahtev kao neprihvatljiv jer podnosilac nije iscrpeo sva efektivna sredstva određena zakonom, pre nego što obratio Ustavnom sudu.

Priština, dana 27 januar 2012. god.

Br. ref.: 190/12

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučajevima br. KI 90,91,92, 93, 94. i 95/10,

Spojeni odlukom UR 90-10-bk/10 od 8. oktobra 2010. god.

Podnosilac

Svi akcionari Holding"Jatex-Conitex" a.d., Holding "Jatex-Modatex" a.d., Holding Jatex-jatex Commerce a.d., Holding Corporacy "Jatex" a.d., Holding "Jatex-Junitex" a.d., Holding "Jatex-Tricotex" a.d.

Zastupljeni od strane advokata: g. Gazmenda Nushija i g. Ahmeta Hasollija

Ocena ustavnosti odluke KAP-a o privatizaciji novog preduzeća Jatex industrijski kompleks d.o.o. u 45. A talasu

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik

Kadri Kryeziu, zamenik predsednika

Robert Carolan, sudija

Altay Suroy, sudija

Almiro Rodrigues, sudija

Snezhana Botusharova, sudija

Ivan Čukalović, sudija

Gjyljeta Mushkolaj, sudija i

Iliriana Islami, sudija

Podnosilac zahteva

1. Podnosioci zahteva su akcionari preduzeća Holding' Corporacy "Jatex" sa jedinicama holding "Jatex-Conitex" a.d.; Holding **"**Jatex-Modatex"a.d., Holding Jatex-jatex Commerce a.d., Holding "Jatex-Junitex" a.d. Holding "Jatex-Tricotex" a.d. sa sedištem u Đakovici i Juniku koji su punomoćjem zastupljeni od strane advokata g. Gazmenda Zhushija i g. Ahmeta Hasollija.

Osporene odluke

2. Odluke koje se osporavaju pred Ustavnim sudom su:

Odluka KAP-a od 29. aprila 2010. god. o odobrenju preporuka za tretiranje preduzeća ”Emin Duraku” “Jatex” i “Deva” za društvena preduzeća, i

Odluka KAP-a o objavljivanju 45. A kruga privatizacije za privatizaciju novog preduzeća Jatex industrijski kompleks d.o.o.

Predmetna stvar

3. Odluka KAP-a o objavljivanju 45. A talasa privatizacije za privatizaciju novog preduzeća Jatex industrijski kompleks d.o.o. koja je prema zastupnicima ovog preduzeća doneta bez pravnog osnova i ovom odlukom KAP krši član 46. stav 1. i član 46. stav 3. Ustava Kosova (pravo na imovinu) u vezi sa Protokolom 1 Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava.

Pravni osnov

4. Član 113.7 u vezi sa članom 21.4 Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), član 47. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo od 16. decembra 2009. god. (u daljem tekstu: Zakon) i pravilo 56.2 Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Sudom

5. Dana 29. septembra 2010. god., pravni zastupnici podnosilaca zahteva, advokati g. Gazmend Nushi i g. Ahmet Hasolli, podneli su zahtev Ustavnom sudu u kome kvalifikuju kao nezakonite odluke KAP-a od 29. aprila 2010. god. za usvajanje preporuka za tretiranje preduzeća „Emin Duraku“, „Jatex“ i „Deva“ za društvena preduzeća, kao i odluku KAP-a za objavljivanje talasa 45 A za privatizaciju novog preduzeća Jatex industrijski kompleks d.o.o.

6. Dana 9. novembra 2010. god. Ustavni sud je obavestio stranke o registraciji zahteva i tražio eventualne komentare u vezi sa zahtevom.

7. Ustavni sud je 23. novembra 2010. god. i 10. marta 2011. god. primio pismeni odgovor i komentare Kosovske agencije za privatizaciju o zahtevu.

8. Dana 12. maja 2011. god., nakon izveštavanja sudije izvestioca Kadria Kryeziua, Veće za razmatranje u sastavu: Snezhana Botusharova (predsedavajući), Robert Carolan i Altay Suroy, članovi, preporučilo je Sudu u punom sastavu neprihvatljivost zahteva.

Kratak opis činjenica

9. Prema podnosiocima zahteva svih šest bivših OTHPB - sada podnosioci zahteva, 1990. godine, na osnovu legislacije koja je bila na snazi u to vreme, su se odvojile od Industrijskog kombinata ”Emin Duraku” i transformisale su se u akcionarska društva. Ovo transformisanje je, prema njima, bilo izvršeno u skladu sa Zakonom o preduzećima (Služb. glasnik SFRJ-a br. 77/88,40/89,46/90 i 61/90).

10. Dana 16. avgusta 1991. god. uzimajući u obzir činjenicu da je više faza njihove proizvodnje bilo povezano međusobno i činjenicu da su sve kompanije osim „Junitex“ imale sedište u

istom kompleksu u Đakovici, ove kompanije su donele ODLUKU o osnivanju HOLDING CORPORACY "JATEX" a.d.

11. Ovom odlukom kompanije su odlučile da prenesu 51% akcija na 'HOLDING CORPORACY' , a 49 % akcija da zadrže sa sebe.

12. 22. novembra 1991. god. Holding Corporacy „Jatex" se registrovala u Okružnom privrednom sudu u Đakovici i donela odluku br. Fi.2917/91, takođe u Okružnom privrednom sudu su se registrovala i preduzeća koja su se spojila sa njim i koja su sada podnela zahtev pred Ustavnim sudom.

13. Dana 24. decembra 1992. god. Holding je doneo odluku 06-194/2 o izdavanju internih akcija u APOENIMA i svakom akcionaru izdat je ovaj akcionarski papir.

14. U takvom obliku strukturiranja Holding Corporacy „Jatex" i spojena preduzeća su funkcionisala do 1999. godine.

15. Postupajući po presudi Okružnog privrednog suda u Prištini VII.C 29/06, Ministarstvo trgovine i industrije - Kancelarija za registrovanje trgovinskih preduzeća i trgovinskih naziva, je registrovala Holding „Jatex" i sve druge kompanije koje su sada podnele zahtev pred Ustavnim sudom, kvalifikujući ih kao „**ostala preduzeća pod jurisdikcijom KPA-a".**

16. Kosovska agencija za privatizaciju je 22. aprila 2010. god. izdala saopštenje za medije u kojem obaveštava javnost o odluci borda KAP-a da će tretirati preduzeća 'Emin Duraku","Jatex" i "Deva" iz Đakovice kao društvena preduzeća.

17. Dana 20. maja 2010. god., KAP je poslao posebno obaveštenje preduzeću 'Jatex" u vezi sa odlukom borda KAP-a o kvalifikovanju kompanije "Emin Duraku" u Đakovici, čiji je deo pre podele bio i **"**Jatex", kao 100% društveno preduzeće i

stavljajući ga pod upravu KAP-a i takođe je obavestio o pravnom osnovu za donošenje takve odluke.

18. 30. avgusta 2010. god., KAP je poslao obaveštenje o odbijanju žalbe 'Hoding Corporacy 'jatex" obavestivši da će KAP i dalje nastaviti da upravlja kompanijom 'Jatex" kao društvenim preduzećem i upućujući je da protiv ove odluke može da uloži žalbu pred Posebnom komorom Vrhovnog suda.

19. Dana 7. septembra 2010. god., KAP je objavila 45. A krug privatizacije i u tom objavljivanju je objavila i novo preduzeće "Jatex fabrika e re" d.o.o. i novo preduzeće "Jatex Kompleksi Industrial", čiji delovi, prema dodatnom obaveštenju KAP-a, su i Holding' Corporacy "Jatex", holding "jatex-Conitex".a.d.; Holding 'Jatex-Modatex"d.a., Holding jatex-jatex Commerce d.a. ,Holding "Jatex-Junitex" a.d. Holding"Jatex-Tricotex"a.d.

20. Dana 21. oktobra 2010. god. KAP je donela rešenje **SCC- 10 - 0215** kojim je odobrila žalbu tužioca i PRIMENILA **privremenu meru** kojom je OBUSTAVLJENA prodaja objavljenih preduzeća za privatizaciju novog preduzeća "Jatex Fabrika e Re" d.o.o. i Nova fabrika"Jatex Kompleksi Industrial" d.o.o. do konačne odluku o rešenju tužbe od strane ovog suda.

21. Iz spisa predmeta i iz odgovora stranaka uključenih u ovaj slučaj, konstatuje se da ovaj postupak pred Posebnom komorom Vrhovnog suda nije još završen.

Navodi podnosioca zahteva

22. Podnosioci zahteva tvrde da su im u svojstvu akcionara preduzeća odlukom KAP-a povređena prava na imovinu garantovana Ustavom Republike Kosovo, tačnije prema njima prekršen je član 46. tačke 1. 3. Ustava.

23. Podnosioci zahteva se takođe žale da je Kosovska agencija za privatizaciju ne uzimajući u obzir pravni status preduzeća Holding "jatex-Corporacy' a.d. i sve gorenavedene jedinice, određene zakonima na snazi 1991. godine i neprekidno delovanje ovih preduzeća sa ovim pravnim statusom do 1999. godine, na arbitraran način odlukom od dana 29. aprila 2010. god. odredila novi pravni status za ova preduzeća kvalifikujući ih kao 100% društvena sa svom njihovom imovinom i njihovo nezakonito stavljanje pod upravu KAP-a. Ovom odlukom, prema njima, oni su na protivustavan način lišeni prava na imovinu koju su stekli preko akcija koje su posedovali u preduzeću i koje su oni na potpuno zakonit način ostvarili.

24. Podnsioci zahteva su takođe naglasili da uprkos tome što su podneli zahtev Posebnoj komori Vrhovnog suda za privremenu meru, oni ne priznaju nadležnost ovog Suda stoga zahtevaju od Ustavnog suda da meritorno reši zahtev.

Komentari javnog organa

25. Dana 23. novembra 2010. god. Kosovska agencija za privatizacija je dostavila odgovor u vezi sa slučajem KI 95/10 u kome je naglasila da „su podnosioci zahteva podneli zahtev i pred Posebnom komorom Vrhovnog suda, predmet br.SCC-10 - 0215 i ta komora je 21. oktobra 2010. god. odobrila privremenu meru rešenjem br. SCC- 10-0215 kojom se KPA-u zabranjuje prodaja sredstava koja su bila objavljivana za privatizaciju do konačnog odlučivanja o tužbi."

26. Postupajući po zahtevu Ustavnog suda za dodatno razjašnjenje, KAP je 10. marta 2011. god. dostavio dodatni odgovor na zahtev, gde je razjasnio da: su sva akcionarska društva koja su podnela zahteve pred Ustavnim sudom aktiva novog preduzeća 'Jatex Fabrika e re" d.o.o. i novog preduzeća "Jatex Kompleksi Industrial' d.o.o. koja su bila na tenderu u 45. A krugu privatizacije.

Ocena prihvatljivosti zahteva

27. Da bi mogao da presudi po zahtevu podnosioca, Sud prvo mora da ispita da li je podnosilac ispunio uslove prihvatljivosti i u tom pogledu se poziva na član 113. stav 4. Ustava gde se navodi:

„Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom".

U vezi sa članom 21. stavom 4. Ustava koji određuje:

„Ustavom utvrđena prava i osnovne slobode važe i za pravna lica, onoliko koliko su izvodljiva.'

28. Razmatrajući svu dokumentaciju predmeta koju su podnele stranke, Sud neosporno ustanovljava da su stranke koje su podnele zahtev pred Ustavnim sudom takođe uložile i tužbu pred Posebnom komorom Vrhovnog suda i da u tom sudu nije još doneta konačna odluku po ovoj tužbi i da je postupak po tom slučaju još u toku, što direktno podrazumeva činjenicu da stranke nisu iscrpele sva pravna sredstva predviđena zakonom i pod ovim okolnostima nisu ispunile uslove za prihvatljivost zahteva.

29. Sud ne može da prihvati kao razuman zahtev podnosilaca za nepriznavanje nadležnosti Posebne komore Vrhovnog suda imajući u vidu da se Uredbom UNMIK-a 2002/13 od 13. juna 2002. god., u članu 1.1 jasno predviđa: Ovim se uspostavlja

Posebna komora Vrhovnog suda na Kosovu za pitanja koja se odnose na Kosovsku poverilačku agenciju (u daljem tekstu: Posebna komora).

30. Ustavni sud takođe ceni činjenicu da je upravo „pravna odluka“ ove Posebne komore Vrhovnog suda (Rešenje o privremenoj meri br. SCC – 10- 0215) kojom je obustavljena privatizacija preduzeća za koje podnosioci zahteva imaju interes, i da je ovo rešenje doneto na osnovu zahteva njihovih pravnih zastupnika, onda je jasno da Ustavni sud ne može da donese odluku dok Vrhovni sud ne okonča ovaj proces.

31. Sud želi da naglasi da je obrazloženje za pravilo iscrpljenosti da se da mogućnost dotičnim organima, uključujući i sudove, da spreče ili isprave navodnu povredu Ustava. Ovo pravilo se zasniva na pretpostavci da će pravni poredak Kosova obezbediti delotvorna pravna sredstva protiv kršenja ustavnih (vidi, *mutatis mutandis*, ESLJP, Selmouni protiv Francuske br. 25803/94, odluka od 28. jula 1999. god.).

32. Sud je ovo obrazloženje primenio u razmatranju ranijih zahteva i to u slučajevima: KI 55-10 Hamide Osaj, u zahtevu za ocenu ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova, Pkl. br. 43/2010, od 4. juna 2010. god., u slučaju KI 20/10 Muhamet Bucaliu protiv odluke državnog tužioca KMLC. br. 09/10, od 24. februara 2010. god. (odluka Ustavnog suda od 15. oktobra 2010. god.).

33. Pod ovim okolnostima, zahtev je **neprihvatljiv** jer stranke **nisu iscrpele** sva pravna sredstva pre nego što su se obratile **Ustavnom sudu** i podnosioci zahteva nisu ispunili uslove za prihvatljivost zahteva, sledstveno

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud je, u skladu sa članom 49. Zakona o Ustavnom sudu i pravilom 36. stavom 1. tačkom a Poslovnika o radu, na sednici održanoj 12. maja 2011. god., jednoglasno

ODLUČIO

I. DA ODBACI zahtev kao neprihvatljiv jer podnosilac zahteva nije iscrpeo sva Zakonom predviđena delotvorna pravna sredstva pre nego što se obratio Ustavnom sudu;

II. Ova odluka će biti dostavljena strankama i biće objavljena u Službenom listu u skladu sa članom 20. stavom 4. Zakona o Ustavnom sudu; i

III. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac **Predsednik Ustavnog suda**

Kadri Kryeziu Prof. Dr. Enver Hasani

KI 19 / 09 od 10. februara 2012 - odluka Vrhovnog suda Kosova , broj 120 / 2008, od 1. januara 2009

Slučaj KI 19/09, odluka od 30. januara 2012. god.
Ključne reći: individualni zahtev, zahtev očigledno neosnovan, disciplinska komisija KEK-a, pravo na rad, kršenje individualnih prava i sloboda.

Podnosilac je podneo zahtev na osnovu člana 113.7 Ustava Kosova, navodeći da su njegova ustavna prava prekršena presudom Vrhovnog suda Kosova, kojom je odobrio žalbu KEK-a i poništio presudu Okružnog suda, podržavajući tom prilikom udaljavanje podnosioca sa zaposlenja u KEK-u. Podnosilac zahteva je naveo da je Vrhovni sud prekršio njegovo pravo na rad, kao i ustavna prava garantovana članom 49 i 54. Ustava Kosova.

Sud je utvrdio da je zahtev podnosioca neprihvatljiv na osnovu pravila 56.2 Poslovnika o radu, zato što podnosilac zahteva nije podneo *prima facie* dokaz koji ukazuje na kršenja ustavnih prava. Sud je svoju odluku obrazložio, ponavljajući da nije njegova dužnost, prema Ustavu, da deluje kao apelacioni sud ili četvorostepeni sud, u odnosu na odluke donete od strane redovnih sudova. Citirajući odluku ESLJP u slučaju *Shub protiv Litvanije,* Sud je u nastavku obrazložio da nakon razmatranja postupaka u redovnim sudovima u celini, nije primetio da su relevantni postupci na neki način bili nepravedni i dotaknuti proizvoljnošću i da je Vrhovni sud pružio dovoljno razloga o tome zašto su žalbe podnosioca zahteva bile neosnovane. Zbog gore navedenih razloga, Sud je odlučio da odbije zahtev podnosioca kao neprihvatljiv.

Priština,30 januar 2012. god.

Br. ref.: RK196/12

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI 19/09

Podnosilac

Mehmet Llapashtica

protiv

Odluke Vrhovnog suda Kosova, br. 120/2008 od 1. januara 2009. godine

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik

Kadri Kryeziu, zamenik predsednika

Robert Carolan, sudija

Altay Suroy, sudija

Almiro Rodrigues, sudija

Snezhana Botusharova, sudija

Ivan Čukalović, sudija

Gjyljeta Mushkolaj, sudija i

Iliriana Islami, sudija

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je g. Mehmet Llapashtica, sa prebivalištem u Prištini.

Osporena odluka

2. Odluka Vrhovnog suda Kosova, br. 120/2008 od 1. januara 2009. god.

Predmetna stvar

3. Podnosilac zahteva je podneo zahtev Sekretarijatu Ustavnog suda (u daljem tekstu: Sud) tvrdeći da mu je prekršeno Ustavom zagarantovano pravo na rad, posebno u članu 49, od strane Energetske korporacije Kosova (u daljem tekstu: EKK).

Pravni osnov

4. Član 113. stav 7. Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), član 22. st. 7. i 8. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo od 16. decembra 2008. god. (u daljem tekstu: Zakon) i pravilo 56. stav 2. Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).

Postupak u Sudu

5. Podnosilac zahteva je 19. septembra 2009. god. podneo zahtev Sekretarijatu Suda.

6. Predsednik Suda je imenovao sudiju Ivana Čukalovića za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje u sastavu sudija: Robert Carolan (predsedavajući), Almiro Rodrigues i Gjyljeta Mushkolaj. Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i Sudu u punom sastavu iznelo preporuku o zahtevu.

7. Kao odgovor na obaveštenje o zahtevu koje je poslato EKK-u, pravno odeljenje EKK-a je odgovorilo Ustavnom sudu i između ostalog uključilo disciplinsku žalbu i zapisnik usmene rasprave koja je održana 28. aprila 2004. god. u EKK-u.

8. Veće za razmatranje je 16. juna 2010. god. razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i Sudu iznelo preporuku da je zahtev neprihvatljiv.

Pregled činjenica

9. Podnosilac zahteva je bio zaposlen u Energetskoj korporaciji Kosova (EKK) kao elektro-monter u Prištini. EKK je preduzela disciplinske mere protiv podnosioca zahteva usled neovlašćenog prisvajanja električnog transformatora koji je bio u vlasništvu EKK-a. Tokom usmene rasprave podnosilac zahteva je porekao da je prisvojio transformator bez dozvole, ali je priznao da je sa drugima primio 800 € za privatno obavljene radove izvan radnog vremena.

10. Disciplinska komisija EKK-a je 28. aprila 2004. god. ustanovila da je podnosilac zahteva prekršio njegove radne obaveze i raskinula mu je ugovor radu.

11. Podnosilac zahteva je na ovu odluku uložio žalbu drugostepenoj instanci disciplinske komisije prilikom čega je tvrdio da on nije prisvojio transformator na zahtev drugih nego je imao dozvolu šefa regiona EKK-a. Drugostepena disciplinska komisija je odbila njegovu žalbu odlukom od 2. juna 2006. god.

12. Podnosilac zahteva se na otkaz žalio Opštinskom sudu u Prištini koji je podržao njegovu tužbu presudom Cl. br. 167/2006 od 28. septembra 2006. god. i naložio da podnosilac zahteva bude vraćen na radno mesto. EKK je na ovu presudu uložio žalbu Okružnom sudu u Prištini koji je presudom Ac. br. 1016/2006 od 31. jula 2007. god. odbio žalbu EKK i podržao odluku Opštinskog suda.
13. EKK je na ovu odluku uložio žalbu Vrhovnom sudu Kosova koji je presudom rev. br. 120/2008 od 1. januara 2009. god. podržao žalbu EKK-a i poništio presudu Okružnog suda i time podržao raskid radnog odnosa podnosiocu zahteva sa EKK-om. Vrhovni sud je ustanovio da je Opštinski sud pogrešno primenio materijalno pravo kada je zaključio da je tužba podnosioca zahteva osnovana.

14. Vrhovni sud je naglasio da je Osnovnim zakonom o radu, Uredba UNMIK-a br. 2001/27, koji je stupio na snagu 8. decembra 2011. god, propisan raskid ugovora o radu. Sud je konstatovao da je zakon propisao raskid ugovora o radu u slučajevima ozbiljnih povreda obaveza uključujući krađu, uništenje, oštećenje ili neovlašćeno korišćenje imovine poslodavca. Iz tih razloga, Vrhovni sud je zaključio da je žalba EKK-a osnovana i preinačio presude oba suda, Opštinskog i Okružnog, i odbio tvrdnje podnosioca zahteva.

Navodi podnosioca zahteva

15. Podnosilac zahteva tvrdi, bez dodatnog obrazlaganja, da mu je prekršeno pravo na rad.

Ocena prihvatljivosti zahteva

16. Član 49. Ustava propisuje:

„Garantuje se pravo na rad“.

17. Član 54. Ustava propisuje:

„Svako ima pravo na sudsku zaštitu u slučaju kršenja ili uskraćivanja nekog prava koje je garantovano ovim Ustavom, kao i pravo na efikasne pravne mere ukoliko se utvrdi da je pravo prekršeno“.

18. Ustavni sud ponavlja da po Ustavu nije njegova dužnost da deluje kao apelacioni sud, ili četvrtostepeni sud, u odnosu na

odluke donete od strane redovnih sudova. Uloga poslednjih je da tumače i primene odgovarajuća pravila procesnog i materijalnog prava (vidi *mutatis mutandis* García Ruiz protiv Španije [VK], br. 30544/96, stav 28, Evropski sud za ljudska prava [ESLJP] 1999-I).

19. Ustavni sud samo može razmotriti da li su dokazi predstavljeni na takav način kao i da li su postupci uopšte, gledano u celini, vođeni na takav način da je podnosilac zahteva imao pravično suđenje (vidi, *presuda Ustavnog suda od 23. juna 2010. god. u slučaju br. KI 40/09, Imer Ibrahimi i 48 drugih bivših radnika Energetske korporacije Kosova protiv 49 individualnih presuda Vrhovnog suda Republike Kosovo, pasusi 66 i 67*).

20. Prosto, podnosilac zahteva osporava da li je Vrhovni sud pravilno primenio zakon na snazi i prosto se ne slaže sa činjeničnim nalazima odluke Vrhovnog suda u odnosu na status radnog odnosa za kandidate za osporeno radno mesto. Dakle proizilazi da je tužba podnosioca zahteva neprihvatljiva.

21. Nakon razmatranja postupaka pred redovnim sudovima u celini, Sud nije ustanovio da su odgovarajući postupci na bilo koji način bili nepravični ili ukaljani arbitrarnošću (vidi *mutatis mutandis*, Shub protiv Litvanije, Odluka ESLJP-a u vezi sa prihvatljivošću zahteva br. 17064/06 od 30. juna 2009. god.).

22. Štaviše, podnosilac zahteva nije podneo nijedan prima facie dokaz o povredi njegovih individualnih prava i sloboda prema Ustavu (vidi *Vanek protiv Slovačke Republike, Odluka ESLJP-a u vezi sa prihvatljivošću zahteva, br. 53363/99 od 31. maja 2005. god.*).

23. Sledi da je zahtev očigledno neosnovan i treba biti odbijen.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, shodno članu 113. stavu 7. Ustava Republike Kosovo, članu 22. stavu 7. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo i pravilu 56. stavu 2. Poslovnika o radu, jednoglasno

ODLUČUJE

I. DA ODBIJE zahtev kao neprihvatljiv;

II. Ova odluka će biti dostavljena stranama i objavljena u Službenom listu u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona; i

III. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac **Predsednik Ustavnog suda**

Ivan Čukalović Prof. dr Enver Hasani

KI 14 / 10 i KI 15 / 10, od 10. februara 2012 - Ministarstvo unutrašnjih poslova , Sudskog saveta Kosova i Ministarstva pravde

Slučaj KI 14/10 i KI 15/10.

Ključne reči; individualni zahtev

Podnosioci su se žalili da je prekršeno njihovo pravo na slobodu kretanja, garantovano članom 35 (2) Ustava. Oni tvrde da je Opštinski sud u Prištini na nepravedan i pogrešan način protumačio primenljive zakonske odredbe pošto nije uspeo da im izda potvrdu, koja je, kako se tvrdi, neophodan dokument za Ministarstvo unutrašnjih poslova kako bi izdalo pasoše Republike Kosovo.

Podnosioci su tražili uvođenje privremenih mera "kako bi se izbegla dalja diskriminacija i kršenje prava građana na slobodu kretanja uslovljavanjem bilo kojeg krivičnog postupka u daljem nastavku.

Zbog navedenih razloga, dalje razmatranje zahteva se prekida i sud zaključuje da nema posebnih okolnosti vezano za poštovanje ljudskih prava koja će zahtevati dalje razmatranje zahteva.

Ustavni sud je odlučio da ukloni zahtev sa liste.

Priština, 30. januar 2012. god.
Br. ref.: 194/12

ODLUKA O POVLAČENJU ZAHTEVA SA LISTE

u

slučaju br. KI 14/10 i slučaju br. KI 15/10

Besnik Musa i Hekuran Muhaxhiri

protiv

Ministarstva unutrašnjih poslova,

Sudskog saveta Kosova

i

Ministarstva pravosuđa

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

U sastavu:

Enver Hasani, predsednik

Kadri Kryeziu, zamenik predsednika

Robert Carolan, sudija

Altay Suroy, sudija

Almiro Rodrigues, sudija

Snezhana Botusharova, sudija

Ivan Čukalović, sudija

Gjyljeta Mushkolaj, sudija i

Iliriana Islami, sudija.

Podnosioci zahteva

1. Podnosioci zahteva su g. Besnik Musa i g. Hekuran Muhaxhiri iz Đakovice. U postupku pred Ustavnim sudom njih zastupa g. Teki Bokshi, advokat iz Đakovice.

2. Sadašnji slučajevi su slični sa KI 06/10 „Valon Bislimi protiv Ministarstva unutrašnjih poslova, Sudskog saveta Kosova i Ministarstva pravosuđa". U ovom slučaju Sud je odlučio da je došlo do povrede prava podnosioca zahteva na slobodu kretanja, zagarantovanog članom 35. stavom 2. Ustava u vezi sa članom 2. Protokola br. 4 uz Evropsku konvenciju o ljudskim pravima.

   Dodatno, Sud je odlučio da je praksa zasnovana na Sporazumu o razumevanju od 21. avgusta 2008. god., koji primenjuju Ministarstvo unutrašnjih poslova i Opštinski sud, onemogućila podnosioca zahteva da uživa svoje pravo na delotvorno pravno sredstvo, kršeći član 54. Ustava u vezi sa članom 13. Evropske konvencije o ljudskim pravima.

   Ustavni sud je ustanovio da Ministarstvo unutrašnjih poslova treba da odluči o zahtevu za pasoš podnosioca zahteva, podnetom 27. aprila 2009. god., u saglasnosti sa Zakonom o putnim ispravama u roku od 30 dana nakon prijema ove presude *(vidi Presudu KI 06/10 od 30. oktobra 2010. god.)*.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar ovih zahteva je ocena ustavnosti navodne povrede slobode kretanja podnosilaca zahteva, zagarantovane članom 35. stavom 2. Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav). Prema podnosiocima zahteva, pravo da napuste svoju zemlju im je prekršeno odbijanjem izdavanja pasoša, koji je potreban za putovanje u inostranstvo. Podnosioci zahteva dodatno tvrde da u pravnom sistemu Kosova ne postoji

delotvorno pravno sredstvo koje bi trebalo tražiti u postavljanju pitanja njihovog prava da napuste zemlju.

4. Podnosioci zahteva su preko svog zastupnika podneli i zahtev za privremene mere u cilju izbegavanja „dodatnih diskriminacija i povrede prava na slobodu kretanja građana uslovljavanjem postojećim krivičnim postupcima bilo koje vrste u toku".

Pravni osnov

5. Zahtevi su zasnovani na članu 113. stavu 7. Ustava, čl. 20. i 27. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljnjem testu: Zakon) i pravilu 32. Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).

Opis činjenica

6. Podnosioci zahteva podržavaju svoje zahteve upućujući se samo na dokumente koji su navedeni u zahtevu koji je podnet Sudu.

Žalbe podnosilaca zahteva

7. Podnosioci zahteva se žale da im je povređeno pravo na slobodu kretanja, zagarantovano članom 35. stavom 2. Ustava. Podnosioci zahteva tvrde da je Opštinski sud u Đakovici nepravedno i pogrešno protumačio primenljive zakonske odredbe ne izdavajući im uverenje koje je navodno neophodan dokument za Ministarstvo unutrašnjih poslova za izdavanje bilo koje vrste pasoša Republike Kosovo.

8. Podnosioci zahteva se takođe žale da na Kosovu ne postoje zakonska sredstva koja bi se mogla primeniti u cilju rešavanja njihove situacije. Stoga, prema njima, postoji potreba za stvaranjem mehanizama u okviru države da bi se sprečilo kršenje prava na izdavanje pasoša građanima Kosova koji su u istoj situaciji kao oni.

9. Podnosioci zahteva tvrde da im je prekršeno pravo na slobodu kretanja usled pogrešne primene člana 271. stava 2. Zakona o

krivičnom postupku Kosova (ZKPK), kao i člana 27. stava 1. tačka a) i člana 28. stava 2. Zakona o putnim ispravama. Prema podnosiocima zahteva, oba zakona predviđaju da ograničenje slobode kretanja prouzrokovano odbijanjem izdavanja pasoša može biti izrečeno samo u slučajevima kada postoji prethodno doneta odluka nadležnog suda.

10. Podnosioci zahteva takođe tvrde da Ministarstvo unutrašnjih poslova nema nikakve pravne osnove da ih liši ustavnog prava na osnovu nedostatka uverenja, izdatog od strane suda da lice nije pod istragom. U suštini, prema podnosiocima zahteva, izrečeno ograničenje za njihovu slobodu kretanja nije zasnovano na zakonu nego je pogrešno tumačenje zakona i praksi, uključujući i netačno tumačenje Sporazuma o razumevanju, koji su 21. avgusta 2008. god. vezali Ministarstvo unutrašnjih poslova, Sudski savet Kosova i Ministarstvo pravosuđa.

11. Konačno, podnosioci zahteva su zahtevali izricanje privremene mere u cilju „izbegavanja dodatnih diskriminacija i povrede prava na slobodu kretanja građana uslovljavanjem postojećim krivičnim postupcima bilo koje vrste u toku“.

Opis postupka ped Sudom

12. Podnosioci zahteva su podneli zahteve Ustavnom sudu 5. februara 2010. god.

13. Predsednik je 19. februara 2010. god, nalogom br. GJR. 06/10, imenovao sudiju Kadrija Kryeziua za sudiju izvestioca. Istoga dana, predsednik je nalogom br. KSH. 060/10, imenovao Veće za razmatranje u sastavu sudija: Ivan Čukalović (predsedavajući), Enver Hasani i Iliriana Islami.

14. Ustavni sud je 25. marta 2011. god, u skladu sa presudom Ustavnog suda KI 06/10 od 30. oktobra 2010. god., zatražio od podnosilaca zahteva da obaveste Ustavni sud da li su oni dobili pasoše.

15. Pravni zastupnik podnosilaca zahteva je 6. aprila 2011. god. obavestio Ustavni sud da su nakon presude Ustavnog suda KI 06/10 podnosiocima zahteva pasoši izdati.

16. Sledstveno, zastupnik podnosilaca zahteva je obavestio Ustavni sud da je udovoljeno njihovom zahtevu.

17. Nakon što je 16. maja 2011. god. razmotrilo izveštaj sudije izvestioca, Veće za razmatranje je Sudu u punom sastavu iznelo preporuku o povlačenju zahteva sa liste.

Ocena Suda

18. Kako bi bio u mogućnosti da reši zahtev podnosilaca zahteva, Ustavni sud prvo treba da ispita da li su ispunjeni uslovi predviđeni u pravilu 32. Poslovnika o radu.

19. Pravilo 32. u odgovarajućem delu glasi:

„(1) Strana može povući podneti podnesak ili odgovor u bilo koje vreme, ali ne više od nedelju dana pre početka rasprave ili u bilo koje vreme pre nego što Sud donese odluku bez održavanja rasprave.

(2) Bez obzira na povlačenje podneska, Sud može odrediti donošenje odluke o podnesku.

(3) Sud će u tim slučajevima doneti odluku bez rasprave i jedino na osnovu podneska, odgovara i dokumenata priloženih podnesku.

(4) Sud može odbiti podnesak onda kada zaključi da je podnesak sporan ili da na neki drugi način ne predstavlja predmet ili spor.“

20. Iz gorenavedenih razloga prekida se dodatno razmatranje zahteva i Sud je ustanovio da ne postoje posebne okolnosti u pogledu poštovanja ljudskih prava koje bi zahtevale dalje razmatranje zahteva (vidi, *mutatis mutandis*, odluka Ustavnog suda u slučaju Rafet Hoxha, KI 24/09 od 24. marta 2010. god.).

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud shodno članu 20. Zakona i pravilu 32. Poslovnika o radu, jednoglasno,

ODLUČUJE

I. DA POVUČE zahtev sa liste.

II. Ova odluka će biti dostavljena stranama i objavljena u Službenom listu u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona.

III. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac **Predsednik Ustavnog suda**

Kadri Kryeziu, Prof. dr Enver Hasani

KI 30 / 09 od 15. februara 2012 - Ocena ustavnosti Odluke Vrhovnog suda Kosova , A.No. 1360 / 08 , od 19. juna 2009

Slučaj KI 30/09, odluka od 30. januara 2012. god.
Ključne reći: Uprava za ekonomiju i finansije, Uprava za imovinsko-pravna pitanja, individualni zahtev, zahtev očigledno neosnovan, Sveobuhvatni predlog za rešenje statusa Kosova, kršenje individualnih prava i sloboda, eksproprijacija zemljišta.

Podnosioci su podneli zahtev na osnovu člana 113.7 Ustava Kosova, navodeći da su njihova ustavna prava prekršena presudom Vrhovnog suda Kosova, kojom je odobrio Odluku Uprave za imovinsko-pravna pitanja opštine Đakovica u vezi sa zahtevom podnosilaca za povratak imovine. Podnosioci su naveli da je Vrhovni sud izvršio kršenje njihovih prava garantovanih članom 24 i 29. Ustava Kosova, kao i članom 1. protokol 1 Evropske Konvencije o zaštiti Ljudskih Prava i Osnovnih Sloboda.

Sud je našao da je zahtev podnosilaca neprihvatljiv na osnovu pravila 56. Poslovnika o radu, zato što podnosioci nisu podneli činjenice koje na neki način opravdavaju navode o navedenim kršenjima ustavnih prava. Sud je svoju odluku obrazložio ponavljajući da nije njegova dužnost, prema Ustavu, da deluje kao apelacioni sud ili sud četvrtog stepena u vezi sa odlukama donetim od strane redovnih sudova. Citirajući odluku ESLJP u slučaju *Vanek protiv Republike Slovačke,* Sud je u nastavku obrazložio da nakon razmatranja dokumenata koji su podneli podnosioci zahteva, Ustavni sud nije primetio nikakve naznake da je postupak na bilo koji način bio nepravičan ili ukaljan arbitrarnošću i da je Vrhovni sud pružio dovoljno dokaza o tome zašto su žalbe podnosilaca neosnovane. Zbog gore navedenih razloga, Sud je odlučio da odbije zahtev podnosilaca kao neprihvatljiv.

Priština, 2012. god.
Br. Ref.

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI 30/09

Podnosioci

Agim Iliaz Dyla i ostali

Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova, A. br. 1360/08 od 19. juna 2009. godine

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik
Kadri Kryeziu, zamenik predsednika
Robert Carolan, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Ivan Čukalović, sudija
Gjyljeta Mushkolaj, sudija i
Iliriana Islami, sudija

Podnosioci zahteva

1. Podnosioci zahteva su Agim Iliaz Dyla, Njazi Iliaz Dyla i Myrteza Iliaz Dyla, dva brata i sestra, koji su svi sa prebivalištem u Đakovici i koji zastupaju sebe.

Osporena odluka

2. Osporena odluka je odluka Vrhovnog suda Kosova, A. br. 1360/08 od 19. juna 2009. god.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar zahteva se odnosi na zahtev podnosilaca zahteva za poništenje odluke o eksproprijaciji imovine koju je u početku izvršila 19696. god. opština Đakovica.

Pravni osnov

4. Član 113. Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), član 22. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i član 56. Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).

Postupak u Sudu

5. Podnosioci zahteva su 14. jula 2009. god. podneli zahtev Sudu.

6. Shodno članu 22. Stavu 2. Zakona i članu 33. Stavu 2. Poslovnika o radu, Sud je prosledio kopiju zahteva Vrhovnom sudu Kosova za komentar. Vrhovni sud nije dostavio formalan odgovor na zahtev.

7. Sudija izvestilac, Gjyljeta Mushkolaj, je 15. juna 2010. god. iznela njen izveštaj Veću za razmatranje u sastavu sudija: Robert Carolan (predsedavajući), Snezhana Botusharova i Kadri Kryeziu.

Pregled činjenica

8. Opština Đakovica je 11. juna 1969. god, odlukom broj 03-477-1-1069 Uprave za privredu i finansije eksproprisala katastarske parcele br. 4350/1 i 4350/2 od oca podnosilaca zahteva. Parcele su bile eksproprisane u saglasnosti sa potrebama društvenog preduzeća „Odsek za servisiranje i popravke „Kompresor“ – Đakovica“.

9. Podnosioci zahteva su 9.4.2003. podneli zahtev opštinskim organima Đakovice za poništenje odluke 03-477-1-1069 od 11.6.1969.

10. Usled nedobijanja odluke Uprave za ekonomiju i finansije podnosioci zahteva su 5.7.2005. Upravi podneli drugi zahtev za nastavak postupka.

11. Neprijavljenog datuma Uprava se je oglasila nenadležnim da se bavi navedenim pitanjem i prosledila zahtev Posebnoj komori Vrhovnog suda Kosova za pitanja koja se odnose na Kosovsku povereničku agenciju. Međutim, navodno Posebna komora nikada nije primila slučaj.

12. Podnosioci zahteva su podneli još jednu žalbu o administrativnoj ćutnji Uprave. Sledstveno Kosovska katastarska agencija je 17.7.2007. donela zaključak br. 421/07 kojim je Upravi naloženo da veća po pitanju u roku od 15 dana od zaključka.

13. Uprava za imovinsko-pravna pitanja opštine Đakovica je 11.9.2008. donelo odluku br. 11-465-6/03-8, kojom je odbijen zahtev podnosilaca zahteva za povraćaj eksproprijacije.

14. Podnosioci zahteva su se na odluku žalili opštinskim organima Đakovice i 5.11.2008. gradonačelnik Đakovice je doneo odluku br. 11-465-06/08-08 kojom je odbijen zahtev za žalbu.

15. Podnosioci zahteva su nakon toga uložili žalbu Vrhovnom sudu Kosova. Vrhovni sud je 19.6.2009. doneo presudu A. br. 1360/08 kojom je potvrđena presuda Uprave za imovinsko-pravna pitanja opštine Đakovica br. 11-465-6/03-08 od 11.9.2008.

Navodi podnosilaca zahteva

16. Podnosioci zahteva se žale da je odluka br. 03-477/1-1969 Uprave za privredu i finansije opštine Đakovica, kojom je sporno zemljište eksproprisano, doneta zarad poslovnog interesa a ne javnog interesa. Podnosioci zahteva tvrde da je javni interes bio zakonom propisan.

17. Podnosioci zahteva se takođe žale da je Uprava za imovinsko-pravna pitanja opštine Đakovica neopravdano odložila donošenje odluke povodom pitanja. Podnosioci zahteva izjavljuju da je ovo odlaganje uključilo nepoštovanje

vremenskih rokova propisanih zakonom i Kosovskom katastarskom agencijom.

18. Podnosioci zahteva dodatno tvrde da su opštinski organi Đakovice i Vrhovni sud Kosova pogrešno odredili primenljivi zakon u odnosu na eksproprijacije. Organi i Vrhovni sud su primenili kosovski Zakon o eksproprijaciji (Službeni list SAPK br. 21/78) koji je promenjen Zakonom o izmenama i dopunama zakona o eksproprijaciji (Službeni list SAPK br. 46/86). Međutim, podnosioci zahteva tvrde da je primenljiv zakon bio srbijanski Zakon o eksproprijaciji.

19. Iz tih razloga podnosioci zahteva tvrde da je odluka A. br. 1360/08 Vrhovnog suda Kosova prekršila čl. 24. i 29. Ustava kao i član 1. Protokola 1 Konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, koja je ujedinjena sa Ustavom kroz član 22. stav 2.

Presuda Vrhovnog suda

20. Vrhovni sud Kosova je u presudi A. br. 1360/08 od 19.6.2009. smatrao navode podnosilaca zahteva neosnovanim. Vrhovni sud je zaključio da spisi predmeta jasno ukazuju da je eksproprijacija izvršena za potrebe društvenog preduzeća a ne za potrebe privatnog preduzeća. Vrhovni sud je takođe naveo da podnosioci zahteva na nijedan način nisu uspeli da potvrde svoje tvrdnje.

21. U svojoj presudi, Vrhovni sud je takođe zaključio da je zahtev podnosilaca zahteva za povraćaj eksproprijacije zastareo jer je prema Zakonu o eksproprijaciji (Službeni list SAPK br. 21/78) odluka o eksproprijaciji br. 03-477/1-1969 postala konačna 1969. god. Član 21. stav 4. gorenavedenog zakona propisuje da se konačna odluka o eksproprijaciji može poništiti ukoliko eksproprišuća strana nije obavila potrebne radove/izgradnju predodređenog postrojenja, uz uslov da prethodni vlasnik eksproprisane imovine podnese odgovarajući zahtev u roku od tri godine od momenta kada je odluka o eksproprijaciji postala konačna.

22. Član 21. stav 5. dodatno propisuje da ne može podneti nikakav zahtev za poništenje takvih odluka nakon isteka 10 godina od vremena kada je odluka o eksproprijaciji postala konačna.

Ocena prihvatljivosti zahteva

23. Ustavni sud ponavlja da prema Ustavu nije njegova dužnost da deluje kao apelacioni sud, ili četvrto-stepeni sud, u odnosu na odluke donete od strane redovnih sudova. Uloga potonjih je da tumače i primene odgovarajuća pravila procesnog i materijalnog prava (vidi mutatis mutandis García Ruiz protiv Španije [GC], br. 30544/96, stav 28., Evropski sud za ljudska prava [ESLJP] 1999-I).

24. Ustavni sud samo može razmotriti da li su dokazi predstavljeni na način kao i da li je postupak uopšte, gledajući u potpunosti, izvršen na takav način da su podnosioci zahteva imali pravično suđenje (vidi, između mnogo izvora, Izveštaj Evropske komisije za ljudska prava u slučaju Edwards protiv Ujedinjene Kraljevine, zahtev. br 13071/87, usvojen 10. jula 1991. god).

25. Međutim nakon razmatranja dokumenata koju su podneli podnosioci zahteva Ustavni sud ne primećuje nikakve naznake da je postupak na bilo koji način bio nepravičan ili ukaljan arbitrarnošću (vidi Vanek protiv Slovačke Republike, Odluka ESLJP u vezi sa prihvatljivošću zahteva, br. 53363/99 od 31. maja 2005. god). Vrhovni sud je izneo mnogo razloga zašto su tvrdnje podnosilaca zahteva bile neosnovane i zastarele. Stoga sledi da je ovaj zahtev očigledno neosnovan i treba se odbiti.

26. Konačno, što se tiče pitanja povratka imovine Ustavni sud se poziva na Sveobuhvatni predlog za rešenje statusa Kosova. U članu 2. Priloga XII Sporazuma (Zakonski propisi koje treba formalno usvojiti u toku ili posle tranzicionog perioda) se od Skupštine zahteva da sledeći zakoni: *„kao prioritetetno pitanje, biti usvojeni odmah nakon završetka prelaznog perioda“*, između ostalog i *„Zakon o restituciji“* (član 2. stav 13).

27. Sud bi takođe želeo da naglasi da i sam Ustav Kosova u članu 143. stavu 3. propisuje da: „*Ustav ... se tumače u saglasnosti sa Sveobuhvatnim Predlogom o Rešenju Statusa Kosova...*“. Dakle zaštitu imovine, zagarantovanu članom 46, Sud mora tumačiti u svetlu Sporazuma.

28. Štaviše, član 143. Stav 1. Ustava propisuje: „*Svi organi vlasti Republike Kosovo će raditi u saglasnosti sa svim obavezama Republike Kosovo određenih Sveobuhvatnim Predlogom o Rešenju Statusa Kosova...*“.

29. Što se tiče restitucije imovine, ove odredbe između ostalog znače da je Skupština Kosova pod obavezom da kao prioritetetno pitanje, odmah nakon završetka prelaznog perioda (tj. odmah nakon 26.7.2007) usvoji „Zakon o restituciji“. Međutim Sud primećuje da do sada Skupštine Kosova nije usvojila takav zakon.

30. Sud takođe primećuje da je u svom rešenju o neprihvatljivosti u slučaju naslednika Ymera Loxhe i Sehita Loxhe, KI 14/09 od 15. oktobra 2010. god, Sud podsetio organe Republike Kosovo na obavezu „*da uspostave nezavisan mehanizam za formulaciju politika, zakonodavnog i institucionalnog okvira za rešavanje pitanja povraćaja imovine, kako je predviđeno članom 6. stavom 1. Aneksa VII Sveobuhvatnog predloga za rešenje statusa Kosova, i da Skupština usvoji Zakon 0 restituciji, shodno članu 143. Ustava, u vezi sa članom 2. stavom 13. Aneksa XII Sveobuhvatnog predloga za rešenje statusa Kosova*“.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, shodno članu 20. Zakona i članu 56. Poslovnika o radu, većinom glasova,

ODLUČUJE

I. DA ODBIJE zahtev kao neprihvatljiv;

II. Ova odluka će biti dostavljena stranama i objavljena u Službenom listu u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona; i

III. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac **Predsednik Ustavnog suda**

Dr Gjyljeta Mushkolaj Prof. dr Enver Hasani

KI 03 / 11 od 06 marta 2012 - Ocena ustavnosti Sporazuma o saradnji , izmedu Ureda državnog tužioca i Kosovske agencije protiv korupcije

Slučaj br. KI 03/11, Sporazum o saradnji između Kancelarije državnog tužioca i Kosovske agencije za borbu protvi korupcije.

Ključne reči; individualni zahtev, neovlašćena stranka, Rešenje o neprihvatljivosti

Podnosilac zahteva navodi da je spornom odlukom Ustavnog suda prekršen član 109, tačka 2 i 3, Ustava Republike Kosovo.

Sud je zaključio da je zahtev neprihvatljiv.

Priština, 30. Januar 2012. god.

Br, ref.:RK195/12

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI 03/11

Podnosilac

Organizacija za demokratiju, dostojanstvo i borbu protiv korupcije "ÇOHU",,koju zastupa g. Arton Demhasaj, po ovlašćenju organizacije

Ocena ustavnosti Sporazuma o saradnji između Kancelarije državnog tužioca i Kosovske agencije za borbu protiv korupcije

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik

Kadri Kryeziu, zamenik predsednika

Robert Carolan, sudija

Altay Suroy, sudija

Almiro Rodrigues, sudija

Snezhana Botusharova, sudija

Ivan Čukalović, sudija

Gjyljeta Mushkolaj, sudija i

Iliriana Islami, sudija

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je Organizacija za demokratiju, dostojanstvo i borbu protiv korupcije **"ÇOHU"**, koju zastupa g. Arton Demhasaj.

Predmetna stvar

2. Predmetna stvar zahteva podnetog Ustavnom sudu Republike Kosovo dana 11. januara 2011. god. je kao što se navodi u zahtevu: „Ocena konflikta koji sadrži Sporazum o saradnji između Državnog tužilaštva i Kosovske agencije za borbu protiv korupcije sa Zakonom o krivičnom postupku Kosova.

Pravni osnov

3. Član 113.7 Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), član 47. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo od 16. decembra 2009. god. (u daljem tekstu: Zakon), i član 29. Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).

Postupak pred Sudom

4. Dana 11. januara 2011. god., podnosilac zahteva je podneo zahtev Ustavnom sudu.

5. Ustavni sud je 4. marta 2011. god. obavestio Državnog tužioca i Kosovsku agencije za borbu protiv korupcije o podnošenju zahteva i tražio od njih da ukoliko imaju komentare za koje

smatraju da su od interesa za razmatranje od strane Suda u vezi sa ovim pitanjem da iste pošalju Sudu.

6. Dana 23. marta 2011. god., Kosovska agencije za borbu protiv korupcije podnela Ustavnom sudu njihov odgovor objašnjavajući njihov stav u vezi sa zahtevom.

7. Dana 19. maja 2011. god., nakon razmatranja izveštaja sudije izvestioca Robert Carolan, Veće za razmatranje u sastavu sudija Kadri Kryeziu (predsedavajući), Enver Hasani i Gjyljeta Mushkolaj, članovi, iznelo preporuku Sudu u punom sastavu o neprihvatljivosti zahteva.

Kratak opis činjenica

8. Dana 4. juna 2010. god. Kosovska agencija za borbu protiv korupcije i Državno tužilaštvo potpisale su Sporazum o saradnji kojim stvaraju odnose partnerstva u borbi protiv korupcije putem:

   a. Razmene podataka vezanih za korupciju;

   b. Saradnje u istraživanju slučaja koji rezultiraju krivičnim delima korupcije;

   c. Obostrane pomoć i tehničke asistenciju u istražnim procesima; i

   d. Međusobnog pružanja saveta u rešavanju različitih problema koji se tiču borbe protiv korupcije.

9. Dana 5. oktobra 2010. god., Vrhovni sud Kosova je dopisom Agj. br. 646/2010 obavestio Kosovsku agenciju za borbu protiv

korupcije da ovaj sud nije nadležan da daje pravno mišljenje u vezi sa sporazumom potpisanim između ovih dveju institucija i da po ovom pitanju organizacija „ÇOHU" može eventualno da se obrati Ustavnom sudu Kosova.

10. Dana 11. januara 2011. god., Organizacija za borbu protiv korupcije „ÇOHU" je podnela žalbu Ustavnom sudu osporavajući ovaj sporazum kao protivustavan i u suprotnosti sa Zakonom o krivičnom postupku Kosova.

Navodne povrede Ustavom zagarantovanih prava

11. Podnosilac zahteva tvrdi da je odlukom koja se osporava pred Ustavnim sudom prekršen član 109. stav 2. i 3. Ustava Republike Kosovo.

12. Podnosilac zahteva je takođe naveo da su Kancelarija državnog tužioca i Kosovska agencija za borbu protiv korupcije 4. juna 2010. god. potpisale **„sporazum o saradnji"** i da su tačke 5. i 6. ovog sporazuma u direktnoj suprotnosti sa čl. 220, 221, 256. i 258. Zakona o krivičnom postupku Kosova.

Komentari Kosovske agencije za borbu protiv korupcije

13. Kosovska agencije za borbu protiv korupcije je u svom pismenom odgovoru naglasila da ni jedna od tačaka sporazuma potpisanog sa Kancelarijom državnog tužioca ne povređuje odredbe Ustava i iste su u okviru zakona o Agenciji za borbu protiv korupcije.

Ocena prihvatljivosti zahteva

14. Da bi mogao da presudi po zahtevu podnosioca, Sud prvo mora da ispita da li je podnosilac ispunio uslove prihvatljivosti predviđene Ustavom i u vezi s tim poziva se na član 113.1 Ustava gde se navodi:

„Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na

zakonit način."

i

na član 113.7 u vezi sa članom 21.4 Ustava koji glasi:

„Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom".

odnosno:

„Ustavom utvrđena prava i osnovne slobode važe i za pravna lica, onoliko koliko su izvodljiva."

15. Tokom razmatranja ovog zahteva Sud takođe ima u vidu član 46. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo koji u vezi sa zahtevima pojedinaca određuje:

„Ustavni sud prima i procesuira podneske podnešene na osnovu člana 113, stava 7 Ustava Republike Kosovo, ukoliko utvrdi da su ispunjeni zakonski uslovi.“

16. Analizirajući dokumentaciju dostavljenu u predmetu od strane podnosioca zahteva, primećuje se da on **nije ispunio** osnovne uslove iz člana 113.1 Ustava u pogledu razmatranja zahteva podnetog od strane „ovlašćene stranke“.

17. Kao što se naglasilo u stavu 10. ovog izveštaja, pojedinci u skladu sa članom 113.7 Ustava su ovlašćeni ***da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa*** i nisu ovlašćeni da pokrenu postupak zbog eventualne povrede učinjene aktom javnih organa za druga lica i takođe nisu ovlašćeni da pokrenu pred Ustavnim sudom pitanje ustavnosti zakona jer je Ustav Kosova ovo pravo priznao samo ovlašćenim licima i ne priznaje pravnu instituciju **Actio Popularis**.

18. Stoga se primećuje da podnosiocu zahteva nedostaje aktivni legitimitet da bi pokrenuo ovo pitanje pred Ustavnim sudom, odnosno nedostaje mu *locus standi* i sledstveno Sud bi trebao da proglasi zahtev neprihvatljivim (**vidi *mutatis mutandis* Konvencija (Opštinska ispostava Antilly protiv Francuske (dec.), br. 45129/98, ESLJP 1999-VIII);**

19. Štaviše, Sud nalazi da, iako bi se zahtev tretirao kao zahtev „pojedinca“ po članu 113.7 u vezi sa članom 21.4 Ustava, podnosilac zahteva nije bio u stanju da dokaže **„status žrtve prouzrokovane od akta javnog organa“** kao što se predviđa članom 34. Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava **(**vidi *mutatis mutandis* Lindsay protiv Ujedinjenog

Kraljevstva, br. 31699/96, Odluke Komisije od 17. januara 1997, 23 E.H.R.R. Agrotexim i ostali protiv Grčke, presuda od 24. oktobra 1995. god., serija A br. 330-A, pp. 22-26, §§ 59-72; Terem Ltd, Chechetkin i Olius protiv Ukrajine, br. 70297/01, § 28, 18. oktobra 2005. god.; Veselá i Loyka protiv Slovačke (dec.), br. 54811/00, 13. decembra 2005. god.);

20. Čak iako pretpostavimo da je zahtev podnet od strane ovlašćene stranke, imajući u vidu da podnosilac zahteva izričito naglašava neusklađenost sporazuma o razumevanju između obeju strana potpisnica sa Zakonom o krivičnom postupku Kosova, znači traži ocenu saglasnosti jednog pravnog akta sa zakonom a ne sa Ustavom, i uzimajući u obzir član 112. stav 1. Ustava gde se tačno navodi: ***Ustavni sud je konačna vlast u Republici Kosovo za tumačenje Ustava i saglasnosti zakona sa Ustavom",*** jasno je da zahtev organizacije „Çohu" u obliku kako je podnet ne predstavlja ustavno pitanje prikladno za razmatranje od strane ovog Suda, stoga i po ovom osnovu bi trebalo da bude odbačen kao neprihvatljiv.

21. Na osnovu gorenavedenih činjenica, Sud smatra da je zahtev podnet od strane ne-ovlašćene stranke i nije ispunio neophodne uslove, stoga:

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud je, u skladu sa članom 113. stavom 7. Ustava, članom 20. Zakona o Ustavnom sudu i pravilom 36. stavom 3. tačkom c Poslovnika o radu, na sednici održanoj 19. maja 2011. god., jednoglasno

ODLUČIO

I. DA ODBACI zahtev kao neprihvatljiv;

II. Ova odluka će biti dostavljena strankama i biće objavljena u Službenom listu u skladu sa članom 20. stavom 4. Zakona o Ustavnom sudu; i

III. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac	**Predsednik Ustavnog suda**
Robert Carolan	Prof. dr Enver Hasani

KI 43 / 09 od 10. februara 2012 - Ocena ustavnosti protokola o policijskoj saradnji izmedu Evropske misije za pravosude i vladavinu prava i Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srbije od 11. septembra 2009

Predmet Kl 43/09 od 11. maja 2011,

Ključne reči; individualni zahtev, ocena ustavnosti protokola o policijskoj saradnji

Podnosilac zahteva je podneo podnesak u skladu sa članovima 113.7 i 21.4 Ustava, članova 20, 22.7 i 22.8 Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo od 15. januara 2009.
Predsednik suda je imenovao sudiju Cukalovica za sudiju izvestioca i imenovao Vece za razmatranje u sastavu sudija: Robert Carolan (predsedavajuci), Kadri Kryeziu i Iliriana Islami
Dana 25. septembra 2009. god. podnosilac zahteva je podneo zalbu Ustavnom sudu.
Podnosilac smatra da je Protokol 0 policijskoj saradnji u suprotnosti sa clanovima 18 (1), 63, 65 (12) i 93 (1) Ustava.

Podnosilac je u zahtevu izneo izvesne zabrinutosti u pogledu postovanja i ostvarivanja ddavnog suvereniteta od strane institucija Republike Kosova i smatra da bi bilo neophodno tumacenje od strane Ustavnog suda, u vezi sa Protokolom 0 policijskoj saradnji.

Sud je razmotrio zahtev podnosioca I pri tome naveo da Ustav Kosova ne predvida actio popularis. Drugim recima, podnosilac zahteva ne moze da se zali u apstraktu na mere javnih vlasti koje nisu sprovedene nad njim licno, kao sto je slucaj pred ovim Sudom.
U ovom slucaju, podnosilac nije dokazao da su direktno i trenutno od strane javnih vlasti povredena njihova prava i sloboda garantovana Ustavom (vidi slucaj: Vanek protiv Slovacke, Odluka ESLJP 0 prihvatljivosti br. 53363/99 od 31. maja 2005. god.).

Uzimajuci u obzir sve okolnosti podnetog zahteva, Ustavni sud Kosova u skladu sa članom 113.1 i 113.7 Ustava, član 46, članovi 47. i

48. Zakona i pravilima 36. (1a) i 36. (3c). Poslovnika o radu, na zasedanju održanom 11. maja 2011,. god., je jednoglasno odlucio da odbaci zahtev kao neprihvatljiv.

Priština, 01.febuar 2012

Br. Ref.: RK.197/12

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

U

Slučaju br. KI 43/09

Podnosilac

Pokret FOLJ

Ocena ustavnosti Protokola o policijskoj saradnji između Evropske misije za pravosuđe i vladavinu prava i Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srbije od 11. septembra 2009. god.

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik;

Kadri Kryeziu, zamenik predsednika;

Robert Carolan, sudija;

Altay Suroy, sudija;

Almiro Rodrigues, sudija;

Snezhana Botusharova, sudija;

Ivan Čukalović, sudija;

Gjyljeta Mushkolja, sudija; i

Iliriana Islami, sudija.

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je Pokret Folj (Pokret govori), nezavisna NVO sa sedištem u Prištini i predstavljena od strane Ramadana Ilazija (izvršni direktor).

Osporeni akt

2. Podnosilac zahteva osporava ustavnost Protokola o policijskoj saradnji potpisanog između Evropske misije za pravosuđe i vladavinu prava (u daljem tekstu: EULEX) i Ministarstva unutrašnjih poslova republike Srbije od 11. septembra 2009. god.

Predmetna stvar

3. Podnosilac zahteva od Ustavnog suda da protumači član 63. Ustava Republike Kosova koji predviđa da "skupština je zakonodavna institucija Republike Kosova..." *vis-a-vis* unilateralno potpisanog gorenavedenog protokola od strane EULEX-a.

4. Podnosilac zahteva smatra da unilateralno potpisivanje gorenavedenog protokola od strane EULEX-a predstavlja povredu članova 18(1), 65 (12) i člana 93(1) Ustava.

Pravni osnov

5. Član 113.7 Ustava Republike Kosova; član 20. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosova (u daljem tekstu: Zakon), i pravila 36. Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosova.

Postupak pred Sudom

6. Dana 25. septembra 2009. god. podnosilac zahteva je podneo žalbu Ustavnom sudu.

7. Dana 2. oktobra 2009. god. Sud je predao podnosiocu pismeno obaveštenje i predložio da podnosilac podnese obrazac zahteva.

8. Sekretarijat je dosledno registrovao zahtev podnosioca pod br. KI 43/09.

9. Dana 31. maja 2010. god. podnosilac zahteva je dostavio svoje pismo sa odgovorima od 2. oktobra 2009. god. naglašavajući da njihov zahtev ne znači da će "Pokret GOVORI postati stranka i da će ispuniti administrativne procedure da bi njihov zahtev bio razmatran kao običan slučaj". Istovremeno

podnosilac zahteva je ponovno izrazio svoje mišljenje u vezi sa potpisivanjem gorenavedenog protokola.

10. Predsednik suda je imenovao sudiju Čukalovića za sudiju izvestioca i imenovao Veće za razmatranje u sastavu sudija: Robert Carolan (predsedavajući), Kadri Kryeziu i Iliriana Islami.

11. Dana 11. maja 2011, nakon razmatranja izveštaja Sudije izvestioca, Veće za razmatranje je preporučilo Sudskom veću neprihvatljivost zahteva.

Kratak opis činjenica

12. Dana 11. septembra 2009. god. potpisan je Protokol o policijskoj saradnji između EULEX i Ministarstva unutrašnjih poslova Srbije.

Pretpostavke podnosioca

13. Podnosilac smatra da je Protokol o policijskoj saradnji u suprotnosti sa članovima 18 (1), 63, 65 (12) i 93 (1) Ustava.

14. Podnosilac je u zahtevu izneo izvesne zabrinutosti u pogledu poštovanja i ostvarivanja državnog suvereniteta od strane institucija Republike Kosova i smatra da bi bilo neophodno tumačenje od strane Ustavnog suda, u vezi sa Protokolom o policijskoj saradnji.

15. Podnosilac zahteva navodi da je sprovođenje Protokola o policijskoj saradnji nemoguće bez uključivanje kosovskih institucija.

Procena prihvatljivosti zahteva

16. Da bi mogao da presudi po zahtevu podnosioca, sud mora prvo da ispita da li podnosilac zahteva ispunjava uslove predviđene Ustavom, kao što je dalje navedeno u Zakonu i Poslovniku o radu.

17. U svom zahtevu podnosilac se poziva na član 113.7. Ustava i član 32. Ustava.

Član 113.7. Ustava glasi:

> *" Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.."*

18. Osim toga, član 32. Ustava navodi:

> *" Svako lice ima pravo da koristi pravna sredstva na sudske i administrativne odluke, koje uskraćuju njena/njegova prava ili interese, na zakonom propisan način.."*

19. Iz zahteva podnosioca, čini se da oni ne smatraju sebe za stranku u postupcima pred Ustavnim sudom, i na vreme su ponovili svoju zainteresovanost da Ustavni sud da mišljenje u vezi sa potpisanjem gorenavedenog protokola.

20. U tom smislu treba podsetiti da član 48. Zakona glasi:

> *" Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori."*

21. U svrsi Ustava, žrtva je fizičko ili pravno lice (vidi slučaj: Univerzitet AAB-RIINVEST D.O.O., Priština protiv Vlade Republike Kosova, Slučaj br. KI. 41 /09) čija ustavna prava su lično ili direktno pogođena merama ili aktima javnih organa.

22. Osoba koja nije pogođena na ovakav način nema status žrtve pošto Ustav ne predviđa actio popularis. Drugim rečima, podnosilac zahteva ne može da se žali u apstraktu na mere javnih vlasti koje nisu sprovedene nad njim lično, kao što je slučaj pred ovim Sudom.

23. U ovom slučaju, podnosilac nije dokazao da su direktno i trenutno od strane javnih vlasti povređena njihova prava i sloboda garantovana Ustavom (vidi slučaj: Vanek protiv Slovačke, Odluka ESLJP o prihvatljivosti br. 53363/99 od 31. maja 2005. god.).

24. Shodno tome, sledi da je podnosilac neovlašćena stranka i da zahtev mora biti odbačen kao neprihvatljiv.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113(7) Ustava, članom 20. Zakona, i pravilo 36. Poslovnika o radu,

ODLUČUJE

I. DA ODBIJE zahtev kao neprihvatljiv;

II. Ova odluke će biti dostavljena strankama i objavljena u Službenom listu, u skladu sa članom 20.4 Zakona;

III. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac **Predsednik Ustavnog suda**

Prof. dr Ivan Čukalović Prof. dr Enver Hasani

KI 107 / 11 od 06. marta 2012 - Zahtev za ocenu ustavnosti presude Okružnog suda u Prizrenu Ac. Broj 293/2010 , od 23. marta 2011

Slučaj br. KI 107/11, odluka od 7. februara 2012. god

Ključne reči: pravo na rad, individualan zahtev, pravično zadovoljenje, očigledno neosnovan

Podnosilac zahteva je podneo zahtev u saglasnosti sa članom 113. stavom 7. Ustava Kosova, tvrdeći da su mu odlukom Okružnog suda u Prizrenu, Ac. br. 293/2010 od 23. marta 2011. god., prekršena ustavom prava zagarantovana iz člana 49. (Pravo na rad i obavljanje profesije) i člana 41. Evropske konvencije o ljudskim pravima (Pravično zadovoljenje).

Podnosilac zahteva traži ocenu ustavnosti presude Okružnog suda u Prizrenu, Ac. br. 293/2010 od 23.3.2011., kojom je ovaj sud odbacio predlog zastupnika podnosilaca zahteva za ponavljanje postupka koji je okončan presudom Opštinskog suda u Suvoj Reci C. br. 423/2004 od 23.11.2004 i preinačen presudom Vrhovnog suda Kosova Rev. br. 31/2007 od 14.6.2007.

Odlučujući po zahtevu podnosioca zahteva, nakon razmatranja postupka u celosti, Ustavni sud nije našao elemente arbitrarnosti a niti navodnog kršenja ljudskih prava, kao što su tvrdili podnosioci zahteva.

Ustavni sud je ustanovio da je zahtev očigledno neosnovan saglasno pravilu 36. stavu 2. tč. c i d) Poslovnika o radu.

Priština, 07. febuar 2012. god.

Br. ref.: RK200/12

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI 107/11

Podnosilac

Hamzi Bylykbashi i drugi

Zahtev za ocenu ustavnosti presude Okružnog suda u Prizrenu Ac. br. 293/ 2010, od 23. marta 2011. godine

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik

Kadri Kryeziu, zamenik predsednika

Robert Carolan, sudija

Altay Suroy, sudija

Almiro Rodrigues, sudija

Snezhana Botusharova, sudija

Ivan Čukalović, sudija

Gjyljeta Mushkolaj, sudija i

Iliriana Islami, sudija

Podnosioci zahteva

1. Podnosioci zahteva su: Hamzi Bylykbashi, Ferat Kuqi, Nasibe Llapatinca, Sadri Abazi, Abaz Demiri, Shaban Basha, Tahir Gashi, Asbije Gashi, Sali Bytyqi, Hajrije Sallani, Gani Musliu, Xhemali Jahaj, Halil Durmishi, Igballe Koigeci, Hamdi Palushi, Baftijar Hoxha, Shaban Tahiri, Mahmut Kadolli, Hysen Muqaj, Haki Baraliu, Hazir Bytyqi, Sinan Hajdari, Ramadan Sallahu, Ibrahim Berisha, Sahit Basha, Ismet Vranovci, Shefka Avdija, Sali Morina, Mexhit Baraliu, Xhemajl Kuqi, Mahmut Alijaj, Zenel Krasniqi, i Aziz Bukoshi, bivši radnici SO Suva Reka, koji su ovlastili za zastupnika Ethema Rugovu, advokata iz Prizrena.

Osporena odluka

2. Osporena odluka javnih vlasti kojom su navodno povređena prava zagarantovana Ustavom Kosova je presuda Okružnog suda u Prizrenu Ac. br 293/ 2010, od 23. marta 2011. god., koju je zastupnik podnosilaca zahteva, prema potpisanoj povratnici Opštinskog suda u Suvoj Reci (koji je izvršio uručenje), primio 1. aprila 2011. god.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar predmeta registrovanog u Ustavnom sudu Republike Kosova, 8. avgusta 2011. god., je ocena ustavnosti presude Okružnog suda u Prizrenu Ac. br 293/ 2010, od 23. marta 2011. god., kojom je ovaj sud odbio predlog zastupnika podnosilaca zahteva ovom sudu za obnovu postupka okončanog presudom Opštinskog suda u Suvoj Reci C. br. 423/2004, od 23. novembra 2004. god., i promenjenog presudom Vrhovnog suda Kosova rev. br. 31/2007, od 14. juna 2007. god.

Pravni osnov

4. Član 113. stav 7. Ustava Republike Kosova (u daljem tekstu: „Ustav"), član 47. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosova, od 16. decembra 2009. god., koji je stupio na snagu 15. januara 2010. god. (u daljem tekstu: „Zakon"), i pravilo 29. Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosova (u daljem tekstu: „Poslovnik o radu").

Postupak pred Sudom

5. Ustavni sud je 15. jula 2011. god. poštom primio dopis sa priloženim spornim odlukama javnih organa, putem kojeg je zahtevana od Ustavnog suda ocena ustavnosti presude Okružnog suda u Prizrenu Ac. br 293/ 2010, od 23. marta 2011. god.

6. Dana 22. jula Ustavni sud je uputio obaveštenje ovlašćenom zastupniku podnosilaca zahteva, advokatu g. Ethemu Rugovi, putem kojeg je Sud zatražio dopunu zahteva, u roku propisanom u tom obaveštenju, popunjavanjem zvaničnog formulara za podnošenje zahteva Ustavnom sudu.

7. G. Rugova je 28. oktobra 2011. god., u roku predviđenom od strane Suda, dostavio odgovor Ustavnom sudu u vezi sa zahtevom i zahtevao dodatne informacije o tome gde može dobiti zvanični formular.

8. Ustavni sud je 4. avgusta 2011. god. poštom primio ponovljen zahtev advokata Ethema Rugove, ovaj put uz popunjen obrazac i kopije odluka javnih organa vezanih za ovaj slučaj.

9. Ustavni sud je 8. avgusta 2011. god. registrovao zahtev u određenom odeljenju pod brojem KI 107/11.

10. Istog dana, 8. avgusta 2011. god., Ustavni sud je obavestio dotične stranke o registrovanom zahtevu i, istovremeno, zahtevao od podnosilaca zahteva dopunu zahteva pismenim ovlašćenjem zastupnika i kopijama ličnih karata zastupljenih lica.

11. Advokat Rugova je 22. avgusta 2011. god dostavio Ustavnom sudu zahtevanu dopunsku dokumentaciju.

12. Dana 23. avgusta, predsednik Suda je odlukom GJR.KI 107/11 imenovao sudiju Roberta Carolana da sačini preliminarni izveštaj o ovom zahtevu.

13. Istog dana, predsednik Suda je, odlukom KSH-KI 107/11, imenovao Veće za razmatranje sastavljeno od sudija: Ivan Čukalović (predsedavajući), mr sc. Kadri Kryeziu i prof. dr Enver Hasani, u svojstvu članova Veća za razmatranje.

14. Ustavni sud je, 17. novembra, zvaničnim faksom primio od Opštinskog suda u Suvoj Reci kopiju dostavnice presude Okružnog suda u Prizrenu Ac. br. 293/ 2010, od 23. marta 2011. god., kojom je utvrđeno da je g. Hamzi Bylykbashiju, prvi na listi žalilaca i koji je ovlašćen da zastupa svoje kolege, primio ovu odluku 1. aprila 2011. god.

Kratak opis činjenica

15. Tokom 2001. (neodređen datum), glavni izvršni direktor Opštine Suva Reka je objavio raspis koji je uputio svim zaposlenima opštinske civilne službe (opštinska uprava) u obliku ponude za dobrovoljan odlazak u penziju svih onih koji su ispunili uslove predviđene raspisom, a koji imaju najmanje 45 godina života i najmanje 15 godina staža (radnog iskustva). Dobrovoljan odlazak u penziju bi bio kompenzovan materijalnim sredstvima u iznosu od jedne mesečne plate za svaku godinu službe i ne bi prevazišao ukupan iznos od 8000 DM.

16. U raspisu je precizirano da je ova ponuda u cilju pružanja pomoćnog paketa za one koji će biti razrešeni dužnosti u opštini, pošto na osnovu preporuke Komisije za reformu javne uprave, kao i odluke Skupštine opštine Suve Reke, "treba smanjiti broj zaposlenih u opštinskoj upravi". Dok je prijava na ponuđene penzije dobrovoljna.

17. Nakon roka propisanog raspisom, na ponudu glavnog izvršnog direktore se prijavio veliki broj radnika koji su ispunili uslove, dok je opština zvanično izabrala "za dobrovoljno penzionisanje" 33 najzaslužnija kandidata, a koji su sada podnosioci zahteva pred Ustavnim sudom.

18. Na osnovu dostavljene dokumentacije u predmetu, svi zaposleni kojima je priznato pravo na dobrovoljno penzionisanje su primili pismena rešenja o prekidu radnog odnosa, gde je preciziran i datum prekida radnog odnosa i materijalna nadoknada koja im pripada. Svi zaposleni su primili ova rešenja i potpisali ista, dok su u vidu dokaza, zajedno sa zahtevom Ustavnog suda, podneli rešenje (kao i primerak koji su imali i drugi) 02. br. 334 od 30. jula 2001. god. za radnika g. Sadrija Abazija, u kojem je data i pravna pouka da nezadovoljna stranka ima pravo na žalbu, u roku od 15 dana od datuma prijema.

19. Postupajući po žalbi 33 bivša radnika opštinske uprave Opštine Suva Reka, Opštinski sud u Suvoj Reci je doneo 22. decembra 2003. god. presudu C. br. 159/03 kojom je odbijen tužbeni zahtev tužilaca kao potpuno neosnovan, i u obrazloženju te presude je rečeno da se neosnovanost zahteva zasniva na činjenici da su svi radnici potpisali rešenja o dogovornom raskidu radnog odnosa i da su dobili nadoknadu u skladu sa tim rešenjima i da su imali dostupno pravno sredstvo žalbe koje nisu iskoristili, i stoga su ta rešenja pravosnažna.

20. Protiv ove presude, u zakonom predviđenom roku, ovlašćeni zastupnik tužilaca je podneo žalbu Okružnom sudu u Prizrenu.

21. Okružni sud u Prizrenu je doneo 23. juna 2004. god. presudu Ac. 42/2004, kojom je usvojena žalba ovlašćenog zastupnika tužilaca (Hamzi Bylykbashi i 32 drugih), poništena presuda C. br. 159/03, od 22. decembra 2003. god. i predmet je vraćen na ponovno suđenje Opštinskom sudu u Suvoj Reci. U obrazloženju presude rečeno je da je prvostepeni sud zasnovao svoju presudu na pogrešno i nepotpuno utvrđenom faktičkom stanju i pogrešnoj primeni materijalnog prava, stoga je bilo neophodno poništenje od strane drugostepenog suda.

22. Uzimajući u obzir presudu Okružnog suda, u ponovljenom postupku, Opštinski sud u Suvoj Reci je doneo 23. novembra 2004. god. presudu C. br. 423/04 i usvojio tužbeni zahtev podnosilaca zahteva, istovremeno je poništio sva rešenja o prekidu radnog odnosa po dogovoru, i obavezao tuženu, Opštinu Suva Reka, da u roku od 15 dana vrati tužioce na svoja radna mesta, shodno njihovim kvalifikacijama.

23. Protiv te odluke Opština Suva Reka je uložila žalbu Okružnom sudu u Prizrenu.

24. Okružni sud u Prizrenu je doneo 10. novembra 2006. god. presudu Ac. br 30/2005, kojom je odbijena kao neosnovana žalba optužene – Opštine Prizren – i potvrdio je presudu C. br. 423/2004, od 23. novembra 2004. god., Opštinskog suda u

Suvoj Reci sa zaključkom da je presudom prvog stepena pravilno i potpuno utvrđeno faktičko stanje i da su ispravno primenjene materijalne odredbe.

25. Protiv ove presude Opština Suve Reke je podnela Vrhovnom sudu zahtev za reviziju.

26. Vrhovni sud Kosova je doneo 14. juna 2007. god. presudu rev. br 31/2007, kojom je USVOJENA revizija tužene – Opštine Suve Reke – i promenjena presuda Okružnog suda u Prizrenu Ac. br. 30/2005, od 10. novembra 2006. god., i presuda Opštinskog suda u Suvoj Reci C. br. 423/2004, od 23. novembra 2004. god., tako da se ODBILA tužba tužilaca u ovom pravnom pitanju kao **neblagovremena.**

27. U obrazloženju ove presude, Vrhovni sud je naglasio da sudovi prve i druge instance nisu pravilno i potpuno utvrdili faktičko stanje, i da nisu uspeli utvrditi ključnu činjenicu da tužioci nisu iskoristili pravno sredstvo da se žale u propisanom roku od 15 dana, koje bi ostvarili pred organom njihovog poslodavca, kako je predviđeno Osnovnim zakonom o radnim odnosima i shodno pravnoj pouci u njihovim rešenjima, i kao posledica, propustili su pravo na sudsku zaštitu svojih navodno povređenih prava pošto je tužba podneta Opštinskom sudu bila neblagovremena, i na osnovu te činjenice Opštinski sud nije trebalo uopšte da razmatra suštinske aspekte žalbe.

28. Vrhovni sud dalje u obrazloženju presude rev. br. 31/2007 određuje da se njegova presuda zasniva na činjenici da je zakonom koji je bio primenljiv u vreme kada se desio spor (Zakon o državnoj upravi Kosova, Službeni list 30/80) u članu 213. bilo predviđeno da je rok za podnošenje žalbe drugostepenom organu 15 dana od prijema rešenja, te da nakon donošenja odluke od strane drugostepenog organa, strana koja je opet nezadovoljna ima pravo da se u roku od 30 dana obrati nadležnom sudu. Vrhovni sud takođe citira Osnovni zakon o radnim odnosima, takođe primenljiv zakon na Kosovu, kojim je u članu 83. stavu 2. bilo predviđeno da „sudska zaštita pred

sudom ne može da se traži ako radnik nije prethodno tražio zaštitu pred nadležnim organom poslodavca“, sledstveno uzimajući u obzir činjenicu da radnici opštine Suva Reka nisu iskoristili ovo pravo i njihova tužba je bila neblagovremena.

29. Vrhovni sud je takođe naglasio da „je predmetna stvar u ovom sporu zakonitost rešenja tužene kojim je radni odnos tužiocima bio prekinut, protiv koga tužioci nisu tražili pravnu zaštitu shodno gorenavedenim odredbama, stoga su niži sudovi pogrešno primenili materijalno pravo kada su usvojili tužbu zaključujući da je tužena postupila suprotno zakonskim odredbama koje regulišu pitanje penzionisanja, a u stvari rešenja koje je tužena donela nisu u vezi sa penzionisanjem tužioca nego u vezi sa prekidom radnog odnosa na osnovu sporazuma“ (vidi presudu Vrhovnog suda rev. br. 31/2007, od 14. juna 2007. god., str. 3).

30. Nezadovoljni ovom presudom, podnosioci zahteva su preko svog ovlašćenog zastupnika, advokata Ethema Rugove, podneli zahtev za obnavljanje postupka pred Okružnim sudom u Prizrenu.

31. Okružni sud u Prizrenu je doneo 21. marta 2011. god. rešenje Ac. br. 293/2010, kojim je odbijen zahtev za obnavljanje postupka okončanog presudom Opštinskog suda u Suvoj Reci C. br. 423/2004, od 23. novembra 2004. god., i promenjeno presudom Vrhovnog suda rev. br. 31/2007, od 14. juna 2007. god., smatrajući da ne postoje činjenice koje bi opravdale ponavljanje postupka.

Navodne povrede Ustavom zagarantovanih prava

32. Podnosioci zahteva tvrde da su im presudom Okružnog suda u Prizrenu povređena prava zagarantovana Ustavom Republike Kosova, i to: član 49. (Pravo na rad i obavljanje profesije), član

41. Evropske konvencije o ljudskim pravima (Pravično zadovoljenje).

Ocena prihvatljivosti zahteva

33. Da bi mogao da presudi po zahtevu podnosioca, Sud prvo mora da ispita da li su podnosioci zahteva ispunili uslove prihvatljivosti predviđene Ustavom, kao i Zakonom o Ustavnom sudu i Poslovnikom o radu Suda.

34. U vezi sa tim, Sud se poziva na član 113.7 Ustava koji predviđa:

„Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.“

Sud takođe ima u vidu:

Član 49. Zakona o Ustavnom sudu, koji propisuje:

„Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku. U svim ostalim slučajevima, rok počinje na dan javnog objavljivanja odluke ili akta. Ukoliko se zahtev tiče nekog zakona, onda rok počinje da teče od dana stupanja na snagu istog.“

I pravilo 36. Poslovnika o radu Ustavnog suda, koje predviđa:

„(1) Sudu je dozvoljeno da rešava zahteve:

c) samo ako zahtev nije očigledno neosnovan.“

35. Što se tiče navoda podnosioca zahteva da su mu povređena prava zagarantovana Ustavom Republike Kosova i ostalim međunarodnim konvencijama i instrumentima, Ustavni sud ustanovljava:

36. Ovlašćeni zastupnik podnosilaca zahteva Ustavnom sudu je poslao 15. jula 2011. god. poštom pismeni zahtev kome je priložio sve neophodne presude i rešenja, dok je na zahtev Suda, u postavljenom roku od Suda, dopunio predmet standardnim obrascem zahteva, stoga Sud smatra da datum prve komunikacije sa Sudom, 15. juli 2011. god., čini zahtev prihvatljivim što se tiče roka, iako je isti kao potpun registrovan u Sudu 8. avgusta 2011. god.

37. U vezi s tim Ustavni sud se poziva na sudsku praksu ESLJP-a koji u slučaju Kemevuako protiv Holandije (zahtev br. 65938/09, 1. juni 2010. god.) je podvukao da „kao opšte pravilo, trebalo bi za datum podneska smatrati datum prvog komuniciranja podnosioca zahteva sa Sudom, čak i tada kada je predmetna stvar kratko objašnjena, pod uslovom da se u potpunosti popunjen obrazac podnese u roku postavljenom od strane Suda

38. Sud uvek ima u vidu činjenicu da je svrha pravila roka od četiri meseca da promoviše pravnu sigurnost, da se obezbedi da će se predmeti koji pokreću ustavna pitanja razmatrati u razumnom roku i da se organi i druga uključena lica zaštite od neizvesnosti zbog produženog vremenskog roka (vidi *mutatis mutandis* PM protiv Ujedinjenog Kraljevstva zahtev br. 6638/03, od 19. jula 2005. god.).

39. Podnosioci zahteva su tvrdili da su im povređena prava zagarantovana Ustavom, odnosno članom 49. Ustava, prava na rad i obavljanje profesije.

40. U vezi sa ovim navodom, Ustavni sud naglašava da je pravo na rad i izbor zanimanja predviđeno Ustavom Republike Kosovo (član 49.), što pre svega znači da svaki pojedinac ima pravo na rad i izbor zanimanja u potpunoj slobodi i pod istim uslovima kao i svi drugi građani. Istovremeno, pravo na rad se reguliše određenim zakonima u oblasti rada.

41. Ustavni sud nije sud proveravanja činjenica i ovom prilikom želi da naglasi da je utvrđivanje pravilnog i potpunog činjeničnog stanja u potpunosti nadležnost redovnih sudova, u konkretnom slučaju Vrhovnog suda koji je usvojio reviziju tužene ili Okružnog suda koji je odbio zahtev tužioca za obnovu postupka, i da je uloga Ustavnog suda samo da osigura saglasnost sa pravima garantovanim Ustavom i drugim zakonskim instrumentima i, shodno tome, ne može da postupa kao "sud četvrtog stepena", (Vidi, mutatis mutandis, i.a., Akdivar protiv Turske, 16. septembar 1996. god. R.J.D, 1996-IV, stav 65).

42. Prosta činjenica da su podnosioci zahteva nezadovoljni rezultatom slučaja samo po sebi ne predstavlja argumentovanu tvrdnju u vezi sa povredom člana 31. Ustava (vidi *mutatis mutandis* presuda ESLJP appl. br. 5503/02, Mezotur Tiszazugi Tarsulat protiv Mađarske, presuda od 26. jula 2005. god., ili Tengerakis protiv Kipra, br. 35698/03, odluka od 9. novembra 2006. god. § 74)".

43. U ovom slučaju podnosioci zahteva su propustili da u odredjenom trenutku iskoriste sve pravne lekove ,kao što se opisuje u paragrafu 28 ovog rešenja . Zbog toga za ovaj sud u ovom trenutku da bi rešavao o njihem zahtevu, trebalo bi da ignoriše činjenicu da su podosioci zahteva u odredjenom trenutku propustili da iscrpe sve pravne lekove.Ovaj sud nema taj autoritet .Usatvni sud ne može odlučivati kao sud četrvtog stepena ,menjajući odluke redovnih sudova u vezi sa utvrdjenim činjenicama(ili zakona na anazi,to je nadležnost redovnih sudova)

44. Da bi proglasio presudu ili rešenje javnog organa neustavnim, podnosilac zahteva bi trebalo *prima facie* da dokaže da "Odluka javnog organa, kao takva, ukazuje na povredu prava na pravično suđenje, ako je recimo njena neosnovanost tako upečatljiva da se ista može smatrati grubo proizvoljnom (vidi ESLJP, *Khamidov protiv Rusije,* br. 72118/01, presuda od 15. novembra 2007. god., § 175).

45. Ustavni sud nije našao u rešenju Okružnog suda Ac. br. 293/2010, od 21. marta 2011. god. bilo kakve elemente arbitrarnosti niti navodnu povredu ljudskih prava, kako su tvrdili podnosioci zahteva.

46. U tim okolnostima, podnosilac zahteva nije "dovoljno argumentovao svoje tvrdnje" tako da ne može da se zaključi da je zahtev osnovan, i stoga, Sud smatra da shodno pravilu 36. stavu 2. tačkama c. i d. zahtev treba kao očigledno neosnovan, i:

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud Kosova, u skladu sa članom 113. stavom 7. Ustava, članom 47. Zakona o Ustavnom sudu, i pravilom 36 Poslovnik o radu, na sednici održanoj 18. januara 2011. god. je jednoglasno

ODLUČIO

I. DA ODBACI zahtev kao neprihvatljiv;

II. Ova odluka će biti dostavljena stranama i objavljena u Službenom listu, u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona o Ustavnom sudu.

III. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac **Predsednik Ustavnog suda**

Robert Carolan Prof. dr Enver Hasani

KI 64 / 11 od 15. februara 2012 - Ocena ustavnosti presude Vrhovnom sudu Kosova , Rev.Nr.184/2008 od 27. januara 2009

Slučaj br. KI 64/11, od 14. februara 2012. god.

Ključne reći: pravo na rad, zakasnela, individualni zahtev

Podnosilac je podneo zahtev u skladu sa članom 113.7 Ustava Kosova, navodeći da mu je odlukom Vrhovnog suda Republike Kosovo Rev.br. 184/2008 od 27. januara 2009. god., prekršeno pravo na rad prema članu 49.1 Ustava.

Podnosilac zahteva je podneo još jedan zahtev Ustavnom sudu 19. decembra 2009. god. sa istim pitanjem koji je bio registrovano pod br. KI 74/09. Podnosilac zahteva je imao ugovor o radu sa KEK –om koji je prekinut 24. aprila 2006. god.
Podnosilac zahteva je pokrenuo sudski postupak u Opštinskom sudu u Lipljanu, nakon toga u Okružnom sudu u Prištini, i u Vrhovnom sudu.

Vrhovni sud (Rev. br. 184/2008) je poništio presude Okružnog i Opštinskog suda, i time potvrdio udaljavanje podnosioca zahteva sa zaposlenja u KEK.

Ustavni sud zaključuje da zahtev registrovan pod br. KI 64/11, u skladu sa pravilom 36 (3) (e) Poslovnika o radu, ne predstavlja dovoljnu osnovu za novu odluku.
Sud je odlučio da odbije zahtev, podržavajući zaključak o neprihvatljivosti koji je postignut u rešenju donetom u vezi sa zahtevom 74/09 , zato što u skladu sa članu 49. Zakona, zahtev je bio i dalje je zastareo.

Priština, 14. febuar 2012. god.

Br. ref.: RK1091/12

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI 64/11

Podnosilac

Feti Gashi

Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova,

Rev. br. 184/2008 od 27. januara 2009. god.

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik

Kadri Kryeziu, zamenik predsednika

Robert Carolan, sudija

Altay Suroy, sudija

Almiro Rodrigues, sudija

Snezhana Botusharova, sudija

Ivan Čukalović, sudija

Gjyljeta Mushkolaj, sudija i

Iliriana Islami, sudija

Zahtev

1. Podnosilac zahteva Feti Gashi iz sela Mramor, Ajvalija.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava odluku Vrhovnog suda Kosova, rev. br. 184/2008 od 27. januara 2009. god., tvrdeći da mu je prekršeno pravo na rad prema članu 49. Ustava.

3. Podnosilac zahteva je ranije, odnosno 19. decembra 2009. god., podneo zahtev Sudu sa istim pitanjem. Ovaj zahtev je bio registrovan pod br. KI 74/09.

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na članu 113. stavu 7. Ustava, čl. 46, 47, 48. i 49. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u

daljem tekstu: Zakon) i pravilu 56. stavu 2. Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).

Postupak u Sudu

5. Nakon što je 15. decembra 2010. god. razmotrio izveštaj sudije izvestioca i predlog Veća za razmatranje u odnosu na zahtev zaveden pod br. KI 74/09, Sud je ustanovio da je zahtev neprihvatljiv pošto nije bio podnet u zakonskom roku od četiri meseca, shodno članu 49. Zakona.

6. Podnosilac zahteva je 12. maja 2011. god. podneo Sudu drugi zahtev koji je zaveden pod br. KI 64/11.

7. Predsednik je 17. avgusta 2011. god. imenovao sudiju Almira Rodriguesa za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje u sastavu sudija: Altay Suroy (predsedavajući), Kadri Kryeziu i Gjyljeta Mushkolaj.

8. Veće za razmatranje je 18. januara 2012. god. razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i Sudu izneo preporuku o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

9. Podnosilac zahteva je bio u radnom odnosu u EKK-u, koji je prekinut 24. aprila 2006. god. U stvari, disciplinska komisija EKK-a je donela odluku kojom je ustanovljeno da je podnosilac zahteva prekršio svoje radne obaveze.

10. Podnosilac zahteva je u junu 2006. god., u pokušaju da zaštiti svoja prava i interese koji su mu navodno prekršeni, pokrenuo

sudski postupak u Opštinskom sudu u Lipljanu, nakon toga u Okružnom sudu u Prištini i u Vrhovnom sudu.

11. U stvari, Vrhovni sud je 27. januara 2009. god. (rev. br. 184/2008) poništio presude Okružnog i Opštinskog suda i time potvrdio prekid radnog odnosa podnosiocu zahteva sa EKK-om. Vrhovni sud je ustanovio da su sudovi pogrešno primenili materijalno pravo kada su smatrali da je tužba podnosioca zahteva osnovana.

12. Podnosilac zahteva se je 16. marta 2009. god. pismeno obratio predsedniku skupštine EULEX sudija, zahtevajući promenu presude Vrhovnog suda. Podnosilac zahteva tvrdi da nije dobio nikakav odgovor od EULEX-a.

Ocena prihvatljivosti

13. Podnosilac zahteva je 19. decembra 2009. god. podneo zahtev 74/09 Sudu. Kao što je navedeno iznad, on je 16. marta 2009. god. pisao predsedniku skupštine EULEX sudija. Dakle, dopis predsedniku skupštine EULEX sudija je podnet pre nego što je Sudu podnet zahtev 74/09.

14. Iako navedeni dopis nije spomenut u ranijem zahtevu 74/09, drugi zahtev 64/11 je skoro u potpunosti zasnovan na tom dopisu koji je podnosilac zahteva izneo kao novu činjenicu u slučaju.

15. Podnosilac zahteva smatra da je njegov prethodni zahtev, zaveden pod br. 74/09, podnet pravovremeno, na osnovu pisma koje je 16. marta 2009. god. poslao predsedniku skupštine EULEX sudija i zato što i dalje čeka odgovor EULEX-a.

16. Vezano sa uslovima prihvatljivosti, Sud se poziva na pravilo 36. stav 3. tačku e) Poslovnika, u kojem stoji da zahtev može biti oglašen neprihvatljivim u slučajevima: *„kada je Sud već doneo*

odluku o predmetnoj stvari i kada zahtev ne sadrži dovoljan osnov za donošenje nove odluke".

17. Primenjujući navedeno pravilo na ovaj slučaj, od važnosti je razmotriti da li zahtev podnosioca zahteva predstavlja „*dovoljan osnov za donošenje nove odluke*".

18. Sud podseća da podnosilac zahteva tvrdi da njegov dopis predsedniku skupštine EULEX sudija predstavlja novu činjenicu u svrhu nove odluke, pošto se istim navodno pokazuje da predmet još nije završen.

19. Sud primećuje da je podnosilac zahteva svoj dopis predsedniku skupštine EULEX sudija zasnovao na članu 6. u vezi sa članom 5. stavom 6. Zakona o nadležnostima, odabiru i raspodeli sudskih predmeta EULEX sudijama i tužiocima na Kosovu.

20. Član 6. (Odredbe u vezi EULEX koordinatora za imovinsko pravna pitanja na Kosovu) gorenavedenog zakona propisuje:

„6.1. EULEX koordinator imovinsko pravnih pitanja na Kosovu pomagaće u koordinisanju imovinsko pravnih pitanja, uključujući rešavanje žalbi različitih učesnika po ovom pitanju koje uključuje, ali ne ograničava se na Kosovsku agenciju za imovinu, Kosovsku komisiju za imovinske zahteve, Kosovsku povereničku agenciju, Specijalnu komoru Vrhovnog suda Kosova u pitanjima vezanim za Kosovsku povereničku agenciju, obične sudove ili Kosovsku policijsku službu.

6.2. Svi učesnici u imovinsko pravnim pitanjima, uključujući rešavanje zahteva na Kosovu, biće u obavezi da besplatno dostave EULEX koordinatoru za imovinsko pravna pitanja sve informacije koje se od njih zahtevaju. EULEX koordinator za imovinsko pravna pitanja imaće pristup svim elementima potrebnim za sprovođenje njegovog mandata."

21. U članu 5. stavu 6. istog zakona stoji:

> *„5.6. U izvršavanju svojih funkcija nadgledanja, praćenja i savetovanja, EULEX sudije imaće ovlašćenja da u pismenoj formi zatraže informacije o statusu bilo koje građanske parnice, zaključene ili one koja je u toku, a koje su u nadležnosti bilo kojeg suda na Kosovu. EULEX sudije imaće pravo da besplatno dobiju kopije dokumenata u vezi bilo kojeg spora ili građanskog postupka pod nadležnošću bilo kojeg suda na Kosovu.“*

22. Podnosilac zahteva nije dobio nikakav odgovor na njegov zahtev EULEX-u i nije siguran da li je njegov slučaj u EULEX-u registrovan kao zahtev koji je u toku.

23. Sa druge strane, Sud se takođe poziva na član 113. stav 7. Ustava u kojem je propisano da: „*Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom*“. Proizilazi da je presuda Vrhovnog suda (rev. br. 184/2008) od 27. januara 2009. god. konačna i obavezujuća (*res judicata)*. Dakle, osim izvršenja, nijedno drugo pravno sredstvo nije efikasno niti moguće protiv njene pravosnažnosti.

24. Štaviše, dopis koji je podnosilac zahteva poslao predsedniku skupštine EULEX sudija nije zakonom propisano pravno sredstvo niti ima potencijal da utiče na presudu Vrhovnog suda.

25. Dodatno, u saglasnosti sa sudskom praksom evropskog suda, podnosioci zahteva su dužni samo da iskoriste domaća pravna sredstva koja su na raspolaganju u teoriji i u praksi u odgovarajućem trenutku, tj. da je bio pristupačan, da je mogao da obezbedi pravno zadovoljenje u pogledu pritužbi podnosioca žalbe i da je imao osnovane izglede na uspeh (presuda Velike komore Evropskog suda za ljudska prava u slučaju *Sejdović*

protiv Italije, zahtev br. 56581/00 od 1. marta 2006. god., pasus 46).

26. Dopis koji je podnosilac zahteva poslao predsedniku skupštine EULEX sudija dakle nije u mogućnosti da pruži zadovoljenje koje traži podnosilac zahteva i ne pokazuje bilo kakvu mogućnost uspeha efektivnog dobijanja povoljne presude Vrhovnog suda.

27. Sud zaključuje da zahtev registrovan pod br. 64/11, shodno pravilu 36. stavu 3. tački e) Poslovnika, ne predstavlja dovoljnu osnovu za novu odluku.

28. Stoga Sud nastavlja sa istim zaključkom o neprihvatljivosti koji je donet u rešenju u 74/09 pošto je isti bio, a i dalje je zastareo, shodno članu 49. Zakona.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, shodno članu 113. stav 7. Ustava i pravilu 36. stavu 3. tački e) Poslovnika, jednoglasno,

ODLUČUJE

I. DA ODBIJE zahtev kao neprihvatljiv;

II. Ova odluka će biti dostavljena stranama i objavljena u Službenom listu u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona; i

III. Ova odluka stupa na snagu odmah

Sudija izvestilac **Predsednik Ustavnog suda**

Almiro Rodrigues Prof. dr Enver Hasani

KI 128 / 11 od 15. februara 2012 - preispitivanje presude Vrhovnog suda (Otkrivenje broj 225 / 2007 .) , Od 25. septembra 2007

Slučaj br. KI 128/11**,** Presuda Vrhovnog suda Kosova, dana 25.9.2007. god.

Ključne reči; individualni zahtev, *ratione temporis*, Rešenje o neprihvatljivosti

Podnosilac zahteva tvrdi da " je prekršeno njegovo osnovno pravo na rad, garantovano članom 49.1 Ustava Republike Kosovo".

Podnosilac zahteva traži od Ustavnog suda " da poništi Rešenje Vrhovnog suda Kosova, Rev. br. 225/2007, od 25. septembra 2007. god.", i "da usvoji" zahtev [njegov] da se vrati na radno mesto.

Sud smatra da se od javnih organa Republike Kosovo može tražiti da se izjasne samo zbog činjenice i akata koji su nastali posle stupanja na snagu Ustava, odnosno posle 15. Juna 2008. god. Shodno tome, sud ne može da razmatra zahtev koji ima veze sa događajima koji su se desili pre stupanja Ustava na snagu.

Sud zaključuje da je zahtev neprihvatljiv i da je propisan "*ratione temporis*".

Priština, 14 febuar 2012. god.

Ref.Br.:RK198/12

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI 128/11

Podnosilac zahteva

Boshnjaku Ismet

Ocena

Presude Vrhovnog suda (rev. br. 225/2007) od 25. septembra 2007. godine

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik

Kadri Kryeziu, zamenik predsednika

Robert Carolan, sudija

Altay Suroy, sudija

Almiro Rodrigues, sudija

Snezhana Botusharova, sudija

Ivan Čukalović, sudija

Gjyljeta Mushkolaj, sudija i

Iliriana Islami, sudija.

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je Boshnjaku Ismet iz Batlave, Podujevo.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava odluku Vrhovnog suda (rev. br. 225/2007) od 25. septembra 2007. god. koja mu je uručena 15. januara 2008. god.

Predmetna stvar

3. Podnosilac zahteva tvrdi da mu je „prekršeno osnovno pravo na rad koje je zagarantovano u članu 49. stavu 1. Ustava Republike Kosovo“.

4. Podnosilac zahteva traži od Ustavnog suda Kosova da „poništi presudu Vrhovnog suda Kosova rev. br. 225/2007 od 25. septembra 2007“ i „odobri (njegov) zahtev da se vrati na radno mesto“.

Pravni osnov

5. Zahtev je zasnovan na članu 113. stavu 7. Ustava, čl. 46, 47, 48. i 49. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 56. stavu 2. Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).

Postupak u Sudu

6. Podnosilac zahteva je 7. oktobra 2011. god. podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).

7. Predsednik je 16. januara 2012. god. imenovao sudiju Almira Rodriguesa za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje u sastavu sudija: Ivan Čukalović (predsedavajući), Kadri Kryeziu i Gjyljeta Mushkolaj.

8. Veće za razmatranje je 18. januara 2012. god. razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i Sudu u punom sastavu iznelo preporuku o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

9. Podnosilac zahteva je bio u radnom odnosu sa DP „Llapi“, koji je raskinut negde tokom 1991, nakon skoro 13 godina.

10. Podnosilac zahteva je, težeći da zaštiti svoje navodno ugrožene interese i prava, pokrenuo sudski postupak u Opštinskom sudu u Podujevu, prolazeći kroz Okružni sud u Prištini, nakon žalbe, i koji je na kraju razmotren u Vrhovnom sudu.

11. U stvari, Vrhovni sud je 25. septembra 2007. god. (rev. br. 225/2007) odbio žalbu podnosioca zahteva na presudu Okružnog suda (Ac. br. 1043/2006 od 10. maja 2007. god.).

Ocena prihvatljivosti

12. Kako bi bio u mogućnosti da reši zahtev podnosioca zahteva, Sud prvo ispituje da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom i dodatno obrazloženi Zakonom o Ustavnom sudu i članom 36. Poslovnika o radu.

13. Sud smatra da se od javnih organa Republike Kosovo može zahtevati samo da odgovore na događaje koji su se desili nakon što je Ustav stupio na snagu, tj. od 15. juna 2008. god. Dakle, Sud se ne može baviti zahtevom koji je u vezi sa događajima koji su se desili pre nego što je Ustav stupio na snagu (vidi rešenje Suda o neprihvatljivosti u slučaju br. 18/10, Denić i ostali, od 17. avgusta 2011. god.).

14. Pitanje ne spada pod vremensku nadležnost Ustavnog suda pošto je presuda Vrhovnog suda (rev. br. 225/2007) od 25. septembra 2007. god. podnosiocu zahteva uručena 15. januara 2008. god., datum koji je pre 15. juna 2008. god., tj. pre nego što je Ustav stupio na snagu.

15. Štaviše, pravilo 36. stav 3. tačka h) propisuje da: „*Zahtev nije dopustiv za razmatranje: kada zahtev nije ratione temporis u skladu sa Ustavom*“. Dakle, Sud smatra da je zahtev „*ratione temporis*“ zastareo.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, shodno članu 113. stavu 7. Ustava i pravilu 36. stavu 3. tački h) Poslovnika, jednoglasno

ODLUČUJE

I. DA ODBIJE zahtev kao neprihvatljiv.

II. Ova odluka će biti dostavljena stranama i objavljena u Službenom listu u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona.

III. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac **Predsednik Ustavnog suda**

Almiro Rodrigues Prof. dr Enver Hasani

KI 26 / 10 od 15. marta 2012 - Ocena ustavnosti odluke C. br . 14 / 2008 Opštinskog suda u Vucitrnu od 10.10.2008 , i Odluka C. br . 260/2008 Opštinskog suda u Vucitrnu od 02.07.2008

Predmet Br. KI 26/10, odluka od 27. februara 2012. godine

Ključne reči: individualni zahtev, pravo na imovinu, jednakost pred zakonom, pravo na pravično i nepristrasno suđenje, pravo na pravna sredstva.

Podnosilac zahteva je podneo zahtev Sudu navodeći kršenje njegovih ustavnih prava u vezi sa dva međusobno povezana pitanja: (1) pitanje imovinskog prava u vezi određene katastarske parcele i kuće izgrađene na njoj; i (2) pitanje imovinskog prava u vezi vodovodne česme koja se nalazi na spornoj katastarskoj parceli. On je naveo da su prekšreni: član 3 [Jednakost pred Zakonom], član 24 [Jednakost pred Zakonom], član 31 [Pravno na Pravično i Nepristrasno suđenje], član 32 [Pravo na Pravna Sredstva], član 36 [Pravo na Privatnost], član 46 [Zaštita Imovine], član 54 [Sudska Zaštita Prava] i član 102 [Opšta Načela Sudskog Sistema] Ustava.

Što se tiče katastarske parcele i kuće izgrađene na njoj, on se posebno žali na dužinu trajanja spora koji uključuje njega i članove njegove porodice, navodno pokrenutog u avgustu 1992. god. On dalje tvrdi da Opštinski sud u Vučitrnu nije ignorisao samo sve relevantne pravne dokaze da je on jedini vlasnik katastarske parcele i kuće izgrađene na njoj. Štaviše, Opštinski Sud je takođe ignorisao i obavezujuća uputstva Vrhovnog suda i Okružnog suda koji su mu ukinuli presude na osnovu toga da su prekršile osnovne odredbe Zakona o parničnom postupku i da su naložili Opštinskom sudu da ponovo sudi slučaj. Što se tiče pitanja vodovodne česme podnosilac zahteva se žalio da je Opštinski sud u Vučitrnu prekršio Zakon o parničnom postupku rešenjem da je podnosilac zahteva izgubio pravo na korišćenje vodovodne česme, pošto od 2004. godine nije bio u faktičkom posedu iste.

Ustavni sud je odlučio da odbije zahtev podnosioca zahteva, u vezi katastarske parcele i kuće izgrađene na njoj, na osnovu toga da postupak ponovnog suđenja pred Opštinskim sudom u Vučitrnu još uvek nije započeo i da podnosilac zahteva, do sada, nije pokazao da je pokrenuo ustavne žalbe, koje sada on pokreće pred sudom u ponovnom suđenju pred Opštinskim sudom, a kamoli ako će njegova tužba biti odbijena od strane ovog suda, u žalbenom postupku pred Okružnim sudom, a ako opet ne uspe, pred Vrhovnim sudom na poslednjoj instanci.

Što se tiče pitanja vodovodne česme Sud je primetio da podnosilac zahteva nije imao nameru da podnese navodne povrede svojih ustavnih prava koje je pokrenuo u svom zahtevu, pred Vrhovnim sudom kao sudu poslednje instance. U ovim okolnostima, Sud je zaključio da je Zahtev bio neprihvatljiv, jer podnosilac zahteva nije iscrpeo sva pravna sredstva koja su mu na raspolaganju prema važećem zakonu.

Priština, 27. februar 2012. God.

Ref.Br.:RK201/12

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaj br. KI 26/10

Podnosilac zahteva

Emin Behrami

OCENA USTAVNOSTI

Odluke Opštinskog suda u Vučitrnu,

C. br. 14/2008 od 10. oktobra 2008. god.

i

Odluke Opštinskog suda u Vučitrnu,

C. br. 260/2008 od 2. jula 2008. god.

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik

Kadri Kryeziu, zamenik predsednika

Robert Carolan, sudija

Altay Suroy, sudija

Almiro Rodrigues, sudija

Snezhana Botusharova, sudija

Ivan Čukalović, sudija

Gjyljeta Mushkolaj, sudija i

Iliriana Islami, sudija.

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je g. Emin Behrami iz opštine Vučitrn.

Osporene odluke

2. Podnosilac zahteva osporava presude Opštinskog suda u Vučitrnu, C. br. 14/2008 od 10. oktobra 2008. god. i C. br. 206/2008 od 2. jula 2008. god., koja je podnosiocu zahteva uručena 4. jula 2008. god.

Predmetna stvar

3. Podnosilac zahteva tvrdi da su mu prekršena Ustavom zagarantovana prava iz čl. 24. [Jednakost pred zakonom]; 46. [Zaštita imovine]; 54. [Sudska zaštita prava] i 32. [Pravo na pravno sredstvo] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav).

Pravni osnov

4. Član 113. stav 7. i član 21. stav 4. Ustava, čl. 20. i 22. st. 7. i 8. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo od 15. januara 2009. god. (u daljem tekstu: Zakon) i pravilo 56. stav 2. Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak u Sudu

5. Podnosilac zahteva je 27. aprila 2010. god. podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).

6. Predsednik je 27. aprila 2010. god., odlukom br. GJR. 26/10, imenovao sudiju Almira Rodriguesa za sudiju izvestioca. Predsednik je istoga dana, odlukom br. KSH. 26/10 imenovao Veće za razmatranje u sastavu sudija: Snezhana Botusharova (predsedavajuća), Enver Hasani i Gjyljeta Mushkolaj.

7. Opštinski sud u Vučitrnu je 24. avgusta 2010. god. obavešten o zahtevu, koji je na isti odgovorio 13. septembra 2010. god.

8. Sud je 21. decembra 2010. god. od Okružnog suda u Mitrovici zatražio dodatna dokumenta u vezi sa slučajem, koji je odgovorio 28. decembra 2010. god.

9. Dana 3. maja 2011. god. je Opštinskom sudu u Vučitrnu poslato obaveštenje u vezi sa stanjem slučaja Ac. br. 14/2008.

Pregled činjenica

10. Podnosilac zahteva navodi kršenje njegovih ustavnih prava u vezi sa dva međusobno povezana pitanja: (1) pitanje prava svojine u vezi sa katastarskom parcelom i kućom sagrađenom na istoj; i (2) pitanje prava svojine u vezi sa česmom koja se nalazi na spornoj katastarskoj parceli.

Pitanje prava svojine u vezi sa katastarskom parcelom i kućom sagrađenoj na istoj

11. Opštinski sud u Vučitrnu je 22. decembra 1977. god., presudom C. br. 357/1977, odlučio da podnosiocu zahteva dodeli pravo na polovinu katastarske parcele br. 3001/12, koja se nalazi na mestu „Selishte“ u Vučitrnu.

12. Sekretarijat za privredu i opštinske poslove SO Vučitrn je 31. maja 1978. god., odlukom 03-br. 353-19, podnosiocu zahteva izdao građevinsku dozvolu za tu parcelu.

13. Podnosilac zahteva se je 24. januara 1979. god. dogovorio sa svojim ocem da podele porodičnu svojinu. Podnosilac zahteva je dobio katastarsku parcelu br. 3001/14 koja se sastojala od kuće i dvorišta.

14. Poglavar Islamske zajednice u Prištini je 15. decembra 1980. god. dao u zajam 50.000 (pedeset hiljada) dinara podnosiocu zahteva kako bi završio gradnju njegove kuće na gorenavedenoj katastarskoj parceli.

15. Opštinski sud u Vučitrnu je 5. decembra 1994. god., presudom P. br. 110/94, preneo prava sa podnosioca zahteva nad delom

kuće u njegovom vlasništvu, na oca podnosioca zahteva i njegovu porodicu.

16. Okružni sud u Mitrovici je 6. aprila 1995. god., presudom GZH br. 132/95, podržao presudu P. br. 110/94 Opštinskog suda u Vučitrnu.

17. Otac podnosioca zahteva je 12. maja 1995. god. tražio od Opštinskog suda u Vučitrnu da mu se odobri zajednička svojina nad kućom u vlasništvu podnosioca zahteva.

18. Opštinski sud je 8. novembra 1995. god., odlukom P. br. 35/95, usvojio zahtev, protiv kojeg je podnosilac zahteva uložio žalbu Okružnom sudu u Mitrovici.

19. Okružni sud u Mitrovici je 17. maja 1996. god., presudom GZH br. 43/96, odbio žalbu podnosioca zahteva kao neosnovanu.

20. Otac podnosioca zahteva i njegova porodica su 28. maja 1996. god. Opštinskom sudu u Vučitrnu podneli zahtev za pokretanje izvršnog postupka u vezi sa odlukom istog, P. br. 35/95 od 8. novembra 1995. god. i odlukom GZH br. 43/96 Okružnog suda u Mitrovici, koji je usvojen 5. juna 1996. god.

21. Opštinski sud u Vučitrnu je 7. oktobra 1996. god., odlukom I-164/96, kao neosnovan odbio prigovor podnosioca zahteva na nalog o izvršenju.

22. Vrhovni sud Srbije je odlukom rev. 3277/96 od 23. februara 1997. god. poništio sledeće odluke: P. br. 110/94 od 5. decembra 1994. god.; GZH-br. 132/95 od 6. aprila 1995. god.; P. br. 35/95 od 8. novembra 1995. god.; GZH. br. 43/96 od 17. maja 1996. god. i I. br. 164/96 od 7. oktobra 1996. god. i navedene odluke vratio Opštinskom sudu u Vučitrnu na ponovljeno suđenje.

23. Podnosilac zahteva je 17. aprila 1997. god. zahtevao od Opštinskog suda u Vučitrnu obustavljanje izvršnog postupka u slučaju P. br. 164/96.

24. Opštinski sud je 13. maja 1997. god., odlukom I. br. 142/97, ukinuo izvršni postupak protiv podnosioca zahteva.

25. Kao rezultata toga, otac podnosioca zahteva i njegova porodica su zauzeli delove kuće podnosioca zahteva.

26. Podnosilac zahteva je 17. juna 1997. god. podneo žalbu Opštinskom sudu u Vučitrnu, zahtevajući uvođenje privremenih mera protiv zauzimanja kuće od strane njegovog oca i porodice potonjeg. Ova žalba navodno nije uzeta u obzir od strane navedenog suda.

27. Otac podnosioca zahteva i članovi njegove porodice su 17. jula 1997. god. podneli žalbu Opštinskom sudu u Vučitrnu, zahtevajući uvođenje privremenih mera protiv podnosioca zahteva.

28. Opštinski sud u Vučitrnu je 25. jula 1997. god., odlukom P. br. 138/97, odredio privremene mere protiv podnosioca zahteva, dozvoljavajući ocu podnosioca zahteva i njegovoj porodici da se priključe na električnu i vodovodnu mrežu u delu kuće u kojem su oni boravili, pod pretnjom nasilnog izvršenja.

29. Podnosilac zahteva je 20. avgusta 1997. god. istom sudu uložio žalbu, tražeći preispitivanje odluke P. br. 138/97.

30. Opštinski sud u Vučitrnu je odlukom P. br. 119/977 od 7. decembra 1998. god. legalizovao zauzimanje 2/3 kuće podnosioca zahteva od strane oca podnosioca zahteva i njegove porodice i izrekao novčanu kaznu ili zatvor protiv podnosioca zahteva i njegovih sinova.

31. Nakon tužbe koju je pokrenuo otac podnosioca zahteva Opštinski sud u Vučitrnu je 17. decembra 1998. god., odlukom P. br. 220/97, odlučio da je sporna katastarska parcela zajednička svojina porodice i da je podnosilac zahteva dužan da prizna i dozvoli registraciju navedene katastarske parcele u Katastarskoj opštini Vučitrn. Ova odluka je podnosiocu zahteva uručena 21. januara 1999. god.

32. Podnosilac zahteva je 1. januara 1999. god. Okružnom sudu u Mitrovici uložio žalbu na odluku Opštinskog suda u Vučitrnu P. br. 119/97, međutim postupak je obustavljen zbog dešavanja na Kosovu u to vreme.

33. Podnosilac zahteva je 7. aprila 2000. god. preduzeo pravne mere u Opštinskom sudu u Vučitrnu protiv oca podnosioca zahteva i njegove porodice, zahtevajući povraćaj nepokretne svojine.

34. Opštinski sud u Vučitrnu je presudom K-br. 20/2000 od 29. juna 2000. god. usvojio tužbu podnosioca zahteva i naložio ocu podnosioca zahteva i njegovoj porodici da oslobode prostor u potkrovlju, na drugom spratu kuće.

35. Na žalbu oca podnosioca zahteva, Okružni sud u Mitrovici je odlukom Ac. br. 26/2001 od 9. januara 2001. god. poništio presudu Opštinskog suda u Vučitrnu, K-br. 20/2000 od 29. juna 2000. god., i istom sudu vratio slučaj na ponovljeno suđenje.

36. Nakon što je potvrdio da je sporna katastarska parcela, kao i kuća izgrađena na istoj, bila zajednička svojina tokom porodične zajednice parničara, Opštinski sud u Vučitrnu je 4. septembra 2001. god., presudom K. br. 63/2001, usvojio tužbu oca podnosioca zahteva i njegove porodice i sledstveno odbio tužbu podnosioca zahteva da je on jedini vlasnik sporne katastarske parcele i kuće.

37. Okružni sud u Mitrovici je 10. oktobra 2002. god., presudom Ac. br. 28/2008, potvrdio presudu K. br. 63/2001 i odbio žalbu podnosioca zahteva da bude jedini vlasnik sporne katastarske parcele i kuće.

38. Vrhovni sud je 24. aprila 2003. god., odlukom rev. br. 19/2003, usvojio reviziju podnosioca zahteva i poništio presude Ac. br. 28/2008 Okružnog suda u Mitrovici i C. br. 63/2001 Opštinskog suda u Vučitrnu i vratio slučaj prvostepenom sudu na ponovljeno suđenje.

39. Opštinski sud u Vučitrnu je 16. decembra 2003. god., presudom K. br. 92/03, usvojio tužbu oca podnosioca zahteva i njegove porodice i potvrdio da su sporna katastarska parcela i kuća zajednička imovina porodične zajednice i da je podnosilac zahteva obavezan da prihvati ovu presudu i dozvoli registrovanje sporne imovine u katastarskoj službi takođe i na ime oca podnosioca zahteva i njegove porodice.

40. Okružni sud u Mitrovici je 4. januara 2005. god., odlukom Ac. br. 49/04, usvojio žalbu podnosioca zahteva, poništio presudu K. br. 92/03 Opštinskog suda u Vučitrnu i vratio slučaj istom sudu na ponovljeno suđenje.

41. Opštinski sud u Vučitrnu je 22. decembra 2005. god., presudom C. br. 447/05, usvojio tužbu oca podnosioca zahteva i njegove porodice i potvrdio da su sporna katastarska parcela i kuća zajednička imovina porodične zajednice oca podnosioca zahteva i podnosioca zahteva.

42. Okružni sud u Mitrovici je 27. decembra 2007. god., odlukom Ac. br. 61/2006, poništio presudu C. br. 447/05 Opštinskog suda u Vučitrnu i vratio slučaj istom sudu na ponovljeno suđenje.

43. Opštinski sud u Vučitrnu je pozvao oca podnosioca zahteva na raspravu u slučaju, na kojoj je dao izjavu koja je zavedena u sudski zapisnik pod C. br. 14/2008, koja je prosleđena Okružnom sudu u Mitrovici, koji je pokrenuo slučaj pod novim brojem Ac. br. 91/08.

44. Podnosilac zahteva je 7. aprila 2009. god. uložio žalbu Okružnom sudu u Mitrovici, navodeći da ga Opštinski sud u Vučitrnu prilikom javne rasprave dana 10. oktobra 2008. god., koja je zaključena presudom C. br. 14/2008 (napomena: zapisnik te javne rasprave sadrži samo izjave oca podnosioca zahteva) nije pozvao ni njega niti njegovog pravnog zastupnika, kao tuženu stranu, kao i da mu nije uručena kopija navedene presude.

45. Podnosilac zahteva je 8. juna 2009. god. uložio žalbu Okružnom sudu u Mitrovici, zahtevajući da mu se uruči odluka Ac. br. 91/08 i tom prilikom je upozorio navedeni sud da će čekati najkasnije do 26. juna 2009. god. da mu se uruči navedena odluka.
46. Podnosiocu zahteva je 31. januara 2011. god. uručen dopis Okružnog suda u Mitrovici u vezi sa slučajem Ac. br. 91/08, koji je takođe prosleđen i Opštinskom sudu u Vučitrnu, i u kojem stoji sledeće:

> *„Odlukom Okružnog suda u Mitrovici Ac.br. 61/2006 od 27. decembra 2007. god. je poništena presuda Opštinskog suda u Vučitrnu, C. br. 447/05 od 22. decembra 2005. god. i slučaj vraćen istom sudu na ponovljeno suđenje.*
>
> *Iz dokumenata u predmetu proizilazi da je Opštinski sud u Vučitrnu (zapisnik od 10. oktobra 2008. god.) bez sudske rasprave pozvao samo Halima Qerimija (oca podnosioca zahteva) i ne preduzimajući odgovarajuće mere u ponovljenom suđenju, u saglasnosti sa preporukama iz gorenavedene odluke Okružnog suda u Mitrovici, Ac. br.*

61/2006); slučaj je ponovo vraćen Okružnom sudu u Mitrovici.

Opštinski sud u Vučitrnu je bio obavezan da parničare pozove na raspravu u ponovljenom suđenju, kako bi im bilo omogućeno da izlože svoje tvrdnje i onda donese odgovarajuću odluku kao rezultat činjenica proverenih na pravilan i potpun način u redovnom sudskom postupku. Strankama je trebalo da udu uručene odluke sa pravnom poukom u odnosu na žalbu, i samo ako bi stranke uložile žalbe u saglasnosti sa pravnim uslovima, samo tada je predmet trebalo da bude prosleđen Okružnom sudu na razmatranje slučaja u drugom stepenu.

U prilogu vam dostavljamo celokupnu dokumentaciju slučaja Ac. br. 14/2008 za ponovljeno suđenje.“

Pitanje česme

47. Podnosilac zahteva je 16. juna 2008. god. podneo tužbu Opštinskom sudu u Vučitrnu protiv tuženog (otac podnosioca zahteva i njegova porodica) po osnovu da je tuženi ometao posed na štetu podnosioca zahteva ne dozvoljavajući njegovim sinovima da puste u rad česmu koja se nalazi na delu parcele koja pripada tuženom.

48. Opštinski sud u Vučitrnu je 2. jula 2008. god., odlukom C. br. 260/2008, odbio tužbu podnosioca zahteva kao neosnovanu. U obrazloženju, Opštinski sud u Vučitrnu je naveo da je podnosilac zahteva izgubio pravo državine nad navedenom česmom zato što od 2004. god. nije vršio faktičku vlast nad navedenom stvari. Opštinski sud u Vučitrnu je doneo odluku na

osnovu člana 74. Zakona o imovinskim odnosima, Službeni list bivše SFRJ, u kojem je propisano:

„Državina se gubi kada držalac prestane da vrši faktičku vlast na stvari“.

49. Podnosilac zahteva je 7. jula 2008. god. uložio žalbu Okružnom sudu protiv odluke C. br. 260/2008, u kojoj se žalio da je Opštinski sud u Vučitrnu navedenom odlukom izvršio ozbiljno kršenje odredaba Zakona o parničnom postupku, netačno utvrdio činjenično stanje i pogrešno primenio materijalno pravo.

Navodi podnosioca zahteva

U vezi sa katastarskom parcelom i kućom izgrađenom na istoj

50. Podnosilac zahteva tvrdi da mu je Opštinski sud u Vučitrnu presudom C. br. 14/2008 od 10. oktobra 2008. god. prekršio prava u okviru značenja čl. 24. [Jednakost pred zakonom] i 46. [Zaštita imovine] Ustava jer ga navedeni sud nije pozvao da učestvuje u postupku iako je bio stranka u istom.

51. Podnosioca zahteva tvrdi da je Opštinski sud u Vučitrnu ignorisao sve relevantne pravne dokaze da je on jedini vlasnik sporne katastarske parcele i kuće sagrađene na istoj jer je navedeni sud navodno dozvolio nasilno zauzimanje 2/3 kuće podnosioca zahteva.

52. Štaviše, podnosilac zahteva tvrdi da je Opštinski sud u Vučitrnu namerno ignorisao obavezujuća uputstva Vrhovnog suda

Kosova i Okružnog suda u Mitrovici, pri čemu je poslednji nekoliko puta poništio presude Opštinskog suda u Vučitrnu usled suštinskih kršenja Zakona o parničnom postupku, te da je vraćao slučaj navedenom sudu na ponovljeno suđenje.

53. Podnosilac zahteva navodi da je slučaj u toku u redovnim sudovima od 1992. godine i da do sada nije rešen usled namernog odlaganja od strane Opštinskog suda u Vučitrnu.

Ocena prihvatljivosti zahteva

Pitanje prava svojine

54. U konkretnom slučaju, podnosilac zahteva se žali da su mu prekršena ustavom zagarantovana prava iz čl. 3. [Jednakost pred zakonom], 24. [Jednakost pred zakonom], 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], 32. [Pravo na pravno sredstvo], 36. [Pravo na privatnost], 46. [Zaštita imovine]; 54. [Sudska zaštita prava] i 102. [Opšta načela sudskog sistema]. Podnosilac zahteva se posebno žali na dužinu postupka u vezi sa tužbom koja se odnosi na njega i članove njegove porodice, koja je navodno pokrenuta 4. avgusta 1992. god.

55. Međutim, Sud prvo treba da ispita da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom i Zakonom u vezi sa njegovom žalbom po Ustavu.

56. Vezano sa tim, Sud primećuje da period koji treba uzeti u obzir za rešavanje zahteva podnosioca zahteva nije počeo da teče 4. avgusta 1992. god., kada je pokrenuta tužba koja se odnosi na podnosioca zahteva i njegovog oca, nego 15. juna 2008. god., dan kada je Ustav Republike Kosovo stupio na snagu i uspostavio nadležnosti ovog suda za rešavanje zahteva prema članu 113. [Ovlašćene strane] Ustava.

57. Što se tiče člana 113, Sud se upućuje na stav 7. istog u kojem stoji: *„Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom"*. Ovo znači da je pre obraćanja ovom sudu podnosilac zahteva trebalo da pokuša da dobije odluku o predmetnom pitanju njegovih žalbi od redovnih sudova, uključujući i podnošenje žalbe najvišem sudu koji ima nadležnosti po ovom slučaju.

58. Sud naglašava da pravilo iscrpljenja pravnih sredstva postoji da bi se odnosnim telima, uključujući sudove, dala prilika da spreče ili isprave navodno kršenje Ustava. Pravilo je zasnovano na pretpostavci da će pravni poredak Kosova obezbediti delotvoran pravni lek za kršenje ustavnih prava. (vidi, *mutatis mutandis* ESLJP, Selmouni protiv Francuske, br. 25803/94, odluka od 28. jula 1999). Međutim, nije neophodno da se u odnosnim postupcima eksplicitno ukaže na ustavna prava. Sve dok je na pitanje ukazano implicitno ili u suštini, pravilo o iscrpljenju pravnih sredstva je ispoštovano (vidi, *mutatis mutandis*, ESLJP, Azinas protiv Kipra, br. 56679/00, odluka od 28. aprila 2004).

59. Ovaj Sud je primenio isto obrazloženje kada je doneo Odluku o neprihvatljivosti u slučaju Univerzitet AAB-RIINVEST DOO, iz Prištine protiv Vlade Republike Kosovo, slučaj br. KI. 41/09 od 27. januara 2010. god. i odluku o neprihvatljivosti u slučaju Mimoza Kusari-Lila protiv Centralne izborne komisije, slučaj br. KI 73/09 od dana 23. marta 2010. god.

60. U vezi sa navedenim, Sud smatra da se od podnosilaca zahteva traži da iskoriste samo ona pravna sredstva koja su dostupna i delotvorna. Diskreciona i vanredna pravna sredstva se ne moraju iskoristi, na primer da se od suda traži da revidira svoju odluku (vidi, mutatis mutandis, ESLJP, Cinar protiv Turske, br. 28602/95, odluka od 13. novembra 2003).

61. Što se tiče konkretnog slučaja, dakle Sud prvo treba da razmotri da li je podnosilac zahteva od 15. juna 2008. god., kada je uspostavljena nadležnost Suda za rešavanje zahteva, izneo ustavne žalbe, koje sada podnosi ovom sudu, pred sudovima koji se bave njegovim slučajem i, ukoliko su bile žalbe neuspešne, pred Vrhovnim sudom u poslednjoj instanci ili je iskoristio bilo koje drugo raspoloživo pravno sredstvo prema zakonu na snazi.

62. Vezano sa tim, Sud primećuje da se je podnosilac zahteva 20. juna 2008. god., dok je slučaj očigledno bio u toku u Opštinskom sudu u Vučitrnu, žalio predsedniku Okružnog suda u Mitrovici na ponašanje sudija Opštinskog suda, a pogotovo predsednika istog, nazivajući ih korumpiranim i kršiocima zakona.

63. Podnosilac zahteva se je 1. avgusta 2008. god. obratio predsedniku Opštinskog suda u Vučitrnu navodeći da nije jasno na osnovu koje tužbe sud postupa i da tužba suprotne strane treba biti odbijena kao neosnovana i nedokazana.

64. Opštinski sud je 10. oktobra 2008. god. pozvao samo oca podnosioca zahteva na raspravu, ali nije podnosioca zahteva. Sledstveno, poslednji se žalio predsedniku Okružnog suda u Mitrovici, žaleći se da je ovime predsednik Opštinskog suda namerno izvršio suštinsko i apsolutno kršenje Zakona o parničnom postupku, za šta treba biti kažnjen, dok slučaj odmah treba poništiti.

65. Okružni sud je 14. aprila 2009. god. obavestio podnosioca zahteva da će se rasprava po žalbi održati negde u maju 2009. god.

66. Podnosilac zahteva je 8. juna 2009. god. uložio još jednu žalbu Okružnom sudu, zahtevajući poništenje nelegalne presude Opštinskog suda kao nezakonite i neosnovane po osnovu *„bilo kojeg dokaza 17 godina zaredom“*. Podnosilac zahteva je dodao

da: *„ukoliko ne podržite moju presudu kao zakonitu i osnovanu po svim neophodnim pravnim dokazima već više od 30 godina i koji su u skladu sa odlukom Rev. br. 19/03 Vrhovnog suda od 24. aprila 2003. god., ja ću smatrati da vi pomažete kršiocima zakona iz prve sudske instance u Vučitrnu“*.

67. Predsednik Okružnog suda je 12. juna 2009. god. obavestio podnosioca zahteva da će biti pozvan da učestvuje na glavnoj raspravi u tom sudu. Ustavni sud nije obavešten o datumu rasprave i, sledstveno, sudskoj odluci.

68. Podnosilac zahteva je 31. januara 2011. god. primio dopis Okružnog suda u Mitrovici u kojem je navedeno da je slučaj vraćen Opštinskom sudu u Vučitrnu na ponovljeno suđenje. Prema mišljenju Okružnog suda: *„Opštinski sud u Vučitrnu je bio obavezan da parničare pozove na raspravu u ponovljenom suđenju, kako bi im bilo omogućeno da izlože svoje tvrdnje i onda donese odgovarajuću odluku kao rezultat činjenica proverenih na pravilan i potpun način u redovnom sudskom postupku“*.

69. U smislu ovih činjenica, Sud naglašava da je žalba podnosioca zahteva Okružnom sudu, protiv načina na koji je Opštinski sud upravljao postupkom, zaista bila uspešna.

70. Što se tiče ponovljenog postupka u Opštinskom sudu u Vučitrnu, Ustavni sud primećuje da je 25. avgusta 2011. god. primljen dopis navedenog suda u kojem se navodi da sudski predmet još nije završen usled nedostataka sudija i da je tokom treće etape imenovanja sudija imenovan samo predsednik suda, koji je 27. maja 2011. god. tražio od predsednika Okružnog suda u Mitrovici da delegira sudiju kako bi se omogućilo Opštinskom sudu da donese odluku u ponovljenom suđenju. U nedostatku drugih informacija od Opštinskog suda ili podnosioca zahteva, Ustavni sud pretpostavlja da je slučaj i dalje u toku pred navedenim sudom.

71. Što se tiče ovog postupka u toku u Opštinskom sudu u Vučitrnu, Ustavni sud primećuje da podnosilac zahteva do sada nije pokazao da je izneo ustavne žalbe u tom postupku, koje sada izlaže u Ustavnom sudu, a kamoli da bi njegova tvrdnja bila odbijena od strane tog Opštinskog suda, ili u žalbenom postupku u Okružnom sudu, i na kraju, ukoliko ne bi bila uspešna u poslednjoj instanci, pred Vrhovnim sudom.

72. U ovim okolnostima Sud je ustanovio da podnosilac zahteva nije iscrpeo sva raspoloživa pravna sredstva prema primenljivom zakonu, kao što je propisano u članu 113. stavu 7. Ustava i članu 47. Zakona.

73. Sud zaključuje da je žalba podnosioca zahteva prevremena i da je stoga ovaj deo zahteva neprihvatljiv.

Pitanje česme

74. Što se tiče ovog naročitog navoda Sud primećuje da je podnosilac zahteva 7. jula 2008. god. uložio žalbu Okružnom sudu u Mitrovici protiv odluke C. br. 260/2008 koju je doneo Opštinski sud u Vučitrnu.

75. U međuvremenu, 3. maja 2011. god., Okružni sud u Mitrovici je odlukom AC. br. 21/11 odbio žalbu kao neosnovanu. Podnosilac zahteva je 22. juna 2011. god. obavestio ovaj Sud da se neće žaliti na tu odluku.

76. Dakle, Ustavni sud primećuje da podnosilac zahteva ne namerava da pred Vrhovnim sudom, kao sudom konačne instance, izloži navodna kršenja njegovih ustavnih prava u odnosu na pitanje česme, koje je izneo u svom zahtevu.

77. U ovim okolnostima Sud mora da zaključi da u odnosu na ovaj deo zahteva podnosilac zahteva takođe nije iscrpeo sva njemu raspoloživa pravna sredstva prema primenljivom zakonu.

78. Dakle, zahtev je neprihvatljiv.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud shodno članu 113. stavu 7. Ustava, članu 22. st. 7. i 8. i članu 47. Zakona, kao i pravilima 34. i 35. Poslovnika o radu, većinom glasova,

ODLUČUJE

I. DA ODBIJE zahtev kao neprihvatljiv;

II. Ova odluka će biti dostavljena stranama i objavljena u Službenom listu u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona; i

III. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac **Predsednik Ustavnog suda**

Almiro Rodrigues Prof. dr Enver Hasani

KO 04 / 11 od 06 marta 2012 - Ocena ustavnosti članova 35, 36 , 37 i 38 Zakona o eksproprijaciji nekretnina , br 03/L-139

Slučaj KO 04/11, odluke od 1. marta 2012. god.

Ključne reči: jednakost pred zakonom, zahtev Vrhovog suda, naknada štete, zakon o eksproprijaciji, podela vlasti, pretpostavka ustavnosti zakona

Podnosilac je predao zahtev na osnovu člana 113.8 Ustava, tvrdeći da su članovi 35, 36,37 i 38 Zakona o eksproprijaciji u suprotnosti sa članom 102. (5) Ustava. Podnosilac je naglasio da osporeni članovi zahtevaju da stranke u postupku ulože žalbe pred Opštinskim sudom, ako je odluka doneta od strane opštinskog organa, i pred Vrhovnim sudom, ako je odluka o ekproprijaciji doneta od strane Vlade. Podnosilac dalje naglašava da žalba može da se uloži protiv odluka Vrhovnog suda, iako ne postoje odredbe za žalbu protiv odluke Vrhovnog suda, dozvoljenih Ustavom. Podnosilac navodi da su stranke u postupku stavljene u neravnopravan položaj; kada Opštinski sud donese odluku, stranke imaju pravo da koriste sva pravna sredstva, uključujući pravna sredstva u Vrhovnom sudu, ali kada se prvostepena odluka donese od strane Vrhovnog suda, nije jasno koji sud ima apelacionu nadležnost. Kao rezultat toga, prema podnosiocu, članovi 35, 36, 37 i 38 Zakona o eksproprijaciji su u suprotnosti sa članom 24 (1) Ustava, koji određuje da su svi jednaki pred zakonom.

Konačno, podnosilac navodi da bi primena osporenih odredbi Zakona o eksproprijaciji imala negativan uticaj na veliki broj predmeta,

nagomilanih u Vrhovnom sudu. Podnosilac navodi da je u vreme sastavljanja ovog zahteva bilo oko 200 slučajeva eksproprijacije.

Sud je zaključio da je zahtev prihvatljiv, jer je Vrhovni sud, na osnovu člana 113.8 Ustava bio ovlašćena stranka, kao i da je ispunio tri proceduralna uslova: (1) osporeni zakon treba direktno primeniti od strane podnosioca u slučaju koji se razmatra; (2) zakonitost osporenog zakona je preduslov za donošenje odluke o predmetu koji se razmatra; (3) podnosilac je precizirao koje su zakonske odredbe u suprotnosti sa Ustavom.

Vezano za meritum zahteva, sud je ocenio član 4 Zakona o eksproprijaciji i uvrstio posebne uslove koji se odnose na opštine kada žele da izvrše eksproprijaciju zemljišta za svoje funkcije. Sud je dalje utvrdio da se član 4 Zakona o eksproprijaciji odnosi na mandat opštine koji se odnosi na planiranje, izgradnju opštinskih puteva, javnih objekata i slično. Sud je takođe zaključio da je na osnovu člana 4 Zakona o eksproprijaciji, ako je organ za eksproprijaciju Vlada, ako su funkcije vezane za međuopštinske puteve, železnice, proizvodnju i transmisiju energije, postrojenja i telekomunikacione linije, brane, javne rezervoare vode i drugo.

Sud je dalje obrazložio prirodu i razlike sprovedene eksproprijacije od strane opštine s jedne strane, i od strane Vlade s druge strane, i da se stranke u prvom slučaju mogu žaliti u relevantnim opštinskim sudovima, dok se u poslednjem slučaju stranke mogu žaliti Vrhovnom sudu. Štaviše, sud je obrazložio da član 102 Ustava, dozvoljava da se slučajevi upute direktno Vrhovom sudu bez prava na žalbu, i da je sud zadovoljan što nema kršenja ustava u određivanju da se žalbe protiv odluka opština razmatraju u relevantinim

opštinskim sudovima i da se žalbe protiv odluka Vlade razmatraju u Vrhovnom sudu.

Navodeći svoju sudsku praksu u slučaju KO98/11, od 20. septembra 2011. god., u vezi imuniteta poslanika Skupštine Republike Kosovo, predsednika Repubike Kosovo i članova Vlade Republike Kosovo, sud je obrazložio da je Republika Kosovo svojim Ustavom definisana kao demokratska republika, koja je zasnovana na načelu podele vlasti i kontrole balansa među njima. Sud, na osnovu načela podele vlasti, naglašava da je pitanje velikog broja predmeta i načina nadoknade za eksproprijaciju pitanje koje je u potpunosti u nadležnosti pravosuđa, zakonodavstva i Vlade za diskusiju. Zbog pomenutih razloga, sud je zaključio da je zahtev prihvatljiv s proceduralno-formalnog aspekta; da su članovi 35, 36, 37 i 38 Zakona o eksproprijaciji br. 03/L-139, u skladu sa Ustavom; Presuda će biti saopštena strankama i biće objavljena u Službenom listu, u skladu sa članom 20.4 Zakona; i da Presuda odmah stupa na snagu.

Priština,01 mart 2012. god.

Br. ref.:AGJ203/12

PRESUDA

u

slučaju br. KO 4/11

Podnosilac

Vrhovni sud Kosova

Ocena ustavnosti čl. 35, 36, 37. i 38. Zakona o eksproprijaciji nepokretne imovine, br. 03/L-139

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik

Kadri Kryeziu, zamenik predsednika

Robert Carolan, sudija

Almiro Rodrigues, sudija

Snezhana Botusharova, sudija

Ivan Čukalović, sudija

Gjyljeta Mushkolaj, sudija i

Iliriana Islami, sudija.

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je Vrhovni sud Republike Kosovo.

Pravni osnov

2. Zahtev je zasnovan na članu 113. stavu 8. Ustava, čl. 51, 52. i 53. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 75. Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar zahteva je zahtev Vrhovnog suda za ocenu ustavnosti čl. 35, 36, 37. i 38. Zakona o eksproprijaciji br. 03/L-139.

Podnesak podnosioca zahteva

4. Podnosilac zahteva tvrdi da su čl. 35, 36, 37. i 38. Zakona iz 2009. u suprotnosti sa članom 102. stavom 5. Ustava, koji u odgovarajućem delu popisuje:

> *„...Zakonom se može odobriti pravo na neposredno podnošenje predmeta Vrhovnom sudu, i u takvim slučajevima nema pravo na žalbu.“*

5. Podnosilac zahteva navodi da osporeni članovi propisuju da stranke u postupku podnesu žalbu opštinskom sudu, ukoliko je odluka doneta od stane opštinskih organa, i Vrhovnom sudu, ukoliko je odluku o eksproprijaciji donela Vlada.

6. Podnosilac zahteva dodatno primećuje da se: *„na ove odluke može uložiti žalba...“* i da se stoga podrazumeva da se i na odluke Vrhovnog suda može uložiti žalba, iako Ustavom nije propisana odredba kojom se dozvoljava podnošenje žalbe na odluku Vrhovnog suda.

7. Podnosilac zahteva tvrdi da su stranke u postupku postavljene u nejednak položaj; kada opštinski sud donese odluku, stranke imaju pravo da iskoriste sva pravna sredstva, uključujući i pravno sredstvo pred Vrhovnim sudom, ali kada je prvostepena odluka doneta od strane Vrhovnog suda, onda nije jasno koji sud ima žalbenu nadležnost. Dakle, prema podnosiocu zahteva, navedeni članovi Zakona o eksproprijaciji iz 2009. su u suprotnosti sa članom 24. stavom 1. Ustava, u kojem stoji: *„1. Pred zakonom su svi jednaki. Svako ima pravo na jednaku zakonsku zaštitu, bez diskriminacije“*.

8. Podnosilac zahteva takođe navodi da su gorenavedeni članovi Zakona o eksproprijaciji iz 2009. u suprotnosti sa članom 32. [Pravo na pravno sredstvo] Ustava, u kojem je propisano: *„Svako lice ima pravo da koristi pravna sredstva na sudske i administrativne odluke, koje uskraćuju njena/njegova prava ili interese, na zakonom propisan način“*. U odnosu na ovo podnosilac zahteva tvrdi da, iako sporne odredbe Zakona o eksproprijaciji iz 2009. na formalan način propisuju pravo žalbe, u stvari ne postoji drugi sud koji bi mogao da odluči o takvoj žalbi osim Vrhovni sud.

9. Podnosilac zahteva dodatno tvrdi da su navedeni članovi Zakona o eksproprijaciji iz 2009. u suprotnosti sa Zakonom o vanparničnom postupku i Zakonom o redovnim sudovima.

10. Konačno, podnosilac zahteva tvrdi da bi primena spornih odredbi Zakona iz 2009. imala negativan uticaj na preostale predmete u Vrhovnom sudu. Podnosilac zahteva tvrdi da je u vreme podnošenja zahteva bilo oko 200 predmeta o eksproprijaciji u Prizrenu. Podnosilac zahteva dodatno tvrdi: *„Mnogo više drugih predmeta će pristići prilikom eksproprijacija do Merdara, sigurno će biti na hiljade takvih*

predmeta. U ovakvim situacijama bi bilo samo prosta utopija poštovanje rokova koje je zakon odredio, čak i da imamo 30 dodatnih sudija koji bi se bavili samo ovim predmetima".

Postupak pred Sudom

11. Podnosilac zahteva je 17. januara 2011. god. podneo zahtev Sekretarijatu Ustavnog suda.

12. Predsednik Ustavnog suda je 14. februara 2011. god. imenovao sudiju Ivana Čukalovića za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje u sastavu sudija: Robert Carolan (predsedavajući), Altay Suroy i Iliriana Islami.

13. Sud je 11. maja 2011. god. obavestio predsednika Vrhovnog suda, kao i predsednika Skupštine Republike Kosovo o prijemu zahteva.

14. Ustavni sud se je 17. juna 2011. god. obratio podnosiocu zahteva tražeći od istog da se saglasno članu 113. stavu 8. Ustava uputi na određeni sudski postupak, tj. predmet, u kojem podnosilac zahteva nije siguran u odnosu na saglasnost spornog zakona sa Ustavom. Ustavni sud je takođe tražio od podnosioca zahteva da razjasni da li se njegov zahtev odnosi na Zakon o izmenama i dopunama zakona o eksproprijaciji nepokretnosti (2010/03-L-205, u daljem tekstu: Izmene 2010. god. Zakona o eksproprijaciji iz 2009. god.) ili na Zakon o eksproprijaciji nepokretne imovine iz 2009. god. (2009/03-L-139).

15. Podnosilac zahteva je 12. jula 2011. god. odgovorio Ustavnom sudu razjašnjavajući da je zahtev podnet u vezi sa ustavnošću Zakona o eksproprijaciji iz 2009. Istim dopisom podnosilac zahteva je ponovio da su sporne odredbe gorenavedenog zakona iz 2009. god., odnosno čl. 35, 36, 37. i 38.

16. Vrhovni sud je 20. oktobra 2011. god. prosledio Ustavnom sudu dve od navodnih dvesta pedeset žalbi koje su do tada uložene od strane vlasnika koji su osporili konačnu odluku Vlade Kosova o proceni iznosa za kompenzaciju eksproprisane imovine u cilju izgradnje nacionalnog autoputa Morina – Merdare.

17. Ustavni sud je 24. oktobra 2011. god. obavestio Vladu Kosova o podnošenju zahteva.

18. Shodno članu 53. Zakona o Ustavnom sudu, Ustavni sud je 3. novembra 2011. god. od Vrhovnog suda tražio da obustavi sve postupke u vezi sa predmetima u toku pred istim, a koji se odnose na primenu spornih članova Zakona o eksproprijaciji.

Komentari strana

19. Ustavni sud nije primio nikakav komentar o zahtevu od Skupštine Republike Kosovo ili Vlade Republike Kosovo.

Sporne odredbe Zakona o eksproprijaciji iz 2009. i veza istih sa izmenama od 2010. god. Zakona o eksproprijaciji iz 2009. god.

20. Zakon o eksproprijaciji iz 2009. god. je izmenjen Zakonom o izmenama i dopunama zakona br. 03/L-139 o eksproprijaciji nepokretnosti, Zakon br 03/L-205. Između ostalog, ove izmene su delimično uticale na sve osporene članove Zakona o eksproprijaciji, tj. čl. 35, 36, 37. i 38. Međutim ove izmene nisu uticale na suštinu zahteva, koji se odnosi na to koji će se sudski postupci pokrenuti prilikom osporavanja odluke organa koji vrši eksproprijaciju. Ostala je praksa da, kada je organ koji vrši eksproprijaciju opština, onda je to opštinski sud u mestu u kojem se nalazi zemljište, a kada je Vlada organ koji vrši eksproprijaciju, onda je pravo mesto Vrhovni sud.

Osporene odredbe Zakona o eksproprijaciji iz 2009. god.

21. Stoga, u svrhu celovitosti i u cilju razumevanja pitanja koja su podignuta u ovom zahtevu u njihovom sadašnjem kontekstu, sledi relevantan tekst osporenih odredbi koje su izmenjene Zakonom iz 2010:

„POGLAVLJE XI

PRAVNI LEKOVI
Član 35.
Tužbe za osporavanje preliminarne odluke o zakonitosti predložene eksproprijacije

1. Ako je jedno Lice Vlasnik ili je Držalac nepokretne imovine koja je predmet postupka eksproprijacije, i ovo Lice opravdano smatra da je Preliminarna Odluka - ili bilo koji njen deo - u suprotnosti sa jednim ili više uslova koji su uspostavljeni u stavu 1. člana 4. ovog zakona, ovo lice ima pravo da podnese tužbu pred nadležnim sudom u kojem će osporiti dotičnu Preliminarna Odluku, u celosti ili djelomično.
2. Ako Organ za Eksproprijaciju je Autoritet za Eksproprijaciju jedne Opštine, tužba treba da se podnese dotičnom opštinskom sudu. Ako Organ za Eksproprijaciju je Vlada, tužba se podnosi Vrhovnom Sudu Kosova...

Član 36.
Tužbe koje osporavaju visinu naknade

1. Ako Organ za Eksproprijaciju donese Konačnu Odluku prema članu 11. ovog zakona, bilo koji dotični Vlasnik ili Držaoc Interesa u odnosu na imovinu i/ili prava koja su eksproprisana na osnovu ove odluke mogu da podnesu tužbu pred nadležnim sudom u kojom će osporavati iznos naknade i/ili štetu koju ova odluka predviđa da će biti isplaćena ovom Vlasniku i/ili Držaoc Interesa.
2. Ako Organ za Eksproprijaciju je Organ za Eksproprijaciju jedne Opštine, tužba treba da se podnese opštinskom sudu. Ako Organ za Eksproprijaciju je Vlada, tužba se podnosi Vrhovnom Sudu Kosova...

Član 37.
Tužbe za naknadu štete koja je nastala zbog delimične eksproprijacije

1. Ako u skladu sa stavom 2. člana 18. ovog zakona, Konačna Odluka ovlašćuje eksproprijaciju jednog dela parcele nepokretne imovine, i, kao rezultat toga, neeksproprisani deo trpi, ili se razumno može očekivati da trpi, gubitak vrednosti, Vlasnik neeksproprisanog dela ima pravo da podnese tužbu prema ovom članu, tražeći od nadležnog suda da donese presudu u kojoj će naložiti Organu za Eksproprijaciju da plati naknadu za gubitak ove vrednosti, ako i do te mere, u kojoj dotična naknada nije predviđena u Konačnoj Odluci.
2. Ako Organ za Eksproprijaciju je Organ za Eksproprijaciju jedne Opštine, tužba treba da se podnese opštinskom sudu. Ako Organ za Eksproprijaciju je Vlada, tužba se podnosi Vrhovnom Sudu Kosova...

Član 38.
Tužbe koje osporavaju zakonitost odluke koja ovlašćuje privremeno korišćenje svojine

1. Ako lice koji je vlasnik ili držalac nepokretne imovine koja je predmet jedne odluke Vlade kojom se ovlašćuje privremeno korišćenje dotične nepokretne imovine, i ovo lice opravdano smatra da ova odluka ne zadovoljava uslove koji su navedeni u članu 29. ovog zakona, ovo lice ima pravo da podnese tužbu pred Vrhovnim sudom Kosova u kojem će osporiti ovu odluku …“

22. Ovde je prikladno citirati još jedan važan član izmenjenog Zakona o eksproprijaciji, odnosno član 39. Izmene koje su učinjene Zakonom iz 2010. nisu uticale na ovaj član koji je isti kako u originalu tako i u konsolidovanom zakonu. U njemu je propisano da će ovi članovi imati prednost kada su u pitanju sporovi koji spadaju u delokrug spornih članova i u slučaju sukoba odredbi spornih članova i odredbi Zakona o upravnom postupku ili bilo kojeg drugog procesnog zakona. U celosti, u ovom članu je propisano:

„Član 39.
Drugi sporovi

1. Tužbe i drugi pravni sporovi koji spadaju u delokrugu članova 35, 36, 37 ili 38. ovog zakona biće rešeni, kao što je predviđeno u ovim članovima. U slučaju sukoba između ovih članova i odredaba Zakona o upravnom postupku ili bilo kojeg drugog procesnog zakona, ovi članovi će imati prednost.
2. Svi drugi pravni sporovi koji se odnose na jednu radnju ili na odluku koja je doneta od jednog Javnog Autoriteta/Organa na osnovu ovlašćenja ovog zakona biće predmet i uređivaće se prema važećim odredbama Zakona o Upravnom Postupku; s tim da, međutim, ako jedna odredba Zakona o Upravnom Postupku eliminiše ili nerazumno ograničava prava jedne pogođene osobe (lice koje je posebno pogođeno jednom takvom radnjom ili odlukom) da može da podnese tužbu pred nadležnim sudom u kojem će osporavati ovu radnju ili odluku se neće primeniti.“

Ocena prihvatljivosti zahteva

23. Kako bi bio u mogućnosti da reši zahtev podnosioca zahteva, Sud prvo treba da ispita da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom i dodatno obrazloženi Zakonom o Ustavnom sudu i Poslovnikom o radu.

24. Podnosilac zahteva je podneo zahtev Sudu u saglasnosti sa članom 113. stavom 8. Ustava, koji propisuje sledeće:

*„Sudovi su ovlašćeni da, Vrhovnom sudu **[primedba prevodioca: tu bi trebalo da piše Ustavni sud**], podnesu slučajeve koji se tiču saglasnosti nekog zakona sa Ustavom, ako je ta saglasnost primećena tokom sudskog postupka i ako relevantni sud nije siguran u saglasnost spornog zakona sa Ustavom i samo ako odluka relevantnog suda zavisi od saglasnosti zakona“.*

25. Zakon o Ustavnom sudu dodatno opisuje postupak za zahteve podnete po članu 113. stavu 8. Ustava. Tačnije, u članu 51. Zakona je propisano sledeće:

„Član 51.

Tačnost podneska

1. Podnesak podnešen u skladu sa članom 113, stav 8 Ustava, podnosi sud samo ukoliko se sporni zakon treba direktno primeniti u postupku koji je deo predmeta razmatranja i samo ukoliko je zakonitost spornog zakona preduslov za donošenje odluke od strane suda.

2. Podnesak treba jasno da navede odredbe zakona za koje se smatra da nisu u saglasnosti sa Ustavom".

26. Konačno, Poslovnik o radu Ustavnog suda, između ostalog propisuje sledeće:

Pravilo 75.

Podnošenje podneska

(1) Bilo koji sud Republike Kosovo može podneti podnesak Sudu na osnovu člana 113.8 Ustava, po službenoj dužnosti ili na zahtev jedne od strana u postupku.

(2) Podnesak treba da odredi zašto odluka Suda zavisi od saglasnosti zakona sa Ustavom. Dosije koji se razmatra pred Sudom treba priložiti podnesku.

(3) Bilo koji Sud Republike Kosovo može podneti podnesak za pokretanje postupka u skladu sa članom 113., stavom 8. Ustava bez obzira na to da li je neka od strana u postupku osporila ustavnost relevantne pravne odredbe".

27. Ukratko, celokupnost ovih odredbi znači da, kada se sud bavi određenim postupkom koji je u toku i kada nije siguran da li je zakon koji se treba primeniti u saglasnosti sa Ustavom, onda taj sud može ovom Ustavnom sudu podneti pitanje saglasnosti određenog zakona sa Ustavom. U stvari, mora postojati postupak u kojem je postavljeno pitanje relevantno za odluku koju treba doneti sud koji upućuje pitanje.

28. Određeni članovi zakona koji podižu sumnju u mišljenje suda moraju biti jasno izraženi i detalji slučaja pod razmatranjem treba da budu priloženi zahtevu. Postupci u redovnom sudu treba da budu obustavljeni automatski čim se podnese zahtev i očekuje se odluka ovog suda.

29. Dakle, kako bi ocenio prihvatljivost, ovaj sud prvo treba da razmotri da li je podnosilac zahteva onaj ko direktno primenjuje sporni zakon u odnosu na slučaj u toku i, drugo, da li je zakonitost spornog zakona preduslov za odluku u vezi sa predmetom koji je u toku pred podnosiocem zahteva. Treće, važno je ustanoviti da li je podnosilac zahteva naznačio za koje odredbe osporenog zakona smatra da nisu u saglasnosti sa Ustavom.

30. Iz podnesaka podnosioca zahteva, kao i iz teksta spornih odredbi Zakona o eksproprijaciji iz 2009, jasno je da se pretpostavlja da će podnosilac zahteva primenjivati osporene članove zakona.

31. Što se tiče drugog uslova Sud primećuje da je podnosilac zahteva dostavio dve žalbe vlasnika eksproprisane zemlje koje su podnete podnosiocu zahteva shodno osporenim odredbama Zakona o eksproprijaciji iz 2009. Obe ove žalbe su u vezi sa odlukama Vlade o eksproprijaciji nepokretnosti u Suvoj Reci. Vrhovni sud još nije doneo odluke po tim predmetima. Vrhovni sud ima sumnje u vezi sa ustavnošću spornih članova i nije siguran što se tiče saglasnosti navedenih članova sa Ustavom.

Ovaj sud je zadovoljan da odluka podnosioca zahteva zavisi od ustavnosti spornih članova.

32. Konačno, Sud primećuje da je podnosilac zahteva naznačio za koje odredbe spornog zakona se smatra da nisu u saglasnosti sa Ustavom, čl. 35, 36, 37. i 38.

33. Nema drugih razloga da ovaj sud ustanovi da je zahtev neprihvatljiv, dakle sud zaključuje da je zahtev prihvatljiv i sledstveno će se pozabaviti meritumom zahteva.

34. Ovaj zahtev je prvi slučaj koji su podneli sudovi Kosova u kojem određeni sud nije bio siguran što se tiče saglasnosti zakona sa Ustavom i u kojem je iskorišćeno ovlašćenje koja proizilaze iz člana 113. stava 8. Ustava. Član 113. stav 8. Ustava je moćno sredstvo u upravljanju pravdom pošto dozvoljava svim sudovima na Kosovu da podnesu pitanja ustavne saglasnosti ovom Sudu. Ukoliko postoji slučaj koji je u toku i taj slučaj zavisi od pitanja, nema nikakve prepreke za zahtev.

35. Može doći do mnogih okolnosti kada redovni sudovi sumnjaju ili nisu sigurni u vezi sa tim da će primena određenog zakona prekršiti ljudska prava i osnovne slobode zagarantovane Ustavom i međunarodnim instrumentima koji su direktno primenljivi na Kosovu, kao što su Evropska konvencija o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda i njeni protokoli. Ovaj sud je postavljen u ustavni okvir kako bi odgovorio na takva pitanja i sudovi su ovlašćeni da postavljaju takva pitanja.

Ocena merituma

36. U suštini, Vrhovni sud navodi dve tačke u vezi sa spornim odredbama Zakona o eksproprijaciji iz 2009. Prva je ta da, pošto postoje dva različita sudska postupka koja lica kojima se ekspropriše zemlja mogu biti obavezana da iskoriste, postoji kršenje Ustava. Jedan postupak je kada neki drugi javni organ, koji nije Vlada, želi da preuzme zemljište. U takvom slučaju postupak je obraćanje odgovarajućem opštinskom sudu gde se zemlja nalazi. Međutim, ukoliko je Vlada ta koja želi preuzeti zemljište, onda je postupak obraćanja Vrhovnom sudu. Isto

pravilo se primenjuje bilo da je spor u vezi sa preliminarnom odlukom o legitimnosti predložene eksproprijacije, odgovarajućom nadoknadom, štetama do kojih dolazi usled delimične eksproprijacije ili sa legitimitetom odluke kojom se odobrava privremeno korišćenje imovine.

37. Druga tačka podnosioca zahteva je ta da je veoma veliki broj predmeta podnet Vrhovnom sudu koji proizilaze iz eksproprijacije u Opštini Prizren i da će biti podneto mnogo više predmeta koji će proizići iz eksproprijacija koje se očekuju duž autoputa Vrmica – Merdare. Ovaj sud primećuje da Vlada Kosova gradi nacionalni autoput od Vrmice do Merdara.

38. Što se tiče prve tačke, da li se može reći da, zato što postoje dva prilaza za pravni lek u eksproprijaciji od strane različitih organa, *ipso facto*, postoji kršenje Ustava, bez obzira da li isti potiču iz diskriminacije ili nečeg drugog? Kada se obrati pažnja na lica koja mogu eksproprisati zemlju u Republici Kosovo, definicije zakona definišu „Organ za eksproprijaciju" što podrazumeva: *„pojedinu opštinu ili Vladu koja ima ovlašćenja da izvrši eksproprijaciju nepokretnosti prema zakonu"*. Dakle, jasno je da su opštine i Vlada organi koji mogu izvršiti eksproprijaciju.

39. Nakon razmatranja člana 4. Zakona o eksproprijaciji, postoje opšti uslovi koje Organ za eksproprijaciju mora ispuniti ukoliko želi da eksproprište nepokretnu imovinu. Ovi opšti uslovi su:

> *"1. Organ za eksproprijacije ovlašćen da izvrši eksproprijaciju nepokretne imovine samo ako su ispunjeni svi sledeći uslovi:*
> *1.1. eksproprijacija se direktno odnosi na ispunjavanje zakonitog javnog cilja u okviru svoje nadležnosti kao što je utvrđeno u stavovima 2. ili 3. ovog člana;*
> *1.2. zakoniti javna svrha se ne može praktično postići bez izvršenja eksproprijacije;*
> *1.3. javna korist koja proizilazi iz eksproprijacije prevagnuće nad interesima koji će negativno uticati od eksproprijacije; i*

1.4. izbor imovine koja će biti eksproprisana nije urađena radi sprovođenja bilo kojeg diskriminatornog cilja ili namere; i
1.5. organ za eksproprijaciju ispunio je sve primenjive odredbe ovog zakona."

40. Član 4. nastavlja da iznosi koji su posebni uslovi za opštine kada one žele da eksproprišu zemljište za njihove namere. Ove namere se odnose na mandat opštine u odnosu na planiranje, izgradnju javnih puteva, javnih objekata i sličnih građevina, što nije iznenađujuće. Iste su propisane kao što sledi:

„... 2. Organ za eksproprijaciju opštine je predsednik opštine izuzev ako skupština opštine dotične skupštine ne određuje, putem jednog akta koji je usvojen u skladu sa članom 12 Zakona o lokalnoj samoupravi, pojedini drugi opštinski javni organ da deluje u svojstvu opštinskog organa za eksproprijaciju. Opštinski organ za eksproprijaciju može izvršiti eksproprijaciju nepokretne imovine samo ako:
2.1. su ispunjeni uslovi koji su utvrđeni stavom l. ovog člana;
2.2. eksproprijacija će isključivo delovati na privatna prava koja spadaju u okviru stava 3. člana 3. ovog zakona;
2.3. pomenuta nepokretna imovina nalazi se u celosti unutar granica opštine; i
2.4. eksproprijacija se jasno i neposredno odnosi na ostvarenje jednog od sledećih javnih ciljeva:
2.4.1. sprovođenje urbanističkog i/ili prostornog plana koji je usvojen i proglašen od opštinskog javnog organa u skladu sa odgovarajućim zakonskim odredbama;
2.4.2. izgradnju ili proširenje jedne zgrade ili objekti koji će se koristiti od jednog opštinskog javnog organa za izvršavanje njegovih javnih funkcija; ili
2.4.3. izgradnju, proširenje, osnivanje ili postavljenje bilo koje sledeće infrastrukture i/ili objekta ako on unapređuje opšte ekonomsko i/ili socijalno blagostanje u opštini ili pruža javnu korist za

stanovništvo opštine i inače je u skladu s važećim zakonskim zahtevima:

2.4.3.1. opštinski putevi (putevi koji se prostiru u celosti unutar opštine) koji pružaju saobraćajne usluge za javnost;

2.4.3.2. javni objekti koji su potrebni javnom organu za pružanje usluga u oblasti obrazovanja i zdravstva i/ili usluga za socijalno staranje u okviru opštine;

2.4.3.3. cevi koji se koriste za obezbeđenje usluga za vodu i kanalizaciju za stanovništvo opštine;

2.4.3.4. opštinske deponije i lokacije za odlaganje javnog otpada;

2.4.3.5. opštinska javna groblja; ili

2.4.3.6. opštinski javni parkovi i javni opštinski sportski objekti; ili

2.4.4. sticanje površinskih prava koja su potrebna jednom opštinskom javnom organu za primenu licence za zanatsko rudarstvo koja je dodeljena opštini od strane NKRM prema Zakonu o rudnicima i mineralima.

41. Drugačiji uslovi se primenjuju kada je organ za eksproprijaciju Vlada. Ovde se namere odnose na stvari kao što su međuopštinski putevi, železnica, proizvodnja i distribucija električne energije, telekomunikacione linije i postrojenja, brane, javni rezervoari za vodu i drugo. One su propisane kao što sledi:

„3. Vlada će imati ovlašćenja da izvrši eksproprijaciju imovine za bilo koji zakoniti cilj koji nije naveden u tačkama podstava 2.4.1. do 2.4.4. ovog člana, ako su ispunjeni uslovi koji su navedeni u stavu 1. ovog člana. Za ovu eksproprijaciju Vlada organ nadležan za eksproprijaciju. Zakoniti javni ciljevi u smislu ovog stava uključuju, ali nisu ograničeni na, sledeće:

3.1. izvršenje jednog urbanističkog i/ili prostornog plana koji je usvojen i proglašen od strane javnog centralnog organa u skladu sa važećim zakonskim zahtevima;

3.2. izgradnju ili proširenje jedne zgrade ili postrojenja koje će se koristiti od jednog javni centralnog organ za obavljanje svoje javne funkcije;
3.3. izgradnju, proširenje, osnivanje ili postavljenje infrastrukture i/ili postrojenja koja unapređuje ekonomsko i/ili socijalno blagostanje Kosova ili koja pruža drugu javnu korist, uključujući, ali ne ograničavajući se na, izgradnju, proširenje, osnivanje ili postavljenje:

3.3.1. državnih ili međuopštinskih puteva koji pružaju saobraćajne usluge za stanovništvo, uključujući puteve za koje se plaća putarina;
3.3.2. železnice za pružanje usluge prevoza za stanovništvo;
3.3.3. radova, objekata, sigurnosnih zona ili skladišta za gorivo ili lokacije za odlaganja koje se odnose na proizvodnju, snabdevanje, prenos ili distribuciju energije;
3.3.4. rudnika i drugih radova, sigurnosnih zona i objekata za ili koja se odnose na aktivnosti koje uključuju eksploataciju mineralnih izvora;
3.3.5. telekomunikacijskih vodova i postrojenja, uključujući i telegrafske i telefonske linije, kao i postrojenja za radio i televiziju;
3.3.6. javnih objekata koji su potrebni za obezbeđenje javnog obrazovanja, zdravstva i usluge socijalne zaštite od strane centralnog javnog autoriteta;
3.3.7. glavne cevovode koji se koriste od jednog JP za obezbeđenje usluga za vodovod i kanalizaciju;
3.3.8. lokacije za otpad i lokacije za polaganje javnog otpada;
3.3.9. brana;
3.3.10. javnih rezervoara za vodu;
3.3.11. državnog groblja za istaknute veterane i javne službenike;
3.3.12. javne aerodrome, uključujući propisane sigurnosne zone u okolini aerodroma;
3.3.13. državnih javnih parkova i javnih državnih sportskih objekata;
3.3.14. ekološke ili prirodne rezervate, uključujući one za koje javni pristup može biti ograničen; ili

3.3.15. radova, infrastrukture, objekata, područja ili lokacije koja je razumno potrebna za primenu ugovora o infrastrukturi koja je dodeljena od organa za javno nadmetanje, ili

3.4. zaštitu spomenika kulturnog nasleđa/baštine ili značajnih arheoloških, istorijskih ili naučnih lokacija, ali samo ako je lokacija zakonito određena kao takva na osnovu jedne rezolucije Skupštine i ili

3.4.1. ako vlasnik nepokretne imovine gde se nalazi takav spomenik ili odbija da ga zaštiti ili - zbog objektivnih nemogućnosti - nije mogućnosti da zaštititi taj spomenik ili mesto, ili

3.4.2. vlasnik prihvata ili zahteva eksproprijaciju odgovarajuće imovine..“

42. Sud smatra da su zakonodavci prilikom donošenja zakona bili svesni razlika između eksproprijacija od strane opština i eksproprijacija od strane Vlade. U spornim članovima Skupština je propisala da treba da postoje drugačiji žalbeni mehanizmi za eksproprijacije od strane opština i eksproprijacije od strane Vlade. Može se shvatiti zašto je to tako. Opštine su ograničene na eksproprijacije u okviru njihovih nadležnosti i samo na njihove statutarne funkcije. One se ograničavaju samo na oblast opštine.

43. Eksproprijacije od strane Vlade su drugačije prirode. Uopšteno, ove eksproprijacije su više usredsređene na dobrobit nacionalne infrastrukture. Postoji očigledna prednost postojanja jednog opšteg organa koji je nadležan za nacionalni razvoj i Skupština je odlučila da ta moć treba da pripadne Vladi.

44. Stoga, Sudu je teško da ustanovi da postoji diskriminacija prema bilo kome u odnosu na „žalbene“ mehanizme koji su propisani u Zakonu o eksproprijaciji. Nikome nije onemogućeno pravo na osporavanje sudskog rešenja o njihovom razlogu žalbe koja proizilazi iz odluke o eksproprijaciji nepokretne imovine ili iznosu nadoknade. Za opštinske eksproprijacije organ prve instance je opštinski sud na čijoj se teritoriji nalazi imovina. Za Vladine eksproprijacije prva i jedina instanca je Vrhovni sud.

45. Ustavni sud ima u vidu posebno odobrenje koje sadrži član 102. [Opšta načela sudskog sistema] koje dozvoljava da se predmet podnese neposredno Vrhovnom sudu bez prava na žalbu, u kojem tačnije stoji:

> *„... Zakonom se može odobriti pravo na neposredno podnošenje predmeta Vrhovnom sudu, i u takvim slučajevima nema pravo na žalbu.“*

46. Dakle, ovaj sud je zadovoljan da ne postoji kršenje Ustava propisivanjem da se žalbe na odluke opština razmatraju u odgovarajućim opštinskim sudovima i propisivanjem da se žalbe na odluke Vlade razmatraju u Vrhovnom sudu.

47. Na svaki izneti argument o tome kako se stranke na koje utiče odluka o eksproprijaciji mogu zbuniti u vezi sa postupkom koji treba da pokrenu u podnošenju žalbe može se dobiti odgovor upućivanjem na član 39. Zakona o eksproprijaciji koji propisuje da su odredbe čl. 35, 36, 37. i 38. one koje će imati prednost: *„1. Tužbe i drugi pravni sporovi koji spadaju u delokrugu članova 35, 36, 37 ili 38. ovog zakona biće rešeni, kao što je predviđeno u ovim članovima. U slučaju sukoba između ovih članova i odredaba Zakona o upravnom postupku ili bilo kojeg drugog procesnog zakona, ovi članovi će imati prednost.“*

48. Drugi argument podnosioca zahteva se tiče broja predmeta koji će se možda podneti a koji su u vezi sa izgradnjom nacionalnog autoputa i mnogobrojnim eksproprijacijama koje mogu slediti. Može se desiti da će mnogo lica biti nezadovoljno odlukom o eksproprijaciji zemlje duž predložene trase. Verovatno će doći do velikog broja pitanja kojim će se osporiti preliminarna odluka legitimnosti predložene eksproprijacije. Međutim, načela koja proizilaze iz ovih odluka se mogu veoma lako rešiti u prvim slučajevima u kojima će se doneti odluka o meritumu. Žalbe kojima se osporava adekvatnost nadoknade moraju

pratiti opšti princip tržišne vrednosti za eksproprisanu imovinu kao što je propisano u članu 15. Zakona o eksproprijaciji:

„Član 15.
Osnovna pravila koja uređuju utvrđivanje iznosa naknade

1. Naknada će biti isplaćena na osnovu tržišne vrednosti imovine, koja će biti utvrđena u skladu sa odredbama ovog zakona i podzakonskih akata donetih na osnovu stava 6. ovog člana.“

49. Sudovi Kosova, uključujući i Vrhovni sud, su sposobni da primene ovo dobro uspostavljeno osnovno načelo. Može se desiti da veliki broj predmeta ne bude podnet Vrhovnom sudu, kao što isti predviđa.

50. Ovaj sud je i ranije istakao da je Ustav zasnovan na doktrini podele vlasti. U svojoj presudi u zahtevu KO 98/11 od 20. septembra 2011. god. u vezi sa imunitetom poslanika Skupštine Republike Kosovo, predsednika Republike Kosovo i članova Vlade Republike Kosovo, Sud je u pasusu 44 izneo: „*Republika Kosovo je prema svom Ustavu definisana kao demokratska republika koja se zasniva na načelu podele vlasti i kontrole balansa među njima. Podela vlasti je jedna od osnova koje garantuju funkcionisanje demokratske države. Suština nezavisnosti i efikasnog funkcionisanja ovih grana je imunitet koji se daje osobama koje odražavaju ove vlasti*“.

51. Ustavni sud ne treba da se olako meša u domen donošenja odluka od strane Skupštine kada odluči o ovim osporenim odredbama, a pogotovo kada je rešenje za problem bavljenja prevelikim brojem predmeta u nadležnosti podnosioca zahteva i Skupštine, bez obzira da li je u pitanju izdvajanje dodatnih sredstava za Vrhovni sud, kako bi mu se omogućilo da odgovori na očekivani porast radnih obaveza usled novog Zakona o eksproprijaciji, ili pravovremena ponuda pune nadoknade za eksproprisanu imovinu. Ova pitanja su u potpunosti u

nadležnosti i povod za diskusiju, ukoliko se smatra potrebnim, između sudstva, zakonodavca i Vlade. Osnovna nadležnost u pravilnom upravljanju pravosuđem je na Vladi.

52. Ustavni sud ne može da ustanovi da postoji kršenje Ustava Kosova ni po toj osnovi.

IZ TIH RAZLOGA

Shodno članu 113. stavu 8. Ustava, čl. 51, 52. i 53. Zakona i pravilu 75. Poslovnika o radu, Ustavni sud većinom glasova

ODLUČUJE

I. Da je zahtev neprihvatljiv;

II. Da čl. 35, 36, 37. i 38. Zakona o eksproprijaciji, zakon br. 03/L-139, jesu u saglasnosti sa Ustavom Kosova;

III. Ova presuda će biti dostavljena stranama i objavljena u Službenom listu u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona; i

IV. Ova presuda stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac **Predsednik Ustavnog suda**

Prof. dr Ivan Čukalović Prof. dr Enver Hasani

KI 37 / 11 od 06 marta 2012 - Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova , Rev . 5 / 2008 , od 9. jula 2010

Slučaj nbr. KI 37/11, odluka suda Vrhovnog suda Kosova

Ključne reči ; individualni zahtev, van vremenskog roka , Rešenje o neprihvatljivosti

Podnosilac zahteva tvrdi da su mu spornom odlukom prekršena para garantovana Ustavom, pre svega članovima 23 (Ljudsko dostojanstvo), 24 (Jednakost pred zakonom), 31 (Pravo na pravično i nepristrasno suđenje) i 49 (Pravo na rad i obavljanje profesije).

Podnosilac zahteva je takođe naglasio da je Vrhovni sud Kosova, odbacujući reviziju tužioca Presudom Rev. br. 5/2008, od 9. jula 2010. god.,onemogućio ostvarivanje njenog prava za naknadu neisplaćenih plata za period u kojem je ona na nezakonit način udaljena sa posla , zato traži od Ustavnog suda da joj prizna ovo pravo.

Sud je zaključio da podnosilac zahteva nije ispunio uslov prihvatljivosti zahteva, jer nije predao zahtev u roku od 4 (cetri) mesaca.

Priština,01. mart 2012. god.

Ref. br.: RK204/12

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

Slučaju br. KI 37/11

Podnosilac

Jalldyze Kastrati

Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova

Rev. br. 5/2008 od 9. jula 2010. god.

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

U sastavu:

Enver Hasani, predsednik

Kadri Kryeziu, zamenik predsednika

Robert Carolan, sudija

Altay Suroy, sudija

Almiro Rodrigues, sudija

Snezhana Botusharova, sudija

Ivan Čukalović, sudija

Gjylieta Mushkolaj, sudija i

Iliriana Islami, sudija

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je gđa Jalldyze Kastrati iz Đakovice sa prebivalištem u ul. Majke Tereze, stan br. 7, koju zastupa advokat g. Hasan Shala iz Đakovice.

Osporena odluka

2. Osporena odluka je presuda Vrhovnog suda Rev. br. 5/2008 od 9. 7. 2010. kojom je odbijena revizija tužioca, gđe Jalldyze Kastrati iz Đakovice, koja je podneta protiv presude Okružnog suda u Peći Ac. br. 318/2004 od 8. 5. 2007 a koju je stranka primila 17. septembra 2010. god.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar predmeta koji je 16. marta 2011. god. podnet Ustavnom sudu Republike Kosovo je radni spor koji podnosilac ovog zahteva ima sa bivšim poslodavcem D.D. „Virgjinia“ iz Đakovice a koji je u vezi sa neisplaćivanjem ličnog dohotka za vremenski period od 14. 11. 1994 – 28. 8. 1997. dok je bila nezakonit način otpuštena sa posla. Podnosilac zahteva je pokrenula sudski postupak u vezi sa ovim slučajem i, pošto je bila nezadovoljna odlukom Okružnog suda u Peći, ona je podnela reviziju Vrhovnom sudu i upravo je presuda Vrhovnog suda Rev.

br. 5/2008 od 9. jula 2010. god. akt javnog organa koji podnosilac zahteva osporava i čiju ocenu ustavnosti traži.

Pravni osnov

4. Član 113. stav 7. Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), član 47. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo od 15. januara 2009. god. (u daljem tekstu: Zakon) i pravilo 56. stav 2. Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak u sudu

5. Gđa Jalldyze Kastrati je 16. marta 2011. god. podnela zahtev Ustavnom sudu Kosova u kome je zahtevala ocenu ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova, Rev. br. 5/2008 od 9. jula 2010. god.

6. Ustavni sud je 23. marta 2011. god. od pravnog zastupnika podnosioca zahteva tražio da ovom sudu predstavi celokupnu dokumentaciju o toku predmeta u svim sudskim instancama, uključujući i odluke donete od strane redovnih sudova.

7. Ustavni sud je 4. aprila 2011. god. od pravnog zastupnika podnosioca zahteva primio dopunu zahteva i zatraženu dokumentaciju.

8. Predsednik je 18. aprila 2011. god. imenovao sudiju Ivana Čukalovića za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje u sastavu sudija: Robert Carolan (predsedavajući), Kadri Kryeziu (član) i Gjyljeta Mushkolaj (član).

9. Nakon izveštaja sudije izvestioca Ivana Čukalovića, Veće za razmatranje u sastavu: Robert Carolan (predsedavajući), Kadri Kryeziu (član) i Gjyljeta Mushkolaj (član) je, 14. juna 2011. god., Sudu u punom sastavu preporučilo neprihvatljivost zahteva.

Pregled činjenica

10. Gđa Jalldyze Kastrati je bila u radnom odnosu na neodređeno vreme u D. D. PIK „Virxhinia“ u Đakovici.

11. Disciplinska komisija poslodavca D. D. PIK „Virxhinia“ u Đakovici je 15. novembra 1994. god., odlukom br. 105 izrekla gđi Kastrati disciplinsku meru „raskida radnog odnosa“, dok je Komisije za žalbe istog poslodavca, odlukom br. 138 od 23. decembra 1994. god. potvrdila odluku disciplinske komisije u vezi sa izricanjem ove disciplinske mere.

12. Presudom P. br. 9/95 od 24. decembra 1996. god. Opštinski sud u Đakovici je usvojio tužbeni zahtev gđe Kastrati i poništio odluke poslodavca D. D. PIK „Virxhinia“ i obavezao tuženu da vrati na posao gđu Kastrati sa svim pravima iz radnog odnosa.

13. Presudom P. br. 60B/96 od 23. januara 1998. god. Opštinski sud u Đakovici je usvojio drugi tužbeni zahtev tužioca gđe Kastrati i obavezao D. D. PIK „Virxhinia“ da joj nadoknadi neisplaćene lične dohotke na ime nezakonitog otpuštanja sa posla za vremenski period od 14. novembra 1994. god. do 28. avgusta 1997. god. u iznosu od 13.320,00 tadašnjih dinara uz zakonsku kamatu koja će se obračunavati od 1. januara 1997. god.

14. Postupajući po žalbi tužene D. D. „Virxhinia“ u Đakovici, Okružni sud u Peći je 27. novembra 1998. god., presudom Ac. br. 673/98, poništio presudu Opštinskog suda u Đakovici C. br. 608/96 od 23. januara 1998. god. i predmet je vraćen prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje, uz primedbu da li je presuda prvostepenog suda C. br. 9/1995 bila pravosnažna. Ovaj predmet je ostao nerešen pred rat na Kosovu tako da je tužilac podneskom od 12. februara 2002. god. zahtevala nastavak postupka.

15. Opštinski sud u Đakovici je 25. marta 2004. god., svojom presudom C. br. 84/02 na potpun način utvrdio činjenično stanje i usvojio tužbeni zahtev tužioca za nadoknadu neisplaćenih mesečnih dohodaka u iznosu od 2.238,00 € kao i isplatu troškova postupka u iznosu od 700,00 €.

16. Okružni sud u Peći je 8. maja 2008. god., presudom A. C br. 318/04 preinačio presudu Opštinskog suda u Đakovici C. br. 84/02 od 25. marta 2004. god. i odbacio kao neosnovan tužbeni zahtev tužioca gđe Jalldyze Kastrati za nadoknadu neisplaćenih dohodaka naglašavajući da sadašnje D. D. „Virxhinia“ nije naslednik bivšeg D. D. PIK „Virxhinia“ i da tužena nije u „građansko-pravnom ili radnom odnosu“ sa sadašnjim poslodavcem D. D. „Virxhinia“, stoga ovaj poslodavac nema nikakvu obavezu prema tužiocu.

17. Vrhovni sud je 9. jula 2010. god., presudom Rev. br. 5/2008 odbio kao neosnovan zahtev za reviziju koji je tužilac gđa Jalldyze Kastrati podnela protiv presude Okružnog suda u Peći, Ac. br. 318/2004 od 8. maja 2007. god.

18. Prema ličnoj izjavi koju je napisala u zahtevu koji je podnela Ustavnom sudu, gđa Jalldyze Kastrati je potvrdila da je presudu Vrhovnog suda primila 17. septembra 2010. god.

19. Gđa Jalldyze Kastrati je 16. marta 2011. god. preko svog zastupnika, advokata Hasana Shale, podnela zahtev Ustavnom sudu tvrdeći da je došlo do povrede Ustavom zagarantovanih prava koja su navedena u zahtevu.

Navodi podnosioca zahteva

20. Podnosilac zahteva je naglasila da su joj osporenom odlukom prekršena prava zagarantovana Ustavom koja su propisana u čl. 23. (Ljudsko dostojanstvo); 24. (Jednakost pred zakonom); 31. (Pravo na pravično i nepristrasno suđenje) i 49. (Pravo na rad i obavljanje profesije).

21. Podnosilac zahteva je takođe naglasila da joj je Vrhovni sud Kosova, odbijajući REVIZIJU tužioca, presudom Rev. br. 5/2008 od 9. juna 2010. god. onemogućio realizovanje njenog prava na nadoknadu neisplaćenih ličnih dohodaka za vreme tokom kojeg je ona na nezakonit način bila otpuštena sa posla i stoga od Ustavnog suda traži da joj prizna to pravo.

Ocena prihvatljivosti zahteva

22. Kako bi Sud bio u mogućnosti da u potpunosti presudi po zahtevu podnosioca zahteva, prvo treba da ispita da li je podnosilac zahteva ispunio sve uslove i kriterijume prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom.

23. Vezano sa tim, Sud se poziva na član 113. stav 7. Ustava koji propisuje:

„Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.“;

Sud takođe uzima u obzir:

Član 49. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo koji se odnosi na zahteve pojedinaca i kojim je predviđeno;

„Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku. U svim ostalim slučajevima, rok počinje na dan javnog objavljivanja odluke ili akta. Ukoliko se zahtev tiče nekog zakona, onda rok počinje da teče od dana stupanja na snagu istog."

24. U Poslovniku o radu Ustavnog suda Kosova, u pravilu 36. stavu 1. je jasno navedeno: Sudu je dozvoljeno da rešava zahteve:

„b) samo ako je zahtev podnet u roku od četiri meseca od dana kada je odluka o poslednjem delotvornom pravnom sredstvu dostavljena podnosiocu zahteva"

25. Razmatrajući relevantne činjenice iznete u zahtevu, Sud je ustanovio da podnosilac zahteva nije ispunila uslov prihvatljivosti zahteva zato što nije podnela zahtev u propisanom roku od 4 (četiri) meseca, koji je određen zakonskim odredbama navedenim u prethodnim pasusima ovog izveštaja pošto je presudu Vrhovnog suda Rev. br. 5/2008 primila 17. septembra 2010. god. dok je zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo podnela 16. marta 2011. god., znači nakon isteka roka od 4 (četiri) meseca u okviru kojeg je po zakonu bila obavezana da to učini.

26. U konkretnom slučaju sud naglašava da pravni uslov saglasnosti sa rokom od 4 meseca za podnošenje zahteva ima za cilj unapređenje principa pravne sigurnosti i da obezbedi strane da se predmeti koji su u nadležnosti Ustavnog suda razmatraju u razumnom roku kako bi se zaštitili organi i druge zainteresovane strane od situacija da se nađu u „neizvesnosti" na dug vremenski

period (*ESLJP P. M protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, zahtev br. 6638/03 od 24. avgusta 2004.*)*

27. Stoga, iz gorenavedenih okolnosti proizilazi da podnosilac zahteva nije ispunio uslove prihvatljivosti zbog podnošenja zahteva nakon isteka roka od 4 (četiri) meseca kao što je propisano Zakonom o Ustavnom sudu, i

IZ TIH RAZLOGA

U saglasnosti sa članom 113. stavom 7. Ustava Republike Kosovo, članom 49. Zakona o Ustavnom sudu i pravilom 36. stavom 1. tačkom b) Poslovnika o radu, Ustavni sud na zasedanju 14. juna 2011. god., jednoglasno

ODLUČUJE

I. DA ODBIJE zahtev kao neprihvatljiv

II. Ova odluka će biti dostavljena stranama i objavljena u Službenom listu u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona o Ustavnom sudu.

III. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac **Predsednik Ustavnog suda**

Ivan Čukalović Prof. dr Enver Hasani

Kl 59 / 11 od 22. marta 2012 - Što se tiče ustavnosti presude izdate od strane Vrhovnog suda Republike Kosovo , SCA 15 / 07 od 26. decembra 2007

Slučaj KI 59/11, odluka od 9. marta 2012. god.
Ključne reći: pravo na pravično suđenje, individualni zahtev, zahtev očigledno neosnovan, krivični zakonik, teško ubistvo.

Podnosilac je podneo zahtev na osnovu člana 113.7 Ustava Kosova, navodeći da su njegova ustavna prava prekršena presudom Vrhovnog suda Kosova, kojom je potvrđena presuda Okružnog suda u Prištini gde je podnosilac zahteva osuđen za ubistvo sa predumišljajem i nezakonitim posedovanjem vatrenog oružja. Podnosilac zahteva je naveo da je Vrhovno sud izvršio kršenje njegovih prava garantovanih članom 31. stav 2 Ustava Kosova.

Sud je utvrdio da je zahtev podnosioca neprihvatljiv na osnovu pravila 36 (2) (b) i (d) Poslovnika o radu, zato što podnosilac zahteva nije dokazima potkrepio svoj navod kako bi objasnio kako su mu i zašto prekršena njegova prava garantovana Ustavom Kosova. Sud je u nastavku obrazložio da zahtev ne ukazuje da je Vrhovni sud delovao na arbitraran ili nepravičan način. Zbog gore navedenih razloga, Sud je odlučio da odbije zahtev podnosioca kao neprihvatljiv.

Priština, 09. mart 2012. god.

Br. ref.: RK202/12

Rešenje o neprihvatljivosti

u

slučaju br. KI 59/11

Podnosilac zahteva

Zyfer Sahitolli

U odnosu na ustavnost presude Vrhovnog suda Republike Kosovo,

SCA 15/07 od 26. decembra 2007. godine

Ustavni sud, u sastavu:

Enver Hasani, predsednik

Kadri Kryeziu, zamenik predsednika

Robert Carolan, sudija

Altay Suroy sudija

Almiro Rodrigues, sudija

Snezhana Botusharova, sudija

Ivan Čukalović, sudija

Gjyljeta Mushkolaj, sudija i

Iliriana Islami, sudija

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je Zyfer Sahitolli, sa prebivalištem u Kazneno popravnom domu u Lipljanu, Kosovo.

Predmetna stvar

2. Podnosilac zahteva osporava presudu Vrhovnog suda, br. 15/07 od 26. decembra 2007. god., kojom se potvrđuje presuda i kazna Okružnog suda u Prištini br. 297/2004 od 15. septembra 2006. god. za krivično delo teškog ubistva, iz člana 147. stav 1. tačke 11. Krivičnog zakonika Republike Kosovo i neovlašćenu upotrebu vatrenog oružja u suprotnosti sa članom 328. stavom 2. Krivičnog zakonika Republike Kosovo. On je kažnjen sa 12 godina zatvora od 2. marta 2004. god.

3. Podnosilac zahteva od Suda traži da ustanovi kršenje njegovog prava na pravično suđenje i ponovi suđenje i/ili da se njegova kazna za ubistvo sa predumišljajem preinači u kaznu za ubistvo u stanju neuračunljivosti.

Pravni osnov

4. Član 113. st. 1. i 7. Ustava Kosova, član 20. Zakona i pravilo 36. Poslovnika.

Postupak pred Sudom

5. Podnosilac zahteva je 29. aprila 2011. god. podneo zahtev Sudu.

6. Predsednik je 3. maja 2011. god. imenovao sudiju Roberta Carolana za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje u sastavu sudija: Altay Suroy (predsedavajući), Ivan Čukalović i Kadri Kryeziu.

7. Ustavni sud je 27. juna 2011. god. obavestio Okružni sud u Prištini i Vrhovni sud o zahtevu koji je podneo podnosilac zahteva. Ustavni sud je takođe tražio od Vrhovnog suda da dostavi dokaze o uručenju presude Vrhovnog suda podnosiocu zahteva.

8. Sud je 29. juna 2011. god. od podnosioca zahteva tražio da dostavi datum kada mu je uručena presuda Vrhovnog suda.

9. Nisu dobijeni odgovori na prepisku Suda.

Pregled činjenica

10. Podnosilac zahteva je 15. septembra 2006. god. osuđen od strane Okružnog suda u Prištini za delo ubistva s predumišljajem i nezakonitog posedovanja vatrenog oružja.

11. Vrhovni sud Kosova je 26. decembra 2007. god. potvrdio presudu i kaznu Okružnog suda u Prištini kojom je podnosilac zahteva kažnjen za ubistvo s predumišljajem i nezakonito posedovanje oružja. Vrhovni sud je međutim preinačio kaznu izrečenu podnosiocu zahteva povećavajući je na 17 godina od 2. marta 2004. god.

12. Podnosilac zahteva, pokojni Kadri Krasniqi i brat pokojnog, Sabri Krasniqi, su se sreli u prostorijama pošte u mestu Lipljan.

Prilikom ovog susreta je došlo do svađe između podnosioca zahteva i braće Krasniqi pošto su braća sumnjala da ih je podnosilac zahteva u nekoliko navrata zvao telefonom i vređao ih. Tokom svađe Kadri Krasniqi je nekoliko puta udario podnosioca zahteva.

13. Kasnije, 2. marta 2004. god. podnosilac zahteva se vratio u ulicu Adema Jasharija u Lipljanu i tokom sukoba sa Kadrijem Krasniqijem ispalio dva metka u telo Kadrija Krasniqija i time prouzrokovao da on iskrvari do smrti.

14. Nakon što je podnosilac zahteva upucao Kadrija Krasniqija, on je pojurio za Sabrijom Krasniqijem koji je bežao prema policijskoj stanici i ispalio nekoliko hitaca u pravcu Sabrija Krasniqija, ali ga nije uspeo pogoditi nijednim od ispaljenih hitaca.

15. Podnosilac zahteva nije ima dozvolu za upotrebu ili posedovanje vatrenog oružja, pištolj Helvan 9mm, serijski broj 1052235, kojim je pucao na Kadrija Krasniqija i koji je upotrebio za pucnjavu u pravcu Sabrija Krasniqija.

16. Podnosilac zahteva je i ranije poznavao pokojnog i njegovog brata. Tačnije, podnosilac zahteva je bio u vezi sa ženom Sabrija Krasniqija pre nego što se ona udala za Sabriju Krasniqija.

17. Tokom suđenja je svedočilo nekoliko svedoka pucnjave i psihijatar, dr Nazmije Musliu. Dr Musliu je dala iskaz u vezi sa uračunljivošću podnosioca zahteva u vreme pucnjave.

18. Okružni sud je pažljivo razmotrio sve izjave svedoka i zaključio da se dokazima utvrđuje da je podnosilac zahteva ubio

pokojnog, Kadrija Krasniqija. Sud je zaključio da do pucnjave nije došlo u samoodbrani i da nije rezultat psihičke neuračunljivosti. Sud je ustanovio da se podnosilac zahteva mogao povući iz sukoba i takođe je zaključio da je podnosilac zahteva imao nameru da ubije ne samo pokojnog nego i brata pokojnog jureći ga i pucajući iz oružja u njegovom pravcu dok je isti bežao ka policijskoj stanici.

19. Vrhovni sud je pažljivo razmotrio zaključke i presudu Okružnog suda. Isti je zaključio da je nesporno da su se podnosilac zahteva i žrtve ovog dela poznavali od ranije i da su postojali neprekidni sukobi između njih i da je na dan ubistva došlo do fizičkog sukoba između podnosioca zahteva i žrtvi, i da se kasnije tokom dana podnosilac zahteva još jednom sukobio sa žrtvama, ali ovog puta naoružan neregistrovanim vatrenim oružjem.

20. Vrhovni sud je takođe zaključio da je pravna stvar olakšavajuće odbrane „neuračunljivog stanja uma“ vanredna odbrana koja se primenjuje samo u onim okolnostima u kojima je telo izvršioca ugroženo ili je povređeno i u slučajevima kada izvršilac nije izazvao napad na njegovo telo. Vrhovni sud je ustanovio da je u ovom slučaju podnosilac zahteva uznemiravao oštećene i doveo do sukoba koji je rezultovao ubistvom Kadrija Krasniqija i pokušaja ubistva Sabrija Krasniqija. Vrhovni sud je zaključio da navedeno nije delo koje bi omogućilo podnosiocu zahteva da tvrdi da je bio u psihički neuračunljivom stanju u vreme pucnjave.

Sporne i nesporne činjenice

21. Nema nespornih činjenica. Međutim zaključci, do kojih će se doći iz činjenica, jesu osporeni.

Pravni argumenti koje je izneo podnosilac zahteva

22. Podnosilac zahteva je tvrdio da nije imao pravično suđenje, navodeći kršenje člana 32. stava 2. Ustava Republike Kosovo. Tačnije, on tvrdi da nije bilo dovoljno dokaza za sudove da ga oglase krivim za ubistvo s predumišljajem.

23. Podnosilac zahteva je takođe tvrdio da mu nije bilo omogućeno da žrtva, žena Sabrija Krasniqija, svedoči ili da njegov zet svedoči da su njegova deca bila u kući njegovog tasta. On je takođe tvrdio da mu nije bilo omogućeno da njegova žena svedoči u vezi sa njegovim planom da registruje svoju decu na dan ubistva Kadrija Krasniqija.

24. Podnosilac zahteva je takođe tvrdio da je optužnica koju je pokrenuo javni tužilac i potvrdio Sud nepravilna zato što ga javni tužilac nije prvo ispitao.

25. Podnosilac zahteva se je takođe žalio da mu nije bilo dozvoljeno da postavlja pitanja ocu žrtve i da je nekoliko puta prekinut tokom ispitivanja svedoka Sabrija Krasniqija.

Ocena prihvatljivosti zahteva

26. Član 32. Stav 2. Ustava propisuje:

> *„Svako ima pravo na javno, nepristrasno i pravično razmatranje odluka o pravima i obavezama ili za bilo koje krivično gonjenje koje je pokrenuto protiv njega/nje, u razumnom roku, od strane nezavisnog i nepristrasnog, zakonom ustanovljenog, suda“.*

27. Član 6. Evropske konvencije o ljudskim pravima propisuje:

„1. Svako, tokom odlučivanja o njegovim građanskim pravima i obavezama ili o krivičnoj optužbi protiv njega, ima pravo na pravičnu i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristrasnim sudom, obrazovanim na osnovu zakona. Presuda se mora izreći javno, ali se štampa i javnost mogu isključiti s celog ili s dela suđenja u interesu morala, javnog reda ili nacionalne bezbednosti u demokratskom društvu, kada to zahtevaju interesi maloletnika, ili zaštita privatnog života stranaka, ili u meri koja je, po mišljenju suda, neophodno potrebna u posebnim okolnostima kada bi javnost mogla da naškodi interesima pravde.

2. Svako ko je optužen za krivično delo mora se smatrati nevinim sve dok se ne dokaže njegova krivica na osnovu zakona.

3. Svako ko je optužen za krivično delo ima sledeća minimalna prava:

a da bez odlaganja, podrobno i na jeziku koji razume, bude obavešten o prirodi i razlozima optužbe protiv njega;

b da ima dovoljno vremena i mogućnosti za pripremanje odbrane;

c da se brani lično ili putem branioca koga sam izabere ili, ako nema dovoljno sredstava da plati za pravnu pomoć, besplatno dobije branioca po službenoj dužnosti kada interesi pravde to zahtevaju;

d da ispituje svedoke protiv sebe ili da postigne da se oni ispitaju i da se obezbedi prisustvo i saslušanje svedoka u njegovu korist pod istim uslovima koji važe za one koji svedoče protiv njega;

e da dobije besplatnu pomoć prevodioca ako ne razume ili ne govori jezik koji se upotrebljava na sudu."

28. U odnosu na svedoke koje je podnosilac zahteva želeo da pozove ili da detaljnije ispita tokom suđenja nema nijednog dokaza koji je podnosilac zahteva ponudio u vezi sa time kakvi dokazi bi mogli biti dobijeni od tih svedoka i koji bi bili od važnosti na bilo koje pitanje ili odbranu koju bi podnosilac zahteva mogao postaviti prema optužnici. Sigurno da krivični sud može i mora da odredi šta je relevantno i koji dokazi nisu relevantni za predmet. Podnosilac zahteva nije ni na jedan način dokazao ovom Sudu a niti Vrhovnom sudu da bi bilo koji od tih dokaza mogao biti od važnosti.

29. Nisu postojali dokazi kojima bi se ustanovilo da je podnosiocu zahteva prekršeno bilo koje od prava propisanih Ustavom Republike Kosovo ili Evropskom konvencijom o ljudskim pravima.

30. Pravilo 36. stav 2. propisuje Sudu da zahtev odbije kao očigledno neosnovan ukoliko zahtev nije *prima facie* opravdan ili kada podnosilac zahteva nije dovoljno potkrepio svoju tvrdnju.

31. Sud se poziva na:

a. pravilo 36. stav 1. tačke a) i c) Poslovnika o radu: *„Sudu je dozvoljeno da rešava zahteve samo ako su iscrpljena sva delotvorna pravna sredstva, koja su na raspolaganju po zakonu i ako zahtev nije očigledno neosnovan“*.

b. pravilo 36. stav 2. tačke b) i d): *„Sud odbacuje zahtev kao očigledno neosnovan kada zaključi da iznete činjenice ni na koji način ne opravdavaju tvrdnju o kršenju ustavnih prava, ili da podnosilac zahteva nije u dovoljnoj meri potkrepeo svoju tvrdnju“*.

32. Vezano sa tim, podnosilac zahteva nije potkrepio svoju tvrdnju, čime bi objasnio kako i zašto je došlo do kršenja niti je dostavio dokaze kojima bi dokazao da je prekršeno Ustavom zagarantovano pravo.

33. Štaviše, zahtev ne ukazuje da je Okružni sud ili Vrhovni sud delovao na arbitraran ili nepravičan način. Samo činjenica da je podnosilac zahteva nezadovoljan rezultatom slučaja ne može sama po sebi predstavljati validnu tvrdnju o kršenju Ustava. U ovim okolnostima, ne može se smatrati da je podnosilac zahteva ispunio gorenavedene uspostavljene uslove za prihvatljivost.

34. Nema dokaza koji potkrepljuju tvrdnje podnosioca zahteva.

IZ TIH RAZLOGA

Sud, nakon većanja 29. novembra 2011. god., shodno članu 113. stavu 7. Ustava, članu 20. Zakona i pravilu 56. stavu 2. Poslovnika o radu, jednoglasno,

ODLUČUJE

I. DA ODBIJE zahtev kao neprihvatljiv.

II. Ova odluka će biti dostavljena podnosiocu zahteva, i

III. Ova odluka će biti objavljena u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona i stupa na snagu odmah

Sudija izvestilac **Predsednik Ustavnog suda**

Robert Carolan Prof. dr Enver Hasani

KI 51 /10 od 26. marta 2012 - Ocena ustavnosti Odluke Predsednika Republike Kosova o imenovanju gospodina Gorana Zdravković kao član Centralne izborne komisije koji predstavlja srpsku zajednicu

Slučaj KI 51/10, odluka od 9. marta 2012. god.

Ključne reći: actio popularis, kršenje ustavnih prava i sloboda, Centralna izborna komisija, individualni zahtev, zahtev van roka, predsednik Republike Kosova.

Podnosilac je podneo zahtev na osnovu člana 113.7 Ustava Kosova, navodeći da su njegova ustavna prava prekršena odlukom predsednika Republike Kosova o imenovanju g. Zdravković Gorana za člana Centralne izborne Komisije kao predstavnika srpske zajednice. Podnosilac zahteva je naveo da je predsednika Republike Kosova izvršio kršenje prava i sloboda garantovanih ustavnom, a da nije izričito naveo nijednu posebnu ustavnu odredbu.

Sud je našao da je zahtev podnosioca neprihvatljiv na osnovu člana 49. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo, zato što podnosilac nije podneo zahtev u skladu sa vremenskim rokovima predviđenim sa navedenom odredbom. Citirajući svoju sudsku praksu u slučaju KI 41/09 *Univerzitet AAB-RIINVEST D. O. O. Priština protiv Vlade Republike Kosovo,* Sud je u nastavku obrazložio da podnosilac zahteva nije precizirao zahtev u skladu sa članom 48. Zakona o Ustavnom sudu i nije dokazao na koji način je izvršeno kršenje njegovih ustavnih prava aktom javne vlasti, pošto Ustav Kosova ne predviđa sredstvo *actio popularis*. Zbog gore navedenih razloga, Sud je odlučio da odbije zahtev podnosioca kao neprihvatljiv.

Priština,09 mart 2012. god.

Br. ref.: RK199/12

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI51/10

Podnosilac

Ljubiša Živić

Ocena ustavnosti odluke predsednika Republike Kosova o imenovanju g. Zdravković Gorana za člana Centralne izborne komisije koji je predstavljao srpsku zajednicu

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik

Kadri Kryeziu, zamenik predsednika

Robert Carolan, sudija

Altay Suroy, sudija

Almiro Rodrigues, sudija

Snezhana Botusharova, sudija

Ivan Čukalović, sudija

Gjyljeta Mushkolaj, sudija i

Iliriana Islami, sudija

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je Živić Ljubiša iz Gračanice, predsednik Lige nezavisnih socijaldemokrata.

Suprotna strana

2. Suprotna strana je predsednik Republike Kosova.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je ocena ustavnosti odluke predsednika Republike Kosova o imenovanju g. Zdravković Gorana za člana Centralne izborne Komisije kao predstavnika srpske zajednice.

Navodne povrede Ustavom zagarantovanih prava

4. Podnosilac zahteva nije izričito naveo koja prava zagarantovana Ustavom su mu navodno povređena.

Pravni osnov

5. Član 113.7. Ustava, član 22. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosova od 16. decembra 2008. god. (u daljem tekstu: „Zakon") i pravilo 56 (2) Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosova (u daljem tekstu: "Poslovnik o radu").

Žalba podnosioca

6. Podnosilac zahteva je 29. juna 2010. god. podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo, žaleći se da je predsednik Republike Kosovo prekršio Ustav Republike Kosovo i Zakon o opštim izborima Republike Kosovo, imenujući g. Zdravkovića Gorana za člana Centralne izborne komisije (CIK) kao predstavnika srpske zajednice.

7. Podnosilac zahteva je 28. oktobra 2010. god. podneo novi zahtev Ustavnom sudu, tražeći poništenje odluke predsednika Republike Kosova o imenovanju g. Zdravkovića Gorana i vraćanje g. Živića na mesto člana Centralne izborne komisije kao predstavnika srpske zajednice.

Postupak pred Sudom

8. Podnosilac zahteva je podneo zahtev Ustavnom sudu 29. juna 2010. god.

9. Predsednika je nalogom od 9. jula 2010. god. imenovao sudiju Gjyljeta Mushkolaj za sudiju izvestioca. Istog dana, predsednik je imenovao i Veće za razmatranje u sastavu sudija Robert Carolan (predsedavajući), Altay Suroy i Kadri Kryeziu.

10. Sud je većao i razmatrao zahtev 21. februara 2011. god.

Komentari suprotne strane

11. Obaveštenje o registrovanju slučaja i zahtev za odgovor na isti su 5. jula 2010. god. prosleđeni predsedniku Republike Kosovo. Predsednik Republike Kosova je 2. avgusta 2010. god., preko svojih pravnih zastupnika, poslao odgovor Sudu.

Pregled činjenica

12. Predsednik Republike Kosova, dr Fatmir Sejdiu, je 4. jula 2008. god. zahtevao od šest najvećih parlamentarnih grupa i predstavnika nevečinskih zajednica u Skupštini Kosova da pošalju njihove predloge za predstavnike u CIK-u. Znači, 4. jula 2008. god. predsednik Republike Kosovo je od Srpske liberalne stranke, kao najveće političke stranke koja zastupa srpsku zajednicu u Skupštini Kosova, tražio da prosledi svoj predlog za imenovanja u Centralnoj izbornoj komisiji.

13. G. Stojanović Bojan, predsednik parlamentarne grupe Srpske liberalne stranke, je 14. jula 2008. god. poslao dopis predsedniku Republike Kosova predlažući g. Zdravkovića Gorana za člana CIK-a.
14. Predsednik Republike Kosova je 15. jula 2008. god. imenovao g. Zdravkovića Gorana za člana CIK-a kao predstavnika srpske zajednice. Ova odluka predsednika je stupila na snagu na dan potpisivanja.

15. G. Zdravković Goran je 19. jula 2008. god. položio zakletvu pred predsednikom i zvanično postao član CIK-a.

16. Podnosilac zahteva se žali da je predsednik Republike Kosova prekršio Ustav i Zakon o opštim izborima Republike Kosova imenujući g. Zdravkovića Gorana za člana Centralne izborne komisije. Prema podnosiocu zahteva, g. Zdravković Goran ne ispunjava zakonom predviđene uslove za tu poziciju u odnosu na kvalifikacije.

17. U svom drugom zahtevu Ustavnom sudu od 28. oktobra 2010. god., podnosilac zahteva je zahtevao od Ustavnog suda da poništi odluku predsednika Republike Kosova i zameni g. Zdravkovića Gorana sa g. Živićem Sinišom, koji je ranije bio na položaju člana Centralne izborne komisije, shodno odluci g. Joachima Reuckera, Specijalnog predstavnika Generalnog sekretara, u saglasnosti sa UNMIK Uredbom br. 2007/25 od 29. avgusta 2008. god. Prema podnosiocu zahteva, prava g. Živić Siniše su povređena odlukom predsednika Republike Kosovo imenujući g. Zdravkovića Gorana za člana CIK-a, bez ikakvog obaveštenja g. Živića Siniše o njegovoj zameni.

Ocena prihvatljivosti

18. Sud prvo mora da ispita da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti predviđene Ustavom, kao i Zakonom i Poslovnikom.

19. Sud primećuje da član 49. Zakona predviđa da je zahtev trebalo podneti u roku od četiri (4) meseca nakon konačne odluke o slučaju. Član 49. Zakona predviđa sledeće:

Podnesak se podnosi u roku od 4 meseca. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku. U svim ostalim slučajevima, rok počinje na dan javnog objavljivanja odluke ili akta. Ukoliko se zahtev tiče nekog zakona, onda rok počinje da teče od dana stupanja na snagu istog.

20. Kada je taj rok od četiri meseca počeo pre nego što je Zakon stupio na snagu, član 56. predviđa da rokovi „*će početi da važe na dan stupanja na snagu ovog zakona*". Zakon je stupio na snagu 15. januara 2009. god., na dan objavljivanja u Službenom listu Republike Kosova.

21. Osporena odluka predsednika Republike Kosova je potpisana i objavljena istoga dana, odnosno 15. jula 2008. god. Lice koje je istom odlukom predsednika imenovano za člana Centralne izborne komisije je položilo zakletvu pred predsednikom Republike 19. avgusta 2008. god. Sledstveno, rok za podnošenje zahteva Sudu je istekao 15. maja 2009. god., dok je podnosilac zahteva podneo zahtev 29. juna 2010. god. Stoga, u saglasnosti sa gorenavedenim članom Zakona, zahtev je zastareo

22. I ako bi zahtev bio blagovremen, shodno članu 113.1. Ustava, " *Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.*" i članu 113.7. Ustava koji glasi da " *Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom."*

23. Istina je da su odluke predsednika republike u vezi sa imenovanjima pojedinaca odluke javne vlasti. One se odnose na jednu ili više određenih adresa (strana), i moraju se smatrati za odluke koje utiču na individualna prava i slobode pojedinaca koja su garantovana Ustavom. Sledstveno, one su predmet ocene ustavnosti, tj. na koje se može podneti žalba Ustavnom sudu.

24. Međutim, kao što je predviđeno članom 48. Zakona, podnosilac zahteva nije podneo dokaze, niti je obrazložio svoju tvrdnju da su mu individualna prava i slobode povređene odlukom Skupštine. Prema Ustavu, žrtva je fizičko ili pravno lice (*vidi slučaj Univerzitet AAB-RIINVEST DOO, Priština protiv Vlade Republike Kosova, Slučaj br. KI. 41 /09*) čija ustavna prava su lično ili direktno pogođena preduzetim merama ili aktom javne vlasti. Lice koje nije pogođeno na ovakav način nije u položaju žrtve pošto Ustav ne predviđa *actio popularis*. Drugim rečima, podnosilac zahteva se ne može žaliti u apstraktu na mere javnih vlasti koje se ne tiču njih lično, kao što je i ovaj slučaj pred Sudom. Stoga, zahtev se takođe odbija kao očigledno neosnovan.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 20. Zakona i pravilom 56. (2.) Poslovnika o radu, jednoglasno,

ODLUČUJE

I. DA ODBIJE zahtev kao neprihvatljiv;

II. Ova odluka će biti dostavljena stranama i objavljena u Službenom listu u saglasnosti sa članom 20 (4) Zakona; i

III. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac **Predsednik Ustavnog suda**

Dr.Gjyljeta Mushkolaj Prof. dr Enver Hasani

KI 109 / 10 od 29. marta 2012 - Ocena ustavnosti Okružnog suda u Peći , Presude Ac.no. 317 / 07 od 12. novembra 2008

Slučaj br. KI 109/10, od 9. marta 2012. god.

Ključne reći: individualni zahtev, zakasneo.

Podnosilac je podneo zahtev u skladu sa članom 113.7 Ustava Republike Kosovo, navodeći da mu je presudom Okružnog suda u Peći, Ac.br 317/07 od 12. novembra 2008. god. prekršeno pravo pošto je njegovo slučaj prolongiran više od četiri godine u Opštinskom sudu u Dečanima.

Podnosilac zahteva traži da Ustavni sud naloži nadoknadu štete koju je navodno pretrpeo nakon što je električni transformator bio postavljen na njegovoj imovini više od 40 godina.

Sud je našao da je zahtev podnosioca van zakonskog roka određenog članom 49. Zakona i pravilom 36 (1) (b) Poslovnika o radu.

Ustavni sud je našao da je zahtev neprihvatljiv.

Priština, 09. mart 2012. godine

Br. ref.: RK205/12

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

Slučaju br. KI 109/10

Podnosilac

Ismet HEBIBI

Ocena ustavnosti presude Okružnog suda u Peći,

Ac. br. 317/07 od 12. novembra 2008. godine

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik

Kadri Kryeziu, zamenik predsednika

Robert Carolan, sudija

Altay Suroy, sudija

Almiro Rodrigues, sudija

Snezhana Botusharova, sudija

Ivan Čukalović, sudija

Gjylieta Mushkolaj, sudija i

Iliriana Islami, sudija.

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je g. Ismet Hebibi iz Junika, Kosovo.

Osporena sudska odluka

2. Osporena sudska odluka je presuda Okružnog suda u Peći, Ac. br. 317/07 od 12. novembra 2008. godine, koja je podnosiocu zahteva uručena 26. decembra 2008. godine.

Predmetna stvar

3. Podnosilac zahteva tvrdi da mu je prekršeno pravo pošto je njegov slučaj prolongiran više od 4 godine u Opštinskom sudu u Dečanima, zato što je jedan sudija „iz ličnih razloga pokušao da minimizuje njegov slučaj i donese nezakonitu odluku“.

4. Podnosilac zahteva traži od Ustavnog suda da naloži nadoknadu štete koju je navodno pretrpeo nakon što je električni transformator bio postavljen na njegovoj nepokretnoj imovini više od 40 godina. Podnosilac zahteva od Suda takođe traži da naloži uklanjanje kabela visokog napona i pokvarenog električnog transformatora koji predstavlja veliku opasnost po njegovu porodicu.

Pravni osnov

5. Član 113. stav 7. Ustava, čl. 20, 22. i 49. Zakona o Ustavnom sudu i pravilo 36. stav 1. tačka b) Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo.

Postupak pred Sudom

6. Podnosilac zahteva je 29. oktobra 2010. god. podneo zahtev Sudu. U svom zahtevu podnosilac zahteva je tražio da mu se ne objavi identitet u odluci ovog suda.

7. Predsednik je 23. novembra 2010. god. nalogom br. GJR. 109/10 imenovao sudiju Altaya Suroya za sudiju izvestioca. Istoga dana, predsednik je nalogom br. KSH. 109/10 imenovao Veće za razmatranje u sastavu sudija: Almiro Rodrigues (predsedavajući), Ivan Čukalović i Iliriana Islami.

8. Nakon što je 18. maja 2011. god. razmotrilo izveštaj sudije izvestioca Veće za razmatranje je Sudu u punom sastavu iznelo preporuku o neprihvatljivosti zahteva.

Opis činjenica i tvrdnji kao što ih je izneo podnosilac zahteva

9. Podnosilac zahteva je vlasnik nepokretne imovine br. 1342, posedovni list 109, Opština Junik.

10. Prema njegovim rečima, od 1968. godine do današnjih dana njegova porodica i mnoge druge porodice su izložene opasnosti od električnog transformatora, koji je postavljen protiv volje njegove porodice na njihovoj nepokretnoj imovini opisanoj gore. Ovaj transformator se pokvario mnogo puta i stoga predstavlja opasnost po njegovu porodicu. Jednom prilikom visoki napon je usmrtio kravu u dvorištu.

11. Uz materijalnu štetu, strah i psihološku uznemirenost koju je doživela njegova porodica i druge porodice, oluja je 18. aprila 2008. god. uništila električni transformator EKK-a i prekinula kabel za visoki napon koji je pao na dve kuće i njihova dvorišta.

12. Ova situacija traje 42 godine.

13. Sledstveno, podnosilac zahteva je tužio EKK iz Peći Opštinskom sudu u Dečanima, zahtevajući nadoknadu štete u iznosu od 17.230 evra.

14. Opštinski sud u Dečanima je 19. juna 2007. god. doneo presudu C. br. 484/04 i odbio kao neosnovan zahtev podnosioca zahteva, naveden iznad.

15. Nezadovoljan tom presudom podnosilac zahteva je uložio žalbu Okružnom sudu u Peći.

16. Okružni sud u Peći je 12. novembra 2008. god. doneo presudu Ac. br. 317/07 i odbio kao neosnovanu žalbu podnosioca zahteva.

17. Prema potvrdi Opštinskog suda, koja se nalazi u spisima predmeta podnosioca zahteva, presuda Okružnog suda od 12.

novembra 2008. god. je podnosiocu zahteva uručena 26. decembra 2008. god.

18. Podnosilac zahteva je najmanje pet puta tražio izuzeće predsedavajućeg sudije u njegovom slučaju pred Opštinskim sudom u Dečanima C. br. 448/04, zbog nedostatka kredibiliteta sudije. Dodatno, podnosilac zahteva je tražio da se njegov slučaj prenese Opštinskom sudu u Peći ili u Đakovici.

Ocena prihvatljivosti zahteva

19. Kako bi bio u mogućnosti da reši zahtev podnosioca zahteva, Sud prvo treba da ispita da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom i dodatno obrazloženi Zakonom i Poslovnikom o radu.

20. Što se tiče zahteva podnosioca zahteva, Sud se poziva na član 49. Zakona, koji u odgovarajućem delu glasi:

Rokovi

„*Podnesak se podnosi u roku od 4 meseca. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku...*“

21. Sud je ustanovio da je osporena presuda Okružnog suda u Peći, Ac. br. 317/07 od 12. novembra 2008. god., uručena podnosiocu zahteva 26. decembra 2008. god. Sud je takođe ustanovio da je podnosilac zahteva podneo zahtev Sudu 29. oktobra 2010. god.

22. Štaviše, čak i pod pretpostavkom da je podnosilac zahteva podneo zahtev u zakonskom roku, podnosilac zahteva nije dokazao da je iscrpeo sva njemu dostupna pravna sredstva u okviru smisla člana 113. stava 7. Ustava (Vidi, *mutatis mutandis, ESLJP, Azinas protiv Kipra, br. 56679100, odluka*

od 28. aprila 2004. god., vidi takođe, mutatis mutandis, Odluka od 24. marta 2010. god. u slučaju KI 73/09, Mimoza Kusari-Lila protiv Centralne izborne komisije).

23. Konačno, sledi da se zahtev odbacuje kao neprihvatljiv.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, shodno članu 113. stavu 7. Ustava Republike Kosovo, čl. 49, 56. i 58. Zakona i članu 36. stavu 1. tački b) Poslovnika o radu, 18. maja 2011. god., jednoglasno

ODLUČUJE

I. DA ODBACI zahtev kao neprihvatljiv;

II. DA ODBACI zahtev da mu se ne objavi identitet kao neosnovan;

III. Ova odluka će biti dostavljena stranama i objavljena u Službenom listu u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona; i

IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac **Predsednik Ustavnog suda**

Altay Suroy Prof. dr Enver Hasani

KI 122 / 11 od 22. marta 2012 - Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova SSC - 11 - 0148 , od 15. juna 2011

Slučaj KI 122/11, odluka od 15. marta 2012. god.
Ključne reći: kršenje ustavnih prava i sloboda, nepopravljiva šteta, individualni zahtev, povlačenje zahteva sa spiska, lis pendens, privremena mera, proces privatizacije.

Podnosilac je podneo zahtev na osnovu člana 113.7 Ustava Kosova, navodeći da su ustavna prava i slobode prekršena zato što Posebna Komora Vrhovnog suda nije donela odluku unutar razumnog roka. Podnosilac zahteva je isto tako tražio od Suda povlačenje zahteva sa spiska, zato što je njegov slučaj sada bez predmeta razmatranja. Podnosilac zahteva je naveo da je Posebna Komora Vrhovnog suda izvršila kršenje njegovih prava garantovanih članom 32 i 46. Ustava Kosova, kao i članom 6. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda.

Sud je nakon razmatranja zahteva podnosioca na osnovu člana 20 i 27. Zakona o Ustavnom sudu, pravila 32. Poslovnika o radu, odlučio da odbije zahtev za uvođenje privremene mere, da odbije zahtev za uvođenje *lis pendens,* kao i da povuče zahtev i da ne preduzme druge korake u odnosu na isti.

Priština, 2012. god.

Ref. br.: KI122/11

ODLUKA O ODBIJANJU ZAHTEVA ZA PRIVREMENE MERE I

O POVLAČENJU ZAHTEVA

u

slučaju br. KI122/11

Podnosilac zahteva

Reka Bujar, vlasnik INTER STEEL LLC

Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova

SSC-11-0148 od 15. juna 2011. godine

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik

Kadri Kryeziu, zamenik predsednika

Robert Carolan, sudija

Altay Suroy, sudija

Almiro Rodrigues, sudija

Snezhana Botusharova, sudija

Ivan Čukalović, sudija

Gjyljeta Mushkolaj, sudija i

Iliriana Islami, sudija

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je Reka Bujar iz Prištine, vlasnik INTER STEEL LLC, koga zastupa Interlex Associates l. l. c.

Osporena odluka

2. Presuda Vrhovnog suda Kosova SSC-11-0148 od 15. juna 2011. god.

Predmetna stvar

3. Zahtev je u vezi sa odlukom Kosovske agencije za privatizaciju (u daljem tekstu: KAP) o nastavljanju privatizacije aktive NewCo Llamkos Steel (u daljem tekstu: Llamkos) putem tendera sa drugim ponuđačem u procesu privatizacije.

4. Podnosilac zahteva je od Ustavnog suda tražio uvođenje privremenih mera kojima će se KAP-u zabraniti zaključenje prodaje Llamkosa, pošto bi se time podnosiocu zahteva prouzrokovala nepopravljiva i nepovratna šteta. Kao alternativu, od Suda zahteva da obaveže Kosovsku agenciju za registrovanje biznisa da u deonicama Llamkosa zavede belešku *lis pendens*.

Pravni osnov

5. Član 113. stav 7. i član 116. stav 2. Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), čl. 20. i 27. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravila 32, 55. i 56. Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).

Postupak pred Sudom

6. Podnosilac zahteva je 14. septembra 2011. god. podneo zahtev Sekretarijatu Ustavnog suda.

7. Nalogom predsednika od 19. septembra 2011. god. sudija Snezhana Botusharova je imenovana za sudiju izvestioca. Predsednik je istoga dana imenovao Veće za razmatranje u sastavu sudija: Robert Carolan (predsedavajući), Kadri Kryeziu i Iliriana Islami.

8. Sud je 7. decembra 2011. god. dopisom obavestio Posebnu komoru Vrhovnog suda Kosova o podnošenju zahteva i između ostalog tražio odgovor.

9. Sud u punom sastavu je 12. decembra 2011. god. razmotrio zahtev za uvođenje privremenih mera i zahtev za registrovanje *lis pendens*.

10. Sledstveno, Posebna komora je 14. decembra 2011. god. odgovorila na prepisku Suda.

Pregled činjenica

11. Llamkos je bilo društveno preduzeće koje je Kosovska poverilačka agencija prodala, ali je ugovorena prodaja propala. KAP je 3. februara 2011. god. doneo odluku da još jednom proda aktivu. Preduzeće podnosioca zahteva je ponudilo 5.345.000 € i bilo je drugi ponuđač sa najvišom ponudom. Prvi ponuđač nije završio kupovinu. Podnosilac zahteva je obavešten o ovome, kao i da se može kvalifikovati kao ponuđač dobitnik nakon razgovora sa predstavnikom KAP-a.

12. Međutim, nakon kratke komunikacije između podnosioca zahteva i KAP-a, podnosilac zahteva je 27. aprila 2011. god. pismeno obavešten da je KAP odlučio da ne završi prodaju Llamkosa podnosiocu zahteva. Sledstveno, treći ponuđač je objavio javno saopštenje da je dobio tender. KAP je kasnije, tj. 3. avgusta 2011. god. objavio da je preduzeće prodato trećoj strani.

13. Podnosilac zahteva je 17. maja 2011. god. uložio zahtev za zabranu pri Posebnoj komori Vrhovnog suda Kosova i istovremeno osporio odluku KAP-a da ne završi prodaju podnosiocu zahteva. Sudsko veće Posebne komore je odbilo zahtev za zabranu svojom odlukom od 15. juna 2011. god., koja je podnosiocu zahteva uručena 16. juna 2011. god.

14. Pre odluke Posebne komore, KAP se pismeno obratio podnosiocu zahteva 1. juna 2011. god. navodeći da se: *„Komisija za likvidaciju obratila banci [podnosioca zahteva] i da se steklo uverenje da Inter Steel sh. p. k. u stvarnosti ne raspolaže sa dovoljno deponovanih ili drugih sredstava za uplatu ponuđene cene i ispunjenje investicionih obaveza“*.

15. Podnosilac zahteva poriče da je to tako i navodi da Raiffeisen banka nije dala posebne informacije bilo kome u vezi sa visinom iznosa koji je deponovan u banci. Podnosilac zahteva tvrdi da je Raiffeisen banka izdala standardni obrazac garancije koji je ranije koristila za stotine tendera KPA i KAP-a.

16. Podnosilac zahteva je 29. juna 2011. god. uložio žalbu Žalbenom veću Posebne komore, kojom je tražio poništenje odluke Posebne komore.

17. Advokati podnosioca zahteva su 11. januara 2012. god. poslali dopis Ustavnom sudu, obaveštavajući Sud da, pošto je Žalbeno veće Posebne komore Vrhovnog suda Kosova već donelo odluku, pitanje je sada bespredmetno.

Navodi podnosioca zahteva

18. Tvrdnje podnosioca zahteva su iste kao one što su navedene u činjenicama iznad, odnosno:

i. da je proces privatizacije Llamkosa nepravilno obavljen;

ii. da je odluka doneta na pogrešnim činjenicama i

iii. da je došlo do kršenja čl. 32. [Pravo na pravno sredstvo] i 46. [Zaštita imovine] Ustava, u vezi sa članom Protokola 1. i članom 6. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda zato što je podnosiocu zahteva onemogućeno pravo da dobije odluku Posebne komore u razumnom roku.

Ocena zahteva za privremene mere

19. *Podnosilac zahteva je od Ustavnog suda zahtevao uvođenje privremenih mera kako bi se KAP-u zabranilo zaključenje prodaje Llamkosa, pošto bi se time prouzrokovala nepopravljiva i nepovratna šteta podnosiocu zahteva.*

20. *Jedan od testova za uvođenje privremenih mera je da li će doći do nepopravljive i nepovratne štete.*

21. *Član 116. stav 2. Ustava propisuje:*

> *„Dok god je procedura u postupku pred Ustavnim sudom, sud može privremeno prekinuti primenu spornog postupka ili zakona, dok god se ne donese sudska odluka, ukoliko smatra da je primena takvih spornih zakona može uzrokovati nepopravljivu štetu“.*

22. *Član 27. Zakona o Ustavnom sudu propisuje:*

> *„1. Ustavni sud po službenoj dužnosti ili na zahtev stranke može doneti odluku o primeni privremenim merama u odnosu na neko pitanje koje je predmet postupka, ukoliko su te mere neophodne za otklanjanje rizika ili nepopravljive štete, ili je preuzimanje ovakvih privremenih mera u javnom interesu.*
>
> *2. Trajanje privremenih mera treba biti opravdano i proporcionalno“.*

23. *Ukoliko bi se ustanovilo da je došlo do kršenje ustavnog prava, onda bi mogao biti slučaj da bi delo u šteti moglo biti mogući lek.*

24. *Međutim, pošto je pred Žalbenim većem Posebne komore Vrhovnog suda bila u toku žalba, postojala je mogućnost da će*

spor biti rešen u korist podnosioca zahteva. Štaviše, uspostavljena praksa je da Ustavni sud treba da bude pažljiv što se tiče mešanja u sporove koji su u toku između strana, a pogotovo u smislu pretpostavke da su redovni sudovi Kosova odgovarajuće mesto za parničenje po ovim pitanjima.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud shodno čl. 20. i 27. Zakona i pravilima 32, 55. i 56. Poslovnika o radu, jednoglasno

ODLUČUJE

I. DA ODBIJE zahtev za privremene mere,

II. DA ODBIJE zahtev za uvođenje *lis pendens*,

III. DA POVUČE zahtev i ne preduzme druge korake u odnosu na isti,

IV. Ova odluka će biti dostavljena stranama i objavljena u Službenom listu u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona, i

V. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac **Predsednik Ustavnog suda**

Snezhana Botusharova Prof. dr Enver Hasani

KI 20 / 11 i KI 96 / 11 od 05. aprila 2012 - Ocena ustavnosti presude Opštinskog suda u Gnjilanu , P.nr.550/08 , od 9. jula 2009 .

Slučaj KI 20/11 i 96/11, odluka od 7. marta 2012. godine.

Ključne reči: izvršenje odluka, individualni zahtev, spajanje zahteva, zakasnelo, pravo na pravično i nepristrasno suđenje, kršenje individulanih prava i sloboda

Podnosilac zahteva je podneo zahtev u skladu sa članom 113.7 Ustava Kosova navodeći da konačna presuda Okružnog suda nije izvršena od strane nadležnih organa ni sa krivičnog ni sa građanskog gledišta, i kao takva ostaje bezvredan dokument. Neizvršenje pravosnažne presude Okružnog suda navodno predstavlja kršenje člana 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava u vezi sa članom 6. 1. EKJP-a.

Sud je zaključio da je zahtev podnosioca zahteva zakasneli u skladu sa članom 49 Zakona zato što je presuda Okružnog suda u Gnjilanu, AP. br. 182/2009 od 29. aprila 2010. godine podnosiocu uručena 26. maja 2010. godine, dok je podnosilac zahteva podneo zahtev Ustavnom sudu dana 30. juna 2011. godine, tj. više od 4 meseca nakon što je podnosiocu zahteva uručena presuda od strane Okružnog suda. Iz tih razloga, Sud je odlučio da odbaci zahtev podnosioca kao neprihvatljivim.

Priština, 15. mart 2012. god.

Ref. br. RK207/12

REŠENJA O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI 20/11 i KI 96/11

Podnosilac zahteva

Kushtrim Kqiku

Ocena ustavnosti presude Opštinskog suda u Gnjilanu,

P. br. 550/08 od 9. jula 2009. godine

i

Presude Okružnog suda u Gnjilanu,

AP. br. 182/2009 od 29. aprila 2010. godine

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik

Kadri Kryeziu, zamenik predsednika

Robert Carolan, sudija

Almiro Rodrigues, sudija

Snezhana Botusharova, sudija

Ivan Čukalović, sudija

Gjyljeta Mushkolaj, sudija i

Iliriana Islami, sudija.

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je g. Kushtrim Kqiku sa prebivalištem u Gnjilanu.

Osporene odluke

2. Podnosilac zahteva izričito osporava presudu Opštinskog suda u Gnjilanu, P. br. 550/08 od 9. jula 2009. god., koja je podnosiocu zahteva uručena 10. jula 2009. god.

3. Dodatno, podnosilac zahteva se u zahtevu takođe upućuje na presudu Okružnog suda u Gnjilanu, AP. br. 182/2009 od 29. aprila 2010. god., koja je podnosiocu zahteva uručena 26. maja 2010. god.

Predmetna stvar

4. Podnosilac zahteva navodi kršenje člana 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav) u vezi sa članom 6. stavom 1. Evropske konvencije o ljudskim pravima i osnovnim slobodama (u daljem tekstu: EKLJP).

Pravni osnov

5. Član 113. stav 7. Ustava, član 22. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo od 15. januara 2009. god. (br. 03/L-121) (u daljem tekstu: Zakon) i pravilo 56. stav 2. Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).

Postupak u Sudu

6. Deda podnosioca zahteva, g. Mahmut Kqiku, je 18. februara 2011. god. podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud), u ime njegovog unuka, g. Kushtrima Kqikua, koji je registrovan kao slučaj br. KI 20/11.

7. Predsednik je 2. marta 2011. god., odlukom br. GJR. KI-20/11, imenovao sudiju Ivana Čukalovića za sudiju izvestioca. Predsednik je istoga dana, odlukom br. KSH. KI-20/11 imenovao Veće za razmatranje u sastavu sudija: Robert Carolan (predsedavajući), Snezhana Botusharova i Iliriana Islami.

8. Podnosilac zahteva (Kushtrim Kqiku) je 30. juna 2011. god. podneo zahtev Sudu u vezi sa istom predmetnom stvari i protiv istih javnih organa Republike Kosovo, koji je registrovan kao slučaj br. KI 96/11.

9. Sud je 1. jula 2011. god. pitao podnosioca zahteva (Kushtrima Kqikua) da li ovlašćuje njegovog dedu da u njegovo ime podnese zahtev.

10. Podnosilac zahteva je 7. jula 2011. god. odgovorio na pitanje Suda dodajući da *post festum* ovlašćuje njegovog dedu, ali je istovremeno od Suda tražio da od navedenog vremena pa nadalje svaku vrstu komunikacije treba uputiti njemu, a ne njegovom dedi, Mahmutu Kqikuu.

11. Kopija zahteva je 5. septembra 2011. god. prosleđena Opštinskom sudu u Gnjilanu, Ministarstvu pravosuđa (u daljem tekstu: Ministarstvo) i Evropskoj misiji za vladavinu prava na Kosovu (u daljem tekstu: EULEX).

12. Predsednik je 27. oktobra 2011. god., odlukom KI 20/11, KI 96/11 naložio spajanje oba zahteva, shodno pravilu 37. stavu 1. Poslovnika o radu, pošto se bave istim pravnim pitanjem i usmereni su protiv istih javnih organa Republike Kosovo. Sud je istoga dana obavestio podnosioca zahteva (Kushtrima Kqikua) o spajanju zahteva KI 20/11 i KI 96/11.

13. Podnosilac zahteva je 1. decembra 2011. god. obavestio Sud da nema ništa protiv odluke o spajanju zahteva.

14. Ustavni sud je 24. januara 2012. god. od Opštinskog suda u Gnjilanu zahtevao da Sudu dostavi potvrdu o prijemu na kojoj je prikazan datum kada je podnosiocu zahteva uručena presuda Okružnog suda u Gnjilanu, AP. br. 182/2009 od 29. aprila 2010. god.

15. Opštinski sud u Gnjilanu je 8. februara 2012. god. odgovorio Ustavnom sudu i dostavio potvrdu o prijemu na kojoj je prikazan datum kada je podnosiocu zahteva uručena presuda Okružnog suda u Gnjilanu, AP. br. 182/2009 od 29. aprila 2010. god.

16. Veće za razmatranje je 7. marta 2012. god. razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i, Sudu, iznelo preporuku o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

17. Podnosilac zahteva je 15. novembra 2007. god. sklopio kupoprodajni ugovor sa trećim licem (u daljem tekstu: prodavac) o kupovini vozila.

18. Podnosilac zahteva je 9. aprila 2008. god. podneo krivičnu prijavu javnom tužiocu u Gnjilanu protiv prodavca za prevaru.

19. Javni tužilac u Gnjilanu je 30. maja 2008. god. u Opštinskom sudu u Gnjilanu podigao optužnicu protiv prodavca, kojom je prodavac optužen da je navodno izvršio krivično delo prevare

prema članu 261. stavu 1. Privremenog krivičnog zakonika Kosova (u daljem tekstu: PKZK), (PP. br. 684/2008).

20. Podnosilac zahteva je 11. avgusta 2008. god. podneo zahtev Opštinskom sudu u Gnjilanu za ubrzanje postupka (P. br. 550/08).

21. Opštinski sud u Gnjilanu je 9. jula 2009. god. oglasio prodavca krivim za krivično delo prevare prema članu 261. stavu 1. PKZK-a i odlučio da je prodavac dužan da isplati iznos naveden u kupoprodajnom ugovoru (presuda P. br. 550/08). Prodavac je na ovu presudu uložio žalbu Okružnom sudu u Gnjilanu.

22. Okružni sud u Gnjilanu je 29. aprila 2010. god. ustanovio da je žalba prodavca neosnovana i podržao presudu Opštinskog suda u Gnjilanu, P. br. 550/08 od 9. jula 2009. god. (presuda AP. br. 182/09).

23. Presuda, P. br. 550/08 od 9. jula 2009. god., Opštinskog suda u Gnjilanu je 29. aprila 2010. god. postala pravosnažna i obavezujuća.

24. Što se tiče izvršnog postupka u odnosu na iznos naveden u kupoprodajnom ugovoru i postupka izručenja, činjenice su sledeće:

a) Činjenice u vezi sa izvršnim postupkom

25. Podnosilac zahteva je sklopio sudski sporazum za prodavcem, kojim su se oni dogovorili da će prodavac vratiti podnosiocu

zahteva iznos koji je naveden u kupoprodajnom ugovoru (E. br. 236/2008).

26. Podnosilac zahteva je 16. marta 2011. god. podneo zahtev Opštinskom sudu u Gnjilanu da ubrza izvršni postupak u vezi sa slučajem E. br. 236/2008 od 4. februara 2009. god.

b) Činjenice u vezi sa izručenjem

27. U međuvremenu prodavac je pobegao sa Kosova i nije bio dostupan za izvršenje presuda Opštinskog i Okružnog suda u Gnjilanu.

28. Podnosilac zahteva je 5. marta 2011. god. podneo zahtev Opštinskom sudu u Gnjilanu u kojem je predložio navedenom sudu da se Ministarstvu pravosuđa, odnosno Odeljenju za međunarodnu pravnu saradnju, pošalje formalan zahtev za pokretanje postupka za izručenje prodavca Republici Kosovo kako bi se izvršila presuda Opštinskog suda u Gnjilanu (P. br. 550/08 od 9. jula 2009. god.) koja je postala pravosnažna i obavezujuća presudom Okružnog suda u Gnjilanu (AP. br. 182/09 od 29. aprila 2010. god.).

29. Podnosilac zahteva je 4. juna 2011. god. podneo zahtev komponenti policije EULEX-a na Kosovu, kojim je zahtevao pokretanje postupka izručenja prodavca Republici Kosovo, shodno članu 507. stavu 3. PZKPK-a.

30. Podnosilac zahteva je 28. juna 2011. god. podneo zahtev Opštinskom sudu u Gnjilanu, kojim je zahtevao pokretanje

postupka izručenja prodavca Republici Kosovo, shodno članu 507. stavu 3. PZKPK-a.

Navodi podnosioca zahteva

31. Podnosilac zahteva tvrdi da je sudski sporazum E. br. 236/08, u odnosu na suštinu, tj. obeštećenje oštećene strane, stagnirao iako je predmet aktivan od 28. marta 2008. god.

32. Štaviše, podnosilac zahteva tvrdi da konačna presuda od 29. aprila 2010. god. nije izvršena ni sa krivičnog ni sa građanskog gledišta, i kao takva je bezvredan dokument što predstavlja kršenje člana 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava u vezi sa članom 6. stavom 1. EKLJP-a.

33. Iz podnetih dokumenata se primećuje da podnosilac zahteva traži od Suda da:

a) utvrdi da postoji kršenje člana 31. Ustava u vezi sa članom 6. stavom 1. EKLJP-a;

b) obaveže Opštinski sud u Gnjilanu, Ministarstvo pravosuđa i EULEX da pokrenu postupak i ulože napor u cilju izvršenja konačne presude Opštinskog suda u Gnjilanu, tj. ekstradicije prodavca; i

c) Opštinski sud u Gnjilanu, Ministarstvo pravosuđa i EULEX su dužni da u rokovima koje Ustavni sud bude smatrao odgovarajućim informišu Sud i podnosioca

zahteva u vezi sa učinjenim napretkom u vezi sa navedenim.

Ocena prihvatljivosti zahteva

34. Sud primećuje da se podnosilac zahteva žali na tri pitanja:

a) Konačna presuda Opštinskog suda u Gnjilanu, P. br. 550/08 od 9. jula 2009. god. nije izvršena i kao takva predstavlja kršenje člana 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava u vezi sa članom 6. stavom 1. EKLJP-a;

b) Sudski sporazum E. br. 236/08, u vezi sa obeštećenjem podnosioca zahteva nije izvršen od 28. marta 2008. god. i

c) Kosovski organi, odnosno Opštinski sud u Gnjilanu, Ministarstvo pravosuđa i EULEX nisu pokrenuli postupak za izručenje prodavca.

35. Vezano sa tim, kako bi bio u mogućnosti da reši zahtev podnosioca zahteva, Sud prvo treba da ispita da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom i dodatno obrazloženi Zakonom i Poslovnikom o radu.

36. Što se tiče presude Okružnog suda, AP. br. 182/2009 od 29. aprila 2010. god., Sud primećuje da je presuda Okružnog suda,

AP. br. 182/2009 od 29. aprila 2010. god., podnosiocu zahteva uručena 26. maja 2010. god.

37. Ustavni sud takođe primećuje da je podnosilac zahteva podneo zahtev 30. juna 2011. god.

38. U ovim okolnostima zahtev je zastareo shodno članu 49. Zakona.

39. Sledi da zahtev treba biti odbijen kao neprihvatljiv.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, shodno članu 49. Zakona i pravilu 56. stavu 2. Poslovnika o radu, 7. marta 2012. god., jednoglasno,

ODLUČUJE

I. DA ODBIJE zahtev kao neprihvatljiv.

II. Ova odluka će biti dostavljena stranama i objavljena u Službenom listu u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona.

III. Ova odluka stupa na snagu odmah

Sudija izvestilac	**Predsednik Ustavnog suda**
Ivan Čukalović	Prof. dr Enver Hasani

KO 05 / 12 dated 19 mart 2012 - Što se tiče ustavnosti Odluke Skupštine Republike Kosovo, br 04-V -279 , od 20. Januara 2012

Slučaj KO 05/12, odluka od 19. marta 2012. god.

Ključne reči: zahtev poslanika Skupštine, osporavanje odluke Skupštine, međunarodni sporazumi, podela vlasti, pretpostavka nesprovođenja procesa ratifikacije, *ratione materiae*.

Podnosioci su predali zahtev na osnovu člana 113.5 Ustava, navodeći da je odluka br. 04-V-279, od 20. januara 2012. god. Skupštine Republike Kosovo, u suprotnosti sa članom 18 Ustava. Podnosioci navode da je Skupština Republike Kosovo navedenom odlukom pozdravila postignute sporazume u dijalogu između Vlade Republike Kosovo i Republike Srbije, u suprotnosti sa Ustavom. Podnosioci su isto tako naglasili da su Kosovo i Srbija dve države sa pravnim subjektivitetom u međunarodnom pravu, i kao rezultat sporazuma među njima je međunarodni sporazum, kao što je definisano članom 3.1.5 Zakona br. 04/L-052 o međunarodnim sporazumima. Podnosioci su u potpunosti citirali član 18 Ustava vezano za ratifikaciju međunarodnih sporazuma. Oni su naglasili da je kroz " pozdravljanje postizanja sporazuma" i " podršku za njihovu potpunu primenu", Skupština Republike Kosovo priznala i ratifikovala ove sporazume i preuzela obaveze koje proističu iz ovog sporazuma. Podnosioci navode da je trebalo da Skupština usvoji postupak ratifikacije prema članu 18 Ustava.

Sud je tražio dodatna obaveštenja od podnosioca, u vezi suštine njihovog zahteva podnetog Sudu. Sud je zaključio da su podnosioci bili ovlašćena stranka, u skladu sa članom 113.5 Ustava, jer je zahtev podnet u zakonskom roku i ispunjava zakonske uslove u pogledu broja poslanika, koji mogu da ospore odluke Skupštine kako zbog sadržaja tako i zbog procedure sprovođenja.

Sud je zaključio da podnosioci nisu precizirali zahtev u skladu sa članom 113.5 Ustava vezano za član 42. Zakona o Ustavnom sudu, odnosno podnosioci nisu precizirali na koji način osporavaju odluku Skupštine prema sadržaju, kao i proceduru sprovođenja. Sud je dalje obrazložio da podnosioci zahteva više osporavaju prirodu odluke Skupštine i traže tumačenje nego njen sadržaj ili proceduru sprovođenja. Razmatrajući zahtev u njegovoj celini, Sud je naglasio da je svestan doktrine podele vlasti, kao što je predviđeno članom 4 Ustava i ovlašćenja Skupštine, što znači da je dužnost ove poslednje da donosi prikladne ili neophodne odluke. Iz gore navedenih razloga, sud je zaključio da je zahtev neprihvatljiv jer nije *ratione materiae* u skladu sa Ustavom.

Priština, 19 mart 2012. god.

Br. ref.:

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KO 05/12

Podnosioci

Visar Ymeri i dvanaest poslanika

Skupštine Republike Kosovo

U vezi ustavnosti odluke Skupštine Republike Kosovo,

br. 04-V-279 od 20. januara 2012. godine

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik

Kadri Kryeziu, zamenik predsednika

Robert Carolan, sudija

Altay Suroy, sudija

Almiro Rodrigues, sudija

Snezhana Botusharova, sudija

Ivan Čukalović, sudija

Gjyljeta Mushkolaj, sudija i

Iliriana Islami, sudija.

Podnosilac zahteva

1. Podnosioci zahteva su Visar Ymeri, Rexhep Selimi, Liburn Aliu, Albin Kurti, Albana Fetoshi, Glauk Konjufca, Albana Gashi, Florin Krasniqi, Alma Lama, Albulena Haxhiu, Afrim Kasolli, Emin Gërbeshi i Afrim Hoti, svi poslanici Skupštine Republike Kosovo.

Predmetna stvar

2. Podnosioci zahteva osporavaju ustavnost odluke Skupštine Republike Kosovo, br. 04-V-279 od 20. januara 2012. god. Ova odluka je istoga dana objavljena na internet stranici Skupštine.

Pravni osnov

3. Član 113. stav 5. Ustava Kosova (u daljem tekstu: Ustav), član 38. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilo 36. Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).

Postupak u Sudu

4. Podnosioci zahteva su 26. januara 2012. god. podneli zahtev Ustavnom sudu (u daljem tekstu: Sud).

5. Predsednik Suda je 31. januara 2012. god. imenovao sudiju Snezhanu Botusharovu za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje u sastavu sudija: Robert Carolan (predsedavajući), Altay Suroy i Ivan Čukalović.

6. Ustavni sud je 31. januara 2012. god. obavestio predsednika Skupštine i Vladu o zahtevu koji su podnosioci zahteva podneli Sudu.

7. Sud je 7. februara 2012. god. poslao dopis podnosiocima zahteva tražeći razjašnjenja o zahtevu.

8. Kopija dopisa Suda ja dostavljena predsedniku Skupštine i Vladi.

9. Podnosioci zahteva su dopisom od 20. februara 2012. god. odgovorili na zahtev Suda, koji je primljen 21. februara 2012. god. Odgovor podnosilaca zahteva je opširnije opisan u pasusima 18 do 22 ispod.

10. Kopija ovog odgovora je 27. februara 2012. god. prosleđena predsedniku Skupštine i Vladi i oni su savetovani da u roku od nedelju odgovore, ukoliko žele. Nikakv odgovor nije dobijen u navedenom roku.

11. Veće za razmatranje je 15. marta 2012. god. razmotrilo izveštaj koji je pripremio sudija izvestilac i sudu u punom sastavu iznelo predlog o neprihvatljivosti zahteva. Sud u punom sastavu je istoga dana razmotrio zahtev.

Pregled činjenica

12. Skupština je 20. januara 2012. god. razmotrila predlog parlamentarne grupe Demokratske partije Kosova (PDK) i istog dana donela odluku. Tom odlukom su između ostalog „*pozdravljeni sporazumi*“ koji su postignuti u dijalogu između Vlade Republike Kosovo i Republike Srbije, kao i da Skupština „*podržava njihovu punu implementaciju*“.

13. Od ukupnog broja poslanika prisutnih tokom glasanja, 59 je glasalo za predlog, 41 je bilo protiv predloga i 1 je bio uzdržan.

Argumenti koje je izneo podnosilac zahteva

14. U svom zahtevu podnosioci zahteva tvrde da se odluka Skupštine odnosi na sporazume koji su postignuti između Vlade Republike Kosovo i Republike Srbije, koje su, prema njima, dve države sa pravnim subjektivitetom u međunarodnom pravu.

15. Podnosioci zahteva navode da Zakon o međunarodnim ugovorima, br. 04/L-052, u članu 3. stavu 1. tački 5. definiše međunarodni ugovor kao: „*- međunarodni ugovor, odnosno sporazum zaključen između Republike Kosovo i strane države ili međunarodne organizacije u pisanoj formi i prema pravilima međunarodnog prava, bez obzira na konkretnu sadržinu ili na činjenicu da li je sadržan u jednom, dva ili više povezanih instrumenata*". Sledstveno, oni tvrde da pošto su sporazumi navedeni u stavu 1. odluke Skupštine od 20. januara 2012. god. postignuti između dve države shodno navedenom zakonu, isti jesu međunarodni sporazumi.

16. Podnosioci zahteva su citirali celokupni član 18. Ustava, koji se odnosi na ratifikaciju međunarodnih sporazuma. Oni su izneli: „*Na ovaj način preko njihovog „pozdravljanja postignutog sporazuma" i preko „podrške za potpuno sprovođenje", Skupština Republike Kosovo je priznala i ratifikovala ove sporazume, i isto tako je preuzela obaveze koje proističu iz ovih sporazuma*".

17. Oni tvrde da je navedena *„ratifikacija međunarodnih sporazuma*" u suprotnosti sa članom 18. Ustava.

18. Sud je 7. februara 2012. god. poslao dopis sledećeg sadržaja podnosiocima zahteva:

„1) Koja je suština ustavnog pitanja u žalbi ili navodnom kršenju koje, prema vašim tvrdnjama, zahteva da Ustavni sud razmotri sadržaj ili proceduru istog.

2) Molimo vas navedite osnovu i dostavite dokaze koji podupiru osnovu prema kojoj vi tvrdite da je predmetno pitanje zahteva predmet procesa ratifikacije koji je propisan u članu 18. Ustava Kosova".

19. U njihovom odgovoru podnosioci zahteva su ponovili stav koji su zauzeli u zahtevu i ponovo su se pozvali na *„pozdravljanje postizanja sporazuma"* i *„podržavanje pune implementacije"* navedenih sporazuma. Oni su naglasili da su donošenjem odluke u Skupštini *„ratifikovani"* međunarodni sporazumi. Oni su zauzeli stav da time takva ratifikacija znači da su trebale biti primenjene procedure propisane u članu 18. Ustava

20. Podnosioci zahteva su naglasili razne uslove za ratifikaciju prema članu 18. stavu 1. i članu 18. stavu 2.; od kojih jedan zahteva dvotrećinsku većinu skupštinskih poslanika a drugi zahteva ratifikaciju od strane predsednika Republike Kosovo, u zavisnosti od predmeta sporazuma.

21. Štaviše, oni su elaborisali i analizirali karakter međunarodnih sporazuma na osnovu Zakona o međunarodnim ugovorima br. 04/L-052 i Bečke konvencije o ugovornom pravu, iz 1969.

22. Podnosioci zahteva su takođe ponovili da su Republika Kosovo i Republika Srbija dve zemlje sa pravnim subjektivitetom u međunarodnom pravu. Dakle, oni su tvrdili da su sporazumi na koje se odluka Skupštine odnosila imali karakter međunarodnih sporazuma, kao što je propisano Zakonom o međunarodnim ugovorima i Bečkom konvencijom o ugovorima, iz 1969.

23. U svom odgovoru, podnosioci zahteva su zahtevali da *„Predsednica, Skupština i Premijer treba da budu upućeni u svojim ustavnim obavezama u pogledu ostvarivanja međunarodnih ugovora (...)"*.

Ocena prihvatljivosti zahteva

24. Kako bi se odredilo da li zahtev može biti razmotren od strane Ustavnog suda, treba se oceniti da li je isti prihvatljiv ili nije.

25. Podnosioci zahteva su podneli zahtev shodno članu 113. stavu 5. Ustava, u kojem je propisano sledeće:

> *„Deset (10) ili više poslanika Skupštine može, u roku od osam (8) dana od usvajanja, da ospori ustavnost bilo kog zakona koji je usvojila Skupština, kako zbog sadržaja tako i zbog procedure sprovođenja*[1]*“*.

26. Zahtev je podnelo 13 poslanika Skupštine Kosovo, kao što je navedeno u pasusu 1. iznad, što je više od minimuma koji je propisan članom 113. stavom 5. Ustava, dakle uslov ovlašćene strane je ispunjen.

27. Odluka Skupštine koju osporavaju podnosioci zahteva je doneta 20. januara 2012. god. dok je zahtev podnet Sudu 26. januara 2012. god., tj. u Ustavom propisanom roku od osam dana. Dakle, zahtev je podnet u zakonskom roku.

28. Međutim, postoje druga pitanja koja će Sud uzeti u obzir prilikom razmatranja da li je zahtev prihvatljiv ili nije. Vezano sa tim, treba se obratiti pažnja na tekst člana 113. stava 5., u kojem stoji *„ustavnost zakona koji je usvojila Skupština, kako zbog sadržaja tako i zbog procedure sprovođenja“* koju će Sud razmotriti.

29. Takođe je važno navesti i relevantne odredbe Zakona koje regulišu podnošenje zahteva prema članu 113. stavu 5. Ustava. Vezano sa tim, član 42. Zakona propisuje sledeće:

„Èlan 42

Taènost podneska

[1] Srpska verzija se razlikuje od albanske i engleske.

1. Uz podnesak podnešen u skladu sa èlanom 113, stav 6[2] *Ustava, se između ostalog, podnose i sledeæe informacije:*

1.1. imena i potpisi svih poslanika Skupštine koji osporavaju ustavnost zakona ili odluke donesene od strane Skupštine Republike Kosovo;

1.2. Ustavne ili odredbe nekog akta ili zakona koje se tièu ovog zakona[3]*; i*

1.3. dokaze na koje se zasniva spor".

30. Podsećamo, Sud je od podnosilaca zahteva specifično zahtevao da identifikuju suštinu ustavnog pitanja koje je od Suda zahtevalo razmatranje sadržaja ili procedure navedenog. Takođe je od podnosilaca zahteva specifično traženo da dostave dokaze koji podupiru osnovu prema kojoj su oni tvrdili da je predmetno pitanje zahteva predmet procesa ratifikacije koji je propisan u članu 18. Ustava. Ovaj zahtev koji je upućen podnosiocima zahteva je posebno opravdan članom 42. stavom 1. tačkom 3. Zakona.

31. Sud podseća da Skupština Kosova u svojoj odluci od 20. januara 2012. god.: „*pozdravlja postignute Sporazume između Vlade Republike Kosovo i Republike Srbije, preko procesa dijaloga i podržava njihovo sprovođenje u potpunosti*". U odluci takođe stoji: „*Vlada Republike Kosovo (...) da odluči odgovarajuće mere reciprociteta za napredak procesa dijaloga i sprovođenju postignutih zaključaka*", kao i: „*Vlada se obavezuje da izveštava Skupštini vezano za napredak procesa dijaloga i reciprociteta*".

32. Skupština Kosova, shodno članu 65. stavu 1. Ustava (Nadležnosti Skupštine), usvaja zakone, rezolucije i ostale opšte akte koji se donose u okviru njene nadležnosti i usvajaju od

[2] Srpska i albanska verzija se razlikuju od engleske.
[3] Srpska verzija se razlikuje od albanske i engleske.

strane potrebnog kvoruma i većine, kao što je propisano članom 69. stavom 3. i članom 80. stavom 1. Ustava.

33. Sud primećuje da Skupština Republike Kosovo ima pravo da odluči o formi akata koje usvaja. U ovom slučaju, odluka je u Skupštini doneta na predlog članova jedne parlamentarne grupe. Podnosioci zahteva ne podižu pitanje da li je postojao kvorum, shodno članu 69. stavu 3., ili većina, shodno članu 80. stavu 1. Ustava, prilikom donošenja odluke. Iz podnesaka podnosilaca zahteva izgleda da oni ne napadaju sadržaj ili proceduru odluku Skupštine nego prirodu iste više. Izgleda da oni žele reći da u ovom slučaju Sud treba da promeni prirodu odluke, ali ne iznose argumente, dokaze ili opravdanje na koji bi način to Sud trebao učiniti. Podnosioci zahteva tvrde da odluka Skupštine sadrži međunarodne sporazume i da je ovo dakle ratifikacija za koju je bilo potrebno primeniti član 18. Ustava. U Skupštini nije predloženo niti je u Skupštini diskutovano da predlog sadrži međunarodne sporazume, a niti da je za usvojenu odluku bila potrebna ratifikacija prema članu 18.

34. Nema argumenata niti dokaza da je ono što je bilo u pitanju u odluci koju je usvojila Skupština potpada pod delokrug člana 18. Štaviše, podnosioci zahteva nisu detaljno razradili razliku između stava 1. i stava 2. člana 18., i koji bi trebao biti primenjen. Samo spominjanje celog člana 18. ne dovodi do zaključka da je isti trebao biti primenjen u odnosu na odluku Skupštine.

35. Sud podseća da je njegova ustavna nadležnost razmatranje ustavnosti osporene odluke što se tiče sadržaja i ispoštovanih procedura. Podnosioci zahteva ne osporavaju sadržaj niti proceduru donete odluke. Oni tvrde da je trebala biti usvojena procedura ratifikacije saglasno članu 18. Ustava.

36. Sud je dužan da analizira celokupnost zahteva koji su podneli podnosioci zahteva i ovo iziskuje uzimanje u obzir i podnošenje prvog zahteva i odgovora koji su podnosioci zahteva dostavili Sudu 21. februara 2012. god. U suštini, izgleda da podnosioci zahteva žele da Sud odluku Skupštine od 20. januara 2012. god. protumači kao međunarodni sporazum za koji je potrebna ratifikacija saglasno članu 18. Ustava. Ustavni sud je svestan doktrine podele vlasti, kao što je predviđeno u članu 4. Ustava,

kao i nadležnosti Skupštine. Stoga, Sud smatra da je na Skupštini da donese one odluke za koje smatra da su odgovarajuće ili neophodne. Sledstveno, prema članu 113. stavu 5. Ustava, zahtev podnosilaca zahteva da Sud odluku Skupštine smatra međunarodnim sporazumom za koji je potrebna ratifikacija spada izvan opsega nadležnosti Suda.

37. Dakle, imajući u vidu sva navedena pitanja Sud zaključuje da je zahtev neprihvatljiv jer nije *ratione materiae* u skladu sa Ustavom.

IZ TIH RAZLOGA

Stoga, Ustavni sud, shodno članu 113. stavu 5. Ustava, članu 20. Zakona i pravilu 36. poslovnika,

ODLUČUJE

I. Jednoglasno da odbaci zahtev kao neprihvatljiv,

II. Većinom glasova da odbaci zahtev kao neprihvatljiv jer nije *ratione materiae* u skladu sa Ustavom,

III. Ova odluka će biti dostavljena podnosiocima zahteva, predsedniku Skupštine Kosova i Vladi Kosova,

IV. Ova odluka će biti objavljena u Službenom listu saglasno članu 20. stavu 4. Zakona, i

V. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac	**Predsednik Ustavnog suda**
Snezhana Botusharova	Prof. dr Enver Hasani

KI 132 / 11 od 05. aprila 2012 - Ocena ustavnosti presude Okružnog suda u Pristini Ac . Broj 601 / 02 od 15. septembra 2004

Predmet KI 132/11, odluka od 20. marta 2012 godine.

Ključne reči; individualni zahtev, pravo na rad, van roka, ratione temporis.

Podnosilac zahteva je podneo podnesak u skladu sa članom 113.7 Ustava Kosova, osporavajući presudu Okružnog suda u Prištini Ac. br. 601/02 od 15. septembra 2004. godine kojom je potvrđena presuda Opštinskog suda u Prištini C. br. 123/2001 od 18. septembra 2002. godine i odbijen zahtev podnosioca zahteva da se vrati u stalni radni odnos u Kosovsku energetsku korporaciju (u daljem tekstu: KEK) u kojoj je podnosilac zahteva bio stalno zaposlen pre izbijanja ratnih sukoba na Kosovu. Podnosilac zahteva smatra da je ovim presudama povređeno njegovo pravo na rad i radni odnos.

Podnosilac zahteva osporava presudu Okružnog suda u Prištini Ac. br 601/02 od 15. septembra 2004. godine. Sud je došao do zaključka da se zahtev odnosi na događaje od pre 15. juna 2008. god. odnosno datuma kada je Ustav Republike Kosova stupio na snagu. Na osnovu toga, zahtev je podnet van roka i samim tim, nije u skladu, "*ratione temporis*", sa odredbama Ustava i Zakona. Iz tog razloga, Sud odlučio da je zahtev neprihvatljiv u skladu sa pravilom 36. (3h) Poslovnika o radu.

Priština, 20.marta.2012.god

Br. ref.: RK214/12

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI-132/11

Podnosilac

Sabile Sopjani

Ocena ustavnosti presude Okružnog suda u Prištini

Ac. br. 601/02 od 15. septembra 2004. godine

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik

Kadri Kryeziu, zamenik predsednika

Robert Carolan, sudija

Altay Suroy, sudija

Almiro Rodrigues, sudija

Snezhana Botusharova, sudija

Ivan Čukalović, sudija

Gjyljeta Mushkolaj, sudija

Iliriana Islami, sudija.

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je Sabile Sopjani, iz Prištine.

Osporena odluka

2. Osporena je presuda Okružnog suda u Prištini Ac. br. 601/02 od 15. septembra 2004. godine, kojom je potvrđena presuda Opštinskog suda u Prištini C. br. 123/2001 od 18. septembra 2002. godine i odbijen zahtev podnosioca zahteva da se vrati u stalni radni odnos u Kosovsku energetsku korporaciju (u daljem tekstu: KEK) u kojoj je podnosilac zahteva bio stalno zaposlen pre izbijanja ratnih sukoba na Kosovu.

Predmetna stvar

3. Podnosilac zahteva osporava presudu Okružnog suda u Prištini Ac. br 601/02 od 15. septembra 2004. godine, ne navodeći konkretno članove Ustava koji su povređeni, ali se iz zahteva može zaključiti da je predmetna stvar radno-pravni spor između podnosioca zahteva i KEK-a.

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na članovima 113.7 i 21.4 Ustava, članova 20, 22.7 i 22.8 Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo od 16. decembra 2008. (u daljem tekstu: „Zakon“) i pravilu 56. stav 2. Poslovnika.

Postupak pred Ustavnim sudom

5. Podnosilac zahteva je dana 17. oktobra 2011. godine podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: „Sud“).

6. Dana 27. januara 2012. godine Ustavni sud je obavestio podnosioca zahteva, Opštinski sud u Prištini i Okružni sud u Prištini da je pokrenut postupak ispitivanja ustavnosti odluka po predmetu br. KI-132-11.

7. Dana 20. marta 2012. god. nakon razmatranja izveštaja sudije Ivana Čukalovića, Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Almiro Rodrigues (predsedavajući), Kadri Kryeziu i Snezhana Botusharova, je iznelo preporuku Sudu u punom sastavu 0 neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

8. Podnosilac zahteva je zasnovao stalni radni odnos u KEK-u na mestu referenta za obezbeđenje. Podnosilac zahteva je u radnom odnosu bio do 01. aprila 1999. godine kada je zajedno sa porodicom proteran iz Prištine i kao izbeglica deportovan u Holandiju.

9. Podnosilac zahteva se sa porodicom vratio na Kosovo 17. januara 2001. godine, a zahtev za povratak na radno mesto je podneo 02. februara 2001. godine.

10. Odlukom broj 46 od 29. januara 2001. godine, direktor KEK-a je odbio zahtev podnosioca zahteva za povratak na posao kao neosnovan. Sa obrazloženjem da je poslednji rok za povratak radnika koji su proterani sa radnih mesta bio 01. jun 2000.

godine prema Privremenim pravilima o radnom odnosu u KEK-u.

11. Odluka direktora broj 46 od 29. januara 2001. godine potvrđena je odlukom Izvršnog odbora KEK-a broj 835 od 01. marta 2001. godine.

12. Podnosilac zahteva protiv ovakvih odluka KEK-a podnosi tužbu Opštinskom sudu u Prištini, kako bi poništila odluke KEK-a i u tužbi zahteva povratak na radno mesto, a svoje odsustvo pokušava da opravda bolešću i sprečenošću da se pojavi na radnom mestu.

13. Opštinski sud u Prištini presudom C. br 123/2001 od 18. septembra 2002. godine odbija zahteve podnosioca zahteva kao neosnovane a dokaze o bolesti ceni kao neuverljive.

14. Okružni sud u Prištini presudom Ac. br. 601/2002 od 15. septembra 2004. godine u potpunosti potvrđuje presudu Opštinskog suda u Prištini C. br 123/2001 od 18. septembra 2002. godine.

Tvrdnje podnosioca zahteva

15. Podnosilac zahteva osporava presudu Okružnog suda u Prištini Ac. br 601/02 od 15. septembra 2004. godine, navodeći:

„Putem ovog zahteva vam se obraćam pošto mi je pogaženo pravo na rad kao osnovo ljudsko pravo. Naglašavajući da sam se ja kod optužene (KEK) javila, ali su mi rekli da sam zakasnila da se vratim na posao, ne uvažavajući okolnosti koje su bile, rat, a ja kao izbeglica sam bila u Holandiji, i zbog pogoršanja mog zdravstvenog stanja i mog jedinog deteta, i drugi razlog je što nisam mogla da se vratim po mojoj volji, nego samo preko holandskih organa. Ali, začuđujuće je, da ima radnika kod

optužene strane, koji su se vratili mnogo posle mene i optužena ih je vratila na posao."

Ocena prihvatljivosti zahteva

16. Da bi bio u mogućnosti da presudi o podnesku podnosioca zahteva, Sud prvo treba da proveri da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti predviđene Ustavom, detaljnije obrazložene u Zakonu o Ustavnom sudu i Poslovniku o radu.

17. Vezano sa ovim podneskom, Ustavni sud konstatuje da podnosilac zahteva osporava presudu Okružnog suda u Prištini Ac. br 601/02 od 15. septembra 2004. godine. To znači da se zahtev odnosi na događaje od pre 15. juna 2008. god. odnosno datuma kada je Ustav Republike Kosova stupio na snagu. Na osnovu toga, zahtev je podnet van roka i samim tim, nije u skladu, "*ratione temporis*", sa odredbama Ustava i Zakona (vidi *mutatis mutandis* Jasiūnienė protiv Litvanije, zahtev br. 41510/98, presude ESLJP-a od 6. marta i 6. juna 2003. godine).

18. Iz ovoga proizilazi da je zahtev neprihvatljiv u skladu sa pravilom 36. (3h) Poslovnika o radu koji predviđa: „ Zahtev nije dopustiv za razmatranje u svakom od sledećih slučajeva: h) kada zahtev nije *ratione temporis* u skladu sa Ustavom."

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, shodno članu 113. stavu 7. Ustava Republike Kosovo, članu 20. Zakona o Ustavnom sudu i pravilu 36 (3h) Poslovnika o radu, 20. marta 2012. god., je jednoglasno,

ODLUČIO

I. DA ODBACI zahtev kao neprihvatljiv.

II. Ova odluka će biti dostavljena stranama i objavljena u Službenom listu, u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona.

III. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac **Predsednik Ustavnog suda**

Ivan Čukalović Prof. dr Enver Hasani

KI 131 / 11 od 21. aprila 2012 - Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova Rev.No. 197/2010 od 22. avgusta 2011

Predmet KI 131/11, odluka od 20. marta 2012 godine.

Ključne reči; individualni zahtev, pravo na rad, pravo na svojinu, pravo na pravično i nepristrasno suđenje, zaštita imovine , sudska zaštita prava , privremena mera.

Podnosioci zahteva su podneli podnesak u skladu sa članom 113.7 Ustava Kosova, osporavajući presudu Vrhovnog suda Kosova rev. br. 197/2010 od 22. avgusta 2011. godine tvrdeći da su presudom Vrhovnog Suda povređeni članovi 31, 46. i 54. (Pravo na pravično i nepristrasno suđenje, Zaštita imovine i Sudska zaštita prava) Ustava kao i članove 6. i 13. EKLJP (Pravo na pravično i nepristrasno suđenje i Pravo na delotvorni pravni lek). Istovremeno zahtevajući uvođenje privremene mere kako bi se zaštitila njihova prava.

Odlučujući o zahtevu podnosilaca Qazim Gashi, Fadil Gashi i Agim Gashi sud je zaključio da Podnosioci zahteva nisu dokazima potkrepili tvrdnje niti su podneli ikakave *prima facie* dokaze koji ukazuje na povredu njihovih ustavnih prava. Nadalje podnosiocima zahteva su pružene mnogobrojne mogućnosti da predstave svoj slučaj i ospore tumačenje zakona za koje smatraju da je netačno, pred Opštinskim, Okružnim i Vrhovnim sudom. Nakon razmatranja postupka u celini, Ustavni sud nije utvrdio da su odgovarajući postupci na bilo koji način bili nepravedni ili arbitrarni, zato je Ustavni sud zahtev oglasio očigledno neosnovan u skladu sa pravilom 36 (2b) Poslovnika o radu.

Odlučujući o zahtevu podnosioca Alija Kelmendija sud je zaključio da je odlukom Vrhovnog suda predmet vraćen prvostepenom sudu na ponovno suđenje, a da postupak po novom suđenju još nije okončan. Stoga, podnosilac zahteva nije iscrpeo sva pravna sredstva predviđena zakonom pa je zahtev proglasio neprihvatljiv za razmatranje u skladu sa članom 113.7 i pravilom 36. (1a).

Priština,20.marta.2012.god

Br. ref.: RK210/12

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI-131/11

Podnosioci

Qazim Gashi, Fadil Gashi, Agim Gashi i Ali Kelmendi

Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova

rev. br. 197/2010 od 22. avgusta 2011. godine

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik

Kadri Kryeziu, zamenik predsednika

Robert Carolan, sudija

Altay Suroy, sudija

Almiro Rodrigues, sudija

Snezhana Botusharova, sudija

Ivan Čukalović, sudija

Gjyljeta Mushkolaj, sudija

Iliriana Islami, sudija.

Podnosilac zahteva

1. Podnosioci zahteva su Qazim Gashi, Fadil Gashi, Agim Gashi iz Ajvalije i Ali Kelmendi iz Mramora, svi iz Opštine Priština, koje pred Ustavnim sudom Kosova zastupaju advokati Shefki Sylaj i Visar Vehapi iz Prištine.

Osporena odluka

2. Osporeno je presuda Vrhovnog suda Kosova rev. br. 197/2010 od 22. avgusta 2011. godine, kojom je potvrđena presuda Okružnog suda u Prištini Ac. br. 1137/2009 od 25. maja 2010. godine i naloženo podnosiocima zahteva da vrate nepokretnosti koje trenutno drže u posed trećim licima koji su u postupku pred Sudom dokazali vlasništvo nad spornim nepokretnostima.

Predmetna stvar

3. Podnosilac zahteva osporava presudu Vrhovnog suda Kosova rev. br. 197/2010 od 22. avgusta 2011. godine, navodeći da je ovom odlukom prekršeni članovi 31, 46. i 54. Ustava Republike Kosovo, kao i članovi 6. i 13. Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu EKLJP).

4. Podnosioci zahteva od Ustavnog suda Kosova do konačnog rešenja ovog imovinsko pravnog spora u vezi sa pravom vlasništva na nepokretnostima između podnosioca zahteva i trećih lica zahtevaju sledeće;

> "Zahtevamo mere bezbednosti –privremenu meru, zahtevamo da se ne menja situacija na terenu na katastarskoj parceli 528, posedovani list 933, katastarsko područje Čaglavica."

Pravni osnov

5. Zahtev je zasnovan na članovima 113.7 i 21.4 Ustava, članovima 20, 22.7 i 22.8 Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo od 16. decembra 2008. (u daljem tekstu: „Zakon") i pravilu 56. stav 2. Poslovnika.

Postupak pred Ustavnim sudom

6. Podnosilac zahteva je dana 13. oktobra 2011. godine, podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: „Sud").

7. Podnosioci zahteva istovremeno zahtevaju da Ustavni sud uvede privremenu meru kako se ne bi menjala situacija na katastarskoj parceli 528, posedovni list 933, katastarsko područje Čaglavica.

8. Dana 27. januara 2012. godine Ustavni sud je obavestio podnosioca zahteva, Opštinski sud u Prištini, Okružni sud u Prištini i Vrhovni sud Kosova, da je pokrenut postupak ispitivanja ustavnosti odluka po predmetu br KI-131-11.

9. Dana 20. marta 2012. god. nakon razmatranja izveštaja sudije Roberta Carolana, Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Almiro Rodrigues (predsedavajući), Kadri Kryeziu i Enver Hasani, je preporučilo Sudu u punom sastavu da odbije zahtev kao neprihvatljiv u celosti.

10. Istovremeno Veće za razmatranje je predložilo sudu u punom sastavu da odbije zahtev podnosioca za privremenu meru, uz obrazloženje da isti nije priložio nikakav ubedljiv dokaz koji bi opravdao uvođenje privremene mere kao neophodne da bi se izbegla neka nenadoknadiva šteta, ili dokaz da je takva mera od javnog interesa.

Pregled činjenica

11. Dana 10. decembra 2003. godine, I.T. i N.H. iz Prištine su podneli tužbu za ometanje poseda Opštinskom sudu u Prištini protiv podnosilaca zahteva i nekih trećih lica koji ovde nisu podnosioci zahteva, sa zahtevom da podnosioci zahteva oslobode od uzurpacije i omoguće nesmetano korišćenje nepokretnosti koje su evidentirane kao katastarska parcela br. 528, na katastarskom području Čaglavica, sa kulturom useva trave treće klase površine od 6.34,97 ha.

12. Opštinski Sud u Prištini je sa presudom C. br. 2140/3, od 07. septembra 2004. godine odbio potraživanja tužitelja I.T. i N.H i presudio u korist podnosioca zahteva.

13. Protiv gorenavedene presude tužitelji I.T. i N.H su podneli žalbu dana 27. decembra 2004. godine.

14. Dana 14. marta 2007. godine podnosioci zahteva su protiv tužitelja I.T. i N.H predložili Opštinskom Sudu u Prištini privremenu meru dana 14. marta 2007. i Opštinski sud u Prištini nikad nije odlučio o privremenoj meri i na taj način prema tvrdnjama podnosioca zahteva *„...prejudicirao rešenje slučaja u korist suprotne strane...“*

15. Okružnom sudu u Prištini, odlučujući po žalbi tužitelja Okružni sud u Prištini je presudom Ac. br. 119/2005 od 03. aprila 2007. godine poništio presudu Opštinskog suda u Prištini C. br. 2140/3, od 07. septembra 2004. godine i predmet je vratio na ponovno suđenje.

16. Podnosioci zahteva su protiv tužitelja I.T. i N.H dana 17. oktobra 2007. godine podneli protivtužbu protiv tužitelja I.T. i N.H i zahtevali su *„da se potvrdi pravo vlasništva putem statuta zastarelosti na katastarskoj parceli br. 528, posedovani list br. 933, katastarsko područje Čaglavica u površini od 6.34.97 ha.“*

17. Opštinski Sud u Prištini je presudom C. br. 713/07 od 29. aprila 2009. godine delimično odobrio potraživanja tužitelja I.T. i N.H., oboje iz Prištine, i naložio podnosiocima zahteva da tužiteljima predaju delove nekretnina kako je to u dispozitivu presude naznačeno, istovremeno odbijena kao neprihvatljiva protivtužba podnosioca zahteva u delu koji se odnosi na zahtev o potvrđivanju prava na vlasništvo protiv tužitelja na katastarskoj parceli br. 528 mesto zvano Ajvalija sa kulturom useva trave treće klase, katastarsko područje Čaglavica sa površinom od 6.34.97 ha.

18. Protiv presude Opštinskog suda u Prištini C. br. 713/07 od 29. aprila 2009. godine podnosioci zahteva su dana 31. jula 2009. godine podneli žalbu sa predlogom da Okružni sudu u Prištini presudu Opštinskog suda u Prištini C. br. 713/07 od 29. aprila 2009. godine poništi i da pitanje vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje ili da je promeni i da potraživanja podnosioca zahteva po protivtužbi odobri.

19. Okružni sud u Prištini je presudom Ac. br. 1137/2009, od 25. maja 2010. godine, odbio žalbu podnosioca zahteva, i delimično izmenio presudu Opštinskog suda u Prištini C. br. 713/07 od 29. aprila 2009. godine, i naložio podnosiocima zahteva da tužiteljima predaju delove nekretnina kako je to u dispozitivu presude naznačeno. Istovremeno odbijena kao neprihvatljiva protivtužba podnosioca zahteva u delu koji se odnosi na zahtev o potvrđivanju prava na vlasništvo protiv tužitelja na katastarskoj parceli br. 528 mesto zvano Ajvalija sa kulturom useva trave treće klase, katastarsko područje Čaglavica sa površinom od 6.34.97 ha.

20. Protiv presude Okružni sud u Prištini Ac. br. 1137/2009, od 25. maja 2010. godine, podnosioci zahteva su podneli reviziju u zakonskom periodu, istovremeno je i Javno tužilaštvo Kosova podnelo zahtev za zaštitu zakonitosti kojim su zahtevali da Vrhovni sud Kosova navedene presude poništi kao protivzakonite.

21. Vrhovni sud Kosova je sa presudom rev. br. 197/2010 od 22. avgusta 2011. godine odbio kao neosnovanu reviziju podnosioca zahteva – protiv tužitelja, kao i zahtev za zaštitu zakonitosti državnog tužioca Kosova, podnetog protiv presude Okružnog suda u Prištini Ac. br. 1137/2009 od . maja 2010. godine, u delu dispozitiva **u delu I pod 1, 3. i 4.** deo **II i III**, u vezi sa podnosiocima zahteva Qazimom Gashijem, Fadilom Gashijem i Selimom Gashijem.

22. Delimično je prihvaćena kao osnovana revizija optuženih – protiv tužitelja, kao i zahtev za zaštitu zakonitosti državnog tužioca Kosova i poništavajući presudu Okružnog suda u Prištini Ac. br. 1137/2009 od 25. maja 2010. godine i presudu Opštinskog suda u Prištini C. br. 713/2007 od 29. aprila 2009. godine u delu dispozitiva presude **I pod 2** samo u vezi sa podnosiocem zahteva Alijem Kelmendijem i ovaj deo predmeta vraća se prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Tvrdnje podnosioca zahteva

23. Podnosilac zahteva osporava presudu Vrhovnog suda Kosova rev. br. 197/2010 od 22. oktobra 2011. godine, navodeći kao povrede sledeće:

„Optuženi (podnosioci zahteva) – protiv tužitelji su predložili privremenu meru dana 14/03/2007 i Opštinski sud u Prištini nikad nije odlučio o privremenoj meri i taj je Sud prejudicirao rešenje slučaja u korist tužitelja čime je izvršeno stalno kršenje članova 31. 46 i 54. Ustava Republike Kosovo, i kao posledica ovih kršenja izvršeno je i kršenje članova 6. i 13 EKLJP (Evropska konvencija za ljudska prava) i celo njihovo blagotvorno dejstvo.“

„Opštinski sud u Prištini je sa presudom C. br. 713/07 izvršio suštinsko kršenje odredbi parničnog postupka iz člana 182. stav 1. i 2. tačka n. stav 2. ZPP, dok je dispozitiv presude u suprotnosti sa obrazloženjem presude i dopisima predmeta.“

„Gorenavedena presuda sadrži kršenje prirode člana 182.2 tačka n, zato što presuda ima nedostataka zbog kojih ne može da se razmotri, jer je dispozitiv presude nejasan, u suprotnosti sa samim sobom i sa razlozima presude. Presuda, takođe, ne sadrži ni jedan razlog za odlučujuće činjenice, dok su razlozi koje sadrži nejasni i kontradiktorni.“

„Suštinsko kršenje odredbi parničnog postupka se sastoji i u činjenici da gorenavedena presuda sadrži takve nedostatke zbog kojih je pravno neodrživa. Bitna povreda odredaba parničnog postupka leži u činjenici da osporena presuda, u vezi sa protivtužbom optuženih – protiv tužitelja, ne sadrži nikakvo obrazloženje. Protivtužba optuženih je u jednom delu u dispozitivu III odbijena, dok je u dispozitivu pod IV u jednom delu odbačena kao nedopustiva.”

„Pošto sud, protivtužbu kao nedopustivu, može da odbaci samo nakon prethodnog razmatranja tužbe najkasnije do pripremne sednice i to ukoliko su se ispunili uslovi iz gore citiranog člana I, u ovom slučaju se ne može odbaciti presudom ni sa rešenjem u prethodnom postupku, jer nije ispunjen nijedan uslov predviđen članom 391. ZPP."

„Isto suštinsko kršenje je izvršio i Okružni sud u Prištini kao drugostepeni sud, sa presudom Ac. br. 1137/2010/ kada je odbio žalbu optuženih – protiv tužitelja."

„Okružni sud u Prištini je izvršio suštinsko kršenje odredbi parničnog postupka kada je kao dokaz prihvatio zapisnik o pregledu sa lica mesta Opštinskog suda u Prištini sa kojim je zaključeno da je PIP "Kosovo Export" iz Kosovo Polja izorao katastarsku parcelu, zato što u tom postupku optuženi – protiv tužitelji nisu bile stranke u postupku i nisu imali priliku da ospore ovu imovinu. Tako da, taj zapisnik sa nekog drugog postupka, ne može da se koristi kao dokaz, ukoliko strankama u sporu nije data prilika da se suprotstave ospore i preko saslušanih svedoka u Okružnom sudu u Prištini je potvrđeno da gorenavedenu katastarsku parcelu optuženi – protiv tužitelji koriste sa dobrom namerom još od 1956. godine."

"Okružni ud u Prištini je delujući kao prvostepeni sud pogrešno primenio materijalno pravo kada je potraživanje optuženih – protiv tužitelja odbio kao neosnovano, jer su tužitelji pravo na vlasništvo katastarske parcele br. 528, dobili kao statut zastarevanja, tako da je pogrešno primenjen član 28. Zakona o osnovnim pravno-imovinskim odnosima kao zakon na snazi i član 40. Zakona o imovini i drugim stvarnim stvarima Kosova."

„Ista kršenja procesnih i materijalnih gorenavedenih odredbi je izvršio i Vrhovni sud Kosova kada je računao period statuta zastarelosti i nije uzeo u obzir da su optuženi – protiv tužitelji od 1956. godine, na osnovu internog ugovora stalno bili vlasnici i

koristili su osporenu nekretninu, jer su na njoj izgradili stambene kuće i druge prateće objekte još od 50-ih godina."

„Vršeći na drastičan način kršenje, gorenavedenih, procesnih i materijalnih odredbi izvršeno je i kršenje članova 31. 46. i 54. Ustava Republike Kosova, i izvršeno je kršenje EKLJP."

24. Podnosilac zahteva osporava presudu Vrhovnog suda Kosova rev. br. 197/2010 od 22. oktobra 2011. godine, zahtevajući od Ustavnog suda Kosova sledeće:

"Zahtevamo mere bezbednosti – privremenu meru, zahtevamo da se ne menja situacija na terenu na katastarskoj parceli 528, posedovni list 933, katastarsko područje Čaglavica."

„Zahtevamo proglašavanje nevažećim presudu Vrhovnog suda Kosova rev. br. 197/2010/ od 22/08/2011, poništavanje presude Okružnog suda u Prištini Ac. br. 1137/2009 od 25/05/2010/ i presude Opštinskog suda u Prištini C. br. 713/07 od 29/04/2009/ i da se pitanje vrati na ponovno suđenje."

Ocena prihvatljivosti zahteva u delu koji se odnosi na podnosioce zahteva Qazima Gashija, Fadila Gashija i Agima Gashija

25. Podnosioci zahteva navode da su članovi 31, 46. i 54. (Pravo na pravično i nepristrasno suđenje, Zaštita imovine i Sudska zaštita prava) Ustava kao i članove 6. i 13. EKLJP (Pravo na pravično i nepristrasno suđenje i Pravo na delotvorni pravni lek) osnova za njihov podnesak.

26. Uslovi za prihvatljivost su predviđeni Ustavom, detaljnije obrazloženi u Zakonu o Ustavnom sudu i Poslovniku o radu.

27. Član 48. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo predviđa:

„Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori.“

28. Po Ustavu, Ustavni sud nije apelacioni sud, kada se razmatraju odluke donete od strane redovnih sudova. Uloga redovnih sudova je da tumače zakon i primene odgovarajuća pravila postupka i materijalnog prava (vidi, *mutatis mutandis*, García Ruiz protiv Španije [GC], br. 30544/96, stav 28, Evropski sud za ljudska prava [ESLJP] 1999-I).

29. Podnosioci zahteva nisu dokazima potkrepili tvrdnje niti su podneli ikakave *prima facie* dokaze koji ukazuje na povredu njihovih ustavnih prava (vidi, Vanek protiv Slovačke Republike, odluka ESLJP-a u vezi sa prihvatljivošću zahteva, br. 53363/99 od 31. maja 2005. god.). Podnosioci zahteva ne navode kako i na koji način članovi 31, 46. i 54. Ustava i članovi 6. i 13. EKLJP-a podržavaju njihov zahtev, kao što je predviđeno u članu 113.7. Ustava i članu 48. Zakona.

30. Podnosioci zahteva tvrde da su njihova prava povređena pogrešnim utvrđivanjem činjenica i primenom zakona od strane redovnih sudova, ne navodeći jasno na koji način su te odluke prekršile njihova ustavna prava.

31. U ovom slučaju podnosiocima zahteva su pružene mnogobrojne mogućnosti da predstave svoj slučaj i ospore tumačenje zakona za koje smatraju da je netačno, pred Opštinskim, Okružnim i Vrhovnim sudom. Nakon razmatranja postupka u celini, Ustavni sud nije utvrdio da su odgovarajući postupci na bilo koji način bili nepravedni ili arbitrarni (vidi, *mutatis mutandis*, Shub protiv Litvanije, odluka ESLJP u vezi sa prihvatljivošću zahteva, br. 17064/06 od 30. juna 2009. god.).

32. Iz toga proizilazi da je zahtev u delu koji se odnosi na podnosioce zahteva Qazima Gashija, Fadila Gashija i Agima Gashija očigledno neosnovan u skladu sa pravilom 36 (2b) Poslovnika o radu koje predviđa: *„Sud odbacuje zahtev kao očigledno neosnovan kada zaključi b) da iznete činjenice ni na koji način ne opravdavaju tvrdnju o kršenju ustavnih prava“*.

Ocena prihvatljivosti zahteva u delu koji se odnosi na podnosioca zahteva Alija Kelmendija

33. Da bi mogao da presudi po zahtevu podnosioca, Sud prvo mora da ispita da li je podnosilac zahteva zadovoljio uslove za prihvatljivost predmeta, utvrđene Ustavom. Sa tim u vezi, Sudu upućuje na član 113.7. Ustava, koji predviđa sledeće:

> *„Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.“.*

34. Sud želi da naglasi da pravilo da se iskoriste pravna sredstva postoji da bi se odnosnim telima, uključujući sudove, dala prilika da spreče ili isprave navodno kršenje Ustava. Pravilo je zasnovano na pretpostavci da će pravni poredak Kosova obezbediti delotvoran pravni lek za kršenje ustavnih prava. (vidi, *mutatis mutandis* ECHR, Selmouni protiv Francuske, br. 25803/94, odluka od 28. jula 1999). Međutim, nije neophodno da se u odnosnim postupcima eksplicitno ukaže na ustavna prava. Sve dok je na predmet stvari ukazano implicitno ili u značajnom delu, pravilo o iskorišćavanju pravnih sredstva je ispoštovano (vidi, *mutatis mutandis*, ECHR, Azinas protiv Kipra, br. 56679/00, odluka od 28. aprila 2004).

35. Ovaj sud je primenio isto obrazloženje kada je doneo odluku od 27. januara 2010. god. o neprihvatljivosti na osnovu toga da nisu iscrpljena sva pravna sredstva u predmetu AAB-RIINVEST University D.O.O, Priština protiv Vlade Republike Kosova, predmet br. KI. 41/09 i odluku od 23. marta 2010. god. u predmetu Mimoze Kusari-Lila protiv Centralne izborne komisije, predmet br. KI 73/09.

36. Imajući to u vidu, da na osnovu dokumentacije podnete Ustavnom sudu od strane podnosioca zahteva presudom Vrhovnog suda Kosova rev. br. 197/2010 od 22. avgusta 2011. godine, delimično je prihvaćena kao osnovana revizija optuženih – protiv tužitelja, kao i zahtev za zaštitu zakonitosti državnog tužioca Kosova te da se poništavaju presuda Okružnog suda u Prištini Ac. br. 1137/2009 od 25. maja 2010. godine i presuda Opštinskog suda u Prištini C. br. 713/2007 od 29. aprila 2009. godine u delu dispozitiva presude **I pod 2** samo u vezi sa podnosiocom zahteva Alijem Kelmendijem i ovaj deo predmeta vraća se prvostepenom sudu na ponovno suđenje, a da postupak po novom suđenju još nije okončan. Stoga, podnosilac zahteva nije iscrpeo sva pravna sredstva predviđena zakonom da bi mogao da podnese zahtev Ustavnom sudu.

37. Iz toga proizilazi da zahtev u delu koji se odnosi na podnosioca zahteva Alija Kelmendija neprihvatljiv za razmatranje u skladu sa članom 113.7 i pravilom 36. (1a) Poslovnika o radu koji predviđa *„Sudu je dozvoljeno da rešava zahteve: a) samo ako su iscrpljena sva delotvorna pravna sredstva, koja su na raspolaganju po zakonu, protiv pobijane presude ili odluke,..“*.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud Kosova u skladu sa članom 113.7 ustava , članovima 20 i 47(2) Zakona, i pravilom 36 (1a) i 36 (2b) Poslovnika o radu, na zasedanju održanom 20. marta 2012. godine je jednoglasno

ODLUČIO

I. **DA ODBIJE** zahtev kao neprihvatljiv u celosti;

II. **ODBIJA SE** zahtev za uvođenje privremenih mera

III. Ova odluka će biti dostavljena stranama i objavljena u Službenom listu, u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona o Ustavnom sudu;

IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac **Predsednik Ustavnog suda**

Robert Carolan Prof. dr Enver Hasani

KI 139 / 11 od 21. aprila 2012 - Ocena ustavnosti obaveštenja o Sudskog saveta Kosova o reizbora sudija i tužilaca , br 01/118-658 , od 27. oktobra 2010

Slučaj KI 139/11, odluka od 20. marta 2012. god.

Ključne reći: Sudski savet Kosova, individualni zahtev, ne iscrpljenost pravnih sredstava, pravo na pravna sredstva, imenovanje i razrešenje sudija.

Podnosilac zahteva je podneo zahtev na osnovu člana 113.7 Ustava Kosova, navodeći da su njegova ustavna prava prekršena obaveštenjem kojem mu nije produžen mandat kao sudija u Opštinskom sudu za prekršaje u Prištini. Podnosilac zahteva navodi da su mu ovim obaveštenjem prekršena prava zagarantovana iz člana 5 [Jezici], 32 [Pravo na pravno sredstvo], 104 [Imenovanje i razrešenje sudija] i 108 [Sudski savet Kosova] Ustava Republike Kosova.

Sud je konstatovao da je zahtev podnosioca neprihvatljiv na osnovu člana 113.7 Ustava u vezi sa članom 47.2 Zakona zato što podnosilac zahteva nije iscrpeo sva pravna sredstva određena zakonom. Sud je opravdao svoju odluku naglašavajući da podnosilac zahteva nije preduzeo korake da reši svoj zahtev kako se to predviđa određenim relevantnim odredbama. Zbog gore navedenih razloga, Sud je odlučio da odbije zahtev podnosioca kao neprihvatljiv.

Priština, 20. februar 2012. god.

Ref.Br.:209/12

REŠENJA O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI. 139/11

Podnosilac zahteva

Ali Latifi

Ocena ustavnosti obaveštenja Sudskog saveta Kosova

o ponovnom imenovanju sudija i tužilaca,

br. 01/118-658 od 27. oktobra 2010. godine

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik

Kadri Kryeziu, zamenik predsednika

Robert Carolan, sudija

Almiro Rodrigues, sudija

Snezhana Botusharova, sudija

Ivan Čukalović, sudija

Gjyljeta Mushkolaj, sudija i

Iliriana Islami, sudija.

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je g. Ali Latifi, sa prebivalištem u Prištini.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava obaveštenje Sudskog saveta Kosova (u daljem tekstu: SSK) br. 01/118-658 od 27. oktobra 2010. god. zbog otpuštanja sa mesta sudije u Opštinskom sudu za prekršaje u Prištini.

Predmetna stvar

3. Podnosilac zahteva je 26. oktobra 2011. god. podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud) navodeći da su mu prekršena ustavom zagarantovana prava iz čl. 5. [Jezici], 32. [Pravo na pravno sredstvo], 104. [Imenovanje i razrešenje sudija] i 108. [Sudski savet Kosova] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav).

Pravni osnov

4. Član 113. stav 7. Ustava, član 20. Zakona i pravilo 56. stav 2. Poslovnika o radu.

Postupak u Sudu

5. Podnosilac zahteva je 26. oktobra 2011. god. podneo zahtev Sudu.

6. Kopija zahteva je 23. januara 2012. god. dostavljena Vrhovnom sudu Kosova.

7. Predsednik je 12. januara 2012. god., odlukom br. GJR. 139/11, imenovao sudiju Roberta Carolana za sudiju izvestioca. Predsednik je istoga dana, odlukom br. KSH. 139/11, imenovao Veće za razmatranje u sastavu sudija: Altay Suroy (predsedavajući), Gjyljeta Mushkolaj i Iliriana Islami.

8. Sud je 28 januara 2012 god. od podnosioca zahteva tražio da dostavi konačnu odluku Vrhovnog suda u njegovom predmetu.

9. Podnosilac zahteva je na zahtev odgovorio 31. Januara 2012 god. Međutim nije dostavio konačnu odluku u njegovom predmetu.

10. Veće za razmatranje je 20. marta 2012. god. razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i, Sudu, iznelo preporuku o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

11. Podnosilac zahteva je bivši sudija Opštinskog suda za prekršaje u Prištini, koji je dobio obaveštenje SSK-a br. 01/118-658 od 27. oktobra 2010. god., obaveštavajući ga da mu mandat sudije Opštinskog suda za prekršaje u Prištini prestaje 27. oktobra 2010. god.

12. Obaveštenje SSK-a se poziva na rezultate procesa ponovnog imenovanja sudija i tužilaca tokom treće etape, na osnovu člana 2. st. 11. i 16. i člana 14. stava 2. Administrativnog naređenja br. 2008/02 kojim se primenjuje Uredba UNMIK-a br. 2006/25 o regulatornom okviru za pravosudni sistem Kosova i člana 150. Ustava.

13. Podnosilac zahteva je 1. novembra 2010. god. uložio žalbu SSK-u izražavajući njegovo nezadovoljstvo odlukom br. 01/118-658.

14. Podnosilac zahteva je 2. februara 2011. god. uložio žalbu Vrhovnom sudu protiv otpuštanja bez odluke, dok je 22. februara 2011. god. dostavio dopunska dokumenta u žalbi.

15. Predsednik Vrhovnog suda je 22. februara 2011. god. odgovorio na predlog podnosioca zahteva, prilikom čega je podnosilac zahteva posavetovan da pokrene postupak u upravnom sporu pred Vrhovnim sudom.

16. Podnosilac zahteva je 26. aprila 2011. god. pokrenuo tužbu u upravnom sporu pred Vrhovnim sudom, u kojoj je naglasio navodna kršenja SSK-a tokom postupka ponovnog imenovanja.

17. Podnosilac zahteva je 27. jula 2011. god. podneo predlog Vrhovnom sudu, zahtevajući hitno postupanje po njegovoj tužbi koju je podneo 26. aprila 2011. god.

Navodi podnosioca zahteva

18. Podnosilac zahteva tvrdi da obaveštenje SSK-a ne sadrži nijedan razlog zašto je otpušten sa mesta sudije. Time je navodno prekršen član 108. [Sudski savet Kosova] Ustava.

19. Štaviše, podnosilac zahteva se žali da je Vrhovni sud navodno prekršio čl. 5. [Jezici], 32. [Pravo na pravno sredstvo] i 104. [Imenovanje i razrešenje sudija] Ustava, ne odgovarajući na njegovu žalbu od 2. i 22. februara 2011. god.

20. Dodatno, podnosilac zahteva tvrdi da je SSK prekršio član 108. [Sudski savet Kosova] Ustava jer proces testiranja nije predviđen zakonom.

Preliminarna ocena prihvatljivosti zahteva

21. Podnosilac zahteva se žali da je SSK, obaveštenjem br. 01/118-658 od 27. oktobra 2010. god. o otkazu na mesto sudije Opštinskog suda za prekršaje u Prištini, prekršio njegova Ustavom zagarantovana prava.

22. Međutim, kako bi zahtev bio prihvatljiv, podnosilac zahteva treba prvo da dokaže da je ispunio sve uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom, Zakonom i Poslovnikom o radu.

23. Što se tiče konkretnog zahteva, Ustavni sud primećuje da je SSK 27. oktobra 2010. god., obaveštenjem br. 01/11-658, obavestio podnosioca zahteva da je njegov mandat sudije u Opštinskom sudu za prekršaje u Prištini prestao 27. oktobra 2010. god.

24. SSK je izdavanje navedenog obaveštenja očito zasnovao na članu 150. Ustava i članu 2. st. 11. i 16. i članu 14. stavu 2. Administrativnog naređenja br. 2008/02 kojim se primenjuje

Uredba UNMIK-a br. 2006/25 o regulatornom okviru za pravosudni sistem Kosova, ne navodeći druge razloge za otpuštanje podnosioca zahteva.

25. Međutim, Sud naglašava da može odlučiti o prihvatljivosti zahteva samo ukoliko podnosilac zahteva dokaže da je iscrpeo sva zakonom propisana pravna sredstva na njegovom raspolaganju.

26. Obrazloženje za iscrpljena pravna sredstva je da priušti nadležnim organima, uključujući i sudove, mogućnost da spreče ili isprave navodnu povredu Ustava. Pravilo se zasniva na pretpostavci da će pravni poredak na Kosovu obezbediti efikasan pravni lek za kršenje ustavnih prava. Navedeno je važan deo supsidijarnog karaktera Ustava (vidi: Rešenje o neprihvatljivosti Badivuku protiv Sudskog saveta Kosova, KI 114/10 od 18. maja 2011. god. i, *mutatis mutandis,* ESLJP, Selmouni protiv Francuske, br. 25803/94, odluka od 28. jula 1999. god.).

27. U konkretnom slučaju Sud zaključuje da podnosilac zahteva nije dostavio nijedan *prima facie* dokaz i činjenice koje ukazuju da je iscrpeo sva takva pravna sredstva prema kosovskom zakonu, kako bi Sud nastavio sa njegovim navodima o ustavnosti obaveštenja br. 01/118-658 od 27. oktobra 2010. god.

28. Sledi da zahtev je neprihvatljiv.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, shodno članu 47.2 Zakona i pravilu 56. stavu 2. Poslovnika o radu, 20. marta 2012. god., jednoglasno,

ODLUČUJE

I. DA ODBIJE zahtev kao neprihvatljiv.

II. Ova odluka će biti dostavljena stranama i objavljena u Službenom listu u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona.

III. Ova odluka stupa na snagu odmah

Sudija izvestilac **Predsednik Ustavnog suda**

Robert Carolan Prof. dr Enver Hasani

KI 147 / 11 od 21. aprila 2012 - Ocena ustavnosti Odluke Višeg suda za prekršaje u Prištini , GJL . br . 1288/2011 , od 28. oktobra 2010

Slučaj KI 147/11, odluka od 20. marta 2012. godine.

Ključne reči: upravni postupak, diskriminacija, jednakost pred zakonom, individualni zahtev, pravo na pravne lekove, kršenje ljudskih prava i sloboda, očigledna neosnovanost, ne iscrpljivost

Podnosilac zahteva je podnela zahtev u skladu sa članom 113.7 Ustava Kosova, navodeći da su njena prava na osnovu člana 24 [Jednakost pred Zakonom], 32 [Pravo na pravne lekove] prekršena na osnovu odluke Višeg suda za prekršaje u Prištini, koji je potvrdio odluku Opštinskog suda za prekršaje u Prizrenu u odnosu na kaznu, ali je podnosiocu zahteva promenio rok zabrane ulaska na jednu godinu.

Sud smatra da je zahtev neprihvatljiv jer podnosilac zahteva nije dostavila dokaze da su relevantni postupci na bilo koji način nepravedni ili sadrže samovoljnost. Stoga, Sud je zaključio da je zahtev očigledno neosnovan, u skladu sa pravilom 36 (1.c) Poslovnika o radu.

Osim toga, kao u upravnom postupku Sud primećuje da je podnosilac zahteva pokrenula postupak u upravnom sporu pred Vrhovnim sudom protiv odluke Komisije za žalbe od 18. avgusta 2011. godine. Međutim, Vrhovni sud još uvek nije doneo odluku po navedenom predmetu. Proizilazi da je zahtev neprihvatljiv zbog ne iscrpljenosti.

Priština, 20. mart 2012. god.

Ref. br.: RK215/12

ODLUKA O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI 147/11

Podnosilac zahteva

Maria Strugari

Ocena ustavnosti odluke Višeg suda za prekršaje u Prištini

GJL br. 1288/2011 od 28. oktobra 2011. godine

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik

Kadri Kryeziu, zamenik predsednika

Robert Carolan, sudija

Altay Suroy, sudija

Almiro Rodrigues, sudija

Snezhana Botusharova, sudija

Ivan Čukalović, sudija

Gjyljeta Mushkolaj, sudija i

Iliriana Islami, sudija.

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je gđa Maria Strugari, koju zastupa g. Armend Krasniqi, advokat iz Prištine.

Osporena sudska odluka

2. Podnosilac zahteva osporava odluku Višeg suda za prekršaje u Prištini, GJL br. 1288/2011 od 28. oktobra 2011. god., koja je podnosiocu zahteva uručena 10. novembra 2011. god.

Predmetna stvar

3. Podnosilac zahteva tvrdi da odluka Višeg suda za prekršaje pokazuje da je ona bila diskriminisana, u suprotnosti sa članom 24. [Jednakost pred zakonom] Ustava Republike Kosovo (u daljem: Ustav) i da joj nikada nije pružena mogućnost da dokaže činjenično stanje pred nadležnim organima, što predstavlja kršenje člana 32. [Pravo na pravna sredstva] Ustava.

4. Štaviše, podnosilac zahteva od Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud) traži izricanje privremenih mera, kojima će se odložiti nalog za proterivanje jer su: „*neophodne. Sa druge strane, uvođenjem privremenih mera nijednoj strani ne bi bila prouzrokovana velika i nepopravljiva materijalna šteta*“.

Pravni osnov

5. Član 113. stav 7. Ustava, čl. 22. i 27. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo od 15. januara 2009. god. (br. 03/L-121) (u daljem tekstu: Zakon) i pravila 54, 55. i 56. stav 2. Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).

Postupak u Sudu

6. Podnosilac zahteva je 11. novembra 2011. god. podnela zahtev Sudu.

7. Sud je 14. novembra 2011. god. tražio dodatna razjašnjenja od podnosioca zahteva o sledećim pitanjima:

„…

a. *dokaz o radnoj dozvoli gđe Marie Strugari sa vremenskim trajanjem do 2012. godine;*
b. *dokaz o dozvoli boravka gđe Maria Strugari sa vremenskim trajanjem do 2012. godine;*
c. *ugovor o radu gđe Maria Strugari ;*
d. *da li je ugovor o radu vašeg klijenta gđe Maria Strugari deponovan i u drugim institucijama;*
e. *da li ste zatražili primenu privremene mere u Opštinskom sudu za prekršaje u Prizrenu i u Višem sudu za prekršaje u Prištini; i*
f. *da li ste zatražili primenu privremene mere u Višem sudu za prekršaje u skladu sa članom 22. Zakona br. 03/L-202 o upravnim sporovima;*
g. *tačno opravdajte tvrdnje za kršenje ustavnih prava na štetu vašeg klijenta.*

…“

8. Sud je 14. novembra 2011. god. dostavio kopiju zahteva Ministarstvu unutrašnjih poslova (u daljem tekstu: MUP).

9. Podnosilac zahteva je odgovorio 16. novembra 2011. god. navodeći:

“…

a. *[…]* **podnosiocu zahteva produžena je Radna dozvola još za godinu dana do dana. 22.06.2012.**
b. dozvolu za boravak nema *[…]* **Obzirom da joj je produžena Radna dozvola za vremenski period od godinu dana tačnije od 22.06.2011-te do 22.06.2012-te, imenovana je podnela zahtev za produžavanje privremenog boravka u RKS, u vremenskom periodu koliko traje Radna dozvola,**

ali njen zahtev je odbijen od strane MUP-a, sa oba nivoa, kao na prvom nivou takođe i na drugom nivou, nakon podnošenja žalbe na odluku prvog stepena drugi stepen nije uopšte uzeo u razmatranje i diskusiju dostavljene dokaze od strane podnosioca žalbe, ali nezavisno od toga odlučeno je da bude odbačen kao neosnovan, protiv ove odluke podnosilac žalbe je podnela Tužbu za započinjanje administrativnog konflikta na Vrhovni sud RKS, što je i trenutno predmet u razmatranju.

c. šaljemo vam ugovor o rad podnosioca zahteva.

d. molimo vas pogledajte u žalbi koja je podneta i tu se može vrlo jasno videti da smo poslali drugom stepenu u MUP kopiju ugovora o radu.

e. **nismo tražili uvođenje privremenih mera u Opštinskom sudu za prekršaje u** *Prizrenu […].*

…"

10. Predsednik je 13. januara 2012. god, odlukom br. GJR 147/11, imenovao sudiju Roberta Carolana za sudiju izvestioca. Predsednik je istoga dana, odlukom br. KSH 147/11 imenovao Veće za razmatranje u sastavu sudija: Altay Suroy (predsedavajući), Gjyljeta Mushkolaj i Iliriana Islami.

11. Sud je 2. februara 2012. god. dostavio kopiju zahteva Komisiji za razmatranje privremenih i stalnih boravišnih dozvola (u daljem tekstu: Komisija) i Komisiji za žalbe komisije za razmatranje (u daljem tekstu: Komisija za žalbe).

12. Sud je 2. februara 2012. god. dostavio kopiju zahteva Službi za strance i migraciju MUP-a (u daljem tekstu: SSM), Opštinskom sudu za prekršaje u Prizrenu i Višem sudu za prekršaje u Prištini.

13. Sud je 2. februara 2012. god. dostavio kopiju zahteva Odeljenju za državljanstvo i azil MUP-a (u daljem tekstu: ODA) i tražio dodatne informacije u vidu podataka da li su doneli odluku o žalbi podnosioca zahteva od 15. septembra 2011. god. Do sada nije dobijen nikakav odgovor.

14. Veće za razmatranje je 20. marta 2012. god. razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i Sudu iznelo preporuku o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

15. Podnosilac zahteva, Maria Strugari, državljanka Moldavije je 2001. godine došla na Kosovo da radi u restoranu u Prizrenu. Njoj je MUP izdao ličnu karta za strance i privremenu boravišnu dozvolu koja je važila do 22. juna 2011. god. Takođe, Ministarstvo za rad i socijalnu zaštitu je podnosiocu zahteva izdalo privremenu radnu dozvolu koja je trebalo da istekne 22. juna 2011. god., ali je produžena do 22. juna 2012. god.

16. Podnosilac zahteva je 21. juna 2011. god. podnela zahtev SSM-u da joj se produži privremena boravišna dozvola.

17. Komisija je 26. jula 2011. god. odbila zahtev podnosioca zahteva navodeći da na osnovu dokaza, koje je dostavio podnosilac zahteva, ona ne ispunjava uslove propisane u članu 36. stavu 3. i članu 38. stavu 1. tački 1. Zakona br. 03/L-126 o strancima.

18. Podnosilac zahteva je 29. jula 2011. god. uložila žalbu Komisiji za žalbe.

19. Komisija za žalbe, postupajući po žalbi podnosioca zahteva na odluku Komisije za razmatranje, je 8. avgusta 2011. god. odbila njenu žalbu, navodeći da je Komisija za žalbe donela pravilnu odluku shodno propisanoj zakonskoj proceduri jer podnosilac

zahteva nije postupila u saglasnosti sa zakonskim odredbama Zakona o strancima.

Član 7. Zakona o strancima propisuje:

„Stranac je dužan da poštuje zakone i propise, što obuhvata podzakonska pravna akta i odluke državnih organa tokom svog boravka i kretanja u Republici Kosovu.“;

Član 36. stav 3. Zakona o strancima propisuje:

„Zahtev za produženje privremenog boravka podnosi se nadležnom organu najmanje 30 dana pre isteka roka za privremeni boravak.“;

Član 38. stav 1. tačka 1. Zakona o strancima propisuje:

„Strancu se može dozvoliti privremeni boravak, ukoliko on ili ona: poseduje dovoljno materijalnih sredstava za život“;

dakle, Komisija za žalbe je potvrdila odluku Komisije za razmatranje kojom se odbija zahtev za produženje privremene boravišne dozvole na Kosovu. U odluci je takođe stajalo da podnosilac zahteva može pokrenuti sudski postupak pred Vrhovnim sudom u roku od 30 dana od dana uručenja odluke podnosiocu zahteva.

20. Generalna policijska uprava MUP-a je 9. septembra 2011. god. izdala nalog za napuštanje teritorije u saglasnosti sa članom 46. stavom 1. tačkom 3. Zakona o strancima, koji propisuje da nadležni organ može da ukine boravak na Kosovu strancu ukoliko: „[...] koji ima dozvolu boravka, [...] boravi na Kosovu suprotno svrsi za koju je izdato privremeno boravište i članu 55. st. 2. i 3. koji propisuje da: [...] vremenski rok potreban da se stranac pripremi za odlazak, [...] ni pod kakvim okolnostima taj rok nije duži od trideset (30) dana". Žalba na nalog napuštanje teritorije ne obustavlja izvršenje ovog naređenja. U nalogu za napuštanje teritorije je takođe bilo navedeno da podnosilac zahteva ima pravo žalbe Odeljenju za državljanstvo i azil MUP-a u roku od 8 dana od dana uručenja odluke podnosiocu zahteva.

21. Podnosilac zahteva je 15. septembra 2011. god. uložila žalbu Odeljenju za državljanstvo i azil MUP-a.

22. Podnosilac zahteva je 20. septembra 2011. god. pokrenula postupak upravnog spora u Vrhovnom sudu, koji do sada nije doneo odluku po navedenom predmetu.

23. Komisija za žalbe je 27. septembra 2011. god. odobrila nalog za proterivanje (Odluka br. 140/2011).

24. SSM je 27. septembra 2011. god. podneo zahtev Opštinskom sudu za prekršaje u Prizrenu za pokretanje prekršajnog postupka protiv podnosioca zahteva.

25. Podnosilac zahteva je 27. septembra 2011. god. bila u Opštinskom sudu za prekršaje u Prizrenu i tražila od suda da odbije pokretanje postupka kao neprihvatljivo, jer je prevremen pošto je njena žalba na odluku Komisije za žalbe i dalje u toku u Vrhovnom sudu. Međutim, Opštinski sud za prekršaje je podnosioca zahteva oglasio krivom za boravak na Kosovu iako je njena boravišna dozvola istekla 22. juna 2011. god., kaznio je novčanom kaznom u iznosu od 50 evra i naložio njeno hitno proterivanje sa teritorije Kosova uz zabranu ponovnog ulaska na

period od 3 godine. Prema članu 55. stavu 3. Zakona o strancima žalba na nalog za napuštanje teritorije ne obustavlja izvršenje naloga (odluka br. 176/2011-01). Podnosilac zahteva je uložila žalbu Višem sudu za prekršaje.

26. Viši sud za prekršaje 28. septembra 2011. god. delimično usvojio žalbu podnosioca zahteva. Viši sud je potvrdio odluku Opštinskog suda za prekršaje u Prizrenu u odnosu na kaznu, ali je podnosiocu zahteva promenio rok zabrane ulaska na Kosovo na jednu godinu. Viši sud je odlučio da je razmotrio navode iznete u žalbama, osporenim odlukama i izjavi podnosioca zahteva na glavnom pretresu pred prvostepenim sudom, u kojoj je ona priznala prekršaj, ali je smatrala da je odluka prevremena. Viši sud je dalje obrazložio da je na osnovu činjenica iz spisa predmeta potvrđeno i činjenično stanje kao u presudi osporene odluke opštinskog suda. Viši sud je zaključio da prvostepeni sud nije prekršio postupak za krivične prekršaje, odnosno nije pogrešno primenio materijalno pravo. Viši sud je takođe obavestio podnosioca zahteva da na ovu odluku ne postoji mogućnost žalbe.

Navodi podnosioca zahteva

27. Podnosilac zahteva tvrdi da su Komisija, Komisija za žalbe, SSM, Opštinski sud za prekršaje u Prizrenu i Viši sud za prekršaje pogrešno utvrdili činjenično stanje.

28. Štaviše, podnosilac zahteva navodi da Opštinski sud za prekršaje u Prizrenu i Viši sud za prekršaje nisu razmotrili način na koji je nalog za napuštanje teritorije donet, nego su samo zaključili da ga podnosilac zahteva nije ispoštovala.

Ocena prihvatljivosti zahteva

29. Sud primećuje da se podnosilac zahteva žali na dva pitanja:

1. upravni postupak pred Komisijom za razmatranje i Komisijom za žalbe; i
2. postupak pred Opštinskim i Višim sudom za prekršaje.

30. Vezano sa tim, kako bi bio u mogućnosti da reši zahtev podnosioca zahteva, Sud prvo treba da ispita da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom i dodatno obrazloženi Zakonom i Poslovnikom o radu.

31. U suštini, ti uslovi su: podnošenje zahteva Sudu na zakonit način (član 113. stav 1. Ustava); nakon iscrpljenja svih pravnih sredstava regulisanih zakonom (član 113. stav 7. Ustava); podnošenje zahteva u određenom vremenskom roku (čl. 49. i 56. Zakona); razjašnjavanje koja prava i slobode su prekršena; navodeći koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori (član 48. Zakona); prilažući neophodne informacija i dokumenta (član 22. Zakona), uključujući i druge vrste informacija.

1. U odnosu na upravni postupak

32. Kako bi bio u mogućnosti da razmotri žalbu podnosioca zahteva u odnosu na upravni postupak pred Komisijom za razmatranje i Komisijom za žalbe, kao i njenih navoda da joj je onemogućeno pravo na pravna sredstva zagarantovano članom 32. Ustava, Sud smatra da je važno prvo ispitati da li je podnosilac zahteva iscrpela sva zakonom predviđena pravna sredstva koja su joj na raspolaganju.

33. Vezano sa tim, Sud se poziva na član 113. stav 7. Ustava u kojem je propisano:

> *„Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom“.*

34. To znači da, u vezi sa upravnim postupkom pred Komisijom za razmatranje i Komisijom za žalbe, podnosilac zahteva treba da dokaže Sudu da je iscrpela sva raspoloživa pravna sredstva, uključujući i žalbu Upravnoj komori Vrhovnog suda.

35. Vezano sa tim Sud primećuje da je podnosilac zahteva protiv odluke Komisije za žalbe od 8. avgusta 2011. god. pokrenula postupak u upravnom sporu pred Vrhovnim sudom. Međutim, Vrhovni sud još nije doneo odluku po navedenom predmetu.

36. Sledi da podnosilac zahteva nije ispoštovala gorenavedeno pravilo iscrpljenja pravnih sredstava, čije je obrazloženje da priušti nadležnim organima, uključujući i sudove, mogućnost da spreče ili isprave navodnu povredu Ustava. Pravilo se zasniva na pretpostavci da će pravni poredak na Kosovu obezbediti efikasan pravni lek za kršenje ustavnih prava (vidi: Rešenje o neprihvatljivosti AAB-RIINVEST DOO, iz Prištine protiv Vlade Republike Kosovo od 27. januar 2010. god. i, *mutatis mutandis*, ESLJP, Selmouni protiv Francuske, br. 25803/94, odluka od 28. jula 1999. god.).

2. U odnosu na postupak pred Opštinskim i Višim sudom za prekršaje

37. U vezi sa žalbom da su odluke Opštinskog i Višeg suda za prekršaje prekršile prava podnosioca zahteva zagarantovana:

    a. članom 24. [Jednakost pred zakonom] Ustava jer se sud navodno bavio samo tehničkim pitanjima i oglasio je krivom za nepoštovanje naloga za proterivanje, kojom prilikom uopšte nije razmotrio „arbitraran način donošenja te odluke“; i

b. članom 32. [Pravo na pravna sredstva] Ustava jer je podnosiocu zahteva navodno onemogućeno pravo na pravno sredstvo na upravnom nivou i da joj nije pružena mogućnost da dokaže Komisiji da je ocena činjeničnog stanja izvršena na potpuno nepravilan način što je dovelo do odbijanja zahteva za privremeni boravak i donošenje naloga za proterivanje,

Sud naglašava da po Ustavu nije njegova dužnost da deluje kao sud četvrtog stepena prilikom razmatranja odluka donetih od strane redovnih sudova. Uloga redovnih sudova je da tumače i primene odgovarajuća pravila procesnog i materijalnog prava (vidi mutatis mutandis García protiv Španije [GC], br. 30544/96, stav 28., Evropski sud za ljudska prava [ESLJP] 1999-I).

38. Ustavni sud samo može razmotriti da li su dokazi predstavljeni na takav način, kao i da li su postupci uopšte, gledano u celini, vođeni na takav način da je podnosilac zahteva imao pravično suđenje (vidi, između ostalih autoriteta, Izveštaj Evropske komisije za ljudska prava u slučaju Edwards protiv Ujedinjenog Kraljevstva, zahtev br. 13071/87, usvojen 10. jula 1991. god.).

39. U konkretnom slučaju podnosilac zahteva osporava samo da su Opštinski i Viši sud za prekršaje pravilno primenili odgovarajući zakon i ne slaže se sa činjeničnim nalazom sudova u odnosu na njen predmet.

40. U stvari, podnosilac zahteva nije potkrepila žalbu po ustavnoj osnovi i nije iznela dokaze da je taj javni organ prekršio njena prava i slobode. Dakle, Ustavni sud ne može da zaključi da su relevantni postupci na bilo koji način bili nepravični ili ukaljani arbitrarnošću (vidi *mutatis mutandis*, Shub protiv Litvanije, Odluka ESLJP u vezi sa prihvatljivošću zahteva br. 17064/06 od 30. juna 2009. god.).

41. Uzimajući u obzir gorenavedena razmatranja sledi da zahtev u celini treba da bude odbijen kao očigledno neosnovan, u odnosu na postupak pred Opštinskim sudom, i delimično zbog neiscrpljenja svih pravnih sredstava, u odnosu na nerešeni upravni postupak.

Ocena zahteva za privremene mere

42. Što se tiče zahteva podnosioca zahteva za uvođenje privremenih mera, Sud se poziva na član 27. Zakona i posebno pravilo 54. stav 1. Poslovnika o radu koji propisuje da u svim slučajevima kada je zahtev u toku pred Sudom i kada Sud još nije doneo odluku o meritumu zahteva, strana ima pravo da traži uvođenje privremenih mera. Međutim, uzimajući u obzir da podnosilac zahteva nije tražila uvođenje privremenih mera u odnosu na Opštinski sud za prekršaje u Prizrenu, Viši sud za prekršaje u Prištini i Vrhovni sud, shodno članu 22. Zakona br. 03/L-202 o upravnim sporovima i da je zahtev oglašen neprihvatljivim, podnosilac zahteva ne uživa pravo iz pravila 54. stava 1. Poslovnika o radu da zahteva uvođenje privremenih mera.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, shodno članu 113. stavu 7. Ustava, članu 47. Zakona, pravilu 36. stavu 1. tački c), pravilu 54. stavu 2. i pravilu 56. stavu 2. Poslovnika o radu, 20. marta 2012. god., većinom glasova,

ODLUČUJE

I. DA ODBIJE zahtev kao neprihvatljiv;

II. DA ODBIJE zahtev za privremene mere;

III. Ova odluka će biti dostavljena stranama i objavljena u Službenom listu u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona;

IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac **Predsednik Ustavnog suda**

Robert Carolan Prof. dr Enver Hasani

KI 106 / 11 , KI 110 / 11 , KI 115 / 11 i KI 116 / 11 od 24. aprila 2012 - Ocena ustavnosti odluka Okružnog suda u Peći , PN . Broj 81 / 11 i PN . Broj 83 / 11 , od 1. jula 2011

Slučaj KI 106/11, KI 110/11, KI 115/11 i KI 116/11, odluka od 20. marta 2012. god.

Ključne reči: krivični predmet, opšti principi sudskog sistema, tumačenje odredbi ljudskih prava, individulani zahtev, pravo na pravično i nepristrasno suđenje, pravo na pravna sredstva, kršenje individualnih prava i sloboda, očigledno neosnovan, neovlašćena stranka.

Podnosioci su podneli zahtev shodno članu 113.7 Ustava Kosova, tvrdeći da su njihova prava iz članova 31 [Pravno na pravično i nepristrasno suđenje], 32 [Pravo na pravno sredstvo], 53 [Tumačenje odredbi ljudskih prava] i 102 [Opšta načela sudskog sistema] Ustava i člana 6 [Pravo na pravično suđenje] u vezi sa članom 13 [Pravo na delotvorni pravni lek] Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i njenih protokola, povređena odlukama Okružnog suda u Peći, koji je zaključio da će žalba protiv presude o potvrđivanju optužnice biti dozvoljena ukoliko je optužnica odbačena, shodno članu 317(2) PZKP.

Sud je spojio zahteve na osnovu pravila 37 (1) Poslovnika o radu. Dalje, Sud je zaključio da je zahtev neprihvatljiv, jer podnosioci nisu dostavili dokaze da su relevantni postupci na bilo koji način bili nepravedni ili proizvoljni. Stoga, Sud je zaključio da je zahtev očigledno neosnovan, shodno pravilu 36 (1.c) Poslovnika o radu. Štaviše, što se tiče pitanja usklađenosti zakona, odnosno PZKP sa Ustavom, Sud primečuje da samo ovlašćene stranke imaju pravo da pokrenu ovo pitanje. Stoga, podnosici nisu ovlašćena stranka, prema članu 113.2 Ustava. Međutim, podnosioci mogu pokrenuti pitanje usklađenosti zakona sa Ustavom, pred redovnim sudovima, koji su ovlašćeni na osnovu člana 113.8 Ustava pokrenu pitanje Ustavnom sudu.

Priština, 20. mart 2012. god.

Ref. br.: RK213/12

ODLUKE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučajevima br. KI 106/11, KI 110/11, KI 115/11 i KI 116/11

Podnosioci zahteva

Neki Myha i Nijazi Xharavina

Ocena ustavnosti odluka Okružnog suda u Peći,

PN br. 81/11 i PN br. 83/11 od 1. jula 2011. godine

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik

Kadri Kryeziu, zamenik predsednika

Robert Carolan, sudija

Altay Suroy, sudija

Almiro Rodrigues, sudija

Snezhana Botusharova, sudija

Ivan Čukalović, sudija

Gjyljeta Mushkolaj, sudija i

Iliriana Islami, sudija.

Podnosioci zahteva

1. Podnosioci zahteva su g. Neki Myha, koga zastupa g. Avdi Rizvanolli, advokat iz Prištine, i g. Nijazi Xharavina, koga zastupa g. Teki Bokshi, advokat iz Đakovice.

Osporene odluke

2. Podnosilac zahteva, g. Neki Myha, osporava odluke Okružnog suda u Peći, PN. br. 81/11 i PN. br. 83/11, obe datirane 1. jula 2011. god., koje su podnosiocu zahteva uručene 14. jula 2011. god.

3. Podnosilac zahteva, g. Nijazi Xharavina, takođe osporava odluke Okružnog suda u Peći, PN. br. 81/11 i PN. br. 83/11, obe datirane 1. jula 2011. god., koje su podnosiocu zahteva uručene 14. jula 2011. god.

Predmetna stvar

4. Predmetna stvar zahteva je ocena ustavnosti odluka Okružnog suda u Peći od strane Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud), kojima su navodno prekršena prava oba podnosioca zahteva zagarantovana čl. 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], 32. [Pravo na pravno sredstvo], 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] i 102. [Opšta načela sudskog sistema] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), kao i člana 6. [Pravo na pravično suđenje] u vezi sa članom 13. [Pravo na delotvorni pravni lek] Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i njenih protokola (u daljem tekstu: EKJLP).

Pravni osnov

5. Član 113. stav 7. Ustava Republike Kosovo, član 22. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo od 15. januara 2009. god. (br. 03/L-121) (u daljem tekstu: Zakon) i pravilo 56. stav 2. Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).

Postupak u Sudu

6. Podnosilac zahteva, g. Neki Myha, je 8. avgusta 2011. god. podneo zahtev Sudu, koji je registrovan kao slučaj br. KI 106/11.

7. Podnosilac zahteva, g. Nijazi Xharavina, je 10. avgusta 2011. god. podneo zahtev Sudu, koji je registrovan kao slučaj br. KI 110/11.

8. Prvi podnosilac zahteva je 17. avgusta 2011. god. podneo još jedan zahtev Sudu, koji je registrovan kao slučaj br. KI 115/11.

9. Istoga dana, drugi podnosilac zahteva je takođe podneo još jedan zahtev Sudu, koji je registrovan kao slučaj br. KI 116/11.

10. Zahtevi koje je podneo podnosilac zahteva g. Neki Myha, odnosno slučajevi br. KI 106/11 i KI 115/11 se odnose na istu predmetnu stvar i usmereni su protiv istog čina javnog organa, međutim podnosilac zahteva je insistirao da se slučajevi zavedu odvojeno.

11. Zahtevi koje je podneo podnosilac zahteva g. Nijazi Xharavina, odnosno slučajevi br. KI 110/11 i KI 116/11 se odnose na istu predmetnu stvar i usmereni su protiv istog čina javnog organa, međutim, i u ovom slučaju takođe, podnosilac zahteva je insistirao da se slučajevi zavedu odvojeno.

12. Predsednik je 23. avgusta 2011. god., odlukom br. GJR. KI 106/11, KI 110/11, KI 115/11 i KI 116/11, imenovao sudiju Snezhanu Botusharovu za sudiju izvestioca i, odlukom KSH. KI 106/11, KI 110/11, KI 115/11 i KI 116/11, imenovao je Veće za razmatranje u sastavu sudija: Altay Suroy (predsedavajući), Almiro Rodrigues i Iliriana Islami

13. Predsednik je 23. avgusta 2011. god., nalogom br. KI 106/11, KI 110/11, KI 115/11 i KI 116/11 naložio spajanje zahteva, tj. slučajeva KI 106/11, KI 110/11, KI 115/11 i KI 116/11, shodno pravilu 37. stavu 1. Poslovnika o radu, u kojem stoji:

> *„Sekretarijat će pripremiti obaveštenje za predsednika i sudiju izvestioca da podnesak može biti sličan podnesku koji se već nalazi pred Sudom i da je upućen protiv istog čina javnog organa. Predsednik može, na preporuku sudije izvestioca, narediti spajanje odvojenih podnesaka".*

14. Sud je 26. oktobra 2011. god. obavestio podnosioce zahteva o spajanju njihovih zahteva.

15. Sud je 26. oktobra 2011. god. prosledio kopiju zahteva Okružnom sudu u Peći i opštinskom javnom tužiocu u Peći.

16. Veće za razmatranje je 20. marta 2012. god. razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i Sudu iznelo preporuku o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

17. Opštinski sud u Đakovici je 3. marta 2011. god., odlukom P. br. 108/10, potvrdio optužnicu koju je podigao opštinski javni tužilac u Peći protiv podnosilaca zahteva za izvršeno krivično delo iz člana 339. stava 2. u vezi sa članom 343. stavom 1. i članom 23. Privremenog krivičnog zakonika Kosova (u daljem tekstu: PKZK). Opštinski sud je potvrdio da postoji dovoljni

osnov za potvrđivanje optužnice i utvrđivanje krivice ili nevinosti optuženih na glavnom pretresu. Pravni savet koji su ove odluke sadržavale je navodio da ne postoji mogućnost žalbe na ova rešenja.

18. Opštinski sud u Đakovici je 3. marta 2011. god, odlukom P. br. 53/2010, potvrdio optužnicu koju je podigao opštinski javni tužilac u Peći protiv g. G. Z. za izvršeno krivično delo iz člana 332. stava 3. tačke 1, člana 334. stava 1. i člana 344. stava 1. Privremenog krivičnog zakonika Kosova (u daljem tekstu: PKZK) i podnosilaca zahteva za izvršeno krivično delo iz člana 339. stava 2. u vezi sa članom 343. stavom 1. i članom 23. PKZK-a. Opštinski sud je potvrdio da postoji dovoljni osnov za potvrđivanje optužnice i utvrđivanje krivice ili nevinosti optuženih na glavnom pretresu. Pravni savet koji su ove odluke sadržavale je navodio da ne postoji mogućnost žalbe na ova rešenja

19. Podnosioci zahteva su 28. marta 2011. god. uložili žalbu tročlanom sudskom veću Opštinskog suda u Đakovici (u daljem tekstu: Veće) protiv rešenja Opštinskog suda P. br. 53/2010.

20. Veće je 30. marta 2011. god. odbilo žalbu podnosilaca zahteva kao neosnovanu (odluka P. br. 53/10). Veće je zaključilo da je žalba na sudsko rešenje o potvrđivanju optužnice moguća samo ukoliko se optužnica odbaci, shodno članu 317. stavu 2. Privremenog zakona o krivičnom postupku (u daljem tekstu: PZKP), u kojem stoji: *„Na odluku sudije kojom on/ona odbacuje optužnicu, tužilac i oštećeni mogu da ulože žalbu tročlanom vanraspravnom veću“*. Međutim, podnosioci zahteva su uložili žalbu Okružnom sudu u Peći protiv ove odluke.

21. Prvi podnosilac zahteva je 4. aprila 2011. god. uložio žalbu na odluku Opštinskog suda u Đakovici, P. br. 108/10 od 4. aprila 2011. god., Veću tog suda, dok je drugi podnosilac zahteva to učinio 8. aprila 2011. god.

22. Veće je 2. juna 2011. god., odlukom P. br. 108/2010, odbilo žalbu podnosilaca zahteva kao neosnovanu i zaključilo da žalba na sudsko rešenje o potvrđivanju optužnice moguća samo ukoliko se optužnica odbaci, shodno članu 317. stavu 2. PZKP-a.

23. Podnosioci zahteva su 8. juna 2011. god. Veću uložili žalbu na odluku od 2. juna 2011. god.

24. Veće je 13. juna 2011. god. odbilo žalbu podnosilaca zahteva kao neosnovanu (odluka P. br. 108/10) navodeći da: *„Na odluku sudije kojom on/ona odbacuje optužnicu, tužilac i oštećeni mogu da ulože žalbu tročlanom vanraspravnom veću“*. Sledstveno, podnosioci zahteva su na ovu odluku uložili žalbu Okružnom sudu u Peći.

25. Okružni sud u Peći je 1. jula 2011. god. (odlukom Pn. br. 81/11) odbio žalbu podnosilaca zahteva kao neosnovanu i zaključio da je žalba na sudsko rešenje o potvrđivanju optužnice moguća samo ukoliko se optužnica odbaci, shodno članu 317. stavu 2. PZKP-a.

26. Okružni sud u Peći je 1. jula 2011. god., odlukom Pn. br. 83/11, odbacio žalbu podnosilaca zahteva protiv odluke Opštinskog suda u Peći P. br. 53/10 od 30. marta 2011. god. kao neosnovanu i zaključio da je žalba na sudsko rešenje o potvrđivanju optužnice moguća samo ukoliko se optužnica odbaci, shodno članu 317. stavu 2. PZKP-a.

Navodi podnosilaca zahteva

27. Podnosioci zahteva tvrde:

a. da im je prekršeno pravo na žalbu i pravo na pristup sudu iz razloga da nisu bili u mogućnosti da se žale na rešenje sudije o potvrđivanju optužnice od 3. marta 2011. god.;

b. da je načelo jednakosti sredstava između stranaka u postupku takođe prekršeno usled činjenice da nisu bili u mogućnosti da se žale na rešenje sudije o potvrđivanju optužnice, dok tužilac, saglasno članu 317. stavu 2. PZKP-a, ima mogućnost žalbe ukoliko sudija odbaci optužnicu.

c. da su Opštinski sud i Okružni sud pogrešno primenili i protumačili član 317. stav 2. jer prema njihovom mišljenju prema PZKP-u postoji pravo žalbe.

Ocena prihvatljivosti zahteva

28. Podnosioci zahteva tvrde da su im prekršena prava zagarantovana čl. 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], 32. [Pravo na pravno sredstvo], 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] i 102. [Opšta načela sudskog sistema] Ustava i članom 6. [Pravo na pravično suđenje] EKLJP u vezi sa članom 13. [Pravo na delotvorni pravni lek] EKLJP.

29. U odnosu na žalbe podnosilaca zahteva, Sud prvo primećuje da, kako bi bio u mogućnosti da reši njihove žalbe, Sud prvo treba

da ispita da li su podnosioci zahteva ispunili uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom i dodatno obrazloženi Zakonom i Poslovnikom o radu.

30. Vezano sa tim, Sud naglašava da po Ustavu nije njegova dužnost da deluje kao četvrtostepeni sud u odnosu na odluke donete od strane redovnih sudova. Uloga redovnih sudova je da tumače i primene odgovarajuća pravila procesnog i materijalnog prava (vidi *mutatis mutandis* García protiv Španije [VK], br. 30544/96, stav 28, Evropski sud za ljudska prava [ESLJP] 1999-I).

31. Ustavni sud samo može razmotriti da li su dokazi predstavljeni na takav način kao i da li su postupci uopšte, gledano u celini, vođeni na takav način da je podnosilac zahteva imao pravično suđenje (vidi, između ostalih autoriteta, izveštaj Evropske komisije za ljudska prava u slučaju Edwards protiv Ujedinjenog Kraljevstva, zahtev br. 13071/87, usvojen 10. jula 1991. god.).

32. U konkretnom slučaju podnosioci zahteva navode da je došlo do kršenja njihovih ustavom zagarantovanih prava pošto im nije omogućeno da ulože žalbu na odluku sudije kojom se potvrđuje optužnica.

33. Vezano sa tim, Sud se poziva na član 102. stav 5. Ustava u kojem stoji: „*Garantuje se pravo na sudsku odluku, osim ako je zakonom drugačije određeno*“. Član 317. stav 2. PZKP-a ne propisuje pravo podnosiocima zahteva da se žale na potvrđivanje presude. Bez obzira na navedeno, Veće opštinskog i okružnog suda je razmotrilo žalbu podnosilaca zahteva, ali je odlučilo da žalba protiv potvrđivanje optužnice nije moguća, shodno članu 317. stavu 2. PZKP-a, u kojem stoji:

> *„Na odluku sudije kojom on/ona odbacuje optužnicu, tužilac i oštećeni mogu da ulože žalbu tročlanom vanraspravnom veću“.*

34. Štaviše, Sud primećuje da potvrđivanje optužnice ne prejudicira odluku o predmetu tokom glavnog pretresa, shodno članu 317. stavu 2. PZKP-a, koji propisuje:

> *„Sva rešenja koja donese sudija u vezi sa potvrđivanjem optužnice moraju da budu obrazložena ali tako da ne bude prejudicirana odluka o pitanjima koja su predmet rasprave na glavnom pretresu“.*

35. Nakon razmatranja postupaka pred navedenim sudovima u celini, Ustavni sud nije ustanovio da su odgovarajući postupci na bilo koji način bili nepravični ili ukaljani arbitrarnošću (vidi *mutatis mutandis*, Shub protiv Litvanije, odluka ESLJP-a u vezi sa prihvatljivošću zahteva br. 17064/06 od 30. juna 2009. god.).

36. Sledi da je zahtev očigledno neosnovan shodno pravilo 36. stavu 1. tački c) Poslovnika o radu, u kojem je propisano: *„Sudu je dozvoljeno da rešava zahteve: c) samo ako zahtev nije očigledno neosnovan“.*

37. Ukoliko ovaj Sud uzme u obzir da podnosioci zahteva postavljaju pitanje saglasnosti zakona, odnosno PZKP-a, sa Ustavom, Sud primećuje da samo strane ovlašćene članom 113. stavom 2. Ustava imaju pravo da iznesu takvo pitanje. Dakle, podnosioci zahteva nisu ovlašćena strana prema članu 113. stavu 2. Ustava. Međutim, podnosioci zahteva mogu izneti

pitanje saglasnosti zakona sa Ustavom pred redovnim sudovima, koji su prema članu 113. stavu 8. Ustava ovlašćeni da podnesu pitanje Ustavnom sudu.

38. Sledstveno, zahtevi treba da budu odbijeni kao neprihvatljivi.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, shodno članu 113. stavu 2. Ustava, članu pravilu 36. stavu 1. tački c) i pravilu 56. stavu 2. Poslovnika o radu, 20. marta 2012. god., jednoglasno,

ODLUČUJE

I. DA ODBIJE zahtev kao neprihvatljiv;

II. Ova odluka će biti dostavljena stranama i objavljena u Službenom listu u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona.

III. Ova odluka stupa na snagu odmah

Sudija izvestilac **Predsednik Ustavnog suda**

Snezhana Botusharova Prof. dr Enver Hasani

Kl 46 / 11 od 29. marta 2012 - Ocena ustavnosti neizvršenja presude Opštinskog suda u Prištini , CI.nr. 33 / 2006 , od 5. jula 2006

Slučaj br. KI 46/11, odluka od 12. februara 2007. god.

Ključne reči; individualni zahtev, pravo na rad, očigledno neosnovan, ne iscrpljivanje pravnih sredstava, Odluka o neprihvatljivosti.

Podnosilac žalbe se žalio na neizvršenje presude Opštinskog suda CI. br. 33/2006 od 5. jula 2006. god., čime su mu povređena osnovna prava i slobode garantovane Ustavom a posebno je naveo ustavne odredbe od člana 21 do člana 56 Ustava. Štaviše, on je naglasio da je njemu " **povređeno pravo na platu".**

Sud naglašava da se ni sa jednim članom Ustava ne garantuje pravo na "pravo na platu". Sud takođe smatra da sa aktom javnog organa čije izvršenje zahteva podnosilac zahteva, nije moglo da bude kršenja svih osnovnih prava i sloboda predviđenih Ustavom počev od članova 21-56 zato što su oni različiti kako po sastavu tako i po njihovoj pravnoj prirodi i svi oni, ni na jedan način nemaju veze sa slučajem podnosioca zahteva, stoga smatra da je zahtev **očigledno neosnovan.**

Ustavni sud smatra da zahtev treba biti proglašen neprihvatljivim kao očigledno neosnovan kao i zbog ne iscrpljivanja pravnih sredstava.

Priština, 23. mart 2012. god.

Br. ref.: RK211 /12

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI 46/11

Podnosilac zahteva

Behram Kaçiu

Ocena ustavnosti neizvršenja presude Opštinskog suda u Prištini

CI. br. 33/2006 od 5. jula 2006. godine

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik

Kadri Kryeziu, zamenik predsednika

Robert Carolan, sudija

Altay Suroy, sudija

Almiro Rodrigues, sudija

Snezhana Botusharova, sudija

Ivan Čukalović, sudija

Gjyljeta Mushkolaj, sudija

Iliriana Islami, sudija

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je g. Behram Kaçiu iz sela Donje Ljupče, Opština Podujevo.

Osporena odluka

2. Osporena odluka je presuda Opštinskog suda u Prištini, CI br. 307/2006 od 12. februara 2007. god.

Predmetna stvar

3. Stvar predmeta podnetog Ustavnom sudu Republike Kosovo je neizvršenje presude Opštinskog suda u Prištini, CI. br. 33/2006 od 5. aprila 2006. god., koji je strana prema ličnom priznanju primila 11. aprila 2006. god.

Pravni osnov

4. Član 113. stav 7. Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), član 47. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo od 15. januara 2009. god. (u daljem tekstu: Zakon) i član 56. stav 2. Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak u Sudu

6. Podnosilac zahteva je 7. aprila 2011. god. podneo zahtev Ustavnom sudu, u kojem tvrdi da postoji pravosnažna odluka Opštinskog suda u Prištini – presuda CI. br. 33/2006 od 5. jula 2006. god., prema kojoj bi na ime nadoknade neisplaćenog ličnog dohotka trebalo da mu se dodeli kompenzacija u ukupnom novčanom iznosu od 2.197,65€, a koja nije izvršena ni od strane dužnika, GIK „Ramiz Sadiku“, ni od strane Kosovske agencije za privatizaciju, koja je upravljala ovim kombinatom.

7. Predsednik je 19. aprila 2011. god. imenovao sudiju Kadrija Kryeziua za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje u sastavu sudija: Robert Carolan (predsedavajući), Almiro Rodrigues i Ivan Čukalović (članovi).

8. Ustavni sud je 7. juna 2011. god. obavestio dopisom Opštinski sud u vezi sa registrovanjem ovog predmeta i od navedenog suda tražio eventualne komentare u vezi sa predmetom.

9. Ustavni sud je 15. juna 2011. god. primio pismeni odgovor Opštinskog suda u Prištini, u kojem je naglašeno da je ovaj sud dozvolio izvršenje presude CI. br. 307/2006 od 12. februara 2007. god., ali su kasnije na osnovu žalbe Kosovske agencije za privatizaciju obustavljeni svi izvršni postupci, prilikom čega su prosleđene i kopije navedenih rešenja.

10. Nakon što je 19. maja 2011. god. razmotrilo izveštaj sudije izvestioca, Kadrija Kryeziua, Veće za razmatranje, u sastavu sudija Robert Carolan (predsedavajući), Almiro Rodrigues i Ivan Čukalović (članovi), je Sudu u punom sastavu iznelo preporuku o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

11. Opštinski sud u Prištini je 5. jula 2006. god. doneo presudu – **na osnovu priznanja** CI. br. 33/2006, kojom je **usvojena** tužba tužioca Bajrama Kaçiua iz s. Donje Ljupče, Podujevo.

12. Sud je obavezao GIK „Ramiz Sadiku" iz Prištine da g. Kaçiu, na ime neisplaćenog ličnog dohotka za mesece juni i juli 2003. god., mesece april – decembar 2005. god., isplati ukupnu novčanu sumu u iznosu od 2.197,65€.

13. Pošto je presuda doneta na osnovu priznanja stranaka, u pravnoj pouci iste piše: „Na ovu presudu nije moguća žalba i da su se stranke odrekle prava na žalbu, stoga presuda postaje pravosnažna na dan donošenja iste".

14. Uviđajući da se pravosnažna presuda ne izvršava, g. Behram Kaçiu je 16. aprila 2009. god. Opštinskom sudu u Prištini podneo zahtev za izvršenje presude CI. br. 33/2006 od 5. jula 2006. god. i na osnovu ovog zahteva Opštinski sud u Prištini je otvorio predmet pod br. E. br. 343/09.

15. G. Behram Kaçiu je 4. marta 2011. god. prepravio svoj zahtev za izvršenje od 16. aprila 2009. god. podnet Opštinskom sudu u Prištini, tražeći da se ispravi tehnička greška koja se potkrala na dva mesta u predlogu i gde bi umesto ukupnog iznosa od 1.271,70€ trebalo da stoji iznos od 2.197,65€.

16. Ocenjujući da mu se zahtev za izvršenje pravosnažne presude odugovlači bez razloga, g. Kaçiu je 13. aprila 2011. god. podneo i pismenu urgenciju kojom je zahtevao ubrzanje postupka u Opštinskom sudu.

17. Ustavni sud je 7. juna 2011. god. tražio pismeni odgovor od Opštinskog suda u Prištini u vezi sa trenutnim statusom predmeta E. br. 343/09.

18. Opštinski sud u Prištini je 13. juna 2011. god. poslao dopis Ag. su 172/11 Ustavnom sudu, kojim je objašnjen tok ovog predmeta.

19. Opštinski sud u Prištini je 14. februara 2011. god. odobrio izvršenje predloga za izvršenje koji je podneo g. Behram Kaçiu.

20. Opštinski sud u Prištini je 21. aprila 2011. god, odlučujući po protivljenju Kosovske agencije za privatizaciju, doneo REŠENJE u vezi sa predmetom E. br. 343/09, kojim je USVOJENO protivljenje Kosovske agencije za privatizaciju i OBUSTAVLJEN izvršni postupak koji je usvojio isti sud u vezi sa predmetom E. br. 343/09 od 14. februara 2011. god. U pravnoj pouci ovog rešenja stoji da je dozvoljena žalba pri Okružnom sudu u Prištini u roku od sedam (7) dana od dana prijema istog.

21. Iz dostavnice koju je Ustavnom sudu poslao Opštinski sud u Prištini je utvrđeno da je g. Behramu Kaçiuu ovo rešenje poslato poštom.

22. Ustavni sud nema saznanja da li je g. Behram Kaçiu uložio žalbu na ovo rešenje.

Navodi podnosioca zahteva

23. Podnosilac zahteva tvrdi da su mu prekršena osnovna ljudska prava, kao što je pravo na dohodak, dok je zahtev zasnovao na

navodnim kršenjima čl. 21. – 56. Ustava, isti je od Ustavnog suda zahtevao izvršenje presude Opštinskog suda u Prištini, CI. br. 307/2006 od 12. februara 2007. god.

Ocena prihvatljivosti zahteva

24. Kako bi bio u mogućnosti da presudi po zahtevu podnosioca zahteva, Sud prvo treba da ispita da li je podnosilac zahteva ispunio sve uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom, Zakonom i Poslovnikom o radu.

25. Vezano sa tim Sud se poziva na član 113. stav 7. Ustava koji propisuje da:

> *„Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako* ***su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa****, ali* ***samo*** *kada su* ***iscrpeli sva ostala pravna sredstva****, regulisanim zakonom.“*

26. Sud takođe uzima u obzir:

Pravilo 36. Poslovnika o radu Ustavnog suda u kojem je predviđeno:

> *„1Sudu je dozvoljeno da rešava zahteve:*
>
> *a) samo ako su iscrpljena sva delotvorna pravna sredstva, koja su na raspolaganju po zakonu, protiv pobijene presude ili odluke“.*

Što se tiče navoda podnosioca zahteva o kršenju ljudskih prava

27. Podnosilac zahteva se žalio da su mu neizvršenjem presude Opštinskog suda CI. br. 33/2006 od 5. jula 2006. god. prekršena osnovna prava i slobode zajamčene Ustavom i tačno je naveo odredbe od člana 21. do člana 56. Ustava. Štaviše, on je naglasio da mu je **„povređeno pravo na dohodak"**.

28. Sud želi da naglasi da ni u jednom svom članu Ustav ne garantuje „pravo na dohodak", dok je u članu 49. predviđeno:

„***Član 49 [Pravo na rad i obavljanje profesije]***

1. Garantuje se pravo na rad.

2. Svako lice ima pravo da slobodno izabere svoju profesiju i radno mesto.".

29. Sud takođe smatra da aktom javnog organa, izvršenje kojeg traži podnosilac zahteva nije moglo postojati kršenje svih osnovnih prava i sloboda propisanih Ustavom, počevši od člana 21. – 56. jer su članovi različiti i prema sadržaju i prema pravnoj prirodi, te da se svi članovi ni na jedan način ne odnose na slučaj podnosioca zahteva, stoga, po ovoj osnovi se smatra da je zahtev **očigledno neosnovan.**

Navodi o odugovlačenju postupka u Opštinskom sudu u Prištini

30. U svojim navodima podnosilac zahteva tvrdi da u Opštinskom sudu u Prištini dugo vremena nije preduzet nikakav proceduralni postupak u cilju razmatranja njegovog zahteva za izvršenje pravosnažne presude, dok je Opštinski sud u Prištini rešenje o odobrenju izvršenja E. br. 343/09 doneo 14. februara 2011. god., znači 2 meseca pre nego što se je podnosilac ovog zahteva obratio Ustavnom sudu i on ovu činjenicu uopšte nije naveo u svom zahtevu koji je podneo Ustavnom sudu.

31. Sud takođe primećuje da je odugovlačenju postupka doprineo i podnosilac zahteva pošto je on, prema njegovim rečima, presudu Opštinskog suda CI. br. 33/2006 primio 11. jula 2006. god. dok je predlog za izvršenje podneo 16. aprila 2009. god., znači skoro tri godine nakon primanja presude čije izvršenje traži, stoga i po ovoj osnovi Sud smatra da je zahtev **očigledno neosnovan.**

32. Dodatno, Sud primećuje da iz dokumentacije koja je dostavljena u zahtevu od strane podnosioca istog kao i iz dokumentacije koju je poslao Opštinski sud u svom odgovoru u vezi sa ovim zahtevom, Ustavni sud je ustanovio da je pitanje izvršenja pravosnažne presude Opštinskog suda CI. br. 33/2006 od 05. 07. 2006. i dalje u izvršnom postupku i da podnosilac zahteva ima mogućnost iscrpljenja ostalih zakonom predviđenih pravnih sredstava kako bi realizovao svoje navodno pravo.

33. U stvari, Zakonom o izvršnom postupku (zakon **br. 03/L-008**), tačnije u članu 12. st. 4. i 5. je propisano da:

> *„12.4 Protiv rešenja koje je doneto u vezi sa prigovorom može se izjaviti žalba u roku od 7 dana od dana dostavljanja rešenja.*
>
> *12.5 Za odlučivanje o podnetoj žalbi nadležan je drugostepeni sud u sudskom veću sastavljeno od trojice profesionalnih sudija.“*

34. Na osnovu ovog činjeničnog stanja, smatram da se g. Behram Kaçiu nakon rešenja Opštinskog suda od 21. aprila 2011. god., shodno ovoj zakonskoj odredbi, ali i na osnovu pravne pouke date u toj presudi, može žaliti Okružnom sudu u Prištini, znači sledstveno da iskoristi i ovo efektivno pravno sredstvo.

35. U tom smislu sud naglašava da je pravni uslov iscrpljenja „svih zakonom propisanih pravnih sredstava“ apsolutno neophodan kao osnovni uslov za podnošenje zahteva Ustavnom sudu i osim što je pravni uslov predviđen Ustavom i Zakonom o Ustavnom sudu, kao osnovni pravni uslov je predviđen i pravilom 36. st. tačkom a) Poslovnika o radu Ustavnog suda.

36. Sud želi da naglasi da pravilo iscrpljenja pravnih sredstava postoji da bi se odnosnim telima, uključujući sudove, dala prilika da spreče ili isprave navodno kršenje Ustava. Ovo pravilo je zasnovano na pretpostavci da će pravni poredak Kosova obezbediti delotvorno pravno sredstvo za kršenje ustavnih prava (vidi, *mutatis mutandis*, ESLJP, Selmouni protiv Francuske, br. 25803/94, odluka od 28. jula 1999. god.).

37. Sud je primenio slično obrazloženje i tokom prethodnih razmatranja zahteva, i to u slučajevima: KI 55/10, Hamide Osaj u zahtevu za ocenu ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova Pkl. br. 43/2010 od 4. juna 2010. god.; KI 20/10 Muhamet Bucaliu protiv odluke državnog tužioca KMLC. br. 09/10 od 24. februara 2010. god. (odluka Ustavnog suda od 15. oktobra 2010. god.).

38. U ovim okolnostima, Ustavni sud smatra da zahtev treba oglasiti neprihvatljivim kao očigledno neosnovan, kao i zbog neiscrpljenja raspoloživih pravnih sredstava, stoga:

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, shodno članu 113. stavu 7. Ustava, članovima 47. stavu 2. i 49. Zakona i pravilima 36. stavu 1. tački a) i 36. stavu 2. tački b) Poslovnika o radu, na većanju održanom 8. juna 2011. god., jednoglasno,

ODLUČUJE

I. DA ODBIJE zahtev kao neprihvatljiv.

II. Ova odluka će biti dostavljena stranama i objavljena u Službenom listu u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona.

III. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac **Predsednik Ustavnog suda**

Mr sc. Kadri Kryeziu Prof. dr Enver Hasani

KI 98 / 10 od 17. aprila 2012 - Ocena ustavnosti odluka 01 br . 06 / 837 , od 16. aprila 2009 , i Npi-01/132 , od 30. aprila 2009 , od Skupštine opštine opštine Štimlje

Slučaj KO 98/10, Rezolucija o neprihvatljivosti od 13. Maja 2011.god.

Ključne reči: neovlašćena stranka, zabrana diskriminacije, pravo na privatnost, pravo na poštovanje privatnog I porodičnog života, poverde individualnih prava i sloboda

Podnosilac zahteva je podneo zahtev u skladu sa članom 113.7 Ustava kojim osporava odluke Skupštine opštine opštine Štimlje, 01 br.06/837 od 16. aprila 2009.god. i Npi-01/132 od 30. aprila 2009.god.,jer su prekršeni članovi 36 [Pravo na privatnost] Ustava, kao I član 8.1 Pravo na poštovanje privatnog i porodičnog života] i člana 14 [Zabrana diskriminacije] od ECHR, jer je opština Štimlje poništila pravo gospođe Ristić da korisit stan i dala ga je ilegalnom imaocu.

Po pitanju prihvatljivosti zahteva, sud je zaključio da je zahtev bio neprihvatljiv, jer predmet nije bio upućen sudu na zakonit način od strane ovlašćenog lica u skladu sa članom 113.1 Ustava.

Priština, 04.april 2012. god.

Br. ref.: RK216 /12

REŠENJA O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI 98/10

Podnosilac

Ombudsman Republike Kosovo

Ocena ustavnosti odluka 01 br. 06/837, od 16. aprila 2009. god., i Npi-01/132, od 30. aprila 2009. god., Skupštine opštine Štimlje

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik

Kadri Kryeziu, zamenik predsednika

Robert Carolan, sudija

Altay Suroy, sudija

Almiro Rodrigues, sudija

Snezhana Botusharova, sudija

Gjyljeta Mushkolaj, sudija i

Iliriana Islami, sudija

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je ombudsman Republike Kosovo (u daljem tekstu: „ombudsman“), koji podnosi zahtev u skladu sa članom 113.2.2 Ustava u slučaju gđe Lelice Ristić, sa prebivalištem u Jagodini, Republika Srbija.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava odluke Skupštine opštine Štimlje 01 br. 06/837 od 16. aprila 2009. god. i Npi-01/132 od 30. aprila 2009. god.

Predmetna stvar

3. Podnosilac zahteva tvrdi da su prekršen član 36. [Pravo na privatnost] garantovan Ustavom Republike Kosovo (u daljem tekstu: „Ustav“), kao i član 8. stav 1. [Pravo na poštovanje privatnog i porodičnog života] i član 14. [Zabrana diskriminacije] Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda (u daljem tekstu: “Konvencija”).

Pravni osnov

4. Član 113.2 (2) Ustava, član 22. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: „Zakon“) i pravilo 56 (2)

Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: „Poslovnik o radu“).

Postupak pred Sudom

5. Podnosilac zahteva je 7. oktobra 2010. god. podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: „Sud“).

6. Dana 16. decembra 2010, nalogom br. GJR. 98/10, predsednik je imenovao sudiju Kadria Kryeziua za sudiju izvestioca. Istog dana, predsednik je, nalogom br. KSH. 98/10, imenovao Veće za razmatranje sastavljeno od sudija: Almiro Rodrigues (predsedavajući), Gjyljeta Mushkolaj i Iliriana Islami.

7. 17. januara 2011. god., zahtev je dostavljen Skupštini opštine u Štimlju (u daljem tekstu: „Skupština opštine“).

8. Veće za razmatranje je 13. maja 2011. god. razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i većina je Sudu iznela preporuku za neprihvatljivost zahteva.

Kratak pregled činjenica

9. Dana 30. decembra 1996. god. Skupština opština je donela odluku br. 01 nr. 360/659 da se gospođi Lelici Ristić, zaposlenoj u opštinskoj upravi, dodeli stan za korišćenje na neodređeno vreme. Dodelu stana je vršila Komisija za rešavanje stambenih potreba zaposlenika opštinske uprave u Štimlju, a potvrđena je odlukama, br. 01, 06-605/1, od 7. oktobra 1996. god., i br. 360/620, od 11. oktobra 1996. god.

10. Gđa Ristić je u junu 1999. god. napustila Kosovo, zbog bezbednosne i političke situacije, i nastanila se u Jagodini, u Srbiji.

11. 7. jula 2008. god., gđa Ristić, je u pratnji Kosovske policije (u daljem tekstu: „KP“) i službenika Kancelarije za veze sa sudovima u Uroševcu, posetila sporni stan, gde je potvrđeno da su ga neka lica uzurpirala.

12. Gđa Ristić se, 27. jula 2008. god., u pratnji službenika Kancelarije za veze sa sudovima prijavila u stanici KP-a u Štimlju, gde je podnela žalbu zajedno sa kopijom odluke 01, nr. 360/659 od 30. decembra 1996. god., kao potvrdu o pravu na korišćenje stana.

13. Dana 10. juna 2009. god., gđa. Ristić je podnela žalbu instituciji ombudsmana u Prištini protiv odluke Skupštine opštine Štimlje i Kosovske policijske službe, koji joj nisu omogućili da se useli u sporni stan, koji je bio uzurpiran od treće strane.

14. 18. septembra 2009, podnosilac zahteva je postupio po žalbi gđe Ristić i dopisom se obratio komandiru policijske stanice u Štimlju tražeći od njega informacije o ovom stanu.

15. Ombudsman je 22. oktobra 2009. god. primio odgovor od komandira policijske stanice, koji je obavestio ombudsmana da je Skupština opštine odlukom 01-Nr.06/837 od 16. aprila 2009. god. na redovnoj sednici održanoj 30. aprila 2009. god., jednoglasno usvojila odluku o ukidanju odluke Skupštine opštine 01.nr.06/605/1 od 7. oktobra 1996. god., za dodeljivanje stana na korišćenje, na neodređeno vreme, bivšim radnicima opštinske uprave u „stambeno-poslovnom objektu“ u Štimlju.

16. Prema komandiru policije, pošto je SO Štimlje poništila pravo na korišćenje osporenog stana, taj stan je dodeljen nezakonitom nosiocu za stanovanje. Gđa Ristić, takođe i ostali nosioci prava na

stanovanje u tim stanovima, nisu bili obavešteni o odluci donetoj od strane Skupštine Opštine za ukidanje tog prava.

17. Štaviše, pravne posledice odluke 01 br. 06/837 su primenjene samo na gđu Ristić, dok ostali stanari gorenavedenog objekta i dalje uživaju pravo na stanovanje.

18. Gđa Ristić je, nakon prijema odgovora od komandira policije, dostavila svu potrebnu dokumentaciju ombudsmanu tvrdeći da je ona zakoniti nosilac stanarskog prava nad spornim stanom. Ona je takođe podnela žalbu Kancelariji za veze sa sudovima u Uroševcu, koji su, zajedno sa policajcima iz policijske stanice u Štimlju, iselili lice koje je nezakonito boravilo u stanu.

19. Gđa Ristić se, 26. februara 2010, obratila kancelariji premijera Kosova, odnosno Kancelariji za pitanja zajednica, zahtevom za *restitutio in integrum* (povratak u pređašnje stanje) i priložila kopiju odluke o pravu na korišćenje gore pomenutog stana br. 360/659, od 30. decembra 1996. god. Ona nije nikada primila bilo kakav odgovor.

20. Istog dana, ombudsman se dopisom obratio gradonačelniku opštine Štimlje sa zahtevom da isti iznese svoje obrazloženje u vezi sa pravnom osnovom odluke Npi. 01/132 donetom od strane Skupštine opštine Štimlje 30. aprila 2009. god. kojom je gđi Ristić i ostalim stanarima ukinuto pravo na korišćenje navedenih stanova u opštini Štimlje.

21. Dana 16. marta 2010. god., ombudsman je primio službeni odgovor od gradonačelnika opštine, gde se navodi da je pravni osnov za donetu odluku o oduzimanju prava gđi Ristić za stanovanje ugovor o izgradnji sa koncesijom, koji je SO Štimlje zaključila sa građevinskim preduzećem GP „Građevinar“, iz Kraljeva, Republika Srbija. Prema gradonačelniku, Skupština opštine je postupila u saglasnosti sa članom 5. stav b. i članom 12. stav 2. tačka d Zakona br. 30/L-040o lokalnoj samoupravi.

Navodi podnosioca zahteva u vezi sa slučajem gđe Ristić

22. Podnosilac zahteva tvrdi da je Skupština opština Štimlje odlukom br. 01/132, gđi Ristić negirala pravo na korišćenje pomenutog stana, što predstavlja povredu člana 36. Ustava.

23. Takođe, podnosilac zahteva tvrdi da je prekršen član 36. Ustava Kosova u vezi sa članom 8. [Pravo na poštovanje privatnog i porodičnog života] i 14. [Zabrana diskriminacije] EKLJP-a.

24. Pored toga, podnosilac zahteva tvrdi da, prema sudskoj praksi Evropskog suda za ljudska prava (u daljem tekstu: „ESLJP"), sporni stan u ovom slučaju se može smatrati „domom", u smislu člana 8. Konvencije (vidi *Gilloë protiv Ujedinjenog Kraljevstva, presuda od 24. novembra 1986. god.*) Takođe, u slučaju Larko protiv Kipra, presuda br. 2951/95, ESLJP 1999-I, Evropski sud za ljudska prava se pozvao tačnije na član 14. u vezi sa članom 8. ESLJP-a gde se navodi da pravo stanara da stanuje u određenom mestu sadrži pravo na dom a ne pravo na vlasništvo.

26. U ovom slučaju ombudsman tvrdi da je povređen član 14. u vezi sa članom 8. zato što se nije dobro postupilo od strane Skupštine opštine Štimlje, pošto je ista donela odluku o oduzimanju prava na stanovanje gđi Ristić, dok ostali stanari još uživaju pravo na korišćenje stana. Stan koji je koristila gđa Ristić je dat uzurpatoru. U vezi sa ovom činjenicom, ombudsman se poziva na odluku Evropskog suda za ljudska prava, konkretnije na slučaj Larko protiv Kipra, presuda br. 2951/95, ESLJP 1999-I, gde su Evropska komisija za ljudska prava i ESLJP bili mišljenja da je došlo do povrede člana 14. Konvencije u vezi sa članom 8. ESLJP-a. Podnosilac zahteva smatra da nije postojalo razumno i objektivno obrazloženje da se podnosiocu zahteva negira pravo koje su zadržali drugi stanari.

27. Pored toga, podnosilac zahteva se poziva na član 2.1 Uredbe UNMIK-a 2000/60 od 31. oktobra 2000. god. o stambeno-

imovinskim zahtevima, gde se navodi: "*Bilo koje imovinsko pravo koje je bilo valjano stečeno prema zakonu važećem u vreme njegovog sticanja ostaje valjano uprkos promenama važećeg zakona na Kosovu, osim kad ova uredba predviđa drugačije.*" Takođe, član 6. tačka (b) Uredbe navodi sledeće:

"…….

(b) Uprkos odredbama bilo kog drugog zakona, pravo korišćenja stana u društvenom vlasništvu ne može da bude okončano bez:

(i) *Pristanka imaoca prava korišćenja ili Uprave za stambena i imovinska pitanja; ili*

(ii) *Naređenja komisije, kako je to određeno ovom Uredbom i …nedostaje tekst u nastavku*

…"

28. Pored toga, podnosilac zahteva se poziva na primenljivi zakon o stambenim odnosima preko Uredbe UNMIK-a 2000/60 od 31. oktobra 2000. god. o stambeno-imovinskim zahtevima, pravilima postupka, dokazima uprave za stambeno-imovinske poslove i komisije za imovinsko-stambene odnose, tvrdeći da u konkretnom slučaju, odluke Skupštine opštine nisu zasnovane na primenljivom zakonu po kome je svaki politički i pravni subjekat dužan da primeni vladavinu zakona i dobro upravljanje na Kosovo.

29. Podnosilac zahteva zaključuje da Skupština opštine u Štimlju, donošenjem odluke 01 br. 06/837 od 16. aprila 2009. god. i odluke Npi-01/132 od 30. aprila 2009. god., nije ispoštovala Ustav Republike Kosovo i zakone na snazi i Evropsku konvenciju o ljudskim pravima. Takođe, podnosilac zahteva smatra da je delovanje Opštine Štimlje na ukidanju prava gđe Ristić na

korišćenje stana i davanje istog nezakonitom nosiocu, povreda principa dobrog upravljanja.

Ocena prihvatljivosti zahteva

30. U pogledu navoda podnosioca zahteva da su povređena njena prava garantovana članom 36. [Pravo na privatnost] Ustava i članom 8. stavom 1. [Pravo na poštovanje privatnog i porodičnog života] i članom 14. [Zabrana diskriminacije] Konvencije, Sud prvo mora da preispita da li je podnosilac zahteva ispunio sve uslove prihvatljivosti predviđene Ustavom, Zakonom o Ustavnom sudu i Poslovnikom o radu.

31. Sud nalazi da, shodno članu 135.4 Ustava, „ombudsman ima pravo da pokrene pitanja pred Ustavnim sudom, koja su u saglasnosti sa odredbama ovog Ustava". Član 113.2 dalje određuje kada je ombudsman ovlašćen da podnese zahtev Sudu.

32. U vezi sa tim, Ustavni sud nalazi da je podnosilac zahteva podneo zahtev u vezi sa slučajem gđe Ristić, protiv odluka 01 nr. 06/837 od 16. aprila 2009. god. i Npi-01/132 od 30. aprila 2009. god. donete od strane Skupštine opštine Štimlje, na osnovu člana 113. stava 2. tačke (2) Ustava, koji glasi:

"Skupština Kosova, Predsednik Kosova, Vlada i Ombudsman su ovlašćeni za podnošenje sledećih pitanja: saglasnost statuta opština sa Ustavom. "

33. U ovom smislu, Sud zaključuje da gorenavedene odluke Skupštine opštine ne predstavljaju „statute opština" u smislu člana 113.2.2 Ustava koja su normativni akti, koji regulišu nadležnosti i organizovanje opštine kao i interakciju između opštine i građana u saglasnosti sa Ustavom i zakonom, dok su odluke donete od Skupštine opštine u slučaju podnosioca zahteva, sa razliku od statuta, odluke donete, u konkretnom slučaju, o pojedincu ili pravnom licu.

34. Pored toga, Sud smatra da podnosilac zahteva, za svrhe podnošenja ustavne žalbe da bi postavio/zastupao interese pojedinaca pred ovim sudom, nije ovlašćena strana po Ustavu. Podnosilac zahteva, kao nezavisna institucija (ombudsman), u skladu sa članom 133. [Kancelarija ombudsmana] Ustava je ovlašćena stranka samo za podnošenje zahteva ovom sudu za apstraktnu kontrolu, u skladu sa članom 113.2.2 Ustava.

35. Pod ovim okolnostima, Sud zaključuje da po zahtevu podnosioca kojim osporava odluke Skupštine opštine Štimlje ne može da presudi, pošto predmet nije pokrenut na zakoniti način od strane ovlašćene stranke u skladu sa članom 113.1 Ustava.

36. Međutim, pošto pojedinac može da podnese zahtev pred Sudom, u skladu sa članom 113.7, koji predviđa:

„Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.“,

Izgleda da ne postoji bilo kakav razlog, zbog kog gđa Ristić nije mogla da podnese zahtev ovom sudu u svoje ime.

37. Sledstveno, zahtev podnosioca je neprihvatljiv, u skladu sa članom 113.1 Ustava i pravilom 36. 3. c Poslovnika o radu.

IZ OVIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 20. Zakona o Ustavnom sudu, pravilom 56 (2) Poslovnika o radu, 13. maja 2011. god., većinom glasova

ODLUČUJE

I. DA ODBACI zahtev kao neprihvatljiv;

II. Ova odluka će biti dostavljena strankama i biće objavljena u Službenom listu, u skladu sa članom 20 (4) Zakona o Ustavnom sudu; i

III. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac **Predsednik Ustavnog suda**

Kadri Kryeziu Prof. dr Enver Hasani

KI 112 / 10 od 17. aprila 2012 - Ocena ustavnosti Uredbe vd predsednika Republike Kosovo , od 22. oktobra 2010

Slučaj KI 112/10, Rezolucija o neprihvatljivosti od 9. juna 2011.god.
Ključne reči : individualni zahtev, očigledno neosnovana, zabrana mučenja, povrede individualnih prava i sloboda

Podnosilac zahteva, g. Nikollë Kabashi, podneo je zahtev u skladu sa članom 113.7 Ustava Kosova, kojim osporava odluku Vrhovnog suda, Pzd. br. 135/2010, od 21. januara, kojom su prekršena njegova prava garantovana članom 3 [Zabrana mučenja] Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, dopunjena protokolima Nos. 11 i 14, jer izbor sudija koji su imenovani u Opštinskom sudu u Đakovici nije baziran na osnovu postavljenih pravila IJPC (Nezavisna sudska i tužilačka komisija).

Na pitanje prihvatljivosti zahteva, sud smatra da zahtev nije prihvatljiv, jer podnosilac zahteva nije dostavio dokaz da su relevantni postupci na bilo koji način nepravedni ili proizvoljni. Dakle, sud je zaključio da je zahtev očigledno neosnovan u skladu sa pravilom 36 (1.c) Poslovnika o radu.

Priština, 04.april 2012. god.

Br. ref.: RK217/12

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI 112/10

Podnosilac

Nikollë Kabashi

Ocena ustavnosti dekreta vršioca dužnosti predsednika Republike Kosovo, od 22. oktobra 2010. god.

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik

Kadri Kryeziu, zamenik predsednika

Robert Carolan, sudija

Altay Suroy, sudija

Almiro Rodrigues, sudija

Snezhana Botusharova, sudija

Ivan Čukalović, sudija

Gjyljeta Mushkolaj, sudija i

Iliriana Islami, sudija

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je g. Nikollë Kabashi sa prebivalištem u Đakovici.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava dekrete vršioca dužnosti predsednika Republike Kosovo, od 25. oktobra 2010. god., o postavljanju i imenovanju sudija u opštini Đakovica, koji su doneti na predlog Sudskog saveta Kosova.

Predmetna stvar

3. Podnosilac zahteva traži ocenu ustavnost dekreta vršioca dužnosti predsednika Kosova, koji su doneti na predlog Sudskog saveta Kosova, navodeći da su isti u suprotnosti sa članom 3. [Zabrana mučenja] Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda izmenjeno i dopunjeno protokolima br. 11. i 14. (u daljem tekstu: „EKLJP“).

4. Pored toga, podnosilac zahteva traži od Ustavnog suda da izrekne privremenu meru, suspenziju izvršenja dekreta.

Pravni osnov

5. Član 113.7 Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: „Ustav“), član 22. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo od 15. janar 2009, (br. 03/L-121) (u daljem tekstu: „Zakon“ i pravilo 56 (2) Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: „Poslovnik o radu“).

Postupak pred Sudom

6. Dana 8. novembra 2010. god., podnosilac zahteva je podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: „Sud“).

7. 16. novembra 2010. god., predsednik je nalogom br. GJR. 112/10, imenovao sudiju Ivana Čukalovića za sudiju izvestioca. Istoga dana, predsednik je, nalogom br. KSH. 112/10, imenovao Veće za razmatranje sastavljeno od sudija: Robert Carolan (predsedavajući), Altay Suroy i Almiro Rodrigues.

8. Zahtev je 20. januara 2011. god. dostavljen Sudskom savetu Kosova. Istog dana, zahtev je takođe dostavljen vršiocu dužnosti predsednika Kosova.

9. Sudski savet Kosova je 16. maja 2011. god. odgovorio da podnosilac zahteva nije bio preporučen od strane Nezavisne sudske i tužilačke komisije za imenovanje na mesto sudije u opštini Đakovica jer je imao manje poena od ostalih kandidata koji su preporučeni od strane Nezavisne sudske i tužilačke komisije.

10. Veće za razmatranje je 9. juna 2011. god. razmatralo izveštaj sudije izvestioca i iznelo preporuku Sudu o neprihvatljivosti zahteva.

Kratak pregled činjenica

11. 2009. godine, Nezavisna sudska i tužilačka komisija (u daljem tekstu: „NSTK“) je objavila konkurs za izbor sudija i tužilaca Kosova.

12. Podnosilac zahteva je 1. aprila 2009. god. konkurisao kod NSTK-a za mesto sudije.

13. NTSK je 2010. godine obavestila podnosioca zahteva da on nije preporučen ni za jedno od mesta za koja je konkurisao u trećoj fazi izbora, jer su ostali kandidati bili uspešniji (AJP 87907).

14. Dana 3. novembra 2010. god., podnosilac zahteva je podneo zahtev pred Većem za razmatranje NSTK-a za ponovno razmatranje odluke na osnovu člana 6.1 Administrativnog naređenja br. 2008/2 o sprovođenju Uredbe UNMIK-a br. 2006/25 o regulatornom okviru za pravosudni sistem na Kosovu (u daljem tekstu: AD No. 2008/2).

15. Veće za razmatranje NSTK-a je 28. januar 2011. god. donelo odluku kojom se odbacuje zahtev podnosioca kao neosnovan. Pored toga, Veće za razmatranje NSTK-a je zaključilo da je podnosilac zahteva dobio manje poena od ostalih kandidata.

Navodi podnosioca zahteva

16. Podnosilac zahteva tvrdi da izbor sudija koji su bili imenovani u Opštinskom sudu u Đakovici nije sproveden u skladu sa pravilima postavljenim od strane NSTK-a. Ova pravila, po kojima se kandidati ne izabiru za imenovanje za sudije, su sledeća:

„…

a. Kandidati koji nisu učestvovali na konkursu;

b. Imenovanje onih kandidata koji su radili u sudskim organima tokom 1990 - 1999. godine;
c. Imenovanje kandidata sa sumnjivom prošlošću;
d. Imenovanje kandidata koji su pred penzionisanjem;
e. Poniženje kandidata, članova porodica palih boraca neizborom; i
f. Diskriminacija kandidata, itd."

..."

17. Štaviše, podnosilac zahteva tvrdi da je prošao sve tri faze izbora.

Ocena o prihvatljivosti zahteva

18. Podnosilac zahteva se žali da dekreti vršioca dužnosti predsednika Kosova od 25. oktobra 2010. god., koji su doneti na predlog Sudskog saveta Kosova, krše član 3. EKLJP-a.

19. Da bi mogao da presudi po žalbi podnosioca zahteva, Sud prvo mora da ispita da li je podnosilac zahteva ispunio sve uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom, Zakonom i Poslovnikom o radu.

20. U vezi sa ovim, Sud primećuje da je Sudski savet Kosova odgovoran za izbor i predlaganje kandidata za postavljanje na mesto sudija nakon što su kandidati ispunili uslove za izbor predviđene zakonom u saglasnosti sa članom 108. Ustava.

21. Predsednik Republike Kosovo, u skladu sa čl. 104.1 i 86 (16), imenuje sudije na predlog Sudskog saveta Kosova.

22. U ovom pogledu, Sud zaključuje da podnosilac zahteva nije potkrepio ni na koji način svoje žalbe podnete na osnovu člana 3. ESLJP-a ili na osnovu svojih Ustavom zagarantovanih prava i sloboda, kao što se traži članom 113.7 Ustava i članom 48. Zakona

(vidi Vanek protiv Slovačke Republike, Odluka ESLJP o prihvatljivosti zahteva br. 53363/99 od 31. maja 2005. god.).

23. Stoga proizilazi da je zahtev očigledno neosnovan na osnovu pravila 36 (1.c) Poslovnika o radu koji predviđa: "Sudu je dozvoljeno da rešava zahteve: c) samo ako zahtev nije očigledno neosnovan."

Ocena zahteva za privremenu meru

24. Podnosilac zahteva traži suspenziju dekreta jer su oni „u potpunosti nezakoniti i protivustavni, a istovremeno ozbiljno povređuju zakon", jer njima je dozvoljeno imenovanje.

„…

a. korumpiranih kandidata;
b. kandidata koji su osumnjičeni za izvršenje krivičnih dela;
c. nesposobnih i neiskusnih ljudi;
d. kandidata koji su sarađivali sa Miloševićevim režimom.

…"

25. Kao rezultat:

„…

a. ni jedan kandidat iz porodica palih boraca nije imenovan;
b. dekreti su bili klevetanje i teška uvreda za porodice palih boraca;

c. i dekreti predstavljaju uvredu za napore i rezultate borbe kosovskog naroda za slobodu i nezavisnost;
d. dekretima su porodice palih boraca kvalifikovane kao „nepoželjne“ i
e. nisu ispoštovane procedure drugih domaćih i međunarodnih organa.”

...“

26. Što se tiče zahteva podnosioca, Sud se poziva na član 27.1 Zakona:

“ Ustavni sud po službenoj dužnosti ili na zahtev stranke može doneti odluku o primeni privremenim merama u odnosu na neko pitanje koje je predmet postupka, ukoliko su te mere neophodne za otklanjanje rizika ili nepopravljive štete, ili je preuzimanje ovakvih privremenih mera u javnom interesu.”

i naročito na pravilo 54 (1) Poslovnika o radu, koje određuje da, uvek kada upućivanje nije rešeno pred Sudom i kada Sud nije presudio o merodavnosti predmeta, strana može zahtevati uvođenje privremenih mera. Međutim, uzimajući u obzir da je zahtev proglašen neprihvatljivim, podnosilac zahteva nema pravo, prema pravilu 54 (1) Poslovnika o radu, da zahteva privremene mere.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113.7 Ustava i članom 47.2 Zakona o Ustavnom sudu, i pravilom 56 (2) Poslovnika o radu, dana 9. juna 2011. god., jednoglasno,

ODLUČUJE

I. DA ODBACI zahtev kao neprihvatljiv;

II. DA ODBIJE zahtev za privremenu meru;

III. Ova odluka će biti dostavljena strankama i biće objavljena u Službenom listu, u skladu sa članom 20 (4) Zakona o Ustavnom sudu; i

IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac **Predsednik Ustavnog suda**

Ivan Čukalović Prof. dr Enver Hasani

KI 86 / 11 od 17. aprila 2012 - Zahtev za ocenjivanje ustavnosti i zakonitosti presude Vrhovnog suda Kosova , Rev nr . 20 / 09 , od 1. Marta 2011

Slučaj Br. KI 86/11, Odluka Vrhovnog suda Kosova od 1. marta 2011. godine.

Ključne reči; individualni zahtev, četvrti stepen, rešenje o neprihvatljivosti.

Podnosilac zahteva tvrdi da su mu presudama Opštinskog suda u Suvareci, Okružnog suda u Prizrenu i Vrhovnog suda Kosova, povređena prava zagarantovana Ustavom i to članom 21, al. 1, 2, 3 i 4, članom 31, al. 1 i 2, a posebno članom 46 (zaštita imovine).

Ustavni sud i u ovom slučaju ističe da pravilno i potpuno utvrđivanje činjeničnog stanja potpada pod nadležnost redovnih sudova, te da je uloga Ustavnog suda samo da obezbedi usklađenost sa pravima zagarantovanim Ustavom i drugim pravnim instrumentima, i stoga ne može da deluje kao "četvrtostepeni sud".

Ustavni sud smatra da u zahtevu ništa ne ukazuje da je redovnim sudovima tokom razmatranja slučaja, nedostajala nepristrasnost ili da je postupak bio nepravičan.

Sud nalazi da je zahtev neprihvatljiv.

Priština, 05 april 2012. god.

Br. ref.: RK218/12

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI 86/11

Podnosilac

Milaim Berisha

Zahtev za ocenu ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova, Rev. br. 20/09 od 1.3.2011.

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik

Kadri Kryeziu, zamenik predsednika

Robert Carolan, sudija

Altay Suroy, sudija

Almiro Rodrigues, sudija

Snezhana Botusharova, sudija

Ivan Čukalović, sudija

Gjyljeta Mushkolaj, sudija i

Iliriana Islami, sudija

Podnosioci zahteva

1. Podnosilac zahteva je g. Milaim Berisha iz Suve Reke, sa prebivalištem u Suvoj Reci ul: Mulla Nura b. b. kojeg, sa ovlašćenjem, zastupa advokat g. Avdullah Robaj iz Prištine.

Osporena odluka

2. Osporena odluka javnih vlasti kojom su navodno povređena prava zagarantovana Ustavom Kosova je Konačna presuda Presuda Vrhovnog suda Kosova, Rev. br. 20/09 od 1.3.2011. koja je stranci uručena, prema njegovim ličnim tvrdnjama, 11. marta 2011. God i ako podnosilac zahteva takodje osporava ustavnost Presuda Opštinskog suda u Suvoj Reci, C. br. 65/08 od 18.7.2008 i Presude Okružnog suda u Prizrenu, Ac. br. 379/08 od 1.12.2008

Predmetna stvar

3. Osnova predmeta podnetog 28. juna 2011. god. Ustavnom sudu Republike Kosovo je ocena ustavnosti presude Opštinskog suda u Suvoj Reci, C. br. 65/08 od 18.7.2008., presude Okružnog suda u Prizrenu, Ac. br. 379/08 od 1.12.2008. i presude Vrhovnog suda Kosova, Rev. br. 20/09 od 1.3.2011., kojim su prema žaliocu, njemu prekršena prava zagarantovana Ustavom Kosova i na nezakonit način oduzeta

imovina prenoseći je drugom licu, dok je od Ustavnog suda zahtevao poništenje gorenavedenih presuda.

Pravni osnov

4. Član 113. stav 7. Ustava Republike Kosova (u daljem tekstu: „Ustav“), član 47. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosova, od 16. decembra 2009. god., koji je stupio na snagu 15. januara 2010. god. (u daljem tekstu: „Zakon“), i pravilo 29. Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosova (u daljem tekstu: „Poslovnik o radu“).

Postupak pred Sudom

5. Ustavni sud je 28. juna 2011. god. primio zahtev g. Milaima Berishe iz Suve Reke, koji je podneo njegov zastupnik, advokat g. Avdullah Robaj iz Prištine, i ovaj zahtev je u Sekretarijatu Suda registrovan pod br. KI 86/11

6. Predsednik Suda je 17. avgusta 2011. god, odlukom GJ.R 86/11, imenovao sudiju Kadrija Kryeziua za sudiju izvestioca ,Predsednik Suda je istoga dana, odlukom KSH, KI 86/11 imenovao Veće za razmatranje u sastavu Altay Suroy (predsedavajući) i sudije Snezhana Botusharova i Ivan Čukalović, u svojstvu članova Veća

7. Ustavni sud je 5. avgusta 2011. god. obavestio Vrhovni sud Kosova, Okružni sud u Prizrenu, Opštinski sud u Suvoj Reci i zastupnika podnosioca zahteva, advokata g. Avdullaha Robaja, o registrovanju predmeta.

8.. Ustavni sud je 11. avgusta 2011. god. dobio odgovor Okružnog suda u Prizrenu koji je prosledio kopije sve tri presude koje podnosilac zahteva osporava u Ustavnom sudu

9. Ustavni sud je 12. septembra 2011. god. od Okružnog suda u Prizrenu preko faksa dobio dodatan dokument – odluku Opštine Suve Reke br. 360-483/91 od 23.1.1992., koji je bio deo dosijea predmeta u ovom sudu.

10. Nakon sto je 25 novembra. 2011. god. razmotrilo izvestaj sudije izvestioca Vece za razmatranje je Sudu u punom sastavu iznelo preporuku 0 neprihvatljivosti zahteva

Kratak opis činjenica

11. Podnosilac zahteva, g. Milaim Berisha je bio u radnom odnosu u IGK Balkan sa radnim sedištem u Suvoj Reci od 1972. god. do 14.9.1990. god. i obavljao je dužnost kontrolnog nadzornika.

12. IGK „Balkan“ je 13. oktobra oglasilo konkurs za raspodelu 76 stanova u naselju Balkan u Suvoj Reci, koji su izgrađeni samodoprinosom radnika.

13. Prema odluci br. 5842 IGK Balkan, g. Milaim Berisha 1. avgusta 1989. god. stiče pravo na korišćenje stana površine 73.95 m2, rangirajući se kao deveti (9) na listi radnika kojima pripada stan koje je njihov poslodavac dodelio.

14. Iz spisa predmeta podnetog Ustavnom sudu se ne može ustanoviti činjenica da li je g. Milaim Berisha potpisao ugovor o korišćenju stana dok je, prema ličnom priznanju, on ovaj stan koristio neometano do 29.1.1992..

15. Prinudna uprava poslodavca (vanredne mere tog vremena) je 27.9.1990. odlukom br. 6112/9 g. Milaimu Berishi prekinula radni odnos zato što je prema navedenoj odluci izvršio težak prekršaj radnih zadataka. Iz spisa predmeta ne rezultuje da li je g. Berisha uložio žalbu na ovu odluku

16. Opštinski sekretarijat za urbanizam i stanarska pitanja Opštine Suve Reke je 23.1.1992. doneo rešenje br. 360-483/91 kojim se nalaže g. Milaimu Berishi da u roku od 10 dana od dana primanja ove odluke, stan u kojem živi oslobodi svih lica i nameštaja koji se u njemu nalaze.

17. U obrazloženju ovog rešenja stoji da je isto doneto na osnovu zahteva IGK Balkan i uzimajući u obzir činjenicu da je Sud udruženog rada u Đakovici odlukom br. 203 od 12.10.1989. poništio odluku saveta radnika br. 5836 od 3.7.1989. i komisije za dodelu stanova IGK Balkan od 10.7.1989.

18. Stan iz kojeg je g. Milaimu Berishi bilo naloženo da se iseli je 1993. godine otkupio g. Jovanović Zoran iz Suve Reke i prema kupoprodajnom ugovoru koji je overen u Opštinskom sudu u Suvoj Reci pod ov. br. 1976/93 on je stekao i pravo vlasništva nad istim.

19. Prema zastupniku g. Milaima Berishe, advokatu Avdullahu Robaju, Direkcija za stambena pitanja UNMIK-a, poznata pod imenom UN-HABITAT, je 16.11.2006. odlukom

HPCC/78/2006 priznala pravo svojine nad spornim stanom g. Milaimu Berishi, ali, u stvari, on ovu odluku nikada nije predstavio Ustavnom sudu kao dokaz i ona se uopšte ne nalazi u spisima predmeta koji su dostavljeni uz zahtev.

20. G. Zoran Jovanović je 28.7.2007. pismeno ovlastio g. Amira Demirija, diplomiranog pravnika iz Suve Reke, da u njegovo ime, u svojstvu vlasnika stana, veže kupoprodajni ugovor sa gđom Valbonë Baralija iz sela Bukosh, SO Suva Reka, u svojstvu kupca stana koji se je nalazio u Suvoj Reci u naselju Fidanishte, stan br. 8, zgrada 3, drugi sprat, površine 73.95 m2.

21. Ovaj ugovor koji je vezan i potpisan između strana u ugovoru, g. Agima Demirija, u svojstvu zastupnika g. Zorana Jovanovića, i gđe Valbone Baraliu, je 30.8.2007. overen u Opštinskom sudu u Suvoj Reci i Upravi za ekonomiju i finansije Opštine Suva Reka, plaćena je propisana finansijska taksa u iznosu od 200,00€ za nadoknadu u vezi prenosa nepokretne svojine.

22. Direkcija za stambena pitanja UNMIK-a u Prištini je 8. oktobra 2007. god. poslala dopis predsedniku Opštinskog suda u Suvoj Reci i predsedniku Okružnog suda u Prizrenu da je u ovoj direkciji u toku postupak žalbe g. Milaima Berishe u vezi spora o stanu i u kojem je kao suprotna strana g. Zoran Jovanović i da se ovim sudovima zabranjuje overa bilo kakvog ugovora u vezi ove nekretnine, osim ukoliko stranke u sporu, g. Milaim Berisha i g. zoran Jovanović, ne dostignu sporazum u vezi sa tim ugovorom.

23. Ovaj zahtev ove direkcije je prosleđen sudovima 8. oktobra 2007. god. dok je u stvari kupoprodajni ugovor između g. Zorana Jovanovića, kojeg je zastupao g. Agim Demiri u svojstvu prodavca, i gđe Valbona Baraliu, u svojstvu kupca, spornog stana već bio overen u Opštinskom sudu u Suvoj Reci dana 30. avgusta 2007. god. i prema spisima koji su dostavljeni Ustavnom sudu ovaj ugovor nikada nije poništen.

24. Postupajući po tužbenom zahtevu g. Valbone Baraliu Opštinski sud u Suvoj Reci je 18.7.2008. doneo presudu C. br. 65/2008 kojom se USVAJA tužbeni zahtev g. Baraliu i OBAVEZUJE g. Milaim Berisha da u roku od 15 dana prenese nepokretnu svojinu –stan, koji se nalazi u naselju Fidanishte u Suvoj Reci gđi Valbonë Baraliu, koja je vlasnik tog stana prema kupoprodajnom ugovoru overenom u Opštinskom sudu u Suvoj Reci pod br. VR. br. 2871/07 dana 30.8.2007.

25. Okružni sud u Prizrenu je 1.12.2008. odbacio kao neosnovanu žalbu zastupnika g. Milaima Berishe i ostavio na snazi presudu Opštinskog suda u Suvoj Reci C. br. 65/08.

26. Vrhovni sud Kosova je **odbio** kao neosnovanu reviziju tuženog koja je podneta protiv presude Okružnog suda u Prizrenu Ac. br. 379/2008 od 1.12.2008. i konačno kao zakonitog vlasnika sporne nekretnine – stana odredio gđu Valbonë Baraliu.

27. Konačno, nezadovoljan presudom nadležnog suda g. Milaim Berisha je 28.6.2001. podneo zahtev Ustavnom sudu pri tome zahtevajući poništenje svih presuda i oglašavanje istih neustavnim i nezakonitim.

Navodne povrede Ustavom zagarantovanih prava

28. Podnosilac zahteva tvrdi da su joj gorenavedenim presudama Opštinskog suda u Suvoj Reci, Okružnog suda u Prizrenu i

Vrhovnog suda Kosova prekršena Ustavom zagarantovana prava i to iz člana 21. st. 1, 2, 3. i 4., člana 31. st. 1. i 2., a na poseban način iz člana 46. (Zaštita imovine)

29. Podnosilac zahteva je ustvrdio da je Opštinski Sud u Suvoj Reci ,overavajući kupoprodajni ugovor izmedju ugovornih strana g. Jovanović Zorana u svojstvu prodavca i gdj. Valjbone Baraliu u svojstvu kupca ,dana 30.8.2007 god .ustvari uradio nezakonitu pravnu radnju ,jer je legitimisao kao vlasnika stana koji je predmet ovog ugovora g.Jovanović Zorana iako je stvarni vlasnik gMiljaim Berisha koji je imao stanarsko pravo od 1989 god.Dok je opstinski sud u Suvoj reci usvajajuci tuzbu g.Valjbone Baraliu ,i nalažući g.Beriši kao tuženom da preda sporni stan u vlasništvo tuzilji,a okružni sud i Vrhovni Sud Kosova potvrdjujuči ovu olluku samo su ponovili greške Opštinskog suda u Suvoj reci i s`time su onemogučili ostvarivanje prava na vlasništvo nad spornim stanom.

Ocena prihvatljivosti zahteva

30. Kako bi bio u mogućnosti da presudi po zahtevu podnosioca zahteva, Sud prvo treba da ispita da li je podnosilac zahteva ispunio sve uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom, Zakonom o Ustavnom sudu i Poslovnikom o radu Ustavnog suda

31. Vezano sa tim Sud se poziva na član 113. stav 7. Ustava koji propisuje da:

> „*Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako* ***su njihova prava i slobode koje im garantuje***

***ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa**, ali **samo** kada su **iscrpeli sva ostala pravna sredstva**, regulisanim zakonom.“*

32. Sud takođe uzima u obzir:

Pravilo 36. Poslovnika o radu Ustavnog suda, u kojem je predviđeno:

„Sudu je dozvoljeno da rešava zahteve:

c) samo ako zahtev nije očigledno neosnovan:“

33 Ustavni sud nije sud utvrđivanja činjenica, Ustavni sud želi da naglasi da je utvrđivanje stvarnog i potpunog činjeničnog stanja u potpunoj nadležnosti redovnih sudova i u ovom slučaju i upravnih organa i da je njegova uloga jedino da obezbedi saglasnost sa Ustavom zagarantovanim pravima i drugim pravnim sredstvima te stoga ne može delovati kao sud „četvrtog stepena“ (vidi, *mutatis mutandis*, i.a. Akdivar protiv Turske, 16. septembar 1996. god, R.J.D, 1996-IV, stav 65).

34. Iz činjenica podnetih uz zahtev se može primetiti da je podnosilac istog iscrpeo sva raspoloživa pravna sredstva i da u stvari nijedan od redovnih sudova nije dao za pravo njegovim navodima i stoga Ustavni sud smatra da u zahtevu ne postoji nijedan deo koji ukazuje da je redovnim sudovima tokom razmatranja slučaja nedostajala nepristrasnost ili da je postupak bio nepravičan.

35. Vezano sa tim, podnosilac zahteva nije potkrepio svoju tvrdnju, objašnjavajući kako i zašto je došlo do kršenja ili

dostavio dokaze da dokaže da je prekršeno Ustavom zagarantovano pravo

36. Štaviše, zahtev ne ukazuje da je Vrhovni sud delovao na arbitraran ili nepravičan način. Nije na Ustavnom sudu da zameni sopstvenu procenu činjenica zbog one redovnih sudova i kao opšte pravilo, na ovim sudovima je da procene dokaze pred njima. Dužnost Ustavnog suda je da utvrdi da li su postupci redovnih sudova bili pravični u celini, uključujući i način na koji su prihvaćeni dokazi (vidi Edwards protiv Ujedinjenog Kraljevstva, presuda ESLJP App. br 13071/87 stav 34, od 10. jula 1991. god.).

37. Sama činjenica da su podnosioci zahteva nezadovoljni ishodom slučaja im ne može služiti za pravo da oni podnesu argumentovan zahtev u vezi povrede člana 31. Ustava (vidi *mutatis mutandis* presuda ESLJP Zahtev br. 5503/02, Mezotur-Tiszazugi Tarsulat protiv Mađarske, Rešenje od 26. jula 2005. god.).

38. U ovim okolnostima podnosilac zahteva nije „na zadovoljavajući način argumentovao njegove tvrdnje ni kršenje člana 46. Ustava (Pravo na imovinu) zato što činjenice koje je on izneo ni na koji način ne ukazuju da su mu redovni sudovi sve tri instance na bilo koji način onemogućili Ustavom zagarantovana prava. Štaviše, s`toga ne može se smatrati da je podnosilac zahteva ispunio zahteve privatljivosti i zato se zahtev je neprivatljiv.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud Kosova, u skladu sa članom 113. stavom 7. Ustava, članom 20 Zakona o Ustavnom sudu, i pravilom 36 Poslovnik o radu, na sednici održanoj 25 novembra 2011. god. je jednoglasno

ODLUČIO

I. **DA ODBACI** zahtev kao neprihvatljiv;

II. Ova odluka će biti dostavljena stranama i objavljena u Službenom listu, u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona o Ustavnom sudu.

III. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac **Predsednik Ustavnog suda**

Kardri Kryeziu Prof. dr Enver Hasani

KI 103 / 10 od 19. aprila 2012 - Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda , Rev . 406/2008 , od 3. septembra 2010

Slučaj KI 103/10, presuda od 20. marta 2012. godine

Ključne reči: jednakost pred zakonom, individualni zahtev, pravo na pravično i nepristrasno suđenje, kršenje ljudskih prava i sloboda

Podnosilac zahteva g. Shaban Mustafa je podneo zahtev u skladu sa članom 113.7 Ustava Kosova, osporavajući presudu Vrhovnog suda, Rev.br. 406/2008, zbog kršenja njegovih prava na garantovanih članom 3.2 [Jednakost pred Zakonom], 24.1 [Jednakost pred Zakonom], i 31 [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava i člana 6 ESLJP. Podnosilac zahteva se naročito žali da je Vrhovni sud doneo presudu, a da podnosilac zahteva nije bio obavešten niti je bio pozvan da u postupku učestvuje na isti način kao i javni tužilac. Glavni državni tužilac je odgovorio da podržava presudu Vrhovnog suda, i da nisu prekršena Ustavom zagarantovana prava podnosioca zahteva.

Po pitanju prihvatljivosti zahteva, Sud smatra, oslanjajući se na jednostavan jezik člana 113.7 da je zahtev prihvatljiv, jer se u sadašnjem zahtevu od strane g. Shaban Mustafe, vlasnika "Beni Dona" preduzeća, osporava ustavnost presude Rev.br. 406/2008 Vrhovnog suda, od 3. septembra 2010. godine usmerena protiv preduzeća. Stoga, podnosilac zahteva se mora smatrati kao pravno lice, koje ima pravo da podnese ovaj predmet pred sudom, koji je iscrpio sve pravne lekove kao što je predviđeno zakonom, u skladu sa članom 21.4 i članom 113.7 Ustava. Što se tiče uslova iz člana 49. Zakona, prema kojem je podnosilac zahteva dužan da zahtev podnese u roku od (4) meseca, iz podnesaka podnosioca zahteva Sud je došao do zaključka da je gore navedena presuda Vrhovnog suda uručena preduzeću 6. oktobra 2010. god., dok je podnosilac zahteva podneo zahtev Sudu dana 12. oktobra 2010. god. tj. u okviru četvoromesečnog zakonskog roka, kao što je propisano članom 49.

Zakona. Dalje, podnosilac zahteva je detaljno izneo koja prava zagarantovana Ustavom i EKLJP-om su mu navodno prekršena i od strane kojeg javnog organa. Stoga Sud takođe smatra je da je podnosilac zahteva ispunio uslov iz člana 48. Zakona.

O meritumu zahteva, Sud je zaključio da podnosilac zahteva nije mogao da ostvari svoje pravo na pravično suđenje bez prisustvovanja u ovom postupku pred Vrhovnim sudom.

Stoga, ne obaveštavanjem podnosioca o zahtevu za zaštitu zakonitosti podnetog od strane javnog tužioca i njegovim ne pozivanjem kao stranke u postuku pred Vrhovnim sudom, Vrhovni sud je svojom presudom od 3. septembra 2010. god. prekršio prava podnosioca zahteva na pravično suđenje u skladu sa članom 31 Ustava i članom 6.(1) EKJP-a. Prilikom donošenja odluke Sud se takođe oslanjao na odluke Evropskog suda za ljudska prava, koje se bave istim ili sličnim pitanjem. Sud je presudu Vrhovnog suda Kosova proglasio ništavnom i poništio je vraćajući presudu Vrhovnom sudu na ponovno razmatranje saglasno presudi ovog Suda.

Priština, 20. mart 2012. god.

Ref. br.: AGJ.193/12

PRESUDA

u

slučaju br. KI 103/10

Podnosilac zahteva

Shaban Mustafa

Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda

Rev. br. 406/2008 od 3. septembra 2010. god.

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik

Kadri Kryeziu, zamenik predsednika

Robert Carolan, sudija

Almiro Rodrigues, sudija

Snezhana Botusharova, sudija

Ivan Čukalović, sudija

Gjyljeta Mushkolaj, sudija i

Iliriana Islami, sudija

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je g. Shaban Mustafa, vlasnik preduzeća „Beni Dona“, koga zastupa g. Hasan Përvetica, advokat iz Podujeva.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava presudu Vrhovnog suda, rev. br. 406/2008 od 3. septembra 2010. god., koja je podnosiocu zahteva uručena 6. oktobra 2010. god.

Predmetna stvar

3. Podnosilac zahteva je 12. oktobra 2010. god. podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud), tražeći od Suda da oceni ustavnost presude Vrhovnog suda, rev. br. 406/2008.

4. Podnosilac zahteva se posebno žali da su mu osporenom presudom prekršena prava zagarantovana članom 3. stavom 2. [Jednakost pred zakonom], članom 24. stavom 1. [Jednakost pred zakonom] i članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav) i članom 6. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda (u daljem tekstu: EKLJP).

5. Podnosilac zahteva se takođe žali da je Vrhovni sud doneo presudu a da podnosilac zahteva nije bio obavešten niti je bio pozvan da u postupku učestvuje na isti način kao i javni tužilac.

Pravni osnov

6. Zahtev je zasnovan na članu 113. stavu 7. i članu 21. stavu 4. Ustava, članu 22. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo od 15. januara 2009. god. (br. 03/L-121) (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 56. stavu 1. Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).

Postupak u Ustavnom sudu

7. Podnosilac zahteva je 12. oktobra 2010. god. podneo zahtev Sudu.

8. Predsednik je 16. decembra 2010. god, odlukom br. GJR. 103/10 imenovao sudiju Roberta Carolana za sudiju izvestioca. Predsednik je istoga dana, odlukom br. KSH. 103/10 imenovao Veće za razmatranje u sastavu sudija: Snezhana Botusharova (predsedavajuća), Ivan Čukalović i Kadri Kryeziu.

9. Sud je 19. januara 2011. dostavio kopiju zahteva Vrhovnom sudu.

10. Sud je 22. septembra 2011. dostavio kopiju zahteva glavnom državnom tužiocu u Prištini i od istog tražio komentare u vezi sa zahtevom.

11. Glavni državni tužilac je 24. januara 2012. god. odgovorio da podržava presudu Vrhovnog suda, rev. br. 406/2008 od 3. septembra 2010. god. i da nisu prekršena Ustavom zagarantovana prava podnosioca zahteva.

12. Veće za razmatranje je 7. marta 2012. god. razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i Sudu iznelo preporuku o prihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

13. Preduzeće „Beni Dona“, u vlasništvu podnosioca zahteva, je 16. septembra 1996. godine sa Opštinom Podujevo vezalo ugovor o zakupu objekta bivšeg hotela „Llab“ u Podujevu, na period od 10 godina uz uslov da preduzeće „Beni Dona“ isti rehabilituje o svom trošku u iznosu od 342.760,00 nemačkih maraka. Nakon isteka ugovora o zakupu, opština Podujevo bi trebalo da donese odluku o nastavku ili raskidu ugovora o zakupu uz uslov da, ukoliko bi opština odlučila da raskine ugovor o zakupu, onda bi ona bila dužna da preduzeću „Beni Dona“ vrati iznos potrošen na rehabilitaciju hotela.

14. Na zahtev opštine Podujevo preduzeće „Beni Dona“ je od 2002. do 2005. osim troškova rehabilitacije opštini plaćalo i porez na imovinu za rentiranu imovinu. Pošto su ove dažbine bile veoma visoke i nisu bile propisani ugovorom o zakupu, preduzeće „Beni Dona“ nije imalo mogućnosti da ih isplaćuje te je od opštine Podujevo zahtevalo da razjasni koje su obaveze preduzeća „Beni Dona“ i da reši situaciju produžavajući zakup, i, sledstveno, smanjujući potražnju od preduzeća na iznos od 550 evra mesečno u svojstvu mesečnog zakupa do poravnanja ukupnog iznosa troškova rehabilitacije, ili vraćajući rentirani objekat opštini, nakon čega bi opština isplatila iznos uložen u rekonstrukciju hotela, kao što je propisano ugovorom od 16. septembra 1996. god., koji nakon konvertovanja u evre iznosi 171.380,00 evra.

15. Pošto opština Podujevo nije odgovorila na zahtev preduzeća, podnosilac zahteva je 6. juna 2007. god. pokrenuo tužbu protiv opštine u Opštinskom sudu u Podujevu, tražeći od suda da presudi da opština vrati uložena sredstva u iznosu od 171.380,00 evra ili da preduzeće nastavi da koristi rentirani objekat za deset godina, oduzimajući mesečnu rentu od 550 evra od uloženog iznosa do poravnanja iznosa.

16. Opštinski sud u Podujevu je 9. novembra 2007. god., presudom C. br. 155/2007, usvojio tužbu podnosioca zahteva nalažući

opštini Podujevo da preduzeću vrati uložena sredstva ili produži ugovor o zakupu za još deset godina.

17. Opština Podujevo je 9. novembra 2007. god. uložila žalbu na ovu presudu u Okružnom sudu u Prištini.

18. Okružni sud u Prištini je 28. maja 2008. god., presudom Ac. br. 28/2008, odbio žalbu opštine kao neosnovanu, navodeći da je izreka presude Opštinskog suda razumljiva i podobna za izvršenje i da je u obrazloženju presude sud izneo potpune i razumljive razloge o svim činjenicama od odlučujućeg značaja i da je stoga izneto obrazloženje u saglasnosti sa sadržajem razmotrenih dokaza.

19. Opština Podujevo je u zakonskom roku uložila reviziju protiv presuda Opštinskog i Okružnog suda pred Vrhovnim sudom. U isto vreme, javni tužilac je istom sudu podneo zahtev za zaštitu zakonitosti, predlažući poništenje presuda nižih sudova po osnovu suštinskih povreda odredbi parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava, kao i da se predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

20. Vrhovni sud je 3. septembra 2010. god. u prisustvu javnog tužioca usvojio zahtev za zaštitu zakonitosti, koji je podneo javni tužilac, kao i reviziju, koju je podnela opština Podujevo, presuđujući da opština Podujevo sada nije pravno odgovorna za ugovor o zakupu između podnosioca zahteva i bivše Skupštine opštine Podujevo, koji je potpisan 1996. god. Vrhovni sud je svoje pravno obrazloženje zasnovao na Uredbi UNMIK-a 1999/1 o ovlašćenjima privremene uprave na Kosovu (u daljem tekstu: Uredba UNMIK-a 1999/1) i Uredbi UNMIK-a 2000/45 o samoupravi opština na Kosovu (u daljem tekstu: Uredba UNMIK-a 2000/45), u tom smislu da su ove Uredbe UNMIK-a promenile pravni status opštine Podujevo u odnosu na pravno lice iz 1996. god., kada je ugovor o zakupu potpisan sa pravnim licem drugačijeg pravnog statusa. Štaviše, Vrhovni sud je zaključio da je ova promena pravnog statusa opštine eliminisala bilo kakvu zakonsku obavezu koju je opština mogla imati pre

usvajanja uredbi UNMIK-a. Stoga, Vrhovni sud je na osnovu ovakvog stanja stvari utvrdio da su sudovi niže instance na osnovu izvedenih dokaza pogrešno primenili materijalno pravo kada su zaključili da je tužbeni zahtev tužioca osnovan, te zaključio da ugovor o zakupu iz 1996. godine između podnosioca zahteva i opštine Podujevo više nije bio pravno obavezujući za opštinu Podujevo.

21. Dakle, Vrhovni sud je usvojio zahtev javnog tužioca za zaštitu zakonitosti i reviziju koju je podnela opština Podujevo, preinačujući presude sudova nižih instanci i odbijajući kao neosnovan tužbeni zahtev podnosioca zahteva.

Navodi podnosioca zahteva

22. Podnosilac zahteva tvrdi da je obrazloženje Vrhovnog suda pogrešno po tome što je zaključeno da je preduzeće 1996. godine sklopilo ugovor sa bivšom opštinom Podujevo, koju nakon rata nije nasledila sadašnja opština Podujevo i da time opština nije dužna da preuzme obaveze iz ugovora iz 1996. god. Prema mišljenju podnosioca zahteva, opština Podujevo zaista nema politički kontinuitet bivše opštine, ali ima pravni kontinuitet te opštine u odnosu na prava i obaveze pošto je osnovana u istim prostorijama i upravlja istom nepokretnom imovinom kao i ranije, kao i pošto je priznala da je vlasnik rentiranog objekta pa s tim mora da prihvati i obaveze koje se odnose na ovaj objekat.

23. Prema stavu podnosioca zahteva, Uredba UNMIK-a br. 1999/1 ne oglašava nevažećim postojeće ugovore između strana, čak i u slučajevima kada je jedna od strana ugovora opština, jer se ti ugovori ne mogu smatrati „državnim aktima“ koje reguliše Uredba UNMIK-a br. 1999/1.

24. Podnosilac zahteva se takođe žali da je Vrhovni sud na većanju 3. septembra 2010. god. doneo odluku po reviziji opštine

Podujevo i zahtevu za zaštitu zakonitosti javnog tužioca, a da zastupnik podnosioca zahteva nije bio pozvan da učestvuje na istom.

25. Vezano sa tim, podnosilac zahteva tvrdi da je presuda Vrhovnog suda doneta u suprotnosti sa članom 3. stavom 2. [Jednakost pred zakonom], članom 24. stavom 1. [Jednakost pred zakonom] i članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava i članom 6. EKLJP-a jer zastupnik preduzeća „Beni Dona" nije bio obavešten niti je učestvovao u postupku pred Vrhovnim sudom. Dakle, prema podnosiocu zahteva stranke u postupku nisu tretirane jednako.

Primenjive zakonske odredbe u vezi zahteva za zaštitu zakonitosti

26. Zahtev za zaštitu zakonitosti je regulisan Zakonom o parničnom postupku od 20. septembra 2008. god.

Relevantni članovi Zakona (br. 03/L-006) o parničnom postupku:

„Član 250.

Za sednicu na kojoj će sud odlučivati u vezi sa zahtevom za zaštitu zakonitosti obavestiće se nadležni javni tužilac.

Član 251.

Kada odlučuje po zahtevu za zaštitu zakonitosti, sud će se ograničiti samo na potvrđivanje povreda koje izneo javni tužilac u svom zahtevu.".

Ocena prihvatljivosti zahteva

27. Podnosilac zahteva se žali da presuda Vrhovnog suda krši član 3. stav 2. [Jednakost pred zakonom], član 24. stav 1. [Jednakost pred zakonom] i član 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava i član 6. EKLJP-a jer osim državnog tužioca, nijedan predstavnik preduzeća „Beni Dona" nije bio pozvan da učestvuje u postupku u kojem je Vrhovni sud doneo odluku po zahtevu za zaštitu zakonitosti. Stoga, on, kao predstavnik preduzeća, nije tretiran jednako.

28. Sud prvo primećuje da, kako bi zahtev bio prihvatljiv, podnosilac zahteva prvo treba da dokaže da je ispunio uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom, Zakonom i Poslovnikom o radu.

29. Vezano sa tim, Sud treba da ustanovi da li se podnosilac zahteva može smatrati ovlašćenom stranom shodno članu 113. stavu 7. Ustava, u kojem stoji: *„Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom"*. Dodatno, shodno članu 21. stavu 4. Ustava: *„Ljudska prava i osnovne slobode su neodvojiva, neotuđiva i neosporiva i čine osnov pravnog reda Republike Kosovo"*. U konkretnom zahtevu g. Shaban Mustafa, vlasnik preduzeća, „Beni Dona" osporava ustavnost presude Vrhovnog suda, rev. br. 406/2008 od 3. septembra 2010. god., koja je usmerena protiv preduzeća. Dakle, shodno članu 113. stavu 7. Ustava, podnosioca zahteva treba smatrati ovlašćenom stranom koja ima pravo da podnese ovaj slučaj Sudu i da je iscrpeo sva zakonom propisana pravna sredstva.

30. U odnosu na uslov iz člana 49. Zakona prema kojem je podnosilac zahteva bio dužan da zahtev podnese u roku od 4

meseca, od dana kada mu je uručena konačna sudska odluka, iz podnesaka podnosioca zahteva Sud je došao do zaključka da je gorenavedena presuda Vrhovnog suda uručena preduzeću 6. oktobra 2010. god., dok je podnosilac zahteva 12. oktobra 2010. god. podneo zahtev Sudu, tj. u okviru četvoromesečnog zakonskog roka, kao što je propisano članom 49. Zakona.

31. Pošto je podnosilac zahteva detaljno izneo koja su mu Ustavom i EKLJP-om zagarantovana prava navodno prekršena i od strane kojeg organa, Sud je takođe ustanovio da je podnosilac zahteva ispunio uslov člana 48. Zakona koji propisuje:

„Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori“.

32. U ovim okolnostima Sud zaključuje da se mora smatrati da je podnosilac zahteva ispunio sve uslove prihvatljivosti i da sada treba razmotriti meritum zahteva.

Pravna ocena zahteva

33. Sud primećuje da je u konkretnom slučaju Opštinski sud u Podujevu, presudom C. br. 155/2007, usvojio tužbu nalažući opštini Podujevo da preduzeću vrati uložena sredstva ili produži ugovor o zakupu koji je sklopljen između njih za još deset godina. Opština je uložila žalbu na ovu presudu u Okružnom sudu u Prištini, koji je 28. maja 2008. god. odbio žalbu. Opština Podujevo je uložila reviziju protiv ove presude u Vrhovnom sudu, dok je u isto vreme i javni tužilac istom sudu podneo zahtev za zaštitu zakonitosti.

34. Vrhovni sud je 3. septembra 2010. god., presudom rev. br. 406/2008, ustanovio da su zahtev javnog tužioca za zaštitu

zakonitosti i revizija opštine Podujevo osnovani i da ne može biti prihvaćen pravni zaključak koji su doneli sudovi niže instance da je opština dužna da ispuni obaveze ugovora iz 1996. god., koji je potpisan između preduzeća i Skupštine opštine Podujevo.

35. Vezano sa tim Sud primećuje da je javni tužilac u relevantnom vremenu– iako nije bio stranka u postupku pred sudovima niže instance – iskoristio pravo iz člana 245. stava 2. Zakona br. 03/L-006 o parničnom postupku Kosova za podnošenje, između ostalog, zahteva za zaštitu zakonitosti u vezi sa odlukom drugostepenog suda, protiv koje je jedna od stranaka uložila reviziju u zakonskom roku od trideset dana koji se računa od dana kada je revizija dostavljena toj stranci.

36. Sud, prema podnescima podnosioca zahteva, takođe primećuje da je presuda Vrhovnog suda od 3. septembra 2010. god. doneta u prisustvu javnog tužioca a da podnosilac zahteva nije bio obavešten niti je bio pozvan da na isti način kao javni tužilac učestvuje u postupku. Dakle, prema stavu podnosioca zahteva, Vrhovni sud ga nije tretirao jednako i time prekršio njegovo pravo na pravično suđenje, zagarantovano članom 31. Ustava i članom 6. EKLJP-a.

37. Član 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava, između ostalog, propisuje:

„1. Svakom se garantuje jednaka zaštita prava pred sudom, ostalim državnim organima i nosiocima javnih.

2. Svako ima pravo na javno, nepristrasno i pravično razmatranje odluka o pravima i obavezama ili za bilo koje krivično gonjenje koje je pokrenuto protiv njega/nje, u razumnom roku, od strane nezavisnog i nepristrasnog, zakonom ustanovljenog, suda.

[…]".

38. Član 6. stav 1. [Pravo na pravično suđenje] EKLJP-a propisuje:

„Svako, tokom odlučivanja o njegovim građanskim pravima i obavezama ili o krivičnoj optužbi protiv njega, ima pravo na pravičnu i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristrasnim sudom, obrazovanim na osnovu zakona…".

[…]"

39. Sud podseća da se saglasno članu 53. Ustava: „*Osnovna prava i slobode zagarantovana ovim Ustavom tumače u saglasnosti sa sudskom odlukom Evropskog suda za ljudska prava*".

40. Što se tiče žalbi podnosioca zahteva da nije bio obavešten i pozvan da učestvuje u postupku pred Vrhovnim sudom, Sud se poziva na pristup ESLJP-a u sličnim slučajevima. Na primer u slučaju Grozdanoski (vidi Grozdanoski protiv Bivše Jugoslovenske Republike Makedonije, br. 21510/03 od 31. maja 2007. god.) ESLJP je zaključio da načelo jednakosti sredstava u građanskim postupcima podrazumeva da se svakoj strani treba dozvoliti razumna mogućnost da predstavi svoj slučaj – uključujući i dokaze – pod uslovima koji je ne dovode u značajnije nepovoljniji položaj naspram protivničke strane. Prema ESLJP-u koncept pravičnog suđenja, u kojem je jednakost sredstava predstavlja jedan od aspekata, podrazumeva pravo da stranke imaju pravo da budu upoznate i da daju komentare na sve iznete dokaze ili predstavljene primedbe.

41. Štaviše, u slučaju Grozdanoski javni tužilac je podneo zahtev za zaštitu zakonitosti, ali podnosilac zahteva nikada nije bio obavešten o tome. Zahtev javnog tužioca je doveo do odluke Vrhovnog suda, koja je u značajnoj meri bila na štetu podnosioca zahteva. ESLJP je smatrao da je proceduralni previd neobaveštavanja podnosioca zahteva onemogućio podnosiocu zahteva da aktivno učestvuje u postupku pred Vrhovnim sudom Makedonije.

42. ESLJP je bio stava da je svrha člana 6. stava 1. EKLJP-a, iznad svega, da zaštiti interese stranaka i interese pravilnog upravljanja pravdom, dok je poštovanje prava na pravično suđenje, zagarantovanog članom 6. stavom 1. EKLJP-a, zahtevalo da podnosiocu zahteva bude pružena mogućnost da bude upoznat sa zahtevom i da iznese svoje komentare na zahtev javnog tužioca. Sledstveno, ESLJP je ustanovio da je neobaveštavanjem podnosioca zahteva o zahtevu javnog tužioca za zaštitu zakonitosti pred Vrhovnim sudom Makedonije došlo do kršenja člana 6. stava 1. EKLJP-a.

43. Dodatno, Sud se poziva na slučaj Gusak (vidi Gusak protiv Rusije, zahtev br. 28956/05, pasus 27 od 7. juna 2011. god.) u kojem je ESLJP takođe smatrao da: „*parničar treba biti pozvan na sudsko ročište na taj način da ne samo da ima saznanja o datumu i mestu ročišta, nego i da ima dovoljno vremena na raspolaganju da pripremi svoj slučaj i učestvuje na sudskom ročištu*“.

44. Prema mišljenju Suda, javni tužioci, kada deluju izvan oblasti krivičnog prava, treba da uživaju ista prava i obaveze kao i svaka druga strana u postupku i ne treba da uživaju privilegovani položaj koji krši načelo jednakosti sredstava, kao deo prava na pravično suđenje, zagarantovanog članom 31. Ustava i članom 6. EKLJP-a.

45. Sud se takođe poziva na svoju sudsku praksu, posebno slučaj KI 108/10, Fadil Selmanaj – ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova, A. br. 170/2009 od 25. septembra 2009. god., u

kojem je Sud odlučio: *„da je podnosilac zahteva trebalo da bude pozvan da učestvuje u sudskom postupku na takav način da ne bude samo upoznat sa postojanjem istog nego i da iznese svoje argumente i dokaze tokom postupka“*.

46. U konkretnom slučaju, ne prisustvujući u ovom postupku pred Vrhovnim sudom podnosilac zahteva nije mogao ostvariti svoje pravo na pravično suđenje. Dakle, ne obaveštavajući podnosioca zahteva o zahtevu za zaštitu zakonitosti koji je podneo javni tužilac i ne pozivajući ga kao stranku u postupku pred sudom, Vrhovni sud je u presudi od 3. septembra 2010. god. narušio pravo podnosioca zahteva na pravično suđenje prema članu 31. Ustava i članu 6. stavu 1. EKLJP-a.

47. Što se tiče drugih pitanja iznetih u zahtevu, Sud primećuje da podnosilac zahteva može postaviti ta pitanja u postupku pred Vrhovnim sudom.

IZ TIH RAZLOGA, SUD JEDNOGLASNO

I. Oglašava zahtev prihvatljivim;

II. Odlučuje da je došlo do kršenja člana 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava u vezi sa članom 6. stavom 1. [Pravo na pravično suđenje] Evropske konvencije o ljudskim pravima i osnovnim slobodama;

III. Oglašava ništavnom presudu Vrhovnog suda Kosova, rev. br. 406/2008 od 3. septembra 2010. god.;

IV. Vraća navedenu presudu Vrhovnom sudu na ponovljeno razmatranje, saglasno presudi ovog suda;

V. Ostaje u potpunosti posvećen pitanju očekujući izvršenje navedenog naloga;

VI. Nalaže da se ova presuda dostavi stranama i, saglasno članu 20. stavu 4. Zakona, objavi u Službenom listu;

VII. Oglašava da ova presuda stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac	**Predsednik Ustavnog suda**
Robert Carolan	Prof. dr Enver Hasani

KI 77 / 11 od 24. aprila 2012 - Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova , Rev nr . 330/2008 , od 06.01.2011

Slučaj br. KI 77/11, odluka od dana 6. janara 2011. god.

Ključne reči; individualni zahtev, Evropska konvencija o ljudskim pravima (član 7), Univerzalna deklaracija o ljudskim pravima (član 7), očigledno neosnovan, Odluka o neprihvatljivosti.

Podnosilac zahteva tvrdi da mu je Vrhovni sud, sa presudom Rev. br. 330/2008, od 06.01.2011. god. uskratio pravo na rad, koje su mu inače Opštinski sud u Prizrenu sa Presudom C.br. 112/06, od 08.05.2007 .god.,i Okružni sud, takođe u Prizrenu, sa Presudom AC. br. 296/07, od 02.06.2008. god., priznali.

Podnosilac zahteva takođe navodi da su presudom Vrhovnog suda povređena prava garantovana Ustavom Republike Kosovo kao što su: član 24.1 (Jednakost pred zakonom); član 31.2 (Pravo na pravično i nepristrasno suđenje) ; član 102.3 (Sudovi sude na osnovu Ustava i zakona); član 49 (Pravo na rad i ostvarivanje profesije), kao i da je povređena Univerzalna deklaracija o ljudskim pravima, član 7 (Jednakost pred zakonom bez nijedne vrste diskriminacije). Takođe, prema tvrdnji podnosioca zahteva povređena je Evropska konvencija za ljudska prava, član 7, kao i Međunarodna konvencija o ukidanju svih oblika rasne diskriminacije (članovi 2.1, 5 i 6).

Ustavni sud smatra da nema dokaza da Vrhovni sud nije "sudio pravično i nepristrasno"dok je odlučivao o gore navedenoj reviziji i ne smatra da su tom odlukom povređena prava garantovana Ustavom.

Na osnovu ovih okolnosti, dakle, Ustavni sud , odbacuje zahtev kao očigledno neosnovan i ne izjašnjava se vezano za eventualno kršenje Evropske konvencije o ljudskim pravima (član 7) kao ni Univerzalnu deklaraciju o ljudskim pravima (član 7), koje su direktno primenjive u pravosudnom sistemu Kosova, a koja su prema g. Mazreku navodno povređene.

U ovom slučaju podnosilac tužbe nije "argumentovao na dovoljan način svoje navode" tako da je Veću za razmatranje predložio da u

skladu sa pravilom 36, stav 2, tačke c i d, zahtev odbaci kao očigledno neosnovan.

Priština, 18. April 2012. god.

Br. ref.: RK150/11

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI 77/11

Podnosilac

Mustafa Mazreku

Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova, rev. br. 330/2008 od

6. januara 2011. god.

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik

Kadri Kryeziu, zamenik predsednika

Robert Carolan, sudija

Altay Suroy, sudija

Almiro Rodrigues, sudija

Snezhana Botusharova, sudija

Ivan Čukalović, sudija

Gjyljeta Mushkolaj, sudija i

Iliriana Islami, sudija

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je g. Mustafa Mazreku iz Mamuše, sa prebivalištem u Prizrenu, ul. „Selver Maçkaj“, br. 8, koga zastupa advokat g. Masar Pirana, iz Prizrena.

Osporena odluka

2. Osporena odluka javnog organa kojim se tvrdi da je došlo do kršenja ustavom zagarantovanih prava je presuda Vrhovnog suda Kosova, rev. br. 330/2008 od 6. januara 2011. god.

Predmetna stvar

3. Predmetno pitanje zahteva podnetog 8. juna 2011. god. Ustavnom sudu Republike Kosovo je ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova, rev. br. 330/2008 od 6. januara 2011. god., koja je podnosiocu zahteva, prema njegovim ličnim navodima, uručena 22. februara 2011. god.

Pravni osnov

4. Član 113. stav 7. Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), član 47. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo od 15. januara 2009. god. (u daljem tekstu: Zakon) i pravilo 56.2 Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Sudom

5. Ustavni sud je 8. juna 2011. god. primio zahtev g. Mustafe Mazrekua i zaveo ga pod br. KI 77/11.

6. Predsednik Suda je 17. avgusta 2011. god. odlukom GJR 77/11 imenovao sudiju Ilirianu Islami za sudiju izvestioca.

7. Predsednik Suda je istoga dana imenovao Veće za razmatranje u sastavu sudija: Robert Carolan (predsedavajući), Almiro Rodrigues i prof. dr Enver Hasani, u svojstvu članova Veća.

8. Ustavni sud je 24. juna 2011. god. obavestio Vrhovni sud Kosova i podnosioca zahteva o registrovanju predmeta, ali u zakonskom roku nije primio nikakav komentar ni od jedne strane.

Kratak opis činjenica

9. G. Mustafa Mazreku je 1. oktobra 1987. god. stupio u radni odnos na neodređeno vreme u Osnovnoj školi „Fadil Hisari“ u Prizrenu na radno mesto **blagajnika** i to na osnovu rešenja o „udruživanja sredstava i rada“ br. 256 od 1. oktobra 1987. god. i na ovom radnom mestu je radio neprekidno do završetka rata i uspostavljanja međunarodne uprave Ujedinjenih nacija na Kosovu (UMNIK).

10. UNMIK je 7. avgusta 2000. god. doneo „Uputstva odeljenja za obrazovanje i nauku“ – Ugovori o radu za period od 1. septembar 2000. god. do 31. decembra 2000. god. i u njima propisao uslove pod kojima radnici u obrazovanju mogu dobiti ugovore o radu, uslove za privremene ugovore za učitelje i uslove za naknade za one koji će raditi, ali neće imati ugovore o radu za vremenski period određen u ovom uputstvu.

11. Prema tvrdnji g. Mustafe Mazrekua, njemu, u saglasnosti sa ovom direktivom, nije dat ugovor o radu iako je prema platnom spisku dobio novčanu akontaciju u iznosu od 450 DM za mesece IX, X i XI 2000. godine.

12. Takođe prema njegovoj tvrdnji, on, iako nije dobio ugovor o radu, nije primio ni 800 DM otpremnine za one koji su ostali bez ugovora o radu i zaposlenja. U međuvremenu, kada su svi zaposleni sa ugovorima o radu u ovoj školi dobili razliku za plate za mesec septembar, oktobar, novembar i decembar 2000. god., on nije primio ovu razliku a ni punu platu za mesec decembar 2000. god. Međutim, uprkos ovoj činjenici g. Mazreku je nastavio da ide na posao iako je bio bez ugovora o radu i ličnog dohotka.

13. Uvidevši da se situacija u kojoj se nalazi ne rešava, g. Mustafë Mazreku je 29. januara 2002. god. podneo tužbu u Opštinskom sudu u Prizrenu tražeći rešenje spora o radu.

14. Opštinski sud u Prizrenu je 8. maja 2007. god. doneo presudu C. br. 112/06, kojom je **usvojena kao osnovana** tužba tužioca g. Mustafë Mazreku i **obavezana** Opština Prizren – Uprava za obrazovanje i nauku da tužioca vrati na radno mesto blagajnika u O. Š. „Fadil Hisari“ sa svim pravima koja je imao do 1. oktobra 2001. god.

15. Odlučujući po žalbi Opštinske uprave Opštine Prizren, Okružni sud u Prizrenu je presudom AC. br. 296/2007 odbio kao neosnovanu ovu žalbu i osporenu presudu Opštinskog suda, C. br. 112/06, ostavio na snazi.

16. Pošto se pravosnažna presuda Okružnog suda u Prizrenu nije izvršavala, g. Mustafë Mazreku je podneo zahtev za izvršenje ove presude Opštinskom sudu u Prizrenu i ovaj sud je rešenjem E. br. 1063/08 usvojio ovaj zahtev, dok je 10. oktobra 2008. god. i izvršio isto, vraćajući na radno mesto g. Mustafu Mazrekua.

17. U stvari, iako je Opštinski sud izvršio svoju odluku, g. Mazreku je samo fizički išao na posao jer mu nije izdat nikakav ugovor o radu, nego mu je samo obećano da će mu biti dodeljeno radno mesto bibliotekara, zato što radno mesto blagajnika više ne postoji i to ne samo u školi „Fadil Hisari“ nego ni u jednoj drugoj školi, jer sada finansijama ne upravljaju škole nego opštinska Uprava za obrazovanje i nauku. G. Mustafë Mazreku, nakon što ga je Opštinski sud vratio na radno mesto, je nastavio da ide na posao u Osnovnoj školi „Fadil Hisari“ još 5 meseci neprekidno, ali bez ličnog dohotka i nakon ovoga je odlučio da ne ide više na posao dok se njegov radni spor ne reši.

18. Javno pravobranilaštvo opštine Prizren je 25. juna 2008. god. podnelo zahtev za reviziju Vrhovnom sudu Kosova, u kojem su osporene presude Opštinskog suda u Prizrenu (C. br. 112/06 od 8. maja 2006. god.) i Okružnog suda u Prizrenu (AC. br. 296/2007 od 2. juna 2008. god.) i to zbog suštinskih povreda

odredbi parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.

19. Opštinski sud u Prizrenu, kao izvršni sud, je 8. jula 2009. god. doneo rešenje E. br. 1063/08 kojom je kaznio direktora Uprave za obrazovanje i nauku Opštine Prizren, u svojstvu odgovornog lica, novčanom kaznom u iznosu od 50 evra i Upravu za obrazovanje i nauku Opštine Prizren, u svojstvu pravnog lica, 200 evra zbog neefikasnog izvršenja izvršne odluke.

20. Dana 6. januara 2001. god., odlučujući po reviziji Javnog pravobranilaštva opštine Prizren, Vrhovni sud Kosova je doneo presudu Rev 330/2008 kojom je usvojena podneta revizija i promenjena presuda Opštinskog suda u Prizrenu C. br. 112/06 od 8. maja 2006. god. i presuda Okružnog suda u Prizrenu AC. br. 296/2007 od 2. juna 2008. god. na taj način da je tužba g. Mustafe Mazrekua ODBIJENA. Ovu presudu je g. Mustafë Mazreku primio 22. februara 2011. god.

21. Vrhovni sud je u presudi revizije naglasio da su redovni sudovi nižeg ranga pravilno utvrdili činjenično stanje, ali su **pogrešno primenili materijalno pravo** pošto je UNMIK-ovim uputstvima radni odnos u obrazovnim institucijama bio ugovorni odnos vezan vremenskim rokovima, dok, pošto g. Mazreku nije imao ugovor o radu, on nije imao ni pravno validan radni odnos nego samo faktičko zaposlenje u školi.

22. Čim je primio presudu Vrhovnog suda o usvajanju revizije Opštine Prizren, g. Mustafa Mazreku je preko svog pravnog zastupnika, advokata Masara Pirane iz Prizrena, podneo zahtev za zaštitu zakonitosti državnom tužilaštvu u Prištini.

23. Državno tužilaštvo je 31. marta 2011. god, službenim dopisom KMLC br. 23/2011, obavestilo g. Mustafu Mazrekua da, na osnovu odredbe 245. stav 3. u vezi sa članom 220. Zakona o parničnom postupku (u daljem tekstu ZPP), zahtev za zaštitu zakonitosti NIJE DOZVOLJEN protiv odluka donetih u slučaju

revizije od strane Vrhovnog suda, stoga i u ovom slučaju ovaj zahtev se ne može postaviti.

Navodi podnosioca zahteva

24. Podnosilac žalbe je tvrdio da mu je Vrhovni sud Kosova, presudom rev. br. 330/2008 od 6. januara 2011. god. onemogućio pravo na rad, pravo koje su mu inače Opštinski sud u Prizrenu, presudom C. br. 112/06 od 8. maja 2007. god. kao i Okružni sud u Prizrenu, presudom AC. br. 296/07 od 2. juna 2008. god. priznali.

25. Podnosilac zahteva tvrdi da su mu presudom Vrhovnog suda Republike Kosovo povređena sledeća Ustavom Republike Kosovo zagarantovana prava: član 24. stav 1. (Jednakost pred zakonom), član 31. stav 2. (Pravo na pravično i nepristrasno suđenje), član 102. stav 3. (Sudovi sude na osnovu Ustava i zakona) kao i kršenje **Univerzalne deklaracije o ljudskim pravima**, član 7. (Jednakost pred zakonom bez ikakve diskriminacije). Prema podnosiocu zahteva takođe je došlo i do kršenja Evropske konvencije o ljudskim pravima u članu 7. kao i **Međunarodne konvencije o eliminisanju svih oblika rasne diskriminacije** (čl. 2. stav 1, 5. i 6.).

Ocena prihvatljivosti zahteva

26. Kako bi bio u mogućnosti da presudi po zahtevu podnosioca zahteva, Sud prvo treba da ispita da li je podnosilac zahteva ispunio sve uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom.

27. Vezano sa tim Sud se poziva na član 113. stav 7. Ustava koji propisuje da:

> *„Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako **su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav***

***prekršena od strane javnih organa**, ali **samo** kada su **iscrpeli sva ostala pravna sredstva**, regulisanim zakonom.*

Sud takođe uzima u obzir:

Pravilo 36. Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo koji propisuje:

"(1) Sudu je dozvoljeno da rešava zahteve:

c) samo ako zahtev nije očigledno neosnovan."

28. Nadovezujući se na navodna kršenja prava zagarantovanih Ustavom Republike Kosovo i Poveljama i drugim međunarodnim instrumentima podnosioca zahteva, u svojstvu sudije izvestioca konstatujem:

29. U članu 102. [Opšta načela sudskog sistema] stavu 3. Ustava je jasno propisano: **„Sudovi sude na osnovu Ustava i zakona"**.

30. U članu **103. [Organizacija i jurisdikcija sudova]** stavu 2. Ustava je takođe jasno navedeno: „Vrhovni sud Kosova je najviša sudska vlast".

31. U ovom smislu Ustavni sud nije našao nijednu činjenicu da je Vrhovni sud, odlučujući po zahtevu za reviziju, za šta je u osnovi ovlašćen na osnovu člana 212. ZPP-a, na bilo koji način prekršio član 31. stav 2. (Pravo na pravično i nepristrasno suđenje), član 49. (Pravo na rad) ili član 102. stav 3. (Sudovi sude na osnovu Ustava i zakona) za koje je podnosilac zahteva pretpostavio da su prekršeni.

32. U stvari, podnosilac zahteva, osim iskazivanja nezadovoljstva revizijom koju je doneo Vrhovni sud, nije ukazao ni na jednu drugu činjenicu zašto suđenje „nije bilo pravično i nepristrasno“, na koji način je tretiran nejednako ili koja je faza postupka bila neustavna.

33. Ustavni sud nije sud za verifikaciju činjenica i ovom prilikom želi da naglasi da je utvrđivanje pravog i potpunog činjeničnog stanja u potpunoj nadležnosti redovnih sudova i da je njegova uloga (Ustavnog suda) samo da obezbedi poštovanje Ustavom zagarantovanih prava i drugih pravnih sredstava te stoga ne može delovati kao sud „četvrtog stepena“ (vidi, *mutatis mutandis*, između ostalih, Akdivar protiv Turske, 16. septembar 1996. god, R.J.D, 1996-IV, stav 65).

34. Prosta činjenica da su podnosioci nezadovoljni ishodom slučaja ne može služiti za pravo njima da iznesu dokazanu tvrdnju povrede člana 31. Ustava (vidi *mutatis mutandis* presuda ESLJP zahtev br. 5503/02, Mezotur-Tiszazugi Tarsulat protiv Mađarske, rešenje od 26. jula 2005. god.).

35. Ustavni sud ne može ostaviti po strani činjenicu da su po UNMIK-ovim uputstvima, a kasnije i po Uredbi 2001/36 o javnoj službi na Kosovu, tj. članu 1. iste, svi službenici čija se plata isplaćuje iz Konsolidovanog budžeta Kosova, uključujući i zaposlene u obrazovanju, imali status javnih službenika.

36. Ova uredba je u članu 3. stavu 1. tački c) propisala: „*zapošljavanje u Javnim službama biće utemeljeno na pisanim ugovorima o zapošljavanju*“, i u članu 3. stavu 3. „*Ugovori o zapošljavanju u Javnim službama biće zaključivani na period do tri (3) godine i mogu da budu produženi*“.

37. Ova uputstva, ali i ova uredba koja je bila na snazi u to vreme su znači bez sumnje definisali radni odnos kao ugovorni i da su sistemu ugovora bili podložni svi javni službenici, bez izuzetka, stoga Ustavni sud primećuje da podnosilac zahteva, g. Mustafë Mazreku, uz svoj zahtev ovom sudu nije priložio nikakav ugovor o radu sa školom „Fadil Hisari“.

38. U ovim okolnostima Ustavni sud nije našao činjenice da Vrhovni sud nije „sudio pravično i nepristrasno“ donoseći odluku u gorenavedenoj reviziji i nije ustanovio da su tom odlukom prekršena ustavom zagarantovana prava.

39. Sledstveno, na osnovu ovih okolnosti, Ustavni sud, ocenjujući zahtev kao očigledno neosnovan, se ne izjašnjava o eventualnom kršenju Evropske konvencije o ljudskim pravima (član 7.) a ni Univerzalne deklaracije o ljudskim pravima (član 7.), koje se direktno primenjuju u pravnom sistemu Kosova, a za koje g. Mazreku tvrdi da su prekršene.

40. U ovim okolnostima podnosilac zahteva nije „u dovoljnoj meri potkrepio svoju tvrdnju“, stoga Veću za razmatranje predlažem da, u saglasnosti sa pravilom 36. stavom 2. tačkama c) i d), zahtev odbaci kao očigledno neosnovan i

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud Kosova, u skladu sa članom 113.7 ustava , članom 49. Zakona o Ustavnom sudu i pravilom 36. stavom 2. tačkama (c) i (d) Poslovnika o radu, na zasedanju održanom 5. oktobra 2011. god., jednoglasno

ODLUČUJE

I. **DA ODBACI** zahtev kao neprihvatljiv;

II. Ova odluka će biti dostavljena stranama i objavljena u Službenom listu, u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona o Ustavnom sudu.

III. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac	**Predsednik Ustavnog suda**
Dr. Iliriana Islami	Prof. Dr.Enver Hasani

KI 01 / 10 od 10. maja 2012 - Ocena ustavnosti odluke Okružnog suda u Prištini Ac.nr.1224/09 , od 12. novembra 2009

Slučaj KI 01/10, odluka od 20. aprila 2012. god.

Ključne reći: kršenje ustavnih prava i sloboda, individualni zahtev, Zakonu 0 vlasništvu i drugim stvarnim pravima, ne iscrpljenje pravnih sredstava, ometanje vlasništva.

Podnosilac je podneo zahtev na osnovu člana 113.7 Ustava Kosova, navodeći da su njegova ustavna prava i slobode prekršena odlukom Okružnog suda, kojom je poništena odluka Opštinskog suda u vezi sa neometanim uživanjem imovine. Podnosilac zahteva je naveo da Okružni sud izvršio kršenje prava i sloboda garantovanih članom 46 i 54. Ustava Kosova.

Sud je našao da je zahtev podnosilaca neprihvatljiv na osnovu člana 113.7 Ustava u vezi sa članom 47.2 Zakona, zato što podnosilac nije iscrpeo sva pravna sredstva određena zakonom. Sud je svoju odluku obrazložio naglašavajući da podnosilac zahteva nije preduzeo nikakve korake da reši svoj zahtev, kao propisani u presudi Okružnog suda. Zbog gore navedenih razloga, Sud je odlučio da odbije zahtev podnosioca kao neprihvatljiv.

Priština 20.pril 2012. god.

Ref. br.: RK220/12

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

Slučaju br. KI 01-10

Podnosilac

Gani Ibërdemaj

Ocena ustavnosti odluke Okružnog suda u Prištini Ac.br.1224/09, od 12. novembra 2009. god.,

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik;

Kadri Kryeziu, zamenik predsednika

Robert Carolan, sudija

Altay Suroy, sudija

Almiro Rodrigues, sudija

Snezhana Botusharova, sudija

Ivan Čukalović, sudija

Gjyljeta Mushkolja, sudija i

Iliriana Islami, sudija

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je Gani Ibërdemaj iz Prištine, predstavljen od strane advokata Feriza Gervalle, takođe iz Prištine.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava odluku Ac.br.1224/09 Okružnog suda u Prištini, od 12. novembra 2009. god., koja mu je uručena 23. novembra 2009. godine.

Predmetna stvar

3. Podnosilac zahteva se žali da su njegova prava na imovinu garantovana članom 46 [Zaštita imovine] i članom 54 [Sudska zaštita prava] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav) povređena odlukom Okružnog suda u Prištini Ac.br.1224/09 od 12. novembra 2009. god.

Pravni osnov

4. Član 113.7 Ustava Republike Kosova; član 47.2 Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosova (u daljem tekstu: Zakon), i pravila 56(2) Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosova (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).

Postupak pred Sudom

5. Podnosilac zahteva je podneo zahtev Sekretarijatu Ustavnog suda 6. januara 2010. god., koji je 23. marta 2010. godine obavestio Okružni sud u Prištini o ovom zahtevu.

6. Okružni sud u Prištini je odgovorio 26. marta 2010. god., navodeći da su spisi predmeta parničkog postupka c.br.117/2008 vraćeni Opštinskom sudu u Prištini.

7. Dana 11. maja 2010. god. predsednik Ustavnog suda je imenovao sudiju Almira Rodriguesa za sudiju izvestioca i imenovano je Veće za razmatranje sastavljeno od sudija Altaya Suroya (predsedavajući), Kadria Kryeziua i Gjyljete Mushkolaj.

8. Dana 14. decembra 2010. god. Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca, raspravljalo o ovom predmetu i napravilo preporuku Sudu u punom sastavu.

Kratak pregled činjenica

9. Opštinski sud u Prištini je 15. juna 2009. god. doneo odluku C. br 117/2008, kojom je Opštinski sud odobrio tužbu trenutnog podnosioca zahteva, Gania Iberdemaja, uz zaključak da su tuženi, Enver Aliaj i Mehmet Alijaj, ometali vlasništvo podnosioca zahteva i naredio tuženima da prestanu sa takvim ometanjem sada a i ubuduće, i da uklone sve navodne prepreke.

10. Pravni zastupnik tuženih je uložio žalbu na tu odluku, uz predlog da se ukine odluka, da se poništi ili odbaci tužbeni zahtev tužioca kao neosnovan, kao i da se ovaj predmet vrati za ponovno suđenje prvostepenom sudu. Žalilac je uložio odgovor na žalbu tuženih, uz predlog da se žalba odbaci kao neosnovana i da se potvrdi odluka Opštinskog suda.

11. Dana 12. novembra 2009. god., Okružni sud u Prištini je doneo odluku Ac.br.1224/09 kojom je odlučio da ukine odluku Opštinskog suda u Prištini C. br 117/2008, od 15. juna 2009. god., i da odbaci tužbu podnosioca zahteva kao neprihvatljivu.

12. Okružni sud u Prištini je utvrdio da je Opštinski sud pogrešio jer pitanje spora nije jedna od smetnji vlasništva i ne spada pod nadležnost Opštinskog suda.

13. Okružni sud u Prištini je zaključio da „žalilac u konkretnoj situaciji ne uživa sudsku zaštitu od ometanja vlasništva nepokretnosti koje je deo urbanističkog plana. Sva sporna pitanja u vezi sa imovinskim pravima nad nepokretnom imovinom (. . .) biće izmirena parničnim postupkom shodno Zakonu o vlasništvo i drugim stvarnim pravima."

Navodi podnosioca zahteva

14. Podnosilac zahteva tvrdi da je odluka Okružnog suda nezakonita zato što krši odredbe upravnog postupka i pogrešno zaključuje da spor nije spor o konstruktivnih vlasništva i pod nadležnošću je Opštinskog suda.

15. Podnosilac zahteva tvrdi da gradsko građevinsko zemljište uživa sudsku zaštitu od ometanja ili narušavanja poslednjeg faktičkog posedovanja.

16. Konačno, podnosilac zahteva zaključuje da je gorenavedena sudska odluka povredila "osnovno pravo na zaštitu imovine predviđeno članom 46 stav 1 i 2 i članom 54 (sudska zaštita prava na korišćenje imovine) Ustava Republike Kosova".

Ocena prihvatljivosti zahteva

17. Da bi mogao da presudi po zahtevu podnosioca, Sud prvo mora da ispita da li je podnosilac ispunio uslove prihvatljivosti predviđene Ustavom, kao i Zakonom i Poslovnikom.

18. Što se tiče zahteva podnosioca, Sud se poziva na član 113. stav 7. Ustava u vezi sa članom 47. stavom 2. Zakona, koji predviđa:

„113.7 Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom."

"47.2 Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva"

19. Podnosilac zahteva nije dokazao da je preduzeo nikakve korake da reši svoju tužbu putem spornog postupka shodno Zakonu o vlasništvu i drugim stvarnim pravima, kao propisanom u presudi Okružnog suda u Prištini.

20. Sud je primenio isto obrazloženje kad je izdao rešenje o prihvatljivosti od 27. januara 2010. god., na osnovu neiscrpljivanja pravnih sredstava u slučaju br. KI41/09, Univerzitet AAB-RIINVEST D.O.O., u Prištini protiv Vlade Republike Kosovo, i u svojoj odluci od 23. marta 2010. god. u slučaju br. KI. 73/09, Mimoza Kusari Lila protiv Centralne izborne komisije.

21. Prethodno je Sud naglasio da obrazloženje pravila iscrpljenosti je da se da mogućnost dotičnim organima, uključujući i sudove, da spreče ili isprave navodnu povredu Ustava. Ovo pravilo se zasniva na pretpostavci da će pravni poredak Kosova obezbediti delotvorna pravna sredstva za kršenje ustavnih prava. (vidi, mutatis mutandis, ESLJP, Selmouni protiv Francuske, br. 25803194, odluka od 28. jula 1999. god.). Međutim, nije neophodno da se ustavna prava izričito podignu u dotičnom postupku. Ukoliko je pitanje podignuto implicitno ili u suštini, pravna sredstva su iscrpljena (vidi, mutatis mutandis, ESLJP, Azinas protiv Kipra, br. 56679100, odluka od 28. aprila 2004. god.).

22. Sud stoga nalazi da podnosilac zahteva nije iscrpeo sva zakonom predviđena i dostupna pravna sredstva.

IZ OVIH RAZLOGA

Ustavni sud Kosova, u skladu sa članom 113.7 Ustava, članom 47.2 zakona i pravilom 56(2) Poslovnika o radu, jednoglasno

ODLUČUJE

I. DA ODBIJE zahtev kao neprihvatljiv;

II. Ova odluka će biti dostavljena strankama i objavljena u Službenom listu, u skladu sa članom 20.4 Zakona o Ustavnom sudu; i

III. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac **Predsednik Ustavnog suda**

Almiro Rodrigue Prof. dr Enver Hasani

KI 32 / 11 od 18. maja 2012 - Zahtev za priznavanje veterana UČK

Slučaj br. KI 32/11,

Ključne reći: individualni zahtev, jednakost pred zakonom, opšta načela, prava i osnovne slobode, prevremen, očigledno neosnovan.

Podnosilac je podneo zahtev u skladu sa članom 113.7 Ustava Republike Kosovo, navodeći da zato što mu organizacija OVK nije priznala status veterana Oslobodilačke Vojske Kosova (OVK) organizacija OVK je prekršila član 21 [Opšta načela] i 24 [Jednakost pred Zakonom], koji su propisani u Poglavlju II [Prava i Osnovne Slobode] Ustava. Podnosilac zahteva dodatno navodi kršenje člana 1. Evropske konvencije o Ljudskim Pravima, člana 29. Univerzalne Deklaracije o Ljudskim Pravima i člana 2. Međunarodnog Pakta o Građanskim i Političkim Pravima.

Podnosilac je podneo tužbu Vrhovnom sudu 13. decembra 2010. god., zbog administrativne tišine centralne organizacije veterana OVK. Podnosilac zahteva navodi da nije dobio nikakvu odluku Vrhovnog suda.

Tužba podnosioca zahteva je i dalje u toku u Vrhovnom sudu. Dakle, proizilazi da je njegov zahtev prevremen.

Stoga je Sud konstatovao da se zahtev odbije i da je neprihvatljiv u skladu sa članom 113.7 Ustava i člana 47. Zakona o Ustavnom sudu.

Priština, 20. april 2012. god.

Br. ref.: RK219/12

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI 32/11

Podnosilac

Lulzim Ramaj

Zahtev za priznavanje prava statusa veterana OVK

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik

Kadri Kryeziu, zamenik predsednika

Robert Carolan, sudija

Almiro Rodrigues, sudija

Snezhana Botusharova, sudija

Ivan Čukalović, sudija

Gjyljeta Mushkolaj, sudija

Iliriana Islami, sudija.

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je g. Lulzim Ramaj iz Peći.

Žalbe i navodi podnosioca zahteva

2. Žalba podnosioca zahteva proizilazi iz uskraćivanja statusa veterana od strane organizacije Oslobodilačke vojske Kosova (OVK).

3. Podnosilac zahteva tvrdi da je OVK organizacija time prekršila čl. 21. [Opšta načela] i 24. [Jednakost pred zakonom], koji su propisani u Poglavlju II [Prava i osnovne slobode] Ustava.

4. Podnosilac zahteva dodatno navodi kršenje člana 1. Evropske konvencije o ljudskim pravima, član 29. Univerzalne deklaracije o ljudskim pravima i član 2. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima.

5. Zahtev je zasnovan na članu 113. stavu 7. Ustava, čl. 46, 47, 48. i 49. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 56. stavu 2. Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak u Sudu

6. Podnosilac zahteva je 3. marta 2011. god. podneo zahtev uz neophodnu dokumentaciju Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).

7. Istoga dana podnosilac zahteva je podneo „zahtev za neobjavljivanje“ u „javnim medijima, štampi i Službenom listu Republike Kosovo“.

8. Predsednik je 18. aprila 2012. god. imenovao sudiju Almira Rodriguesa za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje u sastavu sudija: Altay Suroy (predsedavajući), Snezhana Botusharova i Ivan Čukalović.

9. Veće za razmatranje je 18. januara 2011. god. razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i Sudu iznelo preporuku o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

10. Podnosilac zahteva je 17. septembra 2010. god. podneo zahtev ogranku OVK organizacije u Peći zahtevajući priznavanje statusa veterana OVK i istom prilikom je zahtevao i izdavanje „OVK knjižice“.

11. Zbog administrativne tišine podnosilac zahteva je 12. oktobra 2010. god., na osnovu člana 131. Zakona o upravnom postupku na Kosovu (Zakon br. 02/L-028), uložio žalbu centralnoj organizaciji veterana OVK u Prištini.

12. Podnosilac zahteva je 13. decembra 2010. god. podneo tužbu pred Vrhovnim sudom Kosova u Prištini pošto nije dobio

nikakav odgovor u vezi žalbe centralnoj organizaciji veterana OVK.

13. Podnosilac zahteva je 28. decembra 2010. god. i 29. januara 2011. god. Sudskoj inspekciji Kosova uložio žalbe na nedelovanje Vrhovnog suda.

14. Podnosilac zahteva je 9. januara 2011. god. primio dopis Kancelarije disciplinskog tužioca Sudskog saveta Kosova kojim je obavešten da njegov podnesak u vezi sa kašnjenjem u većanju od strane Vrhovnog suda Kosova ne ispunjava uslove za razmatranje.

15. Podnosilac zahteva je 9. februara 2011. god. poslao još jedan zahtev Sudskom savetu Kosova zahtevajući razmatranje njegovih žalbi od 28. decembra 2010. god. i 29. januara 2011. god.

16. Podnosilac zahteva tvrdi da nije dobio odgovor Sudskog saveta Kosova u vezi sa njegovim zahtevom od 9. februara 2011. god.

17. Gorenavedeni „zahtev za neobjavljivanje“ nije potvrđen nikakvom činjeničnom osnovom ili obrazloženjem.

Ocena prihvatljivosti zahteva

18. Sud prvo treba da ispita da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom i dodatno obrazloženi Zakonom i Poslovnikom o radu.

19. Sud podseća da je suština žalbe podnosioca zahteva uskraćivanje priznavanja statusa veterana OVK-a.

20. Sud primećuje da je u periodu od 17. septembra 2010. god. do 9. februara 2011. god. podnosilac zahteva podneo nekoliko zahteva raznim državnim organima i institucijama ponavljajući njegov zahtev. Pre svega, podnosilac zahteva je 13. decembra 2010. god. podneo tužbu Vrhovnom sudu zbog administrativne tišine centralne organizacije veterana OVK-a.

21. Podnosilac zahteva tvrdi da još nije dobio nikakvu odluku Vrhovnog suda.

22. Vezano sa tim, sud podseća da, shodno članu 113. stavu 7. Ustava: *„Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.“*

23. Tužba podnosioca zahteva je i dalje u toku u Vrhovnom sudu. Dakle, proizilazi da je njegov zahtev prevremen. Ovaj zaključak je u saglasnosti sa informacijama koje je Sudski savet Kosova dao podnosiocu zahteva o tome da *„njegovi podnesci u odnosu na kašnjenje u većanju u Vrhovnom sudu Kosova ne ispunjavaju vremenske uslove da bi se smatralo da postoje kašnjenja u sudu“*.

24. U odnosu na „zahtev za neobjavljivanje“ podnosioca zahteva, isti se treba smatrati zahtevom za zaštitu identiteta. Međutim, Sud primećuje da je zahtev podnet bez ikakvog obrazloženja. Sledstveno, odbija se kao očigledno neosnovan.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, shodno članu 113. stavu 7. Ustava i članu 47. Zakona, jednoglasno:

ODLUČUJE

I. DA ODBIJE zahtev kao neprihvatljiv;

II. Ova odluka će biti dostavljena stranama i objavljena u Službenom listu u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona; i

III. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac **Predsednik Ustavnog suda**

Almiro Rodrigues Prof. dr Enver Hasani

KI 104 / 10 od 10. maja 2012 - Ocena ustavnosti Odluke GŽ broj 78 / 2010 Okružnog suda u Gnjilanu , od 7. juna 2010

Predmet KI 104/10, odluka od 13. decembra 2011 godine.

Ključne reči; individualni zahtev, pravo na posed, zaštita imovine, res judicata, dualitet sudskih i administrativnih odluka, nadležnost suda.

Podnosilac zahteva je podneo podnesak u skladu sa članom 113.7 Ustava Kosova, osporavajući rešenje Okružnog suda u Gnjilanu GŽ br. 78/2010 od 7. juna 2010 godine. Podnosilac zahteva je tvrdio da presudama; P. posl. br. 36/2000 Opštinskog suda u Kamenici od 26. septembra 2000, GŽ br. 10/2001 Okružnog suda u Gnjilanu od 23. aprila 2001, rev. br. 141/2003 Vrhovnog suda Kosova u Prištini od 30. decembra 2004. i odlukama; P. posl. br. 36/2000 Opštinskog suda u Kamenici od 11. januara 2010. i GŽ br. 10/2001 Okružnog suda u Gnjilanu od 07. juna 2010. god. došlo je do povrede njegovih prava na uživanje lične imovine i prava na pravnu sigurnost jer postoji dualitet sudskih i administrativnih odluka.

Podnosilac zahteva je zahtevao od Ustavnog suda da potvrdi odluke br. HPCC/D/194/2005/C od 18. juna 2005. godine i br. HPCC/REC/66/2006 od 15. jula 2006. godine koje je doneo HABITAT i kojima se nalaže da se posed nad predmetnom imovinom vrati njemu. Podnosilac zahteva je smatrao da su odluke HABITATA konačne i obavezujuće, i stoga, bi ih trebalo priznati. On tvrdi da gorenavedene presude povređuju njegova prava na uživanje lične imovine i prava na pravnu sigurnost.

Podnosilac zahteva je smatrao da su povređeni član 46. (Zaštita imovine) Ustava Kosova i 1. (Pravo na posed) Protokola 1 EKLJP.

Odlučujući o zahtevu podnosioca Arsić Draže, Ustavni sud je nakon razmatranja postupka u celini, utvrdio da je zahtev podnosioca prihvatljiv. Po mišljenju Suda, odluka HPCC/REC/66/2006 od 15. jula 2006. god. je konačna, shodno članu 2, stavu 7.

UNMIK/UREDBE/1999/23, pa samim tim nije predmet preispitivanja bilo kojih drugih pravosudnih ili administrativnih organa na Kosovu. Pošto je odluka KSIP-a od 15. jula 2006. god. postala *res judicata* dana 4. septembra 2006. god., podnosilac zahteva je uživao je pravo na posed imovine, zagarantovano članom 46. Ustava i članom 1. Protokola 1 EKLJP, i sud je zaključio da bi se svako mešanje u njegova prava od strane sudova ili administrativnih vlasti moglo smatrati kršenjem njegovih prava.

Na osnovu svega gore navedenog, Sud je zaključio da je došlo do kršenja prava podnosioca zahteva da je odluka HPCC/REC/66/2006 od 15. jula 2006. god. postala *res judicata* dana 4. septembra 2006. god. Te da je došlo do povrede prava prava na posed, predviđeno članom 1. Protokola 1 EKLJP. Sud na kraju zaključuje da su sudovi, kao i dotične administrativne vlasti, bili odgovorni da uzmu u obzir postupke prema UNMIK/Uredbi/1999/23 pred USI i KSIP, u kojima je učestovao i podnosilac zahteva, kao i za sprovođenje njihovih odluka.

Priština,23.April 2012.

Br. ref.:AGJ 221/12

PRESUDA

u

slučaju br. KI-104/10

Podnosilac

Arsić Draža

Ocena ustavnosti odluke Okružnog suda u Gnjilanu GŽ br. 78/2010 od 7. juna 2010. godine

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik

Kadri Kryeziu, zamenik predsednika

Robert Carolan, sudija

Altay Suroy, sudija

Almiro Rodrigues, sudija

Snezhana Botusharova, sudija

Ivan Čukalović, sudija

Gjyljeta Mushkolaj, sudija i

Iliriana Islami, sudija

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je g. Arsić Draža, inženjer po profesiji, sa prebivalištem u Kamenici.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava presude; P. Posl. pr. 36/2000 Opštinskog suda u Kamenici od 26. septembra 2000, GŽ br. 10/2001 Okružnog suda u Gnjilanu od 23. aprila 2001, rev. br. 141/2003 Vrhovnog suda Kosova u Prištini od 30. decembra 2004, kao i odluke P. posl. br. 36/2000 Opštinskog suda u Kamenici od 11. januara 2010. i GŽ br. 10/2001 Okružnog suda u Gnjilanu od 7. juna 2010. godine.

Predmetna stvar

3. Podnosilac tvrdi da su gorenavedene presude prekršile *„njegova prava na ličnu imovinu i njegovo pravo pravne sigurnosti, zbog postojanja dualnosti sudskih i administrativnih odluka“*.

4. On takođe traži potvrdu zajedničke odluke *Housting and Proprety Claims Commission* H.P.D. HPCC/REC/66/2006 od 15. jula 2006. godine.

Pravni osnov

5. Član 113.7 Ustava, član 20. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo od 16. decembra 2008. (u daljem

tekstu: „Zakon“) i pravilo 56 (1) Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: „Poslovnik o radu“).

Postupak pred Ustavnim sudom

6. Podnosilac zahteva je dana 14. oktobra 2010. podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: „Sud“) i zahtevao da koristi srpski jezik tokom njegovih komunikacija sa Ustavnim sudom.

7. Odlukom predsednika (br. GJR. 104/10 od 16. decembra 2010), sudija Ivan Čukalović je imenovan za sudiju izvestioca. Istog dana, predsednik je odlukom br. KSH.104/10 imenovao Veće za razmatranje sastavljeno od sudija Almira Rodriguesa (predsedavajući), Gjyljete Mushkolaj i Iliriane Islami, članovi Veća.

8. Dana 19. januara 2011. godine Ustavni sud je obavestio Opštinski sud u Kamenici da je podnet zahtev za preispitivanje ustavnosti gorenavedenih presuda i rešenja, od strane podnosioca zahteva.

9. Opštinski sud u Kamenici je dana 2. februara 2011. godine ovom sudu dostavio celokupan spis predmeta.

10. Dana 04. aprila 2011. godine Ustavni sud Kosova je dopisom od podnosioca zahteva zahtevao da dostavi dodatne informacije u vezi sa činjeničnim stanjem.

11. Istog dana Ustavni sud je i od Kosovske agencije za imovinu (u daljem tekstu: „KAI“) zahtevao dodatne informacije u vezi sa činjeničnim stanjem i pribavljanjem dokaza, kako bi Sud mogao da pravilno sudi o predmetu.

12. KAI je 14. aprila 2011. god. dostavila svoj odgovor uz prateću dokumentaciju. Potvrdio je Sudu da o zahtevima podnetim od strane podnosioca zahteva i njegove supruge (zahtevi DS00636/DS200053) Uprave za stambena i imovinska potraživanja (USIP), je odlučeno 18. juna 2005. god. KAI je dalje navela da je KSIP odlukom HPCC/REC/66/2006 od 15. jula. 2006. god. potvrdio svoju prvobitnu odluku od 18. juna. 2005. god. i odobrio posedovanje imovine podnosiocu zahteva. KAI je dalje iznela da je podnosilac zahteva, na osnovu konačne odluke KSIP-a, zahtevao vraćanje imovine i iseljavanje uzurpatora imovine, što je i učinjeno od KAI-a 31. oktobra 2006. god., dok su ključevi uručeni podnosiocu zahteva 20. novembra 2006. god. KAI je konačno obavestio Sud da je slučaj završen 20. februara 2007. god., pošto je podnosiocu zahteva vraćen posed nad imovinom, i da je potpisan sporazum sa Kancelarijom za katastar Kosova (u daljem tekstu: "KKK") dana 13. jula 2009. god., jedan od članova koga navodi da: " *KAI obezbediće KKK-u elektronske kopije konačnih odluka Komisije za stambena i imovinska potraživanja, u cilju ažuriranja katastarskih podataka*".

13. Dana 20. aprila 2011. godine podnosilac zahteva je dostavio odgovor na zahtev Suda, zajedno sa dopunskom dokumentacijom.

Pregled činjenica

14. Dana 24. februara 1992. godine preduzeće „KARAČEVO" (u daljem tekstu: "KARAČEVO") ponudilo je podnosiocu zahteva i njegovoj porodici privremeni smeštaj u upravnoj zgradi ovog preduzeća, koji je, kasnije, pretvoren u stambeni prostor za još dve porodice.

15. Dana 11. decembra 1992. podnosilac zahteva je zaključio ugovor sa „KARAČEVO" o korišćenju stana br. 115 u upravnoj zgradi.

16. Dana 20. aprila 1993. godine podnosilac zahteva i „KARAČEVO“ zaključuju ugovor o otkupu stana. Ugovor je overen kod Opštinskog suda pod brojem 413/93 istog dana i uz je ugovor priložio uplatnicu u iznos od 4.509.981 dinara čime je dokazivao cenu otkupa, koju je podnosilac zahteva uplatio za stan.

17. Podnosilac zahteva je sa svojom porodicom živeo u otkupljenom stanu sve do kraja jula meseca 1999. godine.

18. Dana 5. jula 1999. godine „KARAČEVO“ je poslalo obaveštenje podnosiocu zahteva i njegovoj porodici da su u stanu protivzakonito i da je uzurpirao društvenu imovinu. Te su im naredili da se iz njega isele u roku od pet dana od prijema obaveštenja. Što podnosilac zahteva i njegova porodica u strahu i čine, dok je stan zauzela treća osoba, nakon njihovog iseljenja.

19. Dana 15. novembra 1999. god., UNMIK/UREDBA/1999/23 o osnivanju Uprave za stambena i imovinska pitanja (USI) i Komisija za stambene i imovinske zahteve (KSIP) je stupila na snagu, koja, između ostalog, u članu 1.2 predviđa da [...]*Kao izuzetak od nadležnosti sudova, Uprava prima i registruje sledeće kategorije potraživanja koje se tiču stambene imovine uključujući i pridruženu imovinu: Potraživanja fizičkih lica koja su bila vlasnici, posednici ili nosioci stanarskog prava na nepokretnu stambenu imovinu pre 24. marta 1999. godine i koja sada ne uživaju posed imovine, i kad imovina nije prenesena dobrovoljno. Uprava takva potraživanja upućuje Komisiji za stambena i imovinska potraživanja radi rešavanja ili, ako to odgovara, posreduje u takvim sporovima i, ako to ne uspeva, upućuje ih Komisiji za stambena imovinska potraživanja na rešavanje* [...]”.

20. Uredba UNMIK-a 1999/23 u svom članu 2.7 predviđa da: “*Konačne odluke Komisije su obavezujuće i nisu predmet preispitivanja bilo kojih pravosudnih ili administrativnih organa na Kosovu”.*

21. Dana 13. jula 2000. godine „KARAČEVO“ podnosi tužbu Opštinskom sudu u Kamenici protiv podnosioca zahteva i zahteva poništenje ranije potpisanih ugovora o korišćenju i otkupu stana, ranije potpisanih između njih u 1993. godini.

22. Norveški savet za izbeglice u Kraljevu je 7. septembra 2000. obavestio Opštinski sud u Kamenici da je, na zahtev podnosioca zahteva, prosledio žalbu o vlasništvu nad stanom USI odnosno Komisiji za rešavanje stambenih i imovinskih zahteva. Dalje je navedeno da, u skladu sa UNMIK/UREDBOM/1999/23 imovinska prava su pod izuzetnim nadležnostima KSIP, čije odluke su obavezujuće i odmah stupaju na snagu, dakle, nisu predmet preispitivanja od bilo koje sudske ili administrativne instance, kao što je i predviđeno članom 2.7 ove uredbe UNMIK-a. Savet je, prema tome, zahtevao od Opštinskog suda da odmah obustavi svaki dalji postupak u vezi sa tužbom, zbog nedostatka nadležnosti.

23. Dana 14. septembra 2000. god., advokat podnosioca zahteva je dostavio Opštinskom sudu u Kamenici odgovor na tužbu „KARAČEVO“, tvrdeći da se od valjanosti osporenog otkupa stana, posebno, zbog prava na svojinu, stečenog od podnosioca zahteva u 1993. god., koja je bila slična onoj kod ostalih zaposlenih u „KARAČEVO“, koji su stekli svoja svojinska prava bez obzira na njihovu nacionalnost, ne može odstupiti.

24. Dana 26. septembra 2000. godine Opštinski sud u Kamenici donosi presudu po tužbenom zahtevu „KARAČEVO“, tvrdeći da u to vreme nije bilo pravnog osnova za osporene ugovore i da su nezakoniti, zato što „KARAČEVO“ nije bilo stalni vlasnik predmetne zgrade i na taj način nije moglo otuđiti vlasništvo nad njom.

25. Dana 23. novembra 2000. god., advokat podnosioca zahteva se žalio protiv ove presude Okružnom sudu u Gnjilanu, između ostalog, tvrdeći da je Opštinski sud odlučivao o žalbi van svoje nadležnosti, suprotno Uredbi UNMIK-a/1999/23 od 15. novembra 1999. god., pošto su USI i KSIP bili nadležni po spornom pitanju, a ne Sud.

26. Dana 1. februara 2001. god., podnosilac zahteva je podneo žalbu (br. DS200053) USI po UNMIK/UREDBI/1999/23.

27. Okružni sud u Gnjilanu presudom GŽ br. 10/2001. od 23. aprila 2001. godine odbacuje žalbu podnosioca zahteva kao neosnovanu i potvrđuje prvostepenu presudu Opštinskog suda u Kamenici, na osnovu argumenata istog suda. U svojoj presudi Okružni sud se nije bavio pitanjem koje je podnosilac zahteva postavio svojom žalbom, da je Opštinski sud odlučivao o njegovoj žalbi iako je prema UNMIK/UREDBI/1999/23 to bilo van nadležnosti suda, pošto je on uložio žalbu USI.

28. Dana 26. juna 2001. godine advokat podnosioca zahteva je podneo zahtev za reviziju kod Vrhovnog suda Kosova, koji je odlukom od 18. juna 2002. god., odbijen kao neblagovremen.

29. Dana 24. maja 2002. god., supruga podnosioca zahteva je podnela sličan zahtev (br. DS006436) USI u Nišu, po UNMIK/UREDBI/1999/23.

30. Na odluku Vrhovnog suda da je revizija bila neblagovremena advokat podnosioca zahteva izjavljuje žalbu 28. juna 2002. godine i kao dokaz prilaže povratnicu sa datumom uručivanja odluke Okružnog suda. Kao posledica, Vrhovni sud prihvata žalbu za razmatranje.

31. Dana 18. juna 2004. godine KSIP odlukom br. HPCC/D/194/2005/C nalaže, u odnosu na 61 tužioca (uključujući podnosioca zahteva i njegovu suprugu) pomenutog u nalogu da:

1. Da se podnosiocu zahteva ili nosiocu imovinskog prava, kao što može biti slučaj, da posed nad predmetnom imovinom;

2. Da tuženi ili bilo koje drugo lice koje stanuje u imovini, oslobodi istu u roku od 30 (trideset) dana od uručenja ovog naloga i

3. Ako se tuženi ili bilo koje drugo lice koje stanuje u imovini, ne povinuje nalogu da oslobodi imovinu u rečenom vremenu, biće prinudno iseljeni iz imovine.

32. U obrazloženju ovog naloga, KSIP je utvrdio da je zadovoljan jer, između ostalog, tužilac u svakom slučaju je *prima facie* prikazao na osnovu predstavljenih dokaza da je tužilac ili nosilac imovinskog prava, kao što to može biti slučaj, imao imovinsko pravo u odnosu na predmetnu imovinu; da, kada je tuženi predstavio svoj odgovor, to ne predstavlja važeću odbranu u ovoj žalbi: i da je u svakom slučaju tužilac ili nosilac imovinskog prava, kao što to može biti slučaj, bio u nespornom posedu imovine pre 24. marta 1999. god.

33. KSIP je ustanovila da, prema zahtevima DS200053 i DS006436 (podnosioca zahteva i njegove supruge, tuženi ["KARAČEVO" i drugi] nisu predstavili nijednu važeću odbranu od žalbi tužilaca, ali su pokrenuli sudski postupak da poniše ugovore o otkupu između tužioca [podnosioca zahteva] i nosioca raspodele ["KARAČEVO"].

34. Dana 30. decembra 2004. god., Vrhovni sud je odbacio zahtev podnosioca zahteva za reviziju slučaja pokrenutog od „KARAČEVO", 13. jula 2000. god., kao neosnovan, navodeći da je Okružni sud pravilno ocenio činjenice utvrđene od Opštinskog suda i da je dovoljno opravdao svoju odluku. U svojoj odluci Vrhovni sud nije se pozvao na obrazloženje podnosioca zahteva da je Okružni sud ignorisao njegov podnesak, da je Opštinski sud odlučivao o zahtevu koji shodno UNMIK/UREDBI/1999/23 od 15. decembra 1999, nije bio u njegovoj nadležnosti, pošto su samo USI i KSIP nadležni po tom pitanju. Takođe nije pomenuto da se podnosilac zahteva pozvao na nalog KSIP-a od 18. juna 2004. god.

35. Dana 18. jula 2005. god. zapisničar KSIP-a je izdao overenu odluku u vezi sa žalbama DS200053/DS006436 od 18. juna 2004. godine.

36. Odlukom br. HPCC/REC/66/2006 od 15. jula 2006. god., KSIP je odbio ponovno razmatranje zahteva u vezi sa žalbama DS200053/DS006436, podnetim od strane suprotne podnosiocu zahteva, navodeći da:

" U zahtevu DS200053/DS006436 podnosilac žalbe koji je zainteresovana strana koja je učestvovala u prvostepenom postupku, tvrdi da imovina za koju je podnet zahtev nije bila stambene prirode. Međutim, on priznaje da je pretvorena u stambeni prostor 1991. godine. Kako dokazi pokazuju da je predmetna imovina pretvorena u stambeni prostor na zakonit način, zahtev je u nadležnosti Komisije da je podnosilac zahteva C kategorije u prvostepenom postupku dokazao svoje imovinsko pravo nad imovinom za koju je podneo zahtev pa se zahtev za ispitivanje odluke odbija".

37. Dana 4. septembra 2006. god., pojedinačnom odlukom KSIP po zahtevima DS200053/DS006436 podnosioca zahteva i njegove supruge su potvrđene od zapisničara KSIP-a.

38. Dana 1. novembra 2006. god., HABITAT-UN-a (koji je rukovodio USI i KSIP-om do sredine 2002. godine, pre nego što je to predao UNMIK-u) je uručio ključeve stana, zajedno sa protokolom primopredaje, podnosiocu zahteva, koji očigledno živi od tada tamo sa svojom porodicom.

39. Pismom od 7. maja 2008. god., KSIP je potvrdilo podnosiocu zahteva da je njihova odluka HPCC/REC/66/2006 od 15. jula 2006. god. bila konačna i u skladu sa članom 2. stavom 7. UNMIK/UREDBE/1999/23, i da nije predmet preispitivanja od bilo koje sudske ili administrativne instance na Kosovu.

40. Podnosilac zahteva je 14 januara 2009. god., podneo Opštinskom sudu u Kamenici zahtev za obnovu postupka, zahtevajući od Suda da poništi svoju odluku od 26. septembra 2000. god., kojom je proglasio Ugovor o korišćenju i Ugovor o otkupu stana nevažećim. On je obavestio Sud da je, kao vlasnik stana u Kamenici, podneo preko Norveškog saveta za izbeglice žalbu USI/KSIP po UNMIK/Uredbi/1999/23 i to, overenom odlukom od 28. jula 2005. god., KSIP je njemu vratio vlasništvo nad stanom, dok je osobi koja je zauzela prostorije naređeno da napusti imovinu u roku od 30 dana nakon obaveštenja. On je dalje obavestio Opštinski sud da je zahtev tuženog za ponovno razmatranje odbijen „overenom odlukom o zahtevu za ponovno razmatranje" KSIP-a od 4. septembra 2006. god., po osnovu da je činjenicama dokazano da je predmetna imovina zakonito pretvorena u stambenu imovinu, i zato je pod nadležnostima KSIP-a i da je podnosilac zahteva dokazivao u prvostepenom postupku imovinsko pravo, bar u formi zakonitog vlasništva nad predmetnom imovinom.

41. Opštinski sud u Kamenici 11. januara 2010. godine, rešenjem br. 36/2000, odbacuje zahtev za ponavljanje postupka kao neblagovremen. Sud je naveo da je podnosilac zahteva dobio nove dokaze 15. septembra 2006. god., jer je dobio overenu odluku o zahtevu za ponovno razmatranje DS200053/DS006436 organu drugog stepena USI, od 15. septembra 2006. god., dok je njemu odluka prvostepene instance uručena 28. jula 2005. godine. Po mišljenju Suda, predlog za obnovu postupka, podnet Sudu 14. januara 2009. god., treba biti podnet u roku od 30 dana od dana kada je stranka u stanju da obezbediti nove činjenice i dokaze Sudu, u skladu sa članom 423(1) Zakona o parničnom postupku. Sud je dalje potvrdio da je podnosilac zahteva dobio odluku prvostepenog organa KSIP-a 28. jula 2005., i odluku drugostepenog organa KSIP-a 15. septembra 2006. god. U mesto toga, podnosilac zahteva je podneo predlog za obnovu postupka tek 14. januara 2009. god., to jest više od dve godine posle isteka roka od 30 dana, od dana kada je podnosilac zahteva primio odluke. Sud je, stoga, zaključio da je predlog podnosioca zahteva za obnovu postupka podnet van vremenskog roka i trebalo bi ga odbiti.

42. Zatim, podnosilac zahteva je podneo blagovremenu žalbu Okružnom sudu u Gnjilanu, navodeći da je Opštinski sud pogrešno primenio materijalno pravo, kada nije uzeo u obzir UNMIK/UREDBU/1999/23, koja predviđa da su konačne odluke KSIP-a obavezujuće i primenjive i nisu predmet preispitivanja od bilo koje sudske instance na Kosovu.

43. Dana 7. juna 2010, Okružni sud u Gnjilanu je, odlukom GŽ. br. 78/2010, odbio žalbu kao neosnovanu i potvrdio odluku Opštinskog suda u Kamenici. Okružni sud je to podržao, dana 28. jula 2005. god., KSIP je odlučio da podnosiocu zahteva vrati u posed sporni stan, dok je žalbu korisnika stana odbio overenom odlukom o zahtevu za ponovno razmatranje KSIP-a, navodeći da je podnosilac zahteva vlasnik imovine.

44. Okružni sud je dalje naveo da, što se tiče narednog predloga podnosioca zahteva za obnovu postupka, Opštinski sud je zaključio da je podnosilac zahteva primio odluku prvostepenog organa KSIP-a 28. jula 2005. god., i drugu odluku drugostepenog organa KSIP-a 15. septembra 2006. god. i, stoga, pronašao je da je predlog za obnovu postupka neblagovremen, pošto podnosilac zahteva nije uspeo da podnese predlog u roku od 30 dana od dana prijema tih odluka.

45. Dana 29. juna 2010. god., podnosiocu zahteva je uručena odluka GŽ. br. 78/2010 Okružnog suda u Gnjilanu, ali nije sadržala nijedan savet o pravnim sredstvima dostupnim podnosiocu zahteva da se žali na ovu odluku (podnosilac zahteva je objasnio da nije podneo žalbu Vrhovnom sudu protiv odluke Okružnog suda o obnovi postupka zato što u sadržaju te odluke nije bilo uputstava u vezi sa pravnim sredstvima, i da zbog troškova on nije mogao da priušti sebi advokata, pošto su njegovi troškovi u potrazi za pravdom dosada dostigli iznos od 2.000 evra.

46. Dana 6. jula 2010. god., podnosilac zahteva je zahtevao od Opštinske katastarske kancelarije (u daljem tekstu: OKK) u Kamenici da registruje njegova imovinska prava na tom delu zgrade: stan, na osnovu otkupnog ugovora i priložio je kopije otkupnog ugovora i ugovora o korišćenju stana, kao i overene

odluke o zahtevu za ponovno razmatranje KSIP-a i Protokola o primopredaji ključeva od 1. novembra 2006. godine.

47. Dana 4. avgusta 2010. god., OKK je odbio zahtev podnosioca zahteva, nakon čega je zahtevano od OKK-a, dopisom od 9. avgusta 2010. god., da ponovo razmatra njegov zahtev na osnovu dobijenih informacija.

48. Svojom odlukom br. 280/10 od 24. avgusta 2010. godine, OKK je ukazao da je od Opštinskog suda dobio sudsku istoriju gorenavedenog predmeta podnosioca zahteva, uključujući i ishod zahteva podnosioca zahteva za obnovu postupka pred Okružnim sudom, od 29. juna 2010. god. (odluka GZ. br. 78/2010). OKK je takođe obavešten od strane KAI-a da je odbijen zahtev za ponovno razmatranje u vezi sa imovinom podnosioca zahteva, ali, očigledno, imovina je vraćena podnosiocu zahteva.

49. OKK je to podržao, imajući u vidu član 3.4 (iii) ("verodostojnost zahteva ili bilo kog drugog pratećeg dokumenta o kome je reč") Zakona br.2002/5 (Zakon o osnivanju registra za prava na nepokretnu svojinu) zahtev podnosioca zahteva za registraciju nepokretne imovine je rešen. Ukazano je da je podnosilac zahteva imao pravo da podnese žalbu Katastarskoj agenciji Kosova u Prištini u roku od 30 dana nakon što je bio obavešten ovom odlukom.

50. Dana 24. avgusta 2010. godine, podnosilac zahteva je takođe uputio pismo Kosovskoj agenciji za imovinu (KAI) objašnjavajući detalje njegovog slučaja, uključujući i činjenicu da je KSIP overio njegova imovinska prava nad stanom, i da je on primio ključeve od HABITAT-a 1. novembra 2006. god., i da on i njegova porodica žive od tada u tom stanu. Podnosilac zahteva je dalje naveo da je KARAČEVO, od koga je on kupio stan prodato, i stoga, Agencija za privatizaciju je njime upravljala, koja je smatrala odluke sudova i KSIP-a neobavezujućim i nevažećim. On je stoga zahtevao da KAI utiče na OKK da primeni i poštuje Zakon kako bi zaštitio njegova

ljudska i zakonska prava. Podnosilac zahteva očigledno nije primio nikakav odgovor do sada.

51. Dana 21. septembra 2010. god., podnosilac zahteva se žalio Katastarskoj agenciji Kosova u Prištini, navodeći da je OKK kršio odredbe Zakona o opštem upravnom postupku, kada je odbio njegov zahtev za registraciju imovinskih prava nad spornim stanom, zato što nije smatrao niti pružio razloge zašto odbija izvršenje odluke KSIP-a, koja je konačna i izvršna u skladu sa zakonom Kosova, i time je pogrešno primenio zakon o registraciji prava nad nepokretnom imovinom. Podnosilac zahteva je zahtevao od Katastarske agencije Kosova registrovanje stana na njegovo ime. Slučaj očigledno još nije rešen.

Tvrdnje podnosioca zahteva

52. Podnosilac zahteva tvrdi da presudama; P. posl. br. 36/2000 Opštinskog suda u Kamenici od 26. septembra 2000, GŽ br. 10/2001 Okružnog suda u Gnjilanu od 23. aprila 2001, rev. br. 141/2003 Vrhovnog suda Kosova u Prištini od 30. decembra 2004. i odlukama; P. posl. br. 36/2000 Opštinskog suda u Kamenici od 11. januara 2010. i GŽ br. 10/2001 Okružnog suda u Gnjilanu od 07. juna 2010. god. došlo je do povrede njegovih prava na uživanje lične imovine i prava na pravnu sigurnost jer postoji dualitet sudskih i administrativnih odluka.

53. Podnosilac takođe tvrdi da postoji još jedan stan u zgradi u vlasništvu radnika iste firme. Radnik je zaključio ugovor pod istim uslovima kao što je i on, ali nijedna pravna radnja nije preduzeta protiv tog radnika. Po mišljenju podnosioca zahteva, pravne radnje su oduzete samo protiv njega samo zato što je on Srbin.

54. On dalje zahteva od Ustavnog suda da potvrdi odluke br. HPCC/D/194/2005/C od 18. juna 2005. godine i br. HPCC/REC/66/2006 od 15. jula 2006. godine koje je doneo

HABITAT i kojima se nalaže da se posed nad predmetnom imovinom vrati njemu.

55. Podnosilac zahteva dalje navodi da se stan nalazi na društvenom zemljištu i da KARAČEVO više ne postoji pošto je privatizovano, i stoga, Kosovska agencija za privatizaciju upravlja zemljištem i ne priznaje njegovo vlasništvo nad stanom pomenutim u ovim sudskim odlukama, niti dozvoljava Katastarskoj agenciji da registruje stan kao njegov.

56. Podnosilac zahteva očekuje da ga opet isele iz stana, iako su, po njegovom mišljenju, odluke USI konačne i obavezujuće, i stoga, bi ih trebalo priznati. On tvrdi da gorenavedene presude povređuju njegova prava na uživanje lične imovine i prava na pravnu sigurnost.

Primenljivi zakon

57. Odredbe na koje se poziva KSIP u svojim odlukama su definisane u sledećim zakonskim instrumentima:

UNMIK/Uredba/BR. 1999/23 o ustanovljavanju uprave za stambena i imovinska pitanja i komisije za imovinska potraživanja:

Uprava za stambena i imovinska pitanja

[...]

Član 1.2: *"Kao izuzetak od nadležnosti lokalnih sudova, Uprava prima i registruje sledeće kategorije potraživanja koje se tiču stambene imovine uključujući pridruženu imovinu*:

Potraživanja fizičkih lica čije je vlasništvo, posed ili stanarsko pravo na nepokretnu stambenu imovinu opozvanu nakon 23. marta 1989. godine na osnovu zakona koji je diskriminatoran u primeni ili nameri;

Potraživanja fizičkih lica koja su ušla u neformalne transakcije nepokretne stambene imovine na osnovu slobodne volje strana nakon 23. marta 1989. godine;

Potraživanja fizičkih lica koja su bila vlasnici, posednici ili nosioci stanarskog prava na nepokretnu stambenu imovinu pre 24. marta 1999. godine i koja sada ne uživaju posed imovine, i kad imovina nije prenesena dobrovoljno.

Uprava takva potraživanja upućuje Komisiji za stambena i imovinska potraživanja radi rešavanja ili, ako to odgovara, posreduje u takvim sporovima, i ako to ne uspeva, upućuje ih Komisiji za stambena i imovinska potraživanja na rešavanje [...]".

Član 2:

Komisija za stambena i imovinska potraživanja

2.1. *Komisija za stambena i imovinska potraživanja («Komisija») je nezavisan organ Uprave koji razrešava privatne nekomercijalne sporove u vezi sa stambenom imovinom koje joj upućuje Uprava, dok Specijalni predstavnik Generalnog sekretara utvrdi da su lokalni sudovi u stanju da izvršavaju funkcije koje im poveri Komisija* [...]

2.7. *Konačne odluke Komisije su obavezujuće i izvršne i nisu predmet preispitivanja bilo kojih drugih pravosudnih ili administrativnih organa na Kosovu."*

UNIMK/Uredba/BR. 2000/60 od 31. oktobra 2000. god.

[...]

Član 2.4: „Bilo koja osoba koja je stekla vlasništvo nad imovinom neformalnom transakcijom zasnovanom na slobodnoj volji strana između 23. marta 1989 i 13. oktobra 1999. god. ima pravo na nalog Direktorata ili Komisije za registraciju njegovog-njenog vlasništva u odgovarajućem registru. Ovakav nalog ne utiče na bilo koju obavezu podnosioca zahteva da plati bilo koji porez ili naplatu u vezi sa imovinom ili transakcijom imovine.“

Član 2.5: „Svaka izbeglica ili privremeno raseljeno lice sa pravom na imovinu ima pravo da se vrati na svoju imovinu, ili da raspolaže njome u skladu sa zakonom, shodno ovoj Uredbi.”

Član 2.6: „Bilo koja osoba sa pravom na imovinu na dan 24. marta 1999. godine koja je izgubila posed nad svojom imovinom i nije se dobrovoljno odrekla imovine, ima pravo na nalog iz komisije za ponovno zaposedanje imovine. Komisija ne prima zahteve za kompenzaciju oštećenja ili uništenja imovine.“

Ocena prihvatljivosti zahteva

58. Da bi bio u mogućnosti da presudi o podnesku podnosioca zahteva Sud prvo treba da proveri da li je podnosilac zahteva

ispunio uslove prihvatljivosti predviđene Ustavom, detaljnije obrazložene u Zakonu o Ustavnom sudu i Poslovniku o radu.

59. U ovom smislu, Sud se poziva na član 113.7 Ustava, koji predviđa sledeće:

„Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva regulisana zakonom.“

I na član 47.2 Zakona, kojim se predviđa da:

“Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva”.

60. Sud podseća da je sličan uslov prihvatljivosti predviđen članom 35. Evropske konvencije o ljudskim pravima (“EKLJP”).

61. U tom pogledu, Sud naglašava da je obrazloženje za iscrpljenje pravnih sredstava da se da nadležnim organima, uključujući i sudove, mogućnost da spreče ili isprave navodnu povredu Ustava, i da će pravni poredak zemlje obezbediti efikasan pravni lek za kršenje ustavnih odredbi (vidi *mutatis mutandis*, ESLJP, Selmouni protiv Francuske, br. 25803/94, odluka od 28. jula 1999. god.). Međutim, nije neophodno da ustavna prava budu pokrenuta eksplicitno ili u suštini u dotičnom postupku. Sve dok je pitanje pokrenuto implicitno ili suštinski, uslov

iscrpljenja pravnih sredstava je ispunjen (vidi, *mutatis mutandis*, EKLJP, Azinas protiv Kipra, br. 56679/00, odluka od 28. aprila 2004. god.).

62. Ovaj sud je primenio isto obrazloženje, kada je doneo rešenje o neprihvatljivosti u slučaju br. KI. 41 /09, Univerzitet AAB-RIINVEST D.D.O., Priština protiv Vlade Republike Kosova, od 27. januara 2010. god. i u slučaju br. KI. 73/09, Mimoza Kusari-Lila protiv Centralne izborne komisije, od 23. marta 2010. god.

63. Što se tiče konkretnog zahteva, Sud primećuje da je 15. jula 2006. god. KSIP odbacio zahtev za ponovno razmatranje podnet od strane suprotne podnosiocu zahteva protiv odluke KSIP-a od 28. jula 2005. god. kojom je podnosiocu zahteva dat posed nad predmetnom imovinom. Dana 4. septembra 2006. god. odluka KSIP-a kojom je odbačen zahtev za ponovno razmatranje je overena od strane zapisničara KSIP-a posle čega dana 1. novembra 2006. god. UN-HABITAT je predao ključeve stana zajedno sa protokolom predaje podnosiocu zahteva.

64. Po mišljenju Suda, odluku KSIP-a od 15. jula 2006. god. treba smatrati kao pravosnažnu koja je postala *res judicata* kada je overena od strane zapisničara KSIP-a 4. septembra 2006. god. kao što se potvrđuje pismom potvrđivanja od 7. maja 2008. god. koje je KSIP poslao podnosiocu zahteva. Ovim pismom potvrđeno je podnosiocu zahteva da je postupak u vezi sa njegovim zahtevom prenet Upravi za stambena i imovinska pitanja u skladu sa članom 1. stavom 2. UNMIK /Uredbe/1999/23 i da je isti okončan, dok su pravna sredstva koja su bila na raspolaganju strankama u skladu sa odredbama UNMIK /Uredbe/2000/60 iscrpljena.

65. U pismo je dalje navedeno da je odluka HPCC/REC/66/2006 pravosnažna i u skladu sa članom 2. stavom 7. UNMIK /Uredbe/1999/23 i nisu predmet preispitivanja bilo kojih drugih pravosudnih ili administrativnih organa na Kosovu.

66. U ovim okolnostima, Sud zaključuje da je podnosilac zahteva iscrpeo pravna sredstva koja su mu na raspolaganju po primenljivom zakonu.

Ocena osnovanosti zahteva

67. Što se tiče ocene osnovanosti ovog zahteva, Sud primećuje da je primenjivi zakon u vreme događaja, koji je prema žalbi podnosioca zahteva, bio UNMIK /Uredba/1999/23 o osnivanju Uprave za stambena i imovinska pitanja [USI], i Komisije za stambena i imovinska potraživanja [KSIP] i UNMIK /Uredbe/2000/60 o stambenim i imovinskom zahtevima i Poslovnik o radu Komisije za stambena i imovinska potraživanja od 31. oktobra 2000. god.

68. Član 1.2 UNMIK/UREDBE/1999/23 između ostalog predviđa da *"Kao izuzetak od nadležnosti sudova, Uprava prima i registruje sledeće kategorije potraživanja koje se tiču stambene imovine uključujući i pridruženu imovinu: Potraživanja fizičkih lica koja su bila vlasnici, posednici ili nosioci stanarskog prava na nepokretnu stambenu imovinu pre 24. marta 1999. godine i koja sada ne uživaju posed imovine, i kad imovina nije prenesena dobrovoljno"*.

69. Štaviše, član 2.5 UNMIK/UREDBE/1999/23 predviđa da: *"kao izuzetak od nadležnosti lokalnih sudova, Komisija ima*

isključivu nadležnost da rešava kategorije potraživanja navedene u članu 1.2 ove Uredbe [...], dok član 2.7 predviđa da "Konačne odluke Komisije su obavezujuće i izvršne i nisu predmet preispitivanja bilo kojih drugih pravosudnih ili administrativnih organa na Kosovu".

70. Vezano sa time, Sud primećuje da, u odluci HPCC/REC/66/2006 od 15. jula 2006. god., KSIP je pronašao da "kako dokazi pokazuju da je predmetna imovina pretvorena u stambeni prostor na zakonit način, zahtev je u nadležnosti Komisije [KSIP] [...]". Po mišljenju Suda, to znači da je imovina za koju je podnosilac zahteva podneo zahtev pokrivena Uredbom UNMIK-a 1999/23 od njenog stupanja na snagu 15. novembra 1999. god. i da lokalni sudovi nisu nadležni da se bave imovinskim pitanjima koja spadaju pod član 1.2 UNMIK/UREDBE/1999/23, kao što je i slučaj kod podnosioca zahetva.

71. U tom pogledu, Sud smatra da 13. jula 2000. god. kada je Uredba UNMIK-a 1999/23 zaista stupila na snagu, KARAČEVO je uložilo tužbu Opštinskom sudu u Kamenici protiv podnosioca zahteva, koji je napustio prostorije po nalogu KARAČEVA, zahtevajući od Suda da poništi ugovore o korišćenju i kupovini stana, potpisane između podnosioca zahteva i KARAČEVA dana 20. aprila 1993. god.

72. Sud dalje primećuje da je, 7. septembra 2000. god., Norveški savet za izbeglice u Kraljevu obavestio Opštinski sud u Kamenici da je, na zahtev podnosioca zahteva, prosledio njegov zahtev, u vezi sa vlasništvom nad stanom, novoformiranom USI i KSIP i da, shodno UNMIK/UREDBI/1999/23, pitanje bi trebalo biti pod isključivom nadležnošću KSIP-a. Stoga, Savet je zahtevao od

Opštinskog suda da odmah obustavi dalji postupak u vezi sa tužbom, zbog nedostatka nadležnosti.

73. Sud takođe primećuje da je Opštinski sud podržao tužbu KARAČEVA ne pozivajući se na njegove argumente koji se odnose na UNMIK/UREDBU/1999/23 i da nije samo Okružni sud odbio žalbu podnosioca zahteva dana 23. aprila 2001. god., nego i Vrhovni sud je zanemario u svojoj odluci od 30. decembra 2004.god., obaveštenje podnosioca zahteva da je KSIP odlučio, nalogom HPCC/D/194/2005/C od 18. juna 2004. god., da će njemu dati posed nad imovinom. Kao što je gore navedeno, nalog KSIP je potvrđen odlukom KSIP br. HPCC/REC/66/2006 od 15. jula 2006.god., koja je, shodno članu 2.7 UNMIK/UREDBE/1999/23, konačna i postala je *res judicata* i stoga, izvršna dana 4. septembra 2006. god. Kao rezultat toga, UN HABITAT je uručio ključeve stana podnosiocu zahteva zajedno sa protokolom o primopredaji, dana 1. novembra 2006. god.

74. Pored toga, Sud pimećuje da je, u svom pismu od 7. maja 2008. god., pomenutom gore, KSIP potvrdio podnosiocu zahteva da je njegova odluka HPCC/REC/66/2006 od 15. jula 2006. god. konačna i da, shodno članu 2, stavu 7. UNMIK/UREDBE/1999/23, nije predmet preispitivanja bilo kojih drugih pravosudnih ili administrativnih organa na Kosovu.

75. Po mišljenju Suda, to može samo da znači da, pošto je odluka KSIP-a od 15. jula 2006. god. postata *res judicata* dana 4. septembra 2006. god., podnosilac zahteva je uživao pravo na posed imovine, zagarantovano članom 46. Ustava i članom 1. Protokola 1 EKLJP, i da bi se svako mešanje u njegova prava od

strane sudova ili administraivnih vlasti moglo smatrati kršenjem njegovih prava.

76. Međutim, do sada, pokušaji podnosioca zahteva za izvršenje odluka KSIP-a od strane sudova i nadležnih administrativnih vlasti su ostali neuspešni i stvorili situaciju pravne nesigurnosti za njegova prava po Ustavu i EKLJP-u, čak i kada on i njegova porodica trenutno stanuju u imovini.

77. U vezi sa tim, Sud se poziva na sudsku praksu Stazbura koje proizilaze iz člana 6 [Pravično suđenje] EKLJP, gde je ESLJP odlučivao, između ostalog, da nadležne vlasti su pozitivno odgovorne da organizuju sistem za izvršenje odluka, koji je delotvoran i po zakonu i u praksi i obezbeđuje njihovo sprovođenje bez odlaganja (vidi, na primer, Pecevi protiv Bivše Jugoslovenske Republike Makedonije, br. 21839/03, od 6. novembra 2008. god.).

78. Istina je da, u ovom konkretnom slučaju, Sporazum potpisan između Kosovske agencije za imovinu (KAI) i Katastarske kancelarije Kosova (KKK) od 13. jula 2009. god., predviđa, između ostalog, da "*KAI obezbediće KKK-u elektronske kopije konačnih odluka Komisije za stambena i imovinska potraživanje, u cilju ažuriranja katastarskih podataka*", ali činjenica je da i šest godina nakon odluke KSIP-a od 15. jula 2006. god., pravo podnosioca zahteva na posed nad predmetnom imovine još nije uneto u odgovarajuću bazu podataka Katastarske kancelarije Kosova.

79. U ovim okolnostima, Sud zaključuje da su sudovi, kao i dotične administrativne vlasti, bili odgovorni da uzmu u obzir postupke

prema UNMIK/Uredbi/1999/23 pred USI i KSIP, u kojima je učestovao i podnosilac zahteva, kao i za sprovođenje njihovih odluka.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud Kosova, na svom zasedanju dana 13. decembra 2011. god., jednoglasno

ODLUČUJE

I. DA PROGLASI zahtev prihvatljivim;

II. UTVRĐUJE da je došlo do povrede člana 46. [Zaštita imovine] Ustava i član 1. [Pravo na imovinu] Protokola 1 Evropske konvencije o ljudskim pravima.

III. PODSEĆA nadležne organe na svoje obaveze iz pravila 63. [Izvršenje odluka] Poslovnika o radu Suda.

IV. Ova presuda će biti dostavljena dotičnim stranama i sudovima, kao i Kosovskoj agenciji za imovinu i Katastarskoj kancelariji Kosova.

V. U skladu sa članom 20.4 Zakona, ova presuda biće objavljena u Službenom listu

VI. Ova odluka stupa na snagu odmah i može biti predmet redaktorske revizije.

Sudija izvestilac	**Predsednik Ustavnog suda**
Prof. dr Ivan Čukalović	Prof. dr Enver Hasani

KI 08 / 11 od 10. maja 2012 - Malush Sopa , Sedat Kuči , Fazli Morina , Rahman Kabaši i Liman Gashi V / Nepoznato javni autoritet

Slučaj KI 08/11, odluka od 24. aprila 2012. god.
Ključne reći: Kosovska Agencija za Privatizaciju, kršenje ustavnih prava i sloboda, Posebna Komora Vrhovnog suda Kosova, individualni zahtev, ne iscrpljenje pravnih sredstava, načelo subsidiariteta, pravno lice.

Podnosioci su podneli zahtev na osnovu člana 113.7 i 21.4. Ustava Kosova, navodeći da su njihova ustavna prava i slobode prekršena odlukom Posebne Komore Vrhovnog suda Kosova, kojom je potvrđena odluka Kosovske Agencije za Privatizaciju u vezi sa privatizacijom društvenog preduzeća "Suhareka" u Suvoj Reci. Podnosiocu su naveli da je Posebna Komora Vrhovnog suda prekršila njihova prava i slobode garantovana *između ostalog* članom 23, 24, 31, 32, 44, 53, 54, 84.6, 102, 103, 104, i 119. Ustava Kosova.

Sud je našao da je zahtev podnosilaca neprihvatljiv na osnovu pravila 36 Poslovnika o radu, zato što podnosioci *između ostalog* nisu, kao prvo, poštovali načelo subsidiariteta koji podrazumeva iscrpljenje jednim za drugim pravnim sredstvima. Sud je isto tako opravdao svoju odluku naglašavajući da podnosioci nisu precizirali koja prava i slobode su im prekršena i koji je konkretan akt organa vlasti koji podnosioci osporavaju. Citirajući odluku ESLJP, *Scordino protiv Italije,* Sud je u nastavku obrazložio da podnosioci nisu potkrepili dokazima navode o kršenju ustavnih prva i sloboda. Zbog gore navedenih razloga, Sud je odlučio da odbije zahtev podnosilaca kao neprihvatljiv.

Priština,24.april 2012. god.

Br. ref.: RK223/12

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI 08/11

Podnosioci

Malush Sopa, Sedat Kuqi, Fazli Morina, Rrahman Kabashi i

Liman Gashi

protiv

Nepoznatog javnog organa

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik

Kadri Kryeziu, zamenik predsednika

Robert Carolan, sudija

Altay Suroy, sudija

Almiro Rodrigues, sudija

Snezhana Botusharova, sudija

Ivan Čukalović, sudija

Gjyljeta Mushkolaj, sudija, i

Iliriana Islami, sudija.

Podnosioci zahteva

1. Podnosioci zahteva su: Malush Sopa, u svojstvu predsednika Nezavisnog sindikata NBI "Suhareka" u Suvoj Reci, Sedat Kuqi, bivši direktor NBI „Suhareka" u Suvoj Reci, Fazli Morina, direktor Vinogradarstva, Rrahman Kabashi, direktor vinarije iz sela Mohlan i Liman Gashi, komercijalni direktor iz Suve Reke.

2. Podnosioci zahteva su podneli Ustavnom sudu set dokumenta koje su oni nazvali „Opomena pred utuženje". Oni su podneli ovlašćenje kojim zastupaju osamdeset (80) bivših radnika preduzeća „Suhareka".

3. „Ustavni sud Kosova – predsednik" je među 12 (dvanaest) adresa javnih organa kojima su oni poslali takvu „opomenu pred utuženje".

Osporene odluke

4. Predmet onog memoranduma je: „Opomena pred utuženje zbog odugovlačenja predmeta SCC-09-0213 od 31/01/2011 u skladu sa tužbom od 16. novembra 2009. god. i žalbom br. 474 od 15/02/2011" i odnosi se na kupovinu NBI "Suhareka" D. O. O., u Suvoj Reci.

5. Podnosioci zahteva tvrde da "je *19. novembra 2009. god., Nezavisni sindikat PIP "Suhareka" u Suvoj Reci preko zastupnika koji su ovlašćeni ovlašćenjem od 23. oktobra 2009. god. tužio: 1) Kosovsku agenciju za privatizaciju u Prištini; 2) QMI – Italijanski centar za nameštaj d.o.o. sa sedištem u Suvom Dolu, Opština Lipljan; 3) Gruppo Vinicolo Fantinel Spa iz Italije, tužba koja se može naći u predmetu SCC-09-0213"*.

6. Podnosioci zahteva dalje naglašavaju da „*je 31. januara 2011. god. Posebna komora Vrhovnog suda (...) donela (...) odluku kojom se odbacuje naša tužba kao neprihvatljiva i bez ikakvog pravnog osnova, iako su u pravnom predmetu SCC-09-0213 sve činjenice i dokazi priloženi zajedno sa tajnim dokumentima koji su potpisani dana 28. novembra 2006. god. u Trevizu u Italiji za falsifikovanje i konspiraciju protiv našeg kolektiva*".

7. Na kraju, podnosioci zahteva navode da "*Nezavisni sindikat PIP "Suhareka" u Suvoj Reci je 15. februara 2011. god. u zakonom predviđenom roku podneo žalbu br. 474 pred Žalbenim većem Posebne komore Vrhovnog suda u Prištini i obavestio sve lokalne i međunarodne misije na Kosovu o (...) Odluci SCC-019-0213 od 31. januara 2011. god. protiv našeg kolektiva u suprotnosti sa članom 346. KZK i članom 102. stavom 2, 3. i 4. Ustava Republike Kosovo (...)*".

Predmetna stvar

8. Podnosioci zahteva su podneli tu „opomena pred utuženje“ Ustavnom sudu, između mnogobrojnih pravnih odredbi, „na osnovu članova 23 [Ljudsko dostojanstvo], 24 [Jednakost pred zakonom], 31 [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], 32 [Pravo na pravno sredstvo], 44 [Sloboda udruživanja], 53 [Tumačenje odredbi ljudskih prava], 54 [Sudska zaštita prava], 84.6 [Nadležnosti predsednika], 102 [Opšta načela sudskog sistema], 103 [Organizacija i jurisdikcija sudova], 104 [Imenovanje i razrešenje sudija] 119 [Osnovna načela] Ustava Republika Kosovo”.

Pravni osnov

9. Članovi 113.7 i 21. 4 Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: „Ustav“), članovi 20, 22. 7 i 22.8 Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo od 15. januara 2009. god. (br. 03/L-121) (u daljem tekstu: „Zakon“) i pravilo 56 (2) Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: „Poslovnik o radu“).

Postupak pred Sudom

10. Dana 26. januara 2011. god., podnosioci zahteva su podneli gorenavedenu „opomenu pred utuženje“.

11. Predsednik je 14. februara 2011. god. imenovao sudiju Almira Rodriguesa za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje sastavljeno od sudija: Altay Suroy (predsedavajući), Kadri Kryeziu i Enver Hasani.

12. Dana 16. februara 2011. god. podnosioci zahteva podneli su dodatne dokumente Sudu i takođe su poslali te dodatne dokumente u 12 različitih institucija u Republici Kosovo.

13. Podnosioci zahteva su 1. juna 2011. god. podneli Sudu dodatne dokumente i opet su uputili te dokumente u 12 različitih institucija u Republici Kosovo.

14. Dana 26. jula 2011. god., Preduzeće za usluge "Ekspertimi" podnelo je Sudu dokument pod nazivom "Finansijsko mišljenje" u vezi sa zahtevom podnosioca. Istog dana, gore pomenuto preduzeće je uputilo pomenuti dokument u 11 različitih institucija u Republici Kosovo.

15. Dana 28. jula 2011. god. Preduzeće za usluge "Ekspertimi" podnelo je Sudu dopis kojim objašnjava neke tehničke greške u dokumentu pod nazivom "Finansijsko mišljenje" koji su oni podneli Sudu 26. jula 2011. god.

16. Podnosioci zahteva su 2. avgusta 2011. god. podneli Sudu dodatne dokumente i uputili spomenute dokumente u 14 različitih institucija u Republici Kosovo.

17. Dana 2. avgusta 2011. god. Preduzeće za usluge "Ekspertimi" odgovorilo je na pitanja Suda od 26. jula 2011. god. u vezi sa svojstvom u kome ono podnosi Sudu „Finansijsko mišljenje" koje se odnosi na zahtev podnosioca.

18. Podnosioci zahteva su 12. avgusta 2011. god. obavešteni o registraciji „opomene pred utuženje" (zahteva). Istog dana, zahtev je saopšten i kopija istog je dostavljena Kosovskoj agenciji za privatizaciju, Posebnoj komori Vrhovnog suda Kosova, QMI-Italijanskom centru za nameštaj i Gruppo Vinicolo Fantinel Spa, koji do danas nisu odgovorili.

19. Dana 17. avgusta 2011. god., podnosioci zahteva su podneli Sudu dodatne dokumente. Spomenuti dokumenti su upućeni u 16 različitih institucija u Republici Kosovo.

20. Podnosioci zahteva su 5. septembra 2011. god. podneli dodatne dokumente Sudu i opet isti dokumenti su upućeni u 18 različitih institucija u Republici Kosovo.

21. Dana 14. septembra 2011. god. od podnosilaca zahteva je zatraženo da razjasne i kompletiraju neke aspekte zahteva, naime u vezi sa: podacima o ličnom zastupniku; činjeničnim podacima o aktu (aktima) javnog organa na koji se oni žale; konkretni sud ili javni organ za koje podnosioci zahteva tvrde da su svojim radnjama ili propustima povredili njihova prava i slobode zagarantovane Ustavom; Ustavom zagarantovana prava i slobode za koje tvrde da su povređene; žalba po Ustavu, ukazujući koji član(ovi) Ustava su navodno prekršeni od strane javnih organa i da objasne zašto akt(i) ovog/ovih organa predstavljaju povredu po Ustavu; poslednja odluka suda ili javnog organa, ako postoji ista; i šta žele da postignu zahtevom pred ovim sudom.

22. Podnosioci zahteva su 20. septembra 2011. god. podneli manje više iste dokumente, koji su poslati u 19 različitih institucija u Republici Kosovo.

23. Dana 4. oktobra 2011. god. podnosioci zahteva su odgovorili na pitanja Suda time što su podneli isti set dokumenata, ali ovaj put su dodali i dogovor od 27. avgusta 2007. god. postignut između, s jedne strane, Kosovske poverilačke agencije (KPA), i, s druge strane, QMI – Italijanskog centra za nameštaj i Gruppo Vinicolo Fantinel Spa.

24. Dana 23. novembra 2011. god., Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i iznelo Sudu preporuku o neprihvatljivosti zahteva.

Kratak opis činjenica

25. Dana 19. juna 2006. god., Opštinski sud u Suvoj Reci doneo je presudu na osnovu priznanja C. br. 217/05 po tužbi podnosioca zahteva protiv tuženika PIP – DP "Suhareka" u Suvoj Reci, propisno zastupljenom punomoćjem od strane Nazima Elshanija, advokata, u vezi sa kompenzacijom ličnih dohodaka radnika za period 1991– 1998, u kojoj je odlučeno kao u nastavku:

"*USVAJA se tužba i tužbeni zahtev radnika PIP "SUHAREKA" u Suvoj Reci prema registru 11. 11. 2003, koje se može naći u dokumentima postupka počevši od broja 1, radnik Sadik Ahmeti do broja 186 radnik Muhamet Elshani protiv tuženih PIP "Suhareka" u Suvoj Reci.*

Tuženik PIP "Suhareka" u Suvoj Reci je DUŽAN da svim radnicima prema registru od 11. 11. 2003, koji se može naći u dokumentima ovog predmeta počevši od broja 1. radnik Sadik Ahmeti do rednog broja 186, radnik Muhamet Elshani, da isplati plate na osnovu evidencije radnika i posebnih odluka Radničkog saveta, svakom radniku pojedinačno, kao što se predviđa u evidenciji, i da ukupna suma za sve radnike prema registru od 11. 11.2003, potpisanom od strane komisije, iznosi 750.087,00 evra, u ukupnom iznosu bez kamate."

Ova presuda može da se sprovede u trenutku privatizacije PIP "Suhareka" u Suvoj Reci da bi se ostvarilo ovo zakonsko pravo".

26. U obrazloženju iste *presude na osnovu priznanja*, Opštinski sud u Suvoj Reci naveo je sledeće:

"Sud na osnovu priznanja zastupnika radnika i zastupnika PIP "Suhareka" u Suvoj Reci, i da je o ovom slučaju obaveštena i Kosovska poverilačka agencija odlučio je da u potpunosti usvoji tužbu i da donese presudu na osnovu priznanja 331. LPC".

27. Kosovska poverilačka agencija (u daljem tekstu: KPA) u godinama 2006 – 2007. tokom 19. talasa privatizacije putem specijalnog spin-offa proglasila je QMI-Italijanski centar za nameštaj sa sedištem u Lipljanu i Gruppo Vinicolo Fantinel Spa sa sedištem u Spilimbergu (Pordenone), u Italiji, privremenim pobednicima tendera za privatizaciju.

28. Dana 16. novembra 2009. god., podnosilac zahteva je podneo zahtev Posebnoj komori Vrhovnog suda Kosova o pitanjima koja se odnose na Kosovsku poverilačku agenciju (u daljem tekstu: PKVS) protiv tuženih Kosovske poverilačke agencije, QMI-Italijanskog centra za nameštaj sa sedištem u Lipljanu i Gruppo Vinicolo Fantinel Spa sa sedištem u Spilimbergu (Pordenone) u Italiji, u kome traži poništenje privatizacije DP "Suhareka" tvrdeći da je privremeni pobednik konspirisao sa Kosovskom poverilačkom agencijom (u daljem tekstu: KPA) kao prodavcem.

29. Dana 21. januar 2010. god. i 23. februara 2010. god., PKVS je izdala nalog kojim naređuje podnosiocu zahteva da je neophodno da se prevedu dokumenti i takođe da Nezavisni sindikat mora da bude zastupljen pred PKVS od strane advokata.

30. Dana 19. marta 2010. god. podnosilac zahteva je dostavio prevod zahteva PKVS-u. Podnosilac zahteva je tražio da se poništi privatizacija DP "Suhareka", tvrdeći da je privremeni pobednik konspirisao sa Kosovskom poverilačkom agencijom kao prodavcem. Dana 30. jula 2010. god. podnosilac zahteva je podneo ostale dokumente PKVS-u naglasivši mogućnost krivične relevantnosti slučaja.

31. PKVS je 4. avgusta 2010. god. još jednom izdala nalog kojim se nalaže podnosiocu zahteva da dostavi punomoćje i instrument ili instrumente koji čine pravno lice (nezavisni sindikat) u skladu sa članovima 24.1 i 25.4 AN UNMIK-a 2008/6. Istog dana, PKVS se obratila kancelariji Specijalnog tužilaštva Republike Kosovo raspitujući se da li postoji krivična istraga u vezi sa navodima podnosioca zahteva. PKVS se takođe obratila Opštinskom sudu u Suvoj Reci kako bi obezbedila kopiju spisa predmeta C. br. 233/2009 koji se pominje u zahtevu.

32. Dana 12. avgusta 2010. god., Opštinski sud u Suvoj Reci je dostavio traženi dosije predmeta, u kome se spomenuti Opštinski sud proglasio nenadležnim i uputio podnosioca zahteva u to da PKVS ima nadležnost nad slučajem.

33. Podnosilac zahteva je 25. avgusta 2010. god. dostavio dodatne dokumente PKVS-u dopunjujući svoj zahtev. Dana 23. septembra 2010. god., podnosilac zahteva je podneo dodatne dokumente PKVS-u. Ni u jednom od ovih podnesaka podnosilac zahteva nije priložio dokumente koje je tražila PKVS.

34. Takođe 25. avgusta 2010, kancelarija Specijalnog tužilaštva je potvrdila PKVS-u da su ispitivali podnosioca zahteva, ali nisu mogli da potvrde da se vodi istraga.

35. Dana 24. septembra 2010. god., PKVS je opet naložila podnosiocu zahteva da dostavi punomoćje i instrument ili instrumente koji čine pravno lice (nezavisni sindikat) kao što se propisuje članom 25. stavom 4. AN UNMIK-a 2008/6. PKVS je dala detaljno objašnjenje u nalogu kojim se takođe upozorava podnosilac zahteva da, ako se ne pridržava naloga, zahtev će biti odbačen na osnovu neprihvatljivosti.

36. U svojoj žalbi od 11. oktobra 2010. god. na spomenuti nalog, koju je dopunio 23. novembra 2010. god., podnosilac zahteva

je zahtevao *„izuzeće sudije EULEX-a Esme Erterzi iz odlučivanja u ovom predmetu zbog njenog pristrasnog ponašanja kada je donela nezakonitu, protivustavnu i diskriminišuću odluku i zbog prevare našeg kolektiva od 237 radnika prema zakonskim odredbama*“, pri čemu se poziva na svoje argumente u žalbi da treba da mu se dozvoli da zastupa sebe, i da neće *„da prihvati ni jednog advokata ni od koga*“.

37. Dana 23. novembra 2010. god. “zahtev za izuzeće“ podnet od strane podnosioca zahteva bio je odbačen kao neosnovan odlukom predsednika PKVS-a, sa brojem AGJ-2010-132. Međutim, žalbeni postupak protiv naloga sudije izvestioca PKVS-a od 24. septembra 2010. god. još nije završen. Ipak, Sudsko veće smatra da žalba protiv naloga sudije ne sprečava Sudsko veće da donese odluku o prihvatljivosti zahteva.

38. Dana 31. januara 2011. god. PKVS (odluka SCC-09-0213) je odbacila kao neprihvatljiv zahtev podnosioca za poništenje privatizacije DP “Suhareka”. U spomenutoj odluci PKVS je pružila sledeću pravnu pouku podnosiocu zahteva:

“*Pošto Posebna komora nije donela odluku po meritumu zahteva, podnosilac može da podnese kompletiran ili ispravljen zahtev u skladu sa Uredbama UNMIK-a i Administrativnim naređenjem UNMIK-a 2008/6.*“

„*Na osnovu člana 9. stava 5. Uredbe UNMIK-a 2008/4 protiv ove odluke može da se podnese pismena žalba Žalbenom veću Posebne komore Vrhovnog suda Kosova o pitanjima koja se odnose na Kosovsku poverilačku agenciju u roku od 30 (trideset) dana od dana prijema ove odluke*“.

Ocena prihvatljivosti

39. Ono takozvano „opomena pred utuženje“ koje sadrži, manje više, iste dokumente koji su podneti pod različitim datumima i koji su poslati različitim organima, ne izgleda kao pravni format zahteva koji je izrađen za žalbe protiv povreda ustavnih prava od strane javnih organa, koje je glavni predmet rada Ustavnog suda.

40. Naprotiv, podnosioci zahteva su istovremeno i paralelno dali „opomenu pred utuženja“, šaljući istu informaciju u dvanaest/devetnaest različitih institucija i organa.

41. Stoga, imajući na umu pravnu prirodu i delokrug Ustavnog suda, „opomena pred utuženje“ ne bi potpadala u preliminarno razmatranje od strane Suda i ne bi trebalo uopšte da se registruje; međutim, Sud će to uzeti u pedagoške svrhe.

42. Član 113. (1. i 7.) Ustava uspostavlja opšti okvir pravnih kriterijuma za prihvatljivost. Ovaj član predviđa:

“1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

(…)

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.”

43. Ovi uslovi prihvatljivosti su dalje obrađeni u Zakonu i Poslovniku o radu, koji dodatno preciziraju, između ostalog: poštovanje propisanog roka; proceduralno i suštinsko obrazloženje zahteva sa jezgrovitim iskazom činjenica i precizno razjašnjenjem prava koja su povređena; ukazujući na

konkretan akt javnog organa koji se osporava i pomoć koju traži; i da priloži neophodne informacije i dokumente koje podupiru zahtev.

44. Podnosioci zahteva postupaju ne kao pojedinci nego kao zastupnici pravnih lica. Član 21. stav 4. Ustav predviđa *„Ustavom utvrđena prava i osnovne slobode važe i za pravna lica, onoliko koliko su izvodljiva"*. Stoga, podnosioci zahteva imaju pravo da podnesu ustavnu žalbu. (vidi, Rešenje po predmetu KI 41/09 Univerzitet AAB-RIINVEST D.O.O., Priština protiv Vlade Republike Kosovo, stav 14.).

45. Međutim, ovo znači da su podnosioci zahteva takođe dužni da iscrpe sva Zakonom predviđena pravna sredstva, kao što se određuje članom 113. 7. za pojedince.

46. Svrha pravila iscrpljenosti je da se pruži mogućnost javnim organima, uključujući redovne sudove, da spreče ili isprave navodno kršenje Ustava. Pravilo iscrpljenosti efikasno se kombinuje sa supsidijarnim karakterom proceduralnog okvira ustavnog sudstva. (Vidi *Selmouni protiv Francuske* [GC], § 74; *Kudła protiv Polske* [GC], § 152; *Andrášik i drugi protiv Slovačke* (dec.).

47. Načelo supsidijarnosti zahteva da podnosilac zahteva iscrpi sve proceduralne mogućnosti u redovnim postupcima, bilo upravnim bilo sudskim, da bi sprečio kršenje Ustava ili, ako je već došlo do kršenja, da ispravi tu povredu osnovnih prava. Stoga, slučaj podnosilaca zahteva treba da se proglasi od strane Ustavnog suda neprihvatljivim pošto nisu iskoristili redovne postupke ili nisu prijavili kršenje Ustava u redovnim postupcima. Takav propust treba da se razume kao odricanje prava da se usprotive povredi i da se žale na istu. Vidi rešenje u slučaju br. KI. 07/09, Demë KURBOGAJ i Besnik KURBOGAJ, ocena presude Vrhovnog suda Pkl. br. 61/07 od 24. novembra 2008. god. stav 18.

48. Podnosioci zahteva su, u konkretnom slučaju, delovali istovremeno i paralelno, što je u potpunosti suprotno sukcesivnoj i postepenoj prirodi pravila iscrpljenosti. Stoga, oni su dokazali da nisu iscrpeli sva sredstva predviđena redovnim pravnim sistemom.

49. Sledstveno, Sud, uzimajući u obzir sve gorenavedeno, treba da zaključi da takozvani zahtev očigledno treba da se odbaci kao neprihvatljiv.

50. S druge strane, član 48. Zakona o Ustavnom sudu ustanovljava:

„Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori.“

51. Podnosioci zahteva su takođe propustili da konkretno navedu koja prava i slobode su im povređene i koji akt javnog organa osporavaju. Oni nisu otkrili pojavu bilo kakve povrede Ustavom zagarantovanih prava.

52. Pored toga, podnosioci zahteva nisu ni potkrepili slučaj, u kome oni smatraju sebe žrtvama povrede Ustava (vidi *Scordino protiv Italije (br. 1)* [GC], § 179) niti su priložili neophodne informacije i dokumenta koje podržavaju njihov zahtev, a nisu ni ukazali na pomoć koju traže.

53. Zapravo, postupak pred Ustavnim sudom je po prirodi adversarni. Stoga na stranama je da potkrepe svoje činjenične argumente (time što bi Sudu pribavili neophodne činjenične dokaze) i takođe svoje pravne argumente (objašnjavajući zašto i kako su, prema njima, odredbe Ustava na koje se pozivaju bile prekršene). Sud je dužan da utvrdi činjenice; na strankama je da pruže aktivnu asistenciju dostavljajući istom

neophodne informacije i relevantne dokumente. koje podržavaju zahtev.

54. Uzimajući u obzir sve gorenavedeno, nije na Sudu da nagađa šta podnosilac zahteva namerava ili da gradi slučaj u ime podnosilaca zahteva. Naprotiv, po članu 113. 1 Ustava na podnosiocima zahteva je da pokrenu stvar pred sudom „na zakoniti način" i da ispune sve uslove prihvatljivosti zahteva.

55. Sve u svemu, Sud smatra da gorenavedena „opomena pred utuženje" ne prolazi minimalni prag da bi se smatrala „zakonitim načinom" pokretanja stvari pred ovim sudom.

56. Način na koji se podnela „opomena pred utuženje" može se smatrati, striktno gledano, zloupotrebom prava na žalbu. Evropski sud za ljudska prava je utvrdio da *„bilo koje ponašanje podnosioca zahteva koje je očigledno suprotno svrsi prava pojedinca na podnošenje kao što se predviđa u Konvenciji i koje smeta pravilnom funkcionisanju Suda ili pravilnom obavljanju postupaka pred njim predstavlja zloupotrebu prava na podnošenje"* (Vidi *Mirolubovs i drugi protiv Latvije**, §§ 62. i 65).

57. Ustavni sud je obavezan članom 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] Ustava koji određuje da: „Osnovna prava i slobode zagarantovana ovim Ustavom se tumače u saglasnosti sa sudskom odlukom Evropskog suda za ljudska prava ".

58. Međutim, Sud smatra da u ovoj fazi razvitka ustavne sudske prakse na Kosovu, ne preporučuje se da se usvoji takav strogi pristup; ipak važno je da podnosioci zahteva budu svesni toga, pošto izgleda da su podnosioci zahteva pogrešno razumeli ulogu Ustavnog suda i prirodu pravnog okvira za rad ustavnog sudstva kao što je utvrđeno Ustavom, Zakonom i Poslovnikom o radu.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud je, u skladu sa članom 113. stavom 7. Ustava i pravilom 36. Poslovnika o radu, dana 23. novembra 2011. god., VEĆINOM GLASOVA

ODLUČIO

I. DA ODBACI zahtev kao neprihvatljiv;

II. Ova odluka će biti dostavljena strankama i biće objavljena u Službenom listu u skladu sa članom 20. stavom 4. Zakona; i

III. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac **Predsednik Ustavnog suda**

Almiro Rodrigues Prof. dr Enver Hasani

KI 56 / 11 od 10. maja 2012 - Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova Ae.Nr.104/2009 , od 21. septembra 2010

Predmet KI 56/11, odluka od marta 2012. god.

Ključne reči; individualni zahtev, ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova

Podnosilac zahteva je podneo podnesak u skladu sa članovima 113.7 i 21.4 Ustava, članova 20, 22.7 i 22.8 Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo od 15. januara 2009.
Podnosilac zahteva je 26. aprila 2011. god. podneo zahtev Ustavnom sudu
Predsednik je 28. aprila 2011. god. imenovao sudiju Almira Rodriguesa za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje u sastavu sudija: Altay Suroy (predsedavajući), Ivan Čukalović i Kadri Kryeziu
Sud je 6. decembra 2011. god. zahtevao od Okružnog privrednog suda u Prištini informacije o datumu uručenja presude Vrhovnog suda podnosiocu zahteva
Okružni privredni sud u Prištini je 27. juna 2008. god. doneo presudu o dozvoli izvršenja u slučaju gde je podnosilac zahteva bio tužitelj.

Podnosilac zahteva je uložio žalbu protiv ove presude
dana, 16. januara 2009. god., Okružni privredni sud je u slučaju poništio presudu o dozvoli izvršenja od 27. juna 2008. god., time poništavajući obavezu podnosioca zahteva za isplatu osnovice duga, kamate i troškova postupka.

Podnosilac februara 2009. god. podneo zahtev „za povraćaj u prethodno stanje.

Okružni privredni sud u Prištini je 12. maja 2009. god., odlučio „DA ODBACI zahtev podnosioca za povraćaj u prethodno stanje, kao neosnovan",
Podnosilac zahteva je uložio žalbu Vrhovnom sudu.

Vrhovni sud Kosova je 21. septembra 2010. god., odlučio „da odbije žalbu [podnosioca zahteva]
Ustavni sud povodom zahteva podnosioca ponavlja da, po Ustavu nije apelacioni sud, ili sud četvrte instance, kada se razmatraju odluke donete od strane redovnih sudova. Uloga redovnih sudova je da tumače zakon i primene odgovarajuća pravila postupka i materijalnog prava
Zahtev podnosioca ne ukazuje da je Vrhovni sud delovao na arbitraran ili nepravičan način. Nije na Ustavnom sudu da zameni sopstvenu procenu činjenica zbog one redovnih sudova i kao opšte pravilo, na ovim sudovima je da procene dokaze pred njima.
Ustavni sud, u skladu sa članom 113. stavu 7. Ustava i pravilom 36 Poslovnika o radu, je jednoglasno odlucio da zahtev odbaci kao neprihvatljiv.

Priština, 24 April 2012. god.

Br. Ref.:RK222 /12

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

Slučaj br. KI 56/11

Podnosilac

NP-Media Print

Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova
Ae. br. 104/2009 od 21. septembra 2010. godine

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik

Kadri Kryeziu, zamenik predsednika

Robert Carolan, sudija

Altay Suroy, sudija

Almiro Rodrigues, sudija

Snezhana Botusharova, sudija

Ivan Čukalović, sudija

Gjyljeta Mushkolaj, sudija

Iliriana Islami, sudija

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je privatno preduzeće „NP Media Print“ iz Prištine, koje zastupa advokat Teki Bokshi iz Đakovice.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava odluku Vrhovnog suda Kosova Ae. br. 104/2009 od 21. septembra 2010. god.

3. Podnosilac zahteva tvrdi da je došlo do kršenja člana 21. (Opšta načela ljudskih prava), člana 22. (Direktna primena međunarodnih sporazuma i instrumenata) i člana 53. (Ustavom zagarantovana ljudska prava i osnovne slobode treba tumačiti u saglasnosti sa sudskim odlukama Evropskog suda za ljudska prava) Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav). Podnosilac zahteva dalje tvrdi da je došlo do kršenja člana 6. Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: Konvencija), kao i člana 1. Protokola 1. Konvencije.

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na članu 113. stavu 7. Ustava, čl. 46, 47. i 48. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosova (u daljem tekstu: Zakon), i pravilu 56. stavu 2. Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak u Sudu

5. Podnosilac zahteva je 26. aprila 2011. god. podneo zahtev Ustavnom sudu Kosova (u daljem tekstu: Sud).

6. Predsednik je 28. aprila 2011. god. imenovao sudiju Almira Rodriguesa za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje u sastavu sudija: Altay Suroy (predsedavajući), Ivan Čukalović i Kadri Kryeziu.

7. Sud je 6. decembra 2011. god. zahtevao od Okružnog privrednog suda u Prištini informacije o datumu uručenja presude Vrhovnog suda podnosiocu zahteva. Okružni privredni sud u Prištini je odgovorio 13. decembra 2011. god. navodeći da je Okružni privredni sud u dve odvojene prilike, bez uspeha, pokušao da uruči presudu podnosiocu zahteva. Glavni razlog nemogućnosti uručenja presude je bila smrt tadašnjeg zastupnika podnosioca zahteva, Leke Vuksanija. Teki Bokshi je 13. marta 2011. god. postao ovlašćeni zastupnik podnosioca zahteva i nakon toga mu je Okružni privredni sud omogućio pristup sudskom predmetu.

8. Veće za razmatranje je, 16. marta 2012. god., razmatrao izveštaj sudije izvestioca i preporučio Sudu neprihvatljivost zahteva.

Pregled činjenica

9. Okružni privredni sud u Prištini je 27. juna 2008. god. doneo presudu o dozvoli izvršenja u slučaju E. br. 260/08 gde je podnosilac zahteva bio tužitelj.

10. Podnosilac zahteva je uložio žalbu protiv ove presude, i Okružni privredni sud je zakazao raspravu po predmetu za 16. januar 2009. god.

11. Dana 16. januara 2009. god., tadašnji zastupnik podnosioca zahteva, Leke Vuksani, iako je bio pozvan redovnim putem, nije prisustvovao na tom ročištu , ne opravdajući svoje odsustvo.

12. Istog dana, 16. januara 2009. god., Okružni privredni sud je u slučaju II. C. br. 290/2008, poništio presudu o dozvoli izvršenja E. br. 260/08 od 27. juna 2008. god., time poništavajući obavezu podnosioca zahteva za isplatu osnovice duga, kamate i troškova postupka.

13. Leke Vuksani je 2. februara 2009. god. podneo zahtev „za povraćaj u prethodno stanje usled njegovog neprisustvovanja ročištu 16. februara 2009. god., prilažući samo izveštaj njegovog lekara specijaliste“.

14. Okružni privredni sud u Prištini je 12. maja 2009. god., u slučaju II. C. br. 290/2008, odlučio „DA ODBACI zahtev ovlašćenog zastupnika tužitelja, MP-MEDIA PRINT, za povraćaj u prethodno stanje, kao neosnovan”, jer zastupnik nije ispoštovao član 130. stav 4. Zakona o parničnom postupku (u daljem tekstu: ZPP), u kojem stoji:

„Ukoliko se vraæanje u prethodno stanje traži zbog nepridržavanja roka za izvršenje parnièng postupka, predlagaè ima zadatak da uz predlog pismeno priloži pismenu proceduralnu radnju, neizvršenu blagovremeno“.

15. Podnosilac zahteva je uložio žalbu Vrhovnom sudu protiv te presude Okružnog privrednog suda.

16. Vrhovni sud Kosova je 21. septembra 2010. god., presudom Ae. br. 104/2009, odlučio „da odbije žalbu [podnosioca zahteva] kao neosnovanu i podržao presudu Okružnog privrednog suda u Prištini, II. C. br. 290/2008 od 16. januara 2009. god.“ čime je poništena presuda o dozvoli izvršenja E. br. 260/2008.

17. Vrhovni sud je ustanovio da je “prvostepeni sud pravilno primenio odredbe parničnog postupka člana 130. stav 4. ZPP-a“. Vrhovni sud je ustanovio da zastupnik podnosioca zahteva nije ispunio sve uslove koji su predviđeni članom 130. stavom 4. kako bi potvrdio povratak u prethodno stanje jer bolest sama po sebi ne opravdava neučešće advokata na sudskom ročištu.

Tvrdnje podnosioca zahteva

18. Podnosilac zahteva tvrdi da je članom 129. stavom 1. ZPP-a predviđena okolnost u kojoj advokat nije prisutan na ročištu i u istom stoji:

„Ukoliko stranka ne prisustvuje roèištu ili propusti rok za izvršenje neke parniène radnje i iz tog razloga izgubi pravo da kasnije izvrši parniènu radnju vezanu rokom, sud æe dozvoliti ovoj stranci, po njenom predlogu, da kasnije izvrši tu radnju, ukoliko konstatuje da postoje opravdani razlozi koji se nisu mogli utvrditi a ni izbeæi“.

19. Podnosilac zahteva navodi da je došlo do kršenja člana 21. Ustava, koji propisuje opšta načela ljudskih prava i člana 22. Ustava, koji garantuje direktnu primenu međunarodnih sporazuma i instrumenata, posebno člana 6. Konvencije jer presuda II. C. br. 290/2008 Okružnog privrednog suda od 12. maja 2009. god. *„nije bila zasnovana na objektivnoj realnosti“*.

20. Podnosilac zahteva takođe navodi da je došlo do kršenja člana 53. Ustava, koji propisuje da Ustavom zagarantovana ljudska prava i osnovne slobode treba tumačiti u saglasnosti sa sudskim odlukama Evropskog suda za ljudska prava. Vezano sa tim, podnosilac zahteva veruje da su presude Okružnog privrednog suda i Vrhovnog suda bile *„u potpunosti nepravične“*.

Ocena prihvatljivosti

21. Kako bi bio u mogućnosti da reši zahtev podnosioca zahteva, Sud prvo treba da ispita da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom i dodatno obrazloženi Zakonom i Poslovnikom o radu.

22. Član 49. (Rokovi) Zakona propisuje:

„Podnesak se podnosi u roku od 4 meseca. Rok poèinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku. U svim ostalim sluèajevima, rok poèinje na dan javnog objavljivanja odluke ili

akta. Ukoliko se zahtev tiče nekog zakona, onda rok počinje da teče od dana stupanja na snagu istog".

23. Podnosilac zahteva tvrdi da mu je odluka Vrhovnog suda od 21. septembra 2010. god. uručena 6. aprila 2011. god. i da je to razlog zašto je on podneo zahtev Ustavnom sudu tek 26. aprila 2011. god.

24. Međutim on Sudu nije dostavio uverenje kojim potvrđuje datum uručenja, a koje je propisano zakonom kao dokaz kada je podnosiocu zahteva uručena presuda. Umesto toga, on je Sudu dostavio priznanicu Okružnog privrednog suda, datiranu 6. aprila 2011. god., za troškove fotokopiranja presude br. 290/08 Vrhovnog suda.

25. Očigledno, podnosilac zahteva pokušava da se pozove na datum priznanice za troškove fotokopiranja kao istog datuma prvog uručenja presude, što nije logički neophodno. Štaviše, izgleda da presuda navodno nije uručena podnosiocu zahteva usled činjenice da je njegov zastupnik preminuo i da je tek 13. marta 2011. god. imenovan drugi zastupnik.

26. Iako priznanica za fotokopiranje presude nije ubedljiv dokaz uručenja iste, posebne okolnosti slučaja savetuju razmatranje.

27. U stvari, Okružni privredni sud je naveo da su oni u dva navrata pokušali da uruče presudu podnosiocu zahteva, ali bez uspeha usled odsustva/smrti zastupnika. Okružni privredni sud takođe navodi da su oni novom zastupniku omogućili pristup sudskom predmetu i da se ovo moglo desiti 6. aprila 2011. god., datum koji je naveden u priznanici za fotokopiranje presude donete po tom predmetu.

28. Vezano sa gorenavedenim Sud smatra da je opravdano priznati da je podnosilac zahteva prvi put saznao o presudi i njenom sadržaju 6. aprila 2011. god., datum kada je novi zastupnik

dobio kopiju i taj datum je relevantan za ocenjivanje rokova u kojima zahtev treba biti podnet, shodno članu 49. Zakona.

29. Dakle, zaključak je da je zahtev podnet u roku.

30. Sud se takođe poziva na:

a. pravilo 36. stav 1. tč. a) i c) Poslovnika o radu: „*Sudu je dozvoljeno da rešava zahteve samo ako (...) zahtev nije očigledno neosnovan*“.
b. pravilo 36. stav 2. tč. b) i d): „*Sud odbacuje zahtev kao očigledno neosnovan kada zaključi da iznete činjenice ni na koji način ne opravdavaju tvrdnju o kršenju ustavnih prava, ili da podnosilac zahteva nije u dovoljnoj meri potkrepio svoju tvrdnju*“.

31. Vezano sa tim, podnosilac zahteva nije potkrepio svoju tvrdnju, objašnjavajući kako i zašto je došlo do kršenja ili dostavio dokaze da dokaže da je prekršeno Ustavom zagarantovano pravo.
32. Ustavni sud ponavlja da, po Ustavu nije apelacioni sud, ili sud četvrte instance, kada se razmatraju odluke donete od strane redovnih sudova. Uloga redovnih sudova je da tumače zakon i primene odgovarajuća pravila postupka i materijalnog prava (vidi, *mutatis mutandis*, García Ruiz protiv Španije [GC], br. 30544/96, stav 28, Evropski sud za ljudska prava [ESLJP] 1999-I).

33. Sama činjenica da podnosilac zahteva nije zadovoljan ishodom slučaja, ne može samo po sebi predstavljati validnu tvrdnju kršenja člana 31 Ustava (vidi *mutatis mutandis* Presuda ESLJP Appl. br. 5503/02, Mezotur Tizsazugi Tarsulat protiv Mađarske, presuda od 26. jula 2005. god.).

34. Štaviše, zahtev ne ukazuje da je Vrhovni sud delovao na arbitraran ili nepravičan način. Nije na Ustavnom sudu da zameni sopstvenu procenu činjenica zbog one redovnih sudova i

kao opšte pravilo, na ovim sudovima je da procene dokaze pred njima. Dužnost Ustavnog suda je da utvrdi da li su postupci redovnih sudova bili pravični u celini, uključujući i način na koji su prihvaćeni dokazi (vidi Edwards protiv Ujedinjenog Kraljevstva, presuda ESLJP App. br 13071/87 stav 34, od 10. jula 1991. god.).

35. Zahtev ne ukazuje na kršenje prava i sloboda predviđenih Ustavom i Konvencijom. Štaviše, podnosilac zahteva nije uspeo da ukaže i dokaže da je osporena presuda Vrhovnog suda bila „potpuno nepravedna“, i stoga da je prekršila čl. 21, 22. i 53. Ustava i član 6. Evropske konvencije o ljudskim pravima.

36. U ovim okolnostima, ne može se smatrati da je podnosilac zahteva ispunio gorenavedene uspostavljene uslove prihvatljivosti, i zbog toga zahtev je neprihvatljiv.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113. stavu 7. Ustava i pravilom 36 Poslovnika o radu, je jednoglasno

ODLUČIO

I. DA ODBACI zahtev kao neprihvatljiv;

II. Ova odluka će biti dostavljena stranama i objavljena u Službenom listu, u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona; i

III. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac **Predsednik Ustavnog sud**

Almiro Rodrigues Prof. dr Enver Hasani

KI 161 / 11 od 22. maja 2012 - Ocena ustavnosti Odluke Vrhovnog suda Kosova Ac.br.2/2011 od 10. juna 2010

Predmet KI 161/11, odluka od 19. aprila 2012 godine.

Ključne reči; individualni zahtev, pravo na imovinu, priznanje strane presude, očigledno neosnovan.

Podnosilac zahteva je podneo podnesak u skladu sa članom 113.7 Ustava Kosova, osporavajući rešenje Vrhovnog suda Kosova Ac. br. 2/2011 od 10. juna 2011. godine kojom je potvrđeno rešenje Okružnog suda u Prizrenu Ndr. br. 302/10 od 23. novembra 2010. godine i odbijen predlog podnosioca zahteva da se mu se prizna kupoprodajni ugovor Leg. br. 1255/99 od 25. juna 1999. godine overen u Prvom opštinskom sudu u Beogradu kao rešenje strane države.

Podnosilac zahteva je osporavajući rešenje Vrhovnog suda Kosova Ac. br. 2/2011 od 10. juna 2011. godine, zahtevao je od Ustavnog suda da slučaj ugovora u sporu treba tretirati kao rešenje strane države, odnosno države Srbije, te Sud treba da prihvati i ovaj ugovor kao rešenje strane države.

Odlučujući o zahtevu podnosioca Milan Petrović, Ustavni sud je nakon razmatranja postupka u celini, nije utvrdio da su odgovarajući postupci pred redovnim sudovima na bilo koji način bili nepravedni ili arbitrarni. Stoga Sud je zaključio da zahtev očigledno neosnovan jer iznete činjenice ni na koji način ne opravdavaju tvrdnju i kršenju ustavnih prava.

Priština, 25. aprila 2012.

Br. ref.: RK224/12

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI161/11

Podnosilac

Milan Petrović

Ocena ustavnosti rešenja Vrhovnog suda Kosova

Ac. br. 2/2011 od 10. juna 2011. godine

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik

Kadri Kryeziu, zamenik predsednika

Robert Carolan, sudija

Altay Suroy, sudija

Almiro Rodrigues, sudija

Snezhana Botusharova, sudija

Ivan Čukalović, sudija

Gjyljeta Mushkolaj, sudija

Iliriana Islami, sudija.

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je Milan Petrović iz Prizrena, koga pred Ustavnim sudom Kosova zastupa advokat Ymer Koro iz Prizrena.

Osporena odluka

2. Osporeno je rešenje Vrhovnog suda Kosova Ac. br. 2/2011 od 10. juna 2011. godine, koje je podnosiocu zahteva uručeno dana 10. avgusta 2011. godine, kojim je potvrđeno rešenje Okružnog suda u Prizrenu Ndr. br. 302/10 od 23. novembra 2010. godine i odbijen predlog podnosioca zahteva da se mu se prizna kupoprodajni ugovor Leg. br. 1255/99 od 25. juna 1999. godine overen u Prvom opštinskom sudu u Beogradu kao rešenje strane države.

Predmetna stvar

3. Podnosilac zahteva osporava rešenje Vrhovnog suda Kosova Ac. br. 2/2011 od 10. juna 2011. godine, ne navodeći konkretno članove Ustava koji su povređeni, ali se iz zahteva može zaključiti da je predmetna stvar imovinsko pravni spor u kome podnosilac zahteva smatra da „... slučaj ugovora u sporu treba tretirati kao rešenje strane države, odnosno države Srbije, te Sud treba da prihvati i ovaj ugovor kao rešenje strane države."

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na članovima 113.7 i 21.4 Ustava, članovima 20, 22.7 i 22.8 Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo od 16. decembra 2008. (u daljem tekstu: „Zakon“) i pravilu 56. stav 2. Poslovnika.

Postupak pred Ustavnim sudom

5. Podnosilac zahteva je dana 10. decembra 2011. godine je u Prizrenu putem pošte, podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: „Sud“) koji je u Sudu registrovan dana 13. decembra 2012. godine.

6. Dana 27. januara 2012. godine Ustavni sud je obavestio podnosioca zahteva, Okružni sud u Prizrenu i Vrhovni sud Kosova, da je pokrenut postupak ispitivanja ustavnosti odluka po predmetu br. KI-161-11.

7. Dana 19. aprila 2012. god., nakon razmatranja izveštaja sudije Altaya Suroya, Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Ivan Čukalović (predsedavajući), Iliriana Islami i Gjyljeta Mushkolaj, je iznelo preporuku sudu u punom sastavu 0 neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

8. Podnosilac zahteva je Okružnom sudu u Prizrenu podneo predlog za priznavanje kupoprodajnog ugovora o stanu Leg. br. 1255/99 overenog kod Prvog opštinskog suda u Beogradu od dana 25. juna. 1999. godine. Kojim je podnosilac zahteva kupio stan u sporu od Sekretarijata unutrašnjih poslova u Prizrenu, koji je bio vlasnik ovog stana, predmetni stan se nalazi u Prizrenu, ali isti je ugovor overio u Prvom opštinskom sudu u

Beogradu zbog uslova koji su se dogodili nakon intervencije NATO trupa.

9. Okružni su u Prizrenu je rešenjem Ndr. br. 302/10 od 23. novembra 2010. godine odbio predlog podnosioca zahteva kao neosnovan smatrajući da ugovor ne ispunjava uslove predviđene Zakonom o rešavanju sukoba zakona sa propisima drugih zemalja Službeni list SFRJ br. 43/1982 koji u članu 86. predviđa sledeće:

„Strana sudska odluka izjednačuje se sa odlukom suda Savezne Republike Jugoslavije i proizvodi pravno dejstvo u Saveznoj Republici Jugoslaviji samo ako je prizna sud Savezne Republike Jugoslavije.“

„Stranom sudskom odlukom u smislu stava 1. Ovog člana smatra se poravnanje zaključeno pred sudom (sudsko poravnanje).“

„Stranom sudskom odlukom smatra se i odluka drugog organa koja je u državi u kojoj je donesena izjednačena sa sudskom odlukom odnosno sudskim poravnanjem ako se njome regulišu odnosi predviđeni u članu 1. ovog zakona.“

10. Na ovakvo rešenje podnosilac zahteva je izjavio žalbu Vrhovnom sudu Kosova, Vrhovni sud Kosova je rešenjem Ac. br. 2/2011 odbio predlog podnosioca zahteva kao neosnovan i potvrdio rešenje Okružnog suda u Prizrenu Ndr. br. 302/2010 od 23. novembra 2010. godine. Obrazlažući presudu na sledeći način:

“…nisu ispunjeni uslovi za priznavanje kupoprodajnog ugovora o stanu kao strane odluke, jer se slični ugovor ne može tretirati kao sudska odluka a ni kao sudska pogodba kao što navodi predlagač u žalbi.”

Tvrdnje podnosioca zahteva

11. Podnosilac zahteva osporava rešenje Vrhovnog suda Kosova Ac. br. 2/2011 od 10. juna 2011. godine, navodeći:

"Na teritoriji Kosova stalno imamo slučajeve, i to stotine slučajeva, kada građani KOSOVA upute nadležnom Okružnom sudu za priznanje odluka stranih država u državi Kosovo i to najviše sudska rešenja za razvod braka te do sada svako slično rešenje je tretirano kao strano rešenje i kao takvo je bilo prihvaćeno od strane Okružnog suda."

"Takođe, slučaj ugovora u sporu treba tretirati kao rešenje strane države, odnosno države Srbije te Sud treba da prihvati i ovaj ugovor kao rešenje strane države."

"Pored svega ovoga, podnosilac predstavke smatra da su mu povređena prava koja mu pripadaju na osnovu Ustava Republike Kosova, te s toga predlaže da Ustavni sud Kosova prihvati ovu predstavku kao osnovanu, te i da sa njegovim rešenjem oceni i konstatuje da su rešenja predstavljena u ovoj predstavci u suprotnosti sa Ustavom Republike Kosova, te i da ih poništi kao takve."

Ocena prihvatljivosti zahteva

12. Da bi bio u mogućnosti da presudi o podnesku podnosioca zahteva, Sud prvo treba da proveri da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti predviđene Ustavom, detaljnije obrazložene u Zakonu o Ustavnom sudu i Poslovniku o radu.

13. Zahtev podnosioca zahteva je u skladu sa vremenskim rokovima određenim Ustavom, Zakonom ili Poslovnikom, način

računanja vremenskih rokova predviđen je u pravilu 27 tačkama 3. i 6. Poslovnika koje predviđaju sledeće:

"3. Kada je rok određen u mesecima, isti ističe na kraj istog dana u mesecu na koji se desio taj događaj ili radnja od kojeg počinje računjanje ili kada je prikladno prvog narednog dana u mesecu;"

"6. Kada se u suprotnom rok završi u subotu, nedelju ili na dan službenog praznika, isti će se produžiti do isteka prvog sledećeg radnog dana."

14. Član 48. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo predviđa:

„Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori."

15. Po Ustavu, Ustavni sud nije apelacioni sud, kada se razmatraju odluke donete od strane redovnih sudova. Uloga redovnih sudova je da tumače zakon i primene odgovarajuća pravila postupka i materijalnog prava (vidi, *mutatis mutandis*, García Ruiz protiv Španije [GC], br. 30544/96, stav 28, Evropski sud za ljudska prava [ESLJP] 1999-I).

16. Podnosilac zahteva nije podneo nikakav *prima facie* dokaz koji ukazuje na povredu njegovih ustavnih prava (vidi, Vanek protiv Slovačke Republike, Odluka ESLJP u vezi sa prihvatljivošću zahteva, br. 53363/99 od 31. maja 2005. God.). Podnosilac zahteva ne navodi koji članovi Ustava podržavaju njegov zahtev, kao što je predviđeno u članu 113.7. Ustava i članu 48. Zakona.

17. U ovom slučaju podnosiocu zahteva su pružene mnogobrojne mogućnosti da predstavi svoj slučaj i ospori tumačenje zakona za koje smatra da je netačno, pred Okružnim sudom u Prizrenu i Vrhovnim sudom Kosova. Nakon razmatranja postupka u celini, Ustavni sud nije utvrdio da su odgovarajući postupci na bilo koji način bili nepravedni ili arbitrarni (vidi, mutatis mutandis, Shub protiv Litvanije, Odluka ESLJP u vezi sa prihvatljivošću zahteva, br. 17064/06 od 30. juna 2009. god.).

18. Konačno, uslovi za prihvatljivost nisu ispunjeni u ovom podnesku. On nije uspeo da navede i podrži dokazima da su mu osporenom odlukom navodno povređena ustavna prava i slobode.

19. Iz toga proizilazi da je zahtev očigledno neosnovan u skladu sa pravilom 36 (2b) Pravilnika o radu koja predviđa: *„Sud odbacuje zahtev kao očigledno neosnovan kada zaključi b) da iznete činjenice ni na koji način ne opravdavaju tvrdnju i kršenju ustavnih prava.“*

IZ OVIH RAZLOGA

Ustavni sud Kosova, u skladu sa članom 113.7 Ustava , članom 20. Zakona, i pravilom 56 stav 2. i pravilom 36 (2b) Poslovnika o radu, na zasedanju održanom 19. aprila 2012. god., je jednoglasno

ODLUČIO

I. DA ODBIJE zahtev kao neprihvatljiv;

II. Ova odluka će biti dostavljena stranama i objavljena u Službenom listu, u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona o Ustavnom sudu; i

III. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac **Predsednik Ustavnog suda**

Altay Suroy Prof. dr Enver Hasani

KI 160 / 11 od 10. maja 2012 - Ocena ustavnosti odluke Posebne komore Vrhovnog suda Kosova , ASC - 09 - 0106 , od 7. oktobra 2011

Slučaj KI 160/11, odluka od 19. aprila 2012. godine

Ključne reči: individualni zahtev, privremene mere, pravo na pravično i nepristrasno suđenje, kršenje individualnih prava i sloboda, očigledno neosnovan

Podnosioci zahteva su podneli zahtev u skladu sa članom 113.7 Ustava Kosova, navodeći da su njihova individulna prava i slobode zagarantovana Ustavom i ESLJP prekršena odlukom Žalbenog veća Posebne komore Vrhovnog suda Kosova, ASC-09-0106 od 7. oktobra 2011. godine, koje je odbilo žalbu KAP-a kao neosnovanu i potvrdilo presudu Sudskog veća od 22. oktobra 2009. godine. (presuda ASC-08-0056). Žalbeno veće je odlučilo da "Zbog činjenice da tužilac u konkretnom slučaju nije bio stranka u prethodnom sudskom postupku i pošto kompanija nije imala redovne mogućnosti da iznese dokaze koji podupiru njen stav i da koristi redovna sredstva koja su na raspolagaju stranke u postupku, iz ovih potpuno proceduralnih pitanja treba izvesti zaključak da prethodna presuda ne može da spreči razmatranje tužbe tužioca ENG Office." Dalje, podnosioci zahteva su tražili od Suda da uvede privremene mere.

Sud je zaključio da je zahtev podnosioca neosnovan zato što podnosioci zahteva nisu podneli dokaze da su relevantni postupci na bilo koji način bili nepravični ili sadržani samovoljnošću. Stoga, Sud je zaključio da je zahtev očigledno neosnovan u skladu sa pravilom 36 (1.c) Poslovnika o radu. Dalje, što se tiče pitanja podnosioca zahteva o pravnom statusu KAP-a, Sud je zaključio da je već odlučio o pravnom status KAP-a u svojoj presudi u slučaju br. KI25/10. Stoga, o ovome se neće postupati u ovom slučaju, u skladu sa pravilom 36 (3) (e) koje predviđa "Zahtev nije dopustiv za razmatranje u svakom od sledećih slučajeva: kada je Sud već doneo odluku o predmetnoj stvari i kada

zahtev ne sadrži dovoljan osnov za donošenje nove odluke". Štaviše, što se tiče zahteva za uvođenje privremene mere Sud zaključuje da uzimajući u obzir da je zahtev proglašen neprihvatljivim podnosioci zahteva nemaju pravo na osnovu pravila 54. (1) Poslovnika o radu da zahtevaju privremene mere.

Priština, 26. april 2012. god.

Br. ref.: RK226/12

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI 160/11

Podnosilac

Kosovska agencija za privatizaciju

Ocena ustavnosti odluke Posebne komore Vrhovnog suda Kosova, ASC-09-0106, od 7. oktobra 2011. god.

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik

Kadri Kryeziu, zamenik predsednika

Robert Carolan, sudija

Altay Suroy, sudija

Almiro Rodrigues, sudija

Snezhana Botusharova, sudija

Ivan Čukalović, sudija

Gjyljeta Mushkolaj, sudija

Iliriana Islami, sudija

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je Kosovska agencija za privatizaciju (u daljem tekstu KAP), koju zastupa viši pravni službenik KAP-a, g. Gani Ademi.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava odluku Žalbenog veća Posebne komore Vrhovnog suda Kosova (u daljem tekstu: Žalbeno veće) ASC-09-0106 od 7. oktobra 2011, koja je njemu uručena 18. oktobra 2011. god.

Predmetna stvar

3. Podnosilac zahteva tvrdi da mu gorenavedena odluka povređuje prava zagarantovana Ustavom Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), članove 102.3 [Opšta načela sudskog sistema], 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], kao i član 6. [Pravo na pravično suđenje] Evropske konvencije o ljudskim pravima i slobodama (u daljem tekstu: ESLJP).

4. Pored toga, podnosilac zahteva traži od Ustavnog suda da uvede privremene mere obustavljajući izvršenje presude Posebne komore, ASC-09-0106, iz razloga što *„Postoji rizik da tužilac traži prinudno izvršenje presude ASC-09-0106 i da na takav način prouzrokuje nepopravljivu štetu za optuženog i da se javni interes povređuje. Istovremeno, pošto je čitav postupak tenderisanja tokom procesa privatizacije sproveden primenljivim zakonom, može da se shvati negativno od strane javnosti i da broj učesnika na tenderu pada."*

Pravni osnov

5. Zahtev je zasnovan na članu 113.7 Ustava, članovima 22. i 27. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo od 15. januara 2009. god. (br. 03/L-121), (u daljem tekstu Zakon) i pravila 54, 55. i 56. (2) Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).

Postupak pred Sudom

6. Dana 12. decembra 2011, podnosilac zahteva je podneo zahtev Sudu.

7. Predsednik je 17. januara 2012. imenovao sudiju Almira Rodriguesa za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje u sastavu sudija: Robert Carolan (predsedavajući), Enver Hasani i Kadri Kryeziu.

8. Dana 6. februara 2012, zahtev je dostavljen Posebnoj komori.

9. Veće za razmatranje je 19. aprila 2012. god. razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i iznelo Sudu preporuku o neprihvatljivosti zahteva.

Kratak opis činjenica

10. 2006. godine, Kosovska poverilačka agencija (u daljem tekstu: KPA) je raspisala tender za prodaju New Co "Jugoterm" u Gnjilanu.

11. Dana 14. novembra 2006. god., jedan od ponuđača , g. Sh. A, žalio se Posebnoj komori zahtevajući poništenje tenderskog postupka jer je, navodno, bilo tajnih sporazuma između ponuđača, pri čemu je i on sam bio deo tih sporazuma, i stoga su pravila tendera kršena.

12. 8. avgusta 2007. god., Posebna komora je donela presudu (presuda SCC-06-0475), kojom je delimično prihvatila tužbu. Posebna komora je obavezala KPA da poništi tender u kome je javno preduzeće "Eng Office" bilo proglašeno pobednikom u prodaji New Co "Jugoterm" jer je Posebna komora ustanovila da je bilo nepravilnosti u tenderskom postupku. Deo tužbe kojim se zahteva od Posebne komore da naloži KPA da organizuje novi tender za gorenavedeno preduzeće je odbačen jer zavisi od KPA hoće li objaviti novi tender ili neće.

13. Ponuđač koji je kupio New Co "Jugoterm", "Eng Office" je tražio od iste Posebne komore da preispita presudu Posebne komore od 8. avgusta 2007. god.

14. Dana 5. februara 2008. god., ista Posebna komora (odluka SCA-08-0007) je odbila zahtev "Eng Office"-a o preispitivanju sa obrazloženjem da nisu postavljeni novi činjenični ili pravni navodi i da je presuda Posebne komore od 8. avgusta 2007. god. u skladu sa primenljivim zakonom. Ova odluka je bila pravosnažna i obavezujuća i nije se moglo žaliti na nju.

15. Dana 3. marta 2008. god., "Eng Office" je podneo žalbu Posebnoj komori protiv KPA zbog kršenja pravila tendera i predložio da KPA treba da se obavezuje da potpiše ugovor sa "Eng Office" kao pobednikom u tenderskom postupku i da plati kompenzaciju za materijalnu i nematerijalnu štetu.

16. U međuvremenu, 21. maja 2008, Skupština Republike Kosovo (u daljem tekstu: Skupština) je usvojila Zakon br. 03/L-067 o Kosovskoj agenciji za privatizaciju (u daljem tekstu: Zakon o KAP-u). Član 1. Zakona o KAP-u navodi da je„Kosovska agencija za privatizaciju (u daljem tekstu "Agencija") ustanovljena kao jedno nezavisno javno telo ..." i „...uspostavljena kao naslednik Kosovske povereničke agencije koja je regulisana prema UNMIK-ovoj Uredbi 2002/12 "O uspostavljanju Kosovske povereničke agencije", sa izmenama i dopunama, i svom imovinom i obavezama koji će kasnije postati imovina i odgovornost Agencije". Pored toga, član 31. Zakona o KAP-u u stavu 1. određuje da će Zakon o KAP-u "zameniti bilo koju odredbu primenjivog zakona koja nije u skladu sa njim" a u stavu 2. se navodi da će "Uredba UNMIK-a 2002/12, sa svojim izmenama i dopunama, prestati da proizvodi pravno dejstvo danom stupanja na snagu ovog zakona".

17. Dana 22. oktobra 2009. god., Sudsko veće Posebne komore Vrhovnog suda Kosova (u daljem tekstu: Sudsko veće) je delimično usvojilo tužbu "Eng Office". Sudsko veće je zaključilo (presuda SCC-08-0056) da je "Eng Office" ponuđač pobednik,

obavezivao KPA i KAP da pronađe sredstvo i postupak kako bi mogao da okonča tender i obavezao KPA da isplati kompenzaciju za materijalnu štetu. Sudsko veće je zaključilo na osnovu podnetih dokaza da je poništenje koje je izvršio Upravni direktor KPA nevažeće jer je Odbor direktora jedini ovlašćeni organ za poništenje tendera. Dalje, Sudsko veće je zaključilo da ovaj slučaj ne može da se smatra *res judicata* zato što su bile druge stranke u presudi SCC-06-0475 od 8. avgusta 2007. god. od onih koje su u ovom slučaju, te da je zahtev, takođe, drugačiji.

18. Dana 17. decembra 2009. god., KAP je podneo žalbu Žalbenom veću na presudu 22. oktobra 2009. god., jer ta presuda povređuje načelo *res judicata*.

19. Dana 7. oktobra 2010. god., Žalbeno veće (presuda ASC-09-0106) je odbilo žalbu KAP-a kao neosnovanu i potvrdilo presudu Sudskog veća od 22. oktobra 2009. god. (presuda ASC-08-0056). Žalbeno veće je odlučilo da *„Zbog činjenice da tužilac u pomenutom predmetu nije bio stranka u prethodnom sudskom postupku i pošto kompanija nije imala redovne mogućnosti da iznese dokaze koje podupiru njen stav i da koristi redovna sredstva koja su na raspolaganju stranke u postupku, iz ovih potpuno proceduralnih pitanja treba izvesti zaključak da prethodna presuda ne može da spreči razmatranje tužbe tužioca ENG Office."*

Navodi podnosioca zahteva

I. Što se tiče pravnog statusa KAP-a

20. Podnosilac zahteva tvrdi da je Posebna komora prekršila Zakon usvojen od Skupštine Kosova o uspostavljanju Kosovske agencije za privatizaciju (Zakon br. 03/L-067), primenljivi zakon na Kosovu i član 102. Ustava priznavajući KPA-u pravni status pred Posebnom komorom.

21. Po mišljenju podnosioca zahteva, Posebna komora je deo Vrhovnog suda Kosova i ima obavezu da sprovodi zakone koje je usvojila Skupština Kosova. Presudom ASC-09-0106, KPA-u je priznat pravni status i pravo da bude stranka pred Posebnom komorom iako je KPA kao subjekat prestao da postoji Zakonom br. 03/L-067. Izvršna odluka UNMIK-a br. 2008/34 od 29. juna 2008. god. pokazuje da su aktivnosti KPA prestale *de facto* i *de iure*.

22. Posebna komora je navodno u prethodnim presudama odlučila da KAP može da zastupa društvena preduzeća pred Posebnom komorom samo ako KPA ne iskoristi pravo da zastupa društveno preduzeće ili ako nema to pravo. Sledstveno,navodi se da je ovo u suprotnosti sa primenljivim zakonom Kosova, Zakonom br. 03/L-067.

II. Što se tiče navodne povrede načela *res judicata*

23. Dalje podnosilac zahteva tvrdi da je presudama SCC-08-0056 i ASC-09-0106, Posebna komora odlučila o pravnoj stvari koja je pre već bila rešena presudom SCC-06-0475 od 8. avgusta 2007. Stoga, je Posebna komora navodno prekršila načelo *res judicata* pošto je predmetna stvar presude po SCC-06-0475 od 8. avgusta 2007. i SCC-08-0056 od 22. oktobra 2009. god. bila pitanje tendera objavljenog od KPA za privatizaciju New Co "Jugoterm". Po prvom slučaju SCC-06-0475 od 8. avgusta 2007. god., Posebna komora je donela odluku o poništenju tendera; dok je po drugom slučaju SCC-08-0056 od 22. oktobra 2009. god., donela odluku kojom se traži da se okonča tender potpisivanjem ugovora o prodaji.

24. Podnosilac zahteva dalje tvrdi da i sama Posebna komora na indirektan način priznaje da izvršava preispitivanje presuđene stvari:

„...

i) U presudi SCC-08-0056 (str. 10.) PV je istakla da je presuda SCC-06-0475 doneta pod uticajem sledećih okolnosti:

„Veće ističe činjenicu da je u to vreme bilo informisano putem pisma da je bord Kosovske poverilačke agencije poništio tender. Tako ispada da je to lažna izjava.“ Nastavlja sa sledećem konstatacijom da: „Možda bi bilo uputno da Posebna komora Vrhovnog suda Kosova o pitanjima koja se nadovezuju na PAK pozove na suđenje ponuđivača privremenog dobitnika, odnosno ENG Office. Menadžere Kosovske poverilačke agencije u vezi poništenja tendera“,

i

ii) Presudom ASC-09-0106 (poslednja stranica) Posebna komora je istakla da u slučaju SCC-06-0475 ENF Office nije bila stranka u postupku prema tome nije bila u prilici da iznosi svoju odbranu, prema tome ne bi trebalo da joj se odbije novi sudski postupak.

...“

Ocena prihvatljivosti zahteva

25. Sud primećuje da se podnosioci zahteva žale na dva pitanja:

i. pravni status KAP-a;

ii. povreda načela *res judicata*.

26. U ovom smislu, da bi mogao da presudi po zahtevu podnosioca zahteva, Sud prvo mora da ispita da li je podnosilac zahteva ispunio sve uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom, Zakonom i Poslovnikom o radu.

I. Što se tiče pravnog status KAP-a

27. Ustavni sud je već odlučio o pravnom statusu KAP-a u svojoj presudi po slučaju br. KI. 25/10.

28. Sud je odlučio "*da je Posebna komora Vrhovnog suda (...) smatrala Zakon br. 03/L-067 ne za zakon, koji je pravilno usvojen od Skupštine Kosova, nego za interna važeća i obavezujuća pravila organizacije za KAP, koju je okarakterisao kao faktički entitet, umesto nezavisnog javnog organa koji ima puni pravni položaj, kao što je utvrđeno u Zakonu br. 03/L-067.*

29. Ustavni sud je zaključio u tom slučaju da *"ne primenjujući Zakon 03/L-067 o KAP-u, koji je pravilno usvojen od Skupštine, Posebna komora je postupila u suprotnosti sa članom 102. Ustava."*

30. Sledstveno, ovo pitanje neće da bude razmatrano u ovom slučaju, u skladu sa pravilom 36.(3) (e) Poslovnika koje predviđa: " *Zahtev nije dopustiv za razmatranje u svakom od sledećih slučajeva: kada je Sud već doneo odluku o predmetnoj stvari i kada zahtev ne sadrži dovoljan osnov za donošenje nove odluke ".*

II. Što se tiče povrede načela *res judicata*

31. Što se tiče povrede načela *res judicata* Sud naglašava da po Ustavu nije njegova uloga da postupa kao sud četvrtog stepena kada razmatra odluke donete od redovnih sudova.

32. Uloga redovnih sudova je da tumače i primene relevantna pravila procesnog i materijalnog prava (vidi, mutatis mutandis, Garcia Ruiz protiv Španije [Ge], br. 30544/96, § 28, Evropski sud za ljudska prava [ESLJP] 1999-1).

33. Sud može samo razmatrati da li su dokazi predstavljeni na način kao i postupak uopšte, gledajući u celosti, izvršeni na takav način da je podnosilac zahteva imao pravičan sudski proces (vidi među raznim navodima, Izveštaj Evropske komisije o ljudskim pravima u slučaju Edwards protiv Ujedinjenog Kraljevstva, App. br 13071187 od 10. jula 1991).

34. U sadašnjem slučaju, podnosilac zahteva prosto se ne slaže sa nalazima sudova u vezi sa ovim slučajem i ukazuje na određene pravne odredbe Ustava i Evropske konvencije da su povređene osporenom odlukom Posebne komore. Međutim, podnosilac zahteva ne objašnjava kako i zašto je Posebna komora povredila one pravne odredbe što znači da podnosilac zahteva ne potkrepljuje slučaj na osnovama ustavnosti.

35. U celini podnosilac zahteva ne pokazuje da su postupci pred Posebnom komorom bili na bilo koji način nepravični ili ukaljani arbitrarnošću (vidi *mutatis mutandis*, Shub protiv Litvanije, odluka ESLJP-a u vezi sa prihvatljivošću zahteva br. 17064/06 od 30. juna 2009. god.).

36. Pravilo 36.(2) (d) Poslovnika predviđa da „Sud odbacuje zahtev kao očigledno neosnovan kada zaključi (...) da podnosilac zahteva nije u dovoljnoj meri potkrepio svoju tvrdnju“.

37. Sledstveno, uzimajući u obzir gorenavedena razmatranja, proizilazi da zahtev u celosti treba da bude odbačen kao očigledno neosnovan.

Ocena zahteva za privremene mere

38. Član 27. Zakona i, naročito, pravilo 54. (1) Poslovnika o radu predviđaju da “uvek kada upućivanje nije rešeno pred Sudom i kada Sud nije presudio o merodavnosti predmeta, strana može zahtevati uvođenje privremenih mera.“ Međutim, uzimajući u

obzir da je zahtev proglašen neprihvatljivim, podnosilac zahteva nema pravo na osnovu pravila 54. (1) Poslovnika o radu da zahteva privremene mere.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa pravilima 36 (3) (e), 36 (3) (d), 54 (1) i 56 (2) Poslovnika o radu, dana 19. aprila 2012. god., je jednoglasno

ODLUČIO

I. DA ODBACI zahtev kao neprihvatljiv;

II. DA ODBIJE zahtev za privremene mere;

III. Ova odluka će biti dostavljena stranama i biće objavljena u Službenom listu, u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona; i

IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac **Predsednik Ustavnog suda**

Almiro Rodrigues Prof. dr Enver Hasani

KI 153 / 11 od 22. maja 2012 - Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda , A. nema . 564/2011 , od 5. avgusta 2011

Slučaj KI 153/11, odluka od 19. aprila 2012. godine

Ključne reči: upravni postupak, jednakost pred zakonom, zdravstvena i socijalna zaštita, individualni zahtev, kršenje individualnih prava i sloboda, očigledna neosnovanost

Podosilac zahteva je podnela zahtev u skladu sa članom 113.7 Ustava Kosova navodeći da su njena prava iz člana 24 [Jednakost pred Zakonom] i 51 [Zdravstvena i socijalna zaštita] prekršena presudom Vrhovnog suda, koji je zaključio da dokazi dokazuju da podnosilac zahteva ne ispunjava pravne kriterijume za priznavanje zahtevanih prava na penziju za lica sa ograničenim sposobnostima.

Sud je zaključio da je zahtev neosnovan zato što podnosilac zahteva nije podnela dokaze da su relevantni postupci na bilo koji način bili nepravični i sadržani proizvoljnošću.

Stoga, Sud je zaključio da je zahtev očigledno neosnovan u skladu sa pravilom 36 (1.c) Poslovnika o radu.

Priština, 26. april 2012. god.

Br. ref.: RK225/12

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI 153/11

Podnosilac

Fazilja Berisha

Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda, A. br. 564/2011,

od 5. avgusta 2011. godine

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik

Kadri Kryeziu, zamenik predsednika

Robert Carolan, sudija

Altay Suroy, sudija

Almiro Rodrigues, sudija

Snezhana Botusharova, sudija

Ivan Čukalović, sudija

Gjyljeta Mushkolaj, sudija

Iliriana Islami, sudija.

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac je gđa Fazilja Berisha, koju zastupa njen sin gdin Ramadan Berisha iz Prištine.

Osporena odluka

2. Podnosilac osporava presudu Vrhovnog suda A. br. 564/2011 od 5. avgusta 2011. koja je dostavljena podnosiocu zahteva neodređenog datuma.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar zahteva je ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda A. br. 564/2011 od strane Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud), kojom su, navodno, njena prava garantovana Ustavom Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), član 24. (Jednakost pred zakonom) i član 51. (Zdravstvena i socijalna zaštita) povređena.

Pravni osnov

4. Član 113. Ustava, član 22. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo od 15. januara 2009. (br. 03/L-121), (u daljem tekstu:

Zakon) i pravilo 56. (2) Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).

Postupak pred Ustavnim sudom

5. Dana 30. novembra 2011, podnosilac je podneo zahtev Ustavnom sudu.

6. Odlukom predsednika (br. GJR. KI 153/11 od 17. januara 2012), sudija Altay Suroy je imenovan za sudiju izvestioca. Istog dana, odlukom predsednika br. KSH. 153/11 imenovano je Veće za razmatranje sastavljeno od sudija: Ivan Čukalović (predsedavajući), Gjyljeta Mushkolaj i Iliriana Islami.

7. Dana 3. februara 2012. Ustavni sud je zatražio od podnosilaca zahteva da obavesti ovaj sud kada je podnosiocu bila uručena presuda Vrhovnog suda A. br. 564/2011 od 5. avgusta 2011. i da dostavi odluku Žalbenog veća br. 5066727 od 20. aprila 2011. Do sada nikakav odgovor nije dobijen.

8. Dana 6. februara 2011, Ustavni sud je upoznao sa zahtevom Vrhovni sud i Ministarstvo rada i socijalne zaštite – Žalbeno veće (u daljem tekstu: Žalbeno veće).

9. Dana 19. aprila 2012. god. nakon razmatranja izveštaja sudije izvestioca, Veće za razmatranje je preporučilo Sudu u punom sastavu da odbije zahtev kao neprihvatljiv.

Pregled činjenica

10. Dana 19. januara 2011. godine, lekarska komisija osnovana sa ciljem da utvrdi da li podnosioci zahteva ispunjavaju uslove za invalidske penzije, odbila je zahtev podnosioca zahteva za invalidsku penziju na osnovu zaključaka i mišljenja medicinske

komisije prvostepenog suda od 6. decembra 2010, koja je procenila da podnosilac nije dokazao trajnu nesposobnost za rad, kao što je predviđeno članom 3. (Kriterijum za utvrđivanje ograničene sposobnosti) Zakona br. 2003/23 o penzijama za lica sa ograničenim sposobnostima na Kosovu (odluka br. 5066727). Podnosilac zahteva se žalila na ovu odluku u Ministarstvu rada i socijalne zaštite - Odeljenje penzijske uprave (u daljem tekstu: Odeljenje penzijske uprave).

11. Dana 17. marta 2011, Odeljenje penzijske uprave je odbilo žalbu podnosioca kao neosnovanu i podržalo odluku Lekarske komisije (odluka br. 5066727). Podnosilac se protiv ove odluke žalila Žalbenom veću.

12. Dana 20. aprila 2011, Žalbeno veće je odbacilo žalbu podnosioca kao neosnovanu i podržalo odluku Odeljenja penzijske uprave (odluka br. 506727). Podnosilac je pokrenuo postupak za administrativni sukob pred Vrhovnim sudom.

13. Dana 5. avgusta 2011, Vrhovni sud je odbacio žalbu podnosioca zahteva kao neosnovanu. Vrhovni sud je zaključio da dokazi ne dokazuju da podnosilac zahteva ne ispunjava pravne kriterijume za priznavanje prava na penziju za lica sa ograničenim sposobnostima (presuda A. br. 564/ 2011).

Tvrdnje podnosioca zahteva

14. Podnosilac zahteva navodi da Vrhovni sud „nije ispravno razmotrio činjenice i da Vrhovni sud uopšte nije razmotrio fizičke dokaze i nisu nas pozvali na saslušanje kao tužilačku stranu i presuda se zasniva samo na spisima predmeta.“

Ocena prihvatljivosti zahteva

15. Podnosilac zahteva navodi da su njena prava garantovana članovima 24. (Jednakost pred zakonom) i 51. (Zdravstvena i socijalna zaštita) Ustava prekršena. Da bi bio u mogućnosti da presudi po podnesku podnosioca zahteva, Sud prvo mora da proveri da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti predviđene Ustavom, detaljnije obrazložene u Zakonu o Ustavnom sudu i Poslovniku o radu.

16. U tom smislu, Sud naglašava da nije zadatak Ustavnog suda da se bavi činjeničnim ili pravnim greškama (zakonitost) navodno počinjene od strane Vrhovnog suda, osim ukoliko su povređena prava i slobode zaštićene Ustavom (ustavnost). Ustavni sud ne deluje kao sud četvrte instance kada se razmatraju odluke donete od strane redovnih sudova. Uloga redovnih sudova je da tumače zakon i primene odgovarajuća pravila postupka i materijalnog prava (vidi *mutatis mutandis*, Garcia Ruiz protiv Španije (GC), br. 30544/96 stav 28, Evropski sud za ljudska prava (ESLJP) 1999-I).

17. Ustavni sud samo može razmotriti da li su dokazi predstavljeni na takav način i da li su postupci gledano u celini bili sprovedeni na takav način da je podnosilac zahteva imao pravično suđenje (vidi, između ostalog, izveštaj EKLJP u slučaju Edvards protiv Ujedinjenog Kraljevstva, App. br. 13071/87 usvojen 10. jula 1991).

18. U konkretnom slučaju, podnosilac samo osporava da je Vrhovni sud pravilno primenjivao važeći zakon i ne slaže se sa tvrdnjama Suda koje se tiču njenog slučaja.

19. Nakon razmatranja postupka pred redovnim sudovima u celini, Ustavni sud nije utvrdio da su odgovarajući postupci na bilo koji način bili nepravedni ili arbitrarni (vidi mutatis mutandis, Shub protiv Litvanije, EKLJP-a u vezi sa prihvatljivošću zahteva, br. 17064/06 od 39. juna 2009).

20. Iz toga proizilazi da je zahtev očigledno neosnovan u skladu sa pravilom 36.1 (c) Poslovnika o radu koje predviđa: „*Sudu je*

dozvoljeno da rešava zahteve c)samo ako zahtev nije očigledno neosnovan“.

21. Iz toga sledi da je zahtev neprihvatljiv.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 36(1) (c) i pravilom 56 (2) Poslovnika o radu, dana 21. februara 2010, jednoglasno

ODLUČUJE

I. Da ODBIJE ovaj zahtev kao neprihvatljiv;

II. Ova odluka će biti dostavljena stranama i objavljena u Službenom listu u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona; i

III. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac **Predsednik Ustavnog suda**

Altay Suroy Prof. dr Enver Hasani

KI 05 / 11 od 28. maja 2012 - Ocena ustavnosti Zajedničke izjave No.122/08 od 14. oktobra 2008

Ključne reči: upravni postupak, osnovni principi opštinskih finansija, nadležnosti vlade, individualni zahtev, opštinski direktori, neiscrpljenost, univerzalna deklaracija ljudskih prava, kršenje individulanih prava i sloboda,

Podnosilac zahteva je podnela zahtev u skladu sa članom 113.7 Ustava Kosova, navodeći da su njihova prava iz člana 93 [Nadležnosti vlade], stav 6 i 7 Ustava, člana 23. stav 2. Univerzalne deklaracije o ljudskim pravima i člana 62. stav. 3. [Opštinski direktori] i 24. stav 4. [Osnovni principi opštinskih finansija], Zakona o lokalnoj samoupravi (br. 03/L-040), prekršena zajedničkom izjavom br.122/08 od 14. oktobra 2008. godine, koju su potpisali podnosilac zahteva, Centralni štrajkački odbor i Ministarstvo zdravlja Republike Kosova, kojom je podnosiocima odobreno povećanje plate.

Sud je zaključio da je zahtev neosnovan zato što podnosioci zahteva nisu iscrpeli sva primenljivim zakonom propisana pravna sredstva koja su im na raspolaganju, kao što je predviđeno UNMIK Uredbom 2001/36 o javnim službama na Kosovu ili Zakonom o radu br. 03/L-212.

Priština, 26. april 2012. god.

Br. ref.: RK227/12

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI05/11

Podnosilac

Federacija zdravstvenih sindikata Kosova

Ocena ustavnosti zajedničke izjave br. 122/08 od 14. oktobra 2008. godine

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik

Kadri Kryeziu, zamenik predsednika

Robert Carolan, sudija

Altay Suroy, sudija

Snezhana Botusharova, sudija

Ivan Čukalović, sudija

Gjyljeta Mushkolaj, sudija i

Iliriana Islami, sudija.

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je Federacija zdravstvenih sindikata Kosova (u daljem tekstu: FZSK), koju zastupa g. Armend Shkoza, advokat iz Mitrovice, koji deluje po ovlašćenju od 13. januara 2011. god. koje je potpisao predsednik FZSK-a, g. Blerim Syla.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava zajedničku izjavu br. 122/08 od 14. oktobra 2008. god., koji su potpisali podnosilac zahteva, centralni štrajkački odbor i Ministarstvo zdravstva Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Predmetna stvar

3. Podnosilac zahteva tvrdi da je prekršen član 93. st. 6. i 7. [Nadležnosti Vlade] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), član. 23. stav 2. Univerzalne deklaracije o ljudskim pravima i član 62. stav. 3. [Opštinski direktori] i član 24. stav 4. [Osnovni principi opštinskih finansija], Zakona o lokalnoj samoupravi (br. 03/L-040).

Pravni osnov

4. Član 113. stav 7. Ustava, član 22. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo (br. 03/L-121) (u daljem tekstu: Zakon) i

pravilo 56. stav 2. Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).

Postupak u Sudu

5. Podnosilac zahteva je 17. januara 2011. god. podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).

6. Predsednik je 14. februara 2011. god., odlukom br. GJR 05/11, imenovao sudiju Ilirianu Islami za sudiju izvestioca. Predsednik je istoga dana, odlukom br. KSH 05/11 imenovao Veće za razmatranje u sastavu sudija: Snezhana Botusharova (predsedavajuća), Almiro Rodrigues i Kadri Kryeziu.

7. Kopija zahteva je 4. maja 2011. god. prosleđena Vladi i u 14 opština (vidi Prilog A).

8. Sud je 16. juna 2011. god. tražio dodatne informacije od podnosioca zahteva, Vlade i opština.

9. Opština Kosovo Polje je odgovorila 24. juna 2011. god. navodeći da je ona u potpunosti sprovela zajedničku izjavu.

10. Opština Lipljan je odgovorila 27. juna 2011. god. navodeći da će ona što je pre moguće početi da nadoknađuje preostali iznos, nakon revizije budžeta za 2011.

11. Podnosilac zahteva je odgovorio 28. juna 2011. god. navodeći da su oni od opština tražili da primene zajedničku izjavu, kao i da su obavestili centralnu Vladu da zajednička izjava nije sprovedena u potpunosti.

12. Opština Vučitrn je odgovorila 2. jula 2011. god. navodeći da je ona ispunila sve obaveze u vezi sa zajedničkom izjavom.

13. Opština Klina je odgovorila 6. jula 2011. god. navodeći da će što je pre moguće isplatiti preostali iznos zdravstvenim radnicima.

14. Opština Klina je 18. jula 2011. god. Sudu dostavila odluku o izdvajanju finansijskih sredstava u cilju nadoknade preostalog iznosa zdravstvenim radnicima.

15. 11 opština još nije dostavilo nikakav odgovor na zahtev za informacije.

16. Dana 28. jula 2011. god. su tražene dodatne informacije od Vlade, uključujući Ministarstvo zdravstva, Ministarstvo javne uprave i Ministarstva ekonomije i finansija, koji su odgovorili 9, 10, 11. i 15. avgusta 2011. god.

17. Sud je 12. oktobra 2011. god. tražio od podnosioca zahteva da dostavi ovlašćenje članova FZSK-a za predsednika FZSK-a, g. Blerima Sylu, kao i listu sa imenima zdravstvenih radnika za svaku opštinu posebno, za koje se tvrdi da im pomenute opštine nisu isplatile dodatak od 44 evra, što su iste učinile 30. novembra 2011. god.

18. Sud je 21. marta 2012. god. tražio od podnosioca zahteva da priloži informacije da li je pokrenuo postupak pred jednim od redovnih sudova na Kosovu u vezi sa pitanjem iznetim Sudu.

19. Podnosilac zahteva je 22. marta 2012. god. odgovorio Sudu da nije pokrenuo drugi postupak pred redovnim sudovima jer je samo Ustavni sud nadležan da odluči o aktu zajedničke izjave koju su potpisali FZSK i Vlada Republike Kosovo. Dodatno, navodno Zakon o upravnim sporovima im ne dozvoljava da pokrenu postupak upravnog spora.

20. Veće za razmatranje je 19. aprila 2012. god. razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i Sudu iznelo preporuku o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

21. Podnosilac zahteva je registrovan kao pravno lice u Ministarstvu rada i socijalne zaštite, shodno odluci 200/06 od 11. aprila 2006. god. i odluci 531 od 1. februara 2010. god.

22. Podnosilac zahteva je 13. oktobra 2008. god., zastupajući interes svojih članova, zdravstvenih radnika, organizovao štrajk širom zemlje u cilju ispunjenja legitimnih zahteva zdravstvenih radnika.

23. Sledstveni pregovori između podnosioca zahteva, centralnog štrajkačkog odbora i Ministarstva zdravstva su rezultovali njihovom zajedničkom izjavom sa Ministarstvom zdravstva.

24. Navedena zajednička izjava je potpisana 14. oktobra 2008. god., kojom se predviđa da 13.247 zdravstvenih radnika primi dodatak u iznosu od 44 evra. Dodatak će tokom sledećih godina isplaćivati opštine, kojima će Vlada dodeliti neophodna finansijska sredstva.

25. Nakon potpisivanja zajedničke izjave počeli su da se pojavljuju problemi u vezi sa primenom iste pošto su različite strane na različite načine tumačile zajedničku izjavu.

26. Sledstveno, opštine, koje su Zakonom o lokalnoj samoupravi nadležne za upravljanje sektorom primarne zdravstvene zaštite, nisu isplaćivale dodatak od 44 evra.

27. Zdravstveni radnici su 24. februara 2009. god. organizovali štrajk u cilju implementacije zajedničke izjave od 14. oktobra 2008. god.

28. Kako bi se rešio problem, premijer je 3. marta 2009. god. održao javni sastanak sa rukovodiocima opština, na kojem su učestvovali i članovi nacionalnog saveta podnosioca zahteva kao i Savet za zaštitu ljudskih prava i sloboda, u svojstvu treće strane i jemca neprekidne implementacije zajedničke izjave. Na sastanku, premijer je od opštinskih rukovodilaca tražio da nastave implementaciju zajedničke izjave.

29. Kako bi se izbegli mogući nesporazumi, Ministarstvo ekonomije i finansija je 26. avgusta 2009. god. zahtevalo od gradonačelnika svih opština nastavak isplate dodatka od 44 evra.

30. Od usvajanja zajedničke izjave podnosilac zahteva je nadgledao primenu iste i identifikovao je uska grla u implementaciji kod odgovarajućih opština koje su nadležne za sektor primarne zdravstvene zaštite.

31. Ministarstvo ekonomije i finansija je 23. avgusta 2010. god. poslalo budžetski raspis svim opštinama, potvrđujući da su opštinama dodeljena neophodna sredstva za isplatu dodatka od 44 evra za radnike u sektoru primarne zdravstvene zaštite.

Navodi podnosioca zahteva

32. Podnosilac zahteva tvrdi da tokom 2009. i 2010. god. 14 opština (vidi Prilog A) nije ispunilo svoju obavezu isplate dodatka od 44 evra.

33. Podnosilac zahteva tvrdi da su navedene opštine svojim delima prekršile ustavnost i zakonitost pravnog poretka Republike

Kosovo, kao i međunarodne sporazume i instrumente o ljudskim pravima.

34. Neimplementacijom zajedničke izjave Vlade u odnosu na dodatka od 44 evra su posebno prekršeni član 93. st. 1, 6. i 7. Ustava, član 23. stav 2. i član 24. stav 4. Zakona br. 03/L-040 o lokalnoj samoupravi i član 23. stav 2. Univerzalne deklaracije o ljudskim pravima.

35. Podnosilac zahteva tvrdi da je nepravičnom implementacijom zajedničke izjave otprilike 3.545 (od ukupno 5.892) radnika sektora primarne zdravstvene zaštite diskriminisano jer su njihove kolege iz sektora sekundarne i tercijarne zdravstvene zaštite, kao i određene komponente sektora primarne zdravstvene zaštite primale dodatak od 44 evra.

36. Štaviše, podnosilac zahteva tvrdi da navedene opštine ne implementiraju Zakon o izmeni i dopuni zakona o kosovskom konsolidovanom budžetu za 2010. god. (Zakon br. 03/L-177 od 14. januara 2010. god.), kojim su izdvojena sredstva za isplatu dodatka od 44 evra od strane opštinskih organa, uključujući i sektor primarne zdravstvene zaštite.

37. Konačno, podnosilac zahteva od Ustavnog suda traži da se:

- utvrdi obaveza opština navedenih u tačkama 14.4 i 14.5 ovog zahteva za nadoknadu dodatka od 44 evra za sve radnike primarne zdravstvene zaštite i da se identifikuje povreda ustavnosti u vezi sa Poglavljem VI članom 93. st. 1. i 6. Nadležnostima Vladi, kao i povreda zakonitosti u vezi sa sprovođenjem Zakona br. 03/L-177 i izmenama i dopunama kosovskog konsolidovanog budžeta;

- gorenavedene opštine obavežu da ispune sve obaveze prema odgovarajućim zdravstvenim radnicima za 2009. i 2010. godinu, u vremenskom roku ne dužem od prvog tromesečja 2011. godine;

- utvrdi kontinuitet zajedničke izjave od 14. oktobra 2008. god.;

- obavežu nadležni opštinski organi da sve finansijske aktivnosti sprovode u skladu sa Zakonom o izmenama i dopunama kosovskog konsolidovanog budžeta za 2010. godinu (Zakon br. 03/L-177);
- dodatak od 44 evra ne isplaćuje na ime toplog obroka i da, na taj način, ovaj dodatak uživaju svi radnici, bez obzira na to da li koriste ili ne koriste neki od odmora koji su predviđeni važećim zakonodavstvom;

- identifikuju sredstva namenjena za učinak na radu i da se isplata dodatka od 44 evra odvoji od isplate naknade za učinak;

- podnosioci zahteva oslobode svih troškova postupka.

Odgovor Vlade i odgovarajućih ministarstava

38. Vlada i odgovarajuća ministarstva su 15. avgusta 2011. god. odgovorila:

„Primarni nivo zdravstva spada u punu nadležnost opština, stoga opštine su dužne da obezbede sredstva iz sopstvenih prihoda za ovaj nivo i da isplate iznos od 44 evra, pošto decentralizacijom troškova od Ministarstva finansija, pravilno i blagovremeno upravljanje opštinskog budžeta je nadležnost budžetskih organizacija u lokalnom nivou. Takođe Ministarstvo javne uprave je spremno za realizaciju ovih sredstava čim ova budžetska sredstva za ovu namenu budu obezbeđena od strane odnosnih opština“.

Ocena prihvatljivosti zahteva

39. Sud primećuje da podnosilac zahteva tvrdi da je prekršen član 93. st. 6. i 7. [Nadležnosti Vlade] Ustava, član. 23. stav 2. Univerzalne deklaracije o ljudskim pravima i član 62. stav. 3. [Opštinski direktori] i član 24. stav 4. [Osnovni principi opštinskih finansija], Zakona o lokalnoj samoupravi (br. 03/L-040).

40. Međutim, kako bi bio u mogućnosti da reši zahtev podnosioca zahteva, Sud prvo treba da ispita da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom i dodatno obrazloženi Zakonom i Poslovnikom o radu, posebno da li je podnosilac zahteva iscrpeo sva primenljivim zakonom propisana pravna sredstva, kao što je propisano članom 113. stavom 7. Ustava i članom 47. stavom 2. Zakona.

41. Pravilo iscrpljenja pravnih sredstva postoji da bi se odnosnim telima, uključujući sudove, dala prilika da spreče ili isprave navodno kršenje Ustava. Pravilo je zasnovano na pretpostavci da će pravni poredak Kosova obezbediti delotvoran pravni lek za kršenje ustavnih prava. (vidi, Rešenje o neprihvatljivosti, Maliqi i ostali protiv Advokatske komore Kosova od 16. decembra 2010. god. i, *mutatis mutandis*, ESLJP, Selmouni protiv Francuske, br. 25803/94, odluka od 28. jula 1999).

42. Što se tiče konkretnog zahteva, Sud primećuje da shodno članu 1. Uredbe UNMIK-a br. 2001/36 o javnim službama na Kosovu, javni službenik je *„bilo koji službenik javnog organa čija se plata isplaćuje iz konsolidovanog budžeta Kosova“*, tj. uključujući i medicinsko osoblje zdravstvenog sistema.

43. Vezano sa tim, podnosioci zahteva su kao civilni službenici imali mogućnost pokretanja postupka pred Nezavisnim nadzornim odborom u saglasnosti sa čl. 10. i 11. Uredbe UNMIK-a 2001/36 o civilnoj službi Kosova.

44. Međutim, Sud primećuje da je usvajanjem Zakona br. 03/L-149 o civilnoj službi Kosova Republike Kosovo zdravstveno osoblje zdravstvenog sistema isključeno kao kategorija civilne službe shodno članu 4. [Kategorije civilnih službenika koji nisu deo civilne službe] Zakona br. 03/L-149.

45. Pored navedenog, Sud primećuje da je medicinsko osoblje zdravstvenog sistema shodno čl. 78. [Zaštita prava zaposlenih] i 79. [Zaštita zaposlenog na sudu] Zakona br. 03/L-212 o radu moglo da podnese tužbe redovnim sudovima.

46. Ipak, iz podnesaka podnosioca zahteva proizilazi da on nije ispoštovao proceduru propisanu u Uredbi UNMIK-a 2001/36 o civilnoj službi Kosova ili Zakonu br. 03/L-212 o radu.

47. Stoga, Sud zaključuje da podnosilac zahteva nije iscrpeo sva primenljivim zakonom propisana pravna sredstva koja su mu na raspolaganju.

48. Sledi da zahtev treba da bude odbijen shodno članu 113. stavu 7. Ustava i članu 47. stavu 2. Zakona.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, shodno članu 113. stavu 7. Ustava, članu 47. stavu 2. Zakona i pravilu 56. stavu 2. Poslovnika o radu, 19. aprila 2012. god., jednoglasno

ODLUČUJE

I. DA ODBIJE zahtev kao neprihvatljiv;

II. Ova odluka će biti dostavljena stranama i objavljena u Službenom listu u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona; i

III. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac **Predsednik Ustavnog suda**

Dr.Iliriana Islami Prof. dr Enver Hasani

Prilog A

Opštine

1. Opština Đakovica
2. Opština Podujevo
3. Opština Kamenica
4. Opština Lipljan
5. Opština Peć
6. Opština Mitrovica
7. Opština Vučitrn
8. Opština Klina
9. Opština Orahovac
10. Opština Štimlje
11. Opština Obilić
12. Opština Priština
13. Opština Kosovo Polje
14. Opština Gnjilane

KI 125 / 11 od 28. maja 2012 - Zahtev za ocenu ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova Rev 217 / 2008 od 10. juna 2011

Slučaj br. KI 125/11, odluka od datuma 10. jun 2011. god.

Ključne reči; individualni zahtev, pravo na rad, očigledno neosnovan, Odluka o neprihvatljivosti

Podnosilac zahteva tvrdi da mu se osporenom odlukom javnog organa krši ustavno pravo na rad (član 49 – Pravo na rad i ostvarivanje profesije).

Ustavni sud nema dokaza da Vrhovni sud nije sudio " pravično i nepristrasno" u vezi sa gore navedenom revizijom i ne smatra da su se tom odlukom prekršila prava garantovana
Ustavom.

U ovim okolnostima, podnosilac žalbe nije "dovoljno argumentovao svoje navode", i Ustavni sud ne nalazi povredu prava garantovanih Ustavom, stoga na osnovu pravila 36, stav 2, tačke c i d, odlučio je da se zahtev odbije kao očigledno neosnovan.

Priština, 30. april 2012. god.

Br. ref.: RK228 /12

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI125/11

Podnosilac

Shaban Gojnovci

Zahtev za ocenu ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova rev. 217/2008 od 10. juna 2011. god.

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik

Kadri Kryeziu, zamenik predsednika

Robert Carolan, sudija

Altay Suroy, sudija

Almiro Rodrigues, sudija

Snezhana Botusharova, sudija

Ivan Čukalović, sudija

Gjyljeta Mushkolaj, sudija

Iliriana Islami, sudija

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je g. Shaban Gojnovci iz sela Dobri Dub, Opština Kosovo Polje.

Osporena odluka

2. Osporena odluka javnog organa kojom su navodno povređena prava garantovana Ustavom Kosova je presuda Vrhovnog suda Kosova rev. 217/2008 od 10. juna 2011. god., a koju je podnosilac zahteva primio 1. avgusta 2011.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar zahteva podnetog Ustavnom sudu Republike Kosovo 28. septembra 2011. god. je ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova rev. 217/2008 od 10. juna 2011. god. a kojom podnosilac zahteva tvrdi da mu je negirano ustavno pravo na rad.

Pravni osnov

4. Član 113.7 Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), član 47. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo od 16. decembra 2009. god. koji je stupio na snagu 15. januara 2010. god. (u daljem tekstu: Zakon) i pravilo 29. Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Sudom

5. Dana 28. septembra 2011. god., Ustavni sud je primio zahtev g. Shabana Gojnovcija i isti zaveo pod brojem KI 125/11.

6. Dana 3. oktobra 2011. god., odlukom GJR. 125/11 predsednik Suda je imenovao sudiju dr Ilirianu Islami za sudiju izvestioca i istog dana odlukom KSH. 125/11 predsednik je imenovao Veće za razmatranje u sastavu: Robert Carolan (predsedavajući) i sudije Ivan Čukalović i mr sc. Kadri Kryeziu u svojstvu članova Veća.

7. Ustavni sud je 20. februara 2012. god. obavestio Vrhovni sud Kosova i podnosioca zahteva o registrovanju predmeta.

Kratak opis činjenica

8. Dana 28. februara 2001. god., Kosovske železnice (u daljem tekstu: K. Ž.) su donele odluku br. 175 o prekidu radnog odnosa zbog čekanja na odlazak u penziju radnika Shabana Gojnovcija raspoređenog na radno mesto mašinovođe i to od 28. februara 2001. god.

9. Pod tačkom 2. ove odluke određuje se da se radniku obezbedi beneficija za dugotrajnu službu u iznosu od 120 DM za celu godinu.

10. U uvodu odluke kao pravni osnov za donošenje iste određuje se „administrativno uputstvo 2001/3 Odeljenja za transport i infrastrukturu“ usvojeno 27. februara 2001. god., dok se u obrazloženju odluke navodi da će se na osnovu ovih uputstava svim aktivnim i rezervnim zaposlenima K. Ž-a (oko 350 njih) a koji su u 2001. godini navršili ili navršavaju 60 godina ili imaju 35 godina radnog staža, računajući i beneficirani radni staž, odrediti ova materijalna beneficija za dugoročnu službu.

11. Dana 4. maja 2007. god., Opštinski sud u Prištini je doneo presudu CI. br. 428/06 kojom je usvojio kao osnovan tužbeni zahtev zastupnika tužioca g. Gojnovcija i pri tome je poništio odluku K. Ž br. 175 od 28. februara 2001. god. obavezujući tuženu K. Ž. da vrati tužioca na radno mesto mašinovođe ili na drugo mesto koje odgovara njegovoj stručnoj spremi priznavajući mu sva prava iz radnog odnosa od dana 28. februara 2001. god.
12. U obrazloženju presude Opštinski sud je naglasio da je bio nesporno ustanovljeno da je tužilac bio u radnom odnosu na neodređeno vreme sa tuženom i da „administrativna uputstva Odeljenja za transport i infrastrukturu od 27. februara 2001. god. nisu imala moć zakonskih akata i da u pravno-formalnom smislu nisu bila ni naređenja niti uredbe UNMIK-a, stoga je prekid radnog odnosa na osnovu njihovih odredbi bio protivzakonit.

13. Na ovu presudu tužena K. Ž. je podnela žalbu nadležnom sudu – Okružnom sudu u Prištini.

14. Okružni sud u Prištini je 26. februara 2008. god. doneo presudu Ac. br. 853/2007 kojom je odbio kao neosnovanu žalbu tužene K. Ž. i potvrdio presudu Opštinskog suda u Prištini Ci 428/2006 ostavljajući je na snazi.

15. Na ovu presudu tužena K. Ž. je u zakonom predviđenom roku podnela zahtev za reviziju pred Vrhovnim sudom Kosova.

16. Dana 10. juna 2011. god., Vrhovni sud Kosova je doneo presudu rev. br. 217/2008 kojom je usvojio kao osnovanu reviziju tužene K. Ž. i tom prilikom je preinačio presudu Okružnog suda u Prištini Ac. br. 853/2007 od 26. februara 2008. god. i presudu Opštinskog suda u Prištini CI. br. 428/06 od 4. maja 2007. god. tako što je tužbeni zahtev tužioca g. Shabana Gojnovcija za poništenje odluke o prekidu radnog odnosa odbio kao NEOSNOVAN.

17. Vrhovni sud je u obrazloženju svoje presude po reviziji naglasio da su sudovi nižih stepena utvrdili „ispravno i u potpunosti“ činjenično stanje u vezi sa odlučujućim činjenicama, ali su na ovo utvrđeno stanje pogrešno primenili materijalno pravo, jer su K. Ž. na osnovu iznete činjenične dokumentacije bile registrovane i delovale pod nazivom „UNMIK Železnice“ i njima je upravljao UNMIK i u skladu sa članom 3.1 Uredbe UNMIK-a 2000/47 od 18. avgusta 2000. god.: „*UNMIK, njegova imovina, fondovi i sredstva imaju imunitet u bilo kom pravnom postupku*”.

18. Dana 28. septembra 2011. god., konačno nezadovoljan presudom Vrhovnog suda, Gojnovci je podneo zahtev Ustavnom sudu pod navodom da je njemu povređeno pravo na rad koje je garantovano članom 49. Ustava Kosova.

Navodi podnosioca zahteva

19. Podnosilac zahteva je naglasio da mu je osporenom odlukom javnog organa povređeno ustavno pravo na rad (član 49 - Pravo na rad i obavljanje profesije).

Ocena prihvatljivosti zahteva

20. Da bi mogao da presudi po žalbi podnosioca zahteva, Sud prvo mora da ispita da li je podnosilac zahteva ispunio sve uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom.

21. U vezi s tim, Sud se poziva na član 113.7 Ustava koji određuje da:

"Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav ***prekršena od strane javnih organa****, ali* ***samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva****, regulisanim zakonom"*

Sud takođe uzima u obzir:

Pravilo 36. Poslovnika o radu Ustavnog suda gde se predviđa:

"(1) Sudu je dozvoljeno da rešava zahteve:

c) samo ako zahtev nije očigledno neosnovan."

22. Pozivajući se na navode podnosioca zahteva o povredi prava garantovanih Ustavom Republike Kosovo i međunarodnim konvencijama i mehanizmima, Sud ustanovljava:

23. U članu 102. [Opšta načela sudskog sistema] tački 3. Ustava je jasno predviđeno da **„Sudovi sude na osnovu Ustava i zakona."**

24. U članu **103. [Organizacija i jurisdikcija sudova)** Ustava u tački 2. je takođe jasno određeno da je „Vrhovni sud najviša sudska vlast."

25. Ustavni sud nije sud utvrđivanja činjenica i ovom prilikom želi da naglasi da je utvrđivanje činjenog stanja na ispravan i potpun način u potpunoj nadležnosti redovnih sudova i da je njegova uloga (Ustavnog suda) samo da obezbedi kompatibilnost sa pravima garantovanim Ustavom i drugim

zakonskim instrumentima i stoga ne može da postupi kao „sud četvrtog stepena“ (vidi *mutatis mutandis* i.a., Akdivar protiv Turske, 16. septembra 1996. god., R.J.D, 1996-IV, para. 65).

26. Što se tiče navodne povrede prava na rad po članu 49. Ustava Kosova, Ustavni sud naglašava da Ustav Kosova garantuje i omogućava ovo osnovno pravo svim građanima Kosova bez razlike pod jednakim uslovima za vršenje ovog prava. Ustav Kosova ne određuje uslove za uživanje ovog prava, nego ovi uslovi se određuju odgovarajućim zakonima iz oblasti radnog odnosa. U ovom smislu da li je ispoštovan način osnivanja, prekida ili drugih uslova vezanih za radi odnos, to su pitanja ocene zakonitosti, a ne ustavnosti, stoga da li je zakon primenjen ispravno ili nije, a to se povezuje i sa pitanjem utvrđivanja činjenica, u nadležnosti je redovnih sudova da ocene.

27. U ovom pogledu, Ustavni sud ne nalazi da je podnosilac zahteva dostavio bilo kakvu suštinsku činjenicu da je Vrhovni sud odlučujući po zahtevu za reviziju za koji je izričito nadležan na osnovu člana 212. ZPP povredio član 31.2 (Pravo na pravično i nepristrasno suđenje) ili član 49. (Pravo na rad i obavljanje profesije) za koje je podnosilac zahteva tvrdio da su kršeni.

28. Prosta činjenica da su podnosioci zahteva nezadovoljni ishodom slučaja ne može da im služi kao pravo da podnesu argumentovani zahtev za povredu člana 31. Ustava (vidi *mutatis mutandis* presuda ESLJP-a zahtev. br. *5503/02,* Mezotur-Tiszazugi Tarsulat protiv Mađarske, presuda od 26. jula 2005. god.

29. Pod ovim okolnostima Ustavni sud ne nalazi činjenice da Vrhovni sud nije presudio pravično i nepristrasno kada je doneo odluku kao u gorenavedenoj reviziji i ne zaključuje da su tom odlukom povređena Ustavom zagarantovana prava.

30. Pod ovim okolnostima, podnosilac zahteva “nije u dovoljnoj meri potkrepio svoju tvrdnju”, i Ustavni sud ne nalazi povredu Ustavom zagarantovanih prava, sledstveno, u skladu sa

pravilom 36. stavom 2. tačkama c i d, odlučuje da odbaci zahtev kao očigledno neosnovan, i

IZ TIH RAZLOGA

U saglasnosti sa članom 113. stavom 7. Ustava Republike Kosovo, članom 47. Zakona o Ustavnom sudu i pravilom 36 Poslovnika o radu, Ustavni sud je, na zasedanju održanom 18. januara 2012. god., jednoglasno

ODLUČIO

I. DA ODBACI zahtev kao neprihvatljiv;

II. Ova odluka će biti dostavljena stranama i objavljena u Službenom listu, u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona; i

III. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac **Predsednik Ustavnog suda**

Dr. Iliriana Islami Prof. Dr. Enver Hasani

KI 155 / 11 od 18. maja 2012 - Zahtev za preispitivanje presude Opštinskog suda u Vitini br . 22 / 2004 od 28. maja 2007 ,presuda Okružnog suda u Gnjilanu br . 323/2007 od 26. oktobra 2007 , apresuda Vrhovnog suda Kosova br . 52 / 2008 od 10. juna 2011

Slučaj KI 155/11, Rešenje o neprihvatljivosti, od 6. decembra 2012. god.

Ključne reči: individualni zahtev, očigledno neosnovan, UNMIK Uredba br. 2003/13 o promeni prava na korišćenje nepokretne imovine u društvenoj svojini

Podnosioci su podneli zahtev shodno članu 113.7 Ustava Kosova, osporavajući listu radnika Kosovske agencije za privatizaciju, koji ispunjavaju uslove za 20% od prihoda prodaje od privatizacije društvenog preduzeća "Industria Ushqimore", Prizren, jer je KAP pogrešno protumačila odredbe, članova 10.1, 10.2 i 10.4 Uredbe UNMIK-a br. 2003/13 o promeni prava na korišćenje nepokretne imovine u društvenoj svojini.

Po pitanju prihvatljivosti zahteva, sud je zaključio da je zahtev neprihvatljiv, jer podnosioci nisu: a. dostavili nikakvu prateću dokumentaciju da li su iscrpeli sva pravna sredstva; b. potkrepili žalbu na ustavnoj osnovi i c. pružili bilo kakav dokaz da su njihova prava i slobode povređena od strane javnog organa.

Priština, 04. maj 2012. god.

Br. ref.: RK230/12

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI155/11

Podnosilac

Avni Sahiti i ostali članovi porodice Sahiti

Zahtev za ocenu ustavnosti presude Opštinskog suda u Vitini br. 22/2004 od

28. maja 2007. god., presude Okružnog suda u Gnjilanu br. 323/2007 od

26. oktobra 2007. god., i presude Vrhovnog suda Kosova br. 52/2008 od 10. juna 2011. god.

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik

Kadri Kryeziu, zamenik predsednika

Robert Carolan, sudija

Altay Suroy, sudija

Almiro Rodrigues, sudija

Snezhana Botusharova, sudija

Ivan Čukalović, sudija

Gjyljeta Mushkolaj, sudija

Iliriana Islami, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podnet od strane Avnija Sahitija iz Ljubižde u Vitini (u daljem tekstu: „podnosilac“) u ime rođaka Binaze Sahiti i Mergime Sahiti. Podnosilac zahteva je stric pokojne Binaze Sahiti.

2. Podnosilac zahteva veruje da su on i svi članovi njegove porodice, ukupno 27 njih, bili lišeni prava na nadoknadu, kao rezultat odluka nižih sudova, odlučivši da ne odobre nadoknadu svim članovima porodice, uključujući i dalje rođake, nego da nadoknadu ograniče samo na roditelje i braću žrtve.

Pravni osnov

3. Zahtev se zasniva na članovima 113. (1) i 113. (7) Ustava, članovima 46, 47, 48. i 49. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: „Zakon”), i pravilu 56. (2) Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: „Poslovnik”).

Postupak pred Sudom

4. Podnosilac zahteva je dana 1. decembra 2011. god. podneo zahtev Sudu, koji je registrovan pod brojem KI 155/11.

5. Dana 17. januara 2012. god., predsednik je imenovao sudiju Roberta Carolana za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje sastavljeno od sudija: Altay Suroy (predsedavajući), Gjyljeta Mushkolaj i Iliriana Islami.

6. Dana 19. aprila 2012, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i iznelo Sudu preporuku o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

7. Opštinski sud u Vitini je 10. septembra 2002. god., izrekao presudu (br. P.o. 92/2002), kojom je pronašao A.B. krivim za saobraćajni prekršaj koji je rezultirao smrću Binaze Sahiti i izazvao ozbiljne povrede Mergime Sahiti. A.B. je osuđen na 18 meseci zatvora.

8. A.B. je imao osiguranje motornog vozila "Kosovo e Re". Bliži i dalji članovi porodice Binaze Sahiti i Mergim Sahiti su uložili tužbeni zahtev za nadoknadu od strane osiguravajuće kompanije za "duševni i fizički bol" usled gubitka člana porodice, Binaze Sahiti, i bola u vezi sa povredama nanetim Mergime Sahiti. Otac preminule je takođe zahtevao nadoknadu za troškove lečenja nastalih od trenutka nesreće do 29. maja 2002. god., kada je Binaze Sahiti preminula u bolnici. Ostali zahtevani troškovi su uključili i troškove sahrane i troškove za podizanje spomenika.

9. Opštinski sud u Uroševcu je 27. novembra 2003. god. zaključio da nije u njegovoj nadležnosti pitanje kompenzacije i odlučio da predmet bude upućen Opštinskom sudu u Vitini.

10. Dana 28. maja 2007. god., presudom br. 22/2004, Opštinski sud u Vitini je naložio osiguravajućem društvu da isplati nadoknadu samo nekima od podnosilaca zahteva, odnosno članovima uže porodice. Opštinski sud je doneo ovu odluku shodno članu 154. ZKP-a uzimajući u obzir izlaganja, dokaze forenzike i zastupanje stranaka u Sudu. Pošto je ocenio zahteve, Opštinski sud je odlučio da ne odobri sav zatraženi iznos.

11. Tužioci su se zatim žalili Okružnom sudu u Gnjilanu protiv odluke Opštinskog suda u vezi sa odobrenom nadoknadom. Tužioci su tvrdili da je Opštinski sud pogrešno primenio materijalno pravo, kršio proceduralne odredbe i da potvrđeno faktičko stanje nije potpuno.

12. Dana 26. decembra 2007. god., presudom br. 323/2007, Okružni sud u Gnjilanu je procenio i odbio žalbu kao delimično neosnovanu. Okružni sud je potvrdio odluku Opštinskog suda u Vitini. Nezadovoljni ishodom u Okružnom sudu tužioci su podneli reviziju Vrhovnom sudu Kosova protiv odluke Okružnog suda.

13. Vrhovni sud Kosova je 10. juna 2011. god., odlukom br. 52/2008, odbio reviziju kao neosnovanu jer presuđeni iznosi dodeljeni tužiocima (roditeljima i braći) od strane Okružnog suda su bili u skladu sa materijalnim i proceduralnim odredbama. Prema tome, potvrđeno je da je Okružni sud primenio zakon na ispravan način. Štaviše, Vrhovni sud nije pronašao bilo kakvo kršenje proceduralnih odredaba od strane Opštinskog i Okružnog suda.

14. U svom obrazloženju Vrhovni sud je naveo da: "Ovaj sud smatra da su niži sudovi na ispravan način primenili materijalno pravo i u delu tužbenog zahteva drugih tužilaca kada su ustanovili da je u potpunosti neosnovan, zbog toga što je, shodno članu 201. stav 1. Zakona o obligacionim odnosima, predviđeno da u slučaju smrti nekog lica, sud može dosuditi članovima njegove uže porodice (bračni drug, deca i roditelji) pravičnu novčanu nadoknadu za njihove duševne patnje, dok stav 2. istog člana predviđa da se takva nadoknada može dosuditi i braći i sestrama ako je između njih i umrlog postojala trajnija životna zajednica. U ovom slučaju tužioci ne pripadaju bližoj porodici pokojne i uslovi predviđeni stavom 2. ovog zakona nisu ispunjeni."

Tvrdnje podnosioca zahteva

15. Podnosilac zahteva tvrdi da dalji rođaci Binaze Sahiti takođe imaju pravo na nadoknadu jer su živeli u "porodičnoj zajednici"

po “albanskim (kosovskim) navikama, običajima i tradiciji” i stoga i dalji rođaci imaju pravo na nadoknadu, ne samo roditelji i braća, pošto su oni „velika porodica“ i svi su pretrpeli gubitak.

16. Podnosilac zahteva tvrdi da bi osiguravajuće društvo trebalo da odgovori na njihov zahtev za plaćanje za slanje Binaze Sahiti u inostranstvo na lečenje, što bi moglo da joj spasi život.

17. Podnosilac zahteva tvrdi da su niži sudovi kršili sudske procedure od početka postupka u Okružnom sudu sve do konačne odluke Vrhovnog suda. Podnosilac zahteva tvrdi da su sudovi kršili Ustav, ne navodeći posebne članove Ustava.

Ocena prihvatljivosti zahteva

18. Da bi bio u mogućnosti da presudi o zahtevu podnosioca zahteva, Sud prvo mora da proveri da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti.

19. U tom smislu, Sud se poziva na pravilo 36. (1) (a) i (c) Poslovnika o radu, koje glasi da je Sudu dozvoljeno da rešava zahteva samo ako su iscrpljena sva delotvorna pravna sredstva i ako zahtev nije očigledno neosnovan. Pravilo 36. (2) predviđa da Sud odbaci zahtev kao očigledno neosnovan kada zaključi da (a) Zahtev nije *prima facie* opravdan; (b) da iznete činjenice ni na koji način ne opravdavaju tvrdnju o kršenju ustavnih prava, (c) da podnosilac zahteva nije žrtva kršenja prava zagarantovanih Ustavom, (d) da podnosilac zahteva nije u dovoljnoj meri potkrepio svoju tvrdnju.

20. Očigledno je iz ovog podneska da podnosilac zahteva zahteva od Suda da oceni odluke nižih sudova što se tiče adekvatnosti dodeljene nadoknade porodici Sahiti, kao i odluke da se ne da nadoknada podnosiocu zahteva i članovima dalje rodbine.

21. Sud ponavlja da nije sud četvrtog stepena i stoga ne može ponovno suditi o slučajevima ili oceniti činjenice koje su dovele do toga da niži sudovi usvoje tu odluku, a ne neku drugu.

22. Ovaj zahtev pro
23. ističe iz pogrešnog shvatanja uloge suda. Sud ne može oceniti činjenice koje su dovele do odluka nižih sudova osim ako je bilo flagrantnih i očiglednih arbitrarnih zaključaka od strane sudova koji bi rezultirali povredom individualnih prava i sloboda zaštićenih Ustavom (*Sisojeva i drugi protiv Letonije*, odluka ESLJP-a, br. 60654/00 od 15. januara 2007. god.).

24. Nakon razmatranja postupka u celini, Ustavni sud nije utvrdio da su odgovarajući postupci bili nepravedni ili arbitrarni (vidi, *mutatis mutandis*, Shub protiv Litvanije, odluka ESLJP-a u vezi sa prihvatljivošću zahteva, hr. 17064/06 od 30. juna 2009. god.).

25. Osim toga, podnosilac zahteva nije uspeo potkrepiti svoje tvrdnje da su odluke nižih sudova povredile njegova ustavna prava i slobode i članova njegove porodice.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113.7 Ustava i pravilom 36. Poslovnika o radu, dana 19. aprila 2012. god., jednoglasno

ODLUČUJE

I. DA ODBACI zahtev kao neprihvatljiv;

II. Ova odluka će biti dostavljena stranama i objavljena u Službenom listu, u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona; i

III. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac	**Predsednik Ustavnog suda**
Robert Carolan	Prof. Dr. Enver Hasani

KI 27 / 11 od 18. maja 2012 - Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova , Rev br 820 / 2010 , od 25. januara 2010

Slučaj KI 27/11, odluka od 4. maja 2012. god.
Ključne reći: Lekarska komisija za razmatranje, individualni zahtev, zahtev očigledno neosnovan, Savetu za žalbe, penzije za lica sa ograničenim sposobnostima, ustavna prava i slobode.

Podnosilac je podneo zahtev na osnovu člana 113.7 Ustava Kosova, navodeći da su njegova ustavna prava prekršena presudom Vrhovnog suda Kosova, kojom je potvrđena odluka Lekarske komisije za razmatranje u vezi sa penzijama za lica sa ograničenim sposobnostima. Podnosilac zahteva je naveo da su prekršena njegova prava i slobode garantovana Ustavom, a da nije precizirao nijednu posebnu ustavnu odredbu.

Sud je našao da je zahtev podnosioca neprihvatljiv na osnovu pravila 36 (2b) Poslovnika o radu, zato što je zahtev očigledno neosnovan i da podnete činjenice ni na jedan način ne opravdavaju navedeno kršenje ustavnih prava i sloboda. Citirajući svoju sudsku praksu u slučaju *br. KI. 06/09, Podnosilac X protiv presude Vrhovnog suda br. 215/2006; Presuda Okružnog suda br. 741/2005; Presuda Opštinskog suda br. 217/2004,* Sud je u nastavku ponovio da ne predstavlja apelacioni sud u odnosu na ostale sudove na Kosovu i ne može intervenisati po osnovi da su oni doneli pogrešnu odluku ili da su pogrešno ocenili činjenice. Zbog gore navedenih razloga, Sud je odlučio da odbije zahtev podnosilaca kao neprihvatljiv.

Priština,04 maj 2012. god.

Br. ref.: RK 229/12

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI27/11

Podnosilac

Xhevdet Rrahmani

Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda A. br. 820/2010, od 25. januara 2010. god.

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik

Kadri Kryeziu, zamenik predsednika

Robert Carolan, sudija

Almiro Rodrigues, sudija

Snezhana Botusharova, sudija

Ivan Čukalović, sudija

Gjyljeta Mushkolaj, sudija

Iliriana Islami, sudija

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je Xhevdet Rrahmani iz sela Ladovac, u opštini Podujevo.

Osporena odluka

2. Presuda Vrhovnog suda Kosova rev. br. 820/2010 od 25. januara 2010. god.

Predmetna stvar

3. Podnosilac zahteva tvrdi da su njemu, kao licu sa ograničenom sposobnošću, povređena prava. Podnosilac zahteva ne navodi posebno koji član Ustava Republike Kosovo je navodno prekršen. Podnosilac zahteva zahteva da mu se prizna pravo da dobije penziju kao lice sa ograničenom sposobnošću.

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na članu 113. (7) Ustava, članovima 46, 47, 48. i 49. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike

Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 56. (2) Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).

Postupak pred Sudom

5. Dana 28. februara 2011. god., podnosilac zahteva je podneo zahtev Ustavnom sudu.

6. Predsednik Ustavnog suda je imenovao sudiju Roberta Carolana za sudiju izvestioca. predsednik je takođe imenovao Veće za razmatranje u sastavu sudija Snezhana Botusharova (predsedavajuća), prof. dr Enver Hasani i Gjyljeta Mushkolaj.

7. Dana 7. marta 2012. god. Veće za razmatranje je razmotrilo preliminarni izveštaj sudije izvestioca i iznelo Sudu preporuku o neprihvatljivosti zahteva.

Kratak opis činjenica

8. Dana 5. septembra 1980. god., ocu podnosioca zahteva priznato je pravo na dodatak za pomoć i negu za dete sa ograničenim sposobnostima (podnosilac zahteva) od Republičke samoupravne interesne zajednice penzijskog i invalidskog osiguranja radnika, zajednica za grad Beograda.

9. 27. januara 2006. god., podnosiocu zahteva je priznato pravo na penziju za lica sa ograničenim sposobnostima, koje je imalo retroaktivno dejstvo do 12. januara 2005. god. U to vreme je bilo ustanovljeno da podnosilac zahteva ispunjava kriterijume propisane Zakonom br. 2003/23 o penzijama za lica sa ograničenim sposobnostima na Kosovu o utvrđivanju podobnosti za penziju za ograničene sposobnosti i bio je

informisan dopisom da će njegova podobnost biti ponovo razmotrena nakon pet godina.

10. 20. aprila 2010. god., podobnost podnosioca zahteva za penziju za ograničene sposobnosti je ponovo razmotrila Lekarska komisija – Odeljenje penzijske administracije (u daljem tekstu: Komisija) i uskraćeno mu je pravo na penziju za lica sa ograničenim sposobnostima jer se smatralo da kod njega ne postoji potpuna i trajna ograničena sposobnost.

11. Podnosilac zahteva je 8. juna 2010. god. podneo žalbu Savetu za žalbe za penzije za lica sa ograničenim sposobnostima (u daljem tekstu: Savet).

12. Dana 28. jula 2010. god. žalba podnosioca zahteva je odbijena kao neosnovana. Savet je ustanovio da je ocena Komisije da nije bilo dovoljno dokaza za priznanje podobnosti za beneficije od penzije za lica sa potpunim i trajnim ograničenim sposobnostima ispravna i u saglasnosti sa Zakonom br. 2003/23 o penzijama za lica sa ograničenim sposobnostima na Kosovu.

13. Na ovakvu odluku Saveta podnosilac zahteva je podneo žalbu Vrhovnom sudu. Ovom žalbom, podnosilac zahteva je osporio zakonitost odluke Komisije i tvrdio da Komisija nije uzela u obzir dokaze koje je on izneo u vezi sa težinom njegovog zdravstvenog stanja i njegovom nesposobnošću za rad.

14. Dana 25. januara 2011. god. Vrhovni sud je presudom A. br. 820/2010 odbio žalbu kao neosnovanu. Vrhovni sud je zaključio da je Komisija ispravno primenila Zakon br. 2003/23 o penzijama za lica sa ograničenim sposobnostima na Kosovu kada je ustanovila da podnosilac zahteva ne ispunjava uslove iz člana 3. toga zakona.

15. Ova odluka je podnosiocu zahteva uručena 15. februara 2011. god.

Stranka koja snosi teret dokazivanja činjenica

16. U skladu sa pravilom 29. (2) h) Poslovnika o radu, na podnosiocu zahteva je da priloži zahtevu „dodatne dokumente i informacije“ koje podržavaju zahtev.

Pravni argumenti koje je izneo podnosilac zahteva

17. Podnosilac zahteva je tvrdio da nalazi Vrhovnog suda, Saveta i Komisije povređuju njegova prava kao lica sa ograničenom sposobnošću. Tačnije, izgledalo je da podnosilac zahteva tvrdi da Komisija nije uzela u obzir dokaze koje je on izneo kada je došla do zaključka da podnosilac zahteva nema pravo na penziju za lica sa ograničenim sposobnostima. Podnosilac zahteva nije naveo posebno koji član Ustava Republike Kosovo je prekršen, ali može se izvesti zaključak da on veruje da je došlo do kršenja člana 51. [Zdravstvena i socijalna zaštita].

Ocena prihvatljivosti zahteva

18. Da bi mogao da presudi po zahtevu podnosioca zahteva, Sud prvo mora da preispita da li je podnosilac zahteva ispunio sve uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom, Zakonom i Poslovnikom o radu.

19. Član 113. stavovi 1. i 7. Ustava postavljaju opšti pravni okvir koji je potreban za *prihvatljivost. Ovaj član predviđa:*

“1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

(...)

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom."

20. Pored toga, član 48. Zakona glasi:

"*Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori."*

21. Na kraju, pravilo 36. Poslovnika o radu navodi:

"(1) Sudu je dozvoljeno da rešava zahteve

c) samo ako zahtev nije očigledno neosnovan

(2) Sud odbacuje zahtev kao očigledno neosnovan kada zaključi:

a) da zahtev nije prima facie opravdan, ili

b) da iznete činjenice ni na koji način ne opravdavaju tvrdnju o kršenju ustavnih prava, ili

c) da podnosilac zahteva nije žrtva kršenja prava zagarantovanih Ustavom, ili

d) da podnosilac zahteva nije u dovoljnoj meri potkrepio svoju tvrdnju.

22. Izgleda da podnosilac zahteva tvrdi, ali ne navodi izričito u zahtevu da je prekršen član 51. Ustava Republike Kosovo. Član 51. predviđa:

> "*1. Zaštita i pravo na zdravstveno osiguranje su regulisani zakonom.*
>
> *2. Osnovno socijalno osiguranje koje se odnosi na nezaposlenost, bolest, ograničene sposobnosti i starost, se reguliše zakonom.*"

23. Relevantne odredbe navedenog zakona, član 3. Zakona br. 2003/23 o penzijama za lica sa ograničenim sposobnostima određuje kriterijume za utvrđivanje organičene sposobnosti:

> *"3.1 Za sticanje prava na penziju za ograničenu sposobnost, podnosilac zahteva treba da ima stalno prebivalište na Kosovu i da ispunjava propisane uslove ovim zakonom.*
>
> *3.2 Lekarska komisija ocenjuje zdravstveno stanje podnosioca zahteva penzije za ograničenu sposobnost. Ocena ograničene sposobnosti sačinjava se u pisanom obliku i obuhvata sledeće:*
>
> *(a) Posebnu izjavu dijagnoze o fizičkom, čulnom ili mentalnom zdravlju, bolesti ili ograničenoj sposobnosti podnosioca zahteva i datum nastupanja određenog zdravstvenog stanja, bolesti ili ograničene sposobnosti. Dijagnoza daje opis zdravstvenog stanja, bolesti ili ograničene sposobnosti i njihov poseban*

uticaj na zapošljavanje, uključujući specifikovan opis oštećene radne sposobnosti podnosioca zahteva.

(b) Ocenu radne sposobnosti podnosioca zahteva za svakodnevne poslove i radne zadatke i zapošljavanje koja obuhvata referenciju prethodnog zaposlenja podnosioca zahteva ako je bio zaposlen.

(c) Procenu da li podnosioca zahteva može ili ne da se zaposli u bilo kom svojstvu, imajući u vidu opšte zdravstveno stanje, prirodu i težinu bolesti ili ograničene sposobnosti.

(d) Utvrđivanje potpuno ograničene sposobnosti za period od godinu dana ili više u toku kojeg je podnosilac zahteva bio nesposoban da radi na poslovima koji se plaćaju.

(e) Prognozu trajno ograničene sposobnosti.

3.3 Lica koja stanuju ili su smeštena u institucijama zatvorenog tipa, odnosno primaju stalnu i redovnu novčanu pomoć od ustanova koje se staraju o licima sa ograničenom sposobnošću, uključujući psihijatrijske ili religiozne institucije, rezidencijalne škole, zatvore i druge ustanove koje se podržavaju od strane konsolidovanog budeta Kosova radi zbrinjavanja lica sa ograničenom sposobnošću prema ovom zakonu, ne mogu steći penziju po osnovi ograničene sposobnosti.

3.4 Lica sposobna za zapošljavanje ili koja su trenutno zaposlena, uključujući bilo koju vrstu samozapošljavanja, kao što se definiše poreskim zakonima Kosova neće biti izabrana za penziju po osnovi ograničene sposobnosti. Sadašnja zaposlenost uključujući i samozapošljavanje podrazumeva pretpostavljenu osvedočenu sposobnost za rad. Mogućnost sticanja penzije za ograničenu sposobnost prestaje na dan zaposlenja ili samozaposlenja..."

24. Član 4.6 Zakona br. 2003/23 o penzijama za lica sa ograničenim sposobnostima na Kosovu bavi se dokazima na kojima Komisija može da zasniva svoju odluku, navodeći:
„Lekarska komisija može da potvrdi svoju odluku na osnovu pruženih dokaza podnosioca zahteva o opštem zdravstvenom stanju, stalnoj ograničenoj sposobnosti ili rezultata ispitivanja i lekarskih nalaza. Svi podnosioci zahteva podležu lekarskim pregledima i ispitivanju koje vrši lekarska komisija. Lekarska komisija nije obavezna da prihvati ili uvaži lekarsko uverenje koje podnosi podnosilac zahteva, ali može da ga uzme u obzir prilikom svog opredeljenja.“

25. Podnosilac zahteva nije podneo dokaze u svom zahtevu da je prekršen Zakon br. 2003/23, što bi imalo kao posledicu kršenje člana 51. Ustava Republike Kosovo. U stvari, Zakon izričito navodi da prilikom svog odlučivanja Komisija ne mora da se oslanja na dokaze koje podnosi podnosilac zahteva.

26. Kao što je Ustavni sud naglasio u slučaju br. KI 06/09, podnosilac zahteva X protiv presude Vrhovnog suda br. 215/2006, presude Okružnog suda br. 741/2005 i presude Opštinskog suda br. 217/2004:

„...Sud bi pre svega hteo da naglasi da on ne predstavlja apelacioni sud u odnosu na ostale sudove na Kosovu i ne može

intervenisati po osnovi da su ovi doneli pogrešnu odluku ili da su pogrešno ocenili činjenice. Uloga Suda jeste isključivo da obezbedi usklađenost sa pravima zagarantovanim Ustavom i drugim pravnim sredstvima i stoga, ne može obavljati ulogu suda "četvrtog stepena" (vidi, mutatis mutandis, i.a., Akdivar protiv Turske, 16. septembar 1996, R.J.D, 1996-IV, stav 65)."

27. Sledstveno, zahtev je očigledno neosnovan u skladu sa pravilom 36 (2b) Poslovnika o radu koje predviđa da: "Sud odbacuje zahtev kao očigledno neosnovan kada zaključi b) da iznete činjenice ni na koji način ne opravdavaju tvrdnju o kršenju ustavnih prava" .

28. Stoga, predlaže se Veću za razmatranje da, u skladu sa članom 113 (7) Ustava, članom 48. Zakona i pravilom 36. Poslovnika o radu, zaključi da je zahtev NEPRIHVATLJIV.

IZ TIH RAZLOGA

Sud, nakon većanja održanog 7. marta 2012. god., u skladu sa članom 113.7 Ustava , članom 20. Zakona i pravilom 56.2 Poslovnika o radu, jednoglasno

ODLUČUJE

I. DA ODBACI zahtev kao neprihvatljiv;

II. Ova odluka će biti dostavljena podnosiocu zahteva; i

III. Ova odluka će biti objavljena u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona i odmah stupa na snagu.

Sudija izvestilac	**Predsednik Ustavnog suda**
Robert Carolan	Prof. Dr. Enver Hasani

KI 87 / 11 od 11. juna 2012 - Zahtev za reviziju Vrhovnom sudu Kosova Rev.Nr.247/2007 presuda od 12. januara 2010

Predmet KI 87/11, odluka od marta 2012. god.

Ključne reči; individualni zahtev, imovinsko pravo, ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova

Podnosilac zahteva je podneo podnesak u skladu sa članovima 113.7 i 21.4 Ustava, članova 20, 22.7 i 22.8 Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo od 15. januara 2009.

Podnosilac zahteva je 29. juna 2011. god. podneo zahtev Sudu
Predsednik je 17. avgusta 2011. god. imenovao sudiju Gjyljetu Mushkolaj za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje u sastavu sudija: Almiro Rodrigues (predsedavajući), Enver Hasani i Iliriana Islami.

Podnosilac zahteva je podneo tužbu Opštinskom sudu u Gnjilanu za utvrđivanje imovinskog prava
Opštinski sud u Gnjilanu je presudom od 10. januara 2007. god. usvojio tužbu podnosioca zahteva i potvrdio da su podnosilac zahteva i ostali članovi njegove porodice vlasnici svojine
Okružni sud u Gnjilanu je presudom od 22. juna 2007. god. potvrdio presudu Opštinskog suda i odbio žalbu suprotne strane.

Međutim, Vrhovni sud Kosova je presudom od 12. januara 2011. god. poništio presude sudova nižih instanci i odbio tužbu podnosioca zahteva u vezi sa svojinom.

Vrhovni sud je razmotrio činjenično stanje u predmetu i ustanovio da su niži sudovi pogrešno primenili zakon odlučujući u korist tužbenog zahteva podnosioca zahteva. Vrhovni sud je uzeo u obzir sledeće činjenice.

Vrhovni sud se nije složio sa odlukom nižih sudova da je podnosilac zahteva stekao imovinsko pravo putem održaja.

Podnosilac zahteva traži od Ustavnog suda da razmotri Ustavnu punovažnost odluke Vrhovnog suda i uvede privremene mere kako bi se osiguralo da presuda Vrhovnog suda nema pravnog dejstva, ukoliko se ustanovi da krši Ustav.

Ustavni sud naglašava da po Ustavu nije njegova dužnost da deluje kao apelacioni sud, ili četvrtostepeni sud. Ustavni sud napominje da on može samo razmotriti da li su dokazi predstavljeni na način, kao i da li je postupak uopšte, gledajući u potpunosti, izvršen na takav način da je podnosilac zahteva imao pravično suđenje

Sud je stava da iznete činjenice ni na koji način ne opravdavaju tvrdnju o kršenju Ustavnog prava zaštite imovine. Ustavni sud, shodno članu 113. stavu 7. Ustava, članu 27. Zakona i pravilu 36. Poslovnika o radu, jednoglasno odlucuje da DA ODBIJE zahtev za privremene mere, DA ODBIJE zahtev kao neprihvatljiv.

Priština, 10 mart 2012. god.

Br. ref.: RK231/12

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI87/11

Podnosilac

Ukshin Aliti

Zahtev za ocenu ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova

Rev. br. 247/2007 od 12. januara 2011. godine

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik

Kadri Kryeziu, zamenik predsednika

Robert Carolan, sudija

Altay Suroy, sudija

Almiro Rodrigues, sudija

Snezhana Botusharova, sudija

Ivan Čukalović, sudija

Gjyljeta Mushkolaj, sudija i

Iliriana Islami, sudija.

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je g. Ukshin Aliti iz Gnjilana (podnosilac zahteva). Njega zastupa advokat Gani Tigani.

Predmetna stvar

2. Podnosilac zahteva je podneo tužbu Opštinskom sudu u Gnjilanu za utvrđivanje imovinskog prava nad parcelama br. 1727 i 1728, registrovanim u Katastarskoj opštini Gnjilane (u daljem tekstu: svojina). Podnosilac zahteva tvrdi da je nasledio svojinu od svog pokojnog oca, g. Rize Alitija. Opštinski sud je 10. januara 2007. god. usvojio tužbeni zahtev i podnosiocu zahteva potvrdio vlasništvo nad svojinom. Suprotna strana u ovom predmetu je uložila žalbu Okružnom sudu u Gnjilanu. Okružni sud je 22. juna 2007. god. potvrdio odluku Opštinskog suda i odbio žalbu. Vrhovni sud Kosova je 12. januara 2011. god. poništio odluke Opštinskog i Okružnog suda i odbio tužbeni zahtev podnosioca zahteva.

3. Podnosilac zahteva traži od Ustavnog suda da razmotri Ustavnu punovažnost odluke Vrhovnog suda i uvede privremene mere kako bi se osiguralo da presuda Vrhovnog suda nema pravnog dejstva, ukoliko se ustanovi da krši Ustav.

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na članu 113. stavu 7. Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), čl. 27, 46, 47, 48. i 49. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon o Ustavnom sudu) i pravilu 56. Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).

Postupak u Sudu

5. Podnosilac zahteva je 29. juna 2011. god. podneo zahtev Sudu.

6. Predsednik je 17. avgusta 2011. god. imenovao sudiju Gjyljetu Mushkolaj za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje u sastavu sudija: Almiro Rodrigues (predsedavajući), Enver Hasani i Iliriana Islami.

7. Nakon što je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca, Veće za razmatranje je 19. marta 2012. god., Sudu u punom sastavu iznelo preporuku o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

8. Pokojni otac podnosioca zahteva je navodno kupio svojinu 1964. god. i zaključio usmeni kupoprodajni ugovor. Dakle, podnosilac zahteva tvrdi da je vlasništvo počelo od 1964. od strane njegovog oca, bez ometanja, i kasnije od strane njegovih naslednika, uključujući i podnosioca zahteva do 1996 – 1997.

9. Opštinski sud u Gnjilanu je presudom C. br. 26/2004 od 10. januara 2007. god. usvojio tužbu podnosioca zahteva i potvrdio da su podnosilac zahteva i ostali članovi njegove porodice vlasnici svojine.

10. Okružni sud u Gnjilanu je presudom Ac. br. 165/2007 od 22. juna 2007. god. potvrdio presudu Opštinskog suda i odbio žalbu suprotne strane.

11. Međutim, Vrhovni sud Kosova je presudom rev. br. 247/2007 od 12. januara 2011. god. poništio presude sudova nižih instanci i odbio tužbu podnosioca zahteva u vezi sa svojinom.

12. Prema podnosiocu zahteva presuda Vrhovnog suda od 12. januara 2011. god. je podnosiocu zahteva uručena 13. aprila 2011. god.

13. Vrhovni sud je razmotrio činjenično stanje u predmetu i ustanovio da su niži sudovi pogrešno primenili zakon odlučujući u korist tužbenog zahteva podnosioca zahteva. Vrhovni sud je uzeo u obzir sledeće činjenice:

    a. Na osnovu izveštaja veštaka za geodeziju od 2. avgusta 2000. god. svojina je tokom 1954 – 1955. registrovana na ime KB „Mladost“. Sada je svojina registrovana na ime KM „Agrokultura“;

    b. KB „Mladost“ i treća strana „A“ (imena su izostavljena) su zaključili ugovor o razmeni nepokretne svojine br. 804 dana 28. jula 1997. god., koji je overen u Opštinskom sudu u Gnjilanu (Vr. br. 1427/97 od 28. jula 1997. god.);

    c. Treća strana „A“ i treća strana „B“ (imena su izostavljena) su 20. septembra 1997. god. zaključili kupoprodajni ugovor o svojini, koji je overen u Opštinskom sudu u Gnjilanu (vr. br. 1315/2000 od 11. decembra 2000. god.);

    d. Dakle, podnosilac zahteva je izgubio pravo nad svojinom tokom 1996 – 1997, kada je treća strana stekla pravo svojine nad stvari;

    e. Treća strana, vlasnik, je regulisala svojinu i na istoj sagradila mnogo kuća od kojih je nekoliko kasnije prodato;

    f. Usmeni kupoprodajni ugovor, za koji podnosilac zahteva smatra da je osnova imovinskog prava, je nevažeći pošto ne ispunjava formalni uslov predviđen pravosnažnim zakonom o nekretninama. Pravosnažni zakon propisuje da ugovori ovakve prirode budu u pisanoj formi i da potpisi stranaka budu overeni u sudu. Nijedan uslov za važeće ugovore nije ispunjen;

    g. Vrhovni sud se nije složio sa odlukom nižih sudova da je podnosilac zahteva stekao imovinsko pravo putem održaja;

h. Podnosilac zahteva je postao savestan držalac svojine od momenta nasledstva, koje se je navodno desilo 20. februara 1994. god., datum kada je preminuo Riza Aliti. Vrhovni sud je naveo sledeće: *„Tužioci su kao naslednici postali savesni držaoci nepokretne stvari od momenta kada je nasledstvo otvoreno. Iz izvoda matične knjige umrlih se primećuje da je predak tužioca, Riza Aliti, preminuo 20.2.1994, dok je tužilac izgubio svojinu nad osporenom imovinom 1996 – 1997, dakle u konkretnom slučaju nisu ispunjeni pravni uslovi propisani u stavu 4. člana 28. Zakona o osnovnim svojinsko-pravnim odnosima kako bi tužilac stekao pravo svojine nad spornom stvari putem održaja"*.

14. Uzimajući u obzir činjenično stanje rezimirano iznad, Vrhovni sud je smatrao da postoji razlog za izmenu presuda nižih sudova.

Navodno kršenje ustavom zagarantovanih prava

15. Podnosilac zahteva tvrdi da presuda Vrhovnog suda krši njegova Ustavom zagarantovana prava na pravično i nepristrasno suđenje i pravo na zaštitu imovine, shodno čl. 31. i 46. Ustava. Podnosilac zahteva tvrdi da je pristup Vrhovnog suda u direktnoj suprotnosti sa članom 80. stavom 6. (Stupanje zakona na snagu) u odnosu na član 102. stav 3. (Osnovna načela sudskog sistema) koji propisuje da: *„Sudovi sude na osnovu Ustava i zakona"*. Podnosilac zahteva argumentuje ovo pošto je period zastarelosti okonèan dok je sam Riza Aliti bio živ (poèetak perioda zastarelosti 1964. i posedovanje od 20 godina se okonèava 1984), što se ne osporava. Sa ovog stanovišta, stav Vrhovnog suda Kosova podnosiocu zahteva izgleda znaèajno neprihvatljiv i neustavan.

Ocena privremene mere

16. Što se tiče zahteva podnosioca zahteva da Sud uvede privremene mere kako bi se osiguralo da presuda Vrhovnog suda neće steći pravni efekat, ovaj zahtev ne sadrži dovoljno dokaza ili razloga koji bi opravdali uvođenje privremene mere.

17. Posebno, podnosilac zahteva nije ukazao, kao što je propisano članom 27. Zakona, da će snositi nepopravljivu štetu ukoliko se ne uvedu privremene mere. Štaviše, nije ustanovljeno da bi uvođenje ovih privremenih mera bilo u javnom interesu.

18. Stoga, uslovi za uvođenje privremenih mera nisu ispunjeni i zahtev podnosioca zahteva mora biti odbijen.

Ocena prihvatljivosti

19. Kako bi bio u mogućnosti da reši zahtev podnosioca zahteva, Sud prvo treba da ispita da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom.

20. Vezano sa tim Sud se poziva na član 53. Ustava, koji sledi:

„Osnovna prava i slobode zagarantovana ovim Ustavom se tumaèe u saglasnosti sa sudskom odlukom Evropskog suda za ljudska prava.“

21. Sud se takođe poziva na èlan 113. stav 7. Ustava, koji sledi:

„Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom“.

22. Konačno, Sud se upućuje na Poslovnik o radu, tačnije na:

a. pravilo 36. stav 1. tačku c) Poslovnika o radu prema kojem: „Sudu je dozvoljeno da rešava zahteve samo ako zahtev nije očigledno neosnovan“; i

b. pravilo 36. stav 2. tč. b) i d), prema kome: „*Sud odbacuje zahtev kao očigledno neosnovan kada zaključi da iznete činjenice ni na koji način ne opravdavaju tvrdnju o kršenju ustavnih prava, ili da podnosilac zahteva nije u dovoljnoj meri potkrepio svoju tvrdnju*“.

23. Ustavni sud naglašava da po Ustavu nije njegova dužnost da deluje kao apelacioni sud, ili četvrtostepeni sud, u odnosu na odluke donete od strane redovnih sudova. Uloga potonjih je da tumače i primene odgovarajuća pravila procesnog i materijalnog prava (vidi mutatis mutandis García Ruiz protiv Španije [VK], br. 30544/96, stav 28., Evropski sud za ljudska prava [ESLJP] 1999-I).

24. Ustavni sud samo može razmotriti da li su dokazi predstavljeni na način, kao i da li je postupak uopšte, gledajući u potpunosti, izvršen na takav način da je podnosilac zahteva imao pravično suđenje (vidi, npr., Izveštaj Evropske komisije o ljudskim pravima u slučaju Edwards protiv Ujedinjenog Kraljevstva, zahtev br. 13071/87, usvojen 10. jula 1991. god.).

25. Sama činjenica da su podnosioci zahteva nezadovoljni ishodom slučaja ne može sama po sebi izneti dokazanu tvrdnju povrede člana 31. Ustava (vidi *mutatis mutandis* presuda ESLJP zahtev br. 5503/02, Mezotur-Tiszazugi Tarsulat protiv Mađarske, presuda od 26. jula 2005. god.).

26. U odnosu na žalbu podnosioca zahteva o navodnom kršenju člana 46. Ustava, zaštita imovine, kao i člana 1. Protokola br. 1 Konvencije, Sud podseća da se ovo odnosi samo na postojeću imovinu lica.

27. Dakle, nada da se davno nestalo imovinsko pravo može povratiti se ne može smatrati „posedovanjem“, a niti uslovna tužba koja je zastarela usled neispunjenja uslova (vidi *Gratzinger i Gratzingerova protiv Češke Republike* (odluka) [VK], br. 39794/98, pasus 69, ESLJP 2002-VII). Međutim, u određenim okolnostima „legitimno očekivanje“ sticanja „aktive“ može takođe uživati zaštitu člana 1. Protokola 1. Dakle, u slučajevima kada je imovinski interes u suštini tužbe, može se smatrati da lice ima „legitimna očekivanja“ ukoliko postoji dovoljna osnova za interes u domaćem pravu, na primer kada postoji uspostavljena sudska praksa domaćih sudova kojom se potvrđuje postojanje istog (vidi *Kopecký protiv Slovačke* [VK], br. 44912/98, pasus 52, ECHR 2004-IX). Međutim, ne može se reći da se legitimno očekivanje pojavljuje u slučajevima kada postoji spor o pravilnom tumačenju i primeni domaćeg prava a podneske podnosioca domaći sudovi kasnije odbiju (vidi *Kopecký*, citiran iznad, pasus 50).

28. Sud podseća da u konkretnom slučaju postoji spor u odnosu na pravilnu primenu i tumačenje primenjivog zakona i da je Vrhovni sud sledstveno odbio podneske podnosioca zahteva.

29. Sud je dakle zadovoljan da iznete činjenice ni na koji način ne opravdavaju tvrdnju o kršenju Ustavnog prava zaštite imovine.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, shodno članu 113. stavu 7. Ustava, članu 27. Zakona i pravilu 36. Poslovnika o radu, jednoglasno,

ODLUČUJE

I. DA ODBIJE zahtev za privremene mere;

II. DA ODBIJE zahtev kao neprihvatljiv;

III. Ova odluka će biti dostavljena stranama i objavljena u Službenom listu u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona; i

IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac **Predsednik Ustavnog suda**

Dr. Gjyljeta Mushkolaj Prof. Dr. Enver Hasani

KI 150 / 11 od 28. maja 2012 - Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova A.no. 396 / 11 , od 7. juna 2011

Predmet KI 150/11, odluka od 05 . maj 2012. god.

Ključne reči; individualni zahtev, ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova

Podnosilac zahteva je podneo podnesak u skladu sa članovima 113.7 i 21.4 Ustava, članova 20, 22.7 i 22.8 Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo od 15. januara 2009.
Podnosilac zahteva je 21. novembra 2011. god. podneo zahtev Ustavnom sudu Kosova
Predsednik je 17. januara 2012. god. imenovao sudiju Kadrija Kryeziua za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje u sastavu sudija: Robert Carolan (predsedavajući), Altay Suroy i Enver Hasani.

Podnosiocu zahteva je Odeljenje za porodice stradalih, ratnih invalida i civilnih žrtava je 28. januara 2011. god. odbilo zahtev za penziju invalida OVK-a pošto mu je nedostajalo originalno uverenje glavnog štaba KZK-a.

Nezadovoljan ovom odlukom podnosilac zahteva se žalio odseku za žalbe gorenavedenog odeljenja.

Odsek za žalbe gorenavedenog odeljenja je 8. aprila 2011. god. doneo odluku kojom je odbačena žalba podnosioca zahteva. Prema odluci od 8. aprila 2011. god. žalba podnosioca zahteva je odbačena jer dokument koji je podnosilac zahteva dostavio nije ukazivao da je isti bio član OVK-a i da je ranjen.
Podnosilac zahteva je 5. maja 2011. god. podneo tužbu pred Vrhovnim sudom za poništenje odluke od 8. aprila 2011. god. Podnosilac zahteva je tvrdio da je navedena odluka nepravična i nezakonita

Vrhovni sud je 7. juna 2011. god., presudom A. br. 396/2011, odbio tužbu podnosioca zahteva.
Podnosilac zahteva tvrdi da su Vrhovni sud i prethodni upravni organi nepravilno utvrdili činjenice.

Sud nakon uvida u zahtev podnosioca navodi, da prema Ustavu, Ustavni sud nije sud četvrtog stepena prilikom razmatranja odluka donetih od strane redovnih sudova. Uloga redovnih sudova je da tumače i primene odgovarajuća pravila procesnog i materijalnog prava
Nakon razmatranja postupaka u celini, Sud nije ustanovio da su odgovarajući postupci na bilo koji nacin bili nepravični ili ukaljani arbitrarnošću.

Ustavni sud, shodno članu 113. stavu 7. Ustava i pravilu 36. Poslovnika o radu, jednoglasno je odlucio da zahtev podnosioca odbije kao neprihvatljiv.

Priština, 11. maj 2012. god.

Br. ref.: RK232/12

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI 150/11

Podnosilac

Naser Shala

Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova A. br. 396/11 od 7. juna 2011. godine

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik

Kadri Kryeziu, zamenik predsednika

Robert Carolan, sudija

Altay Suroy, sudija

Almiro Rodrigues, sudija

Snezhana Botusharova, sudija

Ivan Čukalović, sudija

Gjyljeta Mushkolaj, sudija i

Iliriana Islami, sudija.

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je Naser Shala iz Prištine.

Predmetna stvar

2. Predmetna stvar zahteva je navodno kršenje prava podnosioca zahteva na invalidsku penziju, koje je zagarantovano Zakonom br. 02/L-2 o statusu i pravima članova porodica palih boraca, invalida, veterana i učesnika OVK i porodica civilnih ratnih žrtava.

Pravni osnov

3. Zahtev je zasnovan na članu 113. stavu 7. Ustava, čl. 46, 47, 48. i 49. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 56. stavu 2. Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).

Osporena odluka

4. Podnosilac zahteva osporava presudu Vrhovnog suda Kosova A. br. 396/11 od 7. juna 2011. god., koja mu je uručena 10. oktobra 2011. god.

Postupak u Sudu

5. Podnosilac zahteva je 21. novembra 2011. god. podneo zahtev Ustavnom sudu Kosova (u daljem tekstu: Sud).

6. Predsednik je 17. januara 2012. god. imenovao sudiju Kadrija Kryeziua za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje u sastavu sudija: Robert Carolan (predsedavajući), Altay Suroy i Enver Hasani.

7. Nakon što je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca, Veće za razmatranje je 4. maja 2012. god., Sudu iznelo preporuku o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

8. Prema dokumentima koje je podneo podnosilac zahteva činjenice u ovom slučaju mogu biti ukratko sažete kao što sledi.

9. Odlukom br. 01-01/7043, Odeljenje za porodice stradalih, ratnih invalida i civilnih žrtava je 28. januara 2011. god. odbilo zahtev podnosioca zahteva za penziju invalida OVK-a pošto mu je nedostajalo originalno uverenje glavnog štaba KZK-a.

10. Nezadovoljan ovom odlukom podnosilac zahteva se žalio odseku za žalbe gorenavedenog odeljenja.

11. Odsek za žalbe gorenavedenog odeljenja je 8. aprila 2011. god. doneo odluku kojom je odbačena žalba podnosioca zahteva. Prema odluci od 8. aprila 2011. god. žalba podnosioca zahteva je odbačena jer dokument koji je podnosilac zahteva dostavio nije ukazivao da je isti bio član OVK-a i da je ranjen između 30.12.1991. i 19.9.1999. tokom njegovog učešća u OVK-a, kao što je propisano u članu 7. stavu 4. i članu 19. stavu 4. Zakona o ratnim vrednostima br. 02/L (u daljem tekstu: Zakon br. 02/L) i Administrativnom naređenju br. 09/2006 MRSZ-a.

12. Podnosilac zahteva je 5. maja 2011. god. podneo tužbu pred Vrhovnim sudom za poništenje odluke od 8. aprila 2011. god.

Podnosilac zahteva je tvrdio da je navedena odluka nepravična i nezakonita zbog nepotpunog i pogrešnog utvrđivanja činjeničnog stanja i pogrešne primene materijalnog prava. Podnosilac zahteva je naglasio da je prvostepeni organ pogrešno zaključio činjenično stanje bez odgovarajućeg razmatranja lekarske dokumentacije koju je podneo podnosilac zahteva.

13. Vrhovni sud je 7. juna 2011. god., presudom A. br. 396/2011, odbio tužbu podnosioca zahteva. Vrhovni sud je zaključio da je odsek Odeljenja za porodice stradalih, ratnih invalida i civilnih žrtava na potpun i pravilan način potvrdio činjenično stanje kada je odbacio žalbu podnosioca zahteva. Vrhovni sud se složio sa obrazloženjem odluka prvog i drugog upravnog stepena da podnosilac zahteva nije uspeo da predstavi uverenje koje bi dokazalo datum i mesto navodnog ranjavanja podnosioca zahteva tokom obavljanja dužnosti vojnika OVK-a.

Navodi podnosioca zahteva

14. Podnosilac zahteva tvrdi da su Vrhovni sud i prethodni upravni organi nepravilno utvrdili činjenice i da on u stvari jeste bio ranjeni pripadnik OVK-a, koji time ima pravo na beneficije prema važećim zakonima.

15. Podnosilac zahteva navodi da je došlo do kršenja odnosnih odredi Zakona br. 02/L-2 o statusu i pravima članova porodica palih boraca, invalida, veterana i učesnika OVK i porodica civilnih ratnih žrtava.

16. Podnosilac zahteva, prostim navođenjem, tvrdi da su mu prethodni sudovi prekršili pravo na pravično suđenje prema članu 31. Ustava i članu 6. stavu 1. EKLJP-a.

Ocena prihvatljivosti

17. Kako bi bio u mogućnosti da reši zahtev podnosioca zahteva, Sud prvo treba da ispita da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti, koji su utvrđeni Ustavom.

18. Prema Ustavu, Ustavni sud nije sud četvrtog stepena prilikom razmatranja odluka donetih od strane redovnih sudova. Uloga redovnih sudova je da tumače i primene odgovarajuća pravila

procesnog i materijalnog prava (vidi *mutatis mutandis* García protiv Španije [VK], br. 30544/96, stav 28, Evropski sud za ljudska prava [ESLJP] 1999-I).

19. U odnosu na zahtev podnosioca zahteva za invalidsku penziju, podnosiocu zahteva su pružene mnogobrojne mogućnosti da izloži svoj slučaj i ospori tumačenje zakona za koje smatra da je bilo nepravilno pred Odeljenjem za porodice stradalih, ratnih invalida i civilnih žrtava **i pred Vrhovnim sudom. Nakon razmatranja postupaka u celini, Sud nije ustanovio da su odgovarajući postupci na bilo koji način** bili nepravični ili ukaljani arbitrarnošću (vidi *mutatis mutandis*, Shub protiv Litvanije, Odluka ESLJP u vezi sa prihvatljivošću zahteva br. 17064/06 od 30. juna 2009. god.).

20. Konačno, u ovom zahtevu nisu ispunjeni uslovi za prihvatljivost. Podnosilac zahteva nije uspeo da potkrepi tvrdnju da je osporena odluka prekršila ustavna prava i slobode podnosioca zahteva.

21. Dakle, sledi da je zahtev očigledno neosnovan shodno pravilu 36. stavu 2. tački b) Poslovnika o radu u kojoj je propisano: *„Sud odbacuje zahtev kao očigledno neosnovan kada zaključi: b) da iznete činjenice ni na koji način ne opravdavaju tvrdnju o kršenju ustavnih prava“*.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, shodno članu 113. stavu 7. Ustava i pravilu 36. Poslovnika o radu, jednoglasno,

ODLUČUJE

I. DA ODBIJE zahtev kao neprihvatljiv;

II. Ova odluka će biti dostavljena stranama i objavljena u Službenom listu u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona; i

III. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac **Predsednik Ustavnog suda**

Kadri Kryeziu Prof. Dr. Enver Hasani

KI 17 / 12 od 04. jula 2012 - Zahtev za ocenu ustavnosti odluke Vlade Kosova br . 12 / 59 od dana 01 februar 2012

Slučaj br. KI 17/12, odluka od 11. maja 2012. god.

Ključne reči: ljudsko dostojanstvo, individualni zahtev, neiscrpljenje pravnih sredstava

Podnosilac zahteva je podneo zahtev u saglasnosti sa članom 113. stavom 7. Ustava Republike Kosovo tvrdeći da su mu odlukom Vlade Kosova br. 12/59 od 1. februara 2012. god., na osnovu koje je podnosilac zahteva razrešen dužnosti člana odbora Regionalnog vodovodnog preduzeća „Hidrodrini" DD, prekršena ustavom zagarantovana prava iz čl. 23. (Ljudsko dostojanstvo) i 26. (Pravo na lični integritet) Ustava Republike Kosovo, razrešujući podnosioca zahteva sa mesta člana odbora Regionalnog vodovodnog preduzeća „Hidrodrini".

Ustavni sud je zaključio da je zahtev neprihvatljiv jer podnosilac zahteva nije iscrpeo sva efektivna pravna sredstva.

Priština, 11. maj 2012. god.

Br. ref.: RK254/12

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI 17/12

Podnosilac

Elez Hajdaraj

Zahtev za ocenu ustavnosti odluke Vlade Kosova br. 12/59, od 1. februara 2012. god.

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik

Kadri Kryeziu, zamenik predsednika

Robert Carolan, sudija

Altay Suroy, sudija

Almiro Rodrigues, sudija

Snezhana Botusharova, sudija

Ivan Čukalović, sudija

Gjyljeta Mushkolaj, sudija

Iliriana Islami, sudija.

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je g. Elez Hajdaraj (u daljem tekstu: podnosilac zahteva) sa prebivalištem u selu Sušica, opština Istok.

Osporena odluka

2. Osporena odluka javnog organa kojom su navodno povređena prava garantovana Ustavom Kosova je odluka Vlade Kosova br. 12/59, od 1. februara 2012. god., koja je podnosiocu zahteva uručena dana 23. februara 2012. god.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar zahteva podnetog Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud) dana 28. februara 2012. god. je ocena ustavnosti odluke Vlade Kosova br. 12/59, od 1. februara 2012. god., na osnovu koje je podnosilac zahteva razrešen sa funkcije člana odbora Regionalnog vodovoda (u daljem tekstu: RV) "Hidrodrini" D.O.O., sa sedištem u Peći.

Pravni osnov

4. Član 113.7 Ustava, članovi 22. i 27. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo, od 15. januara 2009. god. i pravila 54, 55. i 56. (2) Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo.

Postupak pred Sudom

5. Dana 28. februara 2012. god., podnosilac zahteva je podneo Sudu zahtev koji je zaveden u Sudu pod brojem KI 17/12.

6. Odlukom GJR KI 17/12 predsednik Suda je 29. februara imenovao sudiju Altaya Suroya za sudiju izvestioca, dok je odlukom KSH 17/12 imenovao Veće za razmatranje u sastavu Ivan Čukalović (predsedavajući), Gjyljeta Mushkolaj i Iliriana Islami u svojstvu članova Veća.

7. Dana 5. marta 2012. god., Ustavni sud je obavestio Agenciju za borbu protiv korupcije o podnošenju zahteva.

8. Dana 5. marta 2012. god., Sud je obavestio Vladu Republike Kosovo o podnošenju zahteva.

9. Dana 16. marta 2012. god., Agencija za borbu protiv korupcije je poslala Sudu odgovor u vezi sa zahtevom, u kojem se navodi da je „g. Hajdaraj bio obavešten na vreme u vezi sa sumnjom o postojanju sukoba interesa jer je isti vršio funkciju člana odbora direktora i kao „odgovorni službenik sektora za snabdevanje vodom i kanalizaciju“, situacija koja je u suprotnosti sa Zakonom o sprečavanju sukoba interesa tokom obavljanja javne funkcije br. 02-L-133 i Zakonom o javnim preduzećima br. 03-L-087. Ali on nije preduzeo nikakve radnje da reši ovu situaciju u zakonskom roku, stoga je ova agencija u skladu sa svojim zakonskim nadležnostima predložila Vladi njegovo razrešenje sa funkcije člana odbora u javnom preduzeću RV “Hidrodrini” D.D. Peć.

10. 20. marta, Vlada Republike Kosovo je dostavila Sudu odgovor na obaveštenje u kome objašnjava da je postupak razrešenja g. Eleza Hajdaraja sa funkcije člana odbora JP RV “Hidrodrini” pokrenut od strane Agencije za borbu protiv korupcije, i da je predlog ove agencije Vlada usvojila ka osnovan, te da u skladu

sa sukobom interesa utvrđenim od strane ove agencije, koji g. Hajdaraj nije odstranjivao, doneta je odluku o razrešenju.

11. Dana 9. maja 2012. god, Veće za razmatranje u sastavu navedenom u stavu 6. ovog rešenja je jednoglasno predložilo Sudu u punom sastavu neprihvatljivost zahteva.

Kratak opis činjenica

12. Dana 16. oktobar 2008. god., Kancelarija stalnog sekretara Vlade Kosova je raspisala konkurs za direktore odbora centralnih javnih preduzeća u javnim medijima na Kosovu i među njima, u tački 11. i za RV "Hidrodrini" D.D. Peć.

13. Vlada Republike Kosovo je 24. decembra 2008. god. donela odluku br. 12/48 kojom je na odboru javnog preduzeća RV "Hidrodrini" D. D. Peć, imenovala sledeće kandidate: 1) g. Shkëlzen Hyseni - predsedavajući, 2) g. Rexhë Abazi, 3) g. Elez Hajdaraj (podnosilac zahteva pred Ustavnim sudom) i 4) g. Kolë Berisha.

14. Dana 23. aprila 2009. god., Vlada Republike Kosovo je donela odluku br. 10/61 o izmeni odluke br. 12 /48, od 24. decembra 2008. god., o imenovanju člana odbora direktora RV "Hidrodrini" D.D. Peć , kojom člana odbora, g. Kolë Berishu, zamenjuje novim članom, g. Gjeloshem Gojanijem, dok na osnovu ove odluke g. Elez Hajdaraj ostaje imenovan na funkciji člana odbora ovog javnog preduzeća.

15. 4. novembra 2009. god., podnosilac zahteva tuži RV "Hidrodrini" pred Opštinskim sudom u Istoku za nadoknadu dohotka dobijenog na osnovu rada kao član odbora. Opštinski sud u Istoku je registrovao ovu tužbu pod brojem C. br. 314/09.

16. 28. decembra 2009. god., tuženik, RV "Hidrodrini", odgovara na tužbu podnosioca zahteva C. br. 314/09, gde u potpunosti odbacuje tužbu kao neosnovanu. Prema tuženoj strani, na

osnovu ugovora o radu u ovom preduzeću između podnosioca zahteva i tužene strane br. 27 od 19. februara 2009. god., podnosilac zahteva, g. Elez Hajdaraj, je imenovan na mesto "službenika odgovornog za sektor za snabdevanje vodom i kanalizaciju" i prema njima jedno lice ne može da prima dupla primanja od istog preduzeća.

17. 24. septembra 2010. god., Opštinski sud u Istoku na osnovu presude C. br. 314/09, usvaja tužbu podnosioca zahteva i na ovaj način tužena strana je obavezana da mu nadoknadi, u roku od 15 dana, iznos od 5.400,00 evra (pet hiljada i četiristo evra) realizovanih na osnovu rada kao član odbora.

18. Iz priloženih dopisa u zahtevu ne može da se ustanovi činjenica o tome da li je na ovu presudu uložena žalba.

19. 17. maj 2011. god., Agencija za borbu protiv korupcije je obavestila g. Eleza Hajdaraja o pokretanju postupka za razmatranje sukoba interesa u vezi sa funkcijom podnosioca zahteva kao člana odbora direktora pored funkcije stalnog radnika u kompaniji RV "Hidrodrini".

20. Agencija za borbu protiv korupcije je 20. jula 2011. god ponovo upozorila podnosioca zahteva na sukob interesa, i tražila je od podnosioca zahteva da u roku od 30 dana preduzme sve mere za izbegavanje sukoba interesa.

21. 1. avgusta 2011. god., podnosilac zahteva je odgovorio Agenciji za borbu protiv korupcije naglasivši da su zbog određenih ciljeva lica iz preduzeća falsifikovala dokumenta u kojima je podnosilac zahteva bio imenovan za „službenika" i da je on na funkciju člana odbora direktora izabran na osnovu redovnog konkursa.

22. 6. oktobra 2011. god., Agencija za borbu protiv korupcije, dopisom br. AKK-DP-03/11, predlaže Vladi Kosova **razrešenje** g. Eleza Hajdaraja sa funkcije člana odbora RV "Hidrodrini"

D.D., u Peći, pošto je ustanovljeno stanje sukoba njegovog interesa sa javnim preduzećem gde je on član odbora direktora.

23. 1. februara 2012. god., Vlada Kosova, na osnovu odluke 12/59, usvaja zahtev Agencije za borbu protiv korupcije i odlučuje da razreši podnosioca zahteva, g. Eleza Hajdaraj, sa funkcije člana odbora direktora u RV "Hidrodrini" D.D., u Peći, dajući obrazloženje kao u odrednici 12. ovog izveštaja.

Navodi podnosioca zahteva o ustavnim povredama

24. Podnosilac zahteva je tvrdio da odlukom Vlade o njegovom razrešenju sa funkcije člana odbora u javnom preduzeću povređena su mu Ustavom zagarantovana prava, kao u nastavku: član 23. Ustava Republike Kosovo (Ljudsko dostojanstvo) i član 26. (Pravo na lični integritet), a od Ustavnog suda je zahtevao da poništi odluku Vlade Kosova br. 12/59, od 01.02.2012, i takođe zahtevao od Ustavnog suda da „primora" Agenciju za borbu protiv korupcije da mu se „javno izvini" putem sredstava javnog informisanja zbog narušavanja njegovog dostojanstva.

Ocena prihvatljivosti zahteva

25. Da bi mogao da presudi po zahtevu podnosioca zahteva, Sud prvo mora da ispita da li je podnosilac zahteva ispunio sve uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom, Zakonom i Poslovnikom o radu.

26. Vezano s tim Sud se poziva na član 113.7 Ustava gde se predviđa:

"Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom."

27. Sud takođe uzima u obzir pravilo 36. stav 1. Poslovnika o radu Ustavnog suda gde se tačno propisuje da je Sudu dozvoljeno da rešava zahteve:

" a) samo ako su iscrpljena sva delotvorna pravna sredstva, koja su na raspolaganju po zakonu, protiv pobijene presude ili odluke".

28. Da bi ustanovio činjenicu da li je podnosilac zahteva ispunio uslov iscrpljenja pravnih sredstava za prihvatljivost pre nego što se obratio Ustavnom sudu, Sud uzima u obzir pravne odredbe koje regulišu ovu pravnu materiju i naročito odredbe Zakona o državnoj administraciji Republike Kosovo (Zakon br. 03/L-189), Zakona o upravnom postupku (Zakon br. 02/L-28), Zakona o upravnim sporovima (Zakon br. 03. L/202) i Uredbe br. 02/2011 o oblastima administrativne odgovornosti kancelarije premijera i ministarstva, i to:

Zakon o upravnom postupku

Član 1.

1.1. Odredbe ovog zakona sprovode se od svih organa javne uprave, prilikom vršenja svojih funkcija putem individualnih ili kolektivnih akata.

Zakon o državnoj administraciji

Član 2.

1.1. Viši autoriteti državne administracije - Vlada kao celina, predsednik Vlade, zamenici premijera i ministri.

1.2. Viši organi državne administracije - Ured premijera i ministarstvo jesu viši organi državne uprave preko kojih Viši autoriteti izvršavaju vladine i administrativne nadležnosti.

Član 4. Poslovi državne administracije

1. *Poslovi državne administracije su:*
1.6. odlučivanje u administrativnoj proceduri o pravima i obavezama građana i pravnih lica.

Zakon o upravnim sporovima

Član 3. - Definicije

1. Izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

1.1. ***Organ*** *- organi javne uprave podrazumevaju se organi centralne uprave i drugi njima podređeni organi, organi*

lokalne uprave i drugi njima podređeni organi kada u vršenju javnih ovlašćenja rešavaju u upravnim stvarima.

1.2. ***Administrativni akt*** *- svako rešenje upravnog organa predviđen u podstavu 1.1. ovog stava, koji se donosi nakon upravnog postupka u vršenju javnih ovlašćenja i koje direktno ili indirektno zadire u zakonom priznata prava, slobode ili interese fizičkih i pravnih lica, odnosno drugih stranaka u rešavanju upravnih stvari.*

Član 11.

Upravni spor, po tužbi, rešava Vrhovni sud Republike Kosovo.

Član 13.

1. Upravni spor može se pokrenuti samo protiv upravnog akta koji je donesen u drugostepenom upravnom postupku.

2. Upravni spor može se pokrenuti i protiv upravnog akta prvostepenog organa, protiv koga nije dozvoljeno žalba u upravnom postupku.

29. Sud želi da naglasi da je obrazloženje za pravilo iscrpljenosti da se pruži mogućnost dotičnim organima, uključujući i sudove, da spreče ili isprave navodnu povredu Ustava. Ovo pravilo se zasniva na pretpostavci da će pravni poredak Kosova obezbediti delotvorna pravna sredstva protiv kršenje ustavnih prava (vidi

mutatis mutandis, ESLJP, Selmouni protiv Francuske, br. 25803194, odluka od 28. jula 1999. god.).

30. Što se tiče pokrenutih pitanja u vezi sa postupkom koji je vodila Agencija za borbu protiv korupcije i pokrenute sumnje u vezi sa pravilnom primenom zakona o sprečavanju sukoba interesa u obavljanju javne funkcije (Zakon br. 03 L-155) i Zakona o javnim preduzećima (Zakon 03 L-087), Sud naglašava da Ustavni sud nije sud za verifikaciju činjenica i ovim povodom želi da naglasi da je utvrđivanje činjeničnog stanja u punoj nadležnosti redovnih sudova i da je njegova uloga (Ustavnog suda) samo da obezbedi saglasnost sa pravima garantovanim Ustavom i drugim zakonskim instrumentima, stoga on ne može da postupi kao „sud četvrtog stepena“ " (vidi *mutatis mutandis*, i.a., Akdivar protiv Turske, 16. septembar 1996. god., R.J.D, 1996-IV, stav 65).

31. Pored toga, u članu 102. [Opšta načela sudskog sistema] tačka 3. Ustava je jasno predviđeno da **“Sudovi sude na osnovu Ustava i zakona.”**

32. Pod ovim okolnostima, zahtev je **neprihvatljiv** jer podnosilac zahteva **nije iscrpeo** sva pravna sredstva pre nego što se obratio **Ustavnom** sudu i stoga nije ispunio uslove za prihvatljivost zahteva, sledstveno

IZ TIH RAZLOGA

U skladu sa članom 113.8 Ustava Republike Kosovo, članom 47. Zakona o Ustavnom sudu i pravilom 36. Poslovnika o radu, na zasedanju održanom 9. maja 2012. god., Ustavni sud Kosova je jednoglasno

ODLUČIO

I. DA ODBACI zahtev kao neprihvatljiv;

II. Ova odluka će biti dostavljena stranama i objavljena u Službenom listu, u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona o Ustavnom sudu; i

III. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac **Predsednik Ustavnog suda**

Altay Suroy Prof. dr Enver Hasani

KI 129 / 10 od 28. maja 2012 - Zahtev za ocenu ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova A. br . 15 / 2003 od 30. juna 2004

Slučaj KI 129/2010, odluka od 4. maja 2012. god.
Ključne reći: upravni spor, individualni zahtev, zahtev van vremenskog roka "*ratione temporis*" u skladu sa odredbama Ustava i Zakona.

Podnosilac zahteva je podneo zahtev na osnovu člana 113.7 Ustava, navodeći da su mu presudom Vrhovnog suda A. br 15/ 2003 povređena njegova ustavna prava garantovana članom 24 [Jednakost pred Zakonom], članom 31 [Pravo na Pravično i Nepristrasno Suđenje], članom 46 [Zaštita Imovine], kao i članom 6. Evropske Konvencije o Ljudskim Pravima i člana 1 protokola 1 Evropske Konvencije o Ljudskim Pravima.

Sud je primetio da se zahtev odnosi na događaje od pre 15. juna 2008. god., odnosno pre datuma stupanja na snagu Ustava Republike Kosovo. To znači da je zahtev podnet van određenog roka i na osnovu toga, Sud je zaključio da je zahtev podnet van vremenskog roka "*ratione temporis*" u skladu sa odredbama Ustava. Sud je u ovom slučaju citirao slučaj *Jasiunienė protiv Litvanije*, Zahtev br. 41510/98, presuda ESLJP od 6. marta i 6. juna 2003). Konačno, Sud je konstatovao da zahtev nije ispunio proceduralne kriterijume prihvatljivosti, kao što se zahteva pravilom 36.3 (h) Poslovnika o radu Suda.

Priština,14. Maj 2011. god.

Nr.Ref.:RK233/12

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI 129/10

Podnosilac

Agron Xhaferi

Zahtev za ocenu ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova A. br. 15/2003 od 30. juna 2004. god.

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik

Kadri Kryeziu, zamenik predsednika

Robert Carolan, sudija

Altay Suroy, sudija

Almiro Rodrigues, sudija

Snezhana Botusharova, sudija

Ivan Čukalović, sudija

Gjyljeta Mushkolaj, sudija i

Iliriana Islami, sudija

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je g. Agron Xhaferi, sa prebivalištem u Prištini, kojeg zastupa g. Ferki Xhaferi, advokat iz Prištine.

Osporena odluka

2. Osporena odluka javnog organa kojom su navodno povređena Ustavom zagarantovana prava je presuda Vrhovnog suda Republike Kosovo, A. br. 15/2003 od 30. juna 2004. god., koja je podnosiocu zahteva uručena 5. jula 2004. god.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar zahteva podnetog Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud) je ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova A. br 15/2003 od 30. juna 2004. god., u kom podnosilac zahteva tvrdi da su mu ovom presudom povređena Ustavom zagarantovana prava, zbog odbijanja žalbe kao neosnovane u vezi sa osporavanjem odluka Kosovske carinske službe, odnosno procedura procene robe na carinskom punktu u Peči.

Pravni osnov

4. Član 113. stav 7. Ustava, član 22. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo (br. 03/L-121) od 15. januara 2009. god. (u daljem tekstu: Zakon) i pravilo 56. stav 2. Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).

Postupak pred Sudom

5. Dana 22. decembra 2010. god., podnosilac zahteva je podneo zahtev Sudu.

6. Predsednik je 14. februara 2011. god. odlukom GJR KI 129/10 imenovao sudiju Iliriana Islami za sudiju izvestioca. Istog dana, predsednik je imenovao Veće za razmatranje u sastavu sudija: Altay Suroy (predsedavajući), Kadri Kryeziu (član) i Enver Hasani (član).

7. Sud je 27. januara 2011. god. obavestio podnosioca zahteva i Vrhovni sud Kosova.

8. Veće za razmatranje je 4 Maja 2012. god. većalo o izveštaju sudije izvestioca i iznelo preporuku Sudu o neprihvatljivosti zahteva.

Kratak opis činjenica

9. Dana 18. juna 2002. god., podnosilac zahteva je sklopio ugovor sa preduzećem “Fabrika Duhana Sarajeva”(Fabrika duvana u Sarajevu) o kupovini cigarete duvana vrste “Aura” za uvoz i prodaju na malo u tržište Kosova.

10. 27. septembra 2002. god., u Carinskom ogranku u Peći stigao je količina duvana na osnovu računa br. 22 od 23. septembra 2002. god., kojim povodom podnosilac zahteva tvrdi da je njegova roba precenjena na njegovu štetu te da na osnovu procene robe određeno mu je i visina carinske dažbine kojom se podnosilac zahteva nije složio.

11. Podnosilac zahteva tvrdi da je 11. novembra 2002. god. na osnovu podnošenja Carinskog jedinstvenog dokumenta br. 17419 iz kojeg proizilazi da na istom carinskom punktu, istom versotom robe carinski postupak prešlo je i preduzeće "Gradina" iz Zvečana čija roba je procenjena mnogo niže u uporođenju na procenu koja je vršena podnosiocu zahteva.

12. Dana 15. novembra 2002, Carinska služba UNMIK-a, nakon podnošenja zahteva za obnovu postupka od strane podnosioca zahteva, donela je odluku 07/br. 2391, tako što odbija zahtev podnosioca za obnovu postupka u vezi sa određenjem carinske procene robe (duvana), jer se u članu 129. stav 2. Primenljivog zakona o carini navodi da, prigovor ne može da se uloži nakon što predmetna roba izađe iz carinskog nadzora, kao i da se iz spisa predmeta primećuje da određena carinska vrednost je pravilno određena i u skladu sa članom 35. Zakona o carini.

13. 26. novembra 2002. god., Direktor Carinske službe imenovan od UNMIK Administracije rešavajući u drugom stepenu po žalbi podnosioca zahteva na odluku 07/br. 2391, doneo je Odluku br. 2391, tako što odbija žalbu podnosioca zahteva kao neosnovanu. Dalje u obrazloženju se navodi da, prvostepeni organ je ispravno postupio i u skladu sa metodom određenom u članu 35. primenljivog zakona o carini.

14. Dana 30. juna 2004. god., Vrhovni sud je nakon podnošenja tužbe od strane podnosioca zahteva doneo presudu A. br. 15/2003 i odbio tužbu podnosioca zahteva kojom je zahtevao da se poništi odluka Carinske službe 07 br. 2392 od 16. decembra 2002. god. U obrazloženju Vrhovnog suda navodi se da podnosilac zahteva (tužilac) nije uložio prigovor u predviđenom roku kao što je određeno članom 129. Primenljivog zakona o carini na Kosovu.

Navodi podnosioca zahteva

15. Podnosilac zahteva tvrdi su mu presudom Vrhovnog suda A. br. 15/ 2003 od 30. juna 2004. god. povređena prava garantovana Ustavom Republike Kosovo i Evropskom konvencijom o ljudskim pravima, kao u nastavku:

- član 24. [Jednakost pred zakonom] Ustava;
- član 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava;
- član 46. [Zaštita imovine] Ustava;
- član 6. Evropske konvencije o ljudskim pravima; i
- član 1. protokola 1. Evropske konvencije o ljudskim pravima.

Ocena prihvatljivosti zahteva

16. Da bi mogao da presudi po zahtevu podnosioca zahteva, Sud prvo mora da ispita da li je podnosilac zahteva ispunio sve uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom, Zakonom i Poslovnikom o radu.

17. U vezi sa ovim zahtevom, Ustavni sud ustanovljava da podnosilac zahteva osporava presudu Vrhovnog suda A. br. 15/ 2003 od 30. juna 2004. god. To znači da se zahtev odnosi na događaje od pre 15. juna 2008. god., odnosno pre datuma stupanja na snagu Ustava Republike Kosovo. Sledstveno, na osnovu toga, zahtev je podnet van vremenskog roka i stoga nije *ratione temporis* u skladu sa odredbama Ustava i Zakona (vidi *mutatis mutandis Jasiūnienė protiv Litvanije, zahtev br. 41510/98, presuda ESLJP-a od 6. marta i 6. juna 2003. god.)*.

18. Sledstveno, zahtev je neprihvatljiv u skladu sa pravilom 36.3 (h) Poslovnika o radu koji predviđa:

Pravilo 36.3 (h) *„Zahtev nije dopustiv za razmatranje u svakom od sledećih slučajeva:*

h) kada zahtev nije ratione temporis u skladu sa Ustavom.“

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa pravilom 36.3 (h) i pravilom 56 (2) Poslovnika o radu, dana 4 Maja 2011 god., jednoglasno

ODLUČUJE

I. DA ODBACI zahtev kao neprihvatljiv;

II. Ova odluka će biti dostavljena strankama i biće objavljena u Službenom listu, u skladu sa članom 20 (4) Zakona o Ustavnom sudu; i

III. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac **Predsednik Ustavnog suda**

Dr. Iliriana Islami Prof. Dr. Enver Hasani

KO 38 / 12 od 05. juna 2012 - Procena Vlade "s predloga izmjena i dopuna Ustava koju je podneo predsednik Skupštine Republike od 12. aprila 2012

Predmet KO 38/12, od 15. Maja 2012. god.

Ključne reči; predsednik Skupštine Republike, ocena ustavnih amandmana

Podnosilac zahteva je podneo podnesak u skladu sa članovima 113.7 i 21.4 Ustava, članova 20, 22.7 i 22.8 Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo od 15. januara 2009.
Dana 26. novembra 2011. god. podnosilac zahteva je podneo zahtev Ustavnom sudu
Predsednik Skupštine je 12. aprila 2012. god. podneo zahtev u vezi Vladinog predloga ustavnih amandmana
Istoga dana, kopija zahteva je dostavljena predsedniku Republike Kosovo, premijeru Kosova i Ombudsmanu.

Sud je naglasio da amandmani, između ostalog, predlažu brisanje čl. 146. i 147. Ustava, kojima se propisuje mandat, vlast i obaveze MCP-a. Sud se takođe pozvao na član 5. stav 2. Aneksa IX Sveobuhvatnog predloga za rešenje statusa Kosova (SPR) u kojem stoji: *„5.2 Mandat MCP-a prestaje onda kada Međunarodna upravna grupa utvrdi da je Kosovo sprovelo odredbe ovog Rešenja"*

Sud podseća da shodno članu 113. stavu 9. Ustava: *„Predsednik Skupštine Kosova mora da podnese predloženi Ustavni amandman pre usvajanja istog na Skupštini, kako bi se osiguralo da predloženi amandman ne umanjuje prava i slobode garantovane poglavljem II ovog Ustava"*.

Pozle razmatranja Zahteva koji sadrži Vladin predlog ustavnih amandmana, koji je 12. aprila 2012. god. podneo predsednik Skupštine Republike, **a na osnovu clana 113. stava 9. Ustavni sud jednoglasno odlucuje da je zahtiv prihvatljiv**

Sud potvrđuje da od 22 amandmana koji se sadrže u Vladinom predlogu ustavnih amandmana koji je 12. aprila 2012. god. podneo predsednik Skupštine, proizilazi da samo amandman br. 17 umanjuje prava i slobode garantovane Poglavljem II Ustava.

Priština, 15. maj 2012. god.

Br. ref.:AK 234 /12

Slučaj KO38/12

Ocena Vladinih predloga ustavnih amandmana koje je

12. aprila 2012. godine podneo

predsednik Skupštine Republike

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik

Kadri Kryeziu, zamenik predsednika

Robert Carolan, sudija

Altay Suroy, sudija

Almiro Rodrigues, sudija

Snezhana Botusharova, sudija

Ivan Čukalović, sudija

Gjyljeta Mushkolaj, sudija i

Iliriana Islami, sudija.

Zahtev

1. Vlada Republike Kosovo je 28. marta 2012. god., shodno članu 92. stavu 4., čl. 93. st. 4. i 9. i članu 144. stavu 1., donela odluku br. 02/68 o usvajanju ustavnih amandmana Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Vladin predlog ustavnih amandmana).

2. U saglasnosti sa navedenom odlukom, generalni sekretar Kancelarije premijera je bio zadužen za prosleđivanje Vladinog predloga ustavnih amandmana Skupštini Republike Kosovo.

3. Generalni sekretar Kancelarije premijera je 5. aprila 2012. god. prosledio Vladin predlog ustavnih amandmana generalnom sekretaru Skupštine Kosova.

4. Predsednik Skupštine Kosova, saglasno članu 144. stavu 3. Ustava, je 12. aprila 2012. god. prosledio Vladin predlog ustavnih amandmana Ustavnom sudu za preliminarno ocenjivanje da predloženi amandmani na neki način ne umanjuju bilo koje pravo ili slobodu garantovanu Poglavljem II Ustava.

5. Stoga, predsednik Skupštine je podnosilac zahteva u postupku u Ustavnom sudu.

6. Zahtev je zasnovan na članu 113. stavu 9. i članu 144. stavu 3. Ustava, čl. 20. i 54. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo (br. 03/L-121) od 16. decembra 2008. god. (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 56. Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).

7. Predmetna stvar zahteva su 22 predložena ustavna amandmana Ustava Republike Kosovo, koja su 28. marta 2012. god., odobrena odlukom br. 02/68 Vlade Kosova.

8. Na početku treba naglasiti da se većina predloženih amandmana odnosi na promene u Poglavlju XIII „Završne odredbe“ i Poglavlju XIV „Prelazne odredbe“ Ustava.

9. U stvari, ovi amandmani izražavaju nameru Vlade da predloži promene Ustava, koje su neophodne za okončanje nadgledane nezavisnosti Republike Kosovo. Ovo je takođe jasno iz uvoda Vladinog predloga ustavnih amandmana, pošto se poziva na Rezoluciju o završetku nadgledane nezavisnosti, koja je 31. aprila 2012. god. usvojena u Skupštini Kosova.

Postupak u Sudu

10. Predsednik Skupštine je 12. aprila 2012. god. podneo zahtev u vezi Vladinog predloga ustavnih amandmana.

11. Predsednik je 13. aprila 2012. god. imenovao sudiju Kadrija Kryeziua za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje u sastavu sudija: Robert Carolan (predsedavajući), Altay Suroy i Snezhana Botusharova.

12. Predsednik Skupštine je 20. aprila 2012. god. obavešten da je Sud registrovao zahtev.

13. Istoga dana, kopija zahteva je dostavljena predsedniku Republike Kosovo, premijeru Kosova i Ombudsmanu.

14. Sud je 23. aprila 2012. god. obavestio i Međunarodnog civilnog predstavnika (MCP) da je gorenavedeni zahtev primljen u Sudu.

15. Sud je 2. maja 2012. god. obavestio MCP da se Vladin predlog ustavnih amandmana, između ostalog, odnosi na nekoliko prelaznih odredbi Ustava i ovlašćenja MCP da nastavi svoju funkciju. U navedenom dopisu Sud je naglasio da je u Zakonu o Ustavnom sudu propisano da Sud, po mogućnosti, treba doneti odluku u roku od 60 dana od prijema zahteva.

16. Sud je naglasio da amandmani, između ostalog, predlažu brisanje čl. 146. i 147. Ustava, kojima se propisuje mandat, vlast i obaveze MCP-a. Sud se takođe pozvao na član 5. stav 2. Aneksa IX Sveobuhvatnog predloga za rešenje statusa Kosova (SPR) u kojem stoji: *„5.2 Mandat MCP-a prestaje onda kada Međunarodna upravna grupa utvrdi da je Kosovo sprovelo odredbe ovog Rešenja“*.

17. Zakon o Ustavnom sudu obavezuje Sud da odluku o predloženim amandmanima donese u roku od 60 dana. U međuvremenu, Sud će nastaviti sa razmatranjem pod pretpostavkom da Vladin predlog ustavnih amandmana neće biti stavljen na dnevni red za usvajanje u Skupštini pre ispunjenja uslova iz člana 5. stava 2. Aneksa IX SPR-a, koji se odnose na okončanje mandata MCP-a.

18. Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i iznelo preporuku Sudu u punom sastavu.

19. Sud je 10. maja 2012. god. većao i glasao o zahtevu.

Ocena prihvatljivosti zahteva

20. Što se tiče zahteva, u odnosu na preliminarnu ocenu ustavnih amandmana shodno članu 144. Ustava [Amandmani] Sud primećuje da kako bi bio u mogućnosti da reši zahtev, neophodno je prvo ispitati da li su ispunjeni uslovi prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom i dodatno obrazloženi Zakonom i Poslovnikom o radu.

21. Vezano sa tim, Sud prvo treba da ustanovi da li ima jurisdikciju da oceni Vladin predlog ustavnih amandmana.

22. Sud podseća da shodno članu 113. stavu 9. Ustava: „*Predsednik Skupštine Kosova mora da podnese predloženi Ustavni amandman pre usvajanja istog na Skupštini, kako bi se osiguralo da predloženi amandman ne umanjuje prava i slobode garantovane poglavljem II ovog Ustava*“.

23. Sledstveno, Sud ima jurisdikciju da oceni da predloženi amandmani ne umanjuju prava i slobode zagarantovane poglavljem II Ustava.

24. Sledeće pitanje je ko se može smatrati ovlašćenom stranom za podnošenje zahteva Ustavnom sudu shodno članu 113. stavu 9. Ustava. Sud još jednom podvlači da prema prvoj rečenici člana 113. stava 9. Ustava: „*Predsednik Skupštine Kosova mora da podnese predloženi Ustavni amandman…*“.

25. U konkretnom slučaju, predsednik Skupštine, dr. Jakup Krasniqi, je podneo zahtev za preliminarno ocenjivanje predloženih ustavnih amandmana. Dakle, podnosilac zahteva jeste ovlašćena strana, koja dejstvom člana 113. stava 9. Ustava ima pravo da podnese ovaj slučaj Sudu.

26. Dakle zahtev je prihvatljiv pošto Sud ima jurisdikciju da se istim bavi i podnosilac zahteva jeste ovlašćena strana.

Ocena ustavnosti predloženih amandmana

Opseg ustavne ocene

27. Sud će se sada redom baviti amandmanima navedenim u Vladinom predlogu ustavnih amandmana, koje je podnosilac zahteva podneo 12. aprila 2012. god.

28. Na početku, Sud naglašava da shodno članu 112. [Opšta načela] Poglavlja VIII [Ustavni sud] Ustavni sud je konačna vlast za tumačenje Ustava i saglasnost zakona sa Ustavom. Dakle, na Sudu je da član 144. Ustava [Amandmani] tumači kako smatra neophodnim.

29. Imajući u vidu navedeno, Sud, prema članu 144. stavu 3. Ustava, razmatra da predloženi ustavni amandman neće umanjiti bilo koje pravo i slobode garantovane Poglavljem II [Prava i osnovne slobode].

30. Vraćajući se na Poglavlje II, Sud primećuje da shodno članu 21. [Prava i osnovne slobode], ljudska prava i osnovne slobode su neodvojive, neotuđive i neosporive i čine osnov pravnog poretka Republike Kosovo. Štaviše, prema članu 21. stavu 1., na Republici Kosovo je da zaštiti i garantuje ljudska prava i osnovne slobode predviđene Ustavom.

31. Dakle, prema mišljenju Suda ovaj član određuje opseg Poglavlja II, kako bi se obuhvatila i ona ljudska prava i osnovne slobode predviđene u drugim delovima Ustava. Sledi da je Sud dužan da oceni da li predloženi amandmani ne umanjuju prava i slobode zagarantovane Ustavom u celini.

Predloženi amandmani

I. Predloženi amandman br. 1:

32. Amandmanom br. 1 se predlaže da se stav 4. člana 58. menja, kao što sledi:

> *"Republika Kosovo će prema potrebi usvojiti adekvatne mere za promociju pune i delotvorne ravnopravnosti pripadnika zajednica, u svim oblastima ekonomskog, socijalnog, političkog, i kulturnog života, puno i* ***delotvorno učešće zajednica i njihovih pripadnika u javnom životu i donošenju odluka****. Takve mere neće bili smatrane činom diskriminacije."*

33. Sud smatra da tekst predloženog amandmana na član 58. stav 4. Ustava učvršćuje efektivno učešće pripadnika zajednica u javnom životu.

34. Dakle, Sud potvrđuje da predloženi amandman br. 1 ne proizilazi da umanjuje nijedno pravo i slobodu garantovanu Poglavljem II Ustava.

II. Predloženi amandman br. 2:

35. Amandmanom br. 2 se predlaže da se stav 1. člana 81. briše i menja, kao što sledi:

> **Član 81 [Zakonodavstvo od vitalnog interesa]**
>
> „1. Za usvajanje, izmenu i dopunu ili ukidanje sledećih zakona potrebna ***je većina glasova skupštinskih***

poslanika i većina glasova skupštinskih poslanika koji drže mesta zagarantovana za predstavnike zajednica koje nisu u većini:"

36. Sud smatra da tekst predloženog amandmana na član 81. stav 1. Ustava ne proizilazi da umanjuje nijedno pravo i slobodu garantovanu Poglavljem II Ustava.

37. Dakle, Sud potvrđuje da je amandman br. 2 u saglasnosti sa Ustavom.

III. Predloženi amandman br. 3

38. Amandmanom br. 3 se predlaže da se stav 5. člana 81. briše i menja kao što sledi:

„(5) Zakoni o zaštiti kulturnog nasleđa i **specijalnih zaštitnih zona**".

39. Sud smatra da tekst predloženog amandmana na član 81. stav 5. Ustava, odnosno dodavanje izraza „*i specijalnih zaštitnih zona*" ne proizilazi da umanjuje nijedno pravo i slobodu garantovanu Poglavljem II Ustava.

40. Dakle, Sud potvrđuje da je amandman br. 2 u saglasnosti sa Ustavom.

IV. Predloženi amandman br. 4

41. Amandmanom br. 4 se predlaže brisanje člana 143. Ustava.

42. U članu 143. Ustava stoji sledeće:

„Član 143 [Sveobuhvatni Predlog o Rešenju Statusa Kosova]

Bez obzira na odredbe ovog Ustava:

1. Svi organi vlasti Republike Kosovo će raditi u saglasnosti sa svim obavezama Republike Kosovo određenih Sveobuhvatnim Predlogom o Rešenju Statusa Kosova, od dana 26. marta 2007. Iste će preduzeti sve neophodne mere za sprovođenje datih odredbi.

2. Odredbe Sveobuhvatnog Predloga o Rešenju Statusa Kosova, od dana 26. marta 2007., imaju premoć nad ostalim zakonskim odredbama Kosova.

3. Ustav, zakoni i ostala pravna akta Republike Kosovo se tumače u saglasnosti sa Sveobuhvatnim Predlogom o Rešenju Statusa Kosova, od dana 26. marta 2007. U slučaju nesaglasnosti između odredbi ovog Ustava, zakona i ostalih pravnih akata Republike Kosovo i odredbi sporazuma, preovladava ovaj drugi.“

43. Sud smatra da predloženo brisanje člana 143. Ustava ne proizilazi da umanjuje nijedno pravo i slobodu garantovanu Poglavljem II Ustava.

V. Predloženi amandman br. 5

44. Amandmanom br. 5 se predlaže prenošenje člana 144. Ustava (Amandmani) u Poglavlje I – Osnovne odredbe.

45. U članu 144. Ustava stoji sledeće:

„Član 144 [Amandmani]

1. Vlada, Predsednik i jedna četvrtina (1/4) poslanika Skupštine Kosova, mogu predložiti izmenu i amandmane Ustava na osnovu uredbe o radu Skupštine.

2. Svaka izmena zahteva odobrene dve trećine (2/3) svih poslanika Skupštine, uključujući dve trećine (2/3) svih poslanika Skupštine koji zauzimaju rezervisana ili zagarantovana mesta za predstavnike zajednica koje ne čine većinu u Republici Kosovo.

3. Izmene ovog Ustava se mogu usvojiti od strane Skupštine samo ukoliko je Predsednik Skupštine Kosova predložio amandman Ustavnom sudu, kako bi se osiguralo da predloženi amandman ne umanjuje prava i slobode garantovane poglavljem II ovog Ustava.

4. Izmene Ustava stupaju na snagu nakon usvajanja istih od strane Skupštine Republike Kosovo.“

46. Sud smatra da predloženo prenošenje člana 144. Ustava u Poglavlje I (Osnovne odredbe) ne proizilazi da umanjuje nijedno pravo i slobodu garantovanu Poglavljem II Ustava.

VI. Predloženi amandman br. 6

47. Amandmanom br. 6 se predlaže prenošenje člana 145. Ustava (Kontinuitet međunarodnih sporazuma i primenljivog zakona) u Poglavlje I – Osnovne odredbe.

48. U članu 145. Ustava stoji sledeće:

> **„Član 145 [Kontinuitet Međunarodnih Sporazuma i Primenljivog Zakona]**
>
> 1. Međunarodni sporazumi i ostala akta međunarodne saradnje, koja a su na snazi na dan stupanja na snagu ovog Ustava, će ostati na snazi, do momenta kada se ti sporazumi ili akti ponovo sklope ili kada se ponište u saglasnosti sa uslovima istih, ili zamene novim međunarodnim sporazumima ili ostalim aktima kojima se regulišu ista pitanja i koja su usvojena u saglasnosti sa ovim Ustavom.
>
> 2. Primenljivi zakon na dan stupanja na snagu ovog Ustava nastavlja da se sprovodi, dok god je u saglasnosti sa ovim Ustavom, i dok god se ne ukine, zameni ili izmeni u saglasnosti sa ovim Ustavom.“

49. Sud smatra da predloženo prenošenje člana 145. Ustava u Poglavlje I (Osnovne odredbe) ne proizilazi da umanjuje nijedno pravo i slobodu garantovanu Poglavljem II Ustava.

VII. Predloženi amandman br. 7

50. Amandmanom br. 7 se predlaže brisanje člana 146. Ustava.

51. U članu 146. Ustava stoji sledeće:

„Član 146 [Međunarodni Civilni Predstavnik]

Bez obzira na odredbe ovog Ustava:

1. Međunarodni Civilni Predstavnik i ostale međunarodne organizacije i akteri, mandat kojih je određen Sveobuhvatnim Predlogom o Rešenju Statusa Kosova, od dana 26. marta 2007., uživaju mandat i ovlašćenja određena Sveobuhvatnim Predlogom, uključujući zakonita prava, privilegije i imunitet.

2. Svi organi vlasti Republike Kosovo su dužni da potpuno sarađuju sa Međunarodnim Civilnim Predstavnikom, međunarodnim organizacijama i akterima, mandat kojih je regulisan Sveobuhvatnim Predlogom o Rešenju Statusa Kosova, od dana 26. marta 2007.,i između ostalog su dužni da ozakone njihove odluke ili akta.“

52. Sud smatra da predloženo brisanje člana 146. Ustava ne proizilazi da umanjuje nijedno pravo i slobodu garantovanu Poglavljem II Ustava.

VIII. Predloženi amandman br. 8

53. Amandmanom br. 8 se predlaže brisanje člana 147. Ustava.

54. U članu 147. Ustava stoji sledeće:

„Član 147 [Konačna Vlast Međunarodnog Civilnog Predstavnika]

Bez obzira na ostale odredbe ovog Ustava, Međunarodni Civilni Predstavnik, na osnovu Sveobuhvatnog Predloga o Rešenju Statusa Kosova, od dana 26. marta 2007., ima konačnu vlast na Kosovu u pogledu tumačenja civilnih aspekata Sveobuhvatnog predloga. Nijedan organ vlasti na Kosovu nije ovlašćen za razmatranje, umanjivanje ili ograničavanje mandata, ovlašćenja i obaveza, određenih ovim i članom 146.“

55. Sud smatra da predloženo brisanje člana 147. Ustava ne proizilazi da umanjuje nijedno pravo i slobodu garantovanu Poglavljem II Ustava.

IX. Predloženi amandman br. 9

56. Amandmanom br. 9 se predlaže brisanje člana 148. Ustava.

57. U članu 148. Ustava stoji sledeće:

„Član 148 [Prelazne Odredbe Skupštine Kosova]

> 1. U prva dva izborna mandata posle usvajanja Ustava, Skupština Republike Kosovo će imati dvadeset (20) mesta rezervisanih za predstavnike zajednica koje ne čine većinu na Kosovu, i to na sledeći način: deset (10) mesta će biti dodeljeno strankama, koalicijama, građanskim inicijativama i nezavisnim kandidatima koji su izjavili da zastupaju zajednicu kosovskih Srba, a deset (10) mesta biće dodeljeno drugim zajednicama na sledeći način: zajednici Roma jedno (1) mesto; zajednici Aškalija jedno (1) mesto; zajednici Egipćana jedno (1) mesto, a jedno (1) dodatno mesto biće dodeljeno zajednici Roma, Aškalija ili Egipćana u zavisnosti od tog koja zajednica ima najveći ukupan broj glasova; Bošnjačkoj zajednici tri (3) mesta, Turskoj zajednici dva (2) mesta i Goranskoj zajednici jedno (1) mesto. Svako mesto koje je osvojeno na izborima biva pridodato onim deset (10) mesta rezervisanim za zajednicu kosovskih Srba i drugim zajednicama.
>
> 2. Bez obzira na stav 1 ovog člana, postojeći mandat na dan stupanja na snagu ovog Ustava će se smatrati kao prvi izborni mandat Skupštine, u slučaju da isti traje najmanje dve godine od dana stupanja na snagu ovog Ustava.“

58. Sud smatra da predloženo brisanje člana 148. Ustava ne proizilazi da umanjuje nijedno pravo i slobodu garantovanu Poglavljem II Ustava.

X. Predloženi amandman br. 10

59. Amandmanom br. 10 se predlaže brisanje člana 149. Ustava.

60. U članu 149. Ustava stoji sledeće:

„Član 149 [Prvobitno Usvajanje Zakona od Vitalnog Interesa]

Bez obzira na odredbe člana 81 ovog Ustava, zakoni od vitalnog interesa navedeni u tom članu, će se prvobitno usvojiti većinom glasova poslanika Skupštine koji su prisutni i koji glasaju."

61. Sud smatra da predloženo brisanje člana 149. Ustava ne proizilazi da umanjuje nijedno pravo i slobodu garantovanu Poglavljem II Ustava.

XI. Predloženi amandman br. 11

62. Amandmanom br. 11 se predlaže brisanje člana 150. Ustava.

63. U članu 150. Ustava stoji sledeće:

„Član 150 [Proces Imenovanja Sudija i Tužioca]

1. Sveobuhvatna procena koja se širom Kosova sprovodi u cilju utvrđivanja podobnosti svih kandidata za stalna imenovanja na položaje sudija i tužilaca na Kosovu, do navršavanja zakonom određene starosne dobi potrebne za penziju, nastavit će da se odvija u skladu sa Administrativnom naređenjem 2008/2 i na ovaj postupak

neće uticati prestanak mandata UNMIK-a , ili stupanje na snagu ovog Ustava.

2. Svi uspešni kandidati koje SPGS naimenuje ili ponovo imenuje kao sudije i tužioce u postupku naimenovanja nastaviće da obavljaju svoje dužnosti sve do prirodnog isteka svojih mandata, ili sve dok ne budu razrešeni svoje dužnosti u skladu sa zakonom.

3. Nezavisna Komisija za imenovanje sudija i tužilaca pisanim putem podnosi Sudskom savetu Kosova preporuke o kandidatima za imenovanje ili ponovno imenovanje sudija ili tužioca, koji vrši konačnu vlast u predlaganju kandidata za imenovanje i ponovno imenovanje sudija i tužioca, Predsedniku Kosova.

4. Svi uspešni kandidati koji su imenovani ili ponovno imenovani kao sudije i tužioci od strane predsednika Kosova, a na predlog Kosovskog Pravosudnog Veća kao deo Postupka naimenovanja, ostaće na svojim položajima sve do prirodnog isteka svojih mandata ili dok ne budu razrešeni svojih dužnosti u skladu sa zakonom.

5. Bez obzira na odredbe člana 105 ovog Ustava, mandat svih sudija i tužioca koji su uspešno prošli proces imenovanja kao što je određeno ovim članom i koji su sprovodili svoju funkciju najmanje dve godine pre imenovanja, na osnovu ovog člana, je stalan do penzionisanja, kao što je i određeno zakonom, osim ako se isti razreši u saglasnosti sa zakonom.“

64. Sud smatra da predloženo brisanje člana 150. Ustava ne proizilazi da umanjuje nijedno pravo i slobodu garantovanu Poglavljem II Ustava.

XII. Predloženi amandman br. 12

65. Amandmanom br. 12 se predlaže brisanje člana 151. Ustava.

66. U članu 151. Ustava stoji sledeće:

„Član 151 [Privremeni Sastav Sudskog Saveta Kosova]

Do kraja međunarodnog nadgledanja i sprovođenja Sveopšteg predloga za rešenje statusa Kosova, od dana 26. marta 2007., Sudski savet Kosova će se sačinjavati:

1. Pet (5) članova biće kosovski članovi Nezavisne komisije za sudije i tužioce čiju je podobnost ispitala Nezavisna komisija za sudije i tužioce kao deo prve faze postupka imenovanja, u skladu sa Administrativnim naređenjem 2006/18. Od ovih pet (5) članova, jedan (1) član sudija i jedan (1) član tužilac, slučajno izabrani, će služiti u Sudskom savetu Kosova do isteka njihovog mandata, nakon čega će biti zamenjeni jednim (1) sudijom i jednim (1) tužiocem, čija je podobnost ispitana od strane Nezavisne komisije za sudije i tužioce i koji su izabrani od strane svojih kolega, pridržavajući se metoda koje obezbeđuju najširu zastupljenost sudstva i tužilaštva. Preostalo dvoje (2) sudija i jedan tužilac, iz redova pet (5) članova Nezavisne komisije

za sudije i tužioce će raditi u Sudskom savetu Kosova. u periodu od dodatnih godinu dana nakon isteka svojih mandata, nakon čega će biti zamenjeni u skladu sa istim postupkom kao njihove prethodne kolege Nezavisne komisije za sudije i tužioce. U slučaju osnivanja tela koje bi bilo odgovorno za pitanja koja se odnose na imenovanje, disciplinski postupak i razrešenje tužilaca, svih pet preostalih članova Sudskog saveta Kosova će postati sudije.

2. Osam (8) preostalih članova Saveta će se izabrati od strane Skupštine Kosova na način koji je utvrđen ovim Ustavom, osim ako dvoje (2) od četvoro (4) članova izabranih od strane poslanika Skupštine koji zauzimaju mesta dodeljena tokom podele mesta moraju biti međunarodni članovi, od kojih je jedan sudija, izabran od strane Međunarodnog civilnog predstavnika na osnovu predloga Misije za Evropsku bezbednost i odbrambenu politiku. Jedan od međunarodnih članova treba da bude sudija."

67. Sud smatra da predloženo brisanje člana 151. Ustava ne proizilazi da umanjuje nijedno pravo i slobodu garantovanu Poglavljem II Ustava.

XIII. Predloženi amandman br. 13

68. Amandmanom br. 13 se predlaže brisanje člana 152. Ustava.

69. U članu 152. Ustava stoji sledeće:

„Član 152 [Privremeni Sastav Ustavnog Suda]

Do kraja međunarodnog nadgledanja i sprovođenja Sveopšteg predloga za rešenje statusa Kosova, od dana 26. marta 2007., Ustavni sud će sačinjavati:

1. Šest (6) od devet (9) sudija imenuje Predsednik Republike Kosovo, na predlog Skupštine.

2. Od šest (6) sudija, dvoje (2) će imati mandat od tri godine, bez mogućnosti ponovnog izbora, dvoje (2) sudija će imati mandat od šest godina, bez mogućnosti ponovnog izbora, i dvoje (2) će imati mandat od devet godina, bez mogućnosti ponovnog izbora. Početni mandat sudija bira žrebom Predsednik Republike Kosovo, odmah nakon njihovog imenovanja.

3. Od šest (6) sudija, četvoro (4) se bira na osnovu dve trećine (2/3) glasova poslanika Skupštine koji su prisutni i glasaju. Dvoje će se izabrati na osnovu većine glasova poslanika Skupštine nakon saglasnosti većine poslanika Skupštine koji zauzimaju rezervisana ili zagarantovana mesta za predstavnike zajednica koje ne čine većinu na Kosovu.

4. Troje (3) međunarodnih sudija imenuje Međunarodni civilni predstavnik, nakon konsultacije sa Predsednikom Evropskog suda za ljudska prava. Troje (3) sudija neće biti stanovnici Kosova ili neke susedne zemlje.

5. Međunarodni civilni predstavnik će odlučiti o tome kada ističe mandat međunarodnim sudijama i isti će biti zamenjeni na osnovu Ustavom utvrđenih pravi.“

70. Sud smatra da predloženo brisanje člana 152. Ustava ne proizilazi da umanjuje nijedno pravo i slobodu garantovanu Poglavljem II Ustava.

XIV. Predloženi amandman br. 14

71. Amandmanom br. 14 se predlaže brisanje člana 153. Ustava.

72. U članu 153. Ustava stoji sledeće:

„Član 153 [Međunarodno Vojno Prisustvo]

Bez obzira na ostale odredbe ovog Ustava, Međunarodno Vojno Prisustvo, uživa mandat i ovlašćenja određena relevantnim međunarodnim instrumentima, uključujući Rezoluciju 1244 Saveta Bezbednosti Ujedinjenih Nacija i Sveobuhvatni predlog o rešenju statusa Kosova, od dana 26. marta 2007. Predsedavajući Međunarodnog vojnog prisustva, u saglasnosti sa Sveobuhvatnim predlogom o rešenju statusa Kosova, od dana 26. marta 2007. Predstavlja konačnu vlast operativne oblasti u tumačenju aspekata pomenutog sporazuma, koji se tiču Međunarodnog vojnog prisustva. Nijedan organ vlasti Republike Kosovo ne može razmatrati, umanjiti ili ograničiti mandat, ovlašćenja i obaveze, pomenute u ovom članu.“

73. Sud smatra da predloženo brisanje člana 153. Ustava ne proizilazi da umanjuje nijedno pravo i slobodu garantovanu Poglavljem II Ustava.

XV. Predloženi amandman br. 15

74. Amandmanom br. 15 se predlaže brisanje člana 154. Ustava.

75. U članu 154. Ustava stoji sledeće:

> **„Član 154 [Kosovski Zaštitni Korpus]**
>
> Kosovski zaštitni korpus će se raspustiti u roku od jedne godine od stupanja na snagu ovog Ustava. Do raspuštanja, Međunarodno vojno prisustvo će, u saradnji sa Međunarodnim civilnim predstavnikom i Republikom Kosova, vršiti izvršnu vlast nad kosovskim zaštitnim korpusom i doneće odluku o raspuštanju istog."

76. Sud smatra da predloženo brisanje člana 154. Ustava ne proizilazi da umanjuje nijedno pravo i slobodu garantovanu Poglavljem II Ustava.

XVI. Predloženi amandman br. 16

77. Amandmanom br. 16 se predlaže prebacivanje člana 155. Ustava (Državljanstvo) u Poglavlje I – Osnovne odredbe.

78. U članu 155. Ustava stoji sledeće:

„Član 155 [Državljanstvo]

1. Svi zakoniti građani Kosova na dan usvajanja ovog Ustava, uživaju pravo državljanstva Republike Kosovo.

2. Republika Kosovo priznaje pravo na sticanje državljanstva Republike Kosovo, bez obzira na njihovo sadašnje mesto boravka i državljanstvo koje imaju, svim građanima bivše Savezne Republike Jugoslavije, koji su imali stalno boravište na Kosovu na dan 1. januara 1998 i njihovim direktnim potomcima."

79. Sud smatra da predloženo prenošenje člana 155. Ustava u Poglavlje I (Osnovne odredbe) ne proizilazi da umanjuje nijedno pravo i slobodu garantovanu Poglavljem II Ustava.

XVII. Predloženi amandman br. 17

80. Amandmanom br. 17 (Izbeglice i interno raseljena lica) se predlaže brisanje člana 156.

81. U članu 156. Ustava stoji sledeće:

„Član 156 [Izbeglice i Interno Raseljena Lica]

Republika Kosova promoviše i olakšava bezbedan i dostojanstven povratak izbeglica i interno raseljenih lica, i pomaže istima da povrate svoju imovinu i lične stvari."

82. Sud smatra da predloženo brisanje člana 156. Ustava može umanjiti neka prava i slobode garantovane Poglavljem II Ustava:

83. U stvari, članom 22. Ustava se preuzima nekoliko međunarodnih konvencija, jasnim pozivanjem na iste. U jednom delu člana se posebno propisuje:

> **„Član 22 [Direktna Primena Međunarodnih Sporazuma i Instrumenata]**
>
> Ljudska prava i slobode, koja su utvrđena sledećim međunarodnim sporazumima i instrumentima garantovana su ovim Ustavom, i direktno se primenjuju na teritoriji Republike Kosovo i imaju premoć, u slučaju konflikta, nad svim zakonskim odredbama i ostalim aktima javnih institucija:
>
> (1) Univerzalna deklaracija o ljudskim pravima;
>
> (2) Evropska konvencija o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda i protokoli iste".

84. Čl. 13. i 14. Univerzalne deklaracije o ljudskim pravima (UDLJP) posebno propisuju sledeće:

Član 13. UDLJP

„1. Svako ima pravo na slobodu kretanja i izbora stanovanja u granicama pojedine države.

2. Svako ima pravo da napusti svaku zemlju, uključujući svoju vlastitu, i da se vrati u svoju zemlju.“

Član 14. UDLJP

„1. Svako ima pravo da traži i uživa u drugim zemljama azil od proganjanja.

2. Na ovo pravo se ne može pozvati u slučaju gonjenja koje se istinski odnosi na krivična dela nepolitičke prirode ili na postupke protivne ciljevima i načelima Ujedinjenih nacija.”

85. Slično, član 2. Protokola 4 Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda (EKLJP) garantuje slobodu kretanja. U njemu stoji sledeće:

Član 2. Protokola br. 4 EKLJP

„Sloboda kretanja

1 Svako ko se zakonito nalazi na teritoriji jedne države ima, na toj teritoriji, pravo na slobodu kretanja i slobodu izbora boravišta.

2 Svako je slobodan da napusti bilo koju zemlju, uključujući i sopstvenu.

3 Nikakva ograničenja ne mogu se postaviti u odnosu na vršenje ovih prava sem onih koja su u skladu sa zakonom i koja su neophodna u demokratskom društvu u interesu nacionalne bezbednosti ili javne bezbednosti, radi očuvanja javnog poretka, za sprečavanje kriminala, za zaštitu zdravlja ili morala ili radi zaštite prava i sloboda drugih.

4 Prava iz stava 1 mogu se, takođe, u izvesnim oblastima podvrgnuti ograničenjima koja su uvedena u skladu sa zakonom i opravdana javnim interesom u demokratskom društvu."

86. Bez člana 156., pozitivna obaveza, prema kojoj je Republika Kosovo dužna da sprovodi ljudska prava zagarantovana u čl. 13. i 14. UDLJP, može biti značajno umanjena. Bez afirmativne podrške Vlade, kako je sada propisano članom 156. Ustava, u garantovanju ljudskog prava na slobodu kretanja, između ostalog predviđenog u UDLJP u EKLJP, to pravo može veoma lako biti ignorisano ili umanjeno.

87. Navedeno bi bilo u suprotnosti sa članom 1. EKLJP koji obavezuje države da *„jemče svakome u svojoj nadležnosti prava i slobode određene u Delu I ove Konvencije"*.

88. Član 35. Ustava garantuje građanima i strancima pravo na slobodu kretanja unutar i izvan Republike Kosovo. U istom je izričito propisano:

> **„Član 35 [Sloboda Kretanja]**
>
> 1. Državljani Republike Kosovo i stranci koji su zakoniti stanovnici Kosova, imaju pravo na slobodno kretanje i izbor stanovanja u Republici Kosovo.
>
> 2. Svako lice ima pravo da napusti zemlju. Ograničenja istog mogu biti regulisana zakonom, ako su ista neophodna za obezbeđivanje zakonskog postupka, sprovođenje sudske odluke ili kako bi se ispunila obaveza zaštite zemlje.
>
> 3. Državljanima Republike Kosovo se neće uskratiti pravo ulaska na Kosovo…"

89. Član 156. postavlja pozitivnu obavezu na Republiku Kosovo u pomoći izbeglicama i interno raseljenim licima u uživanju njihovog prava na slobodu kretanja. Bez ovog ustavnog mandata za Republiku Kosovo da na pozitivan način pomogne navedenim osobama u uživanju tog prava, isti možda ne budu u mogućnosti da u stvarnosti uživaju navedeno pravo.

90. Član 46. Ustava garantuje da se niko ne može arbitrarno lišiti imovine. U istom je propisano:

> **„Član 46 [Zaštita Imovine]**

1. Garantuje se pravo na imovinu.

2. Korišćenje imovine je regulisano zakonom, u skladu sa javnim interesom.

3. Niko se ne može arbitrarno lišiti lične imovine. Republika Kosovo ili javne vlasti Republike Kosovo mogu izvršiti eksproprijaciju imovine ako je ista u skladu sa zakonom, ako je neophodna ili adekvatna za postizanje javnih ciljeva ili podržavanje javnog interesa, a za koju se vrši neposredna adekvatna kompenzacija licu ili licima, imovina kojih se eksproriiše.

4. O sporovima koje uzrokuje neko delo Republike Kosovo ili javne vlasti Republike Kosovo, a koji se smatraju eksproprijacijom, odlučuje nadležni sud."

91. Sud podseća da je zaštita imovine takođe zagarantovana članom 1. Protokola 1 EKLJP, u kojem stoji:

„Zaštita imovine

Svako fizičko i pravno lice ima pravo na neometano uživanje svoje imovine.

Niko ne može biti lišen svoje imovine, osim u javnom interesu i pod uslovima predviđenim zakonom i opštim načelima međunarodnog prava.

Prethodne odredbe, međutim, ni na koji način ne utiču na pravo države da primenjuje zakone koje smatra potrebnim da bi regulisala korišćenje imovine u skladu s opštim interesima ili da bi obezbedila naplatu poreza ili drugih dažbina ili kazni."

92. Član 156. postavlja pozitivnu obavezu na Republiku Kosovo u pomoći izbeglicama i interno raseljenim licima u uživanju njihovog prava da se ne liše imovine na arbitraran način. Bez ovog ustavnog mandata za Republiku Kosovo da na pozitivan način pomogne navedenim osobama u uživanju tog prava, isti možda ne budu u mogućnosti da u stvarnosti uživaju navedeno pravo.

93. Zbog svih ovih razloga Sud potvrđuje da predloženi amandman br. 17 izgleda umanjuje prava i slobode garantovane Poglavljem II Ustava, kao što je navedeno iznad.

XVIII. Predloženi amandman br. 18

94. Amandmanom br. 18 se predlaže brisanje člana 157. Ustava.

95. U članu 157. Ustava stoji sledeće:

„Član 157 [Stalni Revizor Kosova]

Do kraja međunarodnog nadzora i sprovođenja Sveobuhvatnog predloga o rešavanju statusa Kosova, od dana 26. marta 2007., Stalni revizor Republike Kosovo će

biti međunarodni predstavnik kojeg imenuje Međunarodni civilni predstavnik.“

96. Sud smatra da predloženo brisanje člana 157. Ustava ne proizilazi da umanjuje nijedno pravo i slobodu garantovanu Poglavljem II Ustava .

XIX.Predloženi amandman br. 19

97. Amandmanom br. 19 se predlaže brisanje člana 158. Ustava.

98. U članu 158. Ustava stoji sledeće:

„Član 158 [Centralna Bankarska Uprava]

Do kraja međunarodnog nadzora i sprovođenja Sveobuhvatnog predloga o rešavanju statusa Kosova, od dana 26. marta 2007., Guvernera Centralne banke Republike Kosovo će imenovati Predsednik Republike Kosovo, nakon odobrenja od strane Međunarodnog civilnog predstavnika.“

99. Sud smatra da predloženo brisanje člana 158. Ustava ne proizilazi da umanjuje nijedno pravo i slobodu garantovanu Poglavljem II Ustava.

XX. Predloženi amandman br. 20

100. Amandmanom br. 20 se predlaže brisanje člana 159. Ustava.

101. U članu 159. Ustava stoji sledeće:

„Član 159 [Imovina i Društvena Preduzeća]

1. Sva društvena preduzeća koja su u potpunosti ili delimično bila pod društvenim vlasništvom, pre stupanja na snagu ovog Ustava će se privatizovati bez ikakvih odlaganja u saglasnosti sa zakonom.

2. Sav interes imovine i preduzeća u društvenom vlasništvu na Kosovu će biti u vlasništvu Republike Kosovo."

102. Sud smatra da predloženo brisanje člana 159. Ustava ne proizilazi da umanjuje nijedno pravo i slobodu garantovanu Poglavljem II Ustava.

XXI. Predloženi amandman br. 21

103. Amandmanom br. 21 se predlaže brisanje člana 160. Ustava.

104. U članu 160. Ustava stoji sledeće:

„Član 160 [Vlasništvo Društvenih Preduzeća]

1. Sva preduzeća Republike Kosovo koja su pod društvenim vlasništvom će biti pod vlasništvom Republike Kosovo. Sve obaveze koje se tiču prava vlasništva će biti obaveze Republike Kosovo. Zakonom se može odobriti da Vlada Kosova privatizuje, da u najam ili pod koncesiju sva preduzeća u društvenom vlasništvu, na zakonom propisan način.

2. Pravo vlasništva, koje se tiče nekog preduzeća pod društvenim vlasništvom, a koje funkcioniše samo na nivou neke opštine ili na određenom broju opština, će pripasti opštini ili relevantnim opštinama. Sve obaveze koje se tiču takvih prava vlasništva su obaveze opštine ili relevantnih opština. Skupština može zakonom identifikovati neko takvo preduzeće i opštinu ili opštine koje imaju pravo vlasništva i obaveze koje se tiču istih. Ukoliko se to dozvoljava zakonom, opština ili opštine mogu privatizovati, dati u najam ili pod koncesiju preduzeća u društvenom vlasništvu.**"**

105. Sud smatra da predloženo brisanje člana 160. Ustava ne proizilazi da umanjuje nijedno pravo i slobodu garantovanu Poglavljem II Ustava.

XXII. Predloženi amandman br. 22

106. Amandmanom br. 22 se predlaže da se član 161. briše i dodaje novi član, kao što sledi:

„Pojedinci imenovani od strane Međunarodnog civilnog predstavnika u skladu sa Sveobuhvatnim predlogom za rešenje statusa, od 26. marta 2007, čiji mandat nije prestao, nakon deklarisanja prestanka nadgledane nezavisnosti će nastaviti da obavljaju svoje funkcije u institucijama u kojima se nalaze, do kraja navedenog mandata Kosovo će ovim pojedincima dodeliti iste privilegije i imunitete koje uživaju diplomatski predstavnici i njihove porodice prema Bečkoj konvenciji o diplomatskim odnosima".

107. U članu 161. Ustava stoji sledeće:

„Član 161 [Tranzicija Institucija]

1. Osim u onim situacijama kada Ustav drugačije određuje, sve nadležnosti, odgovornosti i obaveze institucija određene ovim Ustavom, će se preneti tim institucijama na dan stupanja na snagu ovog Ustava. Trajanje mandata svake institucije pre stupanja na snagu ovog Ustava, će ostati isti i nepromenljiv do redovnog isteka, ili do narednih izbora.

2. Do prvih parlamentarnih izbora nakon stupanja na snagu ovog Ustava, Predsedništvo Skupštine nastavlja da sprovodi nadležnosti predviđene postojećim mandatom. Nakon prve konstitutivne sednice Skupštine, nakon stupanja na snagu ovog Ustava, izvršiće se restrukturiranje Predsedništva Skupštine na osnovu odredbi ovog Ustava.

3. Odredbe člana 70.3 (3) se neće primenjivati do konstitutivne sednice Skupštine nakon prvih parlamentarnih izbora nakon stupanja na snagu ovog Ustava.

4. Do osnivanja Tužilačkog saveta Kosova, Sudski savet Kosova će sprovoditi funkcije i odgovornosti istog.“

108. Sud smatra da predloženo brisanje člana 161. Ustava ne proizilazi da umanjuje nijedno pravo i slobodu garantovanu Poglavljem II Ustava.

IZ TIH RAZLOGA, NA OSNOVU ČLANA 113. STAVA 9. USTAVA,

SUD, JEDNOGLASNO ODLUČUJE SLEDEĆE:

I. Zahtev koji sadrži Vladin predlog ustavnih amandmana, koji je 12. aprila 2012. god. podneo predsednik Skupštine Republike, je prihvatljiv

II. Sud potvrđuje da od 22 amandmana koji se sadrže u Vladinom predlogu ustavnih amandmana koji je 12. aprila 2012. god. podneo predsednik Skupštine, proizilazi da samo amandman br. 17 umanjuje prava i slobode garantovane Poglavljem II Ustava.

III. Ova odluka će biti dostavljena stranama i objavljena u Službenom listu u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona.

IV. Ova odluka stupa na snagu odmah

Sudija izvestilac **Predsednik Ustavnog suda**

Kadri Kryeziu Prof. dr Enver Hasani

KI 26 / 11 od 15. juna 2012 - Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda kojom Pkl-Kzz-93/09 od 1. marta 2010

Predmet KI 26/11, odluka od 25. novembra 2011. god.

Ključne reči; individualni zahtev, ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova

Podnosilac zahteva je podneo podnesak u skladu sa članovima 113.7 i 21.4 Ustava, članova 20, 22.7 i 22.8 Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo od 15. januara 2009.
Dana 25. februara 2011 podnosilac zahteva je podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo
Istog dana predsednik Suda je imenovao sudiju Snezhanu Botusharovu za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje sastavljeno od sudija: Altay Suroy (predsedavajući), Kadri Kryeziu i Iliriana Islami.
Dana 20. jula 2005. god. u slučaju P. br. 02/05, Okružni sud u Prizrenu proglasio je podnosioca zahteva krivim zbog izvršenja sledećih krivičnih dela: obljuba ili protivprirodni blud zloupotrebom položaja iz člana 78. stava 1. KZK-a, izmenjen i dopunjen članom 1. stavom 4. Uredbe UNMIK-a br. 2003/1 kojom se menja i dopunjuje primenljivi zakon o krivičnim delima uključujući seksualno nasilje; omogućavanje prostitucije iz člana 201. stava 3. PKZK-a; trgovina ljudima u saizvršilaštvu iz člana 2. stava 2. Uredbe UNMIK-a br. 2001/04 o zabrani trgovine ljudima na Kosovu, u vezi sa članom 22. KZJ-a i trgovina ljudima u saizvršilaštvu iz člana 139. stava 2. PKZK-a u vezi sa članom 23. PKZK-a, i osudio ga na zatvorsku kaznu u trajanu od 12 godina
Dana 24. septembra 2007. god. podnosilac zahteva je podneo žalbu Vrhovnom sudu koja je 1. juna 2009. god. odbačena kao neprihvatljiva.

Podnosilac u zahtevu Ustavnom sudu tvrdi da je bilo kršenja člana 31. Ustava jer ga je Okružni sud u Prizrenu nepravedno proglasio krivim. On tvrdi da je presuda Okružnog suda u Prizrenu u potpunosti zasnovana na policijskom izveštaju koji on u potpunosti odbacuje. Podnosilac zahteva takođe tvrdi da mu je policija negirala pravo na branioca i da nije mu bilo dozvoljeno da kontaktira sa

ambasadom kao strani državljanin, kao i da mu je povredjeno pravo na pravno sredstvo
Iz dokumenta u dosijeu predmeta Sud je zakljucio da je podnosiocu zahteva uručena presuda Okružnog suda u Prizrenu od 20. jula 2005. god i presuda Vrhovnog suda od 28. maja 2007. god. pre stupanja na snagu Ustava, tj. pre 15. juna 2008. god.

Zahtev nije podnet Sudu u roku propisanim članom 49. Zakona.
Sud je utvrdio da iznete činjenice slučaja koje je podnosilac zahteva izneo Ustavnom sudu, „ni na koji način ne opravdavaju tvrdnju o kršenju ustavnih prava“ u skladu sa pravilom 36. stavom 2. tačkama b i c Poslovnika o radu jednoglasno odlucio da zahtev podnosica odbaci kao neprihvatljiv.

Priština, 21. Maj 2012. god.

Br.Ref.:RK236/12

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

U

slučaju br. KI 26/11

Podnosilac

Vladimir Ukaj

Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Pkl-Kzz-93/09 od 1. marta 2010. god.

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik

Kadri Kryeziu, zamenik predsednika

Robert Carolan, sudija

Altay Suroy, sudija

Almiro Rodrigues, sudija

Snezhana Botusharova, sudija

Ivan Čukalović, sudija

Gjyljeta Mushkolaj, sudija i

Iliriana Islami, sudija

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je Vladimir Ukaj, rođen u Puke, u Albaniji, koji trenutno izdržava kaznu zatvora u zatvoru u Dubravi.

2. Podnosilac zahteva tvrdi da je došlo do kršenje stavova 1, 2. i 4. člana 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], člana 32. [Pravo na pravno sredstvo] i člana 41. [Pravo na pristup javnim dokumentima] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav).

3. Zahtev je zasnovan na članu 113. stavu 7. Ustava; čl. 46, 47, 48. i 49. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon), i pravilu 56 (2) Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).

Osporena odluka

4. Osporena odluka je presuda Pkl-Kzz-93/09 koju je doneo Vrhovni sud Kosova dana 1. marta 2010. god., kojom je zahtev podnosioca za zaštitu zakonitosti odbačen kao neprihvatljiv.

Postupak pred Sudom

5. Dana 25. februara 2011 podnosilac zahteva je podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).

6. Istog dana predsednik Suda je imenovao sudiju Snezhanu Botusharovu za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje sastavljeno od sudija: Altay Suroy (predsedavajući), Kadri Kryeziu i Iliriana Islami.

7. Dana 23. novembra 2011. god., nakon razmatranja izveštaja sudije izvestioca, Veće za razmatranje je iznelo preporuku Sudu u punom sastavu o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

8. Dana 20. jula 2005. god. u slučaju P. br. 02/05, Okružni sud u Prizrenu proglasio je podnosioca zahteva krivim zbog izvršenja sledećih krivičnih dela: obljuba ili protivprirodni blud zloupotrebom položaja iz člana 78. stava 1. KZK-a, izmenjen i dopunjen članom 1. stavom 4. Uredbe UNMIK-a br. 2003/1

kojom se menja i dopunjuje primenljivi zakon o krivičnim delima uključujući seksualno nasilje; omogućavanje prostitucije iz člana 201. stava 3. PKZK-a; trgovina ljudima u saizvršilaštvu iz člana 2. stava 2. Uredbe UNMIK-a br. 2001/04 o zabrani trgovine ljudima na Kosovu, u vezi sa članom 22. KZJ-a i trgovina ljudima u saizvršilaštvu iz člana 139. stava 2. PKZK-a u vezi sa članom 23. PKZK-a.

9. Sledstveno, na osnovu člana 71. stava 1. PKZK-a podnosilac zahteva mora da izdrži ukupnu kaznu od dvanaest (12) godina zatvora.

10. Podnosilac zahteva je uložio žalbu Vrhovnom sudu na gorenavedenu presudu. Dana 28. maja 2007. god. Vrhovni sud je presudom Ap-KZ 478/2005 u potpunosti odbio žalbu podnosioca zahteva. Ova presuda je podnosiocu zahteva uručena 5. septembra 2007. god.

11. Dana 24. septembra 2007. god. podnosilac zahteva je podneo žalbu Vrhovnom sudu koja je 1. juna 2009. god. odbačena kao neprihvatljiva.

12. Podnosilac zahteva je 26. juna 2009. god. podneo zahtev za zaštitu zakonitosti. Vrhovni sud je 1. marta 2010. god. odlučio da odbaci zahtev kao neprihvatljiv. Ova presuda je podnosiocu zahteva uručena 19. marta 2010. god.

Navodi podnosioca zahteva

13. Podnosilac zahteva tvrdi da je bilo kršenja člana 31. Ustava jer ga je Okružni sud u Prizrenu nepravedno proglasio krivim. On tvrdi da je presuda Okružnog suda u Prizrenu u potpunosti zasnovana na policijskom izveštaju koji on u potpunosti odbacuje. Podnosilac zahteva takođe tvrdi da mu je policija negirala pravo na branioca i da nije mu bilo dozvoljeno da kontaktira sa ambasadom kao strani državljanin.

14. Podnosilac zahteva takođe tvrdi da se optužuje da je 30. juna 2004. god. počinio krivično delo trgovine ljudima, ali toga dana on se nalazio u Konispolu i dostavio je dokumente koji to potvrđuju.

15. Podnosilac zahteva dalje navodi da mu je povređeno pravo na pravno sredstvo iz člana 32. Ustava. Prema njemu, tokom drugostepenog postupka on je prekinut dok je davao završnu reč u svojstvu optuženika.

16. On takođe tvrdi da mu je negirano pravo na pristup javnim dokumentima u suprotnosti sa članom 41. Ustava pošto mu nije obezbeđena kopija zapisnika sa drugostepenog postupka.

Ocena prihvatljivosti zahteva

17. Da bi mogao da presudi po zahtevu podnosioca zahteva, Sud prvo mora da ispita da li je podnosilac zahteva ispunio sve uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom, i dalje obrađeni u Zakonu o Ustavnom sudu i Poslovniku o radu.

18. Iz dokumenta u dosijeu predmeta u ovom sudu može se videti da je podnosiocu zahteva uručena presuda Okružnog suda u Prizrenu od 20. jula 2005. god. (P. br. 02/05) i presuda Vrhovnog suda od 28. maja 2007. god. (Ap-KZ 478/2005) pre stupanja na snagu Ustava, tj. pre 15. juna 2008. god.

19. Stoga, Sud prvo treba da ustanovi da li pitanja navedena u zahtevu "spadaju pod njegovu nadležnost". U tom pogledu, Sud smatra da se od javnih organa Republike Kosovo može zahtevati da odgovore na činjenice i dela koja su se desila nakon sto je Ustav stupio na snagu. Dakle, Sud se ne može baviti zahtevom koji je u vezi sa događajima koji su se desili pre nego sto je Ustav stupio na snagu (vidi, rešenje ovog suda o

neprihvatljivosti u slučaju br. 18/10, Denić *et al* od 17. avgusta 2011. god.*)*.

20. Pored toga, Sud se poziva na član 49. (Rokovi) Zakona koji određuje:

"Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku. U svim ostalim slučajevima, rok počinje na dan javnog objavljivanja odluke ili akta"

21. Sud primećuje da podnosilac zahteva osporava presudu Vrhovnog suda Pkl-Kzz-93/09 od 1. marta 2010. god. koja mu je uručena 19. marta 2010. god.

22. Kao što je gore navedeno, zahtev je podnet 25. februara 2011. god., što znači gotovo godinu dana od uručenja presude Vrhovnog suda od 1. marta 2010. god. podnosiocu zahteva.

23. Kao rezultat, zahtev nije podnet Sudu u roku propisanim članom 49. Zakona.

24. Sud takođe primećuje da, iako pretpostavljamo da je zahtev podnet u zakonskom roku propisanom članom 49. Zakona, podnosilac zahteva nije obrazložio *primae facie* svoj zahtev. U stvari činjenice slučaja koje je podnosilac zahteva izneo Ustavnom sudu, „ni na koji način ne opravdavaju tvrdnju o kršenju ustavnih prava" u skladu sa pravilom 36. stavom 2. tačkama b i c Poslovnika o radu.

25. Sledstveno, zahtev podnosioca zahteva treba da se odbaci kao neprihvatljiv, u skladu sa članom 113. stavom 7. Ustava.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113. stavom 7. Ustava, članom 49. Zakona i pravilom 36. Poslovnika o radu, jednoglasno

ODLUČUJE

I. DA ODBACI zahtev kao neprihvatljiv;

II. Ova odluka će biti dostavljena strankama i biće objavljena u Službenom listu u skladu sa članom 20. stavom 4. Zakona; i

III. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac **Predsednik Ustavnog suda**

Snezhana Botusharova Prof. dr Enver Hasani

KI 146 / 11 od 15. juna 2012 - Zahtev za sprovođenje dva Pravilnika UNMIK br.2001/35 i 2005 / 35

Predmet KI 146/11, odluka od 09. maja 2012 godine.

Ključne reči; individualni zahtev, iscrpljenje svih delotvornih pravnih sredstva, penzija, dopunski penzijski fond, ratione materiae.

Podnosilac zahteva je podneo podnesak u skladu sa članom 113.7 Ustava Kosova, zahtevajući od Ustavnog suda potpuno sprovođenje odredba Uredbe UNMIK-a BR. 2005/20 o izmeni Uredbe br. 2001/35 o penzijama na Kosovu i sprovođenje naredbe dopunskog penzijskog fonda (suplementarnog-dodatnog) Aneks „B“ BPK-A, (je Uprava bankarskog i platnog prometa na Kosovu) od 24.04.2006. godine, te da se ispune i sprovedu u potpunosti odluke borda direktora PTK-a br. 05-987/06 i 07/06.

Prema tvrdnjama podnosioca zahteva, on i dalje vodi dva predmeta pred Opštinskim sudom u Prištini po tužbi podnosioca Pl. 377/2011 i istovremeno pred Okružnim sudom u Prištini po žalbi koju je podnela PTK.

Odlučujući o zahtevu podnosioca Isak Berisha, Ustavni sud je nakon razmatranja postupka u celini, utvrdio da pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.

Istovremeno Ustavni sud primećuje *“sprovođenje dve uredbe UNMIK- a br. 2001/35 i 2005/20“* ne podleže nadležnosti Ustavnog suda pa ovakav zahtev nije u skladu sa *ratione materiae* Ustavnog suda jer u nadležnost.

Priština, 21. maja 2012.

Br. ref.: RK242/12

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI 146/11

Podnosilac

Isak Berisha

Zahtev za sprovođenje dve uredbe UNMIK- a br. 2001/35 i 2005/20

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik

Kadri Kryeziu, zamenik predsednika

Robert Carolan, sudija

Altay Suroy, sudija

Almiro Rodrigues, sudija

Snezhana Botusharova, sudija

Ivan Čukalović, sudija

Gjyljeta Mushkolaj, sudija

Iliriana Islami, sudija.

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je Isak Berisha iz Prištine.

Zahtev podnosioca zahteva

2. Podnosilac zahteva od Ustavnog suda zahteva *„....sprovođenje dve uredbe UNMIK- a br. 2001/35 i 2005/20 a izričito sprovođenje naredba Dopunskog penzijskog fonda (suplementarni-dodatni). Uredbu UNMIK-a br. 2001/35 potpisao je Hans Hakerup, specijalni predstavnik generalnog sekretara, a Uredbu UNMIK-a br. 2005/20 potpisao je Soren Jasen-Petersen, specijalni predstavnik generalnog sekretara."*

Predmetna stvar

3. Podnosilac zahteva ne navodi konkretno članove Ustava koji su povređeni. Ali nesprovođenje Uredbi smatra povredom prava, a iz zahteva se može zaključiti da je predmetna stvar pravni spor između podnosioca zahteva i Pošte i telekomunikacija Kosova (u daljem tekstu PTK) koji je nastao usled neisplaćivanja

dopunskog penzijskog osiguranja, koje prema tvrdnjama podnosioca zahteva iznosi 48000 evra.

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na članovima 113.7 i 21.4 Ustava, članovima 20, 22.7 i 22.8 Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo od 16. decembra 2008. (u daljem tekstu: „Zakon“) i pravilu 56. stavu 2. Poslovnika.

Postupak pred Ustavnim sudom

5. Podnosilac zahteva je dana 11. novembra 2011. godine podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: „Sud“).

6. Podnosilac zahteva traži od Ustavnog suda da uzme u obzir zaštitu njegovog identiteta ne obrazlažući zašto mu je ova zaštita potrebna.

7. Dana 27. januara 2012. godine Ustavni sud je obavestio podnosioca zahteva i Opštinski sud u Prištini da je pokrenut postupak ispitivanja ustavnosti presude po predmetu br KI-146-11.

8. Dana 22. februara 2012. godine Ustavni sud je obavestio Okružni sud u Prištini da je pokrenut postupak ispitivanja ustavnosti po predmetu br. KI-146-11.

9. Dana 09. maja 2012. god., nakon razmatranja izveštaja sudije Snezhane Botusharove, Veće za razmatranje, sastavljeno od

sudija: Almiro Rodrigues (predsedavajući), Kadri Kryeziu i prof. dr Enver Hasani, je iznelo preporuku sudu u punom sastavu 0 neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

10. Podnosilac zahteva je bio u radnom odnosu u PTK-u sve do odlaska u penziju kada je penzionisan rešenjem br. 3280/07 od 08. avgusta 2007. godine.

11. Za vreme radnog odnosa u PTK-u podnosilac zahteva je pristupio Dopunskom penzijskom fondu PTK-a koji je formiran od strane direktora PTK-a odlukom br. 01-4083/02 od 29. jula. 2002. god. Na osnovu odluke iz tačke IV predviđeno je da visina Dopunskog penzijskog fonda koji je u potpunosti finansirala PTK utvrđena na 10.1% od bruto visine mesečnog ličnog dohotka za sve radnike PTK-a. Vlasnici ovog fonda su svi radnici. U slučaju smrti radnika pre ispunjenja uslova za starosnu penziju, njegov/njen naslednik može naslediti pun iznos prikupljene štednje. Svaki radnik može da odredi naslednika koji će naslediti štednju. Ukoliko se radnik proglasi invalidom, njegova štednja može se koristiti za penziju.

12. Iznos dopunskog penzionog osiguranja se ne može podići dok korisnik fonda ne napuni 65 godina života, ili do ranijeg penzionisanja zbog bolesti ili drugih okolnosti, ukoliko je ispunio uslov od 35 godina radnog staža.

13. Troškovi ovog fonda su ozbiljno ugrozili vrednost PTK-a na duži vremenski period. Iz ovih razloga Fond PTK-a je zatvoren dana 31. decembra 2005. godine uz saglasnost Centralnog bakarskog autoriteta Kosova (u nastavku CBAK).

14. Obaveze nastale na osnovu osnovanog dopunskog osiguranja prema radnicima prebačene su na tri penzijska fonda gde je svaki radnik imao pravo da prema svojoj volji izvrši izbor jednog od sledećih penzijskih fondova:

    - ACP – Američko-kosovsko osiguranje Dopunskih ličnih penzija
    - SKFPK - Slovenačko-kosovski fond za penzije Kosova
    - TPŠK - Trust penzijskih štednji Kosova

15. Iz podnete dokumentacije može se pretpostaviti da je podnosilac zahteva izabrao kao svoj penzijski fond TPŠK - Trust penzijskih štednji Kosova

16. Nakon odlaska u penziju, podnosilac zahteva se pismenim zahtevom obraća odgovornim licima u PTK-u u svoje ime, ali kao član borda direktora nezavisnog sindikata PTK-a sa zahtevom da mu PTK izmiri obaveze nastale formiranjem dopunskog penzionog osiguranja.

17. U jednom od odgovora koje je u ime PTK dala specijalni menadžer, Suzana Vokshi u kojem objašnjava prava podnosioca zahteva u vezi sa Dopunskim penzijskim fondom PTK-a (u nastavku Fond PTK-a), fondu u kome je podnosilac zahteva bio član do 31. decembra 2005. godine navodi sledeće:

    Bazirajući se na dole podnesenim podacima i na osnovu zakona fonda PTK-a, vrednost vaših prava u Fondu PTK-a do 31. decembra 2005. godine iznosi 22921.3. evra (na ovaj iznos nije obračunata kamata od 4% od 1. januara 2006. god. do datuma transfera sredstva u novoj penzijskoj šemi). Takse će se podeliti od prenetih sredstava prema obaveznim zakonima koji su na snazi.

18. Pred toga podnosilac zahteva podnosi tužbu Opštinskom sudu u Prištini u kojoj traži da mu PTK isplati jubilarne nagrade u iznosu od dve osnovne plate.

19. Odlučujući po tužbi podnosioca zahteva, Opštinski sud u Prištini je presudom C. br. 770/2009 od 23. februara 2011. godine prihvata tužbu podnosioca zahteva i presudom obavezuje PKT da podnosiocu zahteva isplati na ime jubilarne nagrade iznos od 3499,22, na ime penzijskog doprinosa 190,87 evra i na ime poreza na platu iznos od 330,85 evra, sve gorenavedeno u roku od 7 dana od pravosnažnosti presude.

20. Prema podnosioca zahteva, na presudu Opštinskog suda u Prištini C. br. 770/2009 od 23. februara 2011 godine, žalbu je podnela PTK Okružnom sudu u Prištini. Predmet je dobio broj Pl. 377/2011 i prema tvrdnjama podnosioca zahteva predmet je *„u sudskom postupku pred Okružnim sudom“*.

21. Dana 01. avgusta 2011. godine, podnosilac zahteva podnosi novu tužbu Opštinskom sudu u Prištini registrovanu pod br. C 1756/2011 kojom je zahtevao da mu PTK na osnovu penzione šeme isplati iznos od 48.000 evra, a sve na osnovu studije koju je izradila firma Deloitte and Touche. Ovaj predmet se nalazi u sudskom postupku pred Opštinskim sudom u Prištini.

Tvrdnje podnosioca zahteva

22. Podnosilac zahteva se obraća Ustavnom sudu sledećim zahtevima;

> *Zahteva potpuno sprovođenje odredba Uredbe UNMIK-a BR. 2005/20 o izmeni Uredbe br. 2001/35 o penzijama na Kosovu i sprovođenje naredbe dopunskog penzijskog fonda (suplementarnog-dodatnog) Aneks „B“ BPK-A, (je Управа банкарства и платног промета на Косову) od 24.04.2006. godine, da se ispune i sprovedu u potpunosti odluke borda direktora PTK-a br. 05-987/06 i 07/06...”*

"Molim Ustavni sud Republike Kosova da traži registar korisnika iz Dopunskog penzijskog fonda (suplementarni-dodatni) od Pošte i telekomunikacije Kosova, od direktora g. Shyqyrije Haxhe i Besnika Janija i od Ganija Gurgurija, guvernera Centralne banke Kosova i od Suzane Vokshi, specijalnog menadžera koja ima registar korisnika iz Dopunskog penzijskog fonda."

Ocena prihvatljivosti zahteva

23. Da bi mogao da presudi po zahtevu podnosioca, Sud prvo mora da ispita da li je podnosilac zahteva zadovoljio uslove za prihvatljivost predmeta, utvrđene Ustavom. Sa tim u vezi, Sud upućuje na član 113.7. Ustava, koji predviđa sledeće:

„Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom."

24. Sud želi da naglasi da pravilo da se iskoriste pravna sredstva postoji da bi se odnosnim telima, uključujući sudove, dala prilika da spreče ili isprave navodno kršenje Ustava. Pravilo je zasnovano na pretpostavci da će pravni poredak Kosova obezbediti delotvoran pravni lek za kršenje ustavnih prava. (vidi, *mutatis mutandis* ECHR, Selmouni protiv Francuske, br. 25803/94, odluka od 28. jula 1999). Međutim, nije neophodno da se u odnosnim postupcima eksplicitno ukaže na ustavna prava. Sve dok je na predmet stvari ukazano implicitno ili u značajnom delu, pravilo o iskorišćavanju pravnih sredstava je ispoštovano (vidi, *mutatis mutandis*, ECHR, Azinas protiv Kipra, br. 56679/00, odluka od 28. aprila 2004).

25. Ovaj sud je primenio isto obrazloženje kada je doneo odluku od 27. januara 2010. god. o neprihvatljivosti na osnovu toga da nisu iscrpljena sva pravna sredstva u predmetu AAB-RIINVEST University D.O.O, Priština protiv Vlade Republike Kosova, predmet br. KI. 41/09 i odluku od 23. marta 2010. god. u predmetu Mimoze Kusari-Lila protiv Centralne izborne komisije, predmet br. KI 73/09.

26. Imajući to u vidu, da na osnovu dokumentacije podnete Ustavnom sudu od strane podnosioca zahteva presuda Opštinskog suda u Prištini C. br. 770/2009 od 23. februara 2011. godine nije pravosnažna i da se na osnovu žalbe PTK vodi postupak pred Okružnim sudom u Prištini broj Pl. 377/2011, koji još nije okončan. Kao i da je podnosilac zahteva dana 01. avgusta 2011. godine, podneo novu tužbu Opštinskom sudu u Prištini registrovanu pod br. C 1756 koja takođe nije okončana. Stoga, podnosilac zahteva nije iscrpeo sva pravna sredstva predviđena zakonom da bi mogao da podnese zahtev Ustavnom sudu.

27. Iz toga proizilazi da zahtev nije prihvatljiv za razmatranje u skladu sa članom 113.7 i pravilom 36. (1a) Poslovnika o radu koji predviđa *„Sudu je dozvoljeno da rešava zahteve: a) samo ako su iscrpljena sva delotvorna pravna sredstva, koja su na raspolaganju po zakonu, protiv pobijane presude ili odluke ...“*

28. Nadalje, dokle god podnosilac zahteva insistira da Ustavni sud meritorno odluči o njegovom zahtevu za sprovođenje dve uredbe UNMIK- a br. 2001/35 i 2005/20 Ustavni sud primećuje, da Ustavni sud nije redovni sud da odlučuje o sporovima u prvom stepenu, već je to nadležnost redovnih sudova, pred kojima je podnosilac zahteva i pokrenuo postupke.

29. Istovremeno Ustavni sud primećuje “sprovođenje dve uredbe UNMIK- a br. 2001/35 i 2005/20“ ne podleže nadležnosti Ustavnog suda pa ovakav zahtev nije u skladu sa *ratione materiae* Ustavnog suda jer u nadležnost Ustavnog suda spadaju postupci koji se odnose na navodno kršenje Ustava.

IZ OVIH RAZLOGA

Ustavni sud Kosova, u skladu sa članom 113.7 Ustava, članom 20. Zakona, i pravilom 56 stav 2. i pravilima 36 (1a) i 36 (3f) Poslovnika o radu, na zasedanju održanom 09. maja 2012. god., je jednoglasno

ODLUČIO

I. DA ODBIJE zahtev kao neprihvatljiv;

II. Ova odluka će biti dostavljena stranama i objavljena u Službenom listu, u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona o Ustavnom sudu; i

III. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac **Predsednik Ustavnog suda**

Snezhana Botusharova Prof. Dr. Enver Hasani

KO 123 / 10 od 11. juna 2012 - Ocena ustavnosti presude Nr.C.nr. 183/2009 Okružnog privrednog suda u Prištini od 17. juna 2009

Predmet KO 123/10, odluka od 18. maja 2012 godine.

Ključne reči; Opstin Đakovica , ocena ustavnosti presude

Podnosilac zahteva je podneo podnesak u skladu sa članovima 113.7 i 21.4 Ustava, članova 20, 22.7 i 22.8 Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo od 15. januara 2009.
23. Dana 9. decembra 2010. god., podnosilac zahteva podneo je
24. zahtev Sudu.
Predmetna stvar ovog zahteva odnosi se na tužbu koju je Institut za zaštitu spomenika iz Tirane podneo protiv Direkcije za kulturu, omladinu i sport Opštine Đakovica za naplatu duga u iznosu od 16.206,00 evra.

Okružni privredni sud u Prištini je presudom ustanovio da su Institut za zaštitu spomenika iz Tirane i Direkcija za kulturu, omladinu i sport Opštine Đakovica bili u ugovornom odnosu, i to o pripremi tehničko-investicione dokumentacije br. 18, kojim je tužilac bio obavezan da u korist tužene sastavi nacrt projekta za konzervaciju „Ura e Taliqit" [Taliqev Most] u Đakovici i Ugovor o pripremi tehničko-investicione dokumentacije br. 19, kojim je tužilac bio obavezan da u korist tužene sastavi nacrt projekta za konzervaciju „Ura e Tabakut" [Tabakov Most] u Đakovici. Tužilac je ispunio svoje obaveze iz ugovora prema tuženoj, dok tužena nije ispunila zakonsku obavezu u vezi sa isplatom ugovorene cene iako je Odbor Direktora Opštine Đakovica Odlukom od 10. maja 2004. god. odlučio da se tužiocu izvrši isplata za obavljene radove.
Podnosilac zahteva tvrdi da presuda Okružnog privrednog suda u Prištini sadrži ozbiljnu povredu Zakona o upravljanju i odgovornostima za rad u javnim finansijama br. 03/L-048, odnosno člana 68. (st. 1, 2, 3. i 4).
Sud primećuje da je presuda Okružnog privrednog suda doneta 17. juna 2009. god. i uručena podnosiocu zahteva 18. jula 2009. god. dok je podnosilac zahteva podneo zahtev Ustavnom sudu 9. decembra 2010. god.

Stoga, zahtev je podnet van roka predviđenog članom 49. Zakona o Ustavnom sudu.
Ustavni sud, u skladu sa članom 113.4 i članom 113.7 kao i u skladu sa članom 49. Zakona, jednoglasno odlucio da zahtev odbaci kao neprihvatljiv.

Priština, 21. maj 2012

Br. ref.: RK239/12

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KO 123/10

Podnosilac

Opština Đakovica

Ocena ustavnosti presude Okružnog privrednog suda u Prištini od 17. juna 2009. god. br. C. br. 183/2009

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik

Kadri Kryeziu, zamenik predsednika

Robert Carolan, sudija

Altay Suroy, sudija

Almiro Rodrigues, sudija

Snezhana Botusharova, sudija

Ivan Čukalović, sudija

Gjyljeta Mushkolaj, sudija i

Iliriana Islami, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo Opština Đakovica. U postupcima pred Ustavnim sudom opštinu zastupa g. Afrim Radoniqi, pravni zastupnik Opštine Đakovica.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava presudu br. C. br. 183/2009 Okružnog privrednog suda u Prištini od 17. juna 2009. god. koja je podnosiocu zahteva uručena 18. jula 2009. god.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar ovog zahteva odnosi se na tužbu koju je Institut za zaštitu spomenika iz Tirane podneo protiv Direkcije za kulturu, omladinu i sport Opštine Đakovica za naplatu duga u iznosu od 16.206,00 evra.

Pravni osnov

4. Član 113.4 i član 113.7 Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), članovi 20. i 49. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilo 56. Poslovnika o radu Ustavnog suda (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).

Postupak pred Sudom

5. Dana 9. decembra 2010. god., podnosilac zahteva podneo je zahtev Sudu.

6. Dana 27. januara 2011. god., Ustavni sud je obavestio Okružni privredni sud o podnošenju gore navedenog zahteva. Dana 4. februara 2011. god., Okružni privredni sud u Prištini dostavio je Sudu dosije predmeta podnosioca zahteva.

7. Dana 13. maja 2011. god. nakon razmatranja izveštaja sudije izvestioca Gjyljeta Mushkolaj, Veće za razmatranje u sastavu sudija Snezhana Botusharova (predsedavajući), Enver Hasani i

Kadri Kryeziu iznelo je preporuku Sudu u punom sastavu o neprihvatljivosti zahteva.

Kratak opis činjenica i navoda kao što su izneti od strane podnosioca zahteva

8. Institut za zaštitu spomenika iz Tirane je podneo žalbu protiv Direkcije za kulturu, omladinu i sport Opštine Đakovica za naplatu duga u iznosu od 16.206,00 evra.

9. Okružni privredni sud u Prištini je presudom br. C. br. 183/2009 ustanovio da su Institut za zaštitu spomenika iz Tirane i Direkcija za kulturu, omladinu i sport Opštine Đakovica bili u ugovornom odnosu, i to o pripremi tehničko-investicione dokumentacije br. 18, kojim je tužilac bio obavezan da u korist tužene sastavi nacrt projekta za konzervaciju „Ura e Taliqit" [Taliqev Most] u Đakovici i Ugovor o pripremi tehničko-investicione dokumentacije br. 19, kojim je tužilac bio obavezan da u korist tužene sastavi nacrt projekta za konzervaciju „Ura e Tabakut" [Tabakov Most] u Đakovici. Tužilac je ispunio svoje obaveze iz ugovora prema tuženoj, dok tužena nije ispunila zakonsku obavezu u vezi sa isplatom ugovorene cene iako je Odbor Direktora Opštine Đakovica Odlukom od 10. maja 2004. god. odlučio da se tužiocu izvrši isplata za obavljene radove.

10. Dana 21. maja 2009. god. Okružni privredni sud obavezao Direkciju za kulturu, omladinu i sport Opštine Đakovica da podnese odgovor na tužbu, i na osnovu podnetih dokumenta, ona nije odgovorila.

11. Istoga dana, Okružni privredni sud šalje poziv za učestvovanje na pripremnom ročištu koje je trebalo da se održi 17. juna 2009. god. Međutim, u presudi br. C. br. 183/2009 se ne pominje da li je tužena bila prisutna na ovom ročištu.

12. Na presudu br. C. br. 183/2009 od 17. juna 2009. god. tužena je uložila žalbu 6. avgusta 2009. god., ne poštujući zakonom predviđen rok za ulaganje žalbe. Okružni privredni sud u Prištini je rešenjem od 12. avgusta 2009. odbacio žalbu kao zastarelu.

13. Podnosilac zahteva tvrdi da presuda Okružnog privrednog suda u Prištini od 17. juna 2009. god, br. C. br. 183/2009, sadrži ozbiljnu povredu Zakona o upravljanju i odgovornostima za rad u javnim finansijama br. 03/L-048, odnosno člana 68. (st. 1, 2, 3. i 4).

14. Stoga, Opština Đakovica tvrdi da je Okružni privredni sud u Prištini nije primenio odredbe gorenavedenog člana 68. ne uzimajući u obzir zahtev Opštine, od 26. maja 2009. godine, o odlaganju ovog pitanja za period od 180 dana.

Ocena prihvatljivosti zahteva

15. Kako bi bio u mogućnosti da reši zahtev podnosioca zahteva, Sud prvo treba da ispita da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti zahteva koji su utvrđeni Ustavom, Zakonom i Poslovnikom o radu.

16. Ispunjavanje svih uslova na kumulativni način je od suštinske važnosti da bi se određeno pitanje podnelo Sudu na zakonit način.

17. Član 113. stav 1. Ustava Republike Kosovo predviđa sledeće:

18. *„Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način“.*

19. Član 113.4 Ustava propisuje da:

20. Ustavni sudu primećuje da zahtev koji je opština Đakovica podnela ne *„osporava ustavnost zakona ili akata Vlade“*, nego presudu redovnog suda, i kao takav zahtev je neprihvatljiv.

21. Sud takođe primećuje da u skladu sa članom 21. Ustava:

22. *„Ustavom zagarantovana prava i osnovne slobode važe i za pravna lica, onoliko koliko su izvodljiva“.*

I član 5. Zakona br. 03/L-040 o lokalnoj samoupravi kojim se propisuje:

23. „Opština je pravno lice. Kao pravno lice, svaka opština ima pravnu mogućnost da, između ostalog: tuži i bude tužena na sudu..“

24. S tim u vezi, Sud se poziva na član 113.7 Ustava koji predviđa:

“Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”

25. Iako pretpostavimo da opština ima pravo da podnese ovaj zahtev Ustavnom sudu, ostali uslovi za prihvatljivost predviđeni Ustavom, Zakonom i Poslovnikom o radu treba da budu ispunjeni.

26. U tom smislu, Sud se poziva na član 49. Zakona koji propisuje sledeće:

„Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku...“

27. Sud primećuje da je presuda Okružnog privrednog suda doneta 17. juna 2009. god. i uručena podnosiocu zahteva 18. jula 2009. god. dok je podnosilac zahteva podneo zahtev Ustavnom sudu 9. decembra 2010. god.

28. Stoga, zahtev je podnet van roka predviđenog članom 49. Zakona o Ustavnom sudu.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113.4 i članom 113.7 kao i u skladu sa članom 49. Zakona, jednoglasno

ODLUČUJE

I. DA ODBACI zahtev kao neprihvatljiv;

II. Ova odluka će biti dostavljena strankama i objavljena u Službenom listu, u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona o Ustavnom sudu.

III. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac **Predsednik Ustavnog suda**

Dr.Gjyljeta Mushkolaj Prof. Dr. Enver Hasani

KI 110 / 10 od 15. juna 2012 - Ocena ustavnosti odluke Nezavisnog nadzornog odbora Republike Kosovo od 3. februara 2010

Predmet KI 110/10, od 20. maja 2011. god.

Ključne reči; individualni zahtev, Ocenu ustavnosti odluke Nezavisnog nadzornog odbora

Podnosilac zahteva je podneo podnesak u skladu sa članovima 113.7 i 21.4 Ustava, članova 20, 22.7 i 22.8 Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo od 15. januara 2009.
Podnosilac zahteva je 29. oktobra 2010. god. podneo zahtev Sudu.
Predsednik je 16. decembra 2010. god., nalogom br. GJR. 110/10, imenovao sudiju Snezhanu Botusharovu za sudiju izvestioca. Istoga dana, predsednik je nalogom br. KSH. 110/10, imenovao Veće za razmatranje u sastavu sudija: Altay Suroy (predsedavajući), Kadri Kryeziu i Gjyljeta Mushkolaj.
U svom zahtevu Podnosilac tvrdi da mu je prekršeno Ustavom zagarantovano pravo na rad, jer je Opština Junik 20. jula 2009. god., odlukom odbacila žalbu podnosioca zahteva i ustanovila da je: „podnosilac zahteva prekršio Administrativno naređenje br. 2003/2 o primeni Uredbe br. 2001/36 o Javnoj službi Kosova, odnosno član 30. stav 1. tačku j) nasilno, preteće i prostačko ponašanje ili upotreba jezika na radnom mestu“.

Posle uvida u zahtev podnosioca, Sud je utvrdio da podnosilac nikada nije podigao niti podneo navodne povrede pred Vrhovnim sudom Republike Kosovo

Sud je ustanovio da podnosilac zahteva nije iscrpeo sva njemu dostupna pravna sredstva prema primenljivom zakonu, kao što je predviđeno u članu 113. stavu 7. Ustava.
Iz tih razloga Ustavni sud, shodno članu 113. stavu 7. Ustava, članu 20. Zakona o Ustavnom sudu i pravilu 36. Poslovnika o radu, 20. maja 2011. god., jednoglasno odlucuje DA ODBACI zahtev kao neprihvatljiv.

Priština, 21. maj 2012. godine

Ref. br.: RK235/12

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

Slučaju br. KI 110/10

Podnosilac

Ismet HEBIBI

Ocena ustavnosti odluke Nezavisnog nadzornog odbora Republike Kosovo

od 3. februara 2010. godine

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

U sastavu:

Enver Hasani, predsednik

Kadri Kryeziu, zamenik predsednika

Robert Carolan, sudija

Altay Suroy, sudija

Almiro Rodrigues, sudija

Snezhana Botusharova, sudija

Ivan Čukalović, sudija

Gjylieta Mushkolaj, sudija i

Iliriana Islami, sudija.

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je g. Ismet Hebibi, sa prebivalištem u Juniku.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava odluku Opštine Junik od 20. jula 2009. godine i odluku Nezavisnog nadzornog odbora Kosova (u daljem tekstu: NNOK) od 3. februara 2010. godine.

Predmetna stvar

3. Podnosilac zahteva tvrdi da mu je prekršeno Ustavom zagarantovano pravo na rad.

4. Podnosilac zahteva traži od Ustavnog suda da bude vraćen na radno mesto i da naloži nadoknadu plate.

Pravni osnov

5. Član 113. stav 7. Ustava Republike Kosovo, čl. 20, 22. i 47. stav. 2. Zakona o Ustavnom sudu i pravilo 36. stav 1. tačka a) Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo.

Postupak pred Sudom

6. Podnosilac zahteva je 29. oktobra 2010. god. podneo zahtev Sudu. U svom zahtevu podnosilac zahteva je tražio da mu se ne objavi identitet u odluci ovog suda

7. Predsednik je 16. decembra 2010. god., nalogom br. GJR. 110/10, imenovao sudiju Snezhanu Botusharovu za sudiju izvestioca. Istoga dana, predsednik je nalogom br. KSH. 110/10, imenovao Veće za razmatranje u sastavu sudija: Altay Suroy (predsedavajući), Kadri Kryeziu i Gjyljeta Mushkolaj.

8. Nakon što je 20. maja 2011. god. razmotrilo izveštaj sudije izvestioca, Veće za razmatranje je Sudu u punom sastavu iznelo preporuku o neprihvatljivosti zahteva.

9. Ustavni sud je 20. januara 2011. god. obavestio NNOK o podnošenju gorenavedenog zahteva. NNOK je 27. januara 2011. god. dostavio Sudu dosije predmeta podnosioca zahteva.

Opis činjenica i tvrdnji kao što ih je izneo podnosilac zahteva

10. Podnosilac zahteva je bio zaposlen u medicinskom centru „Dr Ali Hoxha“ u Dečanima kao oftalmolog.

11. Opština Junik je 4. juna 2009. god., odlukom br. 05/379, disciplinskom merom prekinula radni odnos podnosiocu zahteva. Podnosilac zahteva je 18. juna 2009. god. izjavio žalbu na ovu odluku.

12. Opština Junik je 20. jula 2009. god., odlukom br. 01-01-2009, odbacila žalbu podnosioca zahteva i ustanovila da je: „podnosilac zahteva prekršio Administrativno naređenje br. 2003/2 o primeni Uredbe br. 2001/36 o Javnoj službi Kosova, odnosno član 30. stav 1. tačku j) nasilno, preteće i prostačko ponašanje ili upotreba jezika na radnom mestu“.

13. Podnosilac zahteva je 29. decembra 2009. god. uložio žalbu NNOK-u na odluku Opštine Junik.

14. NNOK je 3. februara 2010. god. odbacio žalbu podnosioca zahteva kao zastarelu, navodeći da je: „žalba podnosioca zahteva trebala biti podneta NNOK-u u roku od trideset (30) dana...“.

15. Podnosilac zahteva je u zahtevu naglasio da nije iskoristio mogućnost osporavanja odluke NNOK-a pred Vrhovnim sudom iz razloga što: „Vrhovni sud poštuje rokove i stoga bi odbacio slučaj podnosioca zahteva kao zastareo“.

Ocena prihvatljivosti zahteva

16. Kako bi bio u mogućnosti da reši zahtev podnosioca zahteva, važno je prvo ispitati da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom i dodatno obrazloženi Zakonom i Poslovnikom o radu.

17. Vezano sa tim, Sud se poziva na član 113. stav 7. Ustava koji predviđa:

„*Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.*“

i član 47. stav 2. Zakona koji propisuje:

„*Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva.*“

18. Sud želi da naglasi da obrazloženje za pravilo iscrpljenja pravnih sredstava postoji da bi se nadležnim organima, uključujući sudove, dala prilika da spreče ili isprave navodno kršenje Ustava, koje je podnosilac zahteva izneo pred te instance. Pravilo je zasnovano na pretpostavci da će pravni poredak Kosova obezbediti delotvoran pravni lek za kršenje ustavnih prava. (vidi, *mutatis mutandis* ESLJP, Selmouni protiv Francuske, br. 25803/94, odluka od 28. jula 1999. god.). Međutim, nije neophodno da se u određenim postupcima eksplicitno ukaže na ustavna prava. Sve dok je na predmet stvari ukazano implicitno ili u suštini, pravilo o iscrpljenju pravnih sredstva je ispoštovano (vidi, *mutatis mutandis*,

ESLJP, Azinas protiv Kipra, br. 56679/00, odluka od 28. aprila 2004).

19. Ovaj Sud je primenio isto obrazloženje kada je doneo rešenje o neprihvatljivosti u slučaju Veli Sermaxhaj, KI 49/09, u decembru 2010. godine.

20. Iz predstavki podnosioca zahteva je jasno da on nikada nije podigao niti podneo navodne povrede pred Vrhovnim sudom Republike Kosovo.

21. Sud je ustanovio da podnosilac zahteva nije iscrpeo sva njemu dostupna pravna sredstva prema primenljivom zakonu, kao što je predviđeno u članu 113. stavu 7. Ustava.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, shodno članu 113. stavu 7. Ustava, članu 20. Zakona o Ustavnom sudu i pravilu 36. Poslovnika o radu, 20. maja 2011. god., jednoglasno

ODLUČUJE

I. DA ODBACI zahtev kao neprihvatljiv.

II. DA ODBACI zahtev da mu se ne objavi identitet kao neosnovan.

III. Ova odluka će biti dostavljena stranama i objavljena u Službenom listu u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona.

IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac	**Predsednik Ustavnog suda**
Snezhana Botusharova	Prof. dr Enver Hasani

KI 66 / 11 od 15. juna 2012 - Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda , PN -KR 56 / 2006 , presuda Vrhovnog suda Ap . Broj 52 / 2004 , a Okružni sud u Prištini presudom P. br . 94 / 01

Slučaj KI 66/11, odluka od 21. maja 2012. god.
Ključne reći: kazna zatvorom, pravo na pravično suđenje, individualni zahtev, zahtev za zaštitu zakonitosti, Privremeni zakon 0 krivičnom postupku Kosova, ratione temporis.

Podnosilac je podneo zahtev na osnovu člana 113.7 Ustava Kosova, navodeći da su njegova ustavna prava prekršena presudom Vrhovnog suda Kosova, kojom je podnosiocu potvrđena kazna zatvorom od strane Okružnog suda u Prištini. Podnosilac zahteva tvrdi, ne navodeći posebno odredbe Ustava, da mu je povređeno njegovo ustavno pravo zbog kazne zasnovane na ne postojećim dokazima i dokazima koji su bili falsifikovani.

Sud je našao da je zahtev podnosioca neprihvatljiv na osnovu pravila 36 (3) (h) Poslovnika o radu. Citirajući svoju sudsku praksu *u slučaju KI 25/09 Shefqet Haxhiu protiv Radne Organizacije "Industrisë së Akumulatorëve"* i odluke ESLJP *u slučaju Blećić protiv Hrvatske,* Sud je u nastavku obrazložio da zahtev nije *ratione temporis* u skladu sa Ustavom. Zbog gore navedenih razloga, Sud je odlučio da odbije zahtev podnosilaca kao neprihvatljiv.

Priština,21.maj 2012.godine

Br. ref.: RK238/12

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI66/11

Podnosilac

Astrit Shabani

Ocena ustavnosti presuda Vrhovnog suda Pn-Kr 56/2006 i Ap. br. 52/2004 i presude Okružnog suda u Prištini P. br. 94/01

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik

Kadri Kryeziu, zamenik predsednika

Robert Carolan, sudija

Altay Suroy, sudija

Almiro Rodrigues, sudija

Snezhana Botusharova, sudija

Ivan Čukalović, sudija

Gjyljeta Mushkolaj, sudija i

Iliriana Islami, sudija

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je Astrit Shabani iz Mramora, Opština Priština. Podnosilac zahteva trenutno služi kaznu u zatvoru u Dubravi, Istok.

Predmetna stvar

2. Podnosilac zahteva tvrdi, ne navodeći posebno odredbe Ustava, da mu je povređeno pravo na pravično suđenje tako što je osuđivan na osnovu nepostojećih dokaza i dokaza koji su bili falsifikovani [član 31. Ustava Republike Kosovo]. Podnosilac zahteva takođe tvrdi, ne navodeći konkretne odredbe Ustava, da kazna koja mu je izrečena povređuje načela zakonitosti i proporcionalnosti u krivičnim slučajevima [član 33. Ustava Republike Kosovo].

Pravni osnov

3. Zahtev je zasnovan na članu 113.7 Ustava, članu 20. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 56(2) Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).

Postupak pred Sudom

4. Dana 16. maja 2011. god., podnosilac zahteva je podneo zahtev Ustavnom sudu.

5. Predsednik Ustavnog suda je imenovao sudiju Snezhanu Botusharovu za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje u sastavu sudija: Robert Carolan (predsedavajući), dr Altay Suroy i dr Iliriana Islami.

6. Dana 20. marta 2012. god. Veće za razmatranje je razmotrilo preliminarni izveštaj sudije izvestioca i iznelo Sudu preporuku o neprihvatljivosti zahteva.

Kratak opis činjenica

7. Dana 14. avgusta 2003. god. Okružni sud u Prištini je presudom P. br. 94/01 proglasio podnosioca zahteva krivim za ubistvo, iz člana 30. stava 2. Krivičnog zakona Kosova u vezi sa članom 22. Krivičnog zakona Savezne Republike Jugoslavije kao što je proglašen primenljivom zakonskom Uredbom UNMIK-a 1999/24. Podnosilac zahteva je osuđen kaznom zatvora od 20 godina.

8. Podnosilac zahteva je podneo žalbu na presudu Okružnog suda u zakonskom roku na sledećim osnovama: bitne povrede Zakona o krivičnom postupku, pogrešno i nepotpuno utvrđivanje činjenica i izreka nepravedne kazne. Podnosilac zahteva je tražio od Vrhovnog suda da poništi presudu Okružnog suda i vrati predmet nižem sudu na ponovno suđenje ili da ga oslobodi optužbe i pusti na slobodu, ili da mu se presudi umanjena kazna.

9. Dana 2. avgusta 2005. god. kancelarija javnog tužioca Kosova je preporučila Vrhovnom sudu da izmeni dispozitiv presude kako bi se odrazila primenljivost Uredbe UNMIK-a 2000/59 i da odbaci žalbu podnosioca zahteva kao neosnovanu.

10. Vrhovni sud je 21. novembra 2005. god. presudom Ap. 52/2004 delimično usvojio žalbu podnosioca zahteva i izmenio kaznu na 18 godina zatvora. Vrhovni sud je odbacio ostatak žalbe podnosioca zahteva kao neosnovan.

11. Dana 6. aprila 2006. god., podnosilac zahteva je podneo zahtev za zaštitu zakonitosti protiv presude Vrhovnog suda Ap. 52/2004 i presude Okružnog suda u Prištini P. br. 94/01, tvrdeći da je bilo kršenja Uredbe UNMIK-a br. 2000/59 i Privremenog zakona o krivičnom postupku Kosova.

12. Vrhovni sud je 7. novembra 2006. god. presudom Pn-Kr 56/2006 odbio zahtev podnosioca zahteva za zaštitu zakonitosti kao neosnovan.

13. U svom zahtevu podnosilac zahteva navodi da je podneo zahteve Vrhovnom sudu po sledećim datumima: 10. juna 2009. god., 31. jula 2009. god. i 3. septembra 2009. god. Međutim, kopije ovih zahteva nisu dodate zahtevu/podnesku. Niti ima bilo čega u zahtevu što bi ukazalo da su ti zahtevi bili zasnovani na pravom pravnom leku koji je podnosilac zahteva imao na raspolaganju.

Ocena prihvatljivosti zahteva

14. Što se tiče konkretnog zahteva, Sud primećuje da prva odluka Vrhovnog suda datira od 21. novembra 2005. godine, zahtev za zaštitu zakonitosti je odbijen od Vrhovnog suda dana 7. novembra 2006. god., dok je zahtev podnet Ustavnom sudu dana 16. maja 2011. god. To znači da se zahtev odnosi na događaje od pre 15. juna 2008. god. što je datum stupanja na snagu Ustava. Proizilazi da je zahtev neblagovremen i sledstveno nije *ratione temporis* u skladu sa odredbama Ustava i Zakona (vidi rešenje Ustavnog suda o neprihvatljivosti, slučaj KI 25/09 *Shefqet Haxhiu protiv radne organizacije "Industria e akumulatoreve"*, od 21. juna 2010. god., i *Blečić protiv*

Hrvatske, zahtev br. 59532/00, presude ESLJP-a od 29. jula 2004. god.).

15. Pored toga, u pravilu 36. (3) (h) Poslovnika o radu je predviđeno da „zahtev nije prihvatljiv za razmatranje u svakom od sledećih slučajeva" ako „nije *ratione temporis* u skladu sa Ustavom". Sledstveno, Sud smatra da je zahtev *ratione temporis* neblagovremen.

IZ TIH RAZLOGA

Sud, u skladu sa članom 113.7 Ustava , članom 20. Zakona i pravilom 56.(2) Poslovnika o radu, nakon većanja održanog 20. marta 2012. god.,

ODLUČUJE

I. Jednoglasno DA ODBACI zahtev kao neprihvatljiv;

II. Većinom glasova da nalazi da je razlog za neprihvatljivost zahteva neusklađenost *ratione temporis* sa Ustavom*;*

III. Ova odluka će biti dostavljena podnosiocu zahteva; i

IV. Ova odluka će biti objavljena u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona i odmah stupa na snagu.

Sudija izvestilac **Predsednik Ustavnog suda**

Snezhana Botusharova Prof. dr Enver Hasani

KI 114 / 11 od 15. juna 2012 - Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova Mlc.br.2/2009 od 5. aprila 2011

Predmet KI 114/11, odluka od 04. maja 2012 godine.

Ključne reči; individualni zahtev, pravo na imovinu, očigledno neosnovan, zaštita imovine.

Podnosilac zahteva je podneo podnesak u skladu sa članom 113.7 Ustava Kosova, osporavajući presudu Vrhovnog suda Kosova Mlc. br. 2/2009 od 05 aprila 2011 godine, koja je podnosiocu zahteva uručena 17 maja 2011 godine, kojom je prihvaćen zahtev za zaštitu zakonitosti Javnog Tužioca Kosova, i promenjene presude Okružnog Suda u Prizrenu, Ac.br.338/2008 od 06. oktobra 2008 godine i Opštinskog Suda u Orahovcu, C.br.45/2007 od 02. Juna 2008 godine, a istovremeno je odbijen kao neosnovan tužbeni zahtev podnosioca zahteva, kojom je tražio utvrđivanje prava vlasništva na nekretnini evidentiranoj kao katastarska parcela br.835/3 u mestu zvanom „Rakita“ po posedovnom listu br.97 KZ Zrze, u površini od 0,57.13 ha.

Odlučujući o zahtevu podnosioca Veli Kryeziu, Ustavni sud je nakon razmatranja postupka u celini, nije utvrdio da su odgovarajući postupci pred redovnim sudovima Opštinskim sudom u Orahovcu, Okružnim sudom u Prizrenu i Vrhovnim sudom Kosova na bilo koji način bili nepravedni ili arbitrarni. Stoga Sud je zaključio da zahtev očigledno neosnovan u skladu sa Pravilom 36 (2b) pravilnika o radu, jer iznete činjenice ni na koji način ne opravdavaju tvrdnju i kršenju ustavnih prava.

Priština, 21. maja 2012.

Br. ref.: RK241/12

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI 114/11

Podnosilac

Veli Kryeziu

Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova

Mlc. br. 2/2009 od 05. aprila 2011. godine

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik

Kadri Kryeziu, zamenik predsednika

Robert Carolan, sudija

Altay Suroy, sudija

Almiro Rodrigues, sudija

Snezhana Botusharova, sudija

Ivan Čukalović, sudija

Gjyljeta Mushkolaj, sudija

Iliriana Islami, sudija.

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je Veli Kryeziu iz sela Zrze, Opština Orahovac.

Osporena odluka

2. Osporena je presuda Vrhovnog suda Kosova Mlc. br. 2/2009 od 05. aprila 2011. godine, koja je podnosiocu zahteva uručena 17. maja 2011. godine, kojom je prihvaćen zahtev javnog tužioca Kosova za zaštitu zakonitosti, i kojom su promenjene presude Okružnog suda u Prizrenu, Ac. br. 338/2008 od 06. oktobra 2008. godine i Opštinskog suda u Orahovcu, C. br. 45/2007 od 02. juna 2008. godine, a istovremeno je odbijen kao neosnovan tužbeni zahtev podnosioca zahteva, kojim je tražio utvrđivanje prava vlasništva na nekretnini evidentiranoj kao katastarska parcela br. 835/3 na mestu zvanom „Rakita“ po posedovnom listu br. 97 KZ Zrze, u površini od 0,57.13 ha.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je presuda Vrhovnog suda Kosova Mlc. br. 2/2009 od 05. aprila. 2011. godine, kojom mu je, prema tvrdnjama podnosioca zahteva, *„povređeno pravo na zaštitu imovine, predviđeno članom 46. stavom 1. Ustava Republike Kosovo,*“ usled imovinsko pravnog spora između podnosioca zahteva i opštine Orahovac u vezi sa utvrđivanjem prava vlasništva nad nekretninom evidentiranom kao katastarska parcela br. 835/3 na mestu zvanom „Rakita“.

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na članovima 113.7 i 21.4 Ustava, članovima 20, 22.7 i 22.8 Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo od 16. decembra 2008. (u daljem tekstu: „Zakon“) i pravilu 56. stavu 2. Poslovnika.

Postupak pred Ustavnim sudom

5. Podnosilac zahteva je dana 11. avgusta 2011. godine, podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: „Sud“).

6. Dana 21. oktobra 2011. godine, Ustavni sud je obavestio podnosioca zahteva, Opštinski sud u Orahovcu, Okružni sud u Prizrenu i Vrhovni sud Kosova, da je pokrenut postupak ispitivanja ustavnosti odluka po predmetu br. KI-114-11.

7. Dana 04. maja 2012. god., nakon razmatranja izveštaja sudije Snezhane Botusharove, Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Robert Carolan (predsedavajući), Almiro Rodrigues i prof. dr Enver Hasani, je iznelo preporuku sudu u punom sastavu 0 neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

8. Ali Kryeziu, inače otac podnosioca zahteva, je bio vlasnik nepokretnosti površine od 0.57.13 ha, na mestu zvanom „Rakita“, trenutno evidentiran u registru prava na nepokretnu imovinu kao katastarska parcela br. 835 KZ Zrze. Pomenuta površina bila je imovina Alia Kryeziua dok je bio živ, a nakon njegove smrti njegovog sina, Velia Kryeziua.

9. Na osnovu opisnog katastra godine 1952, ova površina bila je registrovana u okviru katastarske parcele br. 21 na ime Alia Kryeziua.

10. Na osnovu aero fotogrametrijskog snimka, koji je stupio na snagu 1959. godine, izložen javnom pregledu 1965. godine, a stupio na snagu 1967. godine, sporna parcela dobila je novi broj kao sastavni deo parcele broj 835/1. Tokom stavljanja podataka na uvid javnosti koje je bilo 1965. godine, svaka parcela koju vlasnik nije evidentirao kao svoju, evidentirana je kao društvena imovina. Za deo sporne parcele br. 835/3 kao deo parcele br. 835/1, s obzirom da se vlasnik nije pojavio da je evidentira kao vlasnik, od strane Komisije je registrovana kao društvena imovina u Registru ABC br. 130 KZ Zrze na ime SO Orahovac.

11. Stupanjem na snagu tehničkog katastra dana 01.01.1969. godine, sporna parcela se evidentira kao društvena imovina SO Orahovca. Parcela br. 835/3 u površini od 0.57.13 ha, podaci ostaju isti u posedovnom listu br. 97 KZ Zrze a vlasništvo na ime društvene imovine SO Orahovac sve do 1999. godine, kada ukazom Privremene vlade Kosova br. 1/1999 po posedovnom listu br.97 menja naziv u državnu imovinu SO Orahovac.

12. U vreme aero fotogrametriskog snimanja vlasnik pomenute površine nije bio kod kuće, tako da prilikom izlaganja podataka javnog snimka nije bio u stanju da se prijavi kao vlasnik ove sporne nepokretnosti. Zbog toga nepokretnost je registrovana kao društvena imovina. Imajući u vidu da je druga nepokretnost u susedstvu iste, katastarske parcele po katastarskom opisu, je bila registrovana na ime Alia Kryeziua, Ali Kryeziu, a kasnije i njegov sin Veli Kryeziu, prema tvrdnjama podnosioca zahteva nisu mogli da naslute da je ova sporna nepokretnost

registrovana kao društvena imovina do dana pokretanja sudskog spora za utvrđivanje prava na imovinu.

13. Imajući u vidu činjenicu da je parcela br. 835/3, (evidencija na osnovu kasnih katastarskih promena) bez ikakve pravne osnove predviđena zakonom za sticanje imovinskih prava, već samo na osnovu aero fotogrametrijskog snimka koji je dat na uvid javnosti godine 1965, registrovana kao društvena imovina, a pravo vlasništvo na ovu nekretninu ima njen vlasnik Ali Kryeziu, a nakon njegove smrti, na osnovu nasledstva - Veli Kryeziu - podnosilac ovog zahteva koji je pokrenuo sudski postupak za utvrđivanje vlasničkog prava.

14. Zbog svega gorenavedenog podnosilac zahteva pokreće sudski postupak u prvom stepenu u Opštinskom sudu u Orahovcu, koji utvrđuje gore pomenute činjenice na osnovu izveštaja stručnjaka geodezije M. K., i izjava svedoka I. K. i Š. K. Na osnovu administrativnih dokaza i utvrđenih činjenica, presudom Opštinskog suda u Orahovcu C. br. 45/2007 od dana 02. juna. 2008. godine utvrđeno je pravo vlasništva Veliu Kryeziuu na katastarsku parcelu br. 835/3 KZ Zrze.

15. Protiv ove presude Opštinskog suda u Orahovcu C. br. 45/2007 od dana 02. juna 2008. godine uložena je žalba od strane javnog pravobranioca Opštine Orahovac. Odlučujući o žalbi javnog pravobranioca Okružni sud u Prizrenu je presudom Ac. br. 338/2008 od 06. oktobra 2008. odbio žalbu kao neosnovanu i potvrdio je presudu Opštinskog suda u Orahovcu C. br. 45/2007 od 02. juna 2008. godine.

16. Protiv presude Okružnog suda u Prizrenu Ac. br. 338/2008 od 06. oktobra 2008. godine javni tužilac Kosova podneo je zahtev za zaštitu zakonitosti. Odlučujući o zahtevu za zaštitu zakonitosti, Vrhovni sud Kosova je presudom Mlc. br. 2/2009 od 05. aprila 2011. godine, prihvatio zahtev za zaštitu zakonitosti kao osnovan, i na osnovu istog činjeničnog stanja izmenio presude Opštinskog suda u Orahovcu C. br. 45/2007 od dana 02. juna 2008. i Okružnog suda u Prizrenu je presudom Ac. br. 338/2008 od dana 06. oktobra 2008. i odbio

tužbeni zahtev tužitelja Veli Kryezija, kojim je tražio utvrđivanje prava vlasništva nad katastarskom parcelom br. 835/3 KZ Zrze. U obrazloženju presude Mlc. br. 2/2009 od 05. aprila 2011. godine, Vrhovni sud navodi sledeće:

> *„Tužitelj (podnosilac zahteva) je dužan dokazivati postojanje pravnih činjenica na osnovu kojih se stiče ili se može steći zatraženo pravo na vlasništvo. Tužitelj u tužbi i na sednicama održanim pri sudu prvog stepena izjavljuje da je vlasnik sporne imovine na osnovu nasledstva od svojih prethodnika, ali ne dokazuje način sticanja sporne imovine, niti svog prethodnika. Činjenica da su svedoci izjavili da je tužitelj sporne parcele nasledio od svojih prethodnika, ne predstavlja valjanu pravnu osnovu za utvrđivanje prava vlasništva tužitelju. Sporna imovina od 1965. godine vodi se na ime tužene (Opštine Orahovac) u katastarskim knjigama, a tužitelj nije argumentovano posvedočio da njen prethodnik i tužitelj preduzeli bilo kakve pravne radnje radi povratka sporne imovine u posed, zbog čega je bilo potrebno prihvatiti reviziju tužene kao osnovanu, i da se izmeni presuda suda nižih stepena i tužbeni zahtev tužitelja odbije.“*

17. Podnosilac zahteva, nakon rešavanja predmeta pravosnažnom presudom Okružnog suda u Prizrenu Ac. br. 338/2008 od dana 06. oktobra 2008, a pre odlučivanja o vanrednom pravnom leku zahtevu za zaštitu zakonitosti od strane Vrhovnog suda Kosova, predmetnu nepokretnost prodao, tako da se ona danas evidentira u registru nekretnina na ime kasnijeg kupca Agrona Rexhepa Morine

Tvrdnje podnosioca zahteva

18. Podnosilac zahteva osporava presudu Vrhovnog suda Kosovo Mlc. br. 2/2009 od 05. aprila. 2011. godine, zahtevajući od Ustavnog suda sledeće:

" Presudu Vrhovnog suda Kosova Mlc. br. 2/2009 od dana 05.04.2011. g. da se proglasi nezakonitom i da mi se omogući zaštita prava vlasništva predviđena članom 46. stavom 1. Ustava Republike Kosovo."

Ocena prihvatljivosti zahteva

19. Da bi bio u mogućnosti da presudi o podnesku podnosioca zahteva, Sud prvo treba da proveri da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti predviđene Ustavom, detaljnije obrazložene u Zakonu o Ustavnom sudu i Poslovniku o radu.

20. Član 48. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo predviđa:

„Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori."

21. Po Ustavu, Ustavni sud nije apelacioni sud, kada se razmatraju odluke donete od strane redovnih sudova. Uloga redovnih sudova je da tumače zakon i primene odgovarajuća pravila postupka i materijalnog prava (vidi, *mutatis mutandis*, García Ruiz protiv Španije [GC], br. 30544/96, stav 28, Evropski sud za ljudska prava [ESLJP] 1999-I).

22. Podnosilac zahteva nije podneo nikakav *prima facie* dokaz koji ukazuje na povredu njegovih ustavnih prava (vidi Vanek protiv Slovačke Republike, odluka ESLJP u vezi sa prihvatljivošću zahteva, br. 53363/99 od 31. maja 2005. God.). Podnosilac zahteva ne navodi na koji način član 46 stav 1 Ustava podržava njegov zahtev, kao što je predviđeno u članu 113.7. Ustava i članu 48. Zakona.

23. U ovom slučaju podnosiocu zahteva su pružene mnogobrojne mogućnosti da predstavi svoj slučaj i ospori tumačenje zakona za koje smatra da je netačno, pred Opštinskim sudom u Orahovcu, Okružnim sudom u Prizrenu i Vrhovnim sudom Kosova. Nakon razmatranja postupka u celini, Ustavni sud nije utvrdio da su odgovarajući postupci na bilo koji način bili nepravedni ili arbitrarni (vidi, *mutatis mutandis*, Shub protiv Litvanije, Odluka ESLJP u vezi sa prihvatljivošću zahteva, br. 17064/06 od 30. juna 2009. god.).

24. U odnosu na žalbu podnosioca zahteva o navodnom kršenju člana 46. Ustava, zaštita imovine, Sud podseća da se ovo odnosi samo na postojeću imovinu osobe.

25. Dakle, nada da se davno nestalo imovinsko pravo može povratiti se ne može smatrati „posedovanjem“, a niti uslovna tužba koja je zastarela usled neispunjenja uslova (vidi *Gratzinger i Gratzingerova protiv Češke Republike* (odluka) [VK], br. 39794/98, pasus 69, ESLJP 2002-VII).

26. Međutim, u određenim okolnostima „legitimno očekivanje“ sticanja „aktive“ može takođe uživati zaštitu člana 1. Protokola 1. Dakle, u slučajevima kada je imovinski interes u suštini tužbe, može se smatrati da lice ima „legitimna očekivanja“ ukoliko postoji dovoljna osnova za interes u domaćem pravu, na primer kada postoji uspostavljena sudska praksa domaćih sudova kojom se potvrđuje postojanje istog (vidi *Kopecký protiv Slovačke* [VK], br. 44912/98, pasus 52, ECHR 2004-IX). Međutim, ne može se reći da se legitimno očekivanje pojavljuje u slučajevima kada postoji spor o pravilnom tumačenju i primeni domaćeg prava a podneske podnosioca domaći sudovi kasnije odbiju (vidi *Kopecký*, citiran iznad, pasus 50).

27. Sud podseća da u konkretnom slučaju postoji spor u odnosu na pravilnu primenu i tumačenje primenjivog zakona i da je Vrhovni sud sledstveno odbio podneske podnosioca zahteva.

28. Konačno, uslovi za prihvatljivost nisu ispunjeni u ovom podnesku. On nije uspeo da navede i podrži dokazima da su mu osporenom odlukom navodno povređena ustavna prava i slobode.

29. Iz toga proizilazi da je zahtev očigledno neosnovan u skladu sa pravilom 36 (2b) Pravilnika o radu koje predviđa: *„Sud odbacuje zahtev kao očigledno neosnovan kada zaključi b) da iznete činjenice ni na koji način ne opravdavaju tvrdnju o kršenju ustavnih prava.“*

IZ OVIH RAZLOGA

Ustavni sud Kosova, u skladu sa članom 113.7 Ustava, članom 20. Zakona, i pravilom 56. stavom 2. i pravilom 36 (2b) Poslovnika o radu, na zasedanju održanom 04. maja 2012. god., je većinom glasova

ODLUČIO

I. DA ODBIJE zahtev kao neprihvatljiv;

II. Ova odluka će biti dostavljena stranama i objavljena u Službenom listu, u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona o Ustavnom sudu; i

III. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac **Predsednik Ustavnog suda**

Snezhana Botusharova Prof. Dr. Enver Hasani

KI 130 / 11 od 15. juna 2012 - Zahtev za preispitivanje Odluke o neprihvatljivosti Ustavnog suda Republike Kosovo , KI 18 / 10 , od 12. aprila 2011

Slučaj KI 130/11, odluka od 4. maja 2012. god.
Ključne reči: individualni zahtev, neprihvatljiv

Podnosilac zahteva podneo je zahtev u skladu sa pravilom 36 (3.e) Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo tvrdeći da Ustavni sud nije uzeo u obzir pismo koje je ovom sudu dostavljeno dana 12. maja 2011. god.

Sud je zaključio da je zahtev neprihvatljiv, pošto su navodi podnosioca zahteva isti sa navodima iznetim u prvom zahtevu, kojim se ovaj sud bavio u svom rešenju o neprihvatljivosti u slučaju br. KI18/10, u kojem je odlučio da podnosioci zahteva nisu iscrpeli sve raspoložive pravne lekove. Stoga, sudu nije dozvoljeno da se ovde bavi njima, u skladu sa pravilom 36 (3) (e) Poslovnika o radu. Dalje, sud je primetio da je jedan od navoda podnosioca zahteva bila nova žalba u vezi sa prekomernim trajanjem postupka, što ne spada u okviru prvog zahteva kojim se ovaj sud bavio u rešenju o neprihvatljivosti u slučaju br. KI18/10. Međutim, to ne sprečava podnosioca zahteva od podnošenja novog podneska sa žalbom na prekomerno trajanje postupka.

Priština, 21. marta 2012. god.

Br. ref.: RK237 /12

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI130/11

Podnosilac

g. Denić Mladen i g. Vitković-Denić Milorad

Zahtev za ponovo razmatranje Rešenja o neprihvatljivosti Ustavnog suda Republike Kosova, KI18/10 od 12. aprila 2011 god.

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik

Kadri Kryeziu, zamenik predsednika

Robert Carolan, sudija

Altay Suroy, sudija

Almiro Rodrigues, sudija

Snezhana Botusharova, sudija

Ivan Čukalović, sudija

Gjyljeta Mushkolaj, sudija

Iliriana Islami, sudija

Podnosilac

1. Podnosioci su g. Denić D. Mladen i g. Vitković-Denić Milorad, sa prebivalištem u Kraljevu, Srbija, koje zastupa g. Vitković M. Branislav, advokat iz Kraljeva, u Srbiji, koji je podneo prvi zahtev (slučaj br. KI18/10) Ustavnom sudu Republike Kosova (u daljem tekstu: Sud) 24. februara 2010. Slučaj je bio odbačen kao neprihvatljiv 12. aprila 2011. god.

Osporena odluka

2. Ovim zahtevom, podnosilac zahteva traži od ovog suda ponovo razmatranje rešenja o neprihvatljivosti ovog suda u slučaju KI18/11, od 12. aprila 2011. god. kojim je Sud oglasio kao neprihvatljiv zahtev podnosioca zbog neiscrpljenja svih mogućih pravnih lekova. Rešenje o neprihvatljivosti je bilo uručeno podnosiocima 19. septembra 2011. god.

Predmetna stvar

3. Pored ovog zahteva za ponovno razmatranje rešenja o neprihvatljivosti, podnosioci se žale da ovaj sud nije uzeo u obzir pismo koje je bilo dostavljeno ovom sudu 12. maja 2011. god.

Pravni osnov

4. Pravilo 36 (3. e) Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosova (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).

Postupak pred sudom

5. Dana 3. oktobra 2011. podnosilac je podneo zahtev ovom sudu za ponovno razmatranje rešenja o neprihvatljivosti u slučaju KI18/11 od 12. aprila 2011. god. i objavio ga je 19. septembra 2011.

6. Dana 18. januara 2012. odlukom predsednika br. GJR. 130/11 imenovana je sudija Snezhana Botusharova za sudiju izvestioca. Istog dana odlukom predsednika br. KSH. 130/11, imenovano je Veće za razmatranje sastavljeno od sudija: Robert Carolan (predsedavajući), Altay Suroy i Almiro Rodrigues.

7. Dana 2. februara 2012, Sud je od Opštinskog suda u Prištini zatražio informacije o statusu postupka.

8. Dana 29. februara 2012. Opštinski sud u Prištini je odgovorio da razmatra slučaj podnosioca; međutim zbog kompleksnosti predmeta, i zbog toga što je veliki broj predmeta u toku pred Sudom, i zbog poteškoće u komunikaciji sa podnosiocima zahteva koji se nalaze u Srbiji, Opštinski sud u Prištini nije imao mogućnosti da održi zasedanje.

9. Dana 4. maja 2012. god. Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i iznelo Sudu preporuku o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

10. Što se tiče prethodnog slučaja podnosioca KI.br. 18/10. presuđenog 12. aprila 2011, ovaj sud je utvrdio da je zahtev

neprihvatljiv na osnovu toga što podnosioci nisu uspeli da dokažu da su iscrpljena sva pravna sredstva, kao što je predviđeno važećim zakonom, jer nisu izneli ili postavili pitanje navodne povrede tokom otvorenih postupaka pred Opštinskim sudom ili pred bilo kakvim višim sudom. Ova odluka je bila objavljena 19. septembra 2011.

11. Dana 12. maja 2011. podnosioci su podneli pismo ovom sudu, tvrdeći da je prekršen član 54 [Sudska zaštita prava] Ustava, jer do danas Opštinski sud u Prištini još uvek nije doneo odluku u njihovom slučaju u razumnom vremenskom roku.

Ocena neprihvatljivosti zahteva

12. U zahtevu za ponovno razmatranje, podnosioci navode da ovaj sud nije uzeo u obzir pismo koje je bilo podneto od strane podnosioca ovom sudu 12. maja 2011, kojim podnosioci navode da:

    a. Član 54 [Sudska zaštita prava] Ustava je prekršen jer do danas Opštinski sud u Prištini još uvek nije doneo odluku o njihovom slučaju u razumnom vremenskom roku;

    b. Član 143.1 [Sveobuhvatni predlog za rešenje statusa Kosova] Ustava je prekršen jer Vrhovni sud u svojoj presudi br. Cml. Gzz. br. 36/2007 od 13. decembra 2007, nije ispoštovao odredbe Sveobuhvatnog predloga za rešenje statusa Kosova (Ahtisarijev predlog), aneks VII, član 2. stav 2.1. [Društvena preduzeća] i član 3. stav 3.1. i 3.3. [Postupak odlučivanja o potraživanjima prema KPA], koji predviđa da je Posebna komora Vrhovnog suda Kosova nadležna da odlučuje o ovom pitanju, a ne Vrhovni sud; i

c. Član 156 [Izbeglice i interno raseljena lica] Ustava je bio prekršen jer im njihova imovina nije bila vraćena ...”

13. U ovom smislu, Sud se poziva na pravilo 36 (3e) Poslovnika o radu koji propisuje:

> “... Zahtev nije dopustiv za razmatranje u svakom od sledećih slučajeva: kada je Sud već doneo odluku o predmetnoj stvari i kada zahtev ne sadrži dovoljan osnov za donošenje nove odluke...”

14. U ovom smislu, Sud primećuje da, prema navodima b) i c), isti su navodi kao što su u inicijalnom zahtevu. Ovim navodima se bavio ovaj sud u svom rešenju o neprihvatljivosti u slučaju br. KI18/11, pri čemu je odlučio da podnosioci zahteva nisu iscrpeli sva pravna sredstva koja su na raspolaganju.

15. Sudu je zbog toga onemogućeno bavljenje njima ovde, u skladu sa pravilom 36 (3) (e) Poslovnika o radu.

16. Što se tiče navoda a) Sud primećuje da to je nova žalba u vezi sa prekomernim trajanjem postupka koji ne spada u okvir početnog zahteva, kojim se bavio Sud u rešenju o neprihvatljivosti u slučaju br. KI18/10. Međutim, ovo ne sprečava podnosioce zahteva da podnesu novi podnesak kojim će se žaliti na prekomerno trajanje postupka.

17. Pored tog, Sud primećuje da žalba podnosioca, koju su trenutno predali ovom sudu, na prekomerno trajanje postupka još uvek nije rešena od strane Opštinskog suda. Dakle, svi uslovi u vezi sa navodnim prekomernim trajanjem postupka treba da budu zadovoljeni od strane podnosilaca pred tim sudom, a ako nisu zadovoljeni, postaviti ih u žalbenom postupku pred višim sudom, uključujući i Vrhovni sud.

18. Sledi da je zahtev neprihvatljiv u skladu sa Pravilom 36 (3. e) Poslovnika o radu, međutim, kao što je ranije navedeno, to ne sprečava podnosioce da podnesu novi podnesak u kome će se žaliti na prekomerno trajanje postupaka.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud je, u skladu sa pravilom 36. (3e) i pravilom 56. (2) Poslovnika o radu, na zasedanju održanom 4. maja 2012. god., jednoglasno

ODLUČIO

V. DA ODBACI zahtev kao neprihvatljiv;

VI. Ova odluka će biti dostavljena stranama i objavljena u Službenom listu, u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona; i

VII. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac **Predsednik Ustavnog suda**

Snezhana Botusharova Prof. dr Enver Hasani

KI 18 / 12 od 25. juna 2012 - Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova A. br . 1285/2011 od 30. decembra 2011

Slučaj KI 18/12, odluka od 07. maja 2012. godine

Ključne reči: individualan zahtev, invalidska penzija, očigledno neosnovan, ravnopravnost pred zakonom.

Podnosilac zahteva je podneo zahtev za poništenje presude Vrhovnog Suda Kosova br. 1285 / 2011 od 30. decembra 2011 godine kojima je podnosiocu ukinuto pravo na penziju za osobe sa ograničenim sposobnostima. Podnosilac pretenduje da su mu tom odlukom povređena njegova ustavna prava, ne specifikujući tačno ustavne odredbe koje bi mogle biti povređene.

Odlučujući o zahtevu podnosioca Arifi Remzije, Ustavni sud je nakon razmatranja postupka u celini, nije utvrdio da su odgovarajući postupci pred Lekarskim Komisijama prvog i drugog stepena, Ministarstva rada i socijalne zaštite i Vrhovnim sudom Kosova na bilo koji način bili nepravedni ili arbitrarni. Stoga Sud je zaključio da zahtev očigledno neosnovan u skladu sa Pravilom 36 (2b) pravilnika o radu, jer iznete činjenice ni na koji način ne opravdavaju tvrdnju i kršenju ustavnih prava.

Priština, 21. maja 2012 godine.

Br. ref.: RK240/12

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI-18/12

Podnosilac

Remzije Arifi

Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova

A. br. 1285 / 2011 od 30. decembra 2011. godine

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik

Kadri Kryeziu, zamenik predsednika

Robert Carolan, sudija

Altay Suroy, sudija

Almiro Rodrigues, sudija

Snezhana Botusharova, sudija

Gjyljeta Mushkolaj, sudija

Iliriana Islami, sudija.

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je Arifi Remzije iz Lipljana, ul. Adem Jashari, koju pred Ustavnim sudom zastupa advokat Rrahman Retkoceri iz Lipljana.

Osporena odluka

2. Osporena odluka je presuda Vrhovnog suda Kosova A. br. 1285/2011 od 30. decembra 2011. godine, kojom je odbijena tužba podnesena protiv rešenja br. 5062525 od 18. avgusta 2011. godine, Ministarstva rada i socijalne zaštite (u daljem tekstu MRSZ) – Odeljenja penzijske administracije(u daljem tekstu OPA), rešenjem kojim je odbijen zahtev podnosioca zahteva da joj se prizna pravo na penziju za osobe sa ograničenim sposobnostima.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je presuda Vrhovnog suda Kosova A. br. 1285/2011 od 30. decembra 2011. godine, kojom su, prema tvrdnjama podnosioca zahteva *„prekršena osnovna ljudska prava i slobode iz člana 24 (Ravnopravnost pred zakonom) Ustava Republike Kosovo , kao i Evropske konvencije o ljudskim pravima, deo 1, član 6.“*

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na članovima 113.7 i 21.4 Ustava, članovima 20, 22.7 i 22.8 Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo od 16. decembra 2008. (u daljem tekstu: „Zakon“) i pravilu 56. stavu 2. Poslovnika.

Postupak pred Ustavnim sudom

5. Podnosilac zahteva je dana 28. februara 2012. godine, podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: „Sud“).

6. Dana 27. marta 2012. godine, Ustavni sud je obavestio podnosioca zahteva i Vrhovni sud Kosova, da je pokrenut postupak ispitivanja ustavnosti odluka po predmetu KI18/12.

7. Dana 07. marta 2012. god., nakon razmatranja izveštaja sudije Iliriane Islami, Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Almiro Rodrigues (predsedavajući), Kadri Kryeziu i prof. dr Enver Hasani, je iznelo preporuku sudu u punom sastavu 0 neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

8. Podnosilac zahteva je od MRSZ–OPA zahtevao da joj se prizna pravo na penziju za osobe sa ograničenim sposobnostima. MRSZ–OPA–savet za žalbe i penzije za osobe sa ograničenim sposobnostima u Prištini je rešenjem br. 5062525 od 23. novembra 2007. godine, odbio zahtev Remzije Arifi da joj se prizna pravo na penziju sa ograničenim sposobnostima.

9. Na rešenja MRSZ–OPA br. 5062525 od 23. novembra 2007. godine, podnosilac zahteva je izjavio tužbu Vrhovnom sudu Kosova koji postupajući po tužbi podnosioca zahteva presudom A. br. 109/2008, od 12. novembra 2008. godine, prihvata tužbu podnosioca zahteva i poništava rešenje MRSZ–OPA br. 5062525 od 23. novembra 2007. godine.

10. Na osnovu ovako nastalog činjeničnog stanja MRSZ–OPA donosi novo rešenje br. 5062525 od 29. aprila 2010. godine, kojim podnosiocu zahteva priznaje pravo na penziju za lica sa

ograničenim sposobnostima sa naznakom da će se nakon godine dana izvršiti ponovno razmatranje prava na penziju.

11. Na ponovnom razmatranju, nakon pregleda izvršenih od strane medicinske komisije, koja se sastoji od lekara specijalista u odgovarajućim oblastima, nakon procene medicinske dokumentacije i rezultata direktnog pregleda od strane komisije prvog stepena, kao i mišljenja komisije da kod podnosioca zahteva ne postoji potpuna i stalna ograničena sposobnost, MRSZ –OPA donosi novo rešenje br. 5062525 od 18. avgusta 2011. godine, kojim odbija zahtev Remzije Arifi da joj se prizna pravo na penziju za lica sa ograničenim sposobnostima.

12. Na rešenje MRSZ –OPA br. 5062525 od 18. avgusta 2011. godine, podnosilac zahteva podneo tužbu Vrhovnom sudu Kosova.

13. Rešavajući po tužbi podnosioca zahteva, Vrhovni sud Kosova presudom A. br. 1285 / 2011. od 30. decembra 2011. godine odbija tužbu podnosioca zahteva sa obrazloženjem:

> *"Imajući u obzir da su medicinske komisije, zakonom ovlašćene, konstatovale da kod tužioca ne postoji potpuna i stalna ograničena sposobnost, da su organ prvog stepena i tužena strana, u proceduri koja je prethodila donošenju osporene odluke, poštovali odredbe administrativne procedure, Sud je konstatovao da je tužena strana, odbijajući tužbu tužioca, ispravno primenila materijalno pravo kada je konstatovala da tužilac ne ispunjava kriterijume predviđene članom 3. ZPOOS, da bi stekao pravo na penziju za lica sa ograničenim sposobnostima ."*

Tvrdnje podnosioca zahteva

14. Podnosilac zahteva od Ustavnog suda zahteva sledeće:

„Da se oceni ustavnost i zakonitost presude Vrhovnog suda Kosova A. br. 1285 / 2011 od dana 30. decembra 2011. u vezi sa odlukom na podnetu tužbu od strane g. Remzije Arifi, iz Lipljana“

15. Podnosilac zahteva smatra da se zdravstveno stanje podnosioca zahteva protekom vremena nije moglo popraviti već samo pogoršati te da su lekarske komisije prvog i drugog stepena postupale neobjektivno, te da je presudom Vrhovnog suda Kosova A. br. 1285/2011 od dana 30. decembra 2011. godine, *„...prekršena osnovna ljudska prava i slobode iz člana 24 (Ravnopravnost pred zakonom) Ustava Republike Kosovo, kao i Evropske konvencije o ljudskim pravima, deo 1, član 6.”*

Ocena prihvatljivosti zahteva

16. Da bi bio u mogućnosti da presudi o podnesku podnosioca zahteva Sud prvo treba da proveri da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti predviđene Ustavom, detaljnije obrazložene u Zakonu o Ustavnom sudu i Poslovniku o radu.

17. Član 48. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo predviđa:

„Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori.“

18. Po Ustavu, Ustavni sud nije apelacioni sud, kada se razmatraju odluke donete od strane redovnih sudova. Uloga redovnih sudova je da tumače zakon i primene odgovarajuća pravila postupka i materijalnog prava (vidi, *mutatis mutandis*, García Ruiz protiv Španije [GC], br. 30544/96, stav 28, Evropski sud za ljudska prava [ESLJP] 1999-I).

19. Podnosilac zahteva nije podneo nikakav *prima facie* dokaz koji ukazuje na povredu njegovih ustavnih prava (vidi Vanek protiv Slovačke Republike, odluka ESLJP u vezi sa prihvatljivošću zahteva, br. 53363/99 od 31. maja 2005. God.). Podnosilac zahteva ne navodi na koji način član 24. Ustava i član 6. [ESLJP] podržavaju njen zahtev, kao što je predviđeno u članu 113.7 Ustava i članu 48. Zakona.

20. U ovom slučaju podnosiocu zahteva su pružene mnogobrojne mogućnosti da predstavi svoj slučaj i ospori tumačenje zakona za koje smatra da je netačno, pred lekarskim komisijama prvog i drugog stepena, MRSZ –OPA i Vrhovnim sudom Kosova. Nakon razmatranja postupka u celini, Ustavni sud nije utvrdio da su odgovarajući postupci na bilo koji način bili nepravedni ili arbitrarni (vidi, *mutatis mutandis*, Shub protiv Litvanije, odluka ESLJP u vezi sa prihvatljivošću zahteva, br. 17064/06 od 30. juna 2009. god.).

21. Konačno, uslovi za prihvatljivost nisu ispunjeni u ovom podnesku. On nije uspeo da navede i podrži dokazima da su mu osporenom odlukom navodno povređena ustavna prava i slobode.

22. Iz toga proizilazi da je zahtev očigledno neosnovan u skladu sa pravilom 36 (2b) Pravilnika o radu koje predviđa „*Sud odbacuje zahtev kao očigledno neosnovan kada zaključi b) da iznete činjenice ni na koji način ne opravdavaju tvrdnju o kršenju ustavnih prava,*“.

IZ OVIH RAZLOGA

Ustavni sud Kosova, u skladu sa članom 113.7 Ustava, članom 20. Zakona, i pravilom 56 stavom 2. i pravilom 36 (2b) Poslovnika o radu, na zasedanju održanom 07. maja 2012. god., je jednoglasno

ODLUČIO

I. DA ODBIJE zahtev kao neprihvatljiv;

II. Ova odluka će biti dostavljena stranama i objavljena u Službenom listu, u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona o Ustavnom sudu; i

III. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac **Predsednik Ustavnog suda**

Dr.Iliriana Islami Prof. Dr. Enver Hasani

KI 108 / 11 od 10. jula 2012 - Ocena ustavnosti Odluke Vrhovnog suda , PN . Broj 372/2011 , od 13. jula 2011

SlučajKI 108/11, odluka od 4. maja 2012. god.
Ključne reči: krivični predmet, opšta načela pravosudnog sistema, individualni zahtev, pravo na pravično i nepristrasno suđenje, pravo na pravna sredstva, povreda individualnih prava i sloboda, očigledno neosnovan, nije ovlašćena strana

Podnosilac zahteva podneo je zahtev u skladu sa članom 113.7 Ustava Kosova tvrdeći da su njegova prava iz člana 31 [Pravno na Pravično i Nepristrasno Suđenje], člana 32 [Pravo na Pravna Sredstva], člana 102 [Opšta Načela Pravosudnog Sistema] Ustava i člana 6 [Pravo na pravično suđenje] u vezi sa članom 13 [Pravo na delotvorni pravni lek] Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i njenih protokola, povređena odlukama Vrhovnog suda koji je zaključio da je žalba protiv sudskog rešenja o potvrđivanju optužnice dozvoljena jedino ako je optužnica odbačena, u skladu sa članom 317 (2) PZKP.

Sud je zaključio da je zahtev neprihvatljiv, jer podnosilac zahteva nije uspeo da dostavi dokaze da su relevantni postupci bili nepravedni ili da je bilo tragova proizvoljnosti. Dakle, sud je zaključio da je zahtev očigledno neosnovan u skladu sa pravilom 36 (1.c) Poslovnika o radu. Pored toga, što se tiče pitanja usaglašavanja zakona, odnosno PZKP-a sa Ustavnom, Sud primećuje da samo ovlašćene stranke iz člana 113.2 Ustava imaju pravo da podnesu ovo pitanje. Dakle, podnosilac zahteva nije ovlašćena strana u skladu sa članom 113.2 Ustava. Međutim, podnosilac zahteva može da pokrene pitanje saglasnosti zakona sa Ustavom pred redovnim sudovima, koji su ovlašćeni na osnovu člana 113.8 Ustava da upute pitanja Ustavnom sudu.

Priština, 22. maj 2012. god.

Br. ref.: RK244/12

REŠENJA O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI108/11

Podnosilac

Myrteza Dyla

Ocena ustavnosti odluke Vrhovnog suda, PN. br. 372/2011, od 13. jula 2011. god.

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik

Kadri Kryeziu, zamenik predsednika

Robert Carolan, sudija

Altay Suroy, sudija

Almiro Rodrigues, sudija

Snezhana Botusharova, sudija

Ivan Čukalović, sudija

Gjyljeta Mushkolaj, sudija

Iliriana Islami, sudija.

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je g. Myrteza Dyla, predstavljen od strane g. Tekija Bokshija, advokata iz Đakovice.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava odluku Vrhovnog suda, PN. br. 372/2011, od 13. jula 2011. god., koja mu je uručena dana 22. jula 2011. god.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar zahteva je ocena Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: "Sud") o ustavnosti odluke Suda, PN. br. 372/2011, od 13. jula 2011. god., koja mu je uručena dana 22. jula 2011. god., kojom su, navodno, kršena njegova prava zagarantovana Ustavom Republike Kosova (u daljem tekstu:

„Ustav"), članovima 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], 32. [Pravo na pravna sredstva] i 102. [Opšta načela sudskog sistema], i Evropskom konvencijom o ljudskim pravima i njenim protokolima, članom 6. [Pravo na pravično suđenje] u vezi sa članom 13. [Pravo na delotvorna sredstva].

Pravni osnov

4. Član 113.7 Ustava, član 22. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosova od 15. januara 2009. god., (br. 03/L-121), (u daljem tekstu: „Zakon") i pravilo 56. (2) Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: „Poslovnik o radu").

Postupak pred sudom

5. Podnosilac zahteva je 8. avgusta 2011. god. podneo zahtev Sudu.

6. Dana 23. avgusta 2011. god., predsednik je, odlukom br. GJR. KI 108/11 imenovao sudiju Ivana Čukalovića za sudiju izvestioca. Istog dana, predsednik je, odlukom br. KSH. KI 108/11, imenovao Veće za razmatranje sastavljeno od sudija: Robert Carolan (predsedavajući), Snezhana Botusharova i Gjyljeta Mushkolaj.

7. Dana 24. januara 2011. god., Sud je obavestio Vrhovni sud, Okružni sud i okružnog tužioca u Peći o podnetom zahtevu. Do sada nismo primili nikakav odgovor od njih.

8. Dana 4. maja 2012. god., Veće za razmatranje je razmotrio izveštaj Sudije izvestioca i preporučio Sudu neprihvatljivost zahteva.

Pregled činjenica

9. Dana 15. juna 2011. god., sudija Okružnog suda u Peći (u daljem tekstu: „sudija") je potvrdio optužnicu okružnog javnog tužioca podnetu protiv podnosioca zahteva, da je počinio krivično delo iz člana 339.(3) u vezi sa članom 23. Krivičnog zakona (u daljem tekstu: "KZK") (odluka KA. br. 90/11). Sudija je potvrdio da postoji dovoljno razloga za potvrđivanje optužnice kako bi se utvrdila krivica ili nevinost podnosioca zahteva u glavnom pretresu. Protiv ove odluke podnosilac zahteva se žalio veću od tri sudije Okružnog suda u Peći (u daljem tekstu: „Veće").

10. Dana 27. juna 2011. god., Veće je odbilo žalbu podnosioca zahteva kao neprihvatljivu (odluka KA. br. 90/11) i zaključilo da se žalba protiv odluke sudije u vezi sa potvrđivanjem optužnice može podneti samo od strane tužioca i oštećene stranke, kada je optužnica odbačena u skladu sa članom 317.2 KZK. Podnosilac zahteva se žalio protiv odluke Vrhovnog suda.

11. Dana 13. jula 2011. god., Vrhovni sud je odbio žalbu podnosioca zahteva kao neosnovanu i zaključio, na istom osnovu kao i Veće, da se žalba protiv odluke sudije u vezi sa potvrđivanjem optužnice može podneti samo od strane tužioca i oštećene strane, kada je optužnica odbačena u skladu sa članom 317.2 KZK-a (odluka Pn. br. 372/2011).

Tvrdnje podnosioca zahteva

12. Podnosilac zahteva tvrdi da:

    a. su kršena njegova prava na žalbu zato što podnosilac zahteva nije mogao da se žali na odluku sudije, u vezi sa potvrđivanjem optužnice od 15. juna 2011. god.

b. njegovo pravo na pristup sudu je takođe povređeno, pošto mu nije data mogućnost da se žali.

c. prekršeno je načelo jednakosti oružja između stranaka u postupku.

d. Okružni sud i Vrhovni sud su pogrešno primenili i tumačili KZK zato što, prema podnosiocu zahteva, po KZK-u postoji pravo na žalbu.

Ocena prihvatljivosti zahteva

13. Podnosilac zahteva tvrdi da su povređena njegova prava zagarantovana članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], 32. [Pravo na pravna sredstva] i 102. [Opšta načela pravnog sistema] Ustava i član 6. [Pravo na pravično suđenje] u vezi sa članom 13. [Pravo na delotvorna sredstva] EKLJP-a.

14. Što se tiče žalbi podnosioca zahteva, Sud smatra da, kako bi bio u mogućnosti da reši zahtev podnosioca zahteva, prvo treba da ispita da li je podnosilac zahteva ispunio uslove za prihvatljivost koji su utvrđeni Ustavom i dodatno obrazloženi Zakonom i Poslovnikom o radu.

15. U vezi s tim, Ustavni sud naglašava da po Ustavu nije sud četvrtog stepena kada se razmatraju odluke donesene od strane redovnih sudova. Uloga redovnih sudova je da tumače i primenjuju relevantna pravila proceduralnog i materijalnog prava (vidi, *mutatis mutandis*, Garcia Ruiz protiv Španije [GC], br. 30544/96, stav 28. Evropski sud za ljudska prava [ESLJP] 1999-1).

16. Ustavni sud samo može razmotriti da Ii su dokazi predstavljeni na takav način, kao i da li su postupci uopšte, gledano u celini, vođeni na takav način da je podnosilac zahteva imao pravično suđenje (vidi između ostalog Izveštaj Evropske komisije o

ljudskim pravima u slučaju Edwards protiv Ujedinjenog Kraljevstva, Apl. br 13071/87, usvojen 10. jula 1991. god.).

17. U ovom konkretnom slučaju, podnosilac zahteva tvrdi da postoji kršenje njegovih prava zagarantovanim Ustavom jer mu nije dozvoljeno da se žali na odluku sudije koji potvrđuje optužnicu.

18. U tom pogledu, Sud se poziva na član 102.5 Ustava, koji predviđa: " *Garantuje se žalbeno pravo na sudsku odluku, osim ako je zakonom drugačije određeno*". Član 317. (2) PZKPK-a ne predviđa pravo podnosioca zahteva da se žali na potvrđivanje optužnice. Uprkos tome, Okružni sud i Vrhovni sud su uzeli u obzir žalbu podnosioca zahteva, ali su rešili da protiv potvrđivanja optužnice žalba nije moguća u skladu sa članom 317 (2) PZKPK-a, koji predviđa:

> " *Na odluku sudije kojom on/ona odbacuje optužnicu, tužilac i oštećeni mogu da ulože žalbu tročlanom vanraspravnom veću.*"

19. Osim toga, Sud primećuje da potvrđivanje optužnice ne prejudicira presudu po predmetu tokom glavnog pretresa u skladu sa članom 317. (1) PZKPK-a, koji predviđa:

> " *Sva rešenja koja donese sudija u vezi sa potvrđivanjem optužnice moraju da budu obrazložena, ali tako da ne bude prejudicirana odluka o pitanjima koja su predmet rasprave na glavnom pretresu.*"

20. U stvari, podnosilac zahteva nije potkrepio zahtev ustavnim osnovama i nije pružio dokaz da su njegova prava i slobode povređena od strane javnih organa. Stoga, Ustavni sud nije utvrdio da su odgovarajući postupci na bilo koji način bili nepravedni ili arbitrarni (vidi *mutatis mutandis*, Shub protiv

Litvanije, odluka EKLJP-a u vezi sa prihvatljivošću zahteva, br. 17064/06 od 30. juna 2009).

21. Iz toga proizilazi da je zahtev očigledno neosnovan u skladu sa pravilom 36. 1. (c) Poslovnika o radu koje predviđa: *"Sudu je dozvoljeno da rešava zahteve c) samo ako zahtev nije očigledno neosnovan"*.

22. Ako ovaj sud uzme u obzir da podnosilac zahteva postavlja pitanje usklađenosti zakona, odnosno PZKP, sa Ustavom, Sud primećuje da, u skladu sa članom 113.2 Ustava, samo ovlašćene stranke imaju pravo da postavljaju ovo pitanje. Prema tome, shodno članu 113.2 Ustava podnosilac zahteva nije ovlašćena stranka. Međutim, podnosilac zahteva je mogao postaviti to pitanje pred redovnim sudovima, za šta bi bio ovlašćena stranka po članu 113.8 Ustava, a ne i pred Ustavnim sudom.

23. Shodno tome, zahtev treba odbiti kao neprihvatljiv.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud je, shodno članu 113.2 Ustava i pravilima 36. (1.c) i 56. (2) Poslovnika o radu, 4. maja 2011. god., jednoglasno

ODLUČIO

I. DA ODBACI zahtev kao neprihvatljiv;

II. Ova odluka će biti dostavljena stranama i objavljena u Službenom listu, u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona; i

III. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac	**Predsednik Ustavnog suda**
Ivan Čukalović	Prof. Dr. Enver Hasani

KI 16 / 12 od 25. juna 2012 - Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda , A. nema . 1415/2011 , od 30. decembra 2011

Slučaj KI 16/12, odluka od 7. maja 2012. god.
Ključne reči: upravni postupak, zdravstvena i socijalna zaštita, otkrivanje identiteta, individualni zahtev, kršenje individualnih prava i sloboda, očigledno neosnovan,
Podnosilac zahteva je podneo zahtev u skladu sa članom 113.7 Ustava Kosova, tvrdeći da su njegova prava iz člana 51 [Zdravstvena i Socijalna Zaštita] povređena presudom Vrhovnog suda, koji je zaključio da je Odeljenje penzijske uprave donelo odluku dana 22. marta 2011. god, dok, je podnosilac zahteva osporio odluku dana 16. septembra 2011. god. U tom smislu, Vrhovni sud je zaključio da je Komisija za žalbe, odbacajući žalbu podnosioca zahteva, pravilno primenio zakon kada je zaključio da je žalba podneta nakon određenog zakonskog roka. Podnosilac je dalje zatražio od suda da ne otkrije njegov identitet.

Sud je zaključio da je zahtev neprihvatljiv, s obzirom da podnosilac zahteva nije uspeo da dostavi dokaze da su relevantni postupci bili na bilo koji način nepravedni ili da je bilo tragova proizvoljnosti. Dakle, sud je zaključio da je zahtev očigledno neosnovan u skladu sa pravilom 36 (1.c) Poslovnika o radu. Što se tiče zahteva podnosioca, da se njegov identitet ne otkrije, sud je odbio zahtev kao neosnovan, pošto podnosilac zahteva nije dostavio potkrepljujuću dokumentaciju i informacije za razloge da se ne otkrije njegov identitet.

Priština, 22. maj 2012. god.

Br. ref.: RK243/12

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI 16/12

Podnosilac

Gazmend Tahiraj

Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda, A. br. 1415-2011, od 30. decembra 2011.

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik

Kadri Kryeziu, zamenik predsednika

Robert Carolan, sudija

Altay Suroy, sudija

Almiro Rodrigues, sudija

Snezhana Botusharova, sudija

Gjyljeta Mushkolaj, sudija

Iliriana Islami, sudija.

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je g. Gazmend Tahiraj, iz sela Terdec, Glogovac.

Osporena odluka

2. Podnosilac osporava presudu Vrhovnog suda, A. br. 1415/2011, od 30. decembra 2011, koja je dostavljena podnosiocu neodređenog datuma.

Predmetna stvar

3. Podnosilac navodi da je gorenavedena odluka povredila njegova prava zagarantovana Ustavom Republike Kosova (u daljem tekstu: Ustav), odnosno članom 51. [Pravo na zdravstvenu i socijalnu zaštitu].

4. Pored toga, podnosilac zahteva traži od Suda da se ne objavi njegov identitet.

Pravni osnov

5. Zahtev je zasnovan na članu 113.7 Ustava, članu 22. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo od 15. januara 2009. god. (br. 03/ L-121), (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 56. (2) Poslovnika o radu Ustavnog suda (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred sudom

6. Dana 23. februara 2012, podnosilac je podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).

7. Dana 1. mart 2012. god. predsednik je imenovao sudiju Almira Rodriguesa za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje u sastavu sudija: Robert Carolan (predsedavajući), Enver Hasani i Kadri Kryeziu.

8. Dana 5. marta 2012, Sud je upoznao Vrhovni sud i Ministarstvo rada i socijalne zaštite - Odeljenje penzijske uprave (u daljem tekstu: Odeljenje penzijske uprave) sa zahtevom.

9. 7. maja 2012. god., Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i iznelo preporuku Sudu o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

10. Dana 14. decembra 2004. Odeljenje penzijske uprave je odobrilo zahtev podnosioca za invalidsku penziju na osnovu Zakona br. 2003/23 o invalidskim penzijama na Kosovu. Ovo pravo na invalidsku penziju biće razmotreno nakon tri godine od datuma sticanja ovog prava.

11. Dana 16. septembra 2010. god. Lekarska komisija je procenila situaciju podnosioca i Odeljenje penzijske uprave je, smatrajući da je podnosilac ispunio uslove predviđene Zakonom br. 2003/23 o invalidskim penzijama, dodelilo pravo na invalidsku penziju.

12. Dana 15. februara 2011. god. Lekarska komisija je ponovo procenila situaciju podnosioca zahteva i dana 22. marta 2011.

god. Odeljenje penzijske uprave je zaključilo da podnosilac zahteva ne ispunjava uslove predviđene zakonom br. 2003/23 o invalidskim penzijama i, shodno tome, odbilo je zahtev za invalidsku penziju.

13. Dana 16. septembra 2011. god. podnosilac je podneo žalbu protiv te odluke Žalbenoj komisiji u Odeljenju penzijske uprave.

14. Dana 20. oktobra 2011. god. Lekarska komisija je odbila žalbu podnosioca jer podnosilac nije uzeo u obzir pravni rok za podnošenje žalbe. Činjenica je da je podnosilac primio osporenu odluku 22. marta 2011. god. dok je on podneo žalbu 16. septembra 2011. god., tj. više od 14 dana od datuma dostavljanja odluke. Podnosilac je pokrenuo postupak administrativnog konflikta u Vrhovnom sudu protiv te odluke.

15. Dana 30. decembra 2011. god. Vrhovni sud je (presuda a. br. 1414/2011) odbio žalbu podnosioca kao neosnovanu. Vrhovni sud je zaključio da je Odeljenje penzijske uprave donelo odluku 22. marta 2011. god., dok je podnosilac osporio odluku 16. septembra 2011. god. U ovom smislu Vrhovni sud smatra da je Žalbena komisija, obijajući žalbu podnosioca, ispravno primenila zakon kada je zaključila da je žalba podneta nakon predviđenog zakonskog roka.

16. Pored toga, podnosilac zahteva nije obezbedio nikakvu dokumentaciju i informacije koji podržavaju razloge da se ne otkrije njegov identitet.

Tvrdnje podnosioca zahteva

17. Podnosilac navodi da je Vrhovni sud *„na pristrasan način negirao moje pravo na penziju za lica sa ograničenim sposobnostima“*.

18. Dakle, podnosilac zahteva smatra da je Vrhovni sud povredio član 51. [Zdravstvena i socijalna zaštita] Ustava i članove 1, 2, 3, 4. Zakona o penzijama za lica sa ograničenim sposobnostima na Kosovu.

Ocena prihvatljivosti zahteva

19. Da bi bilo u mogućnosti da presudi o podnesku podnosioca zahteva, Sud prvo mora da proveri da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti predviđene Ustavom i detaljnije obrazložene u Zakonu o Ustavnom sudu i Poslovniku o radu.

20. Član 113. stav 1. i 7. Ustava predviđa:

> *“1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način (...).*
>
> *7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom“*.

21. S druge strane pravilo 36. 1 (c) Poslovnika predviđa: „Sudu je dozvoljeno da rešava zahteve c) samo ako zahtev nije očigledno neosnovan“.

22. Pre svega, podnosilac nije podneo zahtev Žalbenoj komisiji u Odeljenju penzijske uprave u zakonskom roku.

23. U stvari, Vrhovni sud je zaključio da podnosilac nije podneo žalbu u zakonskom roku predviđenom članom 10.1 Zakona o invalidskoj penziji.

24. Načelo subsidijarnosti podrazumeva da podnosilac zahteva iscrpi sve proceduralne mogućnosti u redovnom postupku kako bi se sprečilo kršenje Ustava, ili, ako je bilo kršenja, da se ispravi takvo kršenje osnovnog prava. Prema tome, pošto je podnosilac zahteva propustio da preduzme proceduralne korake u redovnim sudovima u skladu sa predviđenim rokom, veoma je verovatno da se njegov slučaj proglasi neprihvatljivim, jer se shvata kao odricanje od prava na dalji postupak u poricanju povrede.

25. Sud takođe primećuje da samo prosta sumnja u ishod nije dovoljna da podnosioca zahteva oslobodi obaveze podnošenja žalbe nadležnim organima (vidi Whiteside protiv Ujedinjenog Kraljevstva, odluka od 7. marta 1994. god., zahtev br. 20357/92 DR 76, str. 80.

26. Kao što je gore navedeno, navodi podnosioca zahteva predstavljaju žalbu da su postupci vođeni „na pristrasan način“ i da su bili nepravični.

27. Štaviše, nije u nadležnosti Ustavnog suda da svojom ocenom činjenica zameni ocenu redovnih sudova i, kao opšte pravilo, na ovim sudovima je da ocene iznete dokaze. Zadatak Ustavnog suda je da ustanovi da li su postupci uopšte i u celosti, uključujući način kako su uzeti dokazi, bili pravični (vidi, *mutatis mutandis*, presuda u slučaju Vidal protiv Belgije od 22. aprila 1992. god., serija A br. 235-B, pp. 32-33, stav 33).

28. Osim toga, Sud naglašava da nije zadatak Ustavnog suda da se bavi greškama u činjenicama ili zakonu (zakonitost) navodno počinjenim od strane Vrhovnog suda, osim i samo ako su povređena prava i slobode zaštićene Ustavom (Ustavnost). Stoga, Ustavni sud nije sud četvrte instance kada se razmatraju odluke donete od strane redovnih sudova. Uloga redovnih sudova je da tumače zakon i primene odgovarajuća pravila

procesnog i materijalnog prava (vidi, *mutatis mutandis*, Garcia Ruiz protiv Španije [GC], br. 30544/96, stav 28. Evropski sud za ljudska prava [ESLJP] 1999-I).

29. Ustavni sud samo može razmotriti da li su dokazi predstavljeni na pravičan način, kao i da li je postupak uopšte, gledajući u potpunosti, izvršen na takav način da je podnosilac zahteva imao pravično suđenje (vidi, npr. Izveštaj Evropske komisije o ljudskim pravima u slučaju Edvards protiv Ujedinjenog Kraljevstva, zahtev br 13071/87, usvojen 10. jula 1991. god.).

30. Pored toga, podnosilac samo osporava to da li je Vrhovni sud pravilno primenjivao važeći zakon i ne slaže se sa činjeničnim nalazima sudova u vezi sa njegovim slučajem. Podnosilac zahteva nije dokazao zašto i na koji način je Vrhovni sud odlučio „na pristrasan način“, i tako negirao njegovo pravo na penziju za lica sa ograničenim sposobnostima.

31. Zapravo podnosilac zahteva nije potvrdio zahtev o ustavnim osnovama i nije obezbedio dokaze da su njegova prava i slobode povređene od strane tog javnog organa. Ustavni sud ne može utvrditi da su odgovarajući postupci na bilo koji način bili nepravedni ili arbitrarni (vidi *mutatis mutandis,* Shub protiv Litvanije, EKLJP Odluka o neprihvatljivosti zahteva br. 17064/06 od 30. juna 2009).

32. Sve u svemu, sledi da je zahtev neprihvatljiv zbog neiscrpljivanja svih pravnih sredstava predviđenih zakonom, i ako bi bila iscrpljena, zahtev je očigledno neosnovan u skladu sa pravilom 36. (1.c) Poslovnika o radu.

33. Što se tiče zahteva podnosioca da mu se ne objavi identitet, Sud odbija zahtev kao neosnovan, jer nije dostavljena prateća dokumentacija i informacije o razlozima podnosioca zahteva da se ne objavi njegov identitet.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud je, u skladu sa pravilom 36 (1.c) i pravilom 56 (2) Poslovnika o radu, 7. maja 2012. god., jednoglasno

ODLUČIO

I. DA ODBACI zahtev kao neprihvatljiv;

II. DA ODBIJE zahtev podnosioca zahteva za neobjavljivanje identiteta;

III. Ova odluka će biti dostavljena stranama i objavljena u Službenom listu, u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona; i

IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac **Predsednik Ustavnog suda**

Almiro Rodrigues Prof. Dr. Enver Hasani

KI 127 / 11 od 11. juna 2012 - Ustavna revizija presuda Vrhovnog suda , Rev br 219 / 2009 , od 10. juna 2011

Slučaj KI 127/2011, odluka od 4. maja 2012. god.
Ključne reći: upravni spor, radni spor, individualni zahtev, ne iscrpljenost pravnih sredstava, zahtev očigledno neosnovan.

Podnosilac zahteva je podneo zahtev na osnovu člana 113.7 Ustava, navodeći da su mu presudom Vrhovnog suda prekršena ustavna prava garantovana članom 49.1, kao i članom 23. Univerzalne Deklaracije o Ljudskim Pravima u vezi sa članom 21.1 [Opšta Načela] Ustava i članom 6 EKLJP.

Sud je u vezi sa ovim slučajem ocenio da podnosilac zahteva nije ubedljivo potkrepio i argumentovao svoje navode da je Vrhovni sud na arbitraran način prekršio njegova prava. Ustavni sud je i u ovom slučaju podsetio da je u nadležnosti Vrhovnog suda da oceni zakonitost odluka nižih stepena, čija je dužnost utvrđivanje potpunog i pravilnog činjeničnog stanja i primena materijalnog prava u saglasnosti sa okolnostima slučaja, kako bi se izbegla moguća kršenja prava zagarantovanih zakonodavstvom na snazi i Ustavom. Na osnovu ovih razloga, sud je konstatovao da zahtev podnosioca nije ispunio zahteve člana 46. Zakona i pravila 36.2 (b), stoga, kao takav se smatrao očigledno neosnovanim.

Sud je takođe primetio da je podnosilac zahteva sklopio ugovor o novi sa opštinom Gnjilana, pošto je Opština bila dužna da ga vrati na posao u skladu sa rešenjem E. br. 1/2009 Opštinskog suda Gnjilana o izvršenju presude C. br. 540/07. Međutim, podnosilac zahteva u vezi sa ovim pitanjem nije dokazao da je iscrpeo sva pravna raspoloživa sredstva u smislu osporavanja novog ugovora sklopljenog sa opštinom Gnjilana, pre nego što je podneo zahtev Ustavnom sudu. Konačno, sud je našao da zahtev podnosioca nije ispunio uslove

prihvatljivosti u skladu sa zahtevima člana 46, 47.2 Zakona, pravila 36.1 (a) i 36.2 (b) Poslovnika o radu.

Priština, 24. maj 2012. god.

Br. ref. RK246/12

ODLUKA O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI 127/11

Podnosilac

Ardian Hasani

Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda

Rev. br. 219/2009 od 10. juna 2011. godine

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik

Kadri Kryeziu, zamenik predsednika

Robert Carolan, sudija

Altay Suroy, sudija

Almiro Rodrigues, sudija

Snezhana Botusharova, sudija

Ivan Čukalović, sudija

Gjyljeta Mushkolaj, sudija i

Iliriana Islami, sudija.

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je g. Ardian Hasani sa prebivalištem u Gnjilanu.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava presudu Vrhovnog suda, rev. br. 219/2009 od 10. juna 2011. god., koja je podnosiocu zahteva uručena 18. jula 2011. god.

Predmetna stvar

3. Zahtev podnosioca zahteva je ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda od strane Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), koja se odnosi na odluku br. 02/11 izvršnog direktora opštine Gnjilane kojom je ukinuto radno mesto podnosioca zahteva i istom je prekinut radni odnos.

Pravni osnov

4. Član 113. stav 7. Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), član 47. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo od 15. januara 2009. god. (u daljem tekstu: Zakon) i član 56. stav 2. Poslovnika o radu Ustavnog suda (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak u sudu

5. Podnosilac zahteva je 3. oktobra 2011. god. podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).

6. Predsednik je 7. oktobra 2011. god, odlukom br. GJR. 127/11, imenovao sudiju Gjyljetu Mushkolaj za sudiju izvestioca. Predsednik je istoga dana, odlukom br. KSH. 127/11 imenovao Veće za razmatranje u sastavu sudija: Robert Carolan (predsedavajući), Almiro Rodrigues i prof. dr Enver Hasani.

7. Ustavni sud je 18. januara 2012. god. obavestio podnosioca zahteva, Vrhovni sud i opštinu Gnjilane o registrovanju zahteva.

8. Veće za razmatranje je 4. maja 2012. god. razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i Sudu u punom sastavu preporučio neprihvatljivost zahteva.

Opis činjenica u upravnom postupku

9. Podnosilac zahteva je 30. marta 2005. god. sklopio ugovor o radu br. 02/111/272 sa Skupštinom opštine Gnjilane, u trajanju od 1. januara 2005. god. do 31. decembra 2006. god., za radno mesto „službenika za pratnju“ u okviru izvršne grane Opštine.

10. Opština Gnjilane, odnosno izvršni direktor, je 4. januara 2007. god. doneo odluku br. 02/11 o neobnavljanju ugovora o radu na osnovu odluke br. 02/7001 od 13. septembra 2006. god., po kojoj je ukinut sektor za inspekciju i sledstveno zaposleni u ovoj službi su premešteni u druge opštinske uprave. Radno mesto „službenika za pratnju“ je ukinuto iz razloga što nisu „postojali osnovni uslovi za postojanje ovog radnog mesta“.

11. Nezavisni nadzorni odbor civilne službe Kosova (NNOCSK) je 10. aprila 2007. god., na žalbu podnosioca zahteva doneo odluku br. 02/77/2007, delimično usvojio žalbu podnosioca zahteva, poništio odluku izvršnog direktora br. 02/11 od 4. januara 2007. god., kao odluku organa poslodavca koji nije bio ovlašćen za donošenje odluke i obavezao vršioca dužnosti izvršnog direktora da u roku od 10 dana razmotri gorenavedenu odluku i donese meritornu odluku u vezi sa ovim pitanjem. Ova odluka je bila konačna u upravnom postupku na koju nije bila moguća žalba.

12. V. d. izvršnog direktora je u ponovljenoj proceduri 22. juna 2007. god. ponovo ukinuo radno mesto – službenik za pratnju, koje je bilo u okviru izvršnog odeljenja, bivšeg sektora za

inspekcije. Nakon toga opština Gnjilane je 26. juna 2007. god. obavestila NNOCSK i podnosioca zahteva o ovoj odluci.

Opis činjenica u sudskom postupku

13. Nakon iscrpljenja svih pravnih sredstava u upravnom postupku, podnosilac zahteva je podneo tužbeni zahtev Opštinskom sudu u Gnjilanu protiv opštine Gnjilana, kojom je osporena odluka v. d. izvršnog direktora u vezi sa ukidanjem radnog mesta i prekidom njegovog radnog odnosa.

14. Opštinski sud u Gnjilanu je 14. jula 2008. god. doneo presudu C. br. 540/07, usvojio tužbeni zahtev podnosioca zahteva, poništio odluke izvršnog direktora br. 02/11 i 02/10 od 4. januara 2007. god. i obavezao tuženu, opštinu Gnjilane, da podnosioca zahteva vrati na radno mesto sa svim pravima iz radnog odnosa, počevši od 1. januara 2007. god.

15. Opština Gnjilane je 18. jula 2008. god., preko svog zastupnika iskoristila pravo žalbe protiv presude Opštinskog suda, C. br. 540/07 od 14. jula 2008. god., u Okružnom sudu u Gnjilanu, uz predlog za poništenje ove odluke.

16. Okružni sud u Gnjilanu je 26. novembra 2008. god. doneo presudu Ac. br. 328/2008, odbio kao neosnovanu žalbu koju je uložio zastupnik opštine Gnjilane i potvrdio presudu Opštinskog suda u Gnjilanu, C. br. 540/07 od 14. jula 2008. god. Nezadovoljna ovom presudom opština Gnjilane je uložila reviziju Vrhovnom sudu Kosova.

Činjenice u izvršnom postupku

17. U svojstvu poverioca, podnosilac zahteva je 5. januara 2009. god. podneo zahtev Opštinskom sudu u Gnjilanu za izvršenje presude C. br. 540/07 od 14. jula 2008. god. pošto je Okružni

sud, kao drugostepeni sud, odbio žalbu koju je uložila opština Gnjilane.

18. Opštinski sud u Gnjilanu je 12. januara 2009. god. doneo rešenje E. br. 1/2009 i usvojio predlog podnosioca zahteva za odobrenje izvršenja presude C. br. 540/07 od 14. jula 2008. god. u vezi sa njegovim vraćanjem na radno mesto.

19. Opština Gnjilane je 22. januara 2009. god. uložila zahtev Opštinskom sudu u Gnjilanu za odlaganje izvršenja rešenja E. br. 1/2009 od 12. januara 2009. god. usled činjenice da je ista uložila reviziju Vrhovnom sudu Kosova i da je u iščekivanju odluke.

20. Opštinski sud u Gnjilanu je 26. februara 2009. god. odbacio zahtev opštine Gnjilane za odlaganje izvršenja rešenja E. br. 1/2009 od 12. januara 2009. god.

21. Nezadovoljna ovom odlukom Opštinskog suda u Gnjilanu, opština Gnjilane je podnela zahtev Okružnom sudu u Gnjilanu sa predlogom poništenja rešenja E. br. 1/2009 od 12. januara 2009. god. i odlaganje izvršenja dok Vrhovni sud ne odluči po uloženoj reviziji.

22. Okružni sud u Gnjilanu je 16. aprila 2009. god., rešenjem Ac. br. 107/09, odbacio kao neosnovan predlog opštine Gnjilane za odlaganje izvršenja rešenja E. br. 1/2009 od 12. januara 2009. god. i zahtev za poništenje ove odluke. Pošto je ovaj sud, kao konačna instanca u izvršnom postupku odbacio predlog Opštine za odlaganje izvršenja rešenja prvostepenog suda E. br. 1/2009 od 12. januara 2009. god., podnosilac zahteva je nakon toga podneo zahtev Opštinskom sudu u Glogovcu za nadoknadu izgubljenih ličnih dohodaka.

23. Na predlog podnosioca zahteva za nadoknadu ličnog dohotka Opštinski sud u Gnjilanu je 28. jula 2010. god. doneo presudu C. br. 278/07 u vezi sa ovim pitanjem i obavezao opštinu

Gnjilane da na ime plata nadoknadi lični dohodak prema obračunu veštaka za finansije za vremenski period: od 1. januara 2007. god. do 31. decembra 2007. god., vremenski period od 1. januara 2008. god. do 31. decembra 2008. god. i vremenski period od 1. januara 2009. god. do 13. maja 2009. god. i to u roku od 15 dana od dana pravosnažnosti ove presude.

24. Na ovo rešenje Opštinskog suda u Gnjilanu, Opština Gnjilane je, u zakonskom roku, odnosno 9. decembra 2010. god., uložila žalbu Okružnom sudu u Gnjilanu.

Činjenice u upravnom sporu

25. Vrhovni sud Kosova je 10. juna 2011. god. doneo presudu rev. br. 219/2009, usvojio reviziju koju je uložila opština Gnjilane, preinačio presudu Okružnog suda u Gnjilanu Ac. br. 328/08 od 21. novembra 2011. god. i presudu Opštinskog suda u Gnjilanu C. br. 540/07 od 14. jula 2008. god. te odbio kao neosnovan tužbeni zahtev podnosioca zahteva o poništenju odluke izvršnog direktora br. 02/11 od 4. januara 2007. god. Ovaj sud je svoje obrazloženje zasnovao na činjenici da su niže sudske instance pravilno utvrdile činjenično stanje, ali su pogrešno primenile materijalno pravo kada su ocenile da je tužbeni zahtev podnosioca zahteva osnovan. Vrhovni sud dalje tvrdi da se samom činjenicom da podnosiocu zahteva nije produžen ugovor o radu podrazumeva da mu je prekinut radni odnos u svojstvu civilnog službenika saglasno članu 35. stavu 1. tački b) Zakona o civilnoj službi Kosova, usled činjenice da je isteklo vreme zaposlenja, stoga je prekid radnog odnosa sa podnosiocem zahteva bio zakonit.

Opis činjenica u upravnom sporu nakon sudskih postupaka

26. Nakon što je primila presudu Vrhovnog suda, SO Gnjilane je 19. jula 2011. god. obavestila podnosioca zahteva u vezi sa ovom presudom i uz obaveštenje je priložila kopiju presude rev. br. 219/2009 od 10. juna 2011. god.

27. Na osnovu gorenavedene presude, gradonačelnik, 21. jula 2011. god., donosi preporuku br. 02/16-20291, u kojoj stoji: *„Preporučuje se da kancelarija za osoblje izvrši isključenje sa posla gdina Ardiana Hasanija koji je zaposlen na radnom mestu: održavalac gradskog stadiona u sklopu OKSO, prema presudi Vrhovnog suda Kosova rev. br. 219/2009. od 10.06.2011.“*

28. Opština Gnjilane je 25. jula 2011. god. prekinula ugovore o radu podnosiocu zahteva saglasno presudi Vrhovnog suda Kosova, rev. br. 219/2009 od 10. juna 2011. god., kojom je usvojena revizija koju je uložila ova opština i preinačile presude nižih instanci prema kojima je opština obavezana da podnosioca zahteva vrati na radno mesto sa svim pravima iz radnog odnosa.

Navodi podnosioca zahteva

29. Podnosilac zahteva navodi da su mu presudom Vrhovnog suda prekršena prava zagarantovana Ustavom i međunarodnim konvencijama, kao što sledi:

a. član 49. stav 1. Ustava;
b. član 23. Univerzalne deklaracije o ljudskim pravima, u vezi sa članom 21. stavom 1. [Opšta načela] Ustava; i
c. član 6. Konvencije.

30. Podnosilac zahteva tvrdi da je Vrhovni sud odlučio pristrasno usled činjenice da nije uzeo u obzir činjenicu da je izvršni direktor opštine Gnjilane doneo odluku o ukidanju radnog mesta i prestanku njegovog radnog odnosa iako mu je ugovor istekao 31. decembra 2006. god., i ova odluka je prema podnosiocu zahteva nezakonita i u suprotnosti sa članom 11. stavom 3. Uredbe UNMIK-a 2000/45 o lokalnoj samoupravi opština.

Ocena prihvatljivosti zahteva

31. Kako bi bio u mogućnosti da presudi po zahtevu podnosioca zahteva, Sud prvo treba da ispita da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom i dodatno obrazloženi Zakonom i Poslovnikom o radu.

32. Iz spisa predmeta Ustavni sud je primetio da podnosilac zahteva nije ispunio uslove prihvatljivosti kako bi se Sud pozabavio osnovanošću zahteva, iz razloga koje ćemo navesti u pasusima koji slede.

33. Sud primećuje da je podnosiocu zahteva odlukom izvršnog direktora opštine Gnjilane, br. 02/11 od 4. januara 2007. god., prekinut radni odnos zbog ukidanja radnog mesta. Pošto je bio nezadovoljan gorenavedenom odlukom, podnosilac zahteva je pratio realizaciju svojih prava preko upravnog postupka, a nakon toga je podneo tužbeni zahtev Opštinskom sudu u Gnjilanu, koji je odlučio o njegovom vraćanju na radno mesto. Nakon što je i druga sudska instanca potvrdila kao pravičnu presudu prvog stepena C. br. 540/07 od 14. jula 2008. god., podnosilac zahteva je podneo predlog za izvršenje navedene presude. Kao što se može primetiti iz spisa predmeta Opština Gnjilane se je usprotivila izvršenju, ali protivljenje iste je Opštinski sud u Gnjilanu odbio. Rešenje je postalo pravosnažno prema Zakonu o izvršnom postupku (ZIP) i nakon toga opština je ispoštovala i izvršila presudu C. br. 540/07 od 14. jula 2008. god. i rešenje E. br. 1/2009 Opštinskog suda prema predlogu podnosioca zahteva za izvršenje presude C. br. 540/07, prema kojoj je opština obavezana da vrati podnosioca zahteva u radni odnos, što je ona i učinila. Međutim, kasnije, odluke prvog i drugog stepena, suđene prema upravnom postupku, su preinačene presudom Vrhovnog suda, rev. br. 219/2009 od 10. juna 2011. god.

34. Ustavni sud primećuje da podnosilac zahteva tvrdi da je Vrhovni sud prekršio prava zagarantovana Ustavom i međunarodnim Konvencijama kada je odlučio o poništenju

njegovog ugovora br. 02/111/272, ocenjujući zakonitom odluku izvršnog direktora o prekidu ugovora o radu i neprodužavanju istog. Jasno se primećuje da je Vrhovni sud odlučio prema reviziji uloženoj od strane opštine Gnjilane i da se upustio u ocenjivanje odluke izvršnog direktora br. 02/11 i odluke v. d. izvršnog direktora u vezi sa ukidanjem radnog mesta – službenik za pratnju, koje je bilo u okviru izvršne grane opštine.

35. Vezano sa tim Sud ocenjuje da podnosilac zahteva nije ubedljivo potkrepio i argumentovao svoje navode da je Vrhovni sud na arbitraran način prekršio njegova prava. Sud podseća da je u nadležnosti Vrhovnog suda da oceni zakonitost odluka nižih sudskih instanci, čija je dužnost utvrđivanje potpunog i pravilnog činjeničnog stanja i primena materijalnog prava u saglasnosti sa okolnostima slučaja kako bi se izbegla moguća kršenja prava zagarantovanih zakonodavstvom na snazi i Ustavom.

36. Dodatno, Sud naglašava da nije dužnost Ustavnog suda da se bavi činjeničnim ili zakonskim greškama (zakonitost) koje je navodno počinio Vrhovni sud, osim ukoliko su i kada su te greške mogle prekršiti Ustavom zaštićena prava i slobode. Tako da Sud ne treba delovati kao četvrtostepeni sud prilikom razmatranja odluka donetih od strane redovnih sudova. Dužnost i obaveza redovnih sudova je da tumače i primene određena pravila procesnog i materijalnog prava (vidi, *mutatis mutandis*, García Ruiz protiv Španije [VK], br. 30544/96, stav 28, Evropski sud za ljudska prava [ESLJP] 1999-I).

37. Sud samo može razmotriti da li su dokazi predstavljeni na takav način, kao i da li su postupci uopšteno, gledano u celini, vođeni na takav način da je podnosilac zahteva imao pravično suđenje (vidi između ostalog, Izveštaj Evropske komisije za ljudska prava u slučaju Edwards protiv Ujedinjenog Kraljevstva, zahtev br. 13071/87, usvojen 10. jula 1991. god.).

38. U stvari, podnosilac zahteva nije utemeljio svoje navode na ustavnim osnovama i nije predstavio nijedan dokaz da su mu javni organi prekršili prava i slobode. Stoga, Ustavni sud ne

može doći do zaključka da su odgovarajući postupci na bilo koji način bili nepravični ili ukaljani arbitrarnošću (vidi, *mutatis mutandis*, Shub protiv Litvanije, Odluka ESLJP u vezi sa prihvatljivošću zahteva br. 17064/06 od 30. juna 2009. god.).

39. Iz gorenavedenih razloga Sud konstatuje da zahtev podnosioca zahteva ne ispunjava uslove iz člana 46. Zakona i pravila 36. stava 2. tačke b) i stoga je kao takav očigledno neosnovan.

40. Međutim, Sud je u slučaju podnosioca zahteva primetio novu realnost koja je uspostavljena između podnosioca zahteva i opštine Gnjilane pošto je opština Gnjilane obavezana da podnosioca zahteva vrati u radni odnos, saglasno rešenju E. br. 1/2009 Opštinskog suda u Gnjilanu, za izvršenje presude C. br. 540/07 od 14. jula 2008. god.

41. Pošto je podnosilac zahteva 29. decembra 2009. god. sklopio novi ugovor o radu br. 02. br. 1029 i postavljen na mesto – održavalac gradskog stadiona u Gnjilanu, trajanja od 1. januara 2010. god. do 31. decembra 2012. god., isti je trebalo da ospori odluku opštine Gnjilane u vezi sa poništenjem novog ugovora o radu 02. br. 1029, pokrećući spor o radu u nadležnom sudu protiv opštine Gnjilane.

42. Polazeći od ove činjenice proizilazi da podnosilac zahteva nije dokazao da je iscrpeo sva raspoloživa pravna sredstva što se tiče osporavanja novog ugovora o radu sa opštinom Gnjilane.

43. Načelo supsidijarnosti propisuje da podnosilac zahteva treba da iscrpi sve proceduralne mogućnosti u redovnom postupku kako bi sprečio kršenje Ustava, ili ukoliko postoji, da ispravi kršenje osnovnih prava. Tako da podnosilac zahteva ne uspevajući da preduzme određeni proceduralni korak u redovnim sudovima, saglasno predviđenim rokovima, u stvari sam snosi odgovornost zato što se njegov slučaj oglašava neprihvatljivim.

44. Konačno, Sud konstatuje da zahtev podnosioca zahteva ne ispunjava uslove za prihvatljivost prema uslovima čl. 46. i 47. stava 2. Zakona, pravila 36. stava 1. tačke a) i pravila 36. stava 2. tačke b) Poslovnika o radu.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, shodno čl. 46. i 47. stavu 2. Zakona, pravilu 36. stavu 1. tački a), pravilu 36. stavu 2. tački b) i pravilu 56. stavu 2. Poslovnika o radu, 4. maja 2012. god., jednoglasno,

ODLUČUJE

I. DA ODBIJE zahtev kao neprihvatljiv;

II. Ova odluka će biti dostavljena stranama i objavljena u Službenom listu u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona; i

III. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac **Predsednik Ustavnog suda**

Dr. Gjyljeta Mushkolaj Prof. Dr. Enver Hasani

KI 90 / 11 od 18. juna 2012 - Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda , Rev . 368/2008 , od 8. aprila 2011

Slučaj KI 90/11, odluka od 4. maja 2012
Ključne reči: presuđivanje na osnovu ustava i zakona, individualni zahtev, privremene mere, pravo na imovinu, pravo na pravično i nepristrasno suđenje, kršenje individualnih prava i sloboda, očigledno neosnovan, univerzalni principi,

Podnosilac zahteva je podneo zahtev u skladu sa članom 113.7 Ustava Kosova, tvrdeći da su njena individualna prava i slobode garantovane Ustavom, povređena presudom Vrhovnog suda, Rev. br. 368/2008, kojom je njen zahtev za reviziju odbijen kao neosnovan i utvrdio da je postojao usmeni dogovor za izgradnju kuće kako bi dever podnosioca zahteva takođe živeo tamo. Dalje, podnosilac zahteva je tražila da sud izrekne privremene mere.

Sud je zaključio da je zahtev neprihvatljiv, pošto podnosilac zahteva nije uspela da dostavi dokaze da su relevantni postupci bili na bilo koji način nepravedni ili da je bilo tragova proizvoljnosti. Dakle, sud je zaključio da je zahtev očigledno neosnovan u skladu sa članom 36 (1. c) Poslovnika o radu. Pored toga, što se tiče zahteva za privremenu meru, sud je zaključio da s obzirom da je zahtev neprihvatljiv, podnosioci zahteva, na osnovu pravila 54 (1) Poslovnika o radu, nemaju pravo da zahtevaju privremene mere.

Priština, 24. maj 2012. god.

Br. ref.: RK245/12

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI90/11

Podnosilac

Xhemile Gashi

Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda, rev. br. 368/2008,

od 8. aprila 2011. god.

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik

Kadri Kryeziu, zamenik predsednika

Robert Carolan, sudija

Altay Suroy, sudija

Almiro Rodrigues, sudija

Snezhana Botusharova, sudija

Ivan Čukalović, sudija

Gjyljeta Mushkolaj, sudija i

Iliriana Islami, sudija.

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je gđa Xhemile Gashi, sa prebivalištem u Prištini, koju zastupa g. Gani Tigani, advokat iz Prištine.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava presudu Vrhovnog suda, rev. br. 368/2008, od 8. aprila 2011. god., koja je podnosiocu zahteva uručena 25. maja 2011. god.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar zahteva je ocena ustavnosti od strane Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud) presude Vrhovnog suda, rev. br. 368/2008, kojom su joj navodno povređena prava zagarantovana Ustavom Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav).

4. Podnosilac zahteva se žali naročito da:

   a. univerzalno načelo pravne sigurnosti je prekršeno;
   b. njena prava na imovinu su povređena;
   c. zakon je primenjen retroaktivno.

d. povređeno je opšte načelo da sudovi treba da sude po Ustavu i zakonu; i
e. njeno pravo na pravično i nepristrasno suđenje je povređeno.

5. Pored toga, podnosilac zahteva traži od Ustavnog suda da uvede privremene mere kojima bi se obustavilo izvršenje presude Opštinskog suda C. br. 1593/07 od 29. novembra 2007. god., ne pružajući dodatne razloge.

Pravni osnov

6. Član 113.7 Ustava, članovi 22. i 27. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo od 15. januara 2009. god., (br. 03/L-121), (u daljem tekstu: Zakon) i pravila 54, 55. i 56 (2) Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).

Postupak pred Sudom

7. Dana 1. jula 2011. god. podnosilac zahteva je podneo zahtev Sudu.

8. Predsednik je 17. avgusta 2011. god., odlukom br. GJR. KI 90/11, imenovao sudiju Snezhanu Botusharovu za sudiju izvestioca. Istog dana, predsednik je odlukom br. KSH. KI 90/11 imenovao Veće za razmatranje u sastavu sudija: Almiro Rodrigues (predsedavajući), Enver Hasani i Iliriana Islami.

9. Dana 28. februara 2012. god. zahtev je dostavljen Vrhovnom sudu.

10. Veće za razmatranje je 4. maja 2012. god. razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i iznelo Sudu preporuku o neprihvatljivosti zahteva.

Kratak opis činjenica

11. Dana 12. februara 1986. god., Opštinski sud u Prištini je odlučio da će u skladu sa Zakonom o nasleđivanju podnosilac zahteva biti naslednik celokupnog nasleđa koje je ostavio pokojni g. B. G. (suprug podnosioca zahteva) (odluka T. br. 6/86).

12. 1986. godine, brat i majka supruga podnosioca zahteva su podneli tužbu Okružnom sudu u Prištini kao prvostepenom sudu zahtevajući overavanje prava na polovinu (1/2) imovine od podnosioca zahteva jer im je suprug podnosioca zahteva usmenim sporazumom dao polovinu (1/2) imovine.

13. Dana 30. marta 1989. god., Okružni sud u Prištini je usvojio tužbu i zaključio da su oni (majka i brat) vlasnici polovine (1/2) imovine i obavezao podnosioca zahteva da prizna to pravo (odluka C. br. 763/86).

14. Vrhovni sud je 5. septembra 1989. god. poništio odluku Okružnog suda i vratio predmet Opštinskom sudu na ponovno suđenje jer niti je osporena odluka niti su činjenice utvrđene na potpuni i uverljiv način, te da je bilo neophodno da se ponovi postupak kako bi se utvrdilo vlasništvo nad spornom imovinom (odluka Gz. br. 616/89).

15. 7. oktobra 1991. god., Opštinski sud u Prištini je odbio tužbu majke i brata pokojnog supruga podnosioca zahteva, koji je sagradio objekat svojim finansijskim sredstvima (presuda C. br. 2810/89).

16. Okružni sud u Prištini je 11. maja 1993. god. poništio presudu Opštinskog suda i vratio predmet Opštinskom sudu na ponovno

suđenje. Okružni sud je odlučio da je Opštinski sud rešio slučaj na osnovu činjenica koje su bile od nerelevantne važnosti i iz tog razloga Opštinski sud *treba prvenstveno da utvrdi da li se radi o sticanju nepokretnosti u porodičnoj zajednici. Ako se radi o nepokretnosti koja je stečena u porodičnoj zajednici, onda sporni odnos stranaka treba raspraviti primenom odredaba Zakona o braku i porodičnim odnosima, a to znači treba utvrditi da li je između članova zajednice postojao sporazum o veličini suvlasničkih delova, bez obzira na veličinu doprinosa.*"

17. Dana 26. septembra 1995. god., Opštinski sud je usvojio tužbu majke i brata pokojnog muža podnosioca zahteva i utvrdio da je svaki od njih vlasnik ¼ imovine. Sud je ocenio da „*kada je na osnovu usmenog zaključenog ugovora stambena zgrada zajednički izgrađena, nastaje pravno priznato suvlasništvo u srazmeri usmenog sporazuma*" (presuda P. br. 1105/93).

18. Okružni sud je 14. septembra 1998. god. ukinuo presudu Opštinskog suda i vratio presudu istom na ponovno suđenje stvari. Okružni sud je odlučio da presuda Opštinskog suda nije sadržala "*razloge o presudnim činjenicama, niti je navedeno koje su činjenice utvrđene i koje činjenice smatra istinitim i na čemu zasniva ocenu dokaza saslušanih svedoka i stranaka u postupku*. (odluka Gz. br. 402/98).

19. Dana 16. jula 2004. god. Opštinski sud je presudio *da je „u vezi sa izgradnjom sporne kuće postojao usmeni sporazum između* "supruga podnosioca zahteva i njegovog brata i da je kuća trebalo da se izgradi za potrebe dva brata, bez obzira na doprinos. Opštinski sud je zaključio da je brat supruga podnosioca zahteva vlasnik polovine (1/2) imovine a podnosilac zahteva je vlasnik druge polovine (1/2) (presuda C. br. 280/00).

20. Dana 11. maja 2005. god., Okružni sud je potvrdio presudu Opštinskog suda (presuda AC. br. 489/04).

21. Vrhovni sud je 15. decembra 2005. god. poništio dve presude nižih instanci i vratio predmet prvostepenom sudu na ponovno suđenje. Vrhovni sud je utvrdio niz suštinskih procesnih povreda (odluka rev. br. 153/2005).

22. Dana 18. septembra 2006. god. Opštinski sud je odlučio da ¼ imovine pripadne bratu supruga podnosioca zahteva (presuda C. br. 111/06).

23. Dana 28. juna 2007. god. Okružni sud je poništio presudu Opštinskog suda i vratio predmet na ponovno suđenje jer je Okružni sud utvrdio da je bilo suštinskih procesnih povreda i pogrešne primene materijalnog prava (odluka AC. br. 1037/06).

24. Opštinski sud je 29. novembra 2007. god. odlučio da polovina (1/2) imovine pripadao bratu supruga podnosioca zahteva na osnovu usmenog sporazuma (presuda C. br. 1593/2007).

25. Dana 5. juna 2008. god. Okružni sud je potvrdio presudu Opštinskog suda (presuda AC. br. 133/08).

26. Dana 8. aprila 2011. god. Vrhovni sud je odbio zahtev za reviziju kao neosnovan. Vrhovni sud je odlučio da je postojao usmeni sporazum za izgradnju kuće iz razloga što bi takođe tu živeo i brat supruga podnosioca zahteva (presuda rev. br. 368/2008).

Navodi podnosioca zahteva

27. Što se tiče načela pravne sigurnosti, podnosilac zahteva tvrdi da presuda Vrhovnog suda rev. 368/2008 od 8. aprila 2011. god. krši ovo univerzalno načelo zbog činjenice da je stvorila nesigurnost u vezi sa pitanjem: na kom pravnom osnovu bi se zasnivalo njeno pravo osim na zakonu.

28. Što se tiče navodne povrede njenih imovinskih prava, podnosilac zahteva se žali da sudovi nisu uzeli u obzir deo njene imovine koji je stekla tokom njenog bračnog života.

29. Što se tiče navoda da Vrhovni sud nije presuđivao stvar na osnovu Ustava i zakona jer podnosilac zahteva tvrdi da zakon ne priznaje usmene sporazume kao osnovu za sticanje imovine.

30. Što se tiče navodne povrede prava na pravično suđenje, podnosilac zahteva se žali da Vrhovni sud nije obrazložio svoju presudu i nije uzeo u obzir dokumente koje je ona podnela Sudu.

31. Podnosilac zahteva se dalje žali da su sudovi retroaktivno primenili zakone.

Ocena prihvatljivosti zahteva

32. Što se tiče žalbe da su presudom Vrhovnog suda povređeni:

a. univerzalno načelo pravne sigurnosti;
b. njena prava na imovinu;
c. opšte načelo da sudovi treba da sude po Ustavu i zakonu; i
d. njeno pravo na pravično i nepristrasno suđenje

Sud naglašava da po Ustavu nije njegova dužnost da deluje kao žalbeni sud, ili sud četvrtog stepena kada razmatra odluke donesene od strane redovnih sudova. Uloga redovnih sudova je da tumače i primene relevantna pravila procesnog i materijalnog prava (vidi, *mutatis mutandis*, Garcia Ruiz protiv Španije [Ge], br. 30544/96, § 28, Evropski sud za ljudska prava [ESLJP] 1999-1).

33. Ustavni sud može samo razmatrati da li su dokazi predstavljeni na način, kao i da li je postupak uopšte, gledajući u celosti, izvršen na takav način da je podnosilac zahteva imao pravičan sudski proces (videti među raznim navodima, Izveštaj Evropske komisije o ljudskim pravima u slučaju Edwards protiv Ujedinjenog Kraljevstva, App. br 13071187, donesen 10. jula 1991).

34. U ovom slučaju, podnosilac zahteva prosto osporava da je Vrhovni sud primenio pravilno primenljivi zakon i ne slaže se sa činjeničnim nalazima sudova u vezi sa njenim slučajem.

35. U stvari, podnosilac zahteva nije zasnovao žalbu na ustavnim osnovama i nije dostavio dokaze da su njena prava i slobode povređene od strane javnog organa. Sledstveno, Ustavni sud ne može da zaključi da su odgovarajući postupci na bilo koji način nepravični ili ukaljani arbitrarnošću (Vidi *mutatis mutandis* Shub protiv Litvanije, Odluka ESLJP-a u vezi sa prihvatljivošću zahteva, br. 17064/06 od 30. juna 2009. god.).
36. Sledstveno, podnosilac zahteva nije dokazao zašto i kako je Vrhovni sud kršio:

    a. univerzalno načelo pravne sigurnosti;
    b. njena prava na imovinu;
    c. opšte načelo da sudovi treba da sude po Ustavu i zakonu; i
    d. njeno pravo na pravično i nepristrasno suđenje.

37. Pravilo 36 (2) d) Poslovnika o radu predviđa da " *Sud odbacuje zahtev kao očigledno neosnovan kada zaključi (...) da podnosilac zahteva nije u dovoljnoj meri potkrepio svoju tvrdnju*".

38. Uzimajući u obzir gorenavedeno, proizilazi da zahtev u celini treba da se odbaci kao očigledno neosnovan.

Ocena zahteva za privremene mere

39. Članom 27. Zakona i tačnije pravilom 54. (1) Poslovnika o radu je predviđeno da „uvek kada upućivanje nije rešeno pred Sudom i kada Sud nije presudio o merodavnosti predmeta, strana može zahtevati uvođenje privremenih mera“. Međutim, uzimajući u obzir da je zahtev proglašen neprihvatljivim, podnosilac zahteva nema pravo, po pravilu 54. (1) Poslovnika o radu, da zahteva uvođenje privremenih mera.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud je, u skladu sa pravilom 36 (2) (d), pravilom 54 (1) i pravilom 56 (2) Poslovnika o radu, 4. maja 2012. god., jednoglasno

ODLUČIO

I. DA ODBACI zahtev kao neprihvatljiv;

II. DA ODBIJE zahtev za privremene mere;

III. Ova odluka će biti dostavljena stranama i objavljena u Službenom listu, u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona; i

IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac **Predsednik Ustavnog suda**

Snezhana Botusharova Prof. Dr. Enver Hasani

KI 95 / 11 od 27. juna 2012 - Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova , Rev No 1230 / 2010 , od 15. februara 2011

Slučaj KI 95/11, odluka od 29. maja 2012. god.
Ključne reći: Odeljenja za porodice palih boraca i ratnih invalida i porodica civilnih žrtava, ustavna prava i slobode, individualni zahtev, zahtev van roka, *prima facie*.

Podnosilac je podnela zahtev na osnovu člana 113.7 Ustava Kosova, navodeći da su njihova prava prekršila presudom Vrhovnog suda, kojom je potvrđena odluka Odeljenja za porodice palih boraca i ratnih invalida i porodica civilnih žrtava u vezi sa pravom podnosilaca na penziju za porodice žrtava civilnog rata. Podnosioci su naveli da je Vrhovni sud prekršio njihova prava garantovana članom 21, 22, 24, 31, 37 (stav 3), i 50, 51 i 54. Ustava Kosova.

Sud je našao da je zahtev podnosilaca neprihvatljiv na osnovu člana 49. Zakon o Ustavnom sudu, zato što je zahtev podnet van vremenskog roka predviđenog navedenom odredbom. Citirajući odluku ESLJP u slučaju *Vanek protiv Republike Slovačke*, Sud je dalje obrazložio da čak i da je zahtev hipotetički podnet u skladu sa zakonskim rokovima, podnosioci nisu podneli *prima facie* dokaz koji navodi na kršenje njihovih prava garantovanih Ustavom. Zbog gore navedenih razloga, Sud je odlučio da odbije zahtev podnosilaca kao neprihvatljiv.

Priština,29 maj 2012. god.

Br. ref.: RK247/12

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI95/11

Podnosioci

Hajrije Behrami i njena kći (maloletna)

Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova
Rev. br. 1230/2010 od 15. februara 2011. godine

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik

Kadri Kryeziu, zamenik predsednika

Robert Carolan, sudija

Altay Suroy, sudija

Snezhana Botusharova, sudija

Ivan Čukalović, sudija

Gjyljeta Mushkolaj, sudija i

Iliriana Islami, sudija.

Podnosilac zahteva

1. Podnosioci zahteva su Hajrije Behrami i njena maloletna kći, iz sela Damanek u opštini Glogovac.

Predmetna stvar

2. Predmetna stvar zahteva je zahtev za penziju bivše udovice civilne žrtve rata, u njeno ime i u ime njenog maloletnog deteta, prema Zakonu o statusu i pravima palih boraca, invalida, veterana i pripadnika OVK, civilnih žrtava i njihovih porodica, zakon br. 02/L-2.

3. Podnosioci zahteva tvrdi da je došlo do kršenja čl. 21, 22, 24, 31, 37. stava 3, čl. 50, 51. i 54. Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav).

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na članu 113. stavu 7. Ustava, čl. 46, 47, 48. i 49. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 56. stavu 2. Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).

Osporena odluka

5. Podnosioci zahteva osporavaju odluke Ministarstva rada i socijalne zaštite u Prištini -**Odeljenja za porodice palih boraca i ratnih invalida i porodica civilnih žrtava (u daljem tekstu: OPPBRIPCŽ) br. 01-03/6954 od 20.**

oktobra 2010. god. i 01-03/6954 od 11. novembra 2010. god., kao i presude Vrhovnog suda Kosova A. br. 1230/10 od 15. decembra 2010. god.

Postupak u sudu

6. Podnosioci zahteva su 13. jula 2011. god. podneli zahtev Ustavnom sudu Kosova (u daljem tekstu: Sud.

7. Predsednik je 17. avgusta 2010. god. imenovao sudiju Gjyljetu Mushkolaj za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje u sastavu sudija: Robert Carolan (predsedavajući), Snezhana Botusharova i Iliriana Islami.

8. Veće za razmatranje je 7. marta 2012. god. razmotrilo preliminarni izveštaj sudije izvestioca i Sudu iznelo preporuku o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

9. **OPPBRIPCŽ je 20. oktobra 2010. god. u svojoj odluci br. 01-03/6954 odbio zahtev podnosilaca zahteva za penziju za porodice civilnih žrtava rata. OPPBRIPCŽ je naveo da se zahtev odbija zato što je prvoimenovani podnosilac zahteva sklopila novi brak, što joj prema članu 11. stavu 3. Zakona** o statusu i pravima palih boraca, invalida, veterana i pripadnika OVK, civilnih žrtava i njihovih porodica, zakon br. 02/L-2 (u daljem tekstu: Zakon br. 02/L-2) onemogućava pravo na gorenavedenu penziju. Podnosioci zahteva su obavešteni da se mogu žaliti na odluku u roku od 15 dana od dana prijema iste.

10. Sektor za žalbe **OPPBRIPCŽ je 11. novembra 2010. god. doneo odluku odbacujući žalbu podnosilaca zahteva. Takođe je ustanovljeno da podnosioci zahteva nemaju**

pravo na penziju jer je prvoimenovani podnosilac zahteva sklopio nov brak.

11. Podnosioci zahteva su 20. decembra 2010. god. podneli žalbu Vrhovnom sudu za poništenje odluke od 11. novembra 2011. god. Podnosioci zahteva su tvrdili da je osporena odluka nepravična i nezakonita zbog nepotpunog i pogrešnog utvrđivanja činjeničnog stanja i pogrešne primene materijalnog prava. Podnosioci zahteva su naglasili da je prvostepeni organ pogrešno zaključio činjenično stanje uz neopravdano obrazloženje da prvoimenovani podnosilac zahteva ne uživa status člana porodice civilne žrtve rata pošto je sklopio nov brak.

12. Vrhovni sud Kosova je 15. februara 2011. god. presudom A. br. 1230/2010 odbio zahtev podnosilaca zahteva. Vrhovni sud je ustanovio da je sektor za žalbe **OPPBRIPCŽ na pravilan i potpun način potvrdio činjenično stanje kada je odbio žalbu podnosilaca zahteva. Vrhovni sud se složio sa obrazloženjem prvostepenog i drugostepenog slušanja da prvoimenovani podnosilac zahteva nema pravo na status člana porodice jer je sklopio nov brak**.

Navodi podnosilaca zahteva

13. Podnosioci zahteva navode da im je onemogućeno jedno od osnovnih prava zagarantovanih i zaštićenih u članu 21. Ustava kao i njihova ljudska prava i slobode koje su zagarantovane međunarodnim pravnim sporazumima i instrumentima shodno članu 22. Ustava.

14. Podnosioci zahteva navode da im je onemogućeno pravo jednakosti pred zakonom shodno članu 24. i da im je onemogućeno pravo na pravično i nepristrasno suđenje shodno članu 31. Ustava.

15. Podnosioci zahteva izjavljuju da je prekršen član 37. Ustava jer im je onemogućena posebna zaštita koju država pruža za takve porodice.

16. Podnosioci zahteva navode da su im onemogućena prava zagarantovana odredbama člana 50. [Prava deteta] i člana 51. [Socijalna i zdravstvena zaštita] Ustava.

17. Konačno, podnosioci zahteva tvrde da im je kršenjem zakonskih prava onemogućeno pravo na efikasno pravno sredstvo shodno članu 54. Ustava.

Ocena prihvatljivosti

18. U vezi sa zahtevom podnosioca zahteva Sud se poziva na član 49. Zakona, koji propisuje sledeće:

> *„Podnesak se podnosi u roku od 4 meseca. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku. U svim ostalim slučajevima, rok počinje na dan javnog objavljivanja odluke ili akta. Ukoliko se zahtev tiče nekog zakona, onda rok počinje da teče od dana stupanja na snagu istog.“*

19. Iz podnesaka se može zaključiti da zahtev nije podnet u roku propisanom članom 49. Zakona.

20. Druga odluka je rešenje Vrhovnog suda Kosova, rev. br. 1230/2010 od 15. februara 20111. god., za koju podnosioci zahteva potvrđuju da su je primili 10. marta 2011. god. preko njihovog advokata Cene Gashija, dok su podnosioci zahteva zahtev podneli Ustavnom sudu 13. jula 2011. god. Ovo znači da su oni zahtev podneli nakon isteka zakonskog roka propisanog u članu 49. Zakona.

21. Sledi da je zahtev neprihvatljiv prema članu 36. stavu 1. tački b) Poslovnika o radu, koji propisuje: „*Sudu je dozvoljeno da rešava zahteve: b) samo ako je zahtev podnet u roku od četiri meseca od dana kada je odluka o poslednjem delotvornom pravnom sredstvu dostavljena podnosiocu zahteva.*“
22. Čak i da zahtev nije neprihvatljiv zbog zakonskih rokova, Ustavni sud naglašava da prema Ustavu nije njegova dužnost da deluje kao žalbeni sud kada preispituje odluke donete od strane nižih sudova. Uloga ovih drugih je da tumače i primene odgovarajuća pravila procesnog i materijalnog prava (vidi mutatis mutandis García Ruiz protiv Španije [GC], br. 30544/96, stav 28, Evropski sud za ljudska prava [ESLJP] 1999-I).

23. Ustavni sud samo može da razmotri da li su dokazi predstavljeni na način, kao i da li je postupak uopšte, gledajući u potpunosti, sproveden na takav način da je podnosilac zahteva imao pravično suđenje (vidi, presudu Ustavnog suda od 23. juna 2010. god., Energetske korporacije Kosova protiv 49 individualnih presuda Vrhovnog suda Republike Kosovo, 66. i 67. pasus).

24. **Nakon razmatranja postupaka pred redovnim sudovima u celini, Sud ne nalazi da su odgovarajući postupci na bilo koji način** bili nepravični ili ukaljani arbitrarnošću (vidi *mutatis mutandis*, Shub protiv Litvanije, Odluka ESLJP u vezi sa prihvatljivošću zahteva br. 17064/06 od 30. juna 2009. god.).

25. Štaviše, podnosilac zahteva nije dostavio nijedan *prima facie* dokaz koji navodi na kršenje njegovih Ustavnih prava (vidi Vanek protiv Slovačke Republike, odluka ESLJP u vezi sa prihvatljivošću zahteva, br. 53363/99 od 31. maja 2005. god.). Podnosiocima zahteva su pružene mnogobrojne mogućnosti da izlože svoj slučaj i ospore tumačenje zakona za koje smatraju da je bilo nepravilno pred **OPPBRIPCŽ i pred Vrhovnim sudom. Nakon razmatranja postupaka u celini, Sud nije ustanovio da su odgovarajući postupci na bilo koji način** bili nepravični ili ukaljani arbitrarnošću (vidi *mutatis*

mutandis, Shub protiv Litvanije, Odluka ESLJP u vezi sa prihvatljivošću zahteva br. 17064/06 od 30. juna 2009. god.).

26. U odnosu na zahtev drugoimenovanog podnosioca zahteva, Sud konstatuje da je zahtev neosnovan. Sud dolazi do ovog zaključka da drugoimenovani podnosilac zahteva nema pravo na porodičnu penziju jer je pod starateljstvom prvoimenovanog podnosioca zahteva i član 11. stav 3. Zakona br. 02/L-2 omogućava porodičnu penziju deci civilnih žrtava rata samo kada su ona bez roditeljskog staranja.

27. In relation to claim of the second named Applicant the Court finds that the claim is ungrounded. The Court reaches this conclusion that the seconded named Applicant is not entitled to a family pension because she is in the custody of the first named Applicant and Article 11 Paragraph 3 of the Law No.02/L-2 only grants a family pension to children of civilian victims of war who are without parental care.

28. Pošto podnosioci zahteva samo osporavaju da li je Vrhovni sud primenio odgovarajući zakon i doneo pravilan činjenični zaključak izgleda da podnosioci zahteva samo traže od Suda da poništi zakonitu odluku Vrhovnog suda. Dakle, ovaj zahtev je očigledno neosnovan u odnosu na kršenje bilo kojeg njihovog ustavnog ili ljudskog prava i sledstveno je neprihvatljiv.

29. Dakle, uslovi za prihvatljivost nisu ispunjeni u ovom zahtevu. Podnosioci zahteva nisu dokazali navode da je osporena odluka prekršila ustavna prava i slobode podnosilaca zahteva.

30. Sledi da je zahtev očigledno neosnovan shodno pravilu 36. stavu 2. tački b) Poslovnika o radu, koji propisuje: „*Sud odbacuje zahtev kao očigledno neosnovan kada zaključi: b) da iznete činjenice ni na koji način ne opravdavaju tvrdnju o kršenju ustavnih prava*“.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, nakon većanja 7. marta 2012. god., shodno članu 113. stavu 7. Ustava, članu 20. Zakona i pravilu 56. stavu 2. Poslovnika o radu, jednoglasno

ODLUČUJE

I. DA ODBIJE zahtev kao neprihvatljiv;

II. Ova odluka će biti dostavljena stranama i objavljena u Službenom listu u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona; i

III. Ova odluka stupa na snagu odmah

Sudija izvestilac **Predsednik Ustavnog suda**

Dr.Gjyljeta Mushkolaj Prof. Dr. Enver Hasani

KI 30 / 10 od 10. jula 2012 - Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova A. br . 852/2009 od 24. marta 2010

Slučaj KI 30/10, odluka od 8. juna 2012. god.
Ključne reći: kršenje individualnih prava i sloboda, Odeljenje penzijske uprave Kosova, individualni zahtev, zahtev očigledno neosnovan, Komisija za žalbe, Lekarska komisija, *prima facie*.

Podnosilac je podnela zahtev na osnovu člana 113.7 Ustava Kosova, navodeći da su njena ustavna prava prekršena presudom Vrhovnog suda, kojom je potvrđena odluka Lekarske komisije i Odeljenja penzijske uprave u vezi sa pravom podnosioca na penziju za lica sa ograničenim sposobnostima. Podnosilac je navela da je Vrhovni sud prekršio njena prava garantovana članom 3 i 51. Ustava Kosova.

Sud je našao da je zahtev podnosioca neprihvatljiv na osnovu pravila 36. Poslovnika o radu, zato što podnosilac zahteva nije podnela činjenice koje *prima facie* opravdavaju navedena ustavna kršenja. Citirajući odluku ESLJP u slučaju *Shub protiv Litvanije*, Sud je dalje obrazložio da nije primetio da su postupci u celini u Vrhovnom sudu bili nepravedni ili proizvoljni. Zbog gore navedenih razloga, Sud je odlučio da odbije zahtev podnosilaca kao neprihvatljiv.

Priština, 08 jun 2012. god.

Ref. br.: RK248/12

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI30/10

Podnosilac

Belkize Mustafa

Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova,

A. br. 852/2009 od 24. marta 2010. godine

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik

Kadri Kryeziu, zamenik predsednika

Robert Carolan, sudija

Altay Suroy, sudija

Almiro Rodrigues, sudija

Snezhana Botusharova, sudija

Ivan Čukalović, sudija

Gjyljeta Mushkolaj, sudija i

Iliriana Islami, sudije

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je Belkize Mustafa iz Prištine.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava presudu Vrhovnog suda Kosova, A. br. 852/2009 od 24. marta 2010. god.

Pravni osnov

3. Zahtev je zasnovan na članu 113. stavu 7. Ustava, čl. 46, 47, 48. i 49. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 56. stavu 2. Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).

Predmetna stvar

4. Podnosilac zahteva tvrdi da je došlo do kršenja čl. 3. [Jednakost pred zakonom] i 51. [Pravo na zdravstvenu i socijalnu zaštitu] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav).

Postupak u Sudu

5. Podnosilac zahteva je 7. maja 2010. god. podneo zahtev Sudu.

6. Predsednik je 14. septembra 2010. god. imenovao sudiju prof. dr Ivana Čukalovića za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje u sastavu sudija: Iliriana Islami, Gjyljeta Mushkolaj i Robert Carolan.

7. Sud je 11. decembra 2010. god. i 14. januara 2011. god. poslao dopise MRSZ-u tražeći razjašnjenje u vezi sa određenim delovima zahteva.

8. Sud je 18. januara 2011. god. dobio odgovor MRSZ-a.

9. Nakon što je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca, Veće za razmatranje je 16. maja 2011. god. iznelo preporuku Sudu u punom sastavu o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

10. Odeljenje penzijske uprave Kosova (u daljem tekstu: OPUK) Ministarstva rada i socijalne zaštite (u daljem tekstu: MRSZ) je 21. oktobra 2005. god. donelo odluku kojom se podnosiocu zahteva retroaktivno priznaje pravo na penziju za lica sa ograničenim sposobnostima od 1. januara 2004. god., u iznosu od četrdeset evra (40€). U odluci je takođe navedeno da će nakon tri (3) godine od dana sticanja prava Ministarstvo pozvati gđu Mustafa u cilju ponovnog razmatranja.

11. OPUK MRSZ na osnovu ocene lekarske komisije, koja je ocenila da kod podnosioca zahteva ne postoji potpuna i stalna ograničena sposobnost, je 12. jula 2007. god. donelo odluku kojom je odbijen zahtev gđe Mustafa za penziju za lica sa ograničenim sposobnostima.

12. OPUK MRSZ je 11. decembra 2007. god., nakon preispitivanja dokumenata, žalbe, lekarskih izveštaja i ocene prvostepene i drugostepene lekarske komisije, ustanovio da ne postoji dovoljno dokaza da gđa Mustafa ispunjava zakonske uslove da bude korisnik penzije za lica sa ograničenim sposobnostima i sledstveno doneo odluku da odbije njenu žalbu kao neosnovanu.

13. U nedostatku dokumentacije i usled neažurnosti MRSZ-a u dostavljanju navedene dokumentacije na zahtev Vrhovnog suda, Vrhovni sud Kosova je 27. maja 2009. god. doneo presudu A. br. 1287/2008, usvajajući tužbu gđe Mustafa, koja je podneta protiv rešenja Komisije za žalbe MRSZ od 11. decembra 2007. god. i poništavajući navedeno rešenje.

14. Komisija za žalbe za penzije za lica sa ograničenim sposobnostima OPUK MRSZ je 5. avgusta 2009. god., postupajući po presudi Vrhovnog suda A. br. 1287/08, donela rešenje kojim je kao neosnovana odbijena žalba gđe Mustafa za priznavanje prava za penziju za lica sa ograničenim sposobnostima i potvrđena odluka lekarske komisije na prvom stepenu kao u potpunosti osnovana prema Zakonu o penzijama za lica sa ograničenim sposobnostima 2003/23 (u daljem tekstu: ZPLOS).

15. Vrhovni sud Kosova je 24. marta 2010. god na osnovu prateće dokumentacije doneo presudu A. br. 852/2009 kojom se odbija tužba gđe Mustafa koja je podneta protiv rešenja Komisije za žalbe MRSZ od 5. avgusta 2009. god.

16. U istoj presudi Vrhovni sud naglašava da su lekarske komisije, osnovane od strane MRSZ saglasno članu 3. stavu 2. ZPLOS-a, u sastavu lekara specijalista odgovarajuće struke, nakon ocene lekarske dokumentacije i rezultata direktnog pregleda, ustanovile da kod podnosioca zahteva ne postoji potpuna i stalna ograničena sposobnost. Stoga je Vrhovni sud ustanovio da je OPUK MRSZ, odbijajući tužbu tužioca, na pravilan način primenio materijalno pravo kada je ustanovio da gđa Mustafa ne ispunjava kriterijume predviđene u članu 3. ZPLOS za sticanje prava na penziju za lica sa ograničenim sposobnostima.

Navodi podnosioca zahteva

17. Podnosilac zahteva navodi da je došlo do kršenja člana 3. Ustava, koji garantuje jednakost pred zakonom.

18. Podnosilac zahteva takođe navodi da je došlo do kršenja člana 51. Ustava, koji propisuje da zdravstvena zaštita i socijalno osiguranje treba da budu regulisani zakonom.

Preliminarna ocena prihvatljivosti

19. Kako bi bio u mogućnosti da reši zahtev podnosioca zahteva, Sud prvo treba da ispita da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom i dodatno obrazloženi Zakonom i Poslovnikom o radu.

20. Vezano sa tim Sud podseća da prema pravilu 36. stavu 1. tački c): „*Sudu je dozvoljeno da rešava zahteve samo ako zahtev nije očigledno neosnovan*“.

21. Pravilo 36. stav 2. Poslovnika o radu dodatno propisuje:

> *„Sud odbacuje zahtev kao očigledno neosnovan kada zaključi:*
>
> *a) da zahtev nije prima facie opravdan, ili*
>
> *b) da iznete činjenice ni na koji način ne opravdavaju tvrdnju o kršenju ustavnih prava, ili*
>
> *c) da podnosilac zahteva nije žrtva kršenja prava zagarantovanih Ustavom, ili*
>
> *d) da podnosilac zahteva nije u dovoljnoj meri potkrepio svoju tvrdnju*“.

22. Podnosilac zahteva nije dostavio nijedan *prima facie* dokaz koji navodi na kršenje njegovih Ustavnih prava (vidi Vanek protiv Slovačke Republike, odluka ESLJP u vezi sa prihvatljivošću zahteva, br. 53363/99 od 31. maja 2005. god.).

23. Ustavni sud u ovom slučaju takođe treba da naglasi da po Ustavu nije njegova dužnost da deluje kao apelacioni sud ili sud četvrte instance u vezi sa odlukama donetim od strane redovnih sudova. Uloga redovnih sudova je da tumače zakon i primene odgovarajuća pravila procesnog i materijalnog prava (vidi *mutatis mutandis* Garcia Ruiz protiv Španije [GC], br. 30544/96, § 28, Evropski sud za ljudska prava [ESLJP] 1999-1).

24. Ustavni sud samo može razmotriti da li su dokazi predstavljeni na način, kao i da li je postupak uopšte, gledajući u celini, obavljen na isti način da je podnosilac zahteva imao pravično suđenje (vidi, između ostalih izvora, Izveštaj br. 3 Evropske Komisije o ljudskim pravima u slučaju Edwards protiv Ujedinjenog Kraljevstva, Zahtev br. 13071/87, usvojen 10. jula 1991. god.).

25. U konkretnom slučaju podnosiocu zahteva je pruženo nekoliko mogućnosti da iznese svoj slučaj i ospori tumačenje zakona, za koje je smatrala da je pogrešno protumačeno, pred MRSZ Vrhovnim sudom. Nakon razmatranja upravnog postupka i slučaja u Vrhovnom sudu u celini, Sud ne primećuje da su odgovarajući postupci na bilo koji način bili nepravedni ili ukaljani arbitrarnošću (vidi *mutatis mutandis*, Shub protiv Ukrajine, Odluka ESLJP o neprihvatljivosti zahteva br. 17064/06 od 30. juna 2009. god.).

26. Stoga, Sud zaključuje da je zahtev očigledno neosnovan u smislu pravila 36. Poslovnika o radu.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, shodno članu 113. stavu 7. Ustava, članu 27. Zakona i pravilu 36. Poslovnika o radu, jednoglasno,

ODLUČUJE

I. DA ODBIJE zahtev kao neprihvatljiv;

II. Ova odluka će biti dostavljena stranama i objavljena u Službenom listu u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona; i

III. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac **Predsednik Ustavnog suda**

Ivan Čukalović Prof. dr Enver Hasani

KI 46 / 10 od 19. juna 2012 - Ustavni preispitivanje presude P. br . 162 / 03 od 7. aprila 2005 Okružnog suda u Gnjilanu P.nr.628/04 presuda od 8. marta 2007 Okružnog suda u Prištini , presudom Vrhovnog suda Ap.nr.393/2006 od 21. maja 2008 , Presuda API . Br . 04 / 2009 od 16. septembra 2009 Specijalnog krivičnog veća Vrhovnog suda i presude Vrhovnog suda Ap.nr.84/09 od 3. decembra 2009

Slučaj KI 46/10, odluka od 11. juna 2012. god.
Ključne reći: actio popularis, kršenje ustavnih prava i sloboda, individualni zahtev, Organizacioni odbor, neprihvatljiv zahtev, *locus standi,* krivično delo ubistvo.

Podnosilac je podneo zahtev u ime Organizacionog odbora "Pravda za slučaj Kiqina", na osnovu člana 113.7 Ustava Kosova, navodeći da su ustavna prava i slobode pojedinaca, za koje je podnosilac navela da ih zastupa u ime navedenog Odbora, prekršena presudama redovnih sudova, zbog kojima su ti pojedinci osuđeni zatvorom zato što su proglašeni krivim *između ostalog* zbog izvršenja krivičnog dela ubistva. Podnosilac je navela da su redovni sudovi navedenim pojedincima prekršili prava i sloboda garantovana članom 21, 22, 29, 31. Ustava Kosova i članom 6. Evropske Konvencije 0 ljudskim pravina.

Sud je našao da je zahtev podnosioca neprihvatljiv na osnovu člana 113.1 Ustava, zato što podnosilac nije ovlašćena stranka. Sud je svoju odluku obrazložio naglašavajući da stranke koje podnose zahtev Sudu treba da su ovlašćene stranke i moraju da dokažu da normativni akt ili osporena odluka direktno utiče na njih. Citirajući svoju sudsku praksu u slučaju br. *KI51/10, Živić Ljubiša, ocena ustavnosti odluke predsednika Republike Kosovo o imenovanju g. Zdravković Gorana za člana Centralne izborne komisije u predstavljanju srpske zajednice,* Sud je u nastavku obrazložio da normativni akti i odluke ne mogu da se ospore na apstraktan način, pošto Ustav ne predviđa *actio popularis.* Zbog gore navedenih razloga, Sud je odlučio da odbije zahtev podnosioca kao neprihvatljiv.

Priština,11 .jun 2012. god.

Br. ref.: RK250/12

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI46/10

Podnosilac

Sebahate Shala

u ime Organizacionog odbora

“Pravda za slučaj Kiqina”

Ocena ustavnosti presude Okružnog suda u Gnjilanu P. br. 162/03 od 7. aprila 2005. god., presude Okružnog suda u Prištini P. br. 628/04 od 8. marta 2007. god., presude Vrhovnog suda Ap. br. 393/2006 od 21. maja 2008. god., presude Posebnog krivičnog veća Vrhovnog suda API. br. 04/2009 od 16. septembra 2009. god. i presude Vrhovnog suda Ap. br. 84/09 od 3. decembra 2009. god.

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik

Kadri Kryeziu, zamenik predsednika

Robert Carolan, sudija

Altay Suroy, sudija

Almiro Rodrigues, sudija

Snezhana Botusharova, sudija

Ivan Čukalović, sudija

Gjyljeta Mushkolaj, sudija i

Iliriana Islami, sudija.

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je gđa Sebahate Shala iz Krajkova, Glogovac, koja podnosi zahtev na osnovu ovlašćenja Organizacionog odbora „Pravda za slučaj Kiqina“. Podnosilac zahteva je podneo Ustavnom sudu (u daljem tekstu: Sud) peticiju sa potpisima otprilike pedeset hiljada (50.000) građana Republike Kosovo u podršci njenog zahteva Sudu.

2. Organizacioni odbor „Pravda za slučaj Kiqina“ se sastoji od studenata Univerziteta u Prištini, Saveta za zaštitu prava boraca OVK-a, aktivista iz civilnog društva, i drugih.

3. U zahtevu se navodi da podnosioca zahteva zastupa Visar Zogaj, student iz Mališeva, međutim ona je sama potpisala obrazac zahteva.

Osporene odluke

4. Podnosilac zahteva osporava presudu Okružnog suda u Gnjilanu P. br. 162/03 od 7. aprila 2005. god., presudu Okružnog suda u Prištini P. br. 628/04 od 8. marta 2007. god., presudu Vrhovnog suda Ap. br. 393/2006 od 21. maja 2008. god., presudu Posebnog krivičnog veća Vrhovnog suda API. br. 04/2009 od 16. septembra 2009. god. i presudu Vrhovnog suda Ap. br. 84/09 od 3. decembra 2009. god.

Predmetna stvar

5. Predmetna stvar, prema podnosiocu zahteva, je navodna nepravedna osuda Burima Ramadanija, Arsima Ramadanija, Arbena Kiqine i Jetona Kiqine za teške zločine, uključujući ubistvo. Podnosilac zahteva navodi da ona zastupa organizaciju koja tvrdi da osude za ubistvo i ostala teška krivična dela protiv određenih imenovanih lica, „slučaj Kiqina“, predstavljaju teško kršenje ljudskih prava.

Pravni osnov

6. Član 113.7 Ustava, član 22. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo od 15. januara 2009. god., (br. 03/L-121), (u daljem

tekstu: Zakon) i pravilo 56 (2) Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).

Postupak pred Sudom

7. Podnosilac zahteva je podneo ovaj zahtev Sudu 25. juna 2010. god.

8. 29. juna 2010. god., Arben Kiqina je podneo zahtev Sudu koji je zaveden istog dana pod brojem. KI-52/10.

9. 29. marta 2011. god., Jeton Sefer Kiqina je podneo zahtev Sudu koji je zaveden istoga dana pod brojem KI 43/11.

10. 7. juna 2011. god. Burim Ramadani, Arsim Ramadani, Arben Kiqina i Blerim Kiqina su podneli Sudu zahtev koji je zaveden pod brojem KI 78/11.

11. 13. juna 2011, Burim Ramadani i Arsim Ramadani su podneli Sudu zahtev koji je zaveden pod brojem KI 81/11.

12. Dana 11. novembra 2010. god., predsednik je imenovao sudiju Snezhanu Botusharovu za sudiju izvestioca u ovom zahtevu, KI 46/10. Istog dana, predsednik je imenovao Veće za razmatranje u sastavu sudija Robert Carolan (predsedavajući), Altay Suroy i Ivan Čukalović.

13. 19. jula 2011. god., predsednik je nalogom BK-46/10, spojio sve ove odvojene zahteve KI-46/10, KI-52/10, KI-43/11, KI-78/11 i KI-81/11, zbog povezanosti između njih po predmetnoj stvari i po licima koja podnose zahteve. Sudija izvestilac i Veće za razmatranje su ostali isti kao što su imenovani za ovaj zahtev.

14. 14. maja 2012. god., zbog privremenog odsustva sudije Ivana Čukalovića, predsednik je imenovao sebe, Envera Hasanija, za sudiju zamenika u Veću za razmatranje.

15. Veće za razmatranje je 15. maja 2012. god. razmotrilo preliminarni izveštaj sudije izvestioca i iznelo Sudu preporuku o neprihvatljivosti zahteva.

Kratak opis činjenica prema dokumentima podnosioca zahteva koje je podneo Sudu

16. Iz zahteva i priloženih dokumenata može da se ustanovi sledeći kratak opis činjenica.

17. U veče 20. avgusta 2001. god. H H je zajedno sa suprugom i decom bio na svadbi u selu Baica. Nakon što su otišli sa svadbe, kasnije te noći, njegova kola su napadnuta iz zasede i on, njegova supruga, sin i dve ćerke su ubijeni. Jedna mlada ćerka je preživela.

18. 4. jula 2002. god., Blerim Kiqina je saslušan kao svedok od strane Kosovske i međunarodne policije gde je on dao inkriminišuću izjavu protiv sebe i drugih koji su navodno bili uključeni u ubistva. Inkriminišuća izjava Blerima Kiqine je bila snimljena.

19. 7. jula 2002. god., Blerim Kiqina je ponovio inkriminišuću izjavu, koju je dao 4. jula 2002. god., pred istražnim sudijom.

20. Istražni postupak je doveo do optužnice i suđenja Burimu Ramadaniju, Arsimu Ramadaniju, Arbenu Kiqini i Jetonu Kiqini i drugima.

21. 7. aprila 2005, Okružni sud u Gnjilanu je presudom P. br. 162/03 proglasio Burima Ramadanija, Arsima Ramadanija, Arbena Kiqine i nekoliko drugih optuženih krivim za ubistvo, pokušaj ubistva i saučesništvo u izvršenju krivičnog dela ubistva H. H. i njegove porodice. Burim Ramadani, Arsim Ramadani i Arben Kiqina su pojedinačno osuđeni zatvorom od po 30 godina. Neke optužbe su odbačene u tom sudskom procesu.

22. Optuženi su podneli žalbu na tu presudu i 20. maja 2008. god. Vrhovni sud Kosova je, u svojoj presudi Ap. br. 393/2006, odbio žalbu Burima Ramadanija, Arsima Ramadanija i Arbena Kiqine kao neosnovanu i potvrdio presudu Okružnog suda u Gnjilanu, a ostale optužene Vrhovni sud je oslobodio jer se nije moglo potvrditi da su počinili krivična dela za koja su se teretili.

23. 16. septembra 2009. god., Posebno krivično veće Vrhovnog suda je presudom API. br. 04/2009 odbilo još jednu žalbu koju su Burim Ramadani, Arsim Ramadani i Arben Kiqina podneli na gorenavedenu presudu Vrhovnog suda kao neosnovanu.

Kratak opis činjenica u odnosu na Jetona Kiqinu prema dokumentima podnosioca zahteva koje je podneo Sudu

24. 8. marta 2007. god. Okružni sud u Prištini je presudom P. br. 628/04 proglasio Jetona Kiqinu krivim za više tačaka optužnice uključujući ubistvo, pokušaj ubistva i saučesništvo u izvršenju krivičnog dela ubistva H. H. i njegove uže porodice. Jeton Kiqina je osuđen na 15 godina zatvora.

25. 3. decembra 2009. god., Vrhovni sud Kosova je presudom Ap. br. 84/09 delimično usvojio žalbu optuženog Jetona Kiqine gde je našao da je on kriv za tačke ubistva i pokušaj ubistva, ali je oslobođen optužbe po tački saučesništva u izvršenju dela ubistva H. H. i njegove uže porodice.

Zahtev podnosioca zahteva i njeni navodi

26. Podnosilac zahteva traži od Ustavnog suda;

a) da izvrši razmatranje, analizu, i ponovo proceni povredu ljudskih prava osuđenih lica,

b) da da mišljenje i izvrši tumačenje povrede ljudskih prava koja su posledice tih osuda,

c) da da mišljenje o povredi ljudskih prava osuđenih lica,

d) da donese odluku po nadležnosti suda ako zaključi da su povrede učinjene nad osuđenim licima dokazane.

27. Podnosilac zahteva tvrdi da je došlo do kršenje sledećih članova Ustava; član 21. [Osnovna prava i slobode], član 22. [Direktna primena međunarodnih sporazuma i instrumenata], član 29. [Pravo na slobodu i bezbednost], član 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] i član 6. Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: Konvencija).

28. Podnosilac zahteva tvrdi da ni jedan od tri stepena suđenja nije zakonski dokazao krivicu Burima Ramadanija, Arsima Ramadanija, Arbena Kiqine i Jetona Kiqine.

29. Podnosilac zahteva tvrdi da u poslednjoj presudi donetoj u 2009. godini, Posebno krivično veće Vrhovnog suda nije usvojilo žalbe odbrane. Posebno krivično veće je donelo presudu kojom je potvrđena presuda, ali ne i optužbe. Podnosilac zahteva tvrdi da je navedena presuda bila u suprotnosti sa dva niža stepena suđenja i da je obrazloženje Posebnog krivičnog veća Vrhovnog suda bilo kontradiktorno samo sebi.

30. Podnosilac zahteva tvrdi da je glavni saoptuženi Skënder Halilaj zajedno sa Florimom Kiqinom i Zeqirom Kiqinom pušten na slobodu 12. jula 2008. god., navedena lica su bila optužena za isto delo – planiranje, organizovanje i učešće u ubistvu H. H. i njegove porodice.

31. Podnosilac zahteva tvrdi da su materijalni dokazi i rezultati pregledanih dokaza koji dokazuju nevinost Burima Ramadanija, Arsima Ramadanija, Arbena Kiqine i Jetona Kiqine izgubljeni i nikada nisu pronađeni.

32. Podnosilac zahteva tvrdi da su optužbe protiv Burima Ramadanija, Arsima Ramadanija, Arbena Kiqine i Jetona Kiqine izmišljene i u potpunosti unapred pripremljene od strane međunarodnog istražnog tima.

33. Podnosilac zahteva tvrdi da je Jeton Kiqina osuđen na 16 godina zatvora pod tačkom da je snabdevao Florima Kiqinu oružjem kojim je kasnije navodno učestvovao u ubistvu H. H. Međutim, F. K. je proglašen nevinim od strane Vrhovnog suda Kosova jula 2008. god., dok je „nabavljač“ oružja – Jeton Kiqina još u zatvoru. Okružni sud u Gnjilanu je osudio F. K. na 21 godinu zatvora pod tačkom planiranje, organizovanja i učešća u ubistvu H. H. i njegove porodice.

34. Podnosilac zahteva tvrdi da je u vreme kada se desilo ubistvo H. H. 20. avgusta 2001. god., u 23:17 časova, prema registraciji KFOR-a, ova grupa momaka proslavljala rođendan Burima Ramadanija, u jednom baru u Glogovcu. Tu su bila prisutna i tri policajaca koja su čula na radiju vest o strašnom ubistvu koje se desilo u selu Trstenik, u Glogovcu. Ovu vest su navodno čuli svi koji su slavili.
35. Podnosilac zahteva tvrdi da je Burimu Ramadaniju, Arsimu Ramadaniju, Arbenu Kiqini i Jetonu Kiqini negirano pravo na pravično suđenje u suprotnosti sa članom 31. Ustava u vezi sa članom 6. Konvencije.

36. Pored toga, podnosilac zahteva traži od Suda da da mišljenje i tumačenje o navodnom kršenju ljudskih prava i nepravdi koja je počinjena protiv Burima Ramadanija, Arsima Ramadanija, Arbena Kiqine i Jetona Kiqine.

Preliminarna ocena prihvatljivosti zahteva

37. Da bi mogao da presudi po zahtevu podnosioca zahteva, Sud prvo mora da ispita da li je podnosilac zahteva ispunio sve uslove za prihvatljivost koji su utvrđeni Ustavom, Zakonom i Poslovnikom o radu.

38. Prvi i glavni uslov za prihvatljivost koji Sud ispituje u vezi sa ovim i svim zahtevima koji se njemu podnesu je da se ustanovi da li je podnosilac zahteva podneo zahtev u okviru člana 113.1 Ustava koji određuje:

> *„Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način".*

39. U ovom konkretnom slučaju, podnosilac zahteva je podnela zahtev Sudu u ime organizacionog odbora „Pravda u slučaju Kiqina" u vezi sa osudama Burima Ramadanija, Arsima Ramadanija, Arbena Kiqine i Jetona Kiqine, međutim nije dostavila dokumentaciju od navedenih lica koji bi trebalo da je izričito ovlaste da ih zastupa pred ovim sudom.

40. Sud primećuje, da u ovom slučaju, podnosiocu zahteva nedostaje *locus standi* pred Sudom, jer podnosilac zahteva nije ispunio proceduralne zahteve iz člana 113.1 Ustava, što znači da zahtev nije podnet na zakoniti način od strane ovlašćene stranke.

41. U vezi sa peticijom potpisanom od strane otprilike pedeset hiljada (50.000) građana Republike Kosovo podnetom od strane podnosioca zahteva u podršci zahteva, Sud primećuje da nema nadležnost da se bavi zahtevima koji su *actio popularis*, što znači da normativni akti i odluke ne mogu da se ospore u apstraktu i da stranke pred ovim Sudom moraju da dokažu da osporeni normativni akt i/ili odluka direktno utiče na njih i zapravo moraju da budu ovlašćena stranka pred ovim sudom u skladu sa članom 113. Ustava koji reguliše nadležnost Suda i pruža pravni osnov za podnosioce zahteva za podnošenje zahteva ovom sudu.

42. Ovaj sud je u slučaju br. KI51/10, Ljubiša Živić, Ocena ustavnosti odluke predsednika Republike Kosovo o imenovanju g. Gorana Zdravkovića za člana Centralne izborne komisije u predstavljanju srpske zajednice, od 2. marta 2012. god., naveo sledeće:

> *Lice koje nije pogođeno na ovakav način nije u položaju žrtve pošto Ustav ne predviđa actio popularis. Drugim rečima, podnosilac zahteva se ne može žaliti u apstraktu na mere javnih vlasti koje se ne tiču njih lično, kao što je i ovaj slučaj pred Sudom.*"

43. Kao i u tom slučaju, na podnosioca zahteva u ovom slučaju ne utiču presude izrečene od strane sudova na Kosovu i sledstveno nije ovlašćena stranka i zahtev mora da se odbaci kao neprihvatljiv.

IZ TIH RAZLOGA

Sud je, nakon većanja održanog 15. maja 2012. god., u skladu sa članovima 113.7 Ustava, članom 20. Zakona i pravilom 56.2 Poslovnika, jednoglasno

ODLUČIO

I. DA ODBACI zahtev kao neprihvatljiv,

II. Ova odluka će se dostaviti podnosiocu zahteva, i

III. Ova odluka će biti objavljena u skladu sa članom 20(4) Zakona i odmah stupa na snagu.

Sudija izvestilac **Predsednik Ustavnog suda**

Snezhana Botusharova Prof. dr Enver Hasani

INDEKS UVJETIMA

UVJETI BROJ STRANE

C

Centralna izborna komisija -300

E

Evropska misija za pravosuđe i vladavinu prava -201

I

International ugovori -280

K

Kosovska energetska korporacija -24, 142, 223

Kosovska agencija za privatizaciju -157

Kosovska Agencija za borbu protiv korupcije -192

Kosovo Liberation Army (KLA) -402, 521

M

Ministarstvo unutrašnjih poslova -201

O

Opštinski sud u Gnjilanu -324

Opštinski sud u Prištini -46, 403

Okružni sud u Peći -309,391

Opštinski sud u Vitini -590

Organizacija za demokratiju , borbu protiv korupcije i dostojanstvo " Čohu " -192

Opštinski sud u Vučitrnu -238

Ombudsman Republike Kosova -494

Okružni sud u Prištini -347,474,779

Okružni sud u Prizrenu -209

Okružni sud u Gnjilanu - 84,488,590, 807

P

Predsednik Republike Kosovo -300, 353

R

ratione temporis -57, 232

S

Skupština opštine opštine Štimlje -414

Skupština Republike Kosovo -335

Stambene i imovinske zahteve -92

Sudski savet Kosova -368

U

Univerzitet u Prištini -147

UNMIK -690

V

Vlada Kosova -629,648

Viši sud za prekršaje -376

Vrhovni sud Kosova -84, 130, 138, 168, 183, 223, 232, 258, 280, 289, 316, 354, 434, 446, 462, 529, 540, 610, 621, 641, 682, 709, 740, 748, 807

INDEKS ČLANOVI USTAVA

Naslov / naziv — Odluka / Broj stranice

POGLAVLJE I

OSNOVNE ODREDBE

3 Jednakost pred zakonom	-67, 238, 446
5 Jezici	-368

POGLAVLJE II

OSNOVNA PRAVA I SLOBODE

21 Opšti principi	-46, 111, 403, 434, 481, 529, 766
22 Direktna primena međunarodnih sporazuma i instrumenata	-46,138, 529, 790, 807
23 Ljudsko dostojanstvo	-46, 111, 280, 629
24 Jednakost pred zakonom	-21,130, 138, 183, 238, 280, 376, 446, 462, 481, 790
26 Pravo na lični integritet	-629
29 Pravo na slobodu i bezbednost	-111, 192,807

31 Pravo na pravično i nepristrasno suđenje	-12, 21, 111, 130, 138, 238, 280, 289, 324, 353, 391, 446,717, 748
32 Pravo na pravno sredstvo	-238, 316, 368,376, 391, 748
36 Pravo na privatnost	-238, 414
37 Pravo na brak i porodicu	-790
46 Zaštita imovine	-21, 94, 157, 238, 316, 354, 434, 474
49 Pravo na rad i obavljanje profesije	-57, 147, 168, 208, 223, 232, 280, 462, 581
50 Prava dece	-790
51 Zdravstvena i socijalna zaštita	-561, 757, 790
53 Tumačenje odredaba o ljudskim pravima	-391, 513, 529
54 Judicial protection of rights	-168, 354, 474, 790

POGLAVLJE IV
SKUPŠTINA REPUBLIKE KOSOVA

65 Nadležnosti Skupštine	-201

POGLAVLJE V
PREDSEDNIK REPUBLIKE KOSOVA

84 Nadležnosti predsednika -513

POGLAVLJE VI
VLADA REPUBLIKE KOSOVA

93 Nadležnosti Vlade -568

POGLAVLJE VII
PRAVOSUDNI SISTEM

102 Opšti principi sudskog sistema -391, 462, 513, 549, 748

103 Organizacija i nadležnost sudova -513

104 Sudski savet Kosova -368

POGLAVLJE IX
EKONOMSKI REALATIONS

119 Opšti principi -513

POGLAVLJE XIV
PRELAZNE ODREDBE

146 Međunarodni civilni predstavnik	-648
147 Završni nadležnost Međunarodnog civilnog predstavnika	-648